ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

761/88

2001 – 2002 – 2003

ÁRA: 37,- FT XLV/1. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. JANUÁR

A TARTALOMBÓL

3. IDŐSZERŰ FELADATOK

A személyi alapbér-korrekcióval, az EU-csatlakozás munkavállalókat érintő hatásaival, a jóléti és szociális rendszer átalakításával kapcsolatos tennivalók – megannyi érdekvédelmi munka vár a VSZ-re.

5. JÖVŐKÉP ÉS REFORM

Négy, a vasút megújulását szolgáló programról beszél dr. Endrédy István, a MÁV Rt. elnöke.

7. EGY HATÁROZAT, ÉS AMI A HÁTTÉRBEN VAN

Mit jelent a valódi összefogás, és miért lehet rá szükség? A VSZ Választmánya határozatban foglalt állást.

8. SZEBBEK VÉDELMÉBEN

Megalakulásának 10. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a VSZ Női Tagozata.

Univerzális vasutat!

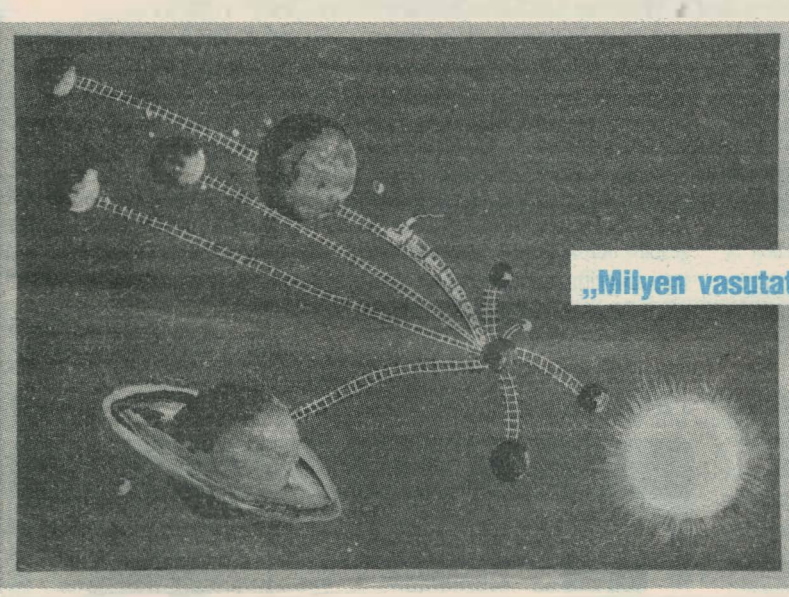

„Milyen vasutat szeretnénk?”

Ihász Szilvia, 12 éves tanuló munkája

AKTUÁLIS

„Miért hagytuk, hogy így legyen?”

ÖSSZE KÉNE FOGNI VÉGRE!

Aranyvasárnap volt. Az üzletek forrottak a vásárlási láztól. Tömeg, tömeg hátán. Mindenki kereste az ajándékokat a szeretteinek. Hatalmas tumultus volt az élelmiszeres pultok körül is: az ünnepi asztalokra mindenki finomságokat szeretett volna beszerezni.

A színes, türelmetlen forgatagban az ember azért észreveszi az ezredvég visszásságait is. A kívánatosnál kívánatosabb árukkal megrakott gondolák között tétován nézeget egy nénike, egy Nagymama, egy Édesanya. Ő nem tolta a nagy bevásárlókocsit. Azért nem, mert kicsinyke termete, törékeny alkata miatt nem tudta volna. A kezében egy kicsi bevásárlókosár volt – talán a nyugdíjához szabott? A szemén látszott, hogy többet, jobbat, szebbet akarna. De nem futja. Az embernek összeszorul a szíve, legszívesebben telerakná kosarát, és kifizetné a pénztárnál a számláját.

Kavarognak a gondolatok az agyban. Rendszerváltás. Szegénység. Ezt akartuk volna? Bizonyára nem. Az 50–60–70–80-as generáció hozta létre ezt a szép országot, amely ma már nagyrészt magántulajdon. Sokaknak sok van. Még többeknek meg sokkal kevesebb! Ezt nem akartuk. Nem akarhatta senki sem. A felelősségünk közös. A szociális piacgazdaság – lánykori nevén a kapitalizmus – erős és könyörtelen. Hát még a magyar! Mert ebben bent van a „nemzeti sajátosság”: a széthúzás, amelynek eredménye a kisnyugdíj, a szegénység, a kiskosár, a keserűség.

A kapitalizmus erős és könyörtelen

Össze kéne fogni végre. Kinek-kinek megvan hozzá a sajátos érdeke. Az országnak azért fontos, hogy igazi arcunk legyen az Európai Unióban. Vannak, akiknek azért, hogy még gazdagabbak legyenek (na de ők már összefogtak!!!). Nekünk, munkavállalóknak, a saját munkánkból élőknek pedig azért, hogy a tisztességes munkát is értékén fizessék meg.

Egy életen át végzett munkáért ne a nélkülözés, a szegénység, a hétköznapi és ünnepi bevásárlásoknál pedig a kiskosár legyen a fizetség. Nem hagyhatjuk, hogy így maradjon!

A harmadik évezred elején ez a közös felelősségünk!

Dr. Márkus Imre

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

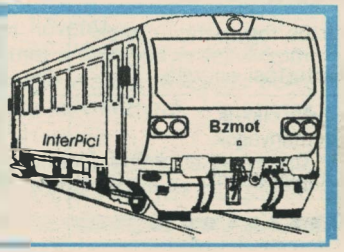

Az infláció számításának rejtelmei

Valószínűleg sokan nem értik, hogy a távozó pénzügyminiszter miért jelentette be a február-március hónapban várható 0,3-0,4%-os újabb nyugdíjemelést. Az sem világos mindenki előtt, hogy ez december elsejétől vagy visszamenőleg – valóságos kamatként – 2000. januártól történik.

Az indoklás viszont tényszerű beismerésen alapul: két hónappal a törvény szerint járó és novemberben esedékes emelés előtt rosszul becsülték meg az infláció utolsó negyedévi alakulását. A vártnál magasabb fogyasztói árindexek miatt eltűnt a 2,6%-os emelésen felüli, kamatként jelzett 0,4%-os kiegészítés. Önkéntelenül felvetődik a kérdés: reális lehet-e egy 2 éves költségvetési előirányzat, ha már 2-3 hónap alatt is jelentősen eltérnek az áralakulások a tervezettől? Az erre adandó válasz azonban félreérthető lenne, márpedig a nyugdíjasok érdekvédelmét nem szabad a pártpolitika ingoványos útvesztőibe terelni.

Nézzük meg inkább azt, hogy a Központi Statisztikai Hivatal hogyan számolja ki a fogyasztói árindexeket!

Több ezer fogyasztó vásárlási adatait – a társadalom különböző foglalkozású és életkorú tagjaiból – tételes vásárlási értékek figyelembevételével csoportosítják. Meghatározzák a fogyasztási területeket, és kiszámítják azok súlyarányát az összes fogyasztási kiadáson belül. Egy novemberben közölt összeállítás szerint ez a 2000. év első tíz hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva a lenti táblázat szerint alakult.

Rosszul becsülték meg az infláció utolsó negyedévi alakulását

A MÁV Rt. Kollektív Szerződése októbertől-októberig számol. A KSH hivatalos közlése szerint ez: 110,4%.

Eltekintve az év utolsó 2 hónapjának várakozáson felüli inflációs növekedésétől, a 8+3%-os évi nyugdíjemeléssel a vásárlóérték megőrzése biztosítva látszik. A nyugdíjasok többsége ezt azonban nem így érzi. Mi lehet ennek az oka?

A szubjektív megítélésen túlmenően – a közölt adatok valódiságát nem vitatva – a csoportosítás objektív adatai is megtévesztők. Ha külön számítanánk a 3 milliós nyugdíjból, illetve nyugdíjszerű járulékból élő társadalmi réteg adatait, akkor például a tartós fogyasztási cikkek árindexet mérséklő hatása kevésbé érvényesülne, mert ez a termékcsoport elenyésző súlyarányt jelent az idősek fogyasztásában.

Az élelmiszerek gyűjtőfogalma is megtévesztő, mert ha az alapvető élelmiszerek – lásd: hús, kenyér, tej, liszt, olaj, cukor – múlt évi áremelkedését külön számítjuk, az bizony jelentősen meghaladja a 8,5%-os áremelkedést.

A nyugdíjasok többsége kételkedik az érzékelhető javulásban

E csoport súlyaránya is nagyobb a nyugdíjasok fogyasztásában a táblázatban olvasható aránynál.

	Súlyarány %	2000. január-október 1999. január-október %-ában
élelmiszerek	24,7	108,5
szeszes italok, dohányáruk	9,4	111,0
ruházkodási cikkek	5,9	105,8
tartós fogyasztási cikkek	7,1	101,8
háztartási energia	8,6	108,4
egyéb cikkek, üzemanyagok	17,0	116,0
szolgáltatások	27,3	109,5
Összesen:	**100,0**	**109,7**

Hosszasan lehetne elemezni a többi termékcsoport belső szerkezetét is, a fogyasztási szokások (és kényszerűségek!) függvényében, de ez alaposabb felkészültséget és statisztikai hátteret igényelne.

Mindenesetre szükségesnek látszana a gyógyszerek és az egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó kiadások külön csoportban történő feltüntetése, mert ez lényegesen befolyásolná a súlyozott számtani átlaggal kiszámított átlagos infláció mértékét az idős állampolgárok esetében.

Egy dolog biztosan állítható: ha a kormány nyugdíjemelésre vonatkozó intézkedései meg is felelnek a törvény előírásainak és a hivatalos statisztikai számításoknak, mégsem pótolják a nyugdíjak elmúlt 10 év alatti jelentős értékvesztését, a GDP (bruttó nemzeti termék) múlt évi növekedésének 50%-ával.

Figyelembevéve a nettó bérkiáramlás alakulását, az örvendetes gazdasági felemelkedésünk ellenére azt látjuk, hogy a relatív életszínvonal-különbség évről évre nő az aktív keresők és a nyugdíjasok között.

AZ ÉLETSZÍNVONAL-KÜLÖNBSÉG ÉVRŐL ÉVRE NŐ...

Ez is oka annak – az idősek valóságos fogyasztási szerkezetét jobban tükröző statisztikai adatokon túlmenően –, hogy a nyugdíjasok többsége kételkedik az érzékelhető javulásban és az infláció nyilvánosságra hozott számaiban.

Dr. Kun Dezső

ÜZENET

Mit várok az új évezred első évtizedétől? A vasutas szakszervezeti mozgalomban – a jelenlegi megosztottság helyett – egyetlen olyan érdekvédelmi szervezetet, amelyik meg tudja védeni a vasutasok áldozatokkal létrehozott, évszázados szociális, egészségügyi, kulturális rendszerét, és méltó partnere lehet azoknak a vasúti vezetőknek, akik vissza tudják állítani a vasúti áru- és személyszállítás régi elismertségét, gazdaságosságát, a vasutasok régi fegyelmét, illetve tekintélyét.

Az ország nyugdíjasainak pedig azt kívánom, hogy nyugdíjuk mindenkori vásárlóértéke érje el az aktív keresők jövedelmi színvonalának legalább 80 százalékát.

Dr. Kun Dezső alelnök,
VSZ Országos Nyugdíjas Szervezet

Kívánok több figyelmet és megértést az idős generáció iránt, az aktív munkában töltött évek után. Ezt biztosító törvényeket gazdasági, egészségügyi és szociális területen egyaránt. Igényt arra, hogy számítanak az idősek szakmai és élettapasztalataira a közéletben.

A tudomány fejlődése az emberi életkor meghosszabbítását is segítette. Sajnos nagymértékben a háborúk megvívásához szükséges fegyverek fejlesztése motiválta a kutatást. A jövőben a tudomány eredményei elsősorban a békés életet, az ember és a természet viszonyának javítását szolgálják.

Molnár György elnök,
VSZ Országos Nyugdíjas Szervezet

Az érdekvédelem időszerű kérdései 2001-ben a MÁV Rt-nél

REÁLKERESET-NÖVEKEDÉS JANUÁRTÓL, ÉS NEM UTÓLAG VISSZAMENŐEN

- A vasutasok ezekben a napokban kapják kézhez a 2000. évi infláció mértékének megfelelő személyi alapbér-korrekciót (4, 4%) egy évre visszamenőleg. A munkavállalók összesített elszámolást kapnak, így elég nehéz ellenőrizni, hogy minden járandóságot elszámoltak-e nekik. A MÁV Rt. vezetése ígéretet tett arra, hogy az esetleges reklamációt érdemben megnyugtatóan kezeli.
- Januári feladat, hogy a 971/2000. évi hároméves megállapodás 2001. évi megvalósításának feladattervéről jól ellenőrizhető megállapodást kössünk a munkáltatóval.
- Foglalkoztatás vonatkozásában a 2000. évi tervekből kell kiindulni, és nem a záró létszámból, miután a munkáltató a múlt évet alulfoglalkoztatással zárta (létszámhiány).
- A reálkereset növekedését a Vasutasok Szakszervezete januártól kívánja biztosítani, és nem utólag visszamenően. (Ezért nem fogadható el a munkáltató ez évi 6%-os ajánlata.) A GDP mértékéről nincs vita, de a felhasználás módjáról igen. A Vasutasok Szakszervezete álláspontja: ha a munkáltató nem tud jól mérhető, számszerűsíthető célkitűzéseket tenni, alapbér-arányosan kell a 2,75%-os GDP-hányadot is a bérfejlesztés során fölhasználni, de az egyeztetett részt (a felét) mindenképpen.
- A munkáltató még nem adta át a KSZ módosító javaslatait. Ezekről már rég tárgyalni kellene.
- Nem adott tájékoztatást a vasút vezetése a munkakörülmények javítását szolgáló 2001. évi intézkedésekről.
- 2001-ben a besorolási- és alapbér-rendszer kialakítása során vissza kell térni a hároméves egyeztetett munkával építgetett tervezethez, és a konszenzusos elvek mentén kell – jövőképet is megalapozó – bértarifát kialakítani.
- Ezzel párhuzamosan el kell kezdeni egy hatékony jövedelem-érdekeltségi rendszer kialakítását, döntési pontokhoz telepítve (hálózati, szakigazgatósági, szolgálati főnökségi szintű).
- Lezáratlan feladat a jóléti és szociális rendszer átalakítása; ez nem eredményezheti a juttatások értékének egy főre eső csökkenését. A racionalizálással felszabaduló forrásokat a szűk keresztmetszetekhez kell csoportosítani.
- A MÁV Rt. átalakítása nem korlátozódhat a „cég" átszervezésére – az a hazai vasút fejlesztését kell, hogy jelentse, az európai integrációs elvárásoknak megfelelően.
- A munkaügyi kapcsolatok alakításáról a vasutasnál a hároméves megállapodás VII. fejezetének megfelelően a VÉT keretében kell tárgyalni.
- Hamarosan meg kell vitatni a VÉT-en a hároméves megállapodás egyéves működési tapasztalatait.
- A munkáltatóval el kell kezdeni az EU- csatlakozás közvetlen munkavállalókat érintő hatásairól a tárgyalásokat.
- Ennek az évnek a végén kerül sor az üzemi tanácsok és a munkavédelmi képviselők ismételt választására. Ezzel kapcsolatban a vasutasokkal, a tagsággal, a szóban forgó intézményekkel és a munkáltatóval is tárgyalásokat kell folytatni.

Varga Gyuláné

A MÁV Rt. foglalkoztatáspolitikája

Mint ismeretes: a vasutas munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatban a munkáltató és a szakszervezetek között létrejött hároméves megállapodásban megállapodtak a létszámfölössé váló munkavállalók helyzetének rendezésében, ugyanis az elmúlt években a MÁV Rt. létszáma jelentősen csökkent.

A táblázatban látható, hogy a MÁV alkalmazottak 1997 december 31-i záró létszáma a várható 2000. évihez viszonyítva mintegy 3520 fővel kevesebb.

	IDŐSZAK			
	1997. XII. 31.	1998. XII. 31.	1999. XII. 31.	2000. XII. 31.
Havi zárólétszám összesen	58.320	56.514	56.065	54.800 a várható
Zárólétszám csökkenése megelőző időponthoz képest	2.556	1.806	449	1.265

A 2000. éves létszám alakulása:

	Zárólétszám	Átlagos állományi létszám
– tervezett	55200 fő	55555 fő
– várható	54800 fő	55159 fő

A várható záró létszám 400 fővel, a várható átlagos állományi létszám 396 fővel kevesebb a tervnél, vagyis a 2000. évben terv alatti foglalkoztatás valósult meg.

Az éves foglalkoztatási terv kialakításakor a hatályos technológiai szabályokat, a munkabiztonsági követelményeket figyelembe kell venni, valamint a veszteségidővel is számolni kell. Ezért lényeges kérdés, hogy a 2001. évi 2%-os létszám-racionalizálást a MÁV Rt. hogyan kívánja végrehajtani, és a fent felsorolt tényezőkre tekintettel van-e.

A foglalkoztatáspolitika terén fontos követelmény, hogy meglegyen a foglalkoztatási biztonság, a tisztességes díjazás, valamint a humánus munkakörülmények biztosítva legyenek.

A Vasutasok Szakszervezete megfigyelhette a rendelkezésre álló adatai alapján, hogy a munkaviszony megszűnéseknél a közös megegyezéses munkaviszony-megszűnés magasabb arányban jelenik meg az előző évekhez képest.

1998. I – IX hónapban 27,48%,
1999. I – IX hónapban 31,4%,
2000. I – IX hónapban 40,1% volt.

Már több esetben kértük a munkáltatót, hogy vizsgálja meg, mutassa be, mi az oka az ilyen típusú munkaviszony-megszűnés emelkedésnek az összes munkaviszonyhoz képest, de még a mai napig érdemi választ nem kaptunk rá.

Feltételezésünk, hogy a munkáltató nem tájékoztatja megfelelően a munkavállalóit a munkaviszony megszűnések előnyeiről és hátrányairól, s természetesen a számára kedvezőbb formát részesíti előnyben. Valamint kérdéses az is, hogy a munkavállalóinak az átképzés lehetőségét vajon felajánlja-e a munkáltató. Felhívom ezért minden munkavállaló figyelmét saját érdekében, hogy megfelelő időben és helyen tájékozódjon, mielőtt megszűnik a munkaviszonya, illetve a közös megegyezést milyen formában fogadja el, mivel ebben az esetben megállapodhatnak a közös megegyezés egyéb feltételeiről is!

BGy

ÜZENET

- Az évezred a globalizált környezetvédelem jegyében fog eltelni,
  „emberiség – az emberiségért",
- az évszázad az Európai Unió kiteljesedését hozza, a tudásalapú társadalmak ötvöződnek a humán értékrendekkel,
- az évtized a hazai munkavállalók jelentős életmód, életvitel javulását hozza a szolidaritás szükségességének felismerését követően,
- az esztendő a vasútnál a hatályos érdekvédelmi megállapodások védőernyője alatt a részletek bekövetelésével és az eredmények ellenőrzésével lesz jellemezhető. A részletek felértékelődnek.

Varga Gyuláné osztályvezető,
VSZ Közgazdasági és jogi osztály

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

„CSODÁT CSAK AKKOR VÁRJ, HA MÁR MINDENT MEGTETTÉL A CSODA ÉRDEKÉBEN"

Azt mondanám, amit egy tibeti bölcs mondott: „Csodát csak akkor várj, ha már mindent megtettél a csoda érdekében". Mit jelent ez nekem?

Azt, hogy amíg csak magamban morgolódom, s magam próbálom megoldani munkahelyi gondjaimat, a csoda nem fog bekövetkezni, de ha összefogok tagtársaimmal, minden bizonnyal előrébb jutok. Persze ehhez az is kell, hogy a kollégák belássák: „egyedül nem megy".

Erdős Gábor TK titkár,
VSZ Területi Képviselet - Pécs

„A SZAKSZOLGÁLATÉRT FELELŐSSÉGET ÉRZŐK ÖSSZEFOGÁSA AZ UTAT SIMÁVÁ TEHETI"

A sikerek fényében csak rövid ideig lehet fürödni, mert a felgyorsult világ megköveteli az új és újabb kihívásokra való felkészülést. A technikai fejlődés elengedhetetlenné teszi a magasan képzett és nagy szakmai tudással bíró munkavállalók foglalkoztatását. Célunk ezért nem lehet más, mint az, hogy a TEB szakszolgálathoz tartozó három szakma képviselőinek kivívjuk azt a tekintélyt, amely megteremtheti, hogy az anyagi és erkölcsi elismerés arányban álljon a felhalmozott tudással. Tudjuk, hogy e célunk eléréséhez vezető út most még macskaköves, de a szakszolgálatért felelősséget érzők összefogása ezt az utat simává teheti.

Molnár Ákos IB titkár,
VSZ Távközlő-, Erősáramú- és Biztosítóberendezési Intéző Bizottság

„NAGY A MI TÁBORUNK, ÉS NEM IS CSÖKKEN"

Amikor szakszervezeti tag lettem, egyetlen szakszervezet volt a vasútnál. Amikor vasutas lettem, egyetlen vasút volt. A szakszervezet feldarabolódott – nem nyert vele a melós.

Most a vasutunkat akarják szétszedni. Pedig jobb jövőt ígér mindkettő, ha egyben marad. Én ebben bízom és ezért dolgozom. Őszintén gondolom, nagy a mi táborunk, és nem is csökken.

Orosz Péter IB titkár, VSZ Forgalmi és Értékesítési Intéző Bizottság

MVJ

ISO 9001 TÜV CERT

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

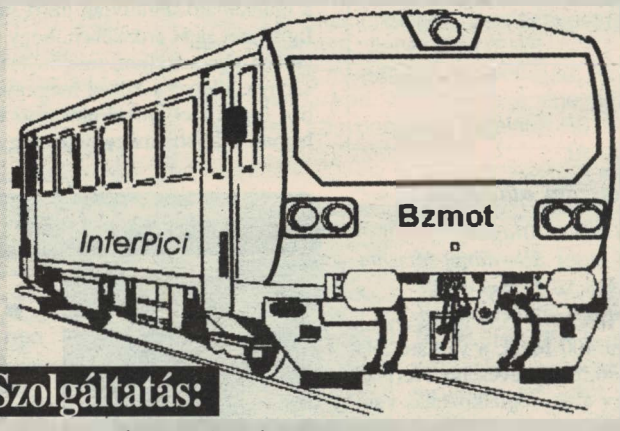

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Jövőkép, reform és munkaügyi kapcsolatok

Nyilatkozik dr. Endrédy István, a MÁV Rt. Igazgatóságának elnöke

A Magyar Vasutas hasábjain a korábbi években rendszeresen nyilatkoztak a MÁV Rt. vezetői a vasúttársaság előtt álló feladatokról, tervekről és eredményekről. A múlt évi vasutas konfliktus óta ez a gyakorlat megszakadt. Az év- és ezredforduló apropóján úgy gondoltuk, hogy kísérletet teszünk az olvasók által is igényelt tájékoztatási forma felelevenítésére. Dr. Endrédy István, a MÁV Rt. Igazgatóságának elnöke készségesen állt rendelkezésünkre.

– A harmadik évezred küszöbén milyen jövőkép tárul a magyar vasutak elé?

– A jövőképek megalkotásakor a tervezők két irányból szoktak elindulni. Az egyik módszert alkalmazók a mai adatok alapján igyekeznek a következő tíz, ötven, száz év teendőit meghatározni. A másik mód – amely például az Európai Unióra is jellemző – megfogalmaz egy jövőképet, és visszafelé szabja meg a feladatokat. Sajnos, az uniós országokban sem vázolták fel egyértelműen a vasutak jövőképét, ezért a mára nyilvánvalóan szükségessé vált hazai reform céljainak, menetének kijelölésekor nem vagyunk könnyű helyzetben.

Nem vagyunk könnyű helyzetben

– Ezek szerint elmarad a reform?

– Nem erről van szó. A kormány szükségesnek tartja a vasútátalakítást, amit határozatokkal is megerősített. Terveinkben az első helyen szerepelt a vasút január elsejei szétválasztása. Helyesnek tartom, hogy ez még nem történt meg, hiszen a MÁV Rt. a jelenlegi szervezeti formában is meg tud felelni a jelenleg ismert uniós elvárásoknak. A többi megújulást szolgáló program azonban töretlenül folytatódik.

– Melyek ezek?

– Mindenekelőtt a belföldi utasok igényeit szeretnénk magasabb színvonalon kielégíteni. Ez azt jelenti, hogy bármely településről elindulva olyan minőségű szolgáltatással találkozzanak az utazni vágyók, amely megfelel a kor követelményének. Tehát a reform folytatásának egyik legfontosabb eleme a szolgáltatások fejlesztése.

– Vegyük sorra a többit is.

– A humánpolitikai reform szorosan kapcsolódik az előzőhöz. A MÁV Rt. által foglalkoztatottak mindössze négy százaléka rendelkezik felsőfokú, és negyven százaléka középfokú végzettséggel. Ez nem értékítélet akar lenni, nem akarok senki fölött pálcát törni, de változó világunkban az ismeretek szinten tartása, gyarapítása létkérdés. Akik foglalkozásszerűen űzik bármelyik vasúti szakmát, akár a vasútüzem, akár a fejlesztés, akár a menedzsment területén, az új kihívások elé naprakész felkészültséggel kell állniuk. Manapság a tudást két-három, de legfeljebb öt év alatt meg kell újítani.

A TUDÁST KÉT-HÁROM, DE LEGFELJEBB ÖT ÉV ALATT MEG KELL ÚJÍTANI – VÁLTOZÓ VILÁGUNKBAN AZ ISMERETEK SZINTENTARTÁSA LÉTKÉRDÉS

– Melyik a reform további területe?

– Ahhoz, hogy eleget tudjunk tenni a belföldi és uniós elvárásoknak, fejlesztésekre van szükség. Példaként említeném a vonal-villamosításokat, több vasútvonal felújításának kezdeményezését. (Debrecen-Tiszalök, Óbuda-Esztergom-Almásfüzítő stb.). Ezek azt is példázzák, hogy a MÁV Rt dinamikus szerepet kíván vállalni a régiók gazdasági erősítésében és a kapcsolatok ápolásában. Ezeknek a feladatoknak a megoldásában az állam szerepvállalására is számíthatunk.

Hogyan működtessük a MÁV-ot?

– Úgy tudom, hogy a nyugati vasutak működésénél követelmény a tevékenységek pénzügyi különválasztása.

– A számítógépes gazdálkodásirányítási rendszer, a GIR nemcsak a részvénytársaság életében, hanem a szolgáltatásainkat igénybe vevők számára is új fejezetet nyit. Eredményeként átláthatóbb, tervezhetőbb lesz a gazdálkodás.

– Örök vita a vasúton belül, hogy a területek, vagy a szakágak kapnak-e nagyobb prioritást.

– Ez a kérdés úgy érzem, hosszú távra eldőlt a szakágak javára. Sőt, már ezen is túl vagyunk, hiszen a kereskedő szakszolgálatok kialakították a termékek, a szolgáltatások szerinti gazdálkodást. Ezen belül a cél az, hogy ne csak a személyszállítási és árufuvarozási paraméterek érvényesüljenek, de akár egy régió, vagy egy szolgálati hely bevételei és kiadásai is megjeleníthetők legyenek. Visszatérve a reform, a MÁV szervezeti működésének megújításához az alapító minisztérium és a részvénytársaság által elkészített terveket pillanatnyilag a Pénzügyminisztériummal egyeztetjük. A vita arról folyik, milyen modell alapján működtessük a MÁV-ot. A döntést követően a modellt egy éven keresztül teszteljük. Ez az idő a rendszer optimalizálását szolgálja.

– Köztudott, hogy a vasúti reformokhoz szükséges a kormányzati támogatás.

– A felsorolt célok teljesülése érdekében a MÁV Rt. igazgatósága a múlt év novemberében kezdeményezte az alapítónál, hogy a kormány erősítse meg a reformlépéseket. Ismerve a közlekedési tárca vezetőjének támogatását, úgy gondolom, hogy ez meg fog történni. Annak érdekében pedig, hogy a reform-folyamatokról minden vasúti alkalmazott egyenlő mértékben tájékozódhasson, azt kértem a munkatársaimtól, hogy az igazgatósági üléseken történtekről rendszeresen informálják a vasutasokat.

– Ha már itt tartunk, megkérhetem, hogy mondjon véleményt a munkaügyi kapcsolatokról.

– A MÁV Rt. Igazgatóságának elnökeként a kinevezésem óta a feladat - és hatásköröm szerint végzem a munkámat, azaz az alapítónál minden munkavállaló érdekét is képviselem. Példaként említhetem, hogy a minimálbéremelés fedezetét legutóbb sikerült a MÁV Rt. üzleti tevébe beépíteni. Úgy gondolom, hogy ez találkozik a minimálbéren foglalkoztatottak érdekével. Másrészt elnökként folyamatosan figyelemmel kísérem a Vasúti Érdekegyeztető Tanács működését, az ott elhangzó felvetéseket és megoldásokat. Az utóbbi időben sok témát és embert sikerült megismernem. Sokan megkeresnek, amit a bizalom jeleként értékelek. Úgy gondolom, hogy ennek a bizalomnak meg kell felelnem. Harmadrészt, de nem utolsósorban az ajtóm nyitva áll minden vasutas előtt, legyen az akár munkavállaló, vagy szakszervezeti vezető. Sokan megkeresnek, amit a bizalom jeleként értékelek. Úgy gondolom, hogy ennek a bizalomnak meg kell felelnem.

Karácsony Szilárd

TULAJDONOS MUNKAVÁLLALÓK

Részesedés a tőkejövedelemből

Beszélgetés dr. Szántai Jánossal, a Tulajdonos Munkavállalók és Társaságaik Országos Szövetsége főtitkárával

Ma Magyarországon a cégek tizenhat százalékában működik MRP

2000. december 1-jén tartotta kilencedik országos konferenciáját a Tulajdonos Munkavállalók és Társaságaik Országos Szövetsége. Ez alkalomból kerestem fel dr. Szántai Jánost, a szövetség főtitkárát. Arra kértem, röviden mutassa be a szövetséget és annak főbb törekvéseit.

– A szövetség elődje – mondja Szántai János – a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról, röviden az MRP-ről szóló törvény előkészítésének finisében megalakuló MRP Országos Egyesület. Ezt tizenhárom fős, néhány nagyobb vállalat vezetőjéből és szakértőkből álló csoport hozta létre 1992-ben. Az egyesületet az MRP-törvény május 9-i hatályba lépése után néhány nappal jegyezte be a bíróság.

– Mennyi idő telt el a törvény megjelenése és az első MRP-szervezet megalakulása között?

– Az első pályázatokat 1992 szeptemberében lehetett benyújtani, mert változtatni kellett az Állami Vagyonügynökség versenyeztetési szabályzatán, és a hitelfeltételek banki konstrukcióit is az új jogszabályhoz kellett igazítani.

– Ezek szerint hitelből jutottak tulajdonhoz az első MRP szervezetek?

– Az úgynevezett Egzisztencia hitel már 90-ben és 91-ben is a belföldi magánszemélyek rendelkezésére állt, amit aztán kiterjesztettek a munkavállalói tulajdonszerzés új formájára is. Ez egyébként nem valamiféle kegy volt.
A hitelt a Nemzeti Bank nyújtotta a kereskedelmi bankoknak, szintén külföldi hitelből. A törlesztő-részleteket pedig az állami tartozás visszafizetésére fordították. Lényegében e konstrukció kiterjesztésével tették lehetővé, hogy az alkalmazottak az őket foglalkoztató társaság tulajdonának többségét is megvásárolhassák.

– Mikor alakult át az egyesület szövetséggé?

– 1993-ban már közel kétszáz MRP-szervezet működött. Mivel ezek jogi személyek, megvalósult a szövetséggé átalakulásának egyik legfontosabb feltétele. Ma Magyarországon a cégek tizenhat százalékában működik MRP, amelyekben a munkavállalói résztulajdon aránya átlagosan huszonhét százalék. Az elmúlt években közel nyolcvanezer munkavállaló jutott tulajdonhoz az őt foglalkoztató gazdasági társaságban. A Országos Szövetség 1993. végére már huszonkilencezer tagot tömörített.

– A statisztikából úgy tűnik, hogy évről évre kevesebb MRP alakul.

– Sajnos nemcsak kevesebb alakul, hanem egyre több szűnik meg. A gondot az okozza, hogy a tulajdonszerzés forrásainak nagyobb hányadát hitel teszi ki, és amíg az adósságát ki nem fizeti az MRP, addig a dolgozók nem kaphatnak az osztalékból, és abból tőkét sem lehet emelni. Ez az időtartam akár öt-tíz év is lehet. Ezért aztán sokan a hitel visszafizetésével azonnal eladják a tulajdonhányadukat. Mindezért a törvényi szabályozás okolható. Ezt a törvény megalkotása előtt, sőt azt követően is sérelmeztük, de nem sikerült a nyugati mintát meghonosítani, amely mindezeket lehetővé teszi.

– Ha már itt tartunk, melyek a szövetség legfontosabb feladatai?

– A legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a munkavállalói tulajdon akkor is maradjon meg, ha az MRP kifizette az adósságát. Ez ügyben felvilágosító munkát kell folytatnunk, mert az ellenérdekeltek azt terjesztették, hogy a hitel visszafizetése után az MRP automatikusan megszűnik. Ez nem így van. A tulajdonrész egy részét ugyanis nem kötelező nevesíteni. A szövetségünk azt javasolja, hogy egyharmadot tartsanak közös kézben, és a rájuk eső osztalékból folyamatosan vásárolják vissza az MRP-bőlkieső munkavállalók tulajdonhányadát. Ameddig az MRP szervezetnek tulajdona van, addig nem szüntethető meg.

Az elmúlt években közel nyolcvanezer munkavállaló jutott tulajdonhoz

– További célok?

– Az állami tulajdon privatizációja az elmúlt évben gyakorlatilag lezajlott. Ennek keretében viszonylag egyszerű volt MRP-t szervezni. Az ÁVÜ-höz beadott pályázatok nagy többségét elfogadták. A folyamatot számos adókedvezmény is segítette. Természetesen, szövetségünk az ügyintézéshez szakmai segítséget nyújtott. A másik célunk az, hogy a jövőben kedvezményesen ne csak állami tulajdonban lévő gazdasági társaságokban szerezhessenek a munkavállalók tulajdont.

– Más országokban hogyan juthatnak tulajdonhoz a munkavállalók?

– Az Amerikai Egyesült Államokban és az Európai Unióban alkalmazott mintára szeretnénk elérni, hogy a munkavállalók nem állami vagyonból való tulajdonszerzését is adókedvezményekkel támogassa az állam. Az Amerikai Egyesült Államokban például a folyamat minden szereplője adókedvezményben részesül. Az is, aki elad, az is, aki vesz, sőt a munkavállalók társasága is. Október 28-án egy új támogatási rendszer koncepcióját próbáltuk megalapozni társadalmi szervezetek, szociológusok, jogi és közgazdasági szakértők részvételével. A december elsejei rendezvény ennek folytatása volt. Ekkor két szekció dolgozott. Az egyikben Lukács János vezetésével az új támogatási rendszer mellett a dolgozói participáció, azaz a vezetésben való részvétel lehetőségeit tárgyaltuk meg, a nemzetközi tapasztalatokat is figyelembe véve.

– Miről tárgyaltak a másik szekcióban?

– Konkrét törvénymódosítási javaslatokat dolgoztunk ki annak érdekében, hogy továbbra is fennmaradjanak az MRP szervezetek, illetve biztosítva legyen a folyamatos utánpótlás.

– De miért érné meg az államnak támogatni a munkavállalói tulajdonlást?

– Köztudott, hogy a feketegazdaság elleni harcban a munkavállalói tulajdonlás nagyon hasznos eszköz. Ezenkívül nyereségtermelésre kényszeríti a cégeket, és az antiinflációs politika részévé is válik. De a nyugati példák bizonyítják, hogy azok a vállalatok jobb eredményeket érnek el, amelyeknél részesednek a tulajdonból a munkavállalók is.

– Önök is munkavállalói érdeket védenek. Milyen a kapcsolatuk a szakszervezetekkel?

– Nagyon jó. A szakszervezetek a gazdasági átalakulás kezdetétől egyértelműen támogatják az MRP-t. Az első, a Herendi Porcelángyár privatizációjánál például Palkovics Imre vezette a helyi szakszervezetet, aki a képviselőként a törvény megszületésénél is bábáskodott.

– Összefoglalná a legfontosabb törekvéseiket?

– Több is van. Például az MRP tagság a munkáltató társaságnál való munkaviszonyhoz kötődik. E kötődés megszűntetésével elérhetnénk, hogy az üzemeltető kft-kbe szervezett munkavállalók is MRP tagok maradhassanak. Második célunk, hogy ne csak részvényt és üzletrészt, hanem felszámolás alatti cégek vagyonát is megvásárolhassák a munkavállalók, aminek alapján új céget indíthatnának. Harmadik elképzelésünk szerint az egy tag által megszerezhető tulajdonrész mértékét kellene korlátozni, úgy, hogy adókedvezmény csak tisztességes tulajdonfelosztás esetén legyen igénybe vehető.

Karácsony Szilárd

EGY HATÁROZAT HÁTTERE

Az eredményes együttműködés egységet hozhat

Az új évezred küszöbén világosan látszik, hogy a szakszervezeti pluralizmus magyar változata nem bírta ki atíz évet sem. Az érdek sokszínűsége ugyanis nem azonos a töménytelen mennyiségű, szakszervezetnek nevezett szerveződéssel, az erők megosztásával. A magyar változatban a funkciók megszerzése volt a hajtóerő, másodlagos szerep jutott az ÉRDEKVÉDELEMNEK, ami a szakszervezeti munka lényege.

Az aktuális politikai hatalom - amellett, hogy a maga erősítésével volt elfoglalva - megfelelő gondot fordított a szakszervezetek megosztására is. A gazdasági, politikai rendszerváltás során, amikor még az új rend gyengécske, nem tűrheti el a szervezett erőt. A lengyel példa ott lebegett minden politikus szeme előtt annak ellenére, hogy a mi szakszervezeteink nem voltak fölkészülve a kilencvenes évek eleje adta változásokhoz szükséges érdekvédelmi munkára.

Az osztódás, a tagság megújítása lekötötte az erőket. A „kinek hány tagot sikerül megtartani, illetve szerezni", élet-halál kérdése volt. Első számú stratégia a kontra magatartás volt. Amit a régi nevű szakszervezet csinál, az csak rossz lehet. A megváltók fegyvertárából nem hiányzott a másik, főleg a régi nevet viselő szakszervezet vezetőinek gyalázása, rágalmazása sem. (Voltak persze kivételek.) Voltak olyan szerveződési kísérletek is, amelyek egy-egy szakmát céloztak meg. Ezek, talán egy kivétellel, életképtelennek bizonyultak.

A kettesszámú lecke a szakszervezeti vagyon megosztása volt. A feladatot az erősödő politikai hatalomnak tetsző módon végrehajtottuk, mivel tovább „gyengítettük" magunkat. Néhány új szakszervezethez beköszöntött a „jólét társadalma". Elkezdődött a vagyon felélése. Az igazi megmérettetésre, az üzemi tanácsok választására nem maradt „anyagi" muníció.A jelöltek állítására pedig nem szolgált fedezetül az alakulástól kezdve folyamatosan hiányzó szellemi erőforrás.Az érdekvédelmi munkához szükséges szakértői hátteret az új próféták szerveződései nem tudták biztosítani.Az elsorvadás az alakulás pillanatában biztosnak tűnt.

A széthúzás a munkahelyi, ágazati és konföderációs szinten is biztosítva volt. A vasutas sztrájkok elfogadható eredményt hoztak. A modell kialakult. Két út közül lehetett választani: az egyik a beletörődés, a másik a konfliktus vállalása. A hatalom- talán nem véletlenül! – a kétezredik év elejét választotta a leszámolás évének.

Nincs középút!

AZ ÖSSZEFOGÁS NEM UTASÍTÁST, HANEM KÖZÖS FELLÉPÉSEKET FELTÉTELEZ

A vasutasok elleni előkészített támadás legalább két célt szolgált. Az egyik a társadalmi szolidaritás felmérése volt, a másik pedig a jobboldali hatalom világos üzenete a vele szembe merészkedőknek. A sorrend persze nagyon fontos volt. A forgatókönyv szerint ugyanis, ha nagyobb lett volna a társadalmi szolidaritás, az összefogás, akkor a sztrájk nem tartott volna két hétig.

A vasutassztrájk elleni koncentrált hatalmi fellépés rádöbbentette a szakszervezeteket azon tényre, hogy nincs középút. Az egyetlen megoldás az összefogás! Igen ám, de kikkel is kellene össze fogni!?Hát az eddigi „ős ellenséggel". A régi nevűekkel, az „új nevűeknek". Már persze csak az újak közül azokkal, amelyek még ma is léteznek a tagságuk elvesztése, a vagyonuk részbeni vagy teljes felélése után.

Az összefogás pedig nem utasítást, nyilatkozatokat, hanem közös fellépéseket, együttes akciókat feltételez, illetve jelent a tagság érdekében.Nem valamilyen más célból (pl. önátmentés) miatt kell összefogni. Az eredményes, az egyénieskedéstől, a KÖZ ÜGYÉT hátráltató magatartástól mentes, a munkavállalók érdekeit a legmesszebbmenően alapul vevő együttműködés gyakorlata mentén jöhetnek majd létre az „új szakszervezetek".

A váláshoz annak idején elég volt „egyik fél szakító akarata". A házassághoz ennél sokkal több kell. Főleg akkor, ha az újra kötendő frigyre azok áhítoznak, akik annak idején a válást egyoldalúan kimondták.

Tisztelt tagtársak! Kollégák! A fentiekben írtakkal nem azt akarom mondani, hogy nem kell az összefogás, az egység. Ellenkezőleg. Soha nem volt nagyobb szükség rá. A kor kihívására válaszul a VSZ Választmánya hosszas vita után, a pro és kontra érvekre figyelemmel hozta az alábbi, 06/07. sz. 2000 december 20-i határozatát:

„A Vasutasok Szakszervezete Választmánya értékelte a vasútnál működő reprezentatív szakszervezetekkel való együttműködés eddigi tapasztalatait. A vitában elhangzottak alapján a Választmány a hatékony érdekvédelem érdekében az eddigi együttműködés erősítését és szélesítését tartja szükségesnek. Megbízta a VSZ vezetőit, hogy kezdjenek tárgyalásokat a közlekedés és a vasút területén működő valamennyi érdekvédelmi szervezettel. A Vasutasok Szakszervezete, mint mindig, a jövőben is nyitott minden olyan javaslatra, ami tagságunk, a munkavállalók érdekeit szolgálja. A VSZ Választmánya folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli a tárgyalások menetét. A jövőbeni együttműködés tartalmi és formai kereteit szakszervezetünk testületei és tagsága véleménye alapján határozza meg".

Dr. Márkus Imre

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

Meggyőződésem, hogy napjaink nehéz gazdasági helyzete ellenére sem lehet a MÁV Rt. átalakítási folyamatát sikeresen véghezvinni a munkavállalók tájékoztatása, véleményezése nélkül.

A partneri kapcsolathoz természetesen nem a hangerőt, hanem a szakértelmet kell növelni.

A ma kérdéseire csak a holnap adhat választ, de ahhoz, hogy holnap pozitív válaszokat kaphassunk már ma meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt.

Politikai rendszerek, kormányok változhatnak, de a munkavállalói érdekképviselet tartalma nem változhat, ha az valós és a tagért szól.

Imrédy Gyuláné IB titkár,
VSZ Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága

Kollégám! Tudnod kell, hogy én veled vagyok. De neked is velem kell lenned ahhoz, hogy másokkal lehessünk, mások pedig velünk lehessenek. Így leszünk egyre többen együtt a jobbért, a szebbért, a többért.

A Vasutasok Szakszervezete elmúlt 104 éve azt bizonyítja, hogy ez a szakszervezet mindig a többség érdekében végezte érdekvédelmi munkáját. A vasutasok közösségének szolgálatától sem külső, sem belső szándék nem tudta eltéríteni. Ahhoz, hogy még erősebbek legyünk, szorosabb összefogásra van szükség.

Dr. Márkus Imre
VSZ elnök

„Nők teszik ki a világ népességének felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő közel kétharmadát, de a világ bevételének alig egytizedéből részesülnek, és a világ javainak csak kevesebb, mint egyszázada felett rendelkeznek."

ENSZ-jelentés, 1980

„Ha a civilizáció a jövőben még bármiféle fejlődést is véghez vihet, akkor ez csakis a nők támogatásán, a nők politikai béklyóitól történő megszabadításán keresztül képzelhető el, lehetővé téve, hogy érvényesíthessék akaratukat a társadalomban."

Emmeline Pankhurst

Ünnepi ülés december 15-én

A női rétegszervezet megalakulásának 10. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott december 15-én a Vasutasok Szakszervezete székházában a Női Tagozat.

Részt vett az ünnepségen Simon Dezső, a VSZ alelnöke, Szabó Istvánné, az MSZOSZ Női Választmányának elnöke. Meghívást kaptak a Női Választmányt 1990-ben megalapító kolléganők és egy férfi kolléga, a területi képviseletek azon vezetői, akik az össz-szakszervezeti munkán belül szívügyüknek tekintették a női rétegmunkát is, s mindenkor készséggel segítették a Női Tagozat tevékenységét.

Az ünnepi ülés résztvevői emlékezni, összegezni s a jövő feladatait meghatározni jöttek össze. Emlékezni arra, hogy 10 évvel ezelőtt, 1990. december 17-én a Női Választmány megalakulásával megújult női réteg-érdekvédelmi munka indult el a Vasutasok Szakszervezetében. Összegezni az évtizedes munkát, áttekinteni főbb állomásait, elért eredményeit, s meghatározni az elkövetkező időszak főbb tennivalóit.

Az ünnepség Varga Gyulánénak, a VSZ közgazdasági és jogi osztálya vezetőjének, a Női Választmány 7 éven át volt elnökének megemlékezésével kezdődött. Szólt arról, hogy az MSZOSZ Női Választmányának 1990. októberi megalakulását követően, a szakmák közül szinte elsők között a vasutasoknál indult el a megújult női réteg-érdekvédelmi munka.

Kollár Sándorné, a VSZ Női Tagozatának helyettes vezetője

Emlékezni, összegezni s a jövő feladatait meghatározni jöttek össze

A rétegszervezet tudatosan építkezve jutott el addig, hogy ma már a VSZ egész területét lefedő, országos vasutas női rétegszervezetté vált. Szólt arról, hogy a megalapítókat igazolta az élet, igenis az össz-szakszervezeti munkán belül szükség van a speciális női érdekvédelemre is, hiszen eredményes rétegmunka nélkül nincs hatékony érdekvédelem. Az esélyegyenlőség kérdése az EU csatlakozáshoz közeledvén soha nem volt még ennyire aktuális, mint napjainkban.

Hercegh Mária, a Női Tagozat vezetője tájékoztatót adott a női érdekvédelem szolgálatában eltöltött 10 éves munkáról, s a Tagozat előtt álló legfőbb tennivalókról.

A rétegszervezet működésének évtizedes időszakát három szakaszra lehet osztani, mondta. Az első az úgynevezett. megmosolygás évei voltak, amikor a szakszervezeti vezetés és maga a tagság sem ismerte fel a női rétegszervezet létjogosultságát. A második szakasz az úgymond elfogadás időszaka volt, melyet a Tagozat folyamatos építkezéssel, érdemi munkával ért el. S végül az utolsó 3-4 év az elismerés időszakának tekinthető, mely során a Női Tagozat a VSZ szerves részévé, az össz-szakszervezeti munkát hatékonyan segítő rétegszervezetté vált, kiérdemelve mind a vezetés, mind a tagság elismerését.

A jövőbeni főbb feladatokról szólva a gyesről visszatérők helyzetének folyamatos figyelemmel kísérését, a női munka egyenlő értékét elismerő bértarifa bevezetéséért, a nők át- és továbbképzésének támogatásáért, az életen át tartó tanulás feltételrendszerének megteremtéséért való következetes fellépést fogalmazta meg.

A VSZ vezetése nevében Simon Dezső alelnök köszöntötte a résztvevőket. Beszédében szólt az elmúlt évtized nehézségeiről, a szakszervezeteket ért kihívásokról és megpróbáltatásokról, érzékeltetve, hogy nem volt könnyű az az időszak, amely során a VSZ női szervezete a tevékenységét végezte. Elismerve az elért eredményeket, a VSZ vezetése nevében megköszönte a Női Tagozat évtizedes, lelkes munkáját.

Szabó Istvánné meleg szavakkal méltatta a vasutas női réteg-érdekvédelmi munka eredményeit, az MSZOSZ Női Választmányának tevékenységében betöltött meghatározó, kezdeményező szerepét. Szólt a nőszervezetek előtt álló sok-sok tennivalóról, az MSZOSZ Női Választmányának a nők esélyegyenlőségéért, a velük szemben alkalmazott diszkriminációk minden formájának megszüntetéséért folytatott küzdelméről, mely során a Választmány a jövőben is nagymértékben számít a vasutas lányok, asszonyok önzetlen, lelkiismeretes tevékenységére.

Berta István, mint a VSZ Női Választmányát alapítók egyetlen férfi tagja, humort sem nélkülöző szavakkal szólt arról, hogy mint „kakukktojás", miként került be 1990-ben az alapító női csapatba, ahol mindenkor nagyon jól érezte magát.

A 10 éves jubileumról megemlékező ünnepi ülés emléklapok átadásával, a „születésnapi torta" felszeletelésével, elfogyasztásával és a közelgő ünnepek alkalmából szóló jókívánságokkal ért véget.

K. S.

ÜZENET

L.L.L. Ez a rövidítés Európa szerencsésebb felén minden munkavállaló számára ismerős üzenetet hordoz. Life long learning, vagy Lebenslanges Lernen kb. annyit tesz magyarul: élethosszig tartó tanulás.

LIFE LONG LEARNING, VAGY LEBENSLANGES LERNEN ANNYIT TESZ MAGYARUL: ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS

Megértettük-e, hogy ez mit jelent ma számunkra? Vagy meg akarjuk-e egyáltalán érteni?

Meggyőződésem, hogy a ránk váró munkahelyi kihívásokra folyamatos képzéssel és a szolidaritás eszméjének megerősödésével válaszolhatnak a proletárból a munkáson át munkavállalóvá „finomodott" milliók.

Papp Zoltán TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Szombathely

Évtized a vasutas nők érdekeinek védelmében

A nőket és családokat érintő kérdésekben értek el eredményeket

Tíz évvel ezelőtt, 1990. december 17-én jött létre a Vasutasok Szakszervezete női rétegszervezeteként a Női Választmány, mely 1998 februárjától Női Tagozatként végzi munkáját.

Megalakulása egybeesett a magyarországi rendszerváltás megindulásával, 10 éves tevékenysége pedig azokkal a jelentős változásokkal, amelyek a piacgazdaságra való áttérés során lezajlottak. Megjelent és tömegessé vált a munkanélküliség. Romlott a nők munkaerőpiaci helyzete, nőttek munkahelyi, családi terheik. Megindult a vasút jelentős átszervezése, s ennek következményeként a dolgozói létszám jelentős csökkentése.

Folyamatosan nehezedtek a szakszervezetek működési feltételei. Mindez azt jelzi, hogy az az évtized, amelyet a Női Tagozat maga mögött tud, gondokkal, nehézségekkel teli időszak volt.

A Női Választmány–Női Tagozat tevékenységének fő céljaként a vasutas női munkavállalók, a családok érdekeinek védelmét, képviseletét tűzte maga elé, s ennek szellemében dolgozott az eltelt 10 év során.

Érdekvédelmi-képviseleti tevékenységének főbb eredményei így összegezhetők: Kiemelt feladatként tűztük magunk elé, hogy küzdjünk a családbarát törvényalkotás megvalósulásáért, a családok védelméért. Ennek megvalósítása érdekében igyekeztünk minden véleménynyilvánítási lehetőséget felhasználni. Rendszeresen részt vettünk az MSZOSZ Női Választmánya által szervezett rendezvényeken. Véleményeink megjelentek az MSZOSZ által az átfogó társadalmi kérdésekről, törvénytervezetekről készített állásfoglalásokban.

1994-ben közel 20 ezer tiltakozó aláírás gyűjtésével járultunk hozzá az MSZOSZ Női Választmánya által szervezett kezdeményezéshez, amelyet a nyugdíjkorhatár felemelése ellen indított, s mely során 300 ezer aláírás gyűlt össze.

A korhatár-emelést ugyan nem sikerült megakadályozni, azonban az emelésre vonatkozó törvény két évre történő felfüggesztését igen. Az aláírásgyűjtési akció sikerének tudható be, hogy a nyugdíjkorhatár emelésére vonatkozó, elfogadott törvény szerint már van fokozatos bevezetés, átmeneti szabályozás, rugalmas nyugdíjba vonulási lehetőség, gyermekkedvezmény.

A Női Tagozat munkájában kezdetektől fogva, de 1998-tól folyamatosan kiemelt helyet foglal el a gyermeket vállaló nők, a gyermekgondozási szabadságot igénybe vevők helyzetének, munkahelyre történő visszatérésüknek figyelemmel kísérése, s továbbfoglalkoztatásuk biztosításának segítése.

Először 1991-ben végeztünk helyzetfeltáró felmérést, majd 1997-ben kérdőíveket szerkesztettünk, s azokat a gyesen lévőknek küldtük el – így igyekeztünk feltárni az érzékelhető gondokat. A felmérés tapasztalatai alapján javaslatot tettünk a VSZ Elnökségének, hogy a KSZ módosítási tárgyalások során érjük el a gyesről visszatérők foglalkoztatás-biztonságának erősítését, felmondási védettségének növelését.

Javaslatainkat figyelembevették, s a VSZ-nek sikerült az 1997. évi tárgyalások során elérni, hogy a MÁV Rt.-nél a kollektív szerződésben a gyesről visszatérők részére az MF-ben foglaltaknál nagyobb, 1 éves felmondási védelmet rögzítettek. Ennek elérését érdekvédelmi munkánk egyik legnagyobb eredményének tartjuk.

Női érdekvédelmi munkánknak mindenkor homlokterében állt a kollektív szerződés rendszeres meghosszabbításának segítése, tartalmának folyamatos bővítése.

A nődolgozóink körében végzett közvélemény-kutatásokra alapozva évenként véleményeztük a KSZ-t, a bértarifa-rendszert, számos érdemi észrevételt, javaslatot terjesztettünk a VSZ Elnökségének, melyek jelentős része a tárgyalási csomagokba épült.

A foglalkoztatás-biztonság javítása érdekében szorgalmaztuk, véleményeinkkel segítettük a hároméves megállapodás megkötését.

1991-ben kezdeményeztük a számítógépeknél foglalkoztatottak védelme érdekében a védőelőtétek felszerelését.

1998 óta szorgalmazzuk a jegyvizsgálók védőoltásának biztosítását.

1999-ben számos gyakorlatias javaslattal segítettük az új egyenruha-rendszer kialakítását.

Női Tagozatunk tevékenységét végigkísérte a nők esélyegyenlőségének mind teljesebb körű megvalósulásáért, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések megszüntetéséért folytatott küzdelem.

Az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése érdekében állásfoglalást alakítottunk ki a hat szakszervezeti konföderáció által készített Civil Országjelentésről, a Munka törvénykönyve soronlévő módosítási tervezetéről. Állásfoglalásainkat megküldtük az illetékes szakszervezeti szerveknek.

Kiemelt feladatnak tartottuk és tartjuk tisztségviselőink, női aktivistáink rendszeres oktatását, képzését. Ezt részben saját szervezésű tanfolyamok keretében, részben különböző szervezetek (MSZOSZ Női Választmánya, Nők Szövetsége, FES) által rendezett tanfolyamokon való részvételünkkel igyekeztünk biztosítani.

Női Tagozatunk saját szervezésében 1993-ban, 1995-ben és 1998-ban rendezett négy-négynapos tanfolyamokat Gárdonyban, melyeken alkalmanként 25-35 fő vett részt.

A női rétegmunka vonzásának erősítése, a női kollektíva összekovácsolása érdekében a VSZ vezetésének támogatásával 1998-ban és 1999-ben Erdélybe, 2000-ben pedig Hannoverbe, a Világkiállításra szervezett Női Tagozatunk jól sikerült, maradandó közösségi élményt nyújtó kirándulásokat.

SZORGALMAZTUK, VÉLEMÉNYEINKKEL SEGÍTETTÜK A HÁROMÉVES MEGÁLLAPODÁS MEGKÖTÉSÉT

Összegezve megállapítható, hogy a VSZ Női Tagozata a számos nehézség közepette is tartalmas munkát végzett az eltelt évtized során. A nők és a családok sorsát érintő lényeges kérdésekben hallatta hangját, ért el eredményeket.

A társadalmi körülményeket, a vasút előttünk álló reformját figyelembevéve az elkövetkező években is lesz bőven tennivalónk. A Női Tagozat érdekvédelmi munkája további sikeréhez szükséges, hogy a női rétegmunka mindinkább elválaszthatatlan részévé váljék az össz-szakszervezeti tevékenységnek, hiszen a vasutas munkavállalók közel 40%-át a nők alkotják.

Kollár Sándorné

ÜZENET

„Csak akkor lehet a XXI. század esélyteremtő és sikertörténet a nők szempontjából, ha a megváltozott tartalmú szerepkörök elfogadása és megbecsülése megvalósul"

Az elmúlt század a női szerepkörökben olyan alapvető változást hozott, hogy nyugodtan nevezhetjük a XX. századot a nők századának. A megváltozott családi szerepkör, a teljeskörű munkavállalás, a választójog megszerzése, a tanulás szabadsága és a karrier építése mind-mind új kihívást jelentett a nők számára.

A társadalom fejlődése szempontjából ezt sikerként kell értékelni, hisz a nők megfeleltek a kihívásoknak.

Csak akkor lehet a XXI. század esélyteremtő és sikertörténet a nők, de a társadalom egésze szempontjából is, ha a megváltozott tartalmú szerepkörök elfogadása és megbecsülése megvalósul.

Hercegh Mária tagozatvezető,
VSZ Női Tagozata

MILLENIUM APROPÓJÁN

A harmadik évezred

Akkor mindenki hitt a megváltó Istenben, ma mindenki az evilági gazdaság megváltásában hisz

Barátaim szilveszterkor nem átallották a szokásos BÚÉK mellé azt írni az SMS üzeneteikben: te múlt századbeli és múlt évezredbeli ember, lehet, hogy ennek az új századnak, sőt új évezrednek már nem éred meg a végét. Lehet, hogy egyikünk se, erre mindnyájunknak, akik most élünk, megvan az esélyünk – válaszoltam.

Ez az évezred – évszázadváltás is jól össze lett keverve. Mert tavaly azt ünnepeltük, hogy beléptünk a kétezredik évbe, itt a millennium, az idén meg azt ünnepeljük, hogy beléptünk a kétezeregyedik évbe, itt a millennium. Ahol a Gergely naptár érvényes, mindenütt így csinálták.

Imázsbejgli

„Miért mondasz mindent kétszer?" – kérdezi egyik író a másikat Karinthynál. „Mert sordíjra fizetnek". A millennium nagy üzlet. Két millennium éppen dupla üzlet. De mi, magyarok, mindenkinél különbek vagyunk, nálunk a millenniumi év is bő másfél évig, egészen augusztus huszadikáig fog tartani, ígérte Orbán Viktor, a köztársaság miniszterelnöke, szokás szerint a korona mellett állva, mert Szent István karácsonyi vagy január eleji koronázását természetesen nyár végéig kell ünnepelni. Ez aztán a happy end, különösen a kft-nek. Ahogy az imázs-boyok magyarázzák, olyan ez, mint az ajándékba kapott bejgli, nem illik tudakolni az árát. Most már a hosszát sem. Ránk is szárad, s megutáljuk, mire a végére érünk.

Karón varjú

Ki-ki másképpen éli meg az ezredfordulót, de azért két fő irányzat jól elkülöníthető. Az egyik szerint valami nagyon új, nagyon más következik az emberiség történetében, a másik szerint láttunk mi már karón varjút. Ha történész lennék, én most mindenesetre a középkort tanulmányoznám. Akkor az ismert világban olyan globális integrációs rendszerek versengtek egymással, mint a Német-Római Császárság és a pápaság. A művelt kisebbség ugyanazon a nyelven, latinul beszélt, de minden az emberek többségének a feje fölött zajlott, akik megkerülhetetlen, személyes alávetettségben élték le az életüket. Akkor mindenki hitt a megváltó Istenben, ma mindenki az evilági gazdaság megváltásában hisz. Akkor katedrálisokat építettek kőből, ma Bank Centert emelünk márványból, üvegből, betonból. Miközben se az Isten, se a pénz nem arra való, amiben imádóik reménykednek. Azt, hogy mire való, csak a papok meg a pénzemberek tudják, meg néhány szkeptikus értelmiségi sejti, hogy a világépítő öncél mellett a tömegek elkábítása lesz mindig a fő cél. S miközben az EU integrációja a tagnemzeteit megszabadítja a nacionalista gyűlölködés átkától, egyes országok, régiók menthetetlenül leszakadnak, s egy Isten háta mögötti kis kftben a főnök a beosztottai fölött talán csak pallosjoggal nem rendelkezik.

Hová kerülnek?

Persze nem gondolom, hogy visszajön a középkor, de a mélyszerkezetben tagadhatatlan a hasonlóság. S inkább rosszul, mint jól, erre éreztek rá a fiúk is, ahogy folyton játszanak a koronával, mint csecsemő a csörgőjével, s mint apuka erős kezébe, úgy kapaszkodnak a Szent Jobba. Szegény fideszesek azt szeretnék elhitetni, hogy velük itt olyan gyökeresen új korszak következik, mint Szent István megkoronázása után. De hogy egyáltalán legyen Fidesz-korszak, előbb el kellett foglalni a jobboldalt. Pálfordulásuk finanszírozásához és hitelesítéséhez – hogy ők most már nem radikálisan szabadelvű nagyvárosi fiatal demokraták, hanem derék, romlatlan vidéki konzervatív legények – kértek és kaptak segítséget a befolyásos és módos keresztény öreguraktól. De ezek a bácsik már nemcsak múlt századi, de múlt évezredbeli emberek. Nemeskürty tanár úr elvi irányítása mellett a zászlósanyák az ő kedvükért szalagozták a millenniumi zászlókat számolatlanul.

Az ezredfordulón, történelmi léptékkel mérve jól esik elgondolni, hogy hová kerülnek majd Lovas István, Bayer Zsolt és Elek István cikkei. Nem csak az ideológia kínos – az azt megjelenítő figurák még inkább azok. Mit jegyeznek fel majd az annalesek a zsidózó Csurka Istvánról, a gyűlölködő Kövér Lászlóról és a nemzeti koalíció rendíthetetlen oszlopáról, magáról Torgyán Józsefről, akire nem találunk jelzőt a sok közül? Pedig lesz történelmi léptékű számvetés, lesz néhány oldal a rendszerváltásról a harmadik évezred tankönyveiben. Lesz, aki szerepel benne, lesz, aki leszerepel, s lesz, akit meg sem említenek. S erről mintha a másik oldalon is gyakran elfeledkeznének ezek az amúgy betegesen hiú emberek: a politikusok.

Talán

Egy kis valódi becsvágy már nagyon hiányzik a magyar közéletből. Hogy államférfiaink végre ne a letűnt Horthy- meg Kádár-rendszer legrosszabb hagyományait folytassák, hogy ne a budai lankákon akarjanak villával feltornyosulni vagy megfigyelési- és olajbotránnyal, maffiakapcsolatokkal elhíresülni, hanem az évezredeket átívelő történelemben a gondoktól terhes jövőt a lehetőségek szerint lakhatóvá, élhetővé formáló tetteikkel tegyék emlékezetessé a nevüket. A köz szolgálatával. Ez persze így ciki vezércikkszöveg. Ígérem, ebben az évezredben soha többet! De olyan jó elképzelni, hogy ezután már ők sem csalhatatlan vezérként cselekednek, inkább csak bölcsen, higgadtan, ahogy kormányozni, írni, élni talán még érdemes.

Mező Ferenc

LESZ, AKI SZEREPEL, LESZ, AKI LESZEREPEL, S LESZ, AKIT MEG SEM EMLÍTENEK

ÜZENET

A „piacgazdaságban" a vasúton belüli gazdasági növekedés és a vasútreform nagy vesztesei továbbra is azok a végrehajtó szolgálatnál dolgozó vasutas munkavállalók, akiknek bizonytalan a jövőképe, nem látszik tisztán a helyük, az anyagi és erkölcsi megbecsülésük. Minden szinten azért kell dolgoznunk, hogy a munkavállalóknak olyan biztos munkahelye legyen, amely tisztességes megélhetést biztosít.

A bizalomébresztés érdekében fontos az információs csatornák kihasználása, hogy minél több szakszervezeti állásfoglalást ismerjenek meg a munkavállalók, ezzel is növelve a szolidaritás iránti igényt és – remélhetőleg – csökkentve a szakszervezet iránti bizalmatlanságot.

Király Károlyné TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Budapest

Új idők partján

A világ, amióta van és ameddig lesz, mindig mércéket, küszöböket állít elénk. Az IDŐ, a negyedik dimenzió folyamatosan feladja a leckét, amelyet meg kellene oldanunk, megkeresve a választ az időszerű kérdésre. Válaszadási kényszerben vagyunk. A világ fontos kérdései mellett vannak kicsi, de nagyon fontos, a mindennapjainkat meghatározó ügyek, kihívások, amelyre a válasz a többség számára elfogadható megoldás mindennél fontosabb.

SORSUK EGYRE ROSSZABBRA FORDUL!

A 3. évezred küszöbén 2001 Magyarországa, a „nép, az Isten adta nép",a megtépázott szakszervezeti mozgalom, a saját munkájukból élők milyen válaszokat adnak a fontosnak tűnő kérdésekre:

Egységesedő Európa, összefogó nemzetek, egyre jobban megosztódó Magyarország?

– Összefogunk önmagunkért, mert csak így lehet jobb mindannyiunknak,

– Az ember az emberért, és nem az ember ellen van,

– Küzdünk a jobbért, egymást megnyőzve és nem legyőzve,

– Képesek vagyunk lemondani az önös célokért a többség, a közösség céljainak elérése érdekében,

– Nem hagyjuk a széthúzást a munka világában, a szakszervezetekben, mert egyetlen eszközünk az összefogás, az akcióegység,

MENNYIRE ELEVEN AZ ÉRZELMÜNK?

– Tenni tudunk és akarunk az egyén és a társadalom önvédelmi szintjének javításáért, a félelem, a kiszolgáltatottság visszaszorításáért.

A munkavállaló, a bérmunkás – inkább félbérű munkás –, a nyugdíjas nem vállalhatja a hallgatást, a kockázatos „csendben, zsörtölődve félést", mert a sorsa egyre rosszabbra fordul!

A 3. évezred küszöbén el kell utasítanunk a minősíthetetlenül alacsony küszöböt a foglalkoztatási kultúra, a szociálpolitika, a munkavédelem, az érdekegyeztetési kultúra, a bérek, jövedelmek, a létminimum és a megélhetési minimum területén. És még sorolhatnám…

Kollégák! Milyen szintű a szellemiségünk az új évezred hajnalán? Mit fog át az értelmünk? Mennyire eleven az érzelmünk? Értjük-e, érezzük-e a gyengeségeinket? Akarunk-e – mert tudnánk! – azokon változtatni?! Kellően értékeljük-e az eredményeinket, amelyeket – ahogyan a világ eddig eltelt kétezer évében – a kevesebbek értek el a többség számára?!

Meg kell találnunk magunkban és egymásban a jót, az előrevivőt.

Meg kell találnunk magunkban és egymásban a jót, az előrevivőt

Avagy:

– Összefogunk a megosztás, a leszakadás, az elszegényedés ellen, hogy azonos rangú európaiak legyünk,

– Jelen politikai kultúránk nem vállalható tovább, a „vérrokon" nem ellenség, csak ellenfél lehet,

A kor aktuális kérdéseire a válaszok bennünk, az akaratunkban, az összefogásunkban vannak. Ne féljünk hát azokat megfogalmazni, és a szükséges lépéseket megtenni az áhított jobb világ érdekében.

Szerencsésebb, sikeresebb 3. évezredet kívánok!

Dr. Márkus Imre

HÍREK

Meglepett dolgozók

A szó szoros értelmében egyik napról a másikra került az utcára a Hungarocamion tíz vidéki irodájának 24 dolgozója, amikor a cég háromtagú felszámoló csoportja január 2. és 5. között meglepte a kirendeltségeket, lezárta a számítógépeket, leltározott, majd a dolgozók orra alá dugta a felmondási papírt. A cég sajtófőnöke szerint a vidéki irodahálózat fölszámolását az indokolta, hogy a szervezet ebben a formájában nem jó. Tudomása szerint majdnem mindenki elfogadta, hogy közös megegyezéssel távozik a cégtől. *(Népszava)*

Könyves szabadság

A tankönyvpiac rendjéről szóló törvénytervezet visszavonását és újratárgyalását követeli a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete. Molnár Péter, az érdekképviselet szóvivője szerint a tervezet elfogadása esetén sérülhet a pedagógusok szabad tankönyvválasztási joga. A javaslat kidolgozásakor szakmai és piaci szempontok keveredtek össze. A minisztérium reagálása szerint a koncepció kialakítását a szülők, a pedagógusok és a könyvkiadók körében végzett szakmai kutatás előzte meg. *(Népszava)*

Köztisztviselők is

A kormány úgy döntött, hogy éves átlagban 13 százalékra egészíti ki a közalkalmazottak béremelését. A költségvetési intézmények mintegy 600 ezer dolgozóját érintő korrekció fedezetére 40 milliárd forintot különítettek el, a pénzt várhatóan februárban kapják meg az érintettek. A Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete indokoltnak tarja, hogy a 2000. évi bérre vonatkozó kompenzációt a 104 ezer köztisztviselő is megkapja. Saját statisztikájuk szerint a köztisztviselők keresete tavaly novemberig átlagosan 7,5 százalékkal emelkedett, ezért jogos, hogy az állami közigazgatásban 4-4,5 százalékkal, az önkormányzatoknál 7-7,5 százalékkal egészítsék ki a bért. *(Népszabadság)*

Döntő érv

Önkormányzati tulajdonba került a debreceni repülőteret üzemeltető kft. A kormányzat hozzájárult, hogy a megszűnő katonai reptereken, illetve a Malév Ferihegyi repülőterén fölöslegessé vált, de még használható berendezésekhez a debreceni és sármelléki reptér ingyen hozzájusson. A debreceni repülőtéren jelenleg nyolc ember dolgozik, akiket átvett az új tulajdonos. Ha a várható beruházások nyomán állandó határnyitási engedéllyel rendelkező légikikötővé válik a reptér, nagy szerepet játszhatna a régió fejlődésében. A nyugati tőke ideáramlásában döntő érv lehet a könnyebb elérhetőség. *(Magyar Nemzet)*

HÍREK

Illegális ingázók

Hazánk északi régiójában a kedvező tendenciák ellenére továbbra is nyomasztó a munkanélküliség. A nehéz gazdasági helyzetben lévő Borsodban, Hevesben és Nógrádban összesen 83 ezer állástalan van, ami a munkaképes korú lakosság 16,4 százaléka. Statisztikai adatok szerint Nógrádban 5403-an várják a kínálkozó lehetőségeket. Nem hivatalos becslések szerint csaknem 2-3 ezerre tehető az illegális ingázók száma, akik főképp a fővárosban és a környező nagyvárosokban próbálnak kenyérkeresethez jutni. *(Magyar Nemzet)*

HÍREK

Daloló számok

CSONKA ISTVÁNT köszöntötték 80. születésnapja alkalmából

A szegedi MÁV Hazánk Énekkarának tagjai az elmúlt napokban bensőséges ünnepségen köszöntötték Csonka Istvánt, az énekkar elnökét 80. születésnapja és 60 éves énekkari tagsága alkalmából. Az ünnepségen Kaposvári Péter igazgató-helyettes méltatta Csonka István négy évtizedes vasúti pályafutását és a vasutas énekkarban kifejtett munkásságát, majd Igazgatói Dicséret kitüntetést adott át neki. A Vasutasok Szakszervezete nevében Gulyás Ferenc, a szegedi nyugdíjas szervezet elnöke köszöntötte Csonka Istvánt.

Kiemelte, hogy a szegedi MÁV Hazánk Énekkara a VSZ patronálásával az elmúlt évtizedekben öregbítette a vasutas kórusok hírnevét. E sikerhez nagyban hozzájárult Csonka István is, aki 60 éve énekel a kórusban és 55 éves tagság fűzi a Vasutasok Szakszervezetéhez, majd a VSZ nevében ajándékot adott át. Ezt követően a békéscsabai művelődési ház vezetője, az énekkar tagjai, valamint Szeged Város Önkormányzata adott át elismerő ajándékot az idős vasutasnak.

Csonka István 1940 augusztusában kezdte vasúti pályafutását a Szeged-Rendező Fűtőházban. Előbb fűtőházi munkás, majd mozdonyfűtő volt, innen került 1948-ban a kocsiműszakhoz kocsivizsgálónak, majd 1957-től a kocsiműszak vezetője lett. 1967-ben behelyezték az igazgatóság gépészeti osztályára, ahol a kocsicsoportban előbb ügyintéző, majd 1977-től 1980 januárig, nyugdíjazásáig a kocsicsoport vezetőjeként dolgozott.

A vasutas énekkar munkájába 1940 novemberében kapcsolódott be. Mint mondotta: abban az időben 100-120 tagú férfikar alkotta a kórust. Hamar megragadta a kóruséneklés szépsége, a tagok egymás iránti szeretete, a közösségi élet. Szívesen emlékezik vissza az 1948-as évre, amikor a Siófokon megrendezett dalos találkozón a vidék legjobbjai lettek, országosan pedig a másodikok. Ugyancsak másodikok lettek a Budapesti Nemzetközi Dalos Versenyen. Később, 1949-ben egy meghiúsult külföldi út miatt sokan elhagyták az énekkart. Politikai okok miatt karnagyukat is eltávolították, így mélypontra kerültek. Hosszú hónapokig csak öten-hatan látogatták a próbákat, míg lassan rendeződtek a dolgok. A kórusba nők is jelentkeztek, vegyeskarrá alakultak át, de azért külön férfi és női kórusszámokat is előadtak.

KARNAGYUKAT IS ELTÁVOLÍTOTTÁK

1957-től Erdős János a karnagyuk, akinek következetes munkája hozzájárult a sikereikhez úgy itthon, mint külföldön. Ezüst, majd aranykoszorús diplomával tüntették ki az énekkart, amely legutóbb a Hangversenykórus fokozatot is megkapta.

Csonka István 1971-től az énekkar elnöke is. Mint társai elmondták: az énekkari hűség és példakép megtestesítője ő. Bármilyen probléma is akad, mindig – még most 80 évesen is – ott van a próbákon, biztatja, lelkesíti társait. Egész életében a kórust szolgálta. Mint elnök vezeti az énekkar naplóját, írja történetét, a közelmúltban pedig elkészítette a közel 300 kórusmű kottatárának katalógusát.

További terveiről faggatva így válaszolt:

– Szeretnék társaimmal addig énekelni, amíg tudok. Utána sem szakad meg velük a kapcsolatom, szeretem az itteni társaságot, és boldog vagyok, hogy ilyen hosszú ideig velük együtt énekelhettem.

Gellért József

Húsz százalék

A közelmúlt hónapjaiban mind gyakrabban esik szó arról, hogy a rendszerváltás kemény évtizede alatt szétszóródott szakszervezeti mozgalom kezd felocsúdni, magához térni.

A különböző szakmai, ágazati szakszervezetek mind szélesebb körben élnek a szolidaritásban rejlő erő alkalmazásával, az erők egyesítésével.

A konföderációk és a szétforgácsolódott ágazati, iparági szakszervezetek keresik az összetartás, összefogás útját, esetenként az egységes fellépés lehetőségeit. A mozgalom megosztásának ideig-óráig tartó káros hatása előbb-utóbb megszűnik, gyengülésének jelei máris mutatkoznak. Ma már a szakszervezetüket elhagyók önkéntes visszatérése sem egyedi jelenség.

Lapunk rendszeresen beszámol a szakszervezetellenes hangulatkeltés okozta gondok örvendetes enyhüléséről, s arról is, ami a taglétszám stabilitását, lassú növekedését illeti. Kiemelten jelentős eredmény, ha egy-egy alapszervezethez nagyobb csoport tér vissza, de meg kell becsülni az egyénenként visszatérők elhatározását is.

A MÁV Rt. Jegynyomda Kft. VSZ alapszervezeténél a múlt évben négyen kérték tagsági viszonyuk folytatását. A kis létszámú munkahely alapszervezeténél ez húsz százalékos növekedés, ami e tekintetben is jelentős.

Köszöntjük őket! Visszatérésükkel helyileg és egészében is erősödött a szakszervezetünk. Köszöntjük az alapszervezet gazdasági felelősét, Tiszó Andrásnét, aki közel egy éve a titkári feladatokat is ellátja, miközben nem mond le újabb tagok visszavárásáról, segítséget nyújtva a visszatéréshez.

Hegedűs Károly

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

Az Európához való csatlakozás nemcsak politikai, gazdasági vagy bérezési hiányosságok felszámolását követeli meg tőlünk, de az öntudati, érdekérvényesítési és érdekharc akcióink hatékonyságának európai szintre való emelése is feladat lesz a csatlakozásig.

Európai módon élni, gondolkodni és tenni az érdekeinkért nem kisebb feladat, mint azoknak az elvárásoknak megfelelni, melyeket az Unió támaszt az ország fejlődésével szemben.

A harmadik évezred küszöbén ezekhez a feladatokhoz kívánok mindenkinek erőt, egészséget és kitartást, mert nem lesz egyszerű!

Pszota Árpád IB titkár,
VSZ Gépészeti Intéző Bizottság

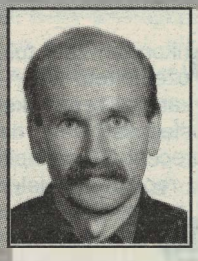

VÉGRE TISZTESSÉGES BÉRT FIZESSENEK A MUNKÁLTATÓK!

A következő évezredtel kapcsolatban azt kívánom, hogy a tisztességesen, becsületesen elvégzett munkáért végre tisztességes bért fizessenek a munkáltatók, amiből egy családot európai módon el lehessen tartani. Jusson belőle üdülésre, pihenésre és szórakozásra is. Amíg ez nem valósítható meg, addig is üzenem a munkavállalóknak, hogy jobban fogjanak össze érdekeik védelme szempontjából, mint azt tették az elmúlt évszázadban.

Kiss Tibor TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Debrecen

A munkaviszony sajátosságaira tekintettel – a munkavállalót védő céllal – alakult ki a munkajog speciális szabályrendszere, amely csak akkor éri el célját, ha a gyakorlatban is használják.

Ebben fontos szerepet játszanak a „cselekvő tagsággal" rendelkező szakszervezetek, amelyek képesek kikényszeríteni ezeknek a szabályoknak az alkalmazását.

Hadsereg nélkül – nem csupán tagdíjat fizető, hanem a feladatok végrehajtásában aktív szerepet vállaló tagok nélkül – a legfelkészültebb tábornokok sem nyerhetnek csatát.

A legfontosabb szakszervezeti feladat ennek tudatosítása lehet azokkal a munkavállalókkal, akik még nem jutottak el ehhez a felismeréshez.

Dr. Bíró Tibor
VSZ alelnök

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

„ORSZÁGUNK EURÓPAI UNIÓS CSATLAKOZÁSA UTÁN IS SZÜKSÉG LESZ A MAGYAR VASÚTRA"

A mögöttünk hagyott XX. századdal, az új évezred küszöbén várakozásteli optimizmussal tekintünk a jövőbe. Optimizmusunk alapja az, hogy országunk Európai Uniós csatlakozása után is szükség lesz a magyar vasútra, ezen belül a pályavasútra, tehát szakágunk munkájára is.

Várakozásunk arra irányul, hogy ezt a munkát milyen létszámmal és milyen körülmények között kell majd végezni. Egységes és erős szakszervezeti képviselet nélkül csak a munkáltató elképzelései valósulnának meg, a munkavállalók érdekeinek figyelmen kívül hagyásával.

Hiszem, hogy ezt velem együtt a dolgozók döntő többsége is így látja és – a saját érdekükben – egyre többen csatlakoznak szakszervezetünkhöz a későbbiekben.

Vida Péter IB titkár,
VSZ Pályagazdálkodási Intéző Bizottság

„A MUNKAVÁLLALÓKNAK RÁ KELL ÉBREDNIÜK A KÖZÖSSÉGBEN REJLŐ ERŐRE"

Most, az új évezred kezdetén, egy kicsit messzebbre kell tekintetünk, mint máskor. Ma Magyarországon nincs valódi szociális párbeszéd, és ez minden munkavállalónak hátrányos. A szociális párbeszéd hiányát csak a szakszervezetek elismertségének növelésével lehet felszámolni, és ehhez aktív szakszervezeti tagok szükségesek. A munkavállalóknak rá kell ébredniük a közösségben rejlő erőre és arra az igazságra, amely szerint szakszervezeti tagnak lenni, valahova tartozni, saját sorsunk, jövőnk alakításában cselekvően részt venni, elsősorban munkavállalói büszkeség, emberi tartás kérdése.

Simon Dezső,
VSZ alelnök

„MINDEN MUNKAVÁLLALÓNAK SZÜKSÉGE VAN A SZAKSZERVEZETRE, MINT A GYENGE RÓZSÁNAK A TÖVISEKRE"

A rendszerváltozás legnagyobb tanulsága a munkavállalóknak az, hogy önmaguk, minden külső segítség nélkül, a szolidaritás mellőzésével nem tudják megoldani gondjaikat. Egyedül mérhetetlenül kiszolgáltatottak.

Minden munkavállalónak szüksége van a szakszervezetre, mint a gyenge rózsának a tövisekre. Nem azért, hogy szaggassa, hanem hogy oltalmazza!

Az új évezredben nem szabad megelégedni morzsákkal, legkevésbé örülni neki, mert a demokrácia lényege, hogy mindaz, amit akarunk, a miénk lehet, de végül csak az marad meg nekünk, amiért megküzdöttünk.

Kívánok ehhez mindannyiunknak bátorságot, ami nem erény a sok közül, hanem minden erény megvalósulásának próbaköve.

Pöhacker Attila TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Záhony

„AZ EGYMÁSRA UTALTSÁG NAPJAINKBAN A SZAKSZERVEZET ÉS TAGSÁGA KÖZÖTT RENESZÁNSZÁT ÉLI"

Egy jó középtávú megállapodás megkötése komoly eredmény. Azt a munkavállalóval elfogadtatni, megértetni is szép feladat a szakszervezet számára.

A vasutasnak ezért nem szabadna elfelejteni, hogy eredményt szakszervezete nélkül nem képes felmutatni. Az egymásra utaltság napjainkban a szakszervezet és tagsága között – minden tulajdonosi, munkáltatói mesterkedés ellenére – reneszánszát éli.

Legyen ez az évezred első napjainak gondolatébresztője.

Mári Gábor TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Szeged

„AZ ELVÉGZETT MUNKÁD AZ A DÍJ, AMELYET LERÓSZ, AMIÉRT ITT LEHETSZ EZEN A FÖLDÖN"

Olvastam egy bölcseletet: „Az elvégzett munkád az a díj, amelyet lerósz, amiért itt lehetsz ezen a földön". Ehhez annyit teszek hozzá: de ennyit?

Kívánok az új évezredben mindenkinek nagyon jó egészséget, kevesebb munkát, több fizetést, értelmezhetőbb törvényeket...

Marosiné Kőhalmi Ágnes
osztályvezető,
VSZ pénzügyi osztály

„AZ ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZETEK JÖVŐJÉT MEGHATÁROZZA, HOGY KÉPESEK LESZÜNK-E A MUNKAVÁLLALÓK ÉRDEKÉBEN BEFOLYÁSRA ÉS KEZDEMÉNYEZÉSEKRE"

A XXI. század megköveteli valamennyiünktől, hogy megértsük a piacgazdaság, a demokrácia működését. Mert az általános műveltséghez ez is hozzátartozik. Így érthetővé válik a szakszervezetek helye és szerepe a társadalmunkban és a munkahelyeken.

Az érdekvédelmi szervezetek jövőjét meghatározza, hogy képesek leszünk-e a munkavállalók érdekében befolyásra és kezdeményezésekre úgy, hogy egyszerre legyünk szakmaiak, de jelen legyünk az emberek mindennapjaiban, segítve, magyarázva a történéseket. Ez lehetőségünk és kötelességünk.

Szendrei Géza TK titkár,
VSZ Területi Képviselet – Miskolc

KÓPÉSÁGOK (9.)

Mottó: Vannak olyan kópéságok, csínytevések, melyeken egyesek jót derülnek, másoknak torkán akad tőlük a falat...(a szerző)

HÓTAPOSÓ-JOGTAPOSÓ

Beköszöntött immár az új évezred (bár sokak szerint ez már tavaly megtörtént).

A 2000. évi utolsó lapszámunkban kópéságmentes újévet kívántam olvasóinknak. Sajnos ebbéli reményeimet a MÁV Rt. példátlan gyorsasággal szertefoszlatta.

Nem is olyan régen (2000. novemberi lapszám, KÓPÉSÁGOK 7.) arról voltam kénytelen írni, hogy a vezérigazgató-helyettesi székben ülve néha-néha az átlagosnál nagyobb sebességgel lehet a korábban megszerzett ismereteket feledni.

Megállapításom egyik ragyogó bizonyítékaként most álljon itt a MÁV Rt. által elkészített, és a 2001. január 11-i VÉT-en dr. Bajnai Gábor vezérigazgató-helyettes úr által prezentált MÁV Rt. KSZ-módosítási javaslataiból egy különösen figyelemre méltó részlet.

A Kollektív Szerződés módosítására vonatkozó javaslatok:

A 12§-hoz új 4., pontként:

„A munkaidő-kedvezmény alapját a tagdíjfizetés után bejelentett adókedvezményt igénylő taglétszám képezi."

Mit lehet erről gondolni? Szerintem sokfélét. Két gondolatomat megosztom az Olvasókkal.

EGY: Mivel számottevő havazás még nem fordult elő a télen dr. Bajnai úr mozgáskörében, úgy vélte, hogy a hótaposó csizmája – ugyan ne vesszen már kárba a nehezen összespórolt lábbeli ára – jó lesz most jogtaposónak.

Bizonyára felmentést kapott a MÁV Rt. a Parlamenttől, az Alkotmánybíróságtól meg mindenki mástól a magyar jogrend alkalmazása alól

KETTŐ: Bizonyára felmentést kapott a MÁV Rt. a Parlamenttől, az Alkotmánybíróságtól meg mindenki mástól a magyar jogrend alkalmazása alól, és ezt ily módon kívánják közhírré tétetni.

Van azonban két kérdésem is dr. Bajnai úrhoz. Doktor Úr! Éjszakánként nem riad fel arra, hogy az Ön „summa cum laude" minősítésű jogi diplomája már nem mindig érzi jól magát, és izeg-mozog a hivatali szobája falán?

A MÁSIK: Doktor Úr! Ön szokott jogi ismereteket oktatni iskolában, tanfolyamokon. Nem tart attól, hogy az Ön jogi ismeretekkel – és ilyen sajátos jogi megközelítéssel – felvértezett hallgatóit egy másik oktató „kirúgja" a vizsgán?

Arról persze egy szót sem szólok, hogy a javaslat milyen példaértékű bizonyítéka annak, hogy ugyan a hivatalos kommünikék szerint munkabékére készül a MÁV Rt., de nem rövidtávon és nem minden vezetője! Ez persze már nem kópéségi kategória, hanem valami más...

Orosz Péter

ARANYSZÁJ

Ha *elindul a vonat...*

Az egyszeri állomásfőnök ellenőrzést kapott volt évfolyamtársától, akinek az Isten jól felvitte a dolgát. Főfelügyelőnek nevezték ki. Érkezéséről jó előre értesítette a főnököt, hogy legyen ideje méltó fogadására fölkészülni.

A főnök vette a lapot, és a főfelügyelő úr érkezésére minden tekintetben akkurátusan felkészült, így természetesen az eszem-iszom dolgában is. A jóféle itókát a helybéli szövetkezet elnöke hozta saját kezűleg, mondván: az odafentről érkező úr hasznára lehet a TSZCS-nek, ami a vagonok kiállítását illeti. Ez akkoriban „szűk keresztmetszet" volt, ahogy mondták sűrűn.

A vendéglátók tátott szájjal hallgatták a jól értesült nagyokos bizalmas, beavató elbeszéléseit, történeteit, a legújabb politikai vicceit, amelyeket csak legbensőbb körökben lehetett elmesélni.

Az egyre sűrűbb koccintgatás lassan megtette hatását, a barátság is egyre bensőségesebbé vált, amit a gyakori vállveregetéses nosztalgiázás is bizonyított a kissé megszépült emlékekkel fűszerezve.

Az idő gyorsan múlott, de sikerült a vendéget rábírni, hogy csak az utolsó vonattal utazzon el. A helybéliek egyre nyugtatták a vendéget, hogy ne idegeskedjen, az ő vonatának utolsó kocsija ott áll az ablak előtt az első vágányon, arról lekésni teljességgel lehetetlen.

Amikor eljött a vonat indulásának ideje, felhajtották a maradékot, elpakolták a vendég útravalóját, a neki szánt demizsonnal felsegítették a kapatos felsőbbséget a vonat utolsó – tényleg az ablak előtt álló – kocsijába.

A vendéglátók élénk integetése, búcsúzása közben a forgalmista menesztése után elindult a vonat, és egyre gyorsabban távolodott az utolsó kocsitól, az állomástól.

Így történt, hogy ezúttal nemcsak az állomás, de a vendég is ottmaradt.

Hegedűs Károly

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

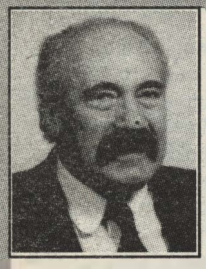

Remélem, az új egészségpolitika kialakítása során, ha az ellátó rendszer új finanszírozási szabályokkal módosul, akkor az újévben a tervezett bérfejlesztés mértéke az egészségügyben biztosíthatja a reálbérnövekedést. A vasútegészségügyben 2001-ben körültekintő érdekérvényesítő munkával valamennyi fekvő- és járóbeteg-ellátó intézményben sor kerülhet a kollektív szerződések megújítására, a munkavállalók reálbérének emelésére.

Rubik László IB titkár, VSZ Vasútegészségügyi Intéző Bizottság

A MÁV Rt. által alapított gazdasági társaságokban foglalkoztatott tagjaink számára kiemelten fontosnak tartjuk az eddigiekhez hasonlóan a foglalkoztatás biztonságát, béremeléseknél az OMT-ben megfogalmazott mértékek érvényesítését, a szociális és a jóléti területen a KSZ-ek korszerűsítését, az esetleges privatizáció során pedig az eddig elért eredmények, vívmányok megőrzését.

Mindezeket következetes és felelős magatartással az érdeksérelmek elsősorban tárgyalás útján való rendezésével kívánjuk elérni.

Kis Tamás VSZ alelnök

A 2001. évi munka tartalmát, az érdekvédelem irányát meghatározza az a szakszervezeti célkitűzés, amely egy élet munkájával létrehozott javakból történő részesedés feltételeinek biztosításáért teszünk; amelyet az idős emberek élethelyzetét, életminőségét javító határozatok, intézkedések kimunkálása során, annak gyakorlati meghatározásáért végzünk, s amely a tényleges munkavállalók és nyugdíjasok szolidaritásának elmélyítése a közös érdekek mentén, egyben felkészülés a soron következő parlamenti választásokra.

Pallos György ügyvezető, VSZ Országos Nyugdíjas Szervezet

Amit a Vasutas Nyugdíjpénztárról tudni kell

A nyugdíjpénztárak működését biztosítják a szigorú törvényi és rendeleti szabályozások

A Magyar Vasutas legutóbbi számában új sorozatot indítottunk, amely a Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztárral kívánja megismertetni az olvasókat. Jelen cikkünkben a tulajdonosi viszonyokról, a működés garanciáiról és a befizetett tagdíjakról szólunk.

A pénztár tulajdonosai

A pénztár tagjai tulajdonosai a pénztárnak, ami azt jelenti, hogy a pénztártagok jogosultak a pénztári tisztségviselők megválasztására, illetve maguk is tisztségviselővé választhatók. A pénztártagok jogaik gyakorlása során részt vehetnek a pénztár stratégiai döntéseinek meghozatalában, az éves beszámoló és az éves pénzügyi terv jóváhagyásában. A pénztártagok e jogaikat a választott küldötteik útján gyakorolhatják.

A pénztár legfőbb szerve a küldöttközgyűlés, amely 161 önkéntes és 29 magánpénztári küldöttből áll. A küldöttközgyűlések közötti időszakban a pénztár munkáját a 7 tagú Igazgatótanács irányítja. A pénztári munka ellenőrzését az 5 tagú Ellenőrző Bizottság végzi.

A működés garanciái

A nyugdíjpénztárak biztonságos működését biztosítják a szigorú törvényi és rendeleti szabályozások, az ezeken alapuló Alapszabály és a hozzá kapcsolódó Szabályzatok. Ez utóbbiakat a Pénzügyi Szervezetek Állami felügyelete hagyja jóvá. Ezen túl a törvényekben magszabott alapelvek, az egyéni folyószámla vezetés, az értékpapírok letétkezelése, valamint a rendszeres adatszolgáltatás és beszámoltatás nyújtanak garanciát a stabil működéshez. Ezen felül könyvvizsgáló, biztosításmatematikus és a Felügyeleti szervek is ellenőrzik a pénztár tevékenységét.

Mi történik a befizetett tagdíjakkal?

A befizetett tagdíjak – egységes és többlettagdíj – a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően három tartalékra oszlanak, amelyek mértékét a Küldöttközgyűlés hagyja jóvá.

A *fedezeti tartalék* a szolgáltatások fedezetének gyűjtésére és finanszírozására szolgál.

A *működési tartalék* a pénztár működésével kapcsolatos költségek és ráfordítások fedezetét biztosítja.

A *likviditási tartalék* az időlegesen fel nem használt eszközök gyűjtésére, illetőleg a pénztár fizetőképességének biztosítására szolgál.

Az Önkéntes Ágazatnál a fedezeti tartalék a tagdíjak 95 százaléka, a működési tartalék 4 százalék, a likviditási tartalék 1 százalék.

A Magánpénztári Ágazatnál a tagdíjak 93 százaléka a fedezeti tartalékba, 5,5 százaléka a működési tartalékba, 1,5 százalék a likviditási tartalékba kerül.

Fontos! A többlet-tagdíj 100 százalékát a fedezeti tartalékban helyezik el.

(Forrás: a Vasutas Nyugdíjpénztár kiadványa)

A pénztártagok jogaik gyakorlása során részt vehetnek a pénztár stratégiai döntéseinek meghozatalában

Tisztelt Olvasónk!

RENDELJE MEG A MAGYAR VASUTAST!
ÁRA PÉLDÁNYONKÉNT 37 FT.

KÉRJÜK, TÖLTSE KI A 16. OLDALON TALÁLHATÓ MEGRENDELŐLAPOT, MAJD KÜLDJE BE CÍMÜNKRE.

köszönettel:
a Magyar Vasutas Szerkesztősége.

Postaládánkból

Tisztelt Olvasóink!

Mint valószínűleg emlékeznek: decemberi lapszámunk ugyanezen rovatában egy vasutas kolléga levelét tettük közzé. Bíró Zoltán váltókezelő leírta: miként élte meg szubjektíven a vele történt eseményeket, amelyek végkimenetelképp a munkaviszonya megszűnt. Időközben levelet kaptunk a MÁV Rt. Forgalmi Szakigazgatóságától is, melyben kérik: ugyanezen a helyen a szerkesztőség tegye közzé az ő nyilatkozatukat is az üggyel kapcsolatban. A szerkesztőség új vezetése úgy látja, hogy Bíró Zoltán levelének közzététele félreértésen alapult annak idején, ezért az esetet tovább nem kívánjuk háborgatni.

A decemberi ellenőrizetlen információközlésért ezúton kérünk minden érintettől, elsősorban Bíró Zoltántól és a forgalmi szakigazgatóság illetékesétől elnézést.

Veszely Emőke
főszerkesztő

ÜZENET • ÜZENET • ÜZENET

A gazdasági társaságok, ezen belül a járműjavítók a vasút beszállítóiként, de mint a „piac" aktív résztvevőiként is dolgoznak.

Reményeim szerint a 2001. évben is biztosítani tudjuk tagjaink foglalkoztatási biztonságát. A keresetek reálértékének emelését célozzuk meg, a versenyágazatokban dolgozókhoz hasonlóan, emellett fejleszteni tudjuk a munkahelyi szociális ellátások körét.

Várható munkájukkal hatékonyan hozzájárulnak a vasúti áru- és személyszállítás színvonalának emeléséhez.

Németh Tibor IB titkár,
VSZ Járműjavító Kft-k Intéző Bizottsága

Mit kívánhat mindnyájunknak a szerkesztőség?

Mindenek előtt jó egészséget – mert ha az megvan, a nehézségek sem tűnnek megoldhatatlannak. Derűlátást – mert optimizmussal minden sokkal könnyebb. Mértékletességet – mert a világot csak apró, fegyelmezett lépésekkel lehet formálni. Bizalmat és önbizalmat – mert mindnyájan fontos feladattal születtünk a világra.

Veszely Emőke
főszerkesztő

ÜZENET

Azt várom, hogy a munkáltató építkezésbe kezd, nem rombolásba. Megnyugtatást várok a munkaügyi kapcsolatok terén, s hogy a beindult szakszervezeti együttműködési rendszer magasabb szintre jut.

Pálmai Zsolt tagozatvezető, VSZ Ifjúsági Tagozata

Elismerés

ÉVEK ÓTA GAZDAG PROGRAMMAL VÁRJÁK A SZENTESI NYUGDÍJAS VASUTASOKAT

A szentesi vasutas művelődési házban működő Lendület Nyugdíjas Klub december 12-én tartotta évzáró rendezvényét. Ezen a klub vezetőjét, Mucsi Sándornét – kiemelkedő munkájának elismeréséül – Igazgatói Dicséret kitüntetésben részesítették. A kitüntetést a területi igazgató nevében Pacz Béla kabinetvezető adta át.

Rácz Sándor állomásfőnök elismerően méltatta Mucsi Sándorné tevékenységét, akinek vezetésével a klub magas szinten működik, évek óta gazdag programmal várja a szentesi nyugdíjas vasutasokat, és összekötő kapocsként működik a tényleges és nyugdíjas vasutasok között.

A szentesi vasutasok méltán büszkék a Lendület Klub tevékenységére.

Gellért József

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

Megrendelőlap

Megrendelem a Magyar Vasutas újságot egy évre

példányban.

A megrendelő neve: _____

_____

Postacíme: _____

_____

Aláírás: _____

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük eljuttatni:
Magyar Vasutas Szerkesztősége
1068 Budapest, Benczúr u. 41.

Ajándék a támogatóknak

A miskolci Vasutasok Vörösmarty Művelődési háza folytatva hagyományát november 25-én ajándékműsorral kedveskedett mindazoknak, akik ebben az évben szervezőmunkával, anyagi hozzájárulásukkal, vagy bármi más módon segítették az intézmény sikeres működését.

Szabóné Nagy Júlia igazgatónő köszöntőjében elmondta, hogy nagyon sikeres évet mondhat magáénak a művelődési ház annak ellenére, hogy anyagi forrásaik csökkentek. Klubfoglalkozásaik, rendezvényeik látogatottsága felülmúlta várakozásaikat, és ez is bizonyítja, hogy van igény a programokra és van létjogosultsága az intézménynek. Az 1%-os felajánlásokból a szép hagyományokra visszatekintő fúvószenekar formaruháját tudták kicserélni, így a zenekar nem csak nagyszerű produkcióival, de külső megjelenésével is kivívja a hallgatóság elismerését. Támogatók és segítők ez alkalommal is megtöltötték a nézőteret, ahonnan az anyai örömök, gyermekei születése miatt hosszú kihagyás után először színpadra lépő Malek Andrea előadásának tapsolhattak.

A sikeres produkcióhoz Bardóczy Attila és a Budapesti Vasutas Musical Stúdió növendékei is hozzájárultak, akiket Toldi Mária, az ismert énekesnő tanít. A zene hangjai megfelelő alapot adtak ahhoz, hogy az előadás után kötetlen eszmecsere alakuljon ki a résztvevők között a művelődési ház által prezentált üdítők és szendvicsek elfogyasztása közben.

Ez a rendezvény méltó befejezése volt ennek az évnek.

Orosz Tamás

Malek Andrea

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«

OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervező-szerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37, FT XLV/2. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. FEBRUÁR

A TARTALOMBÓL:

2. Kilakoltatás, cuccolás, tárgyalások, kételyek

Egy nem is nagyon jelképes üzenet története.

3. Megszületett az idei bérmegállapodás

Az aláírást követően az Országos Munkaügyi Tanácsban magasabb bérfejlesztési mértéket ajánlanak. Újabb tárgyalások kezdődnek.

7. A szakszervezetek életében fölerősödött az együttműködési készség

A közös út kereséséről a VSZ elnöke nyilatkozik

13. Politizáljanak-e a szakszervezetek?

Egyesek igent mondanak, mások nemet. Olvassa el új sorozatunk vitaindítóját!

VASUTAS HÍRLAP

Az idén is meghaladja a béremelés az inflációt

Mégis kinek az érdeme?

VASUTAS HÍRLAP

HUMÁNPOLITIKA

Automatikusan nőnek a bérek, ha magasabb lesz az infláció

Közlemény!

A VSZ Elnöksége tájékoztatja a tagságot, hogy a 2000. november 22-i közjegyző által igazolt taglétszámhoz képest

TOVÁBBI 293 FŐVEL NŐTT A TAGLÉTSZÁMUNK.

KÖSZÖNJÜK **Az elnökség köszöni az alapszervezetek segítőkész munkáját, amely lehetővé tette az adatlapok gyors, naprakész feldolgozását.**

Az elnökség úgy látja, hogy a vasutasság jelentős többsége továbbra is bízik a VSZ-ben.

VSZ Elnöksége

AKTUÁLIS

Egy **döntés** tanulságai

Ma már nem politikai dicsőség felesleges indulatokat gerjeszteni, sőt tapasztalatok szerint egyenesen bűn a csip-csup, előre bukásra ítélt, a létező legtöbb szakmai, jogi hibát is vétő intézkedés. Márpedig ezt a hibát követte el a Vasutasok Szakszervezete Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottságának kilakoltatója, a MÁV Rt. nemrégiben kinevezett általános vezérigazgató-helyettese. A döntnök felelősségét az sem csökkenti, ha ingujjra vetkőzve személyesen is részt vett a kiköltöztetésben. Tény, hogy előny, ha az ember fia az utóbbi időben sűrűn költözött innen-onnan.

ÜTNI-VÁGNI

A szakmai bukáson túl az ügylet üzenete is érdekes. Minősült a vezetői szint, a hozzáértés hiánya miatt. Világossá vált az Európai Unió elvárásainak nem ismerete, az Országjelentés e tárgyban megfogalmazott hiányosságainak semmibe vétele, amelyet még a Kormány sem engedhet meg magának.

Minősül az időközben a bársonyszékből távozni kényszerült protektor is, aki meghatározott céllal oda tette a kilakoltatót. A szándék világos! Szebb arcot mutatni, de ahol lehet ütni-vágni a szakszervezeteket! Ha ehhez még személyes indíttatás, harag és bosszú is társul, az még jobb. (Igaz, a kinevezés egyik feltétele az volt, hogy nincs „törlesztés" a szakszervezetek felé!)

A MÁV vezetése is minősült ezen intézkedéssel, annak ellenére, hogy a vezérigazgató elnézést kért a történtekért. Negatívan minősült, mert a külső és felső hatalmat maga mögött gondoló, egy állami vállalatnál sohasem látott, durva és elfogadhatatlan freskó alá festette a „MÁV" aláírást.

ROSSZ ÜZENET

Brüsszelben, a csatlakozásnál a szakszervezetek is ott vannak, és ott lesznek. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) újabb példát kapott arról, hogy jelen hatalom kapkodó szolgái milyen „hitvallásúak". Újabb bizonyságot kapott arról, hogy az Országjelentés munkaügyi kapcsolatok részét valósan értékelte Brüsszel, és az érdemi párbeszédről, „Szociális Dialógusról" még beszélni is kár az állami tulajdonú cégeknél.

A jelenlegi Közlekedési és Vízügyi miniszter sincs jó helyzetben az ügy miatt. Az „elől" embere durván belecsapott a nullás lisztbe. Védje, vagy ne védje? Kétélű kérdés. Ha védi, úgy tűnhet, hogy még mindig a régi, az „elől" irányít.

Ha nincs következmény, felelősség, megállapodás – ami persze nem ejnye-ejnye csupán – akkor pedig egyértelmű, hogy a Kormány az egyéni pozíciójuk megtartása végett hű, megélhetés-politikusokat a totális szakmai alkalmatlanságuk ellenére is pozícióban tartja. Újabb bizonyságot nyer a világ arról, hogy a pozíció megtartása mögött más, de biztosan nem közcélok húzódnak meg. 2002 felé közeledve, a jelen hatalom számára rossz üzenete van a szakmai hozzá nem értés és politikai farkasvakság együttes, következmények nélküli megjelenésének.

A VSZ számára pedig két tanulsága van az ügynek. Az egyik az, hogy előfordul, hogy van, aki nyolc év alatt semmit nem tanul az érdekvédelemről, a másik, hogy bár későn, de jól döntött az 1998-as VSZ Kongresszus a költöztető személyéről.

dr. Márkus Imre

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
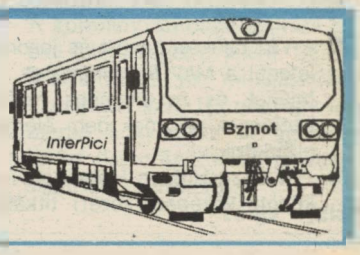

Korrektség, felfogások és azok megjelenési formái

„A vasút átalakulása csak a munkabéke garantálása mellett valósítható meg. Ennek elérése érdekében az érdekegyeztetést hatékonyabbá kell tenni, és olyan megállapodásokat kell kötni a szakszervezetekkel, amelyek alapján hosszabb időszakra (pl. 3 év) biztosítható a munkabéke."

Az idézetben megfogalmazott cél először 1999 májusában jelent meg a Kormány részére készült 15/MK/1999. számú KHVM előterjesztésben, nem sokkal az 1999. januári események után.

Azt, hogy miért nem elég hatékony a MÁV-nál az érdekegyeztetés, azt megtudhatta a magyar közvélemény az akkor még „MÁV Kommunikációs Iroda" név alatt fungáló szervezeti egység különféle címszó alatt napvilágot látott kiadványaiból.

Olyan hasznos információval lettünk gazdagabbak, mint például hogy

- az elmúlt években a szakszervezetek vezették a MÁV-ot,
- az elmúlt években a reprezentatív szakszervezetek jelentős anyagi és szellemi tőkét halmoztak fel (a tisztségviselők nevében kösz az elismerést, hiszen a tagságtól ezt nem minden esetben kapják meg).
- a szakszervezetek az elmúlt években sorozatos sztrájkjaikkal, politikai kapcsolataikkal megzsarolták a költségvetést, bosszantották az utazóközönséget, vagyis ők okolhatók a MÁV Rt. jelenlegi sanyarú helyzetéért.

Azt is megtudhattuk, hogy elkészült és a MÁV Rt. Igazgatósága jóváhagyta azt a több évre titkosított stratégiát, amely alkalmas ennek a borzalmas helyzetnek a felszámolására. „Rendszerváltás a MÁV Rt.-nél."

A titkosított stratégiai terv –fej-és jószágvesztés –gyakorlati végrehajtása során előbb-utóbb kitapinthatók azok a szándékok, amelyek a stratégiát alkotók elképzeléseit motiválták és amelyek alapján a következő lépések kikövetkeztethetőek.

A kormány-előterjesztésben megfogalmazott hatékony érdekegyeztetésen nem kompromisszumokkal végződő értelmes párbeszédet kell érteni

Amint az elmúlt időszak történéseiből megállapítható: a kormány-előterjesztésben megfogalmazott hatékony érdekegyeztetésen nem kompromisszumokkal végződő értelmes párbeszédet kell érteni, hanem sokkal inkább egy olyan állapot megteremtését, amely lehetetlenné teszi az állandóan akadékoskodó szakszervezetek további gáncsoskodását, abból az egyszerű okból kifolyólag, hogy a zseniális stratégia megvalósítása eredményeként elveszítik felhalmozott anyagi és szellemi bázisukat. Hatékonyság egyenlő gyorsaság. Gyorsaság egyenlő nincs ellenfél. Persze mindez a hároméves megállapodás keretében megfogalmazott korrekt, rendezett és az Európai Unió normáinak is megfelelő munkaügyi kapcsolatok keretei között.

A SZAKSZERVEZETEK ENNÉL IS TÖBBET SZERETNÉNEK

Az elkövetkezendőkben sajátos példákon szeretnénk bemutatni, hogy a másik oldalról nézve valójában mennyire rendezettek, korrektek ezek a kapcsolatok. Hogy ez a sorozat milyen hosszúra nyúlik nem elsősorban rajtunk múlik, azonban mivel példáinkat az életből vesszük, sajnos feltételeznünk kell, hogy megél néhány folytatást.

A példák nem feltétlenül történetiségükben kerülnek bemutatásra, hanem sokkal inkább azok aktualitása határozza meg a sorrendjüket.

A 2001. évre január 18-án aláírt bérmegállapodást megelőzően ja-

A zseniális stratégia megvalósítása eredményeként elveszítik felhalmozott anyagi és szellemi bázisukat

nuár 12-én a MÁV Rt. Sajtó Irodája 1-29/2001 sz. közleményében –amelyet a MÁV Rt. vezérigazgatója a reprezentatív szakszervezetekkel való találkozása során január 16-án magáénak vallott – azt sugallta a munkavállalók számára, hogy **a szakszervezeti vezetők megegyezési készségének hiánya akadályozza meg azt, hogy a fizikai dolgozók döntő többsége többletjövedelemhez jusson.**

Ezzel szemben tény: azzal, hogy a reprezentatív szakszervezetek következetesen kitartottak eredeti közös javaslatuk mellett – nemcsak a fizikai munkakörben dolgozók, hanem valamennyi munkavállaló többletjövedelemhez jutott, egész pontosan 1,375%-kal. Sőt a szakszervezetek az OMT ajánlására tekintettel ennél is többet szeretnének, azonban ahhoz, hogy ez így legyen, szükség van a munkavállalók, köztük a beosztott szolgálati vezetők segítségére is. A Sajtó Iroda Közleményét alapul véve „győzzék meg a MÁV vezetőit arról, hogy állapodjanak meg erről a reprezentatív szakszervezetekkel".

(Folytatjuk)

dr. Bíró Tibor

EGY KILAKOLTATÁS **KRÓNIKÁJA**

Törvénysértő jogi doktor

2001. január 15. 8.00

- A MÁV Rt. Humánpolitikai Főosztályának vezetője telefonon tudatja a Vasutasok Szakszervezetének elnökével, hogy a MÁV Vezérigazgatóság épületében lévő Vasutasok Szakszervezete irodáját minden előzetes bejelentés és egyeztetés helyett január 12-én az általános vezérigazgató-helyettes utasítására pénteken délelőtt birtokba vették; a tanúk jelenlétében kiürítették. Cuccokért lehet menni.

2001. január 15. délelőtt

- A VSz tájékoztatásért és jogorvoslásért telefonál a MÁV Rt. Elnökének, Vezérigazgatójának és az általános vezérigazgató-helyettesnek. Előzőek nem elérhetők, utóbbi elzárkózik.

A VSz KHIB. (a kialakított irodában működött középszervezet) titkára telefonál, hogy nem engedik be a Vezérigazgatóság épületébe. Belépőkártyáját letiltották.

2001. január 15. délután

- A Vasutasok Szakszervezete a kerületi önkormányzat jegyzőjénél panaszt emel, intézkedést kér birtokháborítás ügyében.

A Vasutasok Szakszervezete a VSz iroda jogtalan birtokbavétele miatt kifogással él a MÁV Rt. vezetésénél mint munkáltatónál.

2001. január 16. 8.00

- Előre tervezett program szerint a három reprezentatív vasutas szakszervezet vezetése és a MÁV Rt. vezetése (vezérigazgató, általános vezérigazgató-helyettes, társadalmi és munkaügyi kapcsolatok vezérigazgató-helyettese és a kommunikációs igazgató) érdekegyeztető tárgyalásra leülnek.

A Vasutasok Szakszervezetének elnöke tiltakozik, visszautasítja mind a *„kilakoltatás"*, mind a kitiltás tényét. Az eljárás megállapodásokat, szerződéseket, törvényt, alkotmányos jogokat, nemzetközi egyezményeket sért.

A VSz jogorvoslatért mindent meg fog tenni. A Nemzetközi Szakszervezeteket fogja értesíteni. A két reprezentatív társszakszervezet szolidaritásának adott hangot és tiltakoztak a munkáltatói *„ököljog"* ellen.

A MÁV Rt. Vezérigazgatója úgy tűnt, hogy nem tudott az *„intézkedésről"*. A kért tárgyalási szünet után helyt adott a VSz követelésének és az iroda egy órán belüli visszaadásának lebonyolításával az általános vezérigazgató-helyettest bízta meg.

Az iroda visszaadása, az eredeti állapot helyreállítása – egyeztetés, jegyzőkönyvezés még január 17-én is tartott.

A MÁV Rt. Felügyelő Bizottsága 2001. január 18-án egyhangú határozatban ítélte el a munkáltatói magatartást.

Veszély: nem tudni, hogy a számítógépben lévő adathalmazhoz a munkáltató hozzányúlt-e, és vajon milyen szándékkal?

A MÁV Rt.-nél a 2001. évi bruttó átlagkeresetek alakulása a hároméves megállapodás alapján

A vasutas munkavállalók reálbére év végére pozitív elmozdulást mutat

A MÁV Rt. és a szakszervezetek között létrejött hároméves megállapodás alapján a 2000. évben az átlagos bérfejlesztés mértéke 12,9% volt. Az átlagos bérfejlesztés mértékével 2000-ben a vasutas munkavállalók reálbére év végére pozitív elmozdulást mutat.

Megnevezés	2000. év	2001. év
januári alapbér-növekedés	átlagosan 8,5%	átlagosan 8,75%
decemberi kompenzáció visszamenőlegesen januártól	4,4%	6% feletti inflációtól függő
Összesen:	**12,9%**	

A 2001. ÉVI TÁRGYALÁSOK SORÁN AZ ÉRDEKVÉDELEM AZÉRT HARCOLT, HOGY A POZITÍV FEJLŐDÉS A VASUTASSÁG REÁLKERESETÉNEK NÖVEKEDÉSÉBEN MINDEN MUNKAVÁLLALÓNÁL MÉG MAGASABB LEGYEN.

A 2001. évi alapbérfejlesztésnél ezért tartották szem előtt a szakszervezetek, hogy az alanyi jogú bérfejlesztés dominálj on.

Hosszas egyeztetés során sikerült megállapodni a 7,375%-os alanyi jogú bérfejlesztés mértékében, a munkáltató csak 6% alanyi jogú bérfejlesztést kíván adni. (Lásd táblázat.)

2001. januári bérfejlesztés a MÁV Rt-nél			
alanyi jogú, valamennyi vasutas kapja	7,375% ebből	6% infláció-kezelő	1,375% reálkereset-növelő GDP-ből
differenciáltan adható	1,375% ebből	–	*1,375% reálkereset-növelő GDP-ből
MÁV átlagbér fejlesztés összesen:	**8,75%**	**6% Infláció-kezelő**	**2,75% reálkereset-növelő**

*A szakszervezetek tiltakozása ellenére a munkáltató ebből az összegből biztosított forrást a 40 ezer Ft-os minimálbér eléréséhez, annak ellenére, hogy a kormány emiatt csökkentette 2%-kal a TB járulékot, és ez a MÁV-nál 1,2 milliárd Ft költségmegtakarítást jelent.

A rendelkezésre álló adataink alapján a munkavállalók átlagkeresetének növekedését az alábbi táblázat mutatja be:

A MÁV Rt-nél az alapbérek és az átlagbérek alakulása		
Időszak	átlag alapbér	átlagbér
	Ft/fő/hó	
2000. I.–IX. hónapban	63.898	83.347
2000 XII. hó kompenzációja januárra visszamenőleg 4,4%-kal	66.700	87.014
2001. várható (8,75%)	72.540	94.302

BGy.

ÉRDEKVÉDELMI **NAPLÓ**

Megállapodások és háttereik

Megszületett az idei bérmegállapodás. A tárgyalások menetét tekintsük át együtt!

2000. december 12.

A MÁV Rt. illetékes vezérigazgató-helyettese a Vasúti Érdekegyeztető Tanács (VÉT) ülésén átadta a három reprezentatív szakszervezet tárgyaló delegációjának a 2001. évi bérfejlesztési javaslatát 6% alanyi jogú, további 2,75% differenciált (MÁV átlag: 8,75%).

2000. december közepe

Fixálódott a 2000. év januárra visszamenőleges vasutas bérkompenzáció mértéke a munkáltató és a reprezentatív szakszervezetek között (4,4% alanyi jogon).

2000. december 12. – 2001. január

Folytatódtak a tárgyalások a MÁV Rt. Vezetése és a szakszervezetek között a 2001. évi bérfejlesztésről. A vita a Hároméves megállapodás keretein belül zajlott.

A szakszervezetek a várható 7-9%-os éves infláció miatt ennek megfelelő – tehát magasabb – alanyi jogú bérfejlesztést akartak elérni a 6% helyett.

Munkáltató ragaszkodott az állami költségvetésben is megjelenített 6%-hoz, mondván, ha több – a szakszervezetekkel kötött Hároméves megállapodás, úgyis kompenzációra kötelezi őt az év végén.

2001. január közepe

A munkáltató kinyilvánította szándékát, hogy a januári fizetéseket már az emelt új bérekkel kívánja számfejtetni.

Az idő sürgetett, ha január 15-20. között a munkaügy nem kezdheti el a munkát, a 2001. évi új bérek csak a februári fizetésben jelennek meg.

2001. január 18.

A munkáltató módosított eddigi álláspontján és javaslatot tett 7,375% alanyi jogú és 1,375%-os differenciált bérfejlesztésre 2001. január 1-jétől, vagyis a MÁV Rt. éves bérfejlesztése 8,75%. Erről megállapodás született.

2001. január 24.

Az Országos Munkaügyi Tanácsban (OMT) a Kormány képviselője csatlakozott a munkaadók és munkavállalók képviselői által a versenyszférában ajánlott 2001. évi bérfejlesztési mértékhez, mely 9,75%–12,5%.

2001. január 24.

Az OMT „Ajánlás" háromoldalúvá válása pillanatától Magyarországon új helyzet van – bérügyben –. A kormányzati oldal a 9,75-12,5% aláírásával az állami költségvetésben szereplő mértékeken lépett túl, mondhatni belátta addigi álláspontjának tarthatatlanságát.

2001. január 26.

A Vasutasok Szakszervezete levélben fordult (és a társ reprezentatív szakszervezetek is) a MÁV Rt. Vezérigazgatójához, hogy az Országos Munkaügyi Tanácsban született „ajánlás" alapján kezdődjenek tárgyalások a vasutasok további éves bérfejlesztéséről.

2001. február 1.

A reprezentatív szakszervezetek kezdeményezésére a VÉT-en napirendre került a 2001. évi bérfejlesztés módosítása.

A tárgyalások folynak, szakszervezetünk azért küzd, hogy a vasutasság reálkereset növekedése folyamatosan biztosított legyen. Ennek jelentős garanciája a hároméves megállapodás.

Az OMT-ben született ajánlás azért jelentős, mert a munkáltató eddigi hivatkozási alapját módosította.

A kormányzati oldal aláírása egyben felelősséget is jelent. Bérügyben a MÁV Rt. mozgásterét is biztosítani kell. Ha nem így lesz, marad a tanulság az ígéret és imázs összefüggéséről, na meg a sánta kutya esetéről.

Varga Gyuláné

Negyven éve társadalmi munkás

SZÍVÜGYE A KULTÚRA

Varga Ferenc arra kért, ne írjam le az életkorát. Megértem, hiszen nemcsak éveket, hanem akár évtizedeket is letagadhat. Mentalitását és energiáját a húszévesek is megirigyelhetnék. Pedig több, mint negyven éve önzetlenül és mindenféle ellenszolgáltatás nélkül szervezi a vasutasok kulturális programjait.

Mielőtt bármit is kérdezhetnék, egy megsárgult papírdossziét ad át, és arra kér, előbb nézzem át az abban található iratokat. Legfelül egy kis füzetet találok. A kiadvány a „*Kultúra, Művészet, Sport*" feliratot viseli. A Feri bácsiról szóló írás a hatodik oldalon található, a „*Társadalmi kultúrmunkások*" főcím alatt. Beleolvasok: „*Már több, mint három évtizede szolgálja a vasutat Varga Ferenc vonatvezető. Ennek az időnek kétharmadát a budai hegyvidéken kanyargó úttörővasútnál töltötte el. Szabadnapjainak, óráinak nagy részét is a közösségért áldozza fel, a kultúra terjesztőjeként.*"

– Milyen emlékeket őriz az úttörővasútról?

– A vasút az életem. Az úttörővasút pedig csodálatos élményekkel ajándékozott meg. Még ma is rendszeresen kijárok nosztalgiázni. Amikor a gyermekvasút fennállásának ötvenéves évfordulóját ünnepeltük, *Pál József* vezérigazgató helyettes bemutatott az egész megjelent vezetőségnek.

– Úgy tudom, hogy sok közismert személyiség szolgált az úttörővasúton.

– Ó, sok ma híres művész és újságíró volt úttörővasutas. *Haumann Péter* színművész, *Novotnyi Zoltán* sportriporter, *Mélykúti Ilona* újságíró, *Bánk Iván* a tévé zenei osztály vezetője is szolgált nálunk.

– Innen a kapcsolata a kultúrával?

– Részben, de ez a szenvedély már korábban magával ragadott. A társadalmi munka számomra szórakozás és hobby is egyben. Ezért már nagyon fiatalon a Vasutasok Szakszervezete kultúrnevelési és sportosztályának aktivistája lettem. Először csak a budapesti igazgatóság területén, majd az egész országban segítettem a vasutasok kultúrprogramjainak szervezését.

Miközben hallgatom Feri bácsi beszámolóját, továbblapozom a dosszié tartalmát. Több, a Vasutasok Szakszervezete elismerését tartalmazó okirat között kezembe kerül egy 1990-ben keltezett meghívó, amit *Petrovics Emil*, az Operaház főigazgatója is aláírt. A vasutas operabérlet kibocsátásának 30. évfordulójára rendezett ünnepi megemlékezésre hívták Varga Ferencet.

– Mi változott a rendszerváltás óta a vasutas operabérlet körül?

– Ha csak azt nem veszem, hogy a szakszervezetek már nem támogatják közvetlenül ezt a mozgalmat, szinte semmi. Ma is éppúgy működik, mint negyven éve. Az ország minden részéből jönnek a vasutasok, hogy a vasárnap tizenegy órakor kezdődő előadásokat megtekintsék. Mindenféle ellenszolgáltatás nélkül, a kultúra szeretete miatt szervezzük még néhányan. Évről évre megtelik az Erkel színház vasutasokkal.

Bizonyságul előveszi a Magyar Állami Operaház 2000/2001-es hivatalos bérlettájékoztatóját. Benne az öt előadásból álló Vasutas-bérlet külön részt kapott. Legközelebb február 18-án Verdi: Nabucco-ját láthatják a Záhonyból, Nagykanizsáról is útrakelő vasutasok.

– Kik segítik a munkáját?

– Többen is. Elsőként Pécsről Kovács Lászlót említeném, aki szintén nyugdíjas VSZ-es aktivista. Aztán Balassagyarmatról Juhász István, a Vasutas Művelődési ház vezetője, illetve Miskolcról Szabóné Julika, a Vörösmarty Művelődési ház igazgatója tesz sokat a vasutasok művelődéséért. De nem szabad kifelejtenem Csepel Csabánét sem. A segítségükkel az előadásokon nem csak az Operaház, hanem a József Attila Színház és a Vidámszínpad nézőtere is rendszeresen megtelik vasutasokkal.

– Bevallom lenyűgöz a munkájuk. Mi hajtja, hogy több, mint egy évtizede minden elismerés nélkül is feláldozza a szabadidejét?

– A kultúra szeretetén túl a rendezvényeken résztvevők szeretetükkel ismerik el a munkánkat. Legutóbb például egy Balassagyarmati rendezvényen a tiszteletemre játszották el a Székely Himnuszt. De bármerre járok az országban rengeteg az ismerősöm, akik ha felelevenítik egy-egy szép előadás emlékét, mindig erőt adnak a folytatáshoz. Ugyanakkor szeretném elérni, hogy a Vasutasok Szakszervezete ismét hivatalból támogassa ezt a munkát. Nem pénzt kérek, hanem erkölcsi támogatást, hogy együtt tudjuk felrázni a vasutasokat.

Karácsony Szilárd

A vasút az életem!

Erkölcsi támogatást kérek

Esernyő

Aztán mitől véd meg a szakszervezet engem? Munkahelyi beszélgetéseim egyik tipikus kérdése ez, a bátortalanul közeledők, sértődötten távozók részéről (csak más a hangsúly).

De mitől is kell megvédeni a munkavállalókat? A munkavállalói szerep, helyzet csak egy szelete az életnek. A szerepek néha összemosódhatnak, de talán mindenki számára nyilvánvaló, hogy a családi, lakóközösségi élet, a nemzeti és nemzetközi politika visszásságai, hatásai ellen nem a szakszervezeteknél kell védelmet keresni és követelni. Tehát a szakszervezeti védelem a munkavállalói létből fakad, mely mindig kevesebb, gyengébb lehetőséggel, erővel bír, mint a munkáltatói oldal. Ettől az erőfölénytől és az ebből fakadható túlkapásoktól védhet a szakszervezet, mint egy esernyő az esőben. Persze nem mindegy, mekkora az esernyő és az eső! Vajon a szárát mind tartjuk, vagy vannak, akik csak nem akarnak ázni?!

Fontos üzenete van a ma munkát vállalók számára annak a ténynek, hogy a szakszervezeteket többszáz évvel ezelőtt jól dolgozó szakemberek hozták létre és legtöbb helyen most is ők működtetik. Ezt az alapvető helyzetet felénk (Kelet-Európában) 40 évig egy rosszul értelmezett eszme érdekében nyíltan vagy áttételesen eltorzították a kötelező tagsággal és mással is. A mozgalmat felhígították, lejáratták, elit jellegét megszüntették. Az egyes emberek számára a hosszú (történelmileg csekély), magunk mögött hagyott mintegy 10 évnyi átmeneti időszakban megszűnt a tömegek beterelése a mozgalomba. Sőt a munkáltatók vélt vagy valós érdekek peremén a szakszervezetek gyengítésén fáradoznak. Ezen nem csodálkozni és sajnálkozni, hanem megfelelő törvényes úton ellene tenni kell, persze ezért meg a másik félnek nem illik megsértődni!

Tehát ismét össze kell fogni a jól dolgozó szakembereknek, hogy a munkáltatónak lejtő kapitalista (esetleg szociális piacgazdasági) pályán eredményesen lehessen focizni. (Az, hogy a pálya lejt, nem kérdés, hiszen ezt a Munka törvénykönyve elismeri. Ha ezt a logikát az Mt. módosításával a jelenlegi politika megváltoztatja, egy darabig nem kell gólnak tapsolnunk!)

Persze aki közülünk nem tartja be a játékszabályokat, azt nem lehet megvédeni az említett képzeletbeli pályán. Önmagunkat zárjuk ki a védelemből, és ok nélkül vádoljuk a szakszervezeteket a védelem hiányával, ha az Mt., a Kollektív Szerződés, a munkavédelem, a MÁV-utasítások, meg a többi megszegése miatt jogszerűen marasztal el a munkáltató valamelyikünket. Ezért is beszélek a jól dolgozó szakemberek szervezetéről.

Van olyan társszakszervezet, ahonnan az elmúlt évben tagokat zártak ki. Ez nem a széthúzás jele. Ez az elit, a hatékony csapat kialakulásának a jele. Beszélhetünk-e mi (VSZ) addig hatékony csapatról, csapatszellemről, amíg néhányan sokallják az 1% tagdíj befizetését, de szeretnék megtartani a munkáltató által valóban haladó módon támogatott önsegélyező pénztár előnyeit? Tudom, hogy nem ez a gondolkodás és nem a szaloncukor dekái, a feleslegesen is osztott segélyek forintjai miatti acsarkodás a jellemző ránk, hiszen brüsszeli (ETUC) és hazai szakszervezetis barátaink elismeréssel, szinte csodálattal szólnak arról, hogy ilyen sikeresen szerveztük újjá mozgalmunkat egy sok országban tiltott (már fennálló munkáltatói tagdíjlevonás megtagadása) intézkedés után.

Örüljünk az elismerésnek, örüljünk, hogy decemberben 200 fővel növekedett létszámunk, de javítanunk kell szakmai, morális színvonalunkon, mert az ilyen letisztult és megerősödött szakszervezet (mely nem egy elvont távoli intézmény, hanem MI vagyunk) képes közvetve (Mt, KSz), közvetlenül (jogsegély) a legmagasabb szintű védelmet nyújtani tagjainak.

Papp Zoltán

ÖRÜLJÜNK AZ ELISMERÉSNEK

Pálcatörés felsőfokon

A vasutasok mostohagyerekek

Legutóbbi lapszámunkban dr. Endrédy István, a MÁV Rt. Igazgatóságának elnöke részletesen ismertette a MÁV jövőképéről, reformjáról és a munkaügyi kapcsolatokról kialakított véleményét. Ebben fontos szerepet kapott a sokszor és sokat vitatott humánpolitikai reform is.

A cikkben egyértelmű megfogalmazást kapott az a gondolat, illetve vezetői vélemény, hogy a reform alapvető feltételei között szereplően **a tudást két-három, de legfeljebb öt év alatt meg kell újítani, mivel változó világunkban az ismeretek szintentartása, gyarapítása létkérdés.** A fenti gondolat nem vitatható. Sőt, üdvözlendő vezetői vélemény.

Ami sokunkat gondolkodóba ejt, egy másik mondat, ami így hangzik: …*„A MÁV Rt. által foglalkoztatottak mindössze négy százaléka rendelkezik felsőfokú és negyven százaléka középfokú végzettséggel. Ez nem értékítélet akar lenni, nem akarok senki fölött pálcát törni…”*.

Tisztelt Elnök Úr! A Vasutasok Szakszervezete és a vasutas munkavállalók döntő többsége régen várt már egy ilyen egyértelmű véleményalkotást, illetve ennél talán egy kicsit többet. Mi és a szakszervezeteknek véleményezésre a mai napig át nem adott, a MÁV Rt. Humánstratégiája címet viselő szakdolgozat.

Ez a kinyilatkoztatás a gyakorlatban azonban vagy már eleve halva születettnek minősül, vagy pedig rövidebb-hosszabb szenvedés után temetődik el.

Nagyon sok vasutas szíves-örömest tanulna, de a mai Magyarországon a tanuláshoz való jog gyakorlása igen drága, azt nem a vasúti jövedelemhez szabják. Érdekes módon nem azok igyekeznek képezni magukat, akiket erre kötelezni, és ez talán természetes is. A kötelező ismeretszerzés nem a szabadpiaci verseny jellemzője, sokkal inkább a kontraszelekció alapelemei közé tartozik. (Ez alól természetesen a munkakörhöz szorosan kapcsolódó, kiegészítő ismeretszerzés kivétel.)

A MÁV-nál képzettségi hiány elsősorban vezetői, középvezetői szinten van. Talán ez minden baj gyökere. A Munka törvénykönyvében találjuk a következő, kötelezően előírt munkáltatói magatartásnormát: *„Az iskolarendszerű képzésben résztvevő munkavállaló részére a munkáltató köteles a tanulmányok folytatásához szükséges szabadidőt biztosítani.”* (Mt. 115. §. /1/ bek.) Ezt a szabályt sok mindenre kal. Készítettem egy gyors felmérést, kit, hogyan támogat a munkáltatója. Mivel ez úgynevezett elsődiplomás képzés, a hallgatók (nagyjából 70 fő) túlnyomó részének a cége teljes körűen ad támogatást. A postások (kb. annyi hallgató, mint a vasutasok) mindegyikének a munkáltató fizeti a tandíjat, az utazás és szállásköltségeket. A vasutasok igazi mostohagyerekek. Egy olyan hallgató van (az elmondottak szerint), akinek a MÁV fizeti a tandíj felét és úgymond „elmehet” a konzultációkra. Ez a csúcs. Van viszont olyan hallgató, aki csak úgy tud eljárni a konzultációkra, hogy ennek érdekében részmunkaidősre kellett módosítani a munkaszerződését. A többiek járnak, ahogy éppen tudnak (az egyik budapesti forgalmi szolgálattevő például éjszakai műszak után, szellemileg és fizikailag fáradtan jött vizsgázni). Ami közös a rendszerben, hogy a MÁV legfeljebb eltűri, hogy ők tanulnak. Ettől kezdve az okok már nem is érdekesek, hiszen a hallgatók egybehangzóan vallják, ők bizony, mihelyt végeznek, itthagyják a MÁV-ot. A hallgatóknak félévente le kell szurkolniuk 30 ezer forint alaptandíjat, felvett creditpontonként (mely tantárgyanként változó) 3.200 forintot (minimum 20 creditpont akik – úgymond – kötelezés nélkül, annak minden terhét magukra vállalva szereznek új ismereteket, bővítik tudásukat a kor és a tervezett MÁV reform követelményei, vagy – uram bocsá’ – saját belső igényeik miatt. Erről a témáról saját érintettségem okán nem kívánok részleteket ismertetni, nehogy az elfogultság vádjával illessenek.

Tisztelt Elnök úr! A Magyar Vasutas olvasói jóleső érzéssel olvasták az írásom elején idézett nyilatkozatát. Amennyiben a tárgyban van biztató ígérete a vasutasoknak, azt az olvasók bizonyára örömmel veszik. Különösen a képzés költségeinek finanszírozása, a kontraszelekció megszüntetése, a képzettségnek megfelelő munkakör biztosítása és a tudás megfizetése az, amely a még lendületüket nem veszített vasutasokat leginkább érdekli.

Az igazság persze az, hogy nem is annyira kinyilatkoztatásra várnak a vasutasok, hanem egy olyan intézkedésre, amely a kívánt pozitívumokat kötelezően tartalmazza, és a mérlegelési jogkört nem adja azok kezébe, akik eddig sem jól éltek vele. Hiszen ezért jutott oda a MÁV, ahol most tart, és amely Ön szerint sem megfelelő, és akikkel szemben már a múltba veszett a bizalom.

Mi többen, munkavállalók, szakszervezeti tisztségviselők úgy érez-

A MÁV R. folyamatosan hangoztatja, hogy szüksége van a képzett munkaerőre

A MÁV-nál képzettségi hiány elsősorban vezetői, középvezetői szinten van

ugyanis azt szeretnénk, ha Ön határozott mozdulattal eltörné azt a bizonyos pálcát, de előtte megintené vele azokat, akik korábban és ma is felelősek ezért a valóban elfogadhatatlan arányért.

A MÁV Rt. a lehetőségeihez mérten nem tesz meg mindent annak érdekében, hogy a vasutasok képzettségi szintje számottevően javuljon és legalább a jelen elvárásainak megfeleljen. És akkor még a tervezett jövőről szó sem esett. Nem volt időm részletes felméréseket végezni, de a birtokomban lévő adatok közül néhányat, valamint az érintettek egy részének véleményét közreadom, hátha valamely MÁV illetékest egy hasonló tárgyú felmérésre késztet.

A MÁV Rt. folyamatosan hangoztatja, hogy szüksége van a képzett munkaerőre. Ennek egyik megjelenési formája az írott sajtó fel lehet használni. Pozitív megközelítésben jelentheti azt, hogy a munkaidő-beosztást úgy készítik, hogy e szabály a munkavállaló keresetvesztesége nélkül teljesüljön (például később ledolgozza a kieső munkaidőt, hiszen ezt az Mt. megengedi). A valóság sajnos más. Akivel a MÁV nem köt tanulmányi szerződést, annak már azért is meg kell harcolni, hogy az iskolai foglalkozásokon megjelenhessen, vagy a tanfolyami képzés előadásait – melyek a képzettség megszerzéséhez elengedhetetlenül szükségesek – meghallgathassa. A közelmúltban e tárgyban friss információkat szereztem, melyeket – úgy érzem – érdemes közreadnom.

A napokban együtt vizsgáztam a Győri Széchenyi István Főiskola közlekedésmérnöki karának logisztikai szakára járó vasutasokkal és nem vasutasok-felvétele kötelező), ehhez adódnak a közlekedési és a szállásköltségek. Ez félévenként 100 ezer forint körüli kiadás a nettó jövedelmükből. Több esetben tapasztalják a vezetői környezetük ellenszenvét is. Vélhetően potenciális veszélyhordozónak tekintik azokat, akik hozzájuk hasonló, talán az övéknél magasabb szintű, vagy újabb, tehát értékesebb képesítést szereznek. A jövőbeni foglalkoztatásról semmilyen elképzelése nincs a MÁV-nak, vagy ha van, az hétpecsétes üzemi titok, pedig bejelentették a képzésben való részvételüket.

Elnök Úr! Amiről most írtam, az alapképzés, és ugyebár az sem megy. Hol vagyunk az ismeret három-ötévenkénti megújításától, a posztgraduális képzéstől! Ha nincs olyan tudás, amit meg lehet újítani, akkor sehol. Persze azok sem dicsekedhetnek, zük, ha egy új vezető rövid idő alatt felfedezi a vállalat problémáit, az biztató, s ha fel is számolja azokat, akkor biztos lehet benne, hogy vele szemben majd akar és tud is lojális lenni a munkavállaló. Akkor van pozitív jövőkép, amivel azonosulnia nem kényszer, hanem érdemes és természetes dolog. Akkor talán feltölthető valódi tartalommal a MÁV Rt. Etikai Kódexe is, amely ma – sajnos – csak írott malaszt, mert a ma élő rendszerben az abban foglaltakat nem lehet komolyan venni.

Csak remélni merem, hogy a problémára előbb vagy utóbb születik jó megoldás, mert ha nem, a jövő statisztikái még a jelennél is sötétebb valóságot fognak tükrözni.

Elnök Úr! Ezt ugye, velünk együtt, Ön sem akarja?

Orosz Péter

EGY KIS **MATEMATIKA**

Játék a számokkal

„csak 6%-os" volt az emelés...

Az emberek egy része nem szereti a matematikát. A nyugdíjasok főleg azoktól a számoktól félnek, amelyek az árjelzéseken láthatók. A gázszámla sem tartozik a kedvelt olvasmányok közé.

Az elmúlt évben azonban sokan örültek, hogy csak félévtől emelték 12%-kal a gázfogyasztás díjtételét, hiszen ez 12 hónapra elosztva „csak 6%-os" emelést jelentett. Így szólt a hivatalos tájékoztatás! Ebben az évben hasonló intézkedés várható.

Vegyünk egy szerény fogyasztót

Ha játszunk egy kicsit a számokkal, hamar kiderül, hogy az egész évi kisebb mérvű emeléssel, vagy a második félévi duplázással járunk-e jobban. A könnyebb áttekinthetőség kedvéért vegyünk egy szerény fogyasztót, akinek a havi gázszámlája átlagban 1000 forint. Ha 2000. januártól 6%-kal emelték volna a gáz árát, az éves kiadás: 1060x12=12 720 Ft. Miután júliustól emelkedett a díjtétel 12%-kal, az év végi összesítés: 6000+6720= 12 720 Ft. Látszólag nincs semmi baj.

Látszólag nincs baj

Nézzük azonban a második év adatait! Ha az 1060 Ft-os havi számla januártól emelkedne ismét 6%-kal, az évi teljes kiadásunk 1063,20x12=12 763,20 Ft lenne. Most azonban 6 hónapig 1120 Ft-ot fizetünk havonta, a második félévtől pedig – ha ez ismét 12%-kal emelkedik – havonta 1344 Ft-ot. Összesítve 6x1120=6720 és 6x1344=8064 egész évre vetítve: 14 ezer 784 Ft lesz a gázszámlánk.

A gázszolgáltatók 2020,80 forinttal többet kapnak, az illetékes szervek meg nyugodtak, hiszen sikerült az áremelést későbbre halasztani. Igaz, hogy 12%-kal, de ez egész évre elosztva csak 6%!

Mi lenne, ha a nyugdíjakat és a béreket is ilyen módszerrel emelnék? Számoljunk most kerekített, de valós értékekkel. A minimálbér jelenleg 40 ezer forint, a 130 ezer vasutas átlag nyugdíja is kerekítve ugyanennyi. (A valóságban a januári 10,30%-os emelés után 38,607 forint.) Ha ezek az összegek évente 10%-kal emelkednének, az első év 528 ezer, a második év 580 ezer 800 forintot eredményezne, tehát 2 év alatt 1 millió 108 ezer 800 forintot kapnánk. De a gázemelési módszerhez hasonlóan, a bérek és nyugdíjak júliustól 20%-kal történő emelése az első évben 528 ezer forint, a második évben 48 ezer x 6=288 ezer és 57,600x6=345 ezer 600 forint, összesen 633 ezer 600 forint bevételt jelentene, vagyis 2 év alatt 1 millió 161 ezer 600 forintot kapnánk. Ez a plusz 52 ezer 800 forint több, mint az egyhavi átlagnyugdíj vagy minimálbér. (A 18 ezer 310 forintos minimálnyugdíj közel háromszorosa!) Nem is lenne rossz az ilyen bér-, illetve nyugdíjemelési módszer. Kár, hogy ezt egyelőre csak a gázszámlázásnál alkalmazzák.

Befejezésül: elismerem, hogy türelem kell a rengeteg adat végiggondolásához. De a számok önmagukban nem ellenségeink. Ha jól értelmezzük őket, tükrözik a valóságot. Azt is megmutatják, ki akar becsapni bennünket.

dr. Kun Dezső

(H)arccal a vasút(-i pálya) felé

Egy határozott kormányzati döntéssel megállt – az évek óta beharangozott – vasútreform. A közlekedési tárca hivatalos kommunikációja szerint ugyan nem kifejezetten a vasútreform került felfüggesztésre, csupán annak egyes elemei, mint pl. vállalkozó vasút és a pályavasút szervezeti szétválasztása. Hogy miért pont ez, arról csak sejtéseink lehetnek, mivel mindezidáig szakmailag is megalapozott (a szétválasztás szükségességét racionálisan cáfoló) magyarázatot még nem hallottunk.

A reform további célkitűzései: úgymint a „vasúti szolgáltatás színvonalának emelése" továbbra is érvényben vannak, azaz minél jobban meg kellene felelni a vasúti személyszállítással és áruszállítással kapcsolatos – egyre magasabb – minőségi követelményeknek. Csakhogy a dolgok összefüggnek! Leegyszerűsítve: megfelelő minőségű vasúti pálya (és infrastruktúra) nélkül nem tud megvalósulni a korszerű vasúti közlekedés! Jó minőségű pályafenntartási tevékenység viszont csak technikailag kifogástalan gépparkkal és munkaeszközökkel, jól képzett dolgozókkal, megfelelő szakemberekkel és jól felkészült, széles látókörű vezetőkkel végezhető. (Ez nem csak közhely.) A szakértelmet, a hozzáértést és a minőségi munkát pedig minden szinten (a szakág vezetésétől a pályamunkásig) meg kell fizetni.

Továbbra is feladat!

Összegezve: ha tehát nincs megfelelő szintű vasúti közlekedés (pl. megfelelő szintű – nem lassú jelekkel teletűzdelt – pályák és pályás létesítmények hiányában), akkor értelmetlen a szolgáltatás minőségének fejlesztéséről is beszélni. Ebből következően a „pályás üggyel" továbbra is foglalkozni kell: a hosszú évek során elmaradt pályavasúti fejlesztések megvalósítását nem szabad továbbcsúsztatni, s a szakszolgálat dolgozóinak élet- és munkakörülményeit, bérezését hathatósan kell javítani. Ez a feladat továbbra is feladat maradt a reformtól függetlenül. (A dolgok tehát így függnek össze!)

A szakértelmet, a hozzáértést és a minőségi munkát minden szinten meg kell fizetni

Ezzel szemben (a MÁV Rt. hivatalos statisztikái alapján) továbbra is ténykérdés, hogy a pályás szakág dolgozóinak átlagbére – a többi szakághoz viszonyítva is – az egyik legalacsonyabb, továbbá, hogy az ezen szakág fizikai állományú munkavállalói dolgoznak a legkedvezőtlenebb munkakörülmények között. (Ezt a helyzetet nem lehet kizárólag a PHM szakág vezetésének nyakába varrni, mivel a források szakágakra történő leosztása nem rajtuk múlik.)

A Vasutasok Szakszervezete, s ezen belül a VSZ Pályagazdálkodási Intéző Bizottság minden érdekvédelmi törekvése arra irányul, hogy a pályás szakág ezen hátrányos helyzete csökkenjen, illetve a lehető legrövidebb időn belül ledolgozást nyerjen. Úgy gondolom, hogy az e tárgyban már eddig elért eredményeink is ezt az elhatározásunkat támasztják alá.

Vida Péter
IB titkár

KÖSZÖNET

A szegedi székhelyű Vasúttörténeti Alapítvány Kuratóriuma köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt évben az Alapítvány céljaira felajánlották. Az APEH által átutalt összegből fedeztük a területünkön lévő aktuális események, vasúttörténeti kiállítások és a III. Országos Vasutas Fotókiállítás kiadásainak egy részét.

2000-ben is sikeresen rendeztük meg a kecskeméti kisvasút napját a keskeny nyomközű drezinák találkozójával kiegészítve.

Továbbra is örömmel fogadjuk vasútbarátaink, támogatóink felajánlásait. Támogatásukat a hazai vasutak történetének kutatásához, írásos és tárgyi emlékek gyűjtéséhez, kiállításokon való megjelenítéséhez kérjük.

A személyi jövedelemadó egy százalékáról rendelkező nyilatkozatra a ***18450716-2-06*** adószámot és a kedvezményezett nevét írják fel: ***Vasúttörténeti Alapítvány,*** Szeged.

Köszönettel:

Szabó Gyula
a Kuratórium elnöke

Beszélgetés **dr. Márkus Imrével,** a VSZ elnökével

A **közös út** keresése vált a meghatározó magatartássá

– A magyar szakszervezetek életében érezhetően felerősödött az együttműködési készség, az összefogás folyamata. Hogyan van ez a vasutas szakszervezetek között? Mit mutatnak az egy évvel ezelőtti, emlékezetes sztrájk óta eltelt idő tapasztalatai?

– A vasutas sztrájk tavaly ilyenkor két lehetséges utat jelölt ki számunkra. Az egyik a csendes, további tűrés útja, a másik pedig a konfrontáció vállalása, a bátor kiállás az egyre erősödő diktatúrával szemben. A kormány ugyanis szolidaritási tűréspróbát tartott velünk. Azt mérte fel a sztrájkban, hogy hol a határa a magyar munkavállalók tűrőképességének, szolidaritásának.

Erre a kormány a maga számára kedvező választ kapott. Gyenge volt a társadalmi támogatottsága a sztrájknak, s ez felbátorította mind a kormányt, mind a munkaadót. Ennek következménye lett a minden európai léptéket alulmúló javaslat a munka törvénykönyve módosítására. A vasutasok után, ily módon az egész ország érezhette az ostorcsapásokat az önérzetén, emberi méltóságán. A munkáltatók – főleg az állami vállalatoknál – politikai kényszerből is lenyomták a béreket, s támadások indultak a szociális jogok ellen.

A tavaly februári, egyenlőtlen, esélytelennek tűnő ádáz harc közös platformra helyezte a három reprezentatív vasutasszakszervezetet. Az együttes fellépés az együttműködés első feltételének bizonyult. Az ország a nyár elejére eszmélt, miszerint a vasutasok elleni hadjárat valamennyi munkavállaló ellen irányult. A hat konföderáció rájött arra, hogy lejárt a különcködés, a különutasság, az önmutogatás ideje. Egy megoldás mutatkozott csak: az összefogás, a közös fellépés és érdekérvényesítés. A munka törvénykönyvének az Országos Munkaügyi Tanács jogi bizottságában folyó tárgyalása 2000 nyarán az utolsó kételkedőket is meggyőzte arról, hogy a kormány a saját munkájukból élőket modern rabszolgákként kezeli. Ebből a felismerésből szükségszerűen következett a november 11-i, erőteljes demonstráció, amely az utóbbi tíz év egyik legkiemelkedőbb jelentőségű szakszervezeti eseményévé vált. Az együttműködés látványos kinyilatkoztatása tehát megtörtént. A neheze, az együttműködés aprópénzre váltása a napi érdekharcokban folyamatos feladat lett.

– Jött azonban még egy kemény figyelmeztetés a kormány számára, s beszédes példa a munkavállalói összefogás szervezett erejére: az egészségügyi dolgozók decemberi tüntetése.

– Az advent idejére esett demonstráció-sorozat kielégítően, elfogadhatóan sikerült. Ugyanakkor észrevehető volt több, kisebb-nagyobb szervezési, egyeztetési hiba is. A tanulság: az együttes fellépéshez hosszabb időre, alaposabb előkészületekre van szükség, mert az átütő siker csak így biztosított. Úgy látom, az országos, nagy demonstrációkhoz, a konföderációk zavartalan, termékeny együttműködéséhez az kell, hogy az ágazatok szakszervezetei között folyamatos, szoros kapcsolat alakuljon ki.

– Következtetés a vasutas érdekvédők számára?

– Az, hogy az együttműködés szorosabbra fűzése egyet jelent a napi munkakapcsolat gyakorlatával. Erre kell helyeznünk a hangsúlyt. Ez termeli ki, érleli meg az olyan mindennapi, folyamatos, természetesnek tekintett összefogást, amely majd kézzelfogható eredményeket hoz a munkavállalóknak. S ez majd a szakszervezetek presztízsének növekedésében is kifejeződik.

– Úgy tűnik, ennek jelei már mutatkoztak a legutóbbi bértárgyalásokon.

Legfontosabbnak tartom a Mozdonyvezetők Szakszervezete, a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete, a Vasutasok Szakszervezete közötti együttműködés fejlesztését

– Valóban, a három reprezentatív vasutas szakszervezet együttműködése a 2001-es év bérfejlesztésénél már töretlen volt. Ezért tudtunk a hároméves megállapodásban foglaltakhoz képest magasabb alapbéremelést elérni.

– Ezután milyen feladatok állnak előtérben?

– Legfontosabbnak tartom a Mozdonyvezetők Szakszervezetével és a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezetével, valamint a Vasutasok Szakszervezetének középszintű, de főként az alapszervezetek közötti együttműködés fejlesztését. Jól eső örömmel nyugtázhatom, hogy – a mögöttünk hagyott tíz esztendő gyakorlatával ellentétben – nem tapasztalom a feszültségkeltést, a különbségek hangsúlyozását. Éppen ellenkezőleg: a közös út keresése vált a meghatározó magatartássá. Ennek folyamatos erősítése lehet az irányadó a jövő számára.

– Gondolom, a konföderációk számára is.

– Szerintem a jelenlegi konföderációs struktúrák nem tarthatók fenn. Néhány éven belül az EU gyakorlatnak megfelelő, ágazati szakszervezeti szerveződésre kell átállni. Ez a váltás-változás megkerülhetetlen, éppen a hatékonyabb érdekérvényesítés miatt.

Az új szakszervezeti szerveződések az érdekek és a kölcsönösen vállalható értékek mentén jönnek létre, remélhetően teljesen háttérbe szorítva az egyéni, szubjektív vezetői érdekeket.

Kárpáti Sándor

Miért nincs béke a hároméves megállapodás hatálya alatt?

Furcsa és elgondolkodtató a megállapodások utólagos félreértelmezése a MÁV Rt. vezetői részéről. A vasút leghosszabb sztrájkjával kikényszerített megállapodás jó alkalmat teremthetne az építkezésre, a munkaügyi kapcsolatok békés, tárgyalásos rendezésére, a különböző elképzelések kiértékelésére. Valahogy a szakszervezetek is úgy járnak a MÁV vezetőivel, mint a FIDESZ a kisgazdákkal. Az örökös békétlenség mögött a tehetetlenség, a jövőkép nélküliség és az egyéni érdekek érvényesítése húzódik meg.

Azért kell fenntartani a feszültséget és a félreértelmezésekből adódó lebegtetést, mert nincs más, amivel leplezni lehetne a munka és koncepció hiányát. Pótcselekvésként mindig rúg egyet a munkavállalón és a szakszervezeteken, hogy az méltatlankodjon, kiabáljon, mert nincs szervezet-átalakítás, nincs marketing, nincs fuvarozás, nincs beruházás, a rosszabbnál rosszabb menetrendekkel (csatlakozási hiány, regionális menetrendek hiánya, stb.) elriasztja az utazóközönséget.

A békétlenség mögött a tehetetlenség húzódik meg

Az IC az elővárosi kényszerforgalomra alapozza a személyszállítási terveket, de ott sem biztosít maradéktalan kiszolgálást.

2000-ben is köztudott volt az infláció várható mértéke mégis hitelintézetnek nézték a munkavállalókat és ez erre az évre is jellemző, de hát ez kormányzati politika is.

A vezetés célja a „kilóra megveszlek" módszere

A tavalyi sztrájk hatására indulatból, kivagyiságból végrehajtott differenciálás bebizonyította és egyértelművé tette a pofapénz módszerét. A korábban szajkózott munka- és teljesítményorientált differenciálás csak szólamok szintjén volt jelen, de a vezetés célja mégis a „kilóra megveszlek" módszere volt. A módszer ebben az évben is kísértett a 2,75% elosztási tervezeténél, de a hosszadalmas és néha meddő tárgyalások meghozták eredményüket.

A viszonylag békésen elmúlt őszi és az első 2001. évi hónap azt sejteti, hogy a MÁV Rt. menedzsmentjének nincs igazán munkája, nem tud mivel foglalkozni és nem tud a kormányzat felé időigazolást adni, mert az idő telik-múlik és dolgozni is kéne.

De mit, mikor és hol?

-KOTONA-

SZABOLCSI **BÜSZKESÉGÜNK**

Akadálymentes vasutas

A cím nemcsak szó szerint értendő, hiszen vitathatatlan: egy vasutas előtt nem lehet akadály. Annál inkább a mozgássérültek előtt, akiknek a jelenlegi Magyarországon óriási gondot jelent kerekes székelkkel bejutni egy-egy közintézménybe. A nyíregyháziak elégedetten nyugtázhatják: a vasutas művelődési ház akadálymentesítése – az ország kulturális létesítményeit tekintve az elsők között – javarészt elkészült.

A hallgatóság, köztük középen elöl Kiss Tamás VSz alelnök, és mellette Suszter Csaba, a VSz körzeti szb-titkára.

JÓL JÖTT A TULAJDONOS (VSZ) GYORS BÓLINTÁSA

A szabolcsi megyeszékhely egyre szépülő és nagy tervek középpontjában álló vasútállomásától néhány száz méterre található épületet vasutasok építették társadalmi munkában, még 1916-ban. Azóta nem sokszor érezhette a renoválás ízét. A máig vasutas tulajdonban lévő, örökös bérletbe kiadott intézmény igazgatója, Mester Zoltán tavaly megfogalmazta a jelszót: széppé kell varázsolni a nagytermet! Az ötmillió forintba kerülő felújítás munkálatai közben – melynek során az esztétikus külső mellett mobil színpadot is kapott a helyiség – egy pályázatra lettek figyelmesek. A Fogyatékosok Esélye Közalapítvány pénzt kínált az ilyen típusú munkákra. Jól jött a tulajdonos részéről dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezete elnökének gyors bólintása, amelyel engedélyezte a tervezett átalakításokat. Az elnyert 1,2 millió forintot saját erőből háromra kiegészítve elkészült a főbejáratok, az udvar és egy vizes blokk akadálymentesítése, ami már használhatóvá teszi a ház egészét a mozgásukban korlátozottak számára. A teljes befejezéshez azonban további hárommillió forintra lenne szükség. Nem panaszos szó ez, hiszen elkötelezettekként így is sokat áldoztak az alaptevékenységből származó bevételükből erre a folyamatra. Munkájukat a MÁV Rt. éves szinten 1 millió forintnyi költségtérítéssel támogatja, s Nyíregyháza városával is jó a kapcsolat, amit egy létező közművelődési megállapodás és a számlán megjelenő 3,2 millió forint bizonyít.

Meg is érdemli a figyelmet a ház, melynek programjait tavaly összesen 260 ezren látogatták. Jórészt a vasutasok kulturális igényeit elégítik ki működésükkel, amellett, hogy a városlakókra is odafigyelnek számos szakkör, tanfolyam és testedzés szervezésével. Kertbarátok, méhészek, horgászok, valamint a sakk és az eszperantó szerelmesei gyűlnek itt össze azok közül, akik már levetették az egyenruhát. Itt tartja gyűléseit a vasutasok nyugdíjas alapszervezete, közel 800 fős taglétszámmal. A még aktív dolgozókra is értendő: jelentős kedvezményekkel vagy döntő többségben díjtalanul vehetnek részt a programokon, s a 10 ezer kötetes könyvtárat is ingyen használhatják. A vasutasok között is igen népszerű az országosan egyedülálló képzésük – a város kitűnő középiskolai tanárainak irányításával két év alatt szerezhető érettségi bizonyítvány. Eddig közel 30 vasúti dolgozó tarthatta meg ennek köszönhetően az álláshelyét. A magángimnáziumban fogyatékosok is tanulnak, akik számára eddig külön helyiséget kellett bérelniük, jövőre azonban már megújult nagytermükben fogadhatják őket a többi programon is. Ennek első szép pillanata volt a számukra az advent idején rendezett avatási ceremónia, melyet a város és a Vasutasok Szakszervezete vezetésének megtisztelő látogatása mellett nyíregyházi művészeti csoportok műsora tett ünnepi hangulatúvá.

Az ünnepek ugyan elmúltak, azonban a hétköznapok is jelzik: nincsenek legyőzhetetlen akadályok a nyíregyházi Vasutas Művelődési Házban.

Tarczy Gyula

POSTA**LÁDÁNKBÓL**

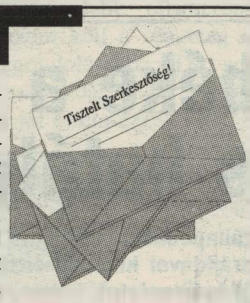

A szegedi MÁV Nyugdíjas Klub működéséről szeretnénk Önöket tájékoztatni, ugyanakkor kéréssel is fordulunk a szerkesztőséghez, hogy az Önök lapján keresztül írásban mondhassunk köszönetet mindazoknak, akik tevékenységünket meleg szívvel támogatják és működésünket nehéz körülmények között is lehetővé teszik.

1999 január elején a szegedi vasutas művelődési ház 47 évi működés után visszakerült az egyház tulajdonába, azóta Szegeden a vasutasságnak nincs önálló kultúrháza. A MÁV „Hazánk Énekkar", a MÁV Fúvós Együttes, a MÁV Könyvtár otthon nélkül maradt, a nyugdíjasok és a nyugdíjasklub is költözni kényszerült. A MÁV Igazgatóság segítségével a nyugdíjas klub – ha rosszabb körülmények között is – de sikerrel talpon tudott maradni. A MÁV Rt. Területi Igazgatósága jelenleg is díjtalanul biztosítja a helyiséget a klub részére, e nélkül a klub nem tudna létezni.

Az elmúlt időszak alatt a klub fennmaradt, sőt megerősödött! Jelenleg mintegy 80 fővel működik, havonta 4 klubestet képes tartani, amiből kettő zenés rendezvény. (A zenész is nyugdíjas vasutas klubtársunk!) A 2000. évben rendezvényünkön átlagban 59 fő jelent meg (lényegesen nagyobb létszámot nem is bírna el a biztosított helyiségünk.) Rendezvényeinken közösen emlékezünk meg az aktuális ünnepekről, de e mellett megünnepeljük a névnapokat és születésnapokat is. A fehér asztal mellett ilyenkor van egy kis koccintás is, kevés sütemény is kerül az asztalra a közösből, vagy otthonról hozva. A tagság túlnyomó része a VSZ nyugdíjas alapszervezetének is tagja, maga a klubvezetőnk is szakszervezeti kultúrfelelős. A tagság nem csupán vasutas nyugdíjasokból áll, mert a VSZ más szakszervezetek nyugdíjasait is befogadta.

A klubban mindenki egyenlő, így a hajdan Bukarestben magyar nyelvet oktató egyetemi tanár jól megfér az egykori váltóőrrel, vasöntő munkással, netán a vasúti középvezetővel. Ezt a tagságot egybekovácsolták a klubnapok és a közös kirándulások. Gyakran látunk vendégül más vasutas klubokat is Szegeden, a pécsi, a záhonyi és szentesi barátainkkal egyre szorosabb a barátság.

Klubunkban egyre jobban kiteljesedik a kulturális téren végzett munka is, minden zenés klubnapon kisebb kultúrműsor is szokott lenni. Van vegyes énekkarunk, vannak versmondóink, énekesek, színjátszók is. Klubunk sikeresen vett részt a békéscsabai tavaszvárón, és a szolnoki kulturális szemlén is képviseltettük magunkat. A kulturális tevékenység egyre jobban túlnyúlik a klub keretein: vasutasnapon klubunk adott ünnepi műsort Szeged állomás ünnepségén, legutóbb pedig sikerrel szerepeltünk a VSZ nyugdíjas alapszervezetének második félévi taggyűlésén is.

Mindez a sikeres klubélet nem jöhetett volna létre, ha a munkában megfáradt, idős emberek életét nem kísérnék figyelemmel vigyázva, segítve a tényleges társak és vezetők. A MÁV Rt. Területi Igazgatósága és a VSZ Területi Képviselete ez évben ajándékozással is hozzájárul a nyugdíjasok karácsonyi ünnepségéhez.

Tisztelettel kérjük a Szerkesztőséget, hogy az Önök lapjának segítségével írásban is köszönetet mondhassunk külön-külön a MÁV Rt. Területi Igazgatóságának, a VSZ Területi Képviseletének a karácsonyi ajándékért, valamint azért a segítségért, amit eddig is megadtak részünkre. Ezúton is kívánhassunk jó egészséget és kérjük a segítséget a további munkához. A „külön-külön" kifejezést nem véletlenül fogalmaztuk ide a levélbe. Talán a jelenlegi helyzetben célszerűbb külön mondatban megköszönni valamit, nehogy valakinek hátrányául szolgáljon az együttműködés akkor is, ha azt őszinte emberi szeretet, jóakarat és segíteni akarás szülte. De ez talán maradjon a mi kis közös titkunk!

A szerkesztőség minden tagját nagy szeretettel köszöntjük és kérjük támogatásukat köszönetnyilvánításunk megvalósításához.

a Szegedi MÁV Nyugdíjas Klub nevében:

Barkó Pál

POSTA**LÁDÁNKBÓL**

Egyenlők, **de nem** egyformák

Az örök Éva él bennük, de vállalt feladataikat mindig megújulva, korszerűen végzik. Ők a VSZ Női Tagozata. Vezetőjükkel, Hercegh Máriával beszélgettem.

– Tapasztalataid szerint milyen a tagozat megítélése?

– Az ismertségünk és az elismertségünk kezd olyan lenni, mint amilyet a kitartó munkánk eredményeként megérdemlünk. A tagozat tízéves évfordulóján készített, úgymond leltár, amelyről az előző lapszámban is lehetett olvasni, nem kevés elvégzett feladatot összegez. A rétegmunka nem mindig hoz zajos sikert, látványos eredményeket. Ez a VSZ egészének a dolga, de igenis hoz másfajta szemléletet, odafigyelést, egyfajta látásmódot, amellyel a körülöttünk zajló eseményeket vizsgáljuk. A megítélés szubjektív. Aki tudja, ismeri a munkánkat, az általunk elért eredményeket, annak a véleménye abszolút pozitív. Aki viszont nőként úgy érzi, hogy igazán nincs szüksége az érdekvédelem ilyen szegmensére, annak a véleménye is olyan lesz. Nem minden nő ismeri fel a diszkriminációt, a jogait, a lehetőségeit. Ezért a tagozatnak az is feladata, hogy erre neveljen, és lehetősége szerint tegyen a női érdekek védelméért.

– Vannak-e olyan esetek, amikor a tagozatnak be kellett avatkoznia bizonyos ügyekbe?

– Ma nincs olyan területe az életünknek, amely valamilyen módon ne érintené a nőket. A tagozatnak rengeteg terület állhat és választottan áll is rendelkezésre, úgymond a beavatkozásra. Pontosan tudjuk, hogy csak annyit szabad vállalnunk, amennyit képesek vagyunk elvégezni. A tagozat hitvallása, hogy a dolgokat meg kell oldani. Ezért alaposan körüljárjuk szakmailag, érdekvédelmileg a felvállalt feladatot, és megkeressük a megoldást. Ha elég soká élünk, talán elfogynak a tennivalók. Előfordul azonban, hogy egy konkrét ügyben kell segíteni a helyi tisztségviselőnek. Ezt csak akkor tesszük, ha a helyiek kifejezetten kérik. Nyilván ez a diszkrimináció fokától is függ. Én beavatkozás helyett befolyásolásnak hívnám a tagozat tevékenységét. Befolyásolni akarjuk a gondolkodást, hogy egyre inkább nyilvánvalóbb legyen, ami egyébként is az. Nevezetesen, hogy egyenlők vagyunk, de nem egyformák.

> Befolyásolásnak hívnám a tagozat tevékenységét

– Milyen a kapcsolat a tagok között?

– Nos, ha lehetek egy picit büszke, elmondhatom, hogy ebben a testületben soha, de tényleg soha nincs önzés, irigységtorzsalkodás. Van viszont okos, tartalmas érvelés, önzetlen munka és barátság, csupa nagybetűvel. Elmondhatom, hogy a tagozatban tevékenykedők nemcsak kollégákká, de igazán barátokká is váltak az idők során. Bizonyosan nem lehetne ennyi eredményt elérni akkor, ha mindez másképp lenne, hiszen itt nincs pénz, hatalom, dicsőség, ami általában motiválni szokott. Van viszont egy fantasztikus közösség. Ez a legfőbb értéke a tagozatnak. A mai érdek alapú világban képesek vagyunk a szabadidőnkből áldozni egymásra, egymásért. Figyelünk egymásra, van szemünk arra, hogy meglássuk, ha a másik körül elnehezül az élet. Nem teszünk nagy dolgot, csak ha igényli, megpróbálunk segíteni. Ki merem mondani, mi ismerjük és szeretjük egymást. Ez nagyon jó.

> Nincs egyenlő esélye a női szervezeteknek

– Miféle szervezetekkel álltok kapcsolatban?

– Nyilvánvaló a kapcsolatunk a szakszervezetek női rétegeivel. Alapító és egyik meghatározó tagjai vagyunk az MSZOSZ Női Tagozatának. A FES rendezvényeinek állandó résztvevői vagyunk. Nyitottak vagyunk bármilyen együttműködésre, ami a kérdések megoldását előre viheti. Nem szabad elhallgatni viszont, hogy ma a civil társadalom teljesen széttagolt. Mindenki teszvesz, de nincs összefogás. Valahogy ez nem sikk. A szakszervezetek meg mintha kimentek volna a divatból. Mindenki tudja, hogy adott esetben a civilként elismert szervezet néhány tucat ember érdekeit védi. Mégis, ha a mindenkori hatalom esélyegyenlőségi politikáját megnézzük, nem ad egyenlő esélyt a női szervezeteknek. Ki érti ezt?!

Ennek több oka is lehet: Vagy az van, hogy amit mondunk, nagyon életszerű és a kisember érdekeit szolgálja, de az is lehet, hogy a munkavállaló nők problémájának felvetése és megélése nem illik bele a polgári világba.

Veszely Emőke

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

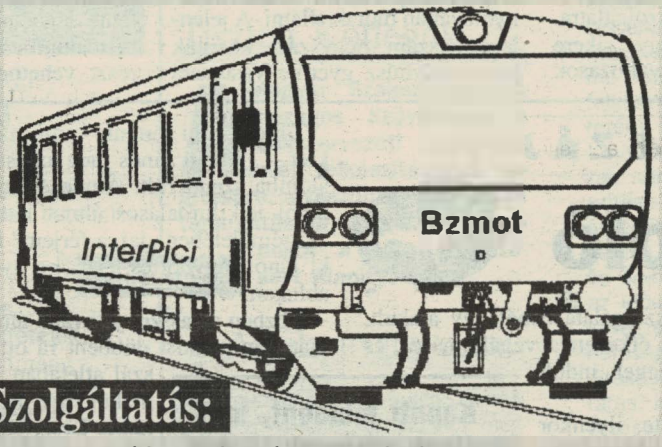

Tevékenységi körünk:
- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:
- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

ÉRTÉKŐRZŐ SZERVEZET

Hegyek között, völgyek között

A szülők nyugodtak lehetnek, hogy a gyermekük jó társaságban van

Évente három alkalommal, februárban, júliusban és szeptemberben induló tanfolyamainkra várjuk a negyedikes, ötödikes és hatodikos tanulókat

Idén már ötödik éve, hogy az adófizetők adójuk 1%-át valamely társadalmi szervezet, alapítvány javára felajánlhatják. Közvetve vagy közvetlenül „kérő" szép számmal jelentkezik, mindenki saját értékítélete alapján dönthet; van-e, s ha igen, melyik az a szervezet, amelyet támogatásra méltónak tart. A „várólistások" között több, a vasúttal, illetve a vasutasokkal kapcsolatban lévő szervezet van. Egyikük a Gyermekvasutasokért Alapítvány, amelynek titkárát, Magony Zoltánt kértem fel: mutassa be a szervezetet.

– A Gyermekvasutasokért Alapítvány – mondja Magony Zoltán – 1995. augusztus 24-i bejegyzésű, alapítói a MÁV mint főalapító, illetve az Úttörővasutasokért Egyesület.

– Mi indokolta az alapítvány létrehozását?

– A kilencvenes évek elején a gyermekvasút csillaga halványult. Többen úgy gondolták, hogy a rendszerváltozás után el is veszíti a létjogosultságát. A MÁV Rt. akkori vezetésének, elmondásuk alapján, nem volt reális elképzelése arról, hogyan lehetne a gyermekvasutat sikeresebb pályára terelni. Voltak azonban olyan régi úttörővasutasok, akikben még éltek a régi szép emlékek, és érezték, hogy ezt a kisvasutat valamilyen formában meg kell őrizni. Így 1994 szeptemberében megrendezték az első nosztalgia-napot. Azóta minden év szeptemberében újra és újra összejönnek a régi pajtások egy kis szolgálatra. A rendezvénynek nagy sikere volt, hatására pozitív változások történtek, és megkezdődött az alapítvány létrehozása.

– Mi a feladata, célja az alapítványnak?

– Az, hogy anyagi hátteret teremtsen a gyermekvasutas pajtások olyan tevékenységéhez, amely nem szorosan a vasúti szolgálathoz kapcsolódik. Gondolok itt a szolgálatban lévő pajtások napi négyszeri étkeztetésére, csoportos programok, kirándulások szervezésére, s bizonyos fokig az egyenruhára.

– Milyen az alapítvány kapcsolata a MÁV Rt. vezetésével?

– A megalakulástól kezdve érezzük a MÁV vezetésének segítő szándékát, és ez nagyban hozzájárul a gyermekvasút fejlődéséhez.

– Hogyan változott a gyermekvasutasok létszáma a megalakulás óta?

– A megalakuláskor kétszázötvenen voltak nyilvántartásban, de tényleges szolgálatot, iskolai elfoglaltságuk miatt, csak százhetvenvanan tudtak ellátni. A jelenlegi létszám négyszáz, közülük háromszázhúsz gyermekvasutasra folyamatosan lehet számítani, a többiekre csak a hétvégeken, illetve az iskolai szünetekben. Itt jegyzem meg, hogy az úttörővasút fénykorában hétszáz volt a pajtások és az ifivezetők létszáma.

– Milyen időközönként kapnak szolgálatra beosztást a pajtások?

– Szolgálat ellátására történő beosztást a csoportok létszáma határozza meg. A tizenöt csoport alapján csoportszolgálatot tizenöt naponként látnak el, bizonyos esetekben hétvégén és rendezvényeken. Kisegítő szolgálatra is lehet jelentkezni.

– A vasúti szolgálaton kívül szerveznek-e programokat a pajtások részére?

– Igen, vannak csoportprogramok az ifivezetők szervezésével. Ilyenek például az uszoda- és mozilátogatások, a kirándulások. Havonta, kéthavonta minden csoport részvételével vetélkedőket, túrákat szervezünk. A nyári szünetben kéthetes táborozás keretében szolgálatot is ellátnak a pajtások. Mindezeket figyelembevéve a gyermekvasutas pajtásoknak hetente legalább egy elfoglaltságot biztosítunk. E programokon kívül részt vehetnek még az utazóközönség részére szervezett rendezvényeken is, például gyermeknapi vagy Mikulásünnepségen is.

– Hogyan lehet valaki gyermekvasutas?

– Az évente három alkalommal, vagyis a februárban, júliusban és szeptemberben induló tanfolyamainkra várjuk a negyedikes, ötödikes és hatodikos tanulók jelentkezését, személyes megkereséssel vagy hirdetmények révén.

– A tanfolyamra jelentkezők milyen százalékban lesznek gyermekvasutasok?

– A tíz-tizenegy évesek számára a vasúti nyelvezet néha nagyon bonyolult, de azok, akiknek van kitartásuk és végigjárják a tanfolyamot, kilencvenkilenc százalékban sikeres vizsgát tesznek.

– Milyen a kapcsolat a szülőkkel?

– A szülőkkel a nevelőtanárok és az ifivezetők tartják a kapcsolatot, amely mindkét irányban jó. A szülők nyugodtak lehetnek, hogy a gyermekük jó társaságban van, fegyelmet és felelősséget tanul a szórakozáson kívül. Ezt ők értékelik is.

– Iskolákkal is ilyen pozitív a kapcsolat?

– Ez változó. Vannak olyan iskolák, amelyek nem engedik el hétközbeni szolgálatra a gyerekeket, mert a koncepciójukba ez nem fér bele, de az iskolák többsége segíti a pajtások szolgálatra történő jelentkezését.

– Hogy áll az alapítvány az egyenruhával?

– Sarkalatos kérdést érintett. A megalakuláskor átvett egyenruhák között szinte minden olyan ruha megtalálható volt, amelyet a MÁV-nál az elmúlt harminc évben használtak. Főleg a téli egyenruhákkal vagyunk gondban, hiszen ezek a sok tisztítás miatt lassan teljesen elhasználódnak. Szükségünk lenne új egyen- és formaruhákra. Nagyon örülünk minden támogatásnak, amelyet a gyermekvasutas pajtások programjainak magasabb szintű támogatására használunk fel.

Fridrich Imre

A Gyermekvasutasokért Alapítvány adószáma: 18075144-2-01

ARANYSZÁJ

Kóstoló

Kapott mindent, mi szájnak-szemnek ingere

Az egyszeri kalauz szolgálata ismét úgy alakult, hogy a vonata éjféltájt érkezett a végállomásra, és csak másnap kora reggel indult vissza a honállomásra.

A vonat személyzete ilyenkor rendszerint az állomási laktanyában tért nyugovóra. Kivéve az egyszerit. Jánosnak ugyanis ebben a városban lakott a barátja, nem messze az állomástól. Jóskával együtt jártak tanfolyamra, onnan a barátság. János tudta, hogy barátjával egy fordában szolgálnak, mégis úgy döntött, meglátogatja a házat, hiszen eddig még mindig szívesen látta a ház asszonya mindkettőjüket, nem kis örömére. Eközben a ház ura is megérkezett a saját vonata végállomására, az ország másik sarkába.

János fogadtatása, ellátása ezúttal is a szokásos volt, kapott mindent, mi szájnak-szemnek ingere.

Történt, ami történt – ami máskor is történni szokott –, miután János meg az asszony jótékony mély álomba szenderült. Ámde a pajkos álomtündér tréfából lelkifurdalásos álmot láttatott az asszonnyal, aki rémületében „jaj, a férjem" kiáltással ugrasztotta ki Jánost ágyból és házból a nyitott magasföldszinti ablakon.

Közben az asszony tovább álmodta jóra fordult álmát. János most döbbent rá ott áll az udvaron egy szál atlétában, ruha meg lyukasztó nélkül. Így mégsem mehet szolgálatba. Lesz, ami lesz, és – mert az ablak magasan van – becsöngetett. Az asszony félálomtól kókadtan tapogatta maga mellett az ágyat. Hál Isten, nem feküdt mellette senki, nyugodtan ment ajtót nyitni, hitte, hogy a férje jött haza. Amikor meglátta Jánost ingben, glóriában, akkor tért igazán magához. – Hát te mit toporogsz itt az ajtóban, még meglátnak, oszt oda a jó hírem? Még jó, hogy Jóska most tinálatok végzett. Küldtem nektek egy kis disznótorost. Remélem, ízlik a feleségednek a kóstoló, amit Jóska vitt neki a tegnapi disznótorosból.

Hegedűs Károly

A koreográfus

Rövidesen választ is kapnak a kérdésükre, mert megérkezik Manninger Miklós, a „Törekvés" táncegyüttes művészeti vezetője, neves koreográfus.

Bensőséges ünnepség volt Kőbányán, a Törekvés Művelődési Központban. A rendszeresen odalátogató érdeklődve szemlélte, hogy a ház ismert vezetői és a „Törekvés" táncosai izgatottan sürögnek-forognak, mint amikor rendkívül neves személyiséget várnak vendégül.

Ki is ez a művészember, akit ily szeretettel és figyelemmel vesznek körül, akit baráti öleléssel üdvözöl a MÁV Rt. egyik kiemelkedő gazdasági társaságának, az Északi Járműjavító Kft. ügyvezetője, valamint gazdasági igazgatója?

Manninger Miklós 1941. január 3-án született. Testvérbátyjával 1960-ban megalakítja a később kimagasló sikersorozatot megért táncegyüttest. Táncolnak és koreografálnak, ami az 1968-as Ki mit tud? győzelmet hozza számukra. Óriási eredmény ez, mert ebben az időben a sok kitűnő néptánccsoport legyőzése szinte elképzelhetetlen erőfeszítést, művészi munkát jelentett.

A siker újabb, még nagyobb kihívást jelentett Manninger Miklósnak. Egyre kiválóbb munkája alapján (és természetesen remek táncosai segítségével) az együttese három alkalommal Arany Minősítést kapott, s szintén háromszor elnyerték a Kiváló Együttes kitüntetést is.

Számtalan külföldi vendégszereplésen vettek részt és nyerték el a különböző folklórfesztiválok első díjait. Németországba, Franciaországba olyan sokszor hívták az együttest, hogy a kívánságot – a Művelődési Központ véges anyagi lehetősége miatt – nem is tudták mindig teljesíteni.

Az együttes sikere a művész egyéni sikerét is meghozta: SZOT-díjas, MSZOSZ-díjas kitüntetése mellett kiérdemelte az Érdemes Művész címet is.

Boldog családapa, aki feleséget is a tánccsoportból választott. Három gyermekük két unokával ajándékozta meg őket.

A „Töri" kis rögtönzött ünnepségének hangulata az elérzékenyült művészt pályája visszatekintésére sarkallta, amelynek során méltatta a Művelődési Központ mindenkori támogatását, a vasút, ezen belül az Északi Járműjavító vezetőinek segítőkészségét, és egyben köszönetet mondott a megjelent táncosainak is.

Hatvanadik születésnapján is fiatalosan a táncért, a csapatért dolgozik. Kedves Miklós! Születésnapod alkalmából minden jót kívánnak a művészetedet csodáló vasutasok, civilek és a művészetpártoló kollégák, akik a barátaid lehettek.

Németh Tibor

Fotó: Nyulász Viktor

Németh Tibor tortával köszönti a művészt

SZOT-díjas, MSZOSZ-díjas kitüntetése mellett kiérdemelte az Érdemes Művész címet is

Kollégiumi **felvétel**

Tízezer kötetes házi könyvtár, szabadtéri sportlétesítmény, tornaterem, kondicionáló-terem áll rendelkezésre

„A VASÚT A GYERMEKEKÉRT" ALAPÍTVÁNY SZEGEDI DIÁKOTTHONA
ALAP-, KÖZÉP- ÉS FELSŐFOKÚ ISKOLAI TANULMÁNYOKAT FOLYTATÓ TANULÓK RÉSZÉRE **KOLLÉGIUMI FELVÉTELT HIRDET** A 2001/2002 TANÉVRE.

A diákotthon a vasutas szülők gyermekeinek, a vasutas nagyszülők unokáinak elhelyezését biztosítja, azonban felvételt nyerhetnek nem vasutas szülők általános és középiskolás gyermekei is.

A százéves múltra visszatekintő intézet otthonos környezetben teremti meg a nyugodt felkészülés feltételeit. Tízezer kötetes házi könyvtár, szabadtéri sportlétesítmény, tornaterem, kondicionálóterem áll rendelkezésre, a kulturálódási lehetőségek széles választéka biztosított (filmklub, zenehallgatás, virágkötészet, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások, idegennyelvi szakkör, egyetemi és főiskolai felkészítők).

A diákotthon számítástechnikai kurzusain a tanulók ingyenesen szerezhetnek bizonyítványt komplex számítógép-kezelői ismeretekből.

A számítástechnikai terem berendezései a gyakorlás céljaira is rendelkezésre állnak.

FELVILÁGOSÍTÁS SZEMÉLYESEN, LEVÉLBEN ÉS TELEFONON IS KÉRHETŐ.
CÍM: 6725 SZEGED, BOLDOGASSZONY SGT. 44.
TELEFON: 06/62/420-361 VÁROSI, ÉS 06/14-07 VASÚTI.

Tisztelt Kolléganő! Tisztelt Kolléga!

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége a szakszervezeti tisztségviselők felkészítésének segítésére, a rászorulók közvetlen támogatására 1996-ban létrehozta a Munkásképzésért Alapítványt.

OKTATÁS

Az alapítvány célja:

- a munkahelyeken dolgozó társaik képviseletét, érdekeinek megjelenítését vállaló és munkavállalói képviselők, dolgozók munkaügyi oktatása, képzése, a munkahelyi konfliktusok feloldására való felkészítése,

OKTATÁS

- a munkavégzéshez kapcsolódó és egyéb tárgyú oktatások és képzések, továbbképzések és konferenciák szervezése, illetve a meglévők támogatása révén a képviseleti, érdekvédelmi tevékenység megalapozása,

OKTATÁS

- az iskolai oktatások segítése, kiegészítése, a gyermekfoglalkoztatás elkerülése, illetve visszaszorítása céljából az ifjúság védelme érdekében a fiatal dolgozók felkészítése sajátos jogaik ismeretére, azok érvényesítésére,
- a hátrányos helyzetűek és a hazai, nemzeti kisebbségek felkészítése a munkavégzésre, ezzel összefüggésben képzésük támogatása, jogaik megismertetése és érvényesítésük elősegítése,
- az idősek és nyugdíjasok munkavégzésének, s ezáltal életlehetőségeik javításának előmozdítása érdekében számukra oktatás, képzés és átképzés szervezése, az ilyen tevékenységek segítése.

Kérjük Önöket, hogy a 2000. adóévre vonatkozó SZJA bevallás során a csatolt „Rendelkező Nyilatkozat" kitöltésével járuljanak hozzá a munkavállalói érdekek képviseletét felvállalók felkészítéséhez.

A Munkásképzésért Alapítvány adószáma: 18079083-1-42
Címe: 1068 Bp., Dózsa György út 84/b.

Tisztelettel:
az alapítvány kuratóriuma

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Szappanopera

Szappankoalíció

A szappanopera jó, mert szórakoztat. Eltereli a figyelmünket a valóságos élet gondjairól. Olyan jó aggódni, hogy a kimondhatatlanul hosszú nevű dél-amerikai fiatalember végre elnyeri-e választottja kegyeit. Addig se kell foglalkozni vele, hogy januárban mennyivel emelkedett a rezsi, hogy az asszony is kosztpénzemelést követel, meg hogy már megint milyen félévi bizonyítványt hozott az a büdös kölyök. A politikai szappanopera meg azért jó, mert eltereli az emberek figyelmét a lényegről.

Napjaink politikai szappanoperája a „Torgyán József leleplezése" címet viselhetné, ha ezeknek a produkcióknak is lenne külön címe, s nem a híradók szignálja után következne a napi folytatás. Cseppet sem lepődnék meg, ha mire ez a cikk megjelenik, véget érne a sorozat, de azon se, ha még hosszan elhúzódna. Érdemes felidézni a történet mára már feledésbe merült kezdetét. A választási kampányban Orbán Viktor mindvégig tagadta, hogy Torgyán Józseffel és pártjával kívánna koalícióra lépni. S erre jó oka volt. Az Antall József vezette előző jobboldali kormányban Torgyán és a Kisgazda Párt már fényesen bebizonyította, hogy tökéletesen képtelen akárcsak partnerként is részt venni az ország irányításában. Torgyán azonban a látványosan vonakodó Fidesz javára visszaléptette esélytelen képviselőjelöltjeit, akik úgyse jutottak volna be a parlamentbe, de ha a rájuk eső töredékszavazatok nem a Fideszt erősítik, hanem kárbavesznek, Orbán Viktor sem nyerte volna meg a választásokat. S aztán fehér asztal melletti tárgyalás után megkötteted a mai koalíció. Ez volt a szappanopera meglehetősen érdektelen első és még sokadik része, mikor a képernyő még sötét volt. S csak mélyen egyetértő kanálcsörgést lehetett hallani, még azt se tudtuk meg ezekről a megbeszélésekről, hogy mi volt a menü.

Orbán mindenesetre tudta, hogy mit várhat Torgyántól, s bölcsen úgy intézte, hogy a kisgazda vezetésű minisztériumok a Fidesztől függetlenül működjenek. Aztán Torgyán követelőzött és utazott, Pepó a kezdetektől botrányt botrányra halmozott, a miniszterelnök pedig nagyon meg volt a munkájukkal elégedve, a kisgazda képviselők gépiesen mindig a kormány mellett szavaztak, a szavazataik árát némi alku után a mi pénzünkből állta a költségvetés.

Az egész szappanopera legérdekesebb fordulata, ami megint csak hiányzott a képernyőkről, hogy mivel vette rá Orbán Viktor Torgyán Józsefet, hogy lemondjon a beígért köztársasági elnökségről, s hogy megszavaztassa a kisgazdákkal a kétéves költségvetést. Nem kizárt (de persze ez nem állítás, csak feltételezés), hogy a miniszterelnök talán már tudott azokról a botrányos ügyekről, amelyek napi folytatásokban csepegtetve, ahogy egy szappanoperához illik, most kerülnek nyilvánosság elé. Mindenesetre a költségvetési végszavazás után a Fidesz számára a parlamentbe való bejutás küszöbértéke alá szorult Kisgazda Párttal kötött koalíció már nem létkérdés. A kisgazda megélhetési politikusok, különösen ha túlélésükre kapnak valamilyen ígéretet, a kormányt és nem Torgyánt fogják támogatni. Hová is állhatnának a jobboldalon, mint a Fidesz mellé?!

HA TÚLÉLÉSÜKRE KAPNAK VALAMILYEN ÍGÉRETET, A KORMÁNYT ÉS NEM TORGYÁNT FOGJÁK TÁMOGATNI. HOVÁ IS ÁLLHATNÁNAK A JOBBOLDALON, MINT A FIDESZ MELLÉ?!

Esténként a tévé előtt persze mindenkit az háborít fel, hogy mibe került a telek, a villa, mibe lesz nekünk a lift, az úszómedence, hogy a Józsi, ha akkora a szája, miért mond mindennap mást, hogy miből építkezik, és miért nem számol el végre, s hogy a fia felvette-e a hárommillió nyi kenőpénzt, ami ráadásul már eleve erre a célra kiutalt közpénzből származott. S a néző azon is eltűnődik, ki lesz a jobb kisgazda elnök, a Magyar Rádiót szétverő Csúcs László, a bemondónőként tündöklő Liebmann Katalin, vagy a magyar honvédséget, szerencsére csak elméletben, egy nyilatkozat erejéig, szuronnyal az interkontinentális rakéták ellen vezénylő Lányi Zsolt. S csak néhány idős ember borzong bele, hogy parancsnokként utóbbi figura vajon mit tett volna a Don-kanyarban, s ma milyen háborús bűnök elkövetése után próbálnak rehabilitálni.

Igazán nem szeretném az esti szappanoperában gyönyörködő olvasó szórakozását elrontani. De ha látunk, nemcsak nézünk, akkor látnunk kell, hogy a folytatások fordulatai mögött az a lényeg, hogy a miniszterelnök egy olyan párttal, egy olyan emberrel kötött szövetséget, amiről, akiről maga is tudta, hogy tőlük semmi jó nem várható, s hogy tökéletesen alkalmatlanok a kormányzásra.

Bármi lesz is a „Torgyán leleplezése" című szappanopera végkifejlete, azt tudnunk kell, hogy a bent maradó és a sorozatból kikopott színészek sztárgázsiját, s az egész produkció költségeit mi fizetjük ki.

Mező Ferenc

KÓPÉSÁGOK (10.)

A megirigyelt lábbeli esete

Úgy látszik, hogy a forgalmi szakmában tevékenykedő vezetők közül néhányan megirigyelték a legutóbbi lapszámunkban részletesen ismertetett hótaposó-jogtaposó nevű alkalmatosságot, és a 2000. évi bérmegtakarításból rájuk eső összegből rögvest vettek is maguknak. Végtére is hó nincs, jog van, lehet taposni.

Több állomásfőnökségről jelezték a munkavállalók, hogy átadták nekik a 2001. január 1-jétől érvényes személyi alapbért tartalmazó Értesítést. Ez eddig rendben is volna. A dolog pikantériája, hogy az említett állomásokon a bérértesítőn új munkakörök szerepelnek.

Természetesen mindenki előtt – aki kötelességeiből, hobbyjából, vagy bármely indíttatásból egy kicsit is figyelmet fordít a munkajog hatályos szabályaira –, ismeretes, hogy ez meg nem engedett módon történő, ebből kifolyólag nem hatályosuló munkaszerződés-módosítási kísérlet, ami összesen két dologra alkalmas.

Alkalmas arra, hogy a munkavállalókat – akiket előzetesen, a VÉT tárgyalási eredményeire is tekintettel tájékoztattunk, hogy ez nem történhet meg – a munkáltatói jogkört gyakorlók eme köre ismételten kellően és feleslegesen felizgassa, csökkentve ezzel a munkához való affinitásukat.

Alkalmas továbbá arra, hogy az érintettek ismét bizonyítsák ország-világ előtt hozzáértésüket (csak az nem világos, hogy mihez).

Hangsúlyozni kívánom, hogy a forgalmi szakigazgatóság illetékese a tőle elvárható gondossággal mindent megtett ezen nem kívánatos és jogszerűtlen események elkerülésére, úgy látszik, több esetben mindhiába.

Hó nincs, jog van, lehet taposni

HUMÁNTRAGÉDIA

Kedves Illetékesek! Lehet, hogy a végén mégis azoknak a szakszervezeti tisztségviselőknek lesz igazuk, akik azt hangoztatják: **lehet ugyan, hogy a MÁV-nak humánstratégiája lesz, de hogy humántragédiája van, az biztos.** Rá kellene már jönni, hogy ennek az előadásnak a közönsége nem tapsol a produkció láttán.

op

Politizáljanak-e a szakszervezetek?

Gyerünk, hányjuk-vessük meg, gondoljuk végig a címbe emelt kérdést. Azért ajánlom ezt, mert bizonyára lesznek olyan olvasók, akik azt mondják, mit kell ezzel annyit vacakolni, persze, hogy kell politizálni. Akadhatnak mások, akik úgy vélekednek: a szakszervezeteknek nem az a dolguk, hogy politizáljanak, erre ott vannak a pártok, a politikusok. A szakszervezetek érdekeket védjenek. Képviseljék, érvényesítsék a munkavállalók, a szakszervezeti tagság érdekeit. Egy harmadik nézet lehet ez: nem az a kérdés, hogy politizáljanak vagy ne politizáljanak, hanem az, hogyan politizáljanak?

Mint általában, az ördög ezúttal is a részletekben van, hiszen ha csak egy pillantást vetünk a címben szereplő kérdésre, újabb kérdőjelek ágaskodnak bennünk. Mert mi van akkor, ha a kormány tartósan szakszervezet-ellenes magatartást tanúsít – tekintélyelvű törekvéseitől vezéreltetve –, visszaél erőfölényével és az érdekvédők véleményének figyelembevétele nélkül szétveri az érdekegyeztetés intézményes rendszerét, vagy módosítja a Munka törvénykönyvét, megkurtítja a szakszervezeti jogosultságokat, lehűti, jegeli a társadalmi párbeszédet? Mert mi van akkor, ha ezt a gondolkodásmódot és stílust átvéve, a munkáltató is diktálni akar, rugalmatlanul, kompromisszumkészség nélkül tárgyal, vagy elveti a tárgyalásos megoldást, s inkább a konfrontációt keresi, leckéztetni akar?

A kormány visszaél erőfölényével

Ölbe tett kézzel kellene ülni?

Talán megszeppent kisdiákként viselkedjenek a szakszervezeti vezetők, ha nem készül kollektív szerződés, vagy egyoldalúan csak a munkáltató érdekei köszönnek benne vissza, netán menetközben, a határidő előtt felmondják az aláírók? Ölbe tett kézzel kellene ülni akkor, amikor növekszik a munkavállalók félelme, egzisztenciális bizonytalansága, kiszolgáltatottsága, romlanak a munkakörülmények, a szakszervezetek működési feltételei, gyengülnek az érdekvédelem pozíciói és retorziók következnek a jogos érdekérvényesítésre?

„Okosabb meghányni-vetni egy kérdést anélkül, hogy eldöntenénk, mint eldönteni anélkül, hogy meghánynánk-vetnénk."

(J. Joubert)

Vannak persze másfajta kérdések, régebbi problémák és újonnan jelentkező dilemmák is. Hogyan lehetne megállítani a taglétszám apadását, növelni a szakszervezetek vonzását, a szolidaritás érzését, a szervezett erőt, az összefogást.

Kellenek-e platformok a szakszervezetekbe, ha nem miért, ha igen, milyenek legyenek azok? Milyen legyen a szakszervezetek viszonya a politikai pártokhoz? Melyik párttal milyen kapcsolatot alakítsanak ki? Ezen a ponton emlékeztetni kell arra a meglehetősen elterjedt álláspontra, miszerint minden párttal egyforma(?) távolságot kell tartaniuk a szakszervezeteknek. Eszerint tehát a szakszervezeteknek ugyanúgy kell tekinteniük a MIÉP-re, mint az MSZP-re? Akik így gondolkodnak, s ezt a felfogást terjesztik, azok a szakszervezetek semlegességére, függetlenségére, önállóságára, szakmaiságára hivatkoznak. Arra, hogy ellenkező esetben támadhatóvá válnak a szakszervezetek, a tagság elpártol tőlük.

Nem akarnak emlékezni a tényekre...

Az ilyen nézetek szószólói azonban vagy nem ismerik a szakszervezeti mozgalom több, mint száz éves történetét, vagy nem akarnak emlékezni a történelmi tényekre. Arra, hogy a XIX. század második felében a kapitalista gyáripar Magyarországon is kitermelte a szocialista munkásmozgalmat. Az 1867-es kiegyezés után létrejöttek az első munkásszervezetek, az önképző és önsegélyező egyletek, megalakult az általános Munkásegylet, majd a Magyarországi Munkáspárt. 1890-ben megtartotta I. kongresszusát a Magyarországi Szociáldemokrata Párt (MSZDP), miközben megjelentek az első újságok s a „bérrabszolgák" a gazdasági harc mellett tanulgatták a politikai küzdelem formáit, kezdték használni az érdekharc olyan fegyvereit, mint a petíció, a tüntetés, a sztrájk.

A századforduló éveiben született szakmai szervezetekből létrejöttek az olyan országos központi szövetségek 1903-ban, mint a Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szövetsége, a Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetsége (a MÉMOSZ), majd a Földmunkások Országos Szövetsége, a Magántisztviselők és Közalkalmazottak Országos Szövetsége.

A szakmai szervezkedés fontos állomása volt, hogy – az MSZDP kezdeményezésére – megalakult a Szakszervezeti Tanács (Szaktanács), amelyben a szakmai szövetségek – fenntartva autonómiájukat – tömörültek a tőkésekkel szembeni közös érdekeik kifejezésére, a szervezkedésre, az erők összefogására. Közös eszmei alapon, így épültek ki a szocialista munkásság szervezeti keretei, organizációs formái, a szakszervezet így vált a magyar társadalom legszervezettebb tömegmozgalmává, a szociáldemokrácia stabil bázisává. S ezzel a társadalmi tényezővel a burzsoáziának is számolnia kellett.

A kezdetekre, a gyökerekre azért kell emlékeznünk, mert – eltérő körülmények közepette, de – ma is kapitalista viszonyok között élünk, s a szakszervezeti mozgalom évszázados tapasztalatait hasznosítani lehet a munka-tőke ellentétének kezelésében, a globalizálódó világban is. Egy tetőtől talpig átpolitizált társadalmi környezetben – ráadásul jobboldali kormányzás idején – a szakszervezetek (mint társadalmi szervezetek!) nem lehetnek semlegesek, az érdekvédők nem lehetnek közömbösek egyetlen olyan társadalmi, gazdasági, kulturális esemény, fejlemény, jelenség iránt sem, amely érinti, befolyásolja a munkavállalók, a nyugdíjasok, a szervezett dolgozók életkörülményeit.

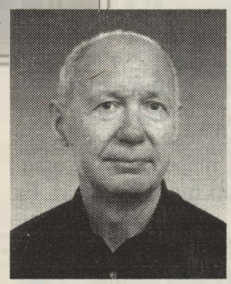

Nonszensznek tűnik

Nem pártpolitikáról, hanem szakszervezet-politikáról van szó, amely feltételezi a politikai érzéket, ismereteket, a politikai kultúrát, hiszen a munkavállalói érdekvédelem nem steril viszonyok között, kizárólag szakmai alapon zajlik, hanem átszövi azt megannyi politikai érdek, szándék, akarat és törekvés. Az uniós csatlakozás problémaköréről, tennivalóit ismerve, egyáltalán napjaink nemzetközi körülményeire gondolva, szinte nonszensznek tűnik az apolitikus szakszervezeti tisztségviselő. Arról már nem is szólva, hogy újabb parlamenti választások előtt állunk, amikor – mint tudjuk –, még inkább kiéleződnek a társadalompolitikai kérdések a kampányoló pártok, szervezetek, politikusok, de a választópolgárok között is.

Írják meg, mondják el véleményüket!

Ezek a felismerések nem újak, s nem is csak tőlünk származnak. A Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége legutóbbi kongresszusuk határozata alapján, Forró drót című lapjukban, egész éven át (2000-ben) arról vitatkoztak, hogy milyen legyen a viszonyuk a politikához, vagyis: hogyan politizáljanak. A tanulságos eszmecsere tapasztalatait aztán egy országos értekezleten összegezték, meghatározva az ebből adódó feladatokat. Itt és most a mi szerkesztőségünk is ehhez hasonló polémiát kezdeményez, indít el, dr. Márkus Imre elnök támogatásával, a VSZ vezetésének egyetértésével.

Ezért arra kérjük szakszervezetünk tagjait, aktivistáit és tisztségviselőit, hogy vegyenek részt e nyilvános, közös gondolkodásban, írják meg, mondják el véleményüket e fontos és vitatott kérdéskörről. Ismét mérlegre tehetjük nézeteinket, javaslatainkat, gyakorolhatjuk vitakultúránkat és tisztázhatunk, kibeszélhetünk magunkból számos – a napi szakszervezeti munkában értékesíthető – belénk szorult problémát. Úgy, ahogy ezt legutóbb a magyar szakszervezetek helyzetéről szóló eredményes vitával tettük.

Kárpáti Sándor

A szakszervezetek nem lehetnek semlegesek, az érdekvédők nem lehetnek közömbösek

A jövő vasútja

Két pár szárnnyal van ellátva, amely kb. 10 cm magasságon tartja a járművet

Elkészült Japánban a Tokló-Osaka vonal, amelyen a mágneses lebegtetés technikáját alkalmazzák. Ezeknek a vonatoknak a gyorsulása háromszor nagyobb a hagyományos technikájú, nagysebességű vasutakénál. Indulásnál 90 másodperc alatt képes elérni a 450 km/óra sebességet.

A Japán Vasút kísérleti pályáján már 1999. április 14-én elérték egy ilyen vonattal az 552 km/óra legnagyobb sebességet. A gyakorlatban 160 km/óra sebesség az, amikor elkezdődik a járművek lebegése, ahogyan egy repülőgépnek is el kell érnie egy bizonyos sebességet a földről való felemelkedésnél. A figyelmes utas észleli a lebegésbe való átmenetet a környező zaj hangváltozásából, a cél azonban az, hogy a jármű belsejébe hatoló hanghatás megfelelő szinten maradjon, megőrizve a jármű stabilitását és az utasok kényelmét. Elképzelhető ennek a technikának a fantasztikus előnye a 450 km/óra sebesség eléréséhez szükséges rendkívül rövid idejű (90 másodperc) gyorsulás által, különösen gyakori megállásoknál. Ez úgy következik be, hogy elmarad a mechanikai súrlódás, mivel az elektro-magnetikus lebegés a járművet körülbelül 10 cm távolságra tartja a pályától. Ennek eléréséhez azonban mintegy háromszor annyi energia szükséges, mint a hagyományos vonatoknál. Az elkövetkező évek legfontosabb kérdése az, hogy megtalálják az energiafogyasztás csökkentésére irányuló műszaki megoldást.

Az elkövetkező évek legfontosabb kérdése az, hogy megtalálják az energiafogyasztás csökkentésére irányuló műszaki megoldást

A vasúton elért gyorsasági világrekord – amelyet a francia TGV-nél értek el 515,3 km/óra teljesítménnyel – világosan megmutatta, hogy a kerék-sín kapcsolat fizikai határai még nincsenek teljes mértékben kihasználva. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy nagy sebességnél az aerodinamikai jelenségek túlsúlyba kerülhetnek, és döntő hatást gyakorolhatnak mind a hagyományos, mind a mágneses lebegtetésű technikánál.

A jövő vasútjának kialakítása nem ismer határokat. Franciaországban már a 70-es években létrehozták a légpárnás járművet, amelyet turboreaktor működtet. Japánban előrehaladott kísérletek folynak az ún. „Aero Train"-nel, amely a levegő hordképességén alapszik nagy sebességnél. Ez a jármű két pár szárnnyal van ellátva, amely kb. 10 cm magasságon tartja a járművet. A szárny a jármű irányítására is szolgál, miután a pályát szegélyező falra támaszkodik, valamint ez gondoskodik a villamos energiával való ellátásról is. A kísérletek olyan irányban is folynak, hogy az üzemeltetéshez felhasználják a napenergiát és a légturbinát. Az ilyen jármű üzembehelyezését 2020 körül tervezik. Addig még két problémát kell megoldani. Az „Aero Train"-nek 250 km/óra sebességet kell elérnie a felemelkedéshez és a nagy sebesség által keltett aerodinamikai zajhatást csökkenteni kell.

Lehet, hogy a vasúti technika 30-40 év múlva teljesen átalakul, és a hagyományos vasúti szerelvények már csak múzeumi tárgyak lesznek. A szakértők azonban szkeptikusak és úgy vélik, hogy a kerekeken gördülő vonatok még legalább 50-60 évig uralkodó szerepet fognak betölteni a vasúti tömegközlekedésben.

(La Vie du Rail, 2001. január 3.)

Hajós Béla

Növekvő létszám, **kevesebb** állami támogatás

Tárgyalni akarnak a szakszervezetek

A francia vasút (SNCF) 2000. évi pozitív eredménye főként a forgalom és a bevételek növekedésének köszönhető, ami több, mint 8% volt a fővonalakon és közel 7% a teherforgalomban. A 2001. év várható eredménye kevésbé mutatkozik biztatónak, a közös használatú vonalak illetéke és az új infrastruktúrák értékcsökkenése miatt. A vasutas szakszervezetek közös felhívással fordultak a francia vasút (SNCF) elnökéhez.

Tavaly 111 millió frank tiszta nyeresége volt az SNCF-nek, 86,76 milliárd frank üzleti forgalom mellett. A 2001. évi előirányzatok azonban 208 millió frank veszteséggel számolnak, 87,24 milliárdos üzleti forgalomnál. A vasút ráfordításait az is növeli, hogy a 35 órás munkahét bevezetésével mintegy 25 ezer fővel kellett növelni a személyzeti állományt, ami 2001 végére a jelenlegi 174 ezer 700-ról 174 ezer 950-re fog emelkedni.

111 millió frank tiszta nyereség

Ezek az előirányzatok az SNCF költségvetési tervezetéből adódnak, amelyet december 15-én terjesztettek elő a vállalat központi bizottságához és 20-án az igazgató tanácshoz. A kedvező eredményekhez sorolták azt is, hogy 2000-ben – 1991 óta először – nagyobb baleset nem történt a francia vasutakon.

A 2001-ben előirányzott veszteséghez hozzájárul az is, hogy egyrészt 600 millió frank állami támogatás marad el, másrészt az új „mediterrán TGV" (nagysebességű) vonal üzembehelyezése is megterheli az SNCF számláját. A vállalatnak ugyanis 2001 júniusától kezdve 594 millió frank illetéket kell fizetnie az RFF-fel (pályavasút) közösen üzemeltetett új infrastruktúra használatáért. Az új vonal forgalmából eredő nyereség azonban csak 2003-ban mutatkozik majd. A beruházások előirányzata is növekedni fog – 9 milliárd frank lesz 2001-ben, az előző évi 6,9 milliárddal szemben.

A személyzeti állomány növelését úgy hajtják végre, hogy a létszámtöbbletet főként az üzemeltetésnél, a vontatásnál és a gördülőanyag területén állítják be, míg a központi szolgálatnál a létszámot csökkentik. Az SNCF úgy tervezi, hogy a személyzeti állományt az elkövetkező két évben 5720 fővel növeli. A szakszervezetek úgy vélik, hogy ez túl csekély létszámnövekedést jelent, különösen a hálózat forgalmának teljes beindulásakor, ezért tanácskozást javasolnak összehívni az SNCF központjának tanácsterében.

(La Vie du Rail, 2000. december 20.)

Hajós Béla

Ami késik, az bekövetkezik

Lapunk múlt év júliusi és augusztusi egymást követő számaiban – eddig teljesen szokatlan módon – szó szerint azonos tartalmú cikk jelent meg „Hatáskör-Átadó" címmel.

A tájékoztató jellegű írással akkor az volt a cél, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság intézkedése a kivételes méltányossági nyugdíjemelés megítélési jogának összevonásáról, korlátozásáról. Ez a váratlan és érthetetlen intézkedés elvonta valamennyi megyei igazgatóság, így a MÁV Nyugdíj Igazgatóság méltányosság gyakorlási jogát is, bár ez sok éve jól, megbízhatóan és az érintett rászoruló, méltatlan helyzetben élő nyugdíjasok megelégedésére jól működött.

Érthető volt tehát, hogy a nyugdíjasok és érdekvédelmi szervezeteik nyugtalan várakozással fogadták a kérelmek új módon történő elbírálását. A hozzájuk földrajzilag is közelebb működő, élethelyzetüket is jobban ismerő hivatalok iránt nagyobb volt a bizalmuk, amit a kialakult gyakorlat váltott ki.

A MÁV Nyugdíj Igazgatóság nyugdíjasai ezúttal immár másodszor szenvedték el ez irányú hatáskörük megvonását. Első esetben az Országos Nyugdíjas Szervezet erélyes fellépésére ezt a jogot visszaadták. Akkor még csak nem is sejthettük, hogy ez ismét bekövetkezhet, sőt magát a kivételes méltányossági nyugdíjemelés intézményét is megszüntetik. Márpedig a XXI. század első napjaiban ez történt.

A nyugdíjasok aggodalma, nyugtalansága, félelme sajnos nem volt indokolatlan, nem sokáig működött a központi méltányosság gyakorlásának rendszere. Nyilván nem munkaerőhiány miatt.

A nyugdíjasokon megint találtak elvonható, „megtakarítható" anyagi forrást, igaz mindössze háromszázmilliót, miközben boldog új évet kívántak nekik, amúgy családcentrikusan.

Miért lettek méltatlanná a rászorultak arra a néhány kiló kenyérrel, krumplival többre? Mi jön még?

Hegedűs Károly

Lapunkban sorozatot indítottunk, amely a Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztárral kívánja megismertetni az Olvasót. Mostani cikkünkben a tagság előnyeiről, a működés garanciáiról, illetve a befizetett tagdíjakról szólunk.

Néhány szót a Vasutas Önkéntes és Magánpénztár tagsági előnyeiről

SZAKSZERŰ, PONTOS ÉS MEGBÍZHATÓ

● A MÁV Rt., a GySEV Rt. munkavállalói esetén az önkéntes pénztári tagoknál a 4% egységes tagdíjból a munkáltató által átvállalt rész 2,72%.

● Magánpénztári tagoknál a tagdíj fizetése nem jelent új kiadást.

● A többlet tagdíj mindkét pénztári tagságnál teljes egészében az egyéni számlára, a fedezeti tartalékba kerül.

Adókedvezmények:

Az önkéntes pénztári tagoknál az összevont adóalap adóját csökkenti az adóévben a pénztártag által befizetett önkéntes tagdíj és támogatói adomány együttes összegének 30%-a, de legfeljebb évente összesen 100 ezer Ft, illetve 130 ezer Ft azoknál, akik 2020. január 1-je előtt töltik be az öregségi nyugdíj-korhatárt. Magánpénztári tagoknál az összevont adóalap adóját csökkenti-az adóévben a pénztártag által befizetett magánpénztári tagdíj 25%-a. Ha a pénztártag a 6%-os magánpénztári tagdíjat maximum 4%-al kiegészíti, a 6%-on felüli rész 30%-a tovább csökkenti az adóalapot.

● Magánpénztári tagságnál a nyugdíjjáradék kifizetésére állami garancia van.

● Biztonságos a Pénztár befektetési politikája.

● A Pénztár referenciákkal, nagy szakmai tapasztalattal rendelkező folyószámla vezető, letétkezelő bankkal és vagyonkezelőkkel dolgozik.

● A megtakarításokat a pénztártag egyéni számláján tartják nyilván. A befizetett összeg hozamot termel, amelyet negyedévenként írnak jóvá az egyéni számlán.

● A három éves tagsági viszonnyal rendelkező önkéntes pénztári tag részére tagi kölcsön nyújtható.

● Nyomon követhető a befizetés.

● A pénztártag követelése a pénztártag tulajdona, amelyre kedvezményezett jelölhető, illetve örökölhető.

● Az egyéni számlán lévő összeg végrehajtás alá nem vonható- A pénztártag és a pénztár hitelezői nem tarthatnak rá igényt.

● Egyszerű a belépés és belépési díj nincs. A munkavállalónak a belépés után nincs teendője, a pénztár értesíti a bérszámfejtést a pénztári tagságról és a tagdíj levonásáról.

● Kiépített kapcsolatrendszer van a munkáltatókkal a tagdíj levonása és egyeztetése érdekében.

● Lehetőség van a pénztár tisztségviselőivel, munkatársaival és a küldöttekkel a közvetlen kapcsolatfelvételre.

● Szakszerű, pontos és megbízható az adminisztrációs és gazdálkodási tevékenység.

● A vasutas nyugdíjrendszer 1861 óta működik, ma 142 ezren kapnak innen nyugdíjat.

● Az állami nyugdíj mellett kialakított önkéntes és magán nyugdíjrendszer hármasa a teljes körű nyugellátást biztosítja szoros együttműködésben.

● A pénztár mögött olyan nagy munkáltatók állnak, mint a MÁV Rt., a GySEV Rt. és a MÁV kft-k

● Szabadon választható a pénztár, későbbiekben nyitva áll a pénztárváltás lehetősége.

Magánpénztári tagoknál az összevont adóalap adóját csökkenti az adóévben a pénztártag által befizetett magánpénztári tagdíj 25%-a

A pénztár mögött olyan nagy munkáltatók állnak, mint a **MÁV Rt.**, a **GySEV Rt.** és a **MÁV kft-k**

POSTALÁDÁNKBÓL

Tisztelt Olvasóink!

Januári lapszámunk megjelentetésekor úgy tűnt, pontot tehetünk egy igen kényes ügy végére. Rosszul gondoltuk, mert a szerkesztőség előző vezetője – számunkra érthetetlen módon: jogi képviselője útján – a következő helyreigazítási kérelemmel fordult hozzánk.

„A Magyar Vasutas 2001. januári számában Postaládánkból cím alatt olvasható közlemény valótlanul állította azt, hogy a régi lapvezetés (amelynek a fogalmazványból is felismerhetően Szalai Csaba a főszerkesztője) 'félreértésen alapuló és ellenőrizetlen információt' tett közzé. Ezzel szemben a valóság az, hogy Bíró Zoltán érdekvédelmi panasza szó szerint, ellenőrzött közlésben jelent meg a Postaládánkból címszó alatt."

A szerkesztőség változatlanul fenntartja azt a véleményét, miszerint az érintett munkavállaló levelében tett súlyos, nevesített állítások korrektségét – a másik érintettnél - ellenőrizni kellett volna, mielőtt az ügy publicitást kap. Ezt támasztja alá az a munkáltatói levél is, amely a birtokunkban van, s amelyet a munkavállaló érdekében és védelmében nem véletlenül nem tettünk és nem teszünk közzé. Úgy gondoltuk, az általunk választott megoldás elsimítja azt az ellentétet, amelyet nem szerencsés a nyilvánosság elé tárni. Úgy tűnik, hogy a munkáltató ezzel a megoldással kulturáltan, hallgatólag egyetértett. Mind a lap kiadója, mind a szerkesztőség úgy határozott, hogy – tekintettel a Magyar Vasutas több, mint százéves múltjára – a jövőben csakis olyan, panaszokat tartalmazó leveleket teszünk közzé, amelyek tartalma a sajtóetika szabályainak megfelelően tárható a nyilvánosság elé, és utólagos vitákra nem szolgáltat alapot.

Dr. Márkus Imre **Veszely Emőke**

Alapítványok támogatása

Az Szja törvény alapján a személyi jövedelemadó meghatározott részét (1-1%) az adózó rendelkezése szerint felajánlhatja alapítványok, illetve egyházak javára.

Kérjük, hogy adójának – családtagjai adójának – 1%-ával segítse a vasutas dolgozók, nyugdíjasok, gyermekek helyzetének javítására létrehozott alapítványokat.

KÉRJÜK, SEGÍTSEN!

A Vasutasok Szakszervezete által alapított alapítványok:

● ***Vasutas Intézmények Nyugdíjasait Támogató Alapítvány.*** Célja: rendkívüli élethelyzetbe került vasutas nyugdíjasok segítése. **Adószám: 19666378-1-42**

● ***Vasutas Kulturális Alapítvány.*** Célja: vasutas művelődési közösségek segítése. **Adószám: 19666512-1-42**

● ***Alapítvány a Vasutas Fiataloknak.*** Célja: a vasutas ifjúság helyzetének feltárása, elemzése, javítása. **Adószám: 19637389-2-42**

A MÁV által alapított

„A vasút a gyermekekért" Alapítvány célja a vasutas gyermekek életkörülményeinek javítása. **Adószám:18056680-2-42**

A rendelkező nyilatkozatot kitöltve, lezárva, névvel, lakcímmel, adóazonosító jellel ellátott, posta szabvány méretű borítékban, munkáltatói elszámolás esetén a munkáltatónak kell leadni március 25-ig, vagy egyéni bevallás esetén az adóbevallással együtt az APEH-nek kell megküldeni.

Segítségüket a rászoruló nyugdíjasok, fiatalok, gyermekek nevében előre is köszönjük.

KERESZTREJTVÉNY

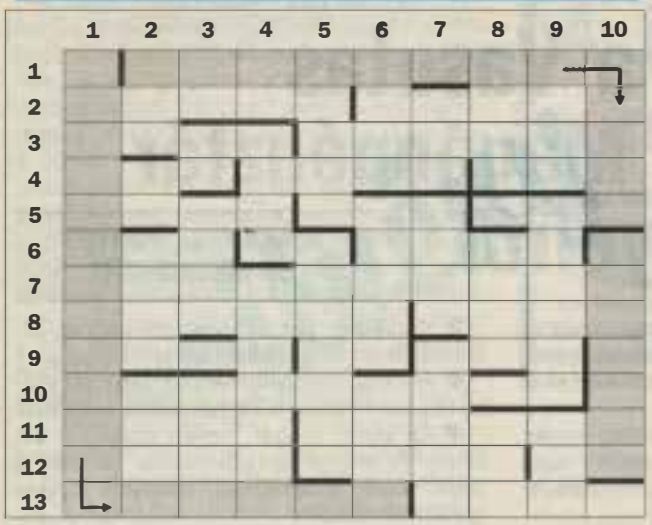

A kézirat tanúsága szerint (megfejtendő vízsz. 1. 1823. január 22-én fejezte be a (megfejtendő) megírását. Függ. 10. Ez a nap 1989-től a (megfejtendő) függ. 1.

VÍZSZINTES: 1. Római 1000 – Megfejtendő; **2.** Ütőér – Kert része; **3.** Főúri cím - Eredménye; **4.** …Miklós építész – Római számok - …Francisco; **5.** Élősködő – Legnagyobb bankunk – Fizimiska; **6.** Egyik TV csatorna – Sándor, Ferenc – Mai ember hangzói – Magyar autójel; **7.** Összehangolni; **8.** Pattogó – Ajkam; **9.** Francia folyó (fon.) – Néme Vali - …Man – Nitrogén vegyjele; **10.** Protestáló – Urán vegyjele; **11.** Ez a vízsz. 10. – Pitykés; **12.** Keret – Erodálódó – Kettős betű; **13.** Kronométeres

FÜGGŐLEGES: 1. Megfejtendő; **2.** dőszak – Gazdasági Társaság – Afrikai állam – Perzsia; **3.** Védelmező – Állatlak – Vegyjele: CI – Ágnes – Andok állata; **4.** Hangtalanul lát – Tyúk jelzője is lehet – Politikai szervezet rendezvénye; **5.** Biztosító – Nagyképű – Jód vegyjele; **6.** Becézett Ilona keverve – Dönt – Barát népiesen; **7.** Spanyol autójel – Debreceni Közlekedési Vállalat – Ittas – Málló; **8.** Francia férfinév – Első betűnk – Női név – Zoltán – Hegy leve; **9.** Hátulja – Olasz férfinév – Kosárban van!; **10.** Megfejtendő - Kötőhang

Készítette: **Bánszegi József**

Előző feladványuk helyes megfejtése:
„FÜSTMENTESEK AZ INTERCYTIK"
A helyes megfejtést beküldők közül a nyertes:
TÓTHNÉ BUDAI ÉVA – Szeged
Nyereménye: a napokban megjelenő **Tornádó Családi Regényújság** negyedéves előfizetése. Gratulálunk!

Szabó és Fia Kft.
2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105
Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.
MSZ EN ISO 9002/96

Sportnap a hegyalján

Az alapszervezetnek nincs elég anyagi forrása, pénzbeli támogatást pedig máshonnan nem kaptak

Köztudott, hogy az emberi kapcsolatok elmélyítésére, ápolására, az egymás iránti tisztelet és megbecsülés kifejezésére legalkalmasabbak a közös versenyek, rendezvények, ahol háttérbe szorulnak a hovatartozásbeli különbségek. Ennek jegyében és szellemében szervezte meg harmadik alkalommal 2001. január 13-án a VSZ Szerencs állomási alapszervezetének két vezetője, Tokár József és Erdősi József a kispályás foci teremtornát. A tavalyi hat csapathoz képest – amikor a sztrájk miatt kissé háttérbe szorult ez a rendezvény –, most kilencen jelentkeztek a megmérettetésre, annak ellenére, hogy 5000,- Ft nevezési díjat kellett fizetni. Erre azért volt szükség, mondta el Erdősi József titkár helyettes, mert az alapszervezetnek nincs elég anyagi forrása, pénzbeli támogatást pedig máshonnan nem kaptak. A befolyt pénzből fedezték a terem bérleti díját, és némi üdítőt. A VSZ Miskolc Területi Képviselete a győztes csapatnak kisplasztikát ajánlott fel. Újdonság volt ezen a tornán, hogy meghívottként – nem vasutasként – csapatot indított Abaújszántó is. A focicsapat és a rendezvény a szerencsi alapszervezet csapatát is hasonló rendezvényre. A csapatküzdelmek közben beszélgetve Erdősi József VSZ titkárhelyettes, és Szabó Zoltán a MOSZ szerencsi ügyvivője elmondta, hogy a közös rendezvények nem ritkák a szakszervezetek tagjai között, hiszen családtagjaikkal már többször szervezték tokaji kirándulást és más összejövetelt. Itt az emberi kapcsolatok rendezettebbek, mint fentebb.

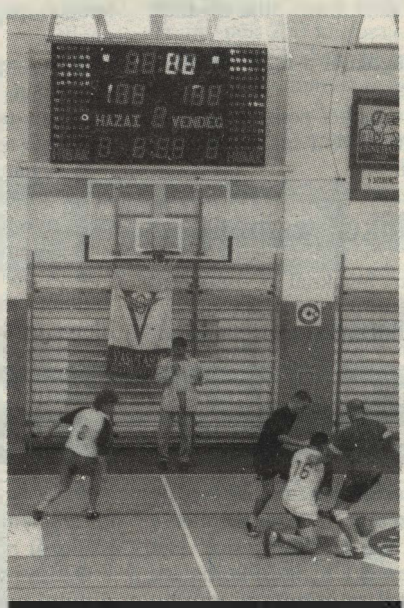

Sokan szurkoltak nekik

– A jövőben szeretnének egy nagyobb szabású tornát is szervezni, – a vasutasnap előtt, – de ez a pénzügyi lehetőségektől függ. Több támogatást várunk a tömegsportra a MÁV-tól és a szakszervezetektől is. Szerencs nagyon jó adottságokkal rendelkezik, – hely, létesítmény stb. – bizonyítja ezt a tavalyi vasutasnap is. Most is a régió több településének lakói jöttek el erre a tornára, hiszen Miskolc, Sátoraljaújhely, Abaújszántó, Szerencs csapatai küzdenek a győzelemért.

Délután fél 4-re kialakult a végső sorrend, a versenyt a némi helyzeti előnyben levő Abaújszántó „profi" csapata nyerte a miskolci Utazók és Szerencs PGF előtt, akiknek Bodnár József, a VSZ Miskolc Területi Képviselet titkárhelyettese adta át a díjakat. A mintegy 150 embert megmozgató rendezvény végeztével némi izomlázzal, és egy jó nap emlékével távoztak a részvevők.

TÁMOGATÁST KÉRÜNK A TÖMEGSPORTRA A MÁV-TÓL ÉS A SZAKSZERVEZETEKTŐL IS

szponzora különdíjakat ajánlott fel a legjobbaknak. Ők, mint a vasút üzletfelei is, száliíttatók állnak kapcsolatban a MÁV-val – megelégedésükre –, és ha tehetik a sportban is ápolják a kapcsolatokat, hiszen már meghívták

Orosz Tamás

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ
»OBSERVER«
OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS
A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervező-szerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

El akarják venni tőled!

az éjszakai pótlékot, a túlmunka pótlékot, a szabad szombatot, a tervezhető családi életet!

TÜNTETÉS

2001. március 24-én 11 órakor, a Hősök terén!

MAGYAR VASUTAS

ALAPÍTVA: 1904-BEN

A helyzetért Te is felelős vagy! A VSZ azt kéri tagságától, a vasutasoktól, a lap minden olvasójától, hogy jöjjenek a tiltakozó nagygyűlésre.

ÁRA: 37,- FT XLV/3. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. MÁRCIUS

AKTUÁLIS

Dr. Márkus Imre

Kapitalista szombat

Így tavasszal, szombatonként a kiskerteké az elsőbbség. Érthető, mert azt nem műveli meg más helyettünk, pihentet, és a termése is csak a miénk. A jó gazda figyelme azonban nem csak a facsemetékre és a veteményesre terjed ki. Úgy hozta a sors, hogy március 24-én sokkal fontosabb dolga lesz minden munkavállalónak, mint a kerti kártevők irtása. Saját magunkat kell megvédenünk!

Fenyeget bennünket a Munka törvénykönyve módosítása. Az Országgyűléshez a szakszervezetek tiltakozása ellenére benyújtott tervezet elfogadásával a sötét középkor eszmevilága térne vissza Magyarországra. Az akció fedőneve: EU jogharmonizáció! A törvényszöveg módosítása pedig teljesen ellentétes az európai gyakorlattal és a munka világa tőlünk nyugatabbra honos szabályozásával.

Néhány példa a sok közül. Az EU-ban a rugalmasabb munkavégzés (például a hosszabb munkanap, a hétvégi munkavégzés lehetősége, az ünnepnapi munkavégzés, a más munkakörébe tartozó feladat elvégzése stb.) olyan ellentételezésekkel párosult, amely kötelezi a munkáltatót az alapbérek intenzív, jelentős emelésére. A törvény ott előírja a heti munkaidő csökkentését – 38-36-35 órára –, az egészségre ártalmas munkakörben akár 28 órára. A munkavállalókat képviselő szakszervezet a munkaadóval történő alkufolyamatban a kollektív szerződésben térhet el a törvény szigorú szabályaitól, természetesen a munkavállalók számára további juttatásokat biztosítva a többletmunka ellenértékeként. Ezekben az országokban számít a család és az együtt töltött idő. Nálunk ez mellékes!?

A KORMÁNY NEM GONDOLTA MEG MAGÁT

középkor

Annak érdekében, hogy a munkaadók ne merjenek visszaélni a helyzetükkel, az európai államok szigorították a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzést, bevonva abba a munkaadók és főleg a munkavállalók képviselőit.

Kollégák! A magyar szakszervezetek a több mint fél éve folyó tárgyalásokon javasolták a fentiekben írt ellentételezések törvénybe iktatását, a szabályok ember- és családcentrikusabb megfogalmazását. Sem a tárgyalóasztal mellett, sem az eddigi tiltakozástól nem gondolta meg magát a kormány. Több mint másfélszáz módosító indítványt adtak be az országgyűlési képviselők a Munka törvénykönyve módosító vitájához, amit a kormányoldal és a munkaadók szervezetei kivétel nélkül elutasítottak.

(Folytatás a 3. oldalon)

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

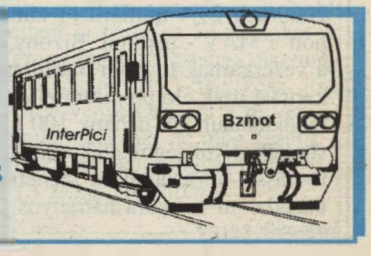

Korrektség, felfogások és azok megjelenési **formái**

A MÁV Rt. dolgozóinak lapja 2000. május 16-i számában a MÁV Rt. humánpolitikai stratégiája címmel közzé tett dokumentum elolvasása során néhány figyelemre méltó információval gazdagodhat a tisztelt olvasó. Megtudhatja többek között azt is, hogy a MÁV Rt. célkitűzése a szakszervezetekkel folytatott 2000. évi tárgyalásokon a gazdasági vezetés és az érdekvédelem „helyretétele" volt, amit a következetesen végigvitt stratégiával sikerült elérni, hiszen végre valahára a MÁV-ot nem szakszervezetek, hanem a MÁV vezetői vezetik.

A helyretétel egyik elemét képezte a szakszervezeti jogosítványok Mt. szintre történő súlylyesztésre, a „túlzott" szakszervezeti jogosítványok(mint pl. véleményezési jog) kiírtása a KSZ-ből.

A vasutasság bízik?

A dokumentumból az is kiderül, hogy amióta a vezetők vezetik a MÁV-ot és a szakszervezetek is a helyükre kerültek, a vasutasság bízik a MÁV vezetésében.

A MÁV közleményeiből rendszeresen képet kaphat a vasutasság a MÁV sikereiről – főleg a szakszervezetekkel szemben folytatott harci sikerek figyelemre méltóak, ezen a területen a magyar vállalatok között példamutatóan aktív a MÁV –, a hároméves megállapodás korrekt, időarányos teljesítéséről, a szakszervezetek által a MÁV-val szemben elvesztett munkaügyi perekről.

Jelentős sikerként könyvelhetjük el, hogy többszöri szakszervezeti felszólításra sikerült néhány hónapos késéssel kiadni egy táviratot, amely a legfelsőbb Bíróság ítéletét követően rendezni hivatott az osztott munkaidő alkalmazása miatt kárt szenvedett munkavállalók jövedelmét három évre visszamenőleg. Micsoda korrekt megoldás; a MÁV eltekint attól, hogy az érintett munkavállalók egyenként perrel érvényesítsék igényeiket.

NAGY KÁR, HOGY A MÁV ELFELEJTETTE A KAMATOK KIFIZETÉSÉT

Milyen kár, hogy az intézkedésrehónapokat kellett várni – hiába no: „rendezett és az Európai Unio normáinak is megfelelő munkaügyi kapcsolatok", ahogy azt a hároméves megállapodás is előírja -még nagyobb kár, hogy a MÁV elfelejtett az Mt. 159. §-ában előírt kamatok kifizetéséről rendelkezni.

A képlet egyszerű: szakszervezeti jogok Mt. szint, munkavállalói jogok az alatt.

Persze valószínűleg nem ez a vége, hiszen a szakszervezetek „helyretétele" továbbfolytatódik, még mindig túl nagy a hatalmuk, túlzottak az Mt-ben biztosított jogosítványaik.

Miből gondolom?

Az egyéni munkaügyi jogviták számának csökkentését célzó MÁV javaslat nem kevesebbet vár el a szakszervezetektől, minthogy lemondjanak az Mt-ben biztosított képviseleti jogukról.

Tényleg hát nincs is rá szükség, hiszen a munkaügyi vitákban a MÁV-val szemben a dolgozó jogi képviseletét majd ellátják azok az ügyvédek, akik erre szerződtek a MÁV-val és akik működési feltételeit a MÁV biztosítja

(folytatjuk)

Dr. Bíró Tibor

Vasutas szakszervezetek tanácskozása

A résztvevők a tanácskozást hasznosnak ítélték

Március 6-án a Vasutasok Szakszervezete székházában a meghívott 15 vasutas szakszervezetből hét szakszervezet – Forgalmi és Kereskedelmi Dolgozók Szakszervezete (FKDSZ), Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete Vasúti Tagozata (MTSZSZ VT), Mozdonyvezetők Szakszervezete (MOSZ), Pályavasúti Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (PVDSZ) Vasutas Értelmiségiek Érdekvédelmi Szervezete (VÉÉSZ), Vasutas Kocsiszolgálat Szakszervezeti Szövetség (VKSZSZ) és a Vasutasok Szakszervezete (VSZ) – a jövőbeni együttműködés lehetőségéről párbeszédet folytattak.

A résztvevők a tanácskozást – amelyet rövid időn belül folytatnak – hasznosnak ítélték.

Dr. Bíró Tibor

Tények, **kontrasztok**

A Népszabadság – Piac-gazdaság mellékletében – februárban arról írt, amit a VSZ már két éve nyilvánosságra hozott. Tényszerűen számol be a lap arról, hogy kevesebb állami pénzt fordítanak a vasút fejlesztésére. Mármint a tavalyi 2000. évinél is kevesebbet. A MÁV beruházásainak értéke 2000-ben a növekvő mértékű hitelfelvétellel és az EU-s pénzekkel emelkedik az inflációs mérték fölé.

Az állam, a kormány tehát nem bőkezű, sőt. A lehető legszűkmarkúbban mér a MÁV irányába. Az előző évihez képest több mint 20 %-kal adott kevesebbet a vasúttársaságnak. 2000-ben 29,4 milliárd Ft támogatást kapott a MÁV - papíron. Bizony, csak papíron, mert a vezérkarnak további ötmilliárd Ft költségmegtakarítást írtak elő prémiumfeltételként, amelyet maradéktalanul, sőt néhány 100 millióval túl is teljesítettek. (Költségmegtakarítással, azaz további önrontással a vasútnak, a menetrend művészi, bár a társadalom számára hátrányos „megalkotásával".)

A vasúthálózat 40%-án van sebességkorlátozás, a kocsipark minimum 80%-a szorulna felújításra

A tényállás világos! A vasúthálózat 40 %-án van sebességkorlátozás, a kocsipark minimum 80 %-a szorulna felújításra. Az erózió tudatos állapotrontással folytatódik.

Nagy a kontraszt, mivel az EU egyre többet áldoz a vasút fejlesztésére. A MÁV Rt. 2001 és 2002 közötti időszakra 17 milliárd Ft-nyi ISPA támogatást kap. Ezt a pénzt úgy kaptuk - természetesen az EU számára fontos vasútvonalak felújítására, - hogy a mi kormányunk előre semmit sem tett le e tárgyban az asztalra. Apropó kormány! A kormány csak egy reális, megvalósítható, célszerű, a nemzetgazdaság érdekét szolgáló koncepciót – mai nevén reformot! – támogatna. De hol van ez a koncepció? Sehol. Ezért maradt ki a MÁV a megfelelő menedzselés – főleg szakmai és politikai – ellenére a támogatásokból! A kérdés csupán az, hogy a fenti tények kiknek a felelősségét érintik? A nemzeti vasút tönkretétele annak fejlesztése helyett történelmi felelőtlenség! Persze hívhatjuk mille-centenáriumi ajándéknak is.

KIKNEK A FELELŐSSÉGE?

Dr. Márkus Imre

Határozat

Mint olvasóink emlékeznek: a VSZ elnöke birtokvédelmi kérelemmel fordult az illetékes hatósághoz, a szakszervezet Andrássy úti irodájának birtokháborítása miatt. Budapest Főváros Terézvárosi Önkormányzatának Polgármesteri Hivatal Közigazgatási és Hatósági Igazgatóság Igazgatási Irodája 2001. február 16-án, 3227/2001. ügyiratszámon a következő határozatot hozta:

„Panaszos által benyújtott birtokvédelmi kérelemnek az időközben benyújtott módosító kérelem alapján részben helyt adva megállapítom az egyszeri múló cselekménnyel elkövetett birtokháborítást, panaszoltat a birtokháborítás megismétlésétől eltiltom."

Az **érdekvédelem időszerű** kérdései

– avagy szemelvények a MÁV Rt. „jogkövető" magatartásáról

A tervezet nagy felháborodást váltott ki

A Vasutasok Szakszervezete továbbra is szorgalmazza a 2001-re kötött bérmegállapodás módosítását, tekintettel az Országos Munkaügyi Tanácsban aláírt 9,75 %-12,5 %-os ajánlatra. Februárban a VSZ kezdeményezésére a Vasúti Érdekegyeztető Tanács /VÉT/ mindhárom ülésének napirendjén szerepelt e téma. Szakszervezetünk szorgalmazza a bérkompenzáció mielőbbi alkalmazását.

A Gazdálkodásirányítási Információs Rendszer (GIR), bevezetése pillanatában – amint azt a PR tevékenység „eladta" – sikertörténetnek látszott. Ma már nem az. Szakszervezetünknek többször kellett szót emelnie a GIR miatti törvénytelen munkáltatás ellen.

Február 13-án a VSZ VÉT keretében kezdeményezte a belső vizsgálat elrendelését az ügyben. A 27-i VÉT-en ismét rákérdeztünk, de a munkáltatótól csak azt tudtuk meg, hogy a túlóra kifizetésekről intézkedett.

Tekintettel a minősíthetetlen állapotokra (A GIR-ben még az október hónap lezárása folyik), a rendszer teljesen bizonytalan. Kevés a periféria, és ezért az alapadatokkal utazni kell a legközelebbi beviteli egységig, ráadásul a rendszer időnként lefagy és ilyenkor fölöslegessé válik az utazás. A GIR kiszolgálása munkaidőben megoldhatatlan, rendkívüli munkaidő nem lett betervezve, így túlórát nem rendelnek el, de kihirdették, hogy elvárják a jó hozzáállást és az önkéntes többlet munkát. Szakszervezetünk több száz kifizetetlen és kiadatlan túlóráról tud, mind számviteli, mind anyaggazdálkodási területen, (elentétben a munkáltató VÉT-en tett kijelentésével). A Vasutasok Szakszervezete kitart álláspontja mellett, és a GIR-rel kapcsolatosan kialakult helyzet miatt vizsgálatot követel. A törvénytelen munkáltatást azonnal fel kell függeszteni. A túlórákat az Mt. és a KSZ szerint ki kell fizetni (kamatostul), és a felelősöket meg kell nevezni.

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE KITART ÁLLÁSPONTJA MELLETT, ÉS VIZSGÁLATOT KÖVETEL

A végzett túlmunkát elsősorban pénzben kell megváltani, (alapbér + pótlék) vagy (alapbér + szabadidő)! Mt. 147. § (2)

Pihenőnapon végzett munka esetén (alapbér + 100 % pótlék) v. (alapbér + 50 % pótlék + pihenőidő) Mt. 148. § (1)

Munkaszüneti napon végzett munka (ledolgozott időre járó bér + távolléti díj) Mt. 148 § (2)

A Vasutasok Szakszervezete elégedetlen a GIR ügy vállalaton belüli kezelésével, úgy tűnik, hogy azonnal az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőséghez (OMMF) kellett volna fordulni. Felháborító és megengedhetetlen az ilyen vezetői magatartás. A VSZ a törvényes foglalkoztatás helyreállítása érdekében a vezérigazgatóhoz fordul. (A témára a következő lapszámban visszatérünk.)

Több tízezer vasutast érint a „szakmai útmutató" körül kialakult káosz is:

Mint ismeretes három éve kezdődtek el az új besorolási és alapbérrendszer munkálatai. Tavaly nyáron megkezdődhettek a próba besorolások. A munkáltató megígérte, hogy a tapasztalatokat a szakszervezetek rendelkezésére bocsátja és ezek ismeretében folytatódhatnak a munkálatok illetve az új tarifarendszer hatályba helyezése előtt a felek a szükséges módosításokról együtt döntenek. A próba besorolások tapasztalatairól máig nincs információnk, a szociális partner a munkáltató annak átadását megtagadta.

Megjelent helyette„A MÁV Rt. munkavállalók besorolásának és személyi alapbérük megállapításának szabályai" című Gy.63-46/5/2000. sz. kiadmány.

A fenti tervezet 3 évi egyeztető munkát félredobva, sok évtizedes tradíciót megszakítva, a vasútnál eltöltött évek jelentőségét tagadva egy olyan szabályozást kívánt a humán erőforrásra rákényszeríteni, amely csak az osztályok legkisebb béreit tartalmazza.

A tervezet rendkívül nagy felháborodást váltott ki, ennek hatására a munkáltató képviselőjelátszólag elállt a bevezetés szándékától. Ez év januárjábanGy.63-1/2001/HF sz. alatt megjelent „Szakmai útmutató a személyi alapbérek megállapításához" címmel - az elutasítottság ellenére - a munkáltató mégis alkalmaztatja kiadmányát a szolgálati főnökségek munkaügyeseivel. A nem hatályos útmutató kötelező alkalmazásának következtében az alábbi helyzet alakult ki:

- működésképtelenné vált a február 1-jén aláírt – valamennyi vasutast érintő – ruházati szabályzat.
- a munkaköri elnevezések módosítása miatt több száz orvosi alkalmassági vizsgálat válik teljesen feleslegesen szükségessé.
- a vasúti utasításokban szereplő munkakörök egy része megnevezésében eltűnik, de maga a technológiai tevékenység megmarad. Az utasítások egy része így fantom munkakörökre vonatkozik, miután azok módosítására ez eddig nem gondoltak, vagyis ezek az utasítások befagynak.

A humán erőforrást érintő példátlan káosz a szakmailag át nem gondolt rendelkezések következménye. A napi vezénylésben is gondot okozó állapot azonnali felszámolása érdekében a Vasutasok Szakszervezete soron kívüli intézkedést vár.

Szakszervezetünk elnöke 2001. február 28-án személyesen és levélben is kérte az Rt. Elnökét és Vezérigazgatóját az ügy azonnali rendezésére. A VSZ, kész jogi úton érvényt szerezni a törvényes munkáltatásnak, de még bízunk a munkaügyi kapcsolatokban.

(A témát folytatjuk.)

Varga Gyuláné

AKTUÁLIS

(Folytatás az 1. oldalról)

De mire kell felkészülni, ha a törvénytervezetet változtatás nélkül elfogadják?

- Hetente 48 óránál többet is dolgozhatsz (az európai 37 órás átlaggal szemben);
- Havonta egy vasámapod lesz szabad, a többin dolgozol (az EU-ban a szabad szombat és a vasárnap szent dolog);
- Ha nincs munka, hazaküldenek, az állásidőt nem fizetik;
- Ha van munka, éjjel-nappal, szombaton és vasárnap is dolgozol, túlóra-pótlék nélkül;
- Átirányítanak más munkakörbe, távolléti díjon, kevesebb pénzért;
- Egyik szolgálati helyről a másikra vezényelnek, ha nem tetszik, felmondhatsz, ha nem jelensz meg ott, kirúgnak;
- A helyettesítési díjat, a készenléti díjat, a túlórapótlékot és az éjszakai pótlékot felejtsd el;
- Jön a részmunkaidő, a távmunka, a munkaerő-közvetítés, adnak-vesznek az „emberkereskedők".

Ízelítőnek, azt hiszem, ennyi bőven elég.

Kollégák! Mindenkinek döntenie kell arról, hogy a 2001. március 24-i szombatot a kiskertben, avagy a Hősök terén, a saját jövője alakításával tölti. Március 24-én még szabadon

Segíts magadon, **gyere** velünk!

dönthetünk arról, hogy mit teszünk. **Mert lehet, hogy legközelebb már nem mi döntjük el, mert nem lesz többé szabad a szombat.**

Az Európai Unió sem ért egyet a munkáltatási szabályok ilyen drasztikus módosításával, de nem rajtuk csattan az ostor. Azt mondják: ha nekünk jó, hogy újra szolgasorba kerülünk és még tiltakozni sem próbálunk, ők tudomásul veszik.

Ez a *„kapitalista szombat"* annyiban hasonlít a szocreál kommunista testvérére, hogy ezt is a hatalom kényszeríti ránk. Annyiban különböznek, hogy annak hozadékából valamennyi csurrant-cseppent. A kapitalista szombatokból bizton csak a teher lesz a miénk. Ha most nem tiltakozunk, és nem áldozzuk fel a családunkkal ezt az egy szombatot, akkor a távolmaradókra hivatkozva *mindannyiunkat megfosztanak a tervezhető élettől.* Minden kerttulajdonos tudja: *ha nem vágja vissza időben a vadhajtásokat, rosszabb lesz a termés.* A jövőnkért mindannyian felelősek vagyunk!

Nagy a tét. A VSZ azt kéri a tagságától, a vasutasoktól, a lap minden olvasójától, hogy jöjjön el a tiltakozó nagygyűlésre.

Találkozunk a Hősök terén!

Segíts magadon! Gyere velünk! Találkozzunk 2001. március 24-én, 11 órakor Budapesten, a Hősök terén!

Lesz-e fúzió a vasutas szakszervezetek között?

A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN TÍZ ÉVVEL MÉG MA IS FOLYIK A VISSZAMUTOGATÁS, A KOMMUNISTÁZÁS

Első hallásra megörültünk annak, hogy napirendre került az érdekvédelmi szervezetek közötti valamiféle kapcsolatfelvétel. Mi, munkavállalók, úgy ítéltük meg, hogy közös érdekvédelmi tevékenység, az érdekeinket képviselő tevőleges és érezhető ellenpólus kialakítása kezdődik meg a vezetés cinikus magatartásával szemben. Sajnos különböző, a témával foglalkozó cikkek olvasása után szétfoszlottak az első bizakodó elképzelések, mert valószínűtlenné vált a kapcsolatok kialakulása.

Mint az országos érdekvédelmi szervezetek esetében, úgy a vasútnál is a szakszervezeti vezetés egzisztenciális presztízsvesztesége az a fő tényező, amely a közeledést akadályozza. Nagy probléma még ma is az ésszerűtlenség, átgondolatlanság egyes szervezeteknél, melyek vezetői nem veszik tudomásul a lehetőségeket. Hasonló gondot okoz, hogy a rendszerváltás után tíz évvel még ma is folyik a visszamutogatás, a kommunistázás, pedig ők sem voltak mások '90 előtt – itt éltek, mint mindenki. Ma már ugyan lehalkultak ezek a hangok, de esetenként - védekezési reflexből - előjönnek.

„Oszd meg, és uralkodj"

Ha áttekintjük az elmúlt tíz év érdekvédelmének helyzetét, a változásokat, kiderül, hogy a rendszerváltás utáni években az akkori kormány szétverte a szakszervezeteket. A szétaprózódott érdekvédelem nagy kárt okozott a munkavállalóknak. Kialakult az „oszd meg, és uralkodj" helyzet, megindult a diktálás az érdekvédelmi szervezeteknek. Átmenetileg ugyan javult a helyzet a baloldali kormány ideje alatt, de alapjaiban nem változott semmi. Az előző folyamat ma még jobban felgyorsult és rosszabbodott, amit a vasúton bekövetkezett állapotok megváltoztatásáért szervezett sztrájkok jeleztek.

Szerződéses közeledés szükséges

Mivel sok apró érdekvédelmi szervezet működik, az akaratukat más és más érdekvédelmi elképzelések miatt nem lehet kikényszeríteni. Tehát nem ér semmit a tevékenységük.

Közös érdekvédelmi munka és tartalmas, munkával töltött idő kell

Éppen ezért az ő közeledésük igen fontos lenne! De nem minden áron, és ha lehet, minél hamarabb!

Tovább lehetne sorolni a fenti hangzatos szavakat, de ha nem történik változás, és nem történik valamiféle közös érdekvédelmi tevékenységen alapuló szerződéses közeledés, akkor annak komoly következményei lehetnek.

Csökkenhet a taglétszám, elfogynak a szervezetek! Ennek egyenes következménye, hogy kisebb lesz a beleszólás a dolgozók életkörülményeit befolyásoló események alakulásába.

A vasút vezetése 2000. elején elhatározta, hogy nem vonja le a szakszervezeti tagdíjat. Szerencsére a munkavállalók zöme észrevette e szándékos romboló döntést, ezért a szakszervezetek létszáma alig változott. Dicséret illeti a munkavállalókat. Meg is lepődött a vezetés, mert rosszabbat akart, mindhiába.

A fent leírtak csak töredékét mutatják a valós helyzetnek, csak szerettem volna jelezni, hogy minden rést megkeres a vezetés a szervezetek további ellehetetlenítésére, szétverésére. Nagy károkat okoznak ezzel, főleg a kisebb szervezeteknek. Szükségesnek tartom tehát, hogy a szervezetek az érdekvédelem területén a közös feladatok végrehajtására szerződés formájában vállaljanak kötelezettséget, megtartva gazdasági, gazdálkodási függetlenségüket. Így az érdekvédelem közösen kialakított elképzelések alapján valósulhatna meg, és a szervezetek együtt lépnének föl a gazdasági vezetéssel szemben – a munkavállalók érdekében. Ez a közös tevékenység a 2001. évi tárgyalások alkalmával érezhető volt. Ezt a folyamatot kell továbbfejleszteni, szerződés formájában rögzíteni. Később, a két választás között, a választmányok döntése alapján ismételt választást kell tartani, ahol az induló elsőszámú vezetők közül a munkavállalók dönthetnének közvetlen választás formájában. De ehhez egy közös érdekvédelmi munka és tartalmas, munkával töltött idő szükséges.

A SZERVEZETEK EGYÜTT LÉPNÉNEK FÖL A GAZDASÁGI VEZETÉSSEL SZEMBEN – A MUNKAVÁLLALÓK ÉRDEKÉBEN

Fontos az elszámolás

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy megtörténjen az elosztott vagyonok elszámolása a vesztettek részéről, hogy létrejöhessen egy erős erkölcsi és anyagi alapokon nyugvó, egységes érdekvédelem a vasúton belül és országosan is.

Saját munkahelyemen az első, alakulást követő évektől eltekintve, ma már jó kapcsolat jellemzi a közösséget, legyen a tag akár VSZ-es, akár VDSZSZ-es, mert az érdekeink közösek. Reméljük, a vasút más területén is ilyen jellegű a változás, és a tagok igénylik az érdekvédelmi szervezetek fúzióját, mert látják az összefogás előnyeit. Szeretnénk, ha országos szinten is hasonló közeledési folyamat következne be.

Dobránszki István
TEB szakszolgálat
Távközlés, Nyíregyháza

Tiltakozás

A MÁV-NÁL AZ ÁTLAGFIZETÉSEK ÉVTIZEDEK ÓTA ALACSONYABBAK AZ ORSZÁGOS ÁTLAGNÁL, EBBŐL KÖVETKEZŐEN A NYUGDÍJAK IS KISEBBEK

A közel 130 ezer vasutas nyugdíjas megdöbbenéssel értesült a kivételes méltányossági nyugdíjemelés intézményének megszüntetéséről. Ismeretes, hogy a MÁV-nál az átlagfizetések – a természetbeni juttatások miatt – évtizedek óta alacsonyabbak az országos átlagnál, ebből következően a nyugdíjak is kisebbek. Nyugdíjasaink 35,2 %-a 35 ezer forint alatti nyugdíjat kap. Így a vasutas nyugdíjasok széles rétege szorul méltányossági nyugdíjemelésre.

A VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete – csatlakozva a többi nyugdíjas szervezethez – kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy állítsa vissza eredeti jog- és hatáskörben, illetve összeggel a méltányossági nyugdíjemelés intézményét. Ennek engedélyezését és folyósítását továbbra is a megyei társadalombiztosítási igazgatóságok, a MÁV Nyugdíj Igazgatóság, valamint az Országos Nyugdíjbiztosító Főigazgatóság tudná megnyugtató módon intézni.

Dr. Huszti Rezsőné
ONYSZ tb. biz. elnök

Az öreg Szergej új szíve

Interjú Soós Endrével, az Északi Járműjavító Kft. igazgatójával

Majd' negyven év telt el az első M62-es sorozatú dízelmozdonyok Magyarországra érkezése óta. Ezalatt nem csak a számítástechnikában, hanem a gépészet területén is jelentős fejlődésnek lehettünk tanúi. Éppen ezért a MÁV vezetése pályázatot írt ki a „Szergejek" remotorizáclójára. Nemrégiben az Északi Járműjavító Kft.-ben elkészült az első átalakított M62-es. A nem mindennapi műszaki teljesítményről kérdeztem Soós Endrét, a kft. ügyvezető igazgatóját.

– Mit jelentett az Északinak a pályázat elnyerése?

– Az M62-esek felújítására kiírt pályázat elnyerése számunkra presztízskérdés volt, hiszen ennek a mozdonysorozatnak a főjavítását a kezdetek óta itt végeztük. De más szempontból is nagy volt a tétje ennek pályázatnak, mert ha nem mi nyertük volna meg, akkor talán előbb-utóbb meg is szűnt volna a dízelmozdonyok javítása az Északiban.

– Melyek az átalakítás legfontosabb paraméterei?

– Ez a rendkívül masszív felépítésű mozdony új főgépcsoportot kapott. A főgépcsoport beszállítására kiírt pályázatot a MÁV Rt. döntése alapján a német MTU cég nyerte el. Ők készítették el a kevesebb kenő- és gázolajat fogyasztó, és kisebb karbantartási igényű tizenkét hengeres dízelmotort.

A hozzá kapcsolódó háromfázisú generátort a szintén német LECHMOTOREN cég gyártotta. Bár mérési adatokkal még nem rendelkezünk, a gyártók garantálják, hogy az általuk összeszerelt, kedvező paraméterű főgépcsoport az üzemeltetés költségeit jelentősen csökkenteni fogja.

– Mennyi időt vett igénybe a prototipus átalakítása?

– A MÁV Rt. által kiírt pályázatot még 1999-ben elnyertük, de a főgépcsoportot csak 2000 áprilisában kaptuk meg. Mindent egybevetve tavaly télen már sikeres próbákat végeztünk az átalakított M62 301-es sorozatú mozdonnyal.

– Mi jelentette a legnagyobb feladatot?

– A gépteret teljesen át kellett alakítanunk, mert megváltozott a főgépcsoport súlya, mérete és fordulatszáma is. A géptérben lévő eredeti berendezésekből szinte semmit sem tudtunk felhasználni. Csak egy adatot mondanék a változás érzékeltetésére.

A korábbi főgépcsoport súlya meghaladta a húsz tonnát, az új pedig el sem éri a tizet. Az átalakítás komoly mérnöki munkát jelentett, amelyhez külső segítséget is igénybe vettünk. Így például a mozdony vezérléséhez szükséges számítógépet a Ganz Transelektro Rt. szállította.

– Csak a géptér változott?

– Jelentősen átépítettük a mozdony vezetőállását is. A korszerűsítési igényeket nemcsak a műszaki szempontok diktálták, hanem szerettük volna javítani a mozdonyvezetők munkakörülményeit is. Ennek keretében nemcsak a vezérlőelemek ergonómiai elrendezésére figyeltünk, de kényelmesebb szék és klímaberendezés is komfortosabbá teszi a zajszigetelt vezetőfülkét. Természetesen a személyzet részére hűtőszekrényt és zárható szekrényt is beépítettünk.

Több évre tudunk folyamatos munkát biztosítani

Soós Endre

– A járműjavító üzemeket 1992. év elején alakították át önálló gazdasági társaságokká. Az első időszakban a MÁV-os megrendelések jelentős csökkenését nagyon megéreztük. Sajnos a dolgozóink egy részétől is meg kellett válnunk. 1997-től azonban alapvető változás állt be. Stabilizálódtak a megrendelések, amelynek köszönhetően az üzem termelési kapacitását teljes mértékben és folyamatosan ki tudjuk használni. Sőt, ma már napirenden van a termelő kapacitás bővítése, szakmunkás felvételen keresztül. Sajnos a legnagyobb gondot továbbra is a gyenge likviditásunk okozza, ami kihat a termelésre is, hiszen a mozdonyok felújítása nagyon anyagigényes. Ezt leszámítva az üzem normális körülmények között tud dolgozni.

– Visszatérve az eredeti témánkhoz, ehhez a munkához komoly szakértelemre is szükség van.

– Nagyszerű dolog beszámolni arról, hogy nem csak a beszállítók, hanem a saját szakembereink is mennyire kitettek magukért.

A FŐGÉPCSOPORT BESZÁLLÍTÁSÁRA KIÍRT PÁLYÁZATOT A NÉMET MTU CÉG NYERTE EL

„Szergej"

– A mozdonyról készült fénykép alapján a festés tetszetősebb, de úgy tűnik az alváz és a forgóvázak a régiek.

– Maga a járműszekrény és a futómű rendkívül stabil szerkezetek. Ezeket is természetesen felújítottuk, de átalakítást ezek a részek nem igényeltek.

Ezzel együtt biztosak vagyunk abban, hogy az M62-esek átalakítás után még évtizedekig szolgálatot tudnak majd teljesíteni.

– Hány mozdony átalakítását tervezi a MÁV Rt.?

– Ez ügyben ma még mindenki óvatosan fogalmaz. Az előzetes vélemények szerint harmincöt-negyven mozdony elégítené ki a MÁV Rt. nagyteljesítményű dízel-mozdony igényeit. A pályázaton is annak reményében indultunk, hogy amennyiben elnyerjük, több évre folyamatos munkát tudunk biztosítani az üzem dolgozóinak. Az összes feltételt, még az árakat is ennek a célnak rendeltük alá.

– Ha már itt tartunk, szólna néhány szót a kft.-vé alakulás tapasztalatairól?

TUDÁS Minden mozdony rendkívül bonyolult szerkezet. Egy vontatójármű felújítása pedig magas szaktudást igényel.

Ismét sikerült az Észak Járműjavítóban dolgozóknak bebizonyítaniuk, hogy mind a mérnökeink, mind a szakmunkásaink rendelkeznek a mai kor által megkövetelt magas szintű szaktudással.

Karácsony Szilárd

A zenének, táncnak **hangsúlyos szerepe van** az óvodai életben

A nevelő-oktató munkát 14 óvodapedagógus és a vezetőnő látja el

Terézváros szívében, a Benczúr utca 30-ban 1952 óta áll a Magyar Államvasutak kezelésében lévő óvoda. 1994-től „A vasút a gyermekekért" alapítvány óvodája elnevezéssel folytatja tevékenységét. A nevelő-oktató munkát 14 óvoda-pedagógus és a vezetőnő látja el. Vorer Erika óvodavezető, országos közoktatási szakértő tájékoztatójából a következőket tudhatjuk meg.

„Rá kell egyszer már mutatni a legkisebbek nevelésének jelentőségére... Van-e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?"

Kodály Zoltán

ZENE, TÁNC

A TÁNCNAK MINDIG NAGY SZEREPE VOLT

Jelenleg 131 kisgyermek nevelésével foglalkoznak. A vasúti dolgozók gyermekei mellett a Terézvárosban lakók gyermekeinek ellátását is biztosítják. A Terézvárosi Művelődési Közalapítvány tavaszi pályázatán szabadidős és szakköri tevékenység fejlesztésére pályáztak és 51 ezer forint támogatásban részesültek. Ebből a meglévő játékkészletet új hangszerekkel, a fakultáción biztosított eszközök bővítésével gazdagítják. Másrészt fontosnak tartják, hogy az egyik legsikeresebb fakultációként működő „népitánc-népi gyermekjátékok" mellett a gyermekek a népdalokat, a néptánc-motívumokat és a népi játékokat, a hagyományokat megismerjék.

Az óvónők vallják, hogy a táncnak a magyarság életében mindig is nagy szerepe volt. A nyertes pályázatot Zsigmondné Ács Krisztina és Jandrasics Tamásné óvodapedagógusok készítették. A nevelő testületet kellemesen érintette, hogy a Terézvárosi Tavasz rendezvénysorozatra meghívást kaptak. A tánchoz az esztétikus megjelenést az új blúzok és szoknyácskák biztosították. Mindez negyven gyermeket érintett. A táncruhák vásárlásakor a szülőktől szakmai tanácsot kértek.

Az óvodában 2000. május 15-19. között az óvodások által készített alkotásokat mutatták be. Ugyanakkor még az elmúlt évben május 20-án délelőtt a Teréz-templom mellett a gyermekek ovis műsorral léptek fel. Az óvodavezető a szülőkkel való kapcsolatukat példásnak minősítette. S hogy ezt tovább mélyítsék, júniusban Fóton családi hétvégét tartottak. A programokat, a gyermekek felügyeletét, a játékokat az óvónők biztosították. Az óvodások a múlt nyáron gazdag programokban vettek részt. Voltak Balatonkenesén, Béren pedig állatfarmot néztek meg. Az egyhetes vonatos, buszos vándortábor nagy élmény volt. De voltak már a Gyermekvasúton, hajókiránduláson Szentendrén, a Hűvösvölgyben és az Országházban is.

Az óvoda nevelőtestülete jóleső érzéssel fogadta a Terma Kuratóriuma elnökének, Teszáry Miklós levelét, melyben az óvodának a kerületi rendezvényeken nyújtott teljesítményéért, a szép műsorokért mondott köszönetet.

„A vasút a gyermekekért" alapítvány óvodája nevelőtestületének elhivatottságát, szakmai-pedagógia felkészültségét az is bizonyítja, hogy nemcsak Terézváros önkormányzatához pályáztak. A Környezetvédelmi Minisztériumtól 105 ezer forintot, a Fővárosi Közoktatási Fejlesztési Közalapítványtól – fejlesztő játékokra – 300 ezer forintot és újabb 550 ezer forintot nyertek.

Befejezésként Vorer Erika óvodavezető elmondta: az Oktatási Minisztérium által a teljes minőségbiztosításra vonatkozó Comenius – 2000 programra pályáztak és a második szintet nyerték el! A minisztérium ezért velük kétéves szerződést kötött. Nem tagadja, erre a legbüszkébbek. Természetesen *„A vasút a gyermekekért"* alapítvány kuratóriuma és a MÁV vezetősége is szívén viseli az óvoda sorsát, a problémák megoldását segíti.

Széplaki Kálmán

ARANY**SZÁJ**

A menettérti

Öreg barátomat egy nyugdíjas találkozón láttam viszont néhány évtized után. Valamikor együtt kezdtük a vasutat pályamunkásként, de egy idő után elváltak útjaink, ki-ki haladt a maga pályáján. A találkozás számos emlék felidézésére adott alkalmat mindkettőnknek. Az ő történetei közül a zárfékes eseten mulattam legjobban. Tudod, akkor lettem zárfékező – mondta -, amikor még elég kevés vonat közlekedett, de azok sem menetrend szerint. Nem sokkal a háborús napok után előkerültek a hátizsákok és megindult a batyuzás, a cserekereskedelem. A vonatokról fürtökben lógtak a batyuzók, sokan a vagonok tetejére szorultak.

Ruhák, cipők leginkább krumpliért cseréltek gazdát

Nem túl sok szalonnát, lisztet adtak akkor egy-egy arany gyűrűért, láncért, a használt ruhák, cipők leginkább csak krumpliért cseréltek gazdát. Tudod barátom, én testközelből láttam mindezt, nem volt valami felemelő látvány, sommázta véleményét. Nekem persze ott volt a fékbódé kényelmes kétajtós, ülőhelyes birodalma.

Történt egyszer, hogy az induló állomáson már talpalatnyi hely sem maradt a vonaton, annyi volt a batyuzó. Odajött hozzám egy szemrevaló fiatalasszony, engedjem be a bódéba. Induláskor megesett rajta a szívem, engedtem a kérésének, de tréfásan megjegyeztem, „sokba kerül még ez magának". – „Állok elébe" – kaptam a hetyke választ. Látszott, örül az utazásnak, talál jól sikerül a batyuzás.

A vonat egyre gyorsabban vágtatott a nagy magyar éjszakában, meg-meg állva a nyílt vonalon és áthaladva minden állomáson, ugyanis sehol sem látták szívesen a zabrálóktól sem mentes vonatokat. Nálam a zárféken nyugalom volt, illetve egy idő után egyfajta nyugtalanság mégis elfogott mindkettőnket. Szóba került – talán a szűkösség és az elkerülhetetlen közelség miatt – a „menetdíj" rendezése is. Tudod komám, én elégedett voltam a fizetséggel és ő se sajnálta az „útiköltséget".

Telt, múlt az idő megérkeztünk a végállomásra, jóval Julika úticélján túl. A kétségbeesett asszonykát végül is sikerült megvigasztalnom. Rögtön indul visszafelé egy másik vonatunk, ott is én vagyok a zárfékező, gyere velünk – mondtam, mert akkor már tegeztem Julikát.

Visszafelé már jobban figyeltük az állomásokat, hogy Julika elérjen oda, ahova tegnap este indult. Ő említette először, hogy igen, de a visszaút még nincs rendezve, a retúrjegy nyilván drágább. A vonatot visszaútban mindenütt áthaladtatták, egészen hazáig, így Julika leutazta a retúrjegy árát teljesen. Ezúttal is sikerült megvigasztalnom az elkeseredett asszonyt. Odavezettem egy visszainduló vonat zárfékjéhez, mondván – Julikám, a te „jegyed" itt is érvényesnek fogadja el kollégám.

Hegedűs Károly

KÓPÉSÁGOK (11)

TÚL A CSÚCSON

(**KINEK**-KINEK ÖRÖMÉRE)

Az legutóbbi lapszámban (Kópéságok 10) azon füstölögtem, hogy egyes munkáltatói jogkörgyakorlóknak kifogyhatatlan az ötlettáruk, ha a munkavállalókkal szembeni jogsértésről van szó. Akkor úgy véltem, hogy amiről írtam, az maga a csúcs. Mindenkitől elnézést kérek! Mea culpa, mea maxima culpa, hamu a fejemre! Tévedtem! Nem is kicsit.

A minap egy olyan munkáltatói intézkedést juttattak el hozzám, amely igen-igen megtépázta még az én (cián helyett) jogsértéshez naponta hozzászoktatott lelkületemet is. Hiába, no. Mindig mászás után tudja meg a hegymászó, hogy vannak még magasabb csúcsok is.

CIÁN HELYETT

Történt, hogy a MÁV vezetői kiadtak egy – ki tudja, minek titulálható – ügyiratot. A címe: Szakmai útmutató. Az olvasható benne, hogy ez az anyag segít a jogkörgyakorlóknak meghatározni a munkavállalók személyi alapbérét. Nem megállapodás, nem utasítás. Semmi? Nem semmi! De még mennyire nem az. Erre a nem kötelező anyagra a Forgalmi Szakigazgatóság ráépített egy saját szabályozást, ami már kötelező. Ennek a tárgya pedig az, hogyan iskolázható be a munkavállaló a MÁV tisztképző tanfolyamára. Eddig rendben is lenne. Hab a tortán, hogy ebben a kiadványban az is megfogalmazódik, hogy új képzettségi feltételeket ír elő a MÁV nem kevés munkakörben. Az persze (amint tapasztalható) senkit sem zavar, hogy az érintett munkavállalókkal nem közölték, melyek az új feltételek. Azt pedig pláne nem, hogy mindezt mi írja elő, és mikortól hatályos. A melósnak ehhez semmi köze, hiszen végtére is csak róla van szó! A foglalkoztatásáról, a béréről, arról, hogy az általa nem ismert feltételek nem teljesítése miatt akár el is bocsátható!

FELSZÓLÍTÁS

Kifogást nyújtottunk be a szabályozás ellen. A kifogás tárgyaláskor felvetett kérdéseinkre ugyan nem volt hivatalos válasz, de a munkáltató azt nyilatkozta, hogy ez még nem olyan, közvetlenül a munkavállalókat érintő intézkedés, amelyet kifogás alá vonhat a szakszervezet.

Rendben. Másnap a VÉT-en elmondtam aggályainkat a munkáltatónak, kellő részletességgel. A munkáltató válasza abban merült ki, hogy nem tudta ugyan felírni a felvetésünket, de a MÁV nem gondatlan, nem jogsértő és a megtévesztés esete sem áll fenn. Sőt! Ők, végzett jogászok, ilyen kijelentéseket nem tennének az én helyemben (de hát nincsenek is az én helyemben, és viszont sem). Abban maradtunk, hogy majd a hangfelvételt visszahallgatva írásban kapunk választ. – Mi megvárjuk.

Nem várt viszont válaszra az egyik jogkörgyakorló. Ő – bár a MÁV Rt. hatályban lévő ügyrendjei szerint semmi köze hozzá! – meghivatkozta a Forgalmi Szakigazgatóság általunk kifogás alá vont szabályozását, és átadott a dolgozóknak egy „Felszólítást". Nyilatkozzon, hajlandó-e tanulni vagy sem! Ha nem, nézhet más munkakör után! – Ez nem a Munka törvénykönyve szerinti kötelezés, nincs arról szó, hogy a képzés kapcsán a költségeket téríti a MÁV, a kieső munkaidőt miként számolják el! Ez más. Ez egy felszólítás. Állj, vagy lövök! – akár mozgó célpontra is.

Az a legszebb az egészben, hogy a felszólítás aláírója, abban a beosztásban, amelyet a neve alá írt, nem felettese, nem munkáltatói jogkörgyakorlója az érintett dolgozóknak. Jogkörgyakorlói tevékenységét az Mt. 105. §.-a szerinti helyettesítésként végzi. Vélhetően vele szemben sem jogszerűen jártak el a főnökei. A rossz példa pedig, úgy látszik, ragadósabb, mint a szabályok ismerete.

A csúcson túltekintve még az is kiderül, hogy a Forgalmi Szakigazgatóság kiadmánya, eredeti formájában nem érvényes a tisztelt főnök úr által vezetett szolgálati főnökség területére. Persze ez sem zavaró körülmény. Április 1-jétől úgyis a forgalmi szakigazgató lesz az ő főnöke is. És ugyebár a piros pontokat illik időben begyűjteni.

(Természetesen a szakszervezeti kifogások gyűjteménye bővült.)

op.

MVJ

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

ISO 9001 TÜV CERT

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

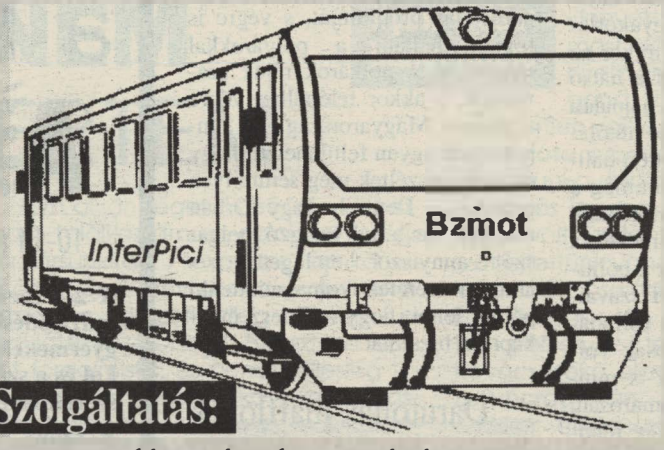

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.

Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

A MODERN KAPITALIZMUSBAN NEM LEHET MINDENKI TŐKÉS, DE A TÖBBSÉG IGENIS LEHET POLGÁR

Lass, ne csak nézz!

KI A POLGÁR?

Erre a kérdésre a történelemi időkben egyértelmű volt a válasz. Polgár volt az, aki nem volt jobbágy vagy nemes, s valamelyik szabad városban élt. A városokban kialakult a tulajdonnal, kisbolttal vagy nagyáruházzal, apró műhellyel vagy egész gyárral rendelkező kis- és nagypolgári réteg. A polgár takarékos volt, igyekvő, mégis jóval többet engedhetett meg magának, mint a munkás vagy a nincstelen földműves. Ő volt az, aki fölismerte a kedvező történelmi pillanatot, és forradalmat csinált. Míg nyugaton a jóléti társadalmakban a hatvanas évektől kezdve lassan a lakosság jelentős része - legalábbis fogyasztását és életkörülményeit tekintve - polgárosodott, addig a szocializmusban a módos gazdát kikiáltották kulaknak, a kis- és nagytulajdonosokat államosították, s megkezdődött a harc a kispolgári csökevényekkel szakítani képtelenek, a frizsiderszocializmus hívei ellen.

Nagyi és a gulyás

Szerencsére ez a harc sem lett a végső! A Kádár-rendszerben nálunk is megindult egy mesterségesen visszafojtott polgárosodás. Ugyanis az uralkodónak titulált munkásosztály sem vágyott másra, mint a nyugati, a polgári életmódra. Mindenesetre tanulságos, hogy a legvidámabb barakkban a gulyáskommunizmus akkor kezdett épülni, mikor ideológusaink végül is összeegyeztethetőnek tartották a hűtőszekrényt a szocializmus eszméivel s főleg gyakorlatával, s akkor ért véget, mikor az emberek a nagymamával a hátsó ülésen a rendszerváltás hajnalán kitódultak Bécsbe Gorenje hűtőládát venni. Aztán elégedetten hallgatták, hogy biztatóan zümmög a hűtőláda, s nézték az új videókból áradó karate- és pornófilmeket, a rendszerváltást ráhagyták a politikai elitre, s Antall József szavaival, nem tetszett nekik forradalmat csinálni, mert biztosak voltak benne, hogy anélkül is mindenki polgár lesz itt hamarosan. Az elit pedig úgy csinált rendszerváltást, hogy neki legyen jó.

Menni és tönkremenni

Arról megfeledkezett a többség, hogy a polgári életformát a munkások és az alkalmazottak Nyugaton sem ajándékba kapták, hanem sztrájkokkal és évtizedes szakszervezeti harccal küzdötték ki maguknak, s hogy rendre meg is kell védeniük. S hogy ez a polgári lét ott elsősorban nem a termelőeszközök tulajdonlására, hanem egy virágzó gazdaságban a biztosítás, az egészségügy, a munkajog és nyugdíjrendszer fejlett garanciáira épül. Nálunk meg az elbocsátott bányászok eleinte boldogan mentek vállalkozónak a szerény végkielégítésből, aztán meg gyorsan tönkrementek, a kárpótoláskor lásul kapottnéhány hektáron a gazdák mindjárt farmernek álmodták magukat, s azóta is csak kínlódnak a hatástalanított búzabombák füstjében. A csalódott többség leváltotta az első jobboldali kormányt. 1994-ben a baloldal kapott lehetőséget, de egy szétzüllesztett, a csőd szélén álló gazdaságot vett át, s ezt a természetes szavazóitól, a csalódott többségtől hatalmas áldozatokat követelő Bokros-csomaggal kellett talpra állítania. 1998-ra már rendbejött a gazdaság, de ezt a mindennapi életben még nem lehetett érezni. S ekkor felzengtek a Fidesz szirénhangjai, különösen Deutsch Tamás tudta édesen és fülbemászóan mondani, hogy ők a polgárokkal megvitatták a polgárosodás programját, s végre is fogják hajtani a polgárokkal együtt, ha a polgárok rájuk szavaznak, s akkor felépülhet végre a polgári Magyarország. Az embereknek ugyan feltűnhetett, hogy ők nem beszéltek meg semmilyen programot Deutsch vagy Orbán urakkal, de a jól hangzó polgár szót annyiszor emlegették, s annyira szeretett volna mindenki polgár lenni, hogy a Fidesz megkapta a bizalmat.

Darutollas maffiózók

Mára bebizonyosodott, hogy ki a polgár a Fidesz-Magyarországon. A rendszerváltás nyertesei, legjobb esetben is a lakosság egyharmada érezheti most polgárnak magát. Az új adókedvezmények, családtámogatási rendszer, építési kölcsönök az ő helyzetüket javítják tovább. Igaz, cserébe elvárja tőlük a polgári kormány, hogy viselkedésükben térjenek vissza a harmincas évek stílusához. Attól függetlenül, hogy Magyarország köztársaság, vallásos tisztelettel viseltessenek a szent korona iránt, egyáltalán, legyenek jó hazafiak, ettől persze csalhatnak adót, ha ezt legalább százmilliós tételben teszik, szeressék a családjukat, de ne olyan látványosan, mint Torgyán doktor, s legyenek vallásosak, az se baj, ha nem hisznek benne, csak ne járjanak vasárnap bevásárlóközpontba, inkább menjenek misére. A sujtásos mente és a darutoll még nem jött divatba, s megkockáztathatom, hogy még a fenti viselkedési elvárások teljesítése is néhány makkos cipős maffiózó vagy bunkó olajszőkítő számára komoly jellemfejlődést jelentene. De a polgári kormány kormányzása alatt a többség polgárosodását is szolgáló egészségügy a működésképtelenség határára került, az alig megindult nyugdíjreformot leállították, a munka törvénykönyvét megszigorították, a szakszervezeteket szorongatják, ahogy csak tudják, igaz, ennek köszönhető az újraéledő szakszervezeti szolidaritás.

Mit mondanak?

Nevezze magát egy párt és jelöltje akár jobboldalinak vagy baloldalinak, polgárinak, liberálisnak vagy szociáldemokratának, a következő választáson elsősorban arra kell figyelnünk: mit mond a munka világáról, a bérekről, a nyugdíjakról, az egészségügyről, a szakszervezetek szerepéről. A modern kapitalizmusban nem lehet mindenki tőkés, de a többség igenis lehet polgár, ha tisztességes, a megélhetést bőven fedező bért és nyugdíjat kap, s ha szüksége van rá, meg tudja belőle fizetni a hatékony orvosi ellátást, ha a biztosítási és nyugdíjrendszer rákényszeríti a takarékosságra, de garantálja is annak hasznát. A többség számára elérhető létbiztonság a polgári lét alapja. Arra érdemes csak szavazni, aki értelmesen és hitelesen ígéri ezt.

Mező Ferenc

Az egészségügy a működésképtelenség határára került, a nyugdíjreformot leállították

Sátortábor a Bükkben

A Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza tizenkettedik alkalommal hirdeti meg a nyári sátortáborozást, amely a bükki Nemzeti Park területén, Szentléleken lesz.

10-14 évesek részére:

I. turnus: július 23-tól – július 29-ig
II. turnus: július 30-tól – augusztus 05-ig

A 2-4 személyes sátrakat a művelődési ház biztosítja, a gyermekeknek csak hálózsákot és a szükséges egyéni felszereléseket kell vinniük.

A színes, változatos programokban megismerkedhetnek a hegység növény- és állatvilágával, emlékhelyeivel, kirándulásokat tesznek barlangokhoz.

Bőséges étkezésről külön szakács gondoskodik, aki bográcsban készíti el a finomságokat. A vidék háborítatlan szépsége remek túrázási és sportolási lehetőséget nyújt. Naponta 10-15 km-es túrákat lehet tenni, a programban szerepel Lillafüred és környékének megismerése is.

A táborozással kapcsolatos bővebb felvilágosítást a 04/15-54-es és a 46/508-909 és az 508-910-es telefonszámokon kérhetnek az érdeklődők.

VSZ NŐBIZOTTSÁG

A Munka Törvénykönyve **módosítása** – női szemmel

A VSZ Nőbizottsága a téma fontosságára tekintettel, több alkalommal is foglalkozott az Mt. módosítási tervezetével, egyrészt a saját értekezletein, másrészt az MSZOSZ Női Választmányának munkája során, valamint a Munkavállaló Nők I. Országos Konferenciája keretében.

Úgy ítéljük meg, hogy - tekintettel a rendszerváltás óta a munka világában végbement jelentős változásokra, az Európai Uniós csatlakozási felkészülésre - szükséges a Munka Törvénykönyve átfogó felülvizsgálata.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy a munkavállalók csak olyan módosításban érdekeltek, amelyek helyzetük javítását, stabilizálását és védelmét szolgálják. A női munkavállalók pedig olyan változtatásokat várnak, amelyek a fentieken túl biztosítják és garantálják a nők és férfiak egyenlő elbírálását, az egyenlő bánásmód mind teljesebb körű gyakorlati érvényesülését, segítik a nők családi és munkahelyi feladatainak összehangolását.

Örömmel tapasztaltuk, hogy az Mt módosítási tervezetébe már beemelték a közvetett diszkrimináció fogalmát és tiltását, valamint az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bér" definícióját. Sajnálattal vettük ugyanakkor tudomásul, hogy a közvetett hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó új szabályozás értelmezhetetlen, nem konkrét, nem tiltja például a munkahelyi felvételek során alkalmazott megkülönböztetést. Nem rögzíti jogsérelem esetén a bírósági eljárás előtti jogorvoslati lehetőséget.

Az egyenlő értékű munka díjazására vonatkozó szabályozás nem tartalmazza, hogyan történik a meglévő ellentmondások felszámolása, hogyan lesz biztosítva a munkavállalók védelme kritikai észrevétel esetén.

Nőbizottságunk elfogadhatatlannak tartja, hogy a kormány a jogharmonizációra hivatkozással olyan változtatásokra készül az Mt.-ben, amelyek a munkavállalókat még kiszolgáltatottabb helyzetbe hozzák.

A meghirdetett „családbarát" politikával ellentétesek a munkaidő-keretre, a munkáltatási rendre, illetve pihenőidőre vonatkozó indítványok, amelyek megnehezítik, lehetetlenné teszik a családi élet szervezését. A nőket érő hátrányok csökkentése, illetve megszüntetése, az esélyegyenlőség tényleges érvényesülése érdekében fontosnak és szükségesnek tartjuk, hogy a Munka Törvénykönyve módosítása során:

Állítsák vissza a gyermekgondozásról visszatérők 90 napos felmondási védelmét, távollétük alatt a munkakörüket csak határozott idejű szerződéssel lehessen betölteni.

Jogi szabályozással el kell érni, hogy a munkaerő-felvételnél megszűnjön a kisgyermekes anyák negatív diszkriminációja. Fokozott munkajogi védelmet kell biztosítani a 10 éves kor alatti gyermeket nevelő anyáknak és a 45 év feletti nőknek.

A törvényben rögzítsék az apák részére a gyermek születését követően 5 nap szabadság lehetőségét.

Olyan munkáltatási rendeket vezessenek be, amelyek nem befolyásolják negatívan a családok életvitelét. El kell érni, hogy növekedjen a „családbarát" munkahelyek száma.

A férfiak és nők közötti jövedelemkülönbségek mérséklése, illetve megszüntetése érdekében meg kell teremteni az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bér" elv gyakorlati érvényesítésének jogszabályi feltételrendszerét.

Törvényi garancia biztosítsa az egyenlőségi bizottságok létrehozását, hogy a munkavállaló nőket ért jogsérelmek bírósági eljárás előtt jogorvoslatot nyerjenek.

Rögzítsék a Munka Törvénykönyvében az életet végigkísérő tanuláshoz való jog törvényes kereteit, a tanulmányok folytatásához szükséges szabadidőt, a tanulmányi szabadság kötelező biztosítását, a tanulmányi költségek munkáltató által történő legalább részbeni átvállalását.

Szükséges szigorítani a munkaügyi ellenőrzést, az pedig terjedjen ki az esélyegyenlőség érvényesülésének kérdésére is.

Nőbizottságunk – bízva a döntéshozók bölcsességében és felelősségtudatában – reméli, hogy a sok vita után végül olyan Munka Törvénykönyve fogadtatik el, amely nem a munkáltatókat igyekszik védeni a munkavállalóktól, hanem a munkavállalók érdekeit és védelmét szolgálja.

Kollár Sándorné

El kell érni, hogy növekedjen a családbarát munkahelyek száma

Jótékonysági gépészbál Szombathelyen

Nem múlik el a „nem szeretem" időszak a MÁV Rt. életében. A tavalyi sztrájkok miatt elmaradt, de idén sikeresen megrendezett Gépész Bál is ezt mutatja. A MÁV Rt. vezetői távolmaradtak a szponzorok sorából. A bál jótékonysági rendezvény, melyet a szombathelyi Gépészeti Főnökség üzemi tanácsa szervezett és rendezett a szakszervezetek és a helyi munkáltatók segítségével. A rendezvény teljes bevétele a szombathelyi MÁV Óvodát illeti, karbantartásra, eszközbeszerzésre.

A már nyolcadik éve megrendezett jótékonysági esten 130 vendég mulatott reggelig. A műsor, a zene és az éjféli tombola jótékony hatással volt a hangulatra. A jótékonyság eredménye mintegy 120-150 ezer forint, melyet az óvodába járó vasutas gyermekekre fordítanak.

Az est fő szponzorai voltak: MÁV VASJÁRMŰ KFT.; MÁV VAGYONKEZELŐ RT.; TIP-TOP KFT. TISZTELET A SEGÍTŐ SZÁNDÉKNAK!

PA.

NEM ÉRTEM

Nem lesz ilyen vidám hangulatom

Nem olyan régen Felsőőrön (Oberwart) találkoztam egy szakszervezetis sorstársunkkal, Alexander Benkőnek hívják. (Csak névrokona és volt iskolatársa a nemzetközileg elismert futball-játékvezetőnek.) Beosztása szerint forgalmista, és nem mellesleg titkára a környéken lakó osztrák vasutas kollégáknak. Itt egy szakszervezet van, és az területileg (lakóhely szerint) szerveződik.

A társalgás őseink félig elfelejtett nyelvén folyt, tehát ő törve magyarul, én törve németül beszéltem. Így aztán a címben idézett rövid mondat jó néhányszor előkerült. Mikor megkérdeztem tőle, hogy a területén lakó 150 vasutasból hány százalék a szakszervezeti tag, megint jött a „nem értem". Ekkor máshogy próbálkoztam: a 150 főből hány fő a tag? Elnevette magát, mert most kivételesen nem a nyelvtannal, kiejtéssel volt a gond, hanem egyszerűen értelmetlen volt a kérdés. Ugyanis náluk régóta egységesen minden vasutas munkavállaló szakszervezeti tag. A kérdés így szokatlan, szinte mulatságos volt. Ezután még sok mindenről szót ejtettünk:vonatforgalomról, munkarendről, családról, de a „százalékos" kérdés után már csak bolyongtam ebben az idegen világban, mint Kovács Kokó ellenfelei egy jól irányzott horog után.

Mikor elbúcsúztunk, arra gondoltam, hogy a történelmi okokon túl az említett tény (100%-os szervezettség) is oka lehet az állomáson tapasztalható kiegyensúlyozott hangulatnak, jó munkakörülményeknek és tisztességes béreknek. Meg arra is gondoltam, hogy a következő találkozásunkkor Szombathelyen nekem már nem lesz ilyen vidám hangulatom, ha ő is felteszi a „százalékos" kérdést.

Papp Zoltán

SZOKATLAN KIADVÁNY A PIACON

Megjelent a **Munkakönyv**

Sajnos tíz év sem volt elég ahhoz, hogy megtanuljunk gondoskodni érdekeink védelméről. Kár a mentségeket másokban keresni – a piacgazdaságban a dolgozók érdekelt nem a munkáltatónak kell elsősorban szem előtt tartania. Tény azonban, hogy az előző éra teljes foglalkoztatottságának hamis bűvöletében alaposan elkényelmesedtünk. Még mindig nem késő változtatni – de hogyan? Karácsony Szilárd Munkakönyv című dolgozata a lehetőségek feltárásával nyújt segítséget, útmutatást. A döntés felelőssége azonban az olvasóé.

Mikor azt kérdezem a komoly szociális érzékenységgel megáldott (megvert?) szerzőtől, mi indította a könyv megírására, rögvest rávágja: mindenkinek ez az első kérdése.

Akkor voltak kénytelenek a képzésre kevesebbet költeni, amikor a legfontosabb lett volna

– Viccen kívül – mondja Karácsony Szilárd –, nem kell különösebben éles szeműnek lenni ahhoz, hogy megállapítsuk, a munkavállalók Magyarországon egyre kiszolgáltatottabbak, s ha nem változtatnak az alkupozícióikon, tovább romlik a helyzetük.

– De hogyan kezdjenek hozzá? Mi a baj velük?

– Legnagyobb gondot az okozza, hogy nem ismerik föl, miféle magatartásformákat, viselkedési sémákat követel tőlük a megváltozott gazdagsági környezet. Persze ezért nem csak ők a hibásak. A hatalomnak és a tulajdonosoknak nem állt érdekében, hogy felvilágosítsa őket, a szintén támadott szakszervezetek pedig pont akkor voltak kénytelenek a képzésre és tájékoztatásra kevesebbet költeni, amikor az a legfontosabb lett volna.

– Az alacsony bérszínvonal okát miben látod?

– Tény, hogy a teljesítmény és a bérek egyre távolodnak. Míg az egyik oldalon már világszínvonalú dolgozói teljesítmények állnak, addig annak ellentételezése nagyon alacsony. A helyzetet színezi, hogy ezenközben szinte mindennek, amiért fizetnünk kell, szintén világszínvonalú az ára. A baj gyökere ott van, hogy a munkavállalók zöme egyéni túlélési stratégiát folytat, összefogás helyett. A munka világában nem jelennek meg a valós, tartalmas alkuk. Persze vannak jó példák is.

– De mivel lehet érdekeltté tenni a munkavállalókat a szervezkedésben?

– A lényegre kérdeztél. Változtatni kell az eddigi szemléletünkön. Véleményem szerint ugyanis nem a szakszervezeteknek van szükségük tagokra, hanem a munkavállalóknak érdekvédelemre. Azaz nem kell érdekeltté tenni senkit, hiszen az élet bebizonyította, hogy egyedi taktikák csak a túléléshez elegendőek. Tudatosítaniuk kell mindenkiben, hogy a munkaadók, a tulajdonosok csakis a saját érdekeiket nézik. Nem azért, mert gonoszak vagy roszszak, hanem mert ez az ő szerepük a folyamatban, amit nagyon jól el is látnak. A munkavállalók egyedül mindenképpen kiszolgáltatottak, tehát nincs más esélyük, mint az összefogás.

ÁLDOZATTAL JÁR!

– Ma azért is hálásak a dolgozók, hogy egyáltalán munkát adnak nekik.

– Sajnos így van, ám ez helytelen gondolkodás. Rá kell ébredni, hogy a munka világa nem a hálóról szól, arról nem beszélve, hogy megfelelően képzett, megbízható munkaerő nélkül a tőke nem menne semmire.

Nyugati demokráciákban ezt már tudja mindkét fél. Mi még gyerekcipőben járunk e tekintetben.

Ahhoz viszont, hogy ez nálunk is így legyen, nem elég az egyéni kurázsi, hanem az összefogásból fakadó erő, vagyis az ütőképes szakszervezet jelenléte is szükséges.

– Hosszú fejezetekben foglalkozol a tagdíj, illetve a tisztségviselők kérdésével. Netán rossz tapasztalataid vannak ezeket illetően?

– Nagyon sok munkavállaló gondolja úgy, hogy nem lép be a szakszervezetbe, mert alkalomadtán az érdekképviselet úgyis megvédi őt. Így legalább nem kell tagdíjat fizetnie. Úgy gondolom, a jobb élet érdekében bizonyos terheket igenis föl kell vállalni. Sem a tagdíj, sem a jól fölkészült tisztségviselők, szakértők megfelelő díjazása nem úszható meg egy hatékony szervezetben, mint ahogy a tagok aktivitása sem.

Szükség van arra is, hogy a szervezet gazdaságilag független legyen. Mindez persze áldozattal jár, de megéri, mert különben nem lehet a dolgozó érdekeit sikeresen képviselni.

V. E.

Meggyőződés és kétely

KÖNYVAJÁNLÓ

„Ha a világért nem is, a világképünkért felelősek vagyunk" vallja Kárpáti Sándor **Meggyőződés és kétely** című könyvében, melynek februárban volt a bemutatója.

Az alcím – **„Egy gondolatvadász feljegyzései"** – már sokkal többet elárul a műről.

A Magyar Vasutas hasábjairól is jól ismert közíró ezúttal olyan publicisztikai füzért (ahogy ő nevezi) nyújt át olvasóinak, amely szellemi vitaminként jó szívvel ajánlható azoknak, akik mindennapi gondjaik közepette tiszta forrásból szeretnének erőt meríteni a holnaphoz.

A szerző rövid, színes mozaikokban megírt személyes vallomásain kívül az emberi gondolkodás olyan letisztult bölcsességeivel is megajándékoz minket, melyek a humanizmus eszméjén túlmutatva segítik építeni bennünk azt az értékrendet, mely nemcsak szóhasználatában vezet el minket a szabadsághoz és demokráciához.

Jó ügyet nem szolgálhatunk az igazság elfojtásával. **(B. Russel)**

Csupán az lehet hős, aki megvalósítja mindazt, amire képes **(Romain Roland)**

A fiatalokat munkanélküliségre kárhoztatni annyi, mint megölni a lelküket **(II. János Pál pápa)**

Aki keveset gondolkodik, sokat téved **(Leonardo da Vinci)**

A kétely semmi egyéb, mint a gondolkodás kötelezettsége…. A kétely és hit egymásból táplálkoznak." **(Goda Gábor)**

A kötet egyik erénye, hogy néhány percre is felüthető így rohanó életünkhöz alkalmazkodva segíti elsajátítani a gondolkodás művészetét vagyis továbbgondolásra késztet.

A fentieken túl kiknek ajánlom ezt a könyvet?

Azoknak, akik hisznek az emberibb jövő megteremthetőségében, akik meggyőződésük tudatában vannak, nekik a gondolati, az eszmei azonosulás öröme miatt;

Akik pedig kételkednek és még keresik önmaguk világképét, nekik a gondolati fogódzók miatt ajánlom jó szívvel.

VM

Hámori István Péter:

Ha itt lenne József Attila

Ha most élnél, kezed ott volna
már a tollpuska-ravaszon.
Új tartalom, de régi forma:
a tőkéseké a haszon!
Büszke-bús fejedben a szándék
járna ismerős terepen.
Okosok között bamba-játék,
nem szellem és nem szerelem.
Hálnak az utcán, dideregnek,
üresen korog sok gyomor.
Koldusok egymásnak üzennek,
dőzsöl a nemzeti nyomor.
Ma is nyomul a gaz, igaznak
Hígul a magyar televény.

Fortélyos félelem igazgat,
s hol van a csalóka remény?
Dolgoznának pontosan, szépen.
A gyáron ott lóg a lakat.
Olajszőkítő brancs keményen
óvja a lebukottakat!
Paraszt sír, nyomja földje gondja,
búzát éget és zár utat.
A proletár a tőke rongya,
kukába dől a vén, s kutat.
Ha most élnél, ott lennél Szárszón,
és akármiben fogadok,
álldogálnál az állomáson,
s néznéd a tehervonatot.

Harc nélküli visszavonulás

HÖLGYEIM ÉS URAIM! UTASOK, VASUTASOK! MIÉRT HAGYJUK, HOGY ÍGY LEGYEN?

Amikor a MÁV Rt. illusztris vezetői által megalkotott „győzelmi nyilatkozatokat" olvastuk a legkülönfélébb sajtóorgánumokban arról, hogy a MÁV 2000-re tervezett személyszállítási bevételei meghaladták a tervezett mértéket (a fránya sztrájkolók úgymond károkozása ellenére), úgy véltem, hogy talán végeszakad annak a sokak által jogosan bírált gyakorlatnak, hogy a MÁV a személyszállítás terén deffenzív - mind mennyiségében, mind minőségi paramétereiben csökkenő szolgáltatást nyújtó – vállalati magatartást tanúsít.

Amikor tisztségviselő társaimmal végigböngésztük a MÁV Rt. 2001/2002. évre szóló menetrend-tervezetét, a jó magyar szólás ellenére, ez a remény halt meg először.

Bizonyára nem a remény szintjén fogalmazódott meg a sokak által ismert és több mint kétkedést kiváltó MÁV szlogen, hogy **„Kell a vasút Európában!"** Tetszetős kijelentés, de kissé félve, kellő tisztelettel, ha kell, kellő alázattal bátorkodom megkérdezni a döntésre jogosultakat, arról még senki nem világosította fel a MÁV vezetőit, hogy Magyarországon is kell(ene) a vasút, talán jobban, mint Európában és arról, hogy jó magyar vasutat akarunk, mert az már régen hiánycikk.

Ez nem nacionalista jelmondat! Legalábbis nem betegesen az. Csupán azt jelzi, hogy a jelentős mértékben magyar adófizetők pénzén, valamint az utasok által fizetett menetjegybevételből (is) finanszírozott magyar vasúti személyszállítás azokról szóljon és elsősorban azoknak nyújtson elvárható minőségű szolgáltatást, akik számára létrehozták és akiknek ez nem kevés pénzébe kerül.

A MÁV hivatalos tervezeteiben az szerepel – többek között -, hogy a személyszállítás terén további „rendelkezésre állás csökkentés"-t kíván megvalósítani. Ez igazi (vagy talán csak annak vélt) európai megfogalmazás. Én megpróbálom magyarra lefordítani.

A menetrend-tervezet a korábbiaknál lényegesen kevesebb és rosszabb színvonalú eljutási lehetőséget kínál az utasoknak. Jelentősen romlik a fővonali és mellékvonali kapcsolatrendszer. Igaz, kevesebb csatlakozás mulasztás lesz, mivel a tervezet szerint csökken a csatlakozások száma. Így ugyanis javulhat a menetrendszerűségi mutató, mivel egy-egy késett vonatra nem vár másik három. Ja, hogy az utas szeretne tovább utazni? – Hát ne szeresen! Ez nem kívánságműsor! Ez egy szolgáltató vállalat, amelynek értékrendjében a saját mutatói láthatólag fontosabb helyet foglalnak el, mint az a rengeteg utaspanasz, amelynek egy részére nem válaszolnak, egy részére az a válasz, hogy az alacsony szintű kereslet miatt nem gazdaságos a megoldása, míg egyes felvetésekre az a válasz, hogy még nem tapasztalta a MÁV, hogy igény lenne rá. (Csak zárójelben jegyzendő meg, hogy egy minőségi szolgáltatást nyújtó vállalat főleg államilag kötelező feladatkörét ellátva célszerű lenne, ha részint fedné a valós igényeket, részint pedig üzletpolitikai megfontolásból elébe menne az igényeknek.)

Ezeket a megfogalmazásokat egy olyan jelentésből idéztem, amely 2000-ben a MÁV által – egy, a minisztériumnak menetrendi panaszokat érintő hivatalos megkeresés tárgyában – írt hivatalos jelentésében volt olvasható!

A helyzet tehát az, hogy a MÁV még a hivatalos felügyeleti szervének, a tulajdonosi jogkört ellátó minisztériumnak is azt bizonygatja, hogy ő felméri a valós utazási igényeket, széleskörű egyeztetéseket folytat, megküldi az érdekképviseleti szervezeteknek (ez alatt munkáltatói és munkavállalói szervezeteket kell érteni) véleményezésre, és ez alapján készül a menetrend. Ez persze formálisan igaz is. Az ügy komolyságát csak az kérdőjelezi meg, hogy a májusi menetrendváltozás után kisebb nagyobb időközökkel követhetetlen számú és tartalmú újabb és újabb módosítások következnek, olyan igények teljesítése kapcsán, amelyek jóval a tárgyévi menetrendváltozás (ami sajnos tipikus magyar gyakorlat) előtt ismeretesek voltak a MÁV számára.

Ez év májusa az eddigieknél azonban több csemegét ígér. A Kormánynak jó szokása, hogy megszabja a vasútnak évről-évre, hogy mennyivel kell csökkenteni az „ülőhely kilométerek" mennyiségét. Ezt ugyebár két módon lehet elérni leghatásosabban (a többiről nem szólok, mert kevésbé hatékony módszerek). Az egyik, hogy csökkentem a vonatok mennyiségét. A másik mód a vonatban szereplő kocsik mennyiségének csökkentése. Nosza, magyar virtus! A MÁV mindkettőt megteszi egyidejűleg, mivel – úgymond – 1-2 évi elmaradásban van.

Ne félj magyar utas! Ha eddig nem volt módod élvezni a magyar „heringvonat" nyújtotta élményeket (túlzsúfolt, koszos, füstös, nyáron meleg, télen hideg szerelvények), nemsokára Rád is sor kerül.

Igaztalan lennék, ha tagadnám az InterCity, InterPici, a tervezett sínbusz, valamint az új magyar vasúti csoda, a „rapid vonat" (ez állítólag 160 km/h sebességgel közlekedik a menetrend szerint, a valóságban meg majd meglátjuk) tényét. Ezek is lesznek. Több mint eddig. Ezek is kellenek. No de Uraim, ezek az összes utasnak csak egy töredékét szállítják. A többség érdeke ugyebár nem meghatározó szempont. Pedig egy InterCity vonat és mondjuk egy Szolnok-Budapest Keleti-pályaudvar között közlekedő vonat szolgáltatási színvonala úgy közelít egymáshoz, mint egy parlamenti képviselő jövedelme (csak amit bevall) meg a magyar vasutas átlagkeresete.

Szándékosan nem neveztem meg egyetlen vonatot sem, hiszen nem egy-egy vonat megszüntetése, vagy beállítása a lényeg, hanem egy már már elfogadhatatlan (állami, vállalati, kiki döntse el, hogy melyik) magatartásról, amely eredmény és hatás tekintetében egyformán rossz az utasnak és a vasutasnak, akár szolgáltat, akár ő utazik.

Hölgyeim és Uraim! Utasok, Vasutasok! Miért hagyjuk, hogy így legyen?

Orosz Péter

EU jogharmonizáció magyaros kivitelben

Nem a jó ügy érdekében születnek a módosító törvényjavaslatok

– A Munka Törvénykönyvének parlamenti vitanapja –

Ritkán ragadok tollat írásra, most azonban szeretném személyes benyomásaimat megosztani a vasutas munkavállalókkal.

Friss élményeimet 2001. február 15-én szereztem a parlament ülésén. Izgalommal készültem a számomra igen fontos vitanapra, melynek témája az Mt. általános vitája volt. Az izgatottság két összetevője egyszerre hatott rám, hiszen első parlamenti meghívásomnak tettem eleget, amelyet az MSZOSZ elnökétől kaptam, másodsorban pedig a végleges szavazás nem lehet közömbös.

A parlament épületébe belépve egy felemelő érzés, a felelősségtudat érzése fogott el. Az egyik folyosón, amelyen a média képviselői tolongtak, átverekedtük magunkat a „szentélybe". Később kiderült számomra, hogy itt a nagy ügyek a nagytermen kívül – a folyósokon, a frakciók szobáiban és a miniszterelnök úr szobájában dőlnek el, a médiát pedig a mai napon nem az Mt. tárgyalása kötötte le. A nagy szenzációt a Kisgazda Párt elnökének be-és kivonulása jelentette, amelyet a saját szobájából a miniszterelnök úrhoz való bejutásig tett meg.

A karzaton kollégáimmal elfoglaltuk a helyünket. Déli egy körül a parlamenti padsorokban körülbelül 10 ember szorgalmasan múlatta az időt a házszabály módosításának témakörében. A bársonyszékben helyet foglaló szomjas államtitkár az üres poharát megemelvé jelentkezett repetára. A vizet felszolgáló úriember tisztelettudóan kiszolgálta. Figyeltem az államtitkár arcát, gondoltam, megköszöni. Tévedtem.

Elérkezett az Mt. módosításának napirendje. A vitában az ellenzéki oldal jóvoltából immáron húszan is részt vettem a teremben.

A szocialista képviselők hozzászólásaikkal igyekeztek a törvényt beterjesztőket jobb belátásra bírni, hogy ez a tervezet a munkavállalókra nézve miért is lesz negatív hatással. A kétperces szócsaták is igen mély tartalommal bírtak egy-egy esetben.

Az államtitkár úr (aki a szakértők által adott összes tanácsot kimerítette) titkos fegyveréhez nyúlt, és a baloldali politikus (aki egyben szakszervezeti vezető is) hozzászólását pártpolitikai érdekként aposztrofálta.

Éber SZDSZ-es képviselő emlékezetében mélyről előjöttek azok a szép napok, amikor a munkavállalók érdekében az államtitkár úr és ő a barikád egyazon oldalán helyezkedtek el. Figyelmeztette is, hogy nem szerencsés az Mt. napirendjétől elterelő hadműveletbe kezdeni.

Az államtitkár úron kívül a legnagyobb kormánypárt hozzászólói bizonygatták a módosítás csodálatos előnyeit. Ude színfolt volt egy fiatal képviselő, aki délután kettőkor, kis bőrtáskáját vállára vetve, laza mozdulattal átsétált az üres padsorok között, majd rádöbbenve, hogy nem jó soron akarja elhagyni a termet, visszajött, és padsort váltva kilibbent a teremtől. Csaknem 2 óra múlva ismét felbukkant a képviselő úr, immáron táska nélkül, s ugyanezt a műveletet ismételte azzal a furfangos trükkel, hogy egy félperces leülést is beiktatott.

Dicséretükre legyen mondva, az ellenzéki képviselők becsületesen küzdöttek különféle érvekkel a módosítás ellen, azonban szomorúan tapasztaltam, hogy nem az észérvek és a jó ügy érdekében születnek a módosító törvényjavaslatok, hanem az ERŐ politikája dominál majd. A „nyomjuk meg a gombot arra, amit a főnök mond" című jelenet fog lezajlani a szavazásnál.

Hogy mégis miért ragadtam tollat?

Mert úgy gondolom, talán még nem késő…

Meleg János
Budapest Területi Képviselet

Együtt a betegekért

A SZOLNOKI MÁV KÓRHÁZ ÉS RENDELŐINTÉZET FELÜGYELŐ TANÁCSA 2001. FEBRUÁR 20-ÁN ÜLÉSEZETT. AZ ÜLÉSEN RÉSZT VETT A TULAJDONOS KÉPVISELETÉBEN HORVÁTH LAJOS, A KÖZLEKEDÉSI ÉS VÍZÜGYI MINISZTÉRIUM VASÚTI FŐOSZTÁLYVEZETŐJE.

Napirenden:

1. Tájékoztató hangzott el a kórház 2000-ben ben végzett gazdálkodásáról, a betegforgalomhoz kapcsolódó és igazodó létszám és bérhelyzet alakulásáról.

Dr. Sélleiné Márki Mária gazdasági igazgató tájékoztatója alapján a Felügyelő Tanács megállapította, hogy a Kórház egészségügyi szakellátás területén nyújtott teljesítménye 2000.évben megközelítően az előző évi szinten volt. Gazdálkodása 2000-ben stabil, likviditási helyzete megfelelő volt.

Továbbra is gondot okoz a vezetésnek a 13. havi illetmény kifizetése, amelyet az OEP évek óta nem finanszíroz, a kifizetésre pedig törvényszinten kötelezően, a KSZ alapján kerül sor. A kifizetést banki hitel felvételével oldja meg a kórház vezetése, ami komoly kamatfizetéssel jár.

2. Tájékoztatót hallgatott meg a Felügyelő Tanács a területi ellátási kötelezettség hiánya miatt kialakult helyzetről és a jövőbeli elképzelésekről.

Dr. Lőke Miklós Főigazgató főorvos elmondta, hogy a MÁV Kórháznak a megalakulása óta volt területi ellátási kötelezettsége, ami azt jelentette, hogy a városi Hetényi Kórházzal történt megyei szintű megegyezés alapján hétfőn és csütörtökön a MÁV Kórház látta el az ügyeletet. Törökszentmiklós és környéke területileg is a MÁV Kórházhoz tartozott.

Az önkormányzat az ÁNTSZ megyei tiszti főorvos egyetértésével 2001-től visszavette a területi ellátási kötelezettséget a MÁV Kórháztól. Sajnos mindezen intézkedések előtt előzetes értesítést nem kapott a Kórház vezetése, így a sajtón keresztül utólag tudta csak a betegeket értesíteni. Jelenleg a kórház vezetése úgy döntött, hogy csendes ügyeletet tart hétfőn és csütörtökön, így a szabad orvos-és intézményválasztás lehetőségével továbbra is élhet minden beteg, és kérheti a háziorvosától, hogy a MÁV Kórházba utalja őt, ha az illető szakterületen a kórház rendelkezik fekvőbeteg-osztállyal.

A MÁV Kórház ISO 9002. minőségbiztosítással rendelkezik - a megyében egyedül-, ezért a főigazgató bízik abban, hogy minőségi munkával, a környezetben lévőknél jobb szolgáltatásokkal megtarthatók a betegek, ami a kórházban dolgozó 466 vasútegészségügyi dolgozónak jövőképet és létbiztonságot is jelent.

Horváth Lajos a Közlekedési Minisztérium képviseletében is arról nyilatkozott, hogy mindent megtesznek a vasútegészségügy megtartásáért, ami eddig is szervesen illeszkedett az ország egészségügyi ellátási rendszeréhez. Vállalta, hogy a február 21-én megtartandó sajtótájékoztatón ő is jelen lesz - ahol avárosi Hetényi Kórház, a MÁV Kórház és a város és megye érintett vezetői vesznek részt -, segítséget ad a MÁV Kórház vezetésének a kompromisszumok keresésében.

3. A kórházat érintő egyéb aktuális kérdések között elhangzott:

A MÁV Kórházban a 2001. januárjától kormányintézkedésként bevezetett 40000.- Ft-os minimálbérre történő átállás 268 munkavállalót érintett, és a kórház költségvetésében januárban a KJT változásból adódó kötelező emeléssel együtt - pótlékok, ügyeleti díj stb. - közel 3 millió forint többletkifizetést jelentett.

A 2001. évi gazdálkodás irányát mindez meghatározza, és komoly feladatot jelent az intézmény gazdasági vezetésének, mivel még az éves bérfejlesztés lehetőségeit ezt követően kell meghatározniuk.

A felügyelő tanács kérte az intézmény vezetését és a tulajdonost: tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a gyógyító munka színvonalát ne rontsa le a jelenleg meglévő és kialakult helyzet, a megyei kórház és a MÁV Kórház viszonya rendeződjön.

A két kórház együttműködéséről kedvező megállapodás jött létre február 21-én, amiről a Jász-Nagykun-Szolnok megyei napilap, a „Néplap" tudósítása alapján értesültünk.

Király Károlyné
VSZ Bp, TK titkár
Szolnok MÁV Kórház
Felügyelő Tanács Elnöke

Orvosoljon a miniszter!

Tekintettel az ágazati érdekegyeztetés fontosságára, dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke levélben fordult dr. Fónagy János közlekedési és vízügyi miniszterhez. A főbb problémák közül első helyen áll a MOSZI fölszámolásával kialakult helyzet. A levél erre vonatkozó részében a VSZ elnöke így fogalmaz:

„A MÁV Orvosszakértői Intézet /MOSZI/ 2001. február 14-i megszüntetésével megítélésünk szerint az egészségileg alkalmatlanná vált vasutas munkavállalók élethelyzetének kezelése hátrányosan fog változni.

A munkaképesség-csökkenés megállapítása, illetve a rokkantá nyilvánítás, mint tevékenység, átkerült ugyan az országos társadalombiztosítási rendszerbe, de az eljárás során nem látjuk biztosítva a speciális vasúti foglalkozás-egészségügyi ismereteket igénylő szakértői gyakorlatot.

A vasút veszélyes üzem, a MOSZI a vasúti sajátosságokra tekintettel működött elkülönülten. A megváltozott helyzet rendezése és a várható hátrányok kiküszöbölése érdekében javasoljuk, hogy a területen (megyékben) működő elbíráló bizottságokba egy- egy fő vasúti foglalkozás-egészségügyi szakorvos kerüljön be. A másodfokú bizottságban pedig kívánatos lenne – a vasutasok esetében - a többségében vasúti szakismerettel rendelkező létszámösszetétel."

Fónagy miniszter úr – aki támogatandónak minősítette a javaslatot – soron kívüli intézkedést ígért az ügyben, amelynek részleteiről a Magyar Vasutas is beszámol majd.

In Memoriam MOSZI

Elismerem, hogy tehetetlen dühömben ragadtam tollat, amikor hírét vettem, hogy megszűnik a MÁV Orvosszakértői Intézet, és bízva bízom, hogy írásom gondolkodásra késztet minden jóérzésű vasutast!

A vasút önálló egészségügye mindig is szálka volt az állami egészségügy szemében; többször megpróbálták annak privilégiumait csorbítani, értékeit megszerezni. Hol vannak már azok a szép idők, amikor a vasútorvos egy személyben gyógyított, gondozott és rehabilitált? Amikor egy infarktuson átesett páciens hat héten belül – közvetlen telefonkapcsolat útján egyeztetve – Balatonfüreden rehabilitálódhatott, és nem egy esetben eredeti munkakörébe alkalmasan, gyógyultan tért vissza? Amikor a mozgásszervi megbetegedés, netán üzemi baleset miatt munkaképtelenné váló dolgozó, elsőbbséget élvezve, négy héten belül rehabilitációs intézetbe került és három hét intenzív kezelés után ismét fel tudta venni a munkát? Amikor a vasutas nyugdíjas - aki évtizedekig az időjárás viszontagságainak kitéve dolgozott - évente kezeltethette magát azokban az intézményekben, amelyeknek felépítését és létét az ő forintjai és téglajegyei tették lehetővé?

Az első csapás akkor sújtott le, amikor az úgynevezett kártyarendszert bevezetve, megfosztották a vasútorvosokat a kizárólagos táppénzre vételi jogosultságuktól. Ennek azóta is érzékelhetők a negatív következményei:

- nem követhető megfelelően a vasutas dolgozók egészségügyi állapota;
- nincsenek szoros követés alatt a krónikus betegségben szenvedők;
- lehetőség van a betegségek eltitkolására.

Ugyanakkor a vasútorvosokat kötelezték – területi ellátási kötelezettség nélkül, mintha a vasút nem lenne terület – a háziorvosi teendők ellátására, annak összes negatív diszkriminációját magukra vállalva. Az orvosok próbálnak becsületesen helytállni.

Második lépcsőben a rehabilitációs intézetek, szakrendelők arra kényszerültek, hogy megnyissák kapuikat, sőt előnyben részesítsék a „fizetővendégeket". Az életben maradásuk volt a tét! Ezzel magyarázható, hogy a rehabilitációs intézetekbe kerülésre egy, sőt másfél évet is várni kell, a hévízi beutalások ideje két hétre szűkült, ami szakmailag kifogásolható.

Harmadik lépcsőben megszüntették a MOSZI-t, azt a szervezetet, amelynek szakemberei tudták, hogy a vasút fokozottan balesetveszélyes üzem, tudták, hogy a rehabilitációra minimális a lehetőség, s akik ismerték, hogy az adott munkakörök mögött milyen munkát kell a vasutas dolgozóknak ellátni. Ennek megfelelően hozták meg a döntéseiket, minden esetben szorosan együttműködve az illetékes vasútorvos kollégával. Így nem fordulhatott elő olyan eset, hogy a csípőprotézis műtéten átesett vonalbejáró 50 %-ot kapjon, és a rehabilitációját javasolják kevés állást, járást igénylő munkakörben.

Negyedik lépcső: VTI?
Ötödik lépcső: MÁV Nyugdíjintézet?
Hatodik lépcső: Vasúti Törvény az egészségügyről?

Anno, kazánkovács nagyapám, illetve vonalbiztos apám idejében a vasutasok két okból biztosan leálltak volna: a bérük és az egészségügyük érdekében.

És ma?

Dr. Pénzes Katalin
vasútorvos, a VSZ elnökségi tagja

Tekintettel a leírtak súlyára és az ügy fontosságára, lapunk legközelebbi számában a kérdést más oldalról is megvilágítjuk.

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

A szakszervezetek a megalakulásuktól kezdve politizálnak

hangsúlyozza Rabi Ferenc, az MSZOSZ alelnöke

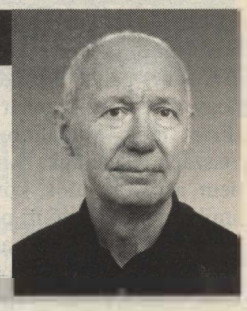

– A kérdés tehát az: politizáljanak-e a szakszervezetek. Ha ne, akkor miért ne, ha igen, akkor hogyan?

– Az MSZOSZ a tagszervezetek és a területi szervezetek bevonásával 1996-ban vitát indított a konföderációs álláspont kialakítására.

Ennek a vitasorozatnak az egyik tanulsága az volt, hogy jóllehet ebben a kérdéskörben megoszlanak a vélemények, de az 1993-ra kialakult nézet felülvizsgálatára, a legfontosabb elvek megváltoztatására nem volt szükség.

ÁLLANDÓ KONFRONTÁCIÓVAL, TÖMEGES AKCIÓKKAL LEHET EREDMÉNYEKET ELÉRNI

szervezetek működését, törekvéseik megvalósítását.

– Ezek alapján mi jellemzi a mai helyzetet?

– Az MSZOSZ-ben folytatott viták eredményezték a jelenlegi gyakorlat kialakulását. Ennek lényege, hogy a szakszervezeti tagság pártpolitikai kötődése különböző lehet, s ezért a közösen megfogalmazott törekvések pártpolitikai képviseletére platformok alakultak. A direkt párt-lista-kereszténydemokrata, valamint a munkásplatform.

– Sorozatosan kritika tárgya, hogy szükség van-e szakszervezeti indíttatású országgyűlési és önkormányzati képviselőkre.

– Az MSZOSZ szocialista-szociáldemokrata platformja megállapodásain keresztül kerültek a parlamentbe és az önkormányzatokba képviselők. Tapasztalataink alapján az információgyűjtés, a szakszervezeti álláspontok képviselete a különböző bizottságokban, a határozatokat befolyásoló tényezők lehetővé teszi a megalapozottabb döntéseket. A szakszervezeti indíttatású képviselők nem pártpolitikusként, hanem elsősorban szakszervezeti vezetőkként, érdekvédőkként nyilvánulnak meg tevékenységük során. Ez lehetővé teszi azt, amit egyébként is fontosnak tartunk, hogy a szakszervezeti álláspontok tudatos képviselete megjelenjen a törvényhozásban és az önkormányzatok munkájában.

A szakszervezetek autonóm szerveződések, nem a pártok kiszolgálói vagy segédcsapatai. Viszont minden szakszervezetnek mérlegelnie kell, hogy az érdekvédelemhez, annak eredményes megvalósításához milyen viszonyt alakít ki az egyes kormányzati pozícióban vagy ellenzékben lévő pártokkal. Amennyiben a szakszervezeteket nem értékként, a társadalmat befolyásoló tényezőként kezelik, akkor az együttműködés minimális feltételei sem jönnek létre.

LEGYEN ÉRTÉK!

Az MSZOSZ tagszervezeteinek álláspontját a fentiekben vázolt gondolatiság jegyében alakítottuk ki és alkalmazzuk. Természetesen folyamatos párbeszédben, vitában és kölcsönös egyetértésben.

TÖBB, MINT 100 ÉVE POLITIZÁLNAK

A szakszervezet és lényegében minden közösség már a megalakulásával politizál, hiszen a bélyeggyűjtők és a horgászok is kialakítják álláspontjukat a különböző témakörökben. A szakszervezetek a megalakulásuk óta, több mint 100 éve politizálnak. Magyarországon a második világháborúig a szociáldemokrata párt és a szakszervezeti mozgalom szimbiózisban, egymást erősítve élt és dolgozott. Ez a szociáldemokrata típusú szakszervezeti modell jelenleg is működőképes a skandináv országokban.

Nálunk a rendszerváltást megelőző évben történelmi kényszer volt a transzmissziós szereppel való szakítás.

A következő esztendőkben világossá vált, hogy a törvényhozáson és a kormányzati akaraton keresztül a szabályozó rendszerek változtatásával nehéz helyzetbe hozhatók az érdekvédelmi szervezetek. Ezzel szemben csak állandó konfrontációval, tömeges akciókkal lehet eredményeket elérni. Van persze másik út is. Az, hogy pártpolitikai támogatókat keresnek az érdekvédők, akik, s amelyek kormányzati pozícióban megállapodásos rendszerekkel segíthetik a politizálás a platformok feladata, de ez nem lehet MSZOSZ alapszabály és program ellenes. A konföderáció pártpolitikai megállapodásokat nem köthet. A jelenleg is működő három platform közül meghatározó támogatottsága a szocialista-szociáldemokra platformnak van. Működik még a kereszténységi szociális platform.

A politika

A politika a társadalmi rétegek, csoportok érdekeinek, céljainak és feladatainak összessége; a társadalmi rétegek és csoportok egymáshoz és hatalomhoz való viszonya; az egyes államoknak a nemzetközi élet alapvető kérdéseihez való viszonya; a különböző társadalmi erőknek a társadalmi fejlődés fő tendenciáihoz, követelményeihez, feltételeihez való viszonya; a hatalom megszerzéséért, illetve megtartásáért, az érdekek érvényesítéséért, vagy ennek akadályozásáért folyó harc, s annak eszköze, módszere.

Megkülönböztetünk bel- és külpolitikát aszerint, hogy az országon belül vagy az államok között érvényesül-e. A külpolitika mintegy folytatása a belpolitikának. A belpolitika is tovább tagolódik társadalom- és gazdaságpolitikára, kulturális és oktatáspolitikára, egészségügyi- és szociálpolitikára, stb. Beszélünk párt- és szakszervezet-politikáról, ifjúságpolitikáról, stb.

A politika a társadalom, az állam vezetésére irányuló tevékenység. Nem csupán a hatalom megszerzésének és megtartásának technikája, hanem cselekvő, alkotó részvétel a közösség ügyeinek intézésében, a társadalom életében.

A politika az akaratok, az érdekek, az érzelmek világa is. Meg a lehetőségek művészete. A politika mint államművészet fontos a nemzetek, a nemzetközi szervezetek életében, hiszen milliók sorsát befolyásolja és dönti el hosszú időre, jó vagy rossz irányba.

„Az emberek jóra és szebbre való vállalkozása társadalmi kiterjedettségben – írja Gombár Csaba politológus – mindig csak akkor jutott eredményre, ha politikai erővé is tudott szerveződni, vagy valamely politika védőernyője alá tudott húzódni. A történelem nem a tudomány vagy a művészet harca a politika ellenében, hanem az alkotó ember különböző politikában is megjelenő törekvése, e különböző politikák ütközése." (A politika parttalan világa 1986.)

Szabad a pálya!

Természetesen most a vasúti pályára értendő a cím és nem a futballpályára, bár a MÁV Rt. Vezérigazgatósága által a közelmúltban – az 51. Vasutasnapra – meghirdetett „szabadidős sportversenyekre" vonatkozó felhívást megismerve erre is gondolhatnánk. Még csak nem is az Európai Unió országai vasútjainál már meglévő koncessziós megállapodásra, a „szabad pályahasználatra" kell most asszociálnunk, aminek az alkalmazása épp elég gondot fog majd okozni a leépülőben lévő magyar vasútnak, az „Uniós csatlakozásunkat" követően kialakuló (számunkra hátrányos és egyenlőtlen) versenyhelyzet miatt.

Nézzük meg tehát közelebbről, hogy mitől is lesz szabad, járható a (vasúti) pálya! Először is attól, hogy van, létezik, tehát megépült. (Erre még valamikor jó lesz visszaemlékeznünk, mert most nem azok az idők következnek, amikor számottevő új pályaszakaszok építése lesz várható. Sokkal inkább egyes vasúti pályaszakaszok bezárása van tervbe véve, bizonyos megalapozatlan, nem túl meggyőző teóriákra hivatkozással.)

További feltétele a pálya használatának annak minősége, műszaki állapota, más szóval használhatósága. (Való igaz, hogy a vasúti közlekedésnek ezen túlmenően még további feltételei is vannak, pl. a vasúti jelző- és biztosítóberendezések, a vontató és vontatott járművek, a vasutas dolgozók. Azonban mégiscsak elsődleges feltétel a vasúti pálya megléte, működőképessége. Itt jutottam el a mondanivalóm lényegéhez, nevezetesen ahhoz, hogy a használhatóság legfontosabb elemei: a pályafelügyelet, a pályakarbantartás és (az egy idő után már szükségszerű) pályafelújítás.

Bízom

Mindezen tevékenységek jelenleg – és remélhetően a jövőben is – a pályavasúti szakszolgálatoknál találhatók.

Bízom abban, hogy az állam, mint tulajdonos, kellő felelősséggel áll a későbbiekben is „a vasút ügyéhez" és – gazdasági okokra hivatkozva – nem fog „egy hozzáértő" bróker céget, megbízni a problémakör megoldásával, aminek is az lehetne a következménye, hogy a vasúti pályavonalak biztonságát egy jó nevű őrző-védő cég is felügyelhetné, vagy az országos pályafenntartási és felújítási tevékenységet egy – a könnyűiparban már bizonyított – (cipőfelsőrész készítő) kft. is végezhetné!

Nem lehet kiiktatni

Ebben az évszázadban, de leggyorsabban az utóbbi évtizedekben hatalmas fejlődésen ment keresztül a pályafenntartási technológia. A korszerűen megtervezett pályafelújító és karbantartó gépek, gépláncok (Plasser) alkalmazása mellett sem lehet azonban teljesen kiiktatni e technológiából az élőmunkát, amit a vasúti pályamunkások valósítanak meg. Tisztemnél fogva sokszor leírtam már, de úgy érzem, hogy nem lehet eleget hangsúlyozni ebben a munkakörben dolgozóknak – a MÁV Rt.-n belüli – kimagaslóan kedvezőtlen munkakörülményeit és szociális ellátottságát. Ez még akkor sem vitatható, ha azt is tényként kell elfogadnunk, hogy az utóbbi időben a nehéz fizikai munka kiváltására ügyes kéziszerszámok és kisgépek kerültek kifejlesztésre és beszerzésre, továbbá, hogy az egyéni védőeszközök és a munkaruházat tekintetében is tagadhatatlan az előrelépés. Nem következett be azonban nagyobb fejlődés a – szélsőséges időjárási viszonyok között is – a nyílt vonalon dolgozók szociális körülményeiben (tisztálkodási lehetőség, étkezés, egészséges ivóvízzel való ellátottság, stb.) és bérezésében.

Mivel a PHM szakszolgálatnál a pályamunkások létszáma igen számottevő (a szakigazgatóság létszámának mintegy egyharmada) a Vasutasok Szakszervezetének és ezen belül a Pályagazdálkodási Intéző Bizottságunknak is kiemelt feladatát képezi ezen dolgozói réteg érdekképviselete.

A PÁLYÁS SZAKÁGNÁL ALKALMAZOTT TELJESÍTMÉNYBÉR-KERET IDEI MEGHATÁROZÁSÁNÁL FIGYELEMBE VETTÉK A PLUSZ 4,4 %-OS KOMPENZÁCIÓS SZORZÓT IS

Ezt a célt szolgálta az az elfogadott VSZ javaslat, aminek kapcsán a két évvel ezelőtti bérfejlesztésnél a legrosszabbul kereső pályamunkások az átlagnál magasabb bérfejlesztésben részesültek. Ennek köszönhető az UDJ vezetők korkedvezményes nyugdíjba vonulása. Az új bértarifa tárgyalásoknál (mely besorolási rendszer nem a VSZ hibájából került elnapolásra) ezért javasoltuk és javasoljuk továbbra is a betanított pályamunkások és a vonalgondozók egy tarifaosztállyal történő feljebbsorolását.

Céltudatosan haladunk

Ezért szorgalmazzuk a SZÉT-en (Szakági Érdekegyeztető Tanács) a PHM Szakigazgatóság „gépjármű koncepciójával" összhangban a munkásszállítás feltételeinek javítását. A közelmúltban a VÉT-en (Vasúti Érdekegyeztető Tanács) tett hozzászólásunknak is az eredménye, hogy a pályás szakágnál alkalmazott teljesítménybér keret ez évi meghatározásánál figyelembe vették a plusz 4,4 %-os kompenzációs szorzót is.

Érdekvédelmi munkánk eredményeit még tovább sorolhatnám a szolgálati főnökségek és a dolgozók helyi gondjainak kezelésével, azonban ez most nem célom. Sokkal inkább azt szeretném megértetni e cikk olvasóival, hogy céltudatosan haladunk azon az úton, ami arra lett kijelölve, hogy egyre jobbá tegye a pályavasúti munkavállalók helyzetét. Remélem, hogy eddigi eredményeinket és a jövőre vonatkozó célkitűzéseinket az érdekeltek elfogadják és megértik, és ennek eredménye az lesz, hogy egyre többen fogják választani szervezetünket, a VSZ-t.

Vida Péter
IB titkár

Egyes vasúti pályaszakaszok bezárását tervezik

Továbbképzés

Az Országos Munkaügyi és Munkavédelmi Főfelügyelőség folyamatos továbbképzést tart az EU csatlakozás, jogharmonizáció tárgyában, felkészítendő a felügyelői gárdát a csatlakozás utáni bokros teendőkre.

Ebben az évben már civil szervezetek – így a szakszervezetek is – meghívást kaptak – korlátozott számban – a tanfolyamra.

A tanfolyamon a Külügyminisztérium, az OMMF és az ANTSZ biztosít magas szintű előadásokat. Néhány megszívlelendő – a szakszervezetek részére is fontos – feladat és tanulság a tanfolyam anyagából:

- A belépéstől egyetlen szabvány sem lesz kötelező.
- A minőségellenőrzés szorosabb együttműködésre lesz kényszerítve: munkavédelem, munkahelyi egészségvédelem, fogyasztóvédelem, környezetvédelem.
- A termék megfelelősége a gyártó felelőssége.
- A munkáltató köteles biztosítást kötni a munkavállaló védelmére (több esemény, magasabb díj.)
- A kockázatértékelést személyre szólóan kell előkészíteni.
- A minőségtanúsítás magában foglalja a munkavédelmi és egyéb, a munkavállalóra vonatkozó szabályok betartását is.

Magasszintű előadások

A szakszervezetek szükséges a befolyásukat növelni a munka- és egészségvédelem területén, mert ez lesz az a rendszer, ahol a munkavédelmi képviselőkön keresztül hatást gyakorolhat a munkáltatóra. (KIVÁLASZTÁS!) A tervezett bírságok ismeretében (telephelyenként 10 MFt) olcsóbb lesz a megelőzés és a feltételek biztosítása, mint a következmények és a bírságok kifizetése. Nem kis feladat lesz az elvárásoknak megfelelni, mindenki megkapja a feladatát, de azzal tisztában kell lenni, hogy sem a végrehajtás, sem az ellenőrzés, sem a folyamatos figyelemmel kísérés nem megy szakértelem nélkül.

Pszota Árpád
GIB titkár

SZAKSZERŰ, PONTOS ÉS MEGBÍZHATÓ

Amit a Vasutas Nyugdíjpénztárról tudni kell

A Magyar Vasutas oldalain sorozatot indítottunk, amely a Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztárral kívánja megismertetni az olvasókat. Mostani cikkünkben a tagsági viszony keletkezéséről és a tagdíj mértékéről szólunk.

A tagsági viszony keletkezése

A tagsági viszony létrejöttéhez szükséges a belépési nyilatkozat kitöltése, a Pénztárhoz történő eljuttatása és a tagdíj megfizetése. A Pénztár a belépési nyilatkozatot legkésőbb a benyújtástól számított harminc napon belül záradékolja. A záradékolás magában foglalja a pénztári tagság és a tagdíjfizetés kezdő időpontját, a pénztártagsági egyéni azonosító szám feltüntetését, a keltezést, az igazgatótanács elnökének aláírását.

A magánpénztári tagság csak a pályakezdőknek kötelező. Pályakezdőknek minősül az, aki az oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott legutolsó tanulmányai megszűnését követően első ízben létesít munkaviszonyt, és ebben az időpontban még nem töltötte be a negyvenkettedik életévét.

Pályakezdőknek kötelező

Azok, akik nem minősültek pályakezdőnek, 1999. szeptember 1-jéig önkéntes elhatározás alapján léphettek át a vegyes rendszerve.

Az önkéntes döntéssel csatlakozók esetében 2002. december 31-ig van visszalépési lehetőség a társadalombiztosítási rendszerbe.

A pénztártag halála esetére kedvezményezettet jelölhet a belépési nyilatkozat kitöltésével egyidejűleg, vagy a tagsági viszony fennállása alatt bármikor.

Nagyon fontos a belépési nyilatkozaton feltüntetett személyi adatokban történt változás bejelentése, mert ennek hiányában lakáscím vagy névváltozás esetén az egyéni számlakivonat és az adóigazolás nem postázható.

A tagdíj mértéke

Önkéntes pénztári tagságnál a tagdíjnak két formája van: az egységes tagdíj és az esetenként vagy rendszeresen fizetett többlet-tagdíj.

Egységes tagdíj:

A tag főfoglalkozású munkaviszonyában elért havi bruttó keresete, illetve a társadalombiztosítás keretében kapott ellátás négy százaléka.

Munkaviszonyban nem állók esetében a tárgyévet megelőző év személyi jövedelemadó alapját képező jövedelem 1/12-ed részének négy százaléka.

Nyugdíjellátásban részesülők esetén a havonta folyósított nyugdíj négy százaléka.

Jövedelemmel nem rendelkezők esetén a tárgyév első napján érvényes, külön jogszabályban meghatározott minimálbér négy százaléka.

Az egységes tagdíjon felül a pénztártag esetenként vagy rendszeresen többlet-tagdíjat fizethet. ***Az önkéntes pénztári egységes tagdíj utólag a tárgyhót követő hónap 15. napjáig esedékes.*** Magánpénztári tagoknál a tagdíj mértéke az adóköteles jövedelem hat százaléka, amely tíz százalék mértékig kiegészíthető. A magánpénztári tagdíj utólag a tárgyhót követő hónap 12. napjáig esedékes.

A tagdíjfizetési kötelezettség teljesíthető:

Munkabérből, társadalombiztosítás keretében kapott ellátásból történő levonás alapján, munkáltatói átutalással.

Lakossági folyószámláról történő átutalással, a folyószámlaszám és a pénzintézet megnevezésével. ***A Pénztár által rendelkezésre bocsátott átutalási postautalványon.***

Önkéntes pénztári tagdíj a nyugdíjból történő levonással és a Nyugdíj Igazgatósági átutalással. A tagdíjfizetés módjáról a pénztártag a belépési nyilatkozat kiállításakor nyilatkozik, amely a Pénztárhoz tett írásbeli bejelentéssel módosítható.

Vélemény

Záhony-Port tervezett szervezeti módosításáról

A MÁV Rt. 2000. december 5-i vezérigazgatói értekezlete 40/T/2001. számú határozata Záhony-Port tervezett átalakítására minden ésszerű racionalistást nélkülöz.

A MÁV Rt. Vezérigazgatóság Reform Főosztály Gy.113-633/2000. RF előterjesztésében kiemelten foglalkozik Záhony-Port tevékenységével. Az előterjesztés a társaság érdekeit tartva szem előtt kiemeli, hogy „a jelenlegi egység megbontása előre nem látható problémákat hozhat felszínre.”.

Új szervezeti forma

A rendszerváltáskor – privatizációs szándékkal – megbontották Záhony egységes irányítási rendszerét azzal, hogy létrehoztak az átrakáshoz kapcsolódó tevékenység irányítására egy önálló igazgatóságot. A megmaradó részt a korábbi igazgatóság látta el és irányította úgy, hogy a funkcionális egységek, személyügy, munkavédelem, belső ellenőrzés, vagyonvédelem, vasútbiztonság, igazgatás közös tevékenység maradt.

A kettős irányítás problematikája rövid időn belül felszínre került. A rendelkezésre álló munkaerő hatékony foglalkoztatása erőteljesen romlott, megnőtt a nem termelő létszám, a fuvaroztatók megnyerésére belső nemkívánatos konkurencia alakult ki, a munkaerő belső mobilitása csökkent, a költségek megnövekedtek. A felügyeletet ellátó irányító egységek nem tudták a társaság érdekeit hatékonyan érvényre juttatni. Azzal, hogy az egységes technológiára épülő, szervezetileg nem elkülönített gazdaság érdekeinek is ellent mond, az új tulajdonos/ok/ olyan helyzeti előnyhöz jutnak, amely nem lehet érdeke a nemzet vasútjának. Az átalakítás nem mutatja ki, hogy ilyen bevétel-növekedést, költségcsökkenést produkál az új szervezeti forma.

A MÁV Rt. egyes vezetői által tervezett átalakítás előterjesztései nem is foglalkoznak azzal, hogy a 2000. évi 1,8 milliárd forintos eredmény a későbbiekben realizálódhat-e, illetve ennek a gazdaságossági eredménynek a kimunkálatlansága, figyelmen kívül hagyása azt sugallja, hogy ez bántólag hat a vezetés szemében, megítélésünkben.

A megoldás, ha a nemzetgazdaság érdekeit vesszük figyelembe, a jelenlegi szervezeti forma megtartása melletti vezérigazgatói irányítás visszaállítása, ami nyilvánvalóan egyes szakigazgatóságok, személyek érdekeit sérti, de eldöntendő az, hogy milyen vasúttal kívánunk az Európai Unióhoz csatlakozni.

A jelenlegi egység megbontása problémákat hozhat

„Megállapítható, hogy Záhony-Port az utóbbi időszakban a konkurenciával szemben megszerzett vezető szerepét csak abban az esetben tudja a MÁV Rt. érdekeinek megfelelően megtartani, ha valamennyi – jelenleg is általa végzett – árufuvarozáshoz kapcsolódó komplex szolgáltatásait az árufuvarozási szakágon belül önálló szervezeti formában végzi, megteremtve a feltételt a rugalmas piaci alkalmazkodáshoz”.

Záhony helyzetét a mostani „átalakítás” során, majdnem egy az egyben az előző kormány idején megvalósított kettősség formájában kívánják rendezni. Az 1994-es kormányhoz végrehajtó szolgálati főnökségeket, egységeket, több szakág irányított Budapestről, a bevételek kiesését, a költségek növekedését indukálták. A tarthatatlan állapot megállítására hozták létre, illetve állították vissza 1996-ban a jelenleg eredményesen működő szervezeti egységet.

A jelenlegi átszervezés célja a nem személyszállító tevékenység majdani privatizációs előkészítése lehet!

Az elmúlt két évben PHARE, ISPA beruházásból, nem kevés kormányzati támogatásból több milliárdos beruházások valósultak meg. Egy esetleges privatizálásnál, amely a nemzetközlekedési folyosók szabad átjárhatósága, a pályahasználat felszabadítása nem lehet indoka az átalakításnak, hiszen egy állami tulajdonú vállalat szervezeti egysége bármilyen irányítás alatt is működik, nem sértheti a tulajdonos érdekeit.

A VSZ kérte a MÁV Rt. Igazgatóság elnökének és vezérigazgatójának megfelelő intézkedését a felesleges és párhuzamos íróasztalpiramis létrehozásának megakadályozására. A KöViM miniszterét kértük, hogy a haszontalan, sőt ártalmas „vasúti reformra” Záhony-Port esetében kiemelt figyelmet fordítson.

VSZ Elnöksége

KERESZTREJTVÉNY

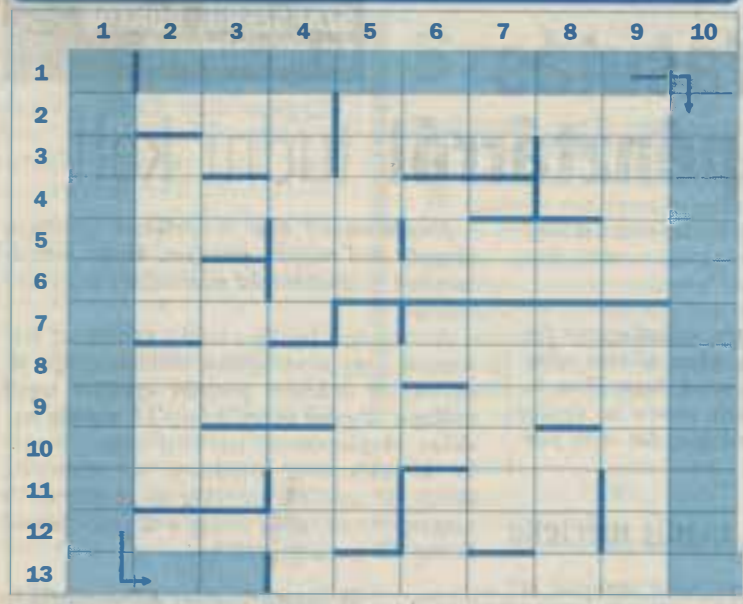

325 éve, 1676-ban, élete legszebb győzelmének nevezte (függ. 1.) holland admirális a tettét, amikor kiszabadította a gályarabságból a 26 magyar (vízsz. 1.). Ennek állított emlékművet Debrecen.

VÍZSZINTES: *1)* Méter – Megfejtendő; *2)* Pápa volt – Idő előtt evő; *3)* Becsapás – Fohász – Egyik bankunk; *4)* Spanyol köznemes – Egymásutániság; *5)* Egyik szülő – római 501 – Távíró fajta; *6)* Szántó eszköz – Feded; *7)* Orosztó (vissza) – Zorro – Csiki...; *8)* Vitorlák teszik szélben; *9)* Fejlődésbe; *10)* Csapongó zenei feldolgozást; *11)* Nagyhatalom – Néma hűhó, – Kézzel jelez – Találgatás fele; *12)* Fiatal (ang.) – Vetített kép – Újra közepe;
FÜGGŐLEGES: *1)* Megfejtendő; *2)* Róna egyneműi – Fejfedő (népi) – Miskolc hegye – Fotex hangzói; *3)* Rececce fele – Orosz igen – Tehát (lat.) – Pál, Anna – Megszólítás; *4)* Beletörődött – Rang rész – Tüskés állat (bec.); *5)* Női név – Zavartan duzzog! – Nitrogén v.j.; *6)* Omladék – Gazdasági társas forma volt – Kobalt v.j. Szén, Oxigén v.j. – Fogyaszd az italt; *7)* Kamrában van! – Nulla – Néma boka! – Kárhoztatni - Urán; *8)* Férfinév – dupla sugár! – Fiat családtag – ló; *9)* Tipp játékos – Felső ruhája.

ELŐZŐ SZÁMUNK HELYES MEGFEJTÉSE: Kölcsey Ferenc – Himnusz – Magyar Kultúra Napja. A helyes megfejtést beküldők közül a nyertes: **Özv. Házi Józsefné** – Budapest. Nyereménye: a Pallas Könyvkiadó ajándékcsomagja. Gratulálunk!

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**

kizárólagos vasúti kocsizár gyártója

örömmel tudatja, hogy megkezdte a minden igényt kielégítő

fém és műanyag jelképes

és **biztonsági zárak**

gyártását és forgalmazását mind vasúti, mind közúti célra, magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

Családi sportnap a miskolci TBF-en

Amikor a rohanás, a munkahelyi és otthoni elfoglaltságok teljesen lekötik a „hétköznapi ember" mindennapját, jólesik egy hétvégi nap a közös szabadprogramra. A munkáltató és a munkavállaló közös érdeke, hogy időnként, lazítva a szorításon, vezetők és beosztottak, ideális körülmények között kapcsolódjanak ki.

Régi hagyományokat újra kell éleszteni. Ennek szándékával, illetve az előző években tett kísérletek pozitív eredményével hirdettük meg főnökségünk dolgozóinak a családi hétvége programját. A rendezvényre a „vártnál" jóval többen jelezték részvételüket, ezért kellett támogatókat keresnünk. Jó érzés volt, hogy kicsiny főnökségünk vezetése a gondolat mellé csatlakozott, és támogatta a rendezvényt. A jó előkészületek és a hírverés hatására mintegy 140 ember részvételével, március 3-án, szombaton délelőtt benépesedett Encs város sportcsarnoka és uszodája. Az egész napos rendezvény a hideg havas eső ellenére forró hangulatban, a visszajelzések alapján mindenki megelégedésére zajlott. Különböző ügyességi játékok mellett a teremlabdarúgó torna volt a kiemelkedő esemény.

Ahat teremfocira nevezett csapat Vámosgyörk, Füzesabony, Miskolc, Felsőzsolca, Hidasnémeti, Kazincbarcika, Putnok távközlő és biztosítóberendezési munkavállalóiból verbuválódott össze. A kísérő családtagok buzdítására, kemény küzdelemben a két csoportgyőztes játszott a díszes kupáért, melyből a végén a zsolcaiak ihatták a pezsgőt.

A csoportok szavazatai alapján díjaztuk a legjobb mezőnyjátékost, a legjobb kapust, a gólkirályt és a legjobb szurkolót is. A mérkőzések közötti szünetekben a gyerekek ügyességi játékokban, illetve 7-es rúgó versenyben, a hölgyek pedig félpályás kapura gurításban jeleskedhettek.

Nagyon sokan, felnőttek és gyerekek éltek a lehetőséggel, és kihasználták a fedett uszoda kellemes, üdítő vizét. Szerénységem tiltakozik ugyan, de meg kell említenem, hogy a szintén hagyományos **Szakszervezetek-Vezetők** labdarúgó mérkőzésen is „hagyományos eredmény" született (szóval nyertünk). Délután a közeli Bársony étteremben nagyon finom babgulyás, túrósbatyu és üdítő kíséretében újra felidéztük a nap történéseit.

Fotó: Orosz Tamás

A teremtorna végeredménye:

Felsőzsolca, TBF Központ, Kazincbarcika, Vámosgyörk, Telefonközpont, Gömöri

A torna gólkirálya: Czövek Gábor Telefonközpont

A legjobb kapus: Braun Mihály Vágányfék

A legjobb mezőnyjátékos: Varga Zsolt Kazincbarcika

A legjobb szurkoló: Fábián Ágnes TBF Központ

Köszönet mindenkinek, aki jelenlétével emelte e nap sikerét, külön köszönet a szervezésben, rendezésben segítséget nyújtó kollégáknak, családtagoknak.

Ez a nap is igazolta, hogy a Vasutasok Szakszervezete továbbra is partner az összefogás megteremtésében és a közösségi élet fejlesztésében.

Bodnár József
TBF alapszervezet

Lapunkat rendszeresen szemlézi MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«

OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervező-szerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest. Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/4. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. ÁPRILIS

Munka-kongresszus

A Vasutasok Szakszervezetének Választmánya

2001. április 26-ra összehívta a szakszervezet munkakongresszusát.

A legutóbbi kongresszus óta eltelt idő alatt ugyanis olyan változások történtek, amelyek indokolttá teszik az alapszabály módosítását.

Az eseményekről a Magyar Vasutas is részletesen beszámol majd.

30-35 ezer ember **tüntetett**

A világ és Európa szakszervezeti szövetségei is tiltakoztak a kormánynál a munkavállalók számára előnytelen szabályozás miatt.

Fotó: Karácsony Szilárd

AKTUÁLIS

Május 1.

A FELELŐSSÉG KÉNYES PORTÉKA

Május 1-jén a természet a megújulását, a harmóniáját mutatja. Csicsergő madarak, virágzó és zöldellő fák jelzik a tavasz érkezését. Ilyenkor megújulnak az erők. A kormány szintén friss energiával lendült mozgásba, hogy az évek óta eldöntetlen kérdést, a Munka törvénykönyve módosításait újból ránk kényszerítse. Nekünk, munkavállalóknak tehát demonstrációt hozott a tavasz.

Mielőtt hatalomra került, a jelen kormány a munka becsületének helyreállítását ígérte! Sokan hittek nekik, ezért uralkodnak most félfeudális szellemben. A polgárosodást, a munkából élők tisztességes, emberhez méltó megélhetését, a családok, a társadalom fejlődését ígérték. Ezzel szemben a kiválasztottak, az úgynevezett polgárok azok, akik számára valóra is vált az ígéret. A többségnek – a bérből, saját munkájukból élőknek a mindennapos küzdelem, a bizonytalanság, a szorongás jutott osztályrészül. S mivel a Munka törvénykönyvében foglaltak sincsenek biztonságban, a prés egyre elviselhetetlenebb.

A jelszó: szemben mindenkivel! Igen! Szemben veled, a választópolgárral, szemben veled, ki a hasznot terneled az országnak, és szemben az Európai Unió joggyakorlatával. Mit nekünk Brüsszel!? – mondja a kormány. Majd megmutatjuk mi, hogy itt az történik, amit mi akarunk! Megszereztük a közvagyon egy jelentős részét, befolyásunk van mindenhol, ahol kell, már csak a népet, a munkát végzőket kell a helyükre tenni. Dolgozzon, ne gondolkozzon. A munkavállaló ne érjen rá szervezkedni! Ha heti 48 órát vagy még ennél is többet dolgozik, majd elmegy a kedve a szervezkedéstől, az összefogástól. Ha meg akar élni, a családját el akarja tartani, robotoljon, a munka töltse ki minden gondolatát.

Felemeltük a szavunkat, a köz szavát a dacos, akarnok kormányzati magatartással szemben. **Vajon hiába?** A Hősök terén március 24-én harmincharmincötezer ember tüntetett azért, hogy a Munka törvénykönyvének módosítása ne lehessen hátrányos a dolgozóknak. A világ és Európa szakszervezeti szövetségei is tiltakoztak a kormánynál a munkavállalók számára előnytelen szabályozás miatt. A Katolikus Püspöki Kar is levelet írt a kormányfőnek. **Hiába?**

Kollégák! A helyzet világos, akárcsak a kérdések. Ezek pedig: milyen mértékben hagyja magát kizsákmányolni magyar munkavállaló, illetve a kényszervállalkozó? Meddig félünk még a családunk kontójára? Meddig hisszük el, hogy nekünk egyre kevesebb jár? Biztosak vagyunk-e abban, hogy ez az út vezet Európába? A válaszokon lehet tűnődni, és ha eldöntöttük, mit akarunk, cselekednünk kell, mert a probléma nem oldódik meg magától. És nem egyenként, hanem összefogással tehetünk valamit. Vállalnunk kell, hogy képviseltetjük az érdekeinket, méghozzá a szakszervezeti tagság erősítésével. Ezt helyettünk senki sem teheti meg. Annak a magatartásnak, hogy hátradőlünk a széken, okosnak tűnő dolgokat mondunk, folyamatosan kritizálunk másokat, különben semmit nem teszünk, lejárt az ideje. A felelősség kényes portéka – gyermekeinknek, unokáinknak is tartozunk vele! Ha elfogadhatóbb körülményeket akarsz, gyere közénk! Együtt erősebbek vagyunk, és minél többen leszünk, annál nagyobb az esélyünk a sorsfordításra.

TISZTA VÁLASZOK KELLENÉNEK

Újuljunk meg mi is, hogy energikusabban állhassunk ki a jogainkért, az igazunkért. Nagypapák és nagymamák, apák és édesanyák jó érzéssel gondolnak a gazdagnak nem mondható, de kiszámíthatóbb, biztonságosabb hajdani május elsejékre. A felszabadultság érzését kellene, hogy jelentse ez az ünnep, a munka ünnepe. A harmadik évezred első évében, a fejlett világban tiszta választ kellenének a hétköznapok szintén egyértelmű, ám keserű kérdéseire. Hogy a ma kérdései a jövőben már ne vetődjenek föl.

Dr. Márkus Imre

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
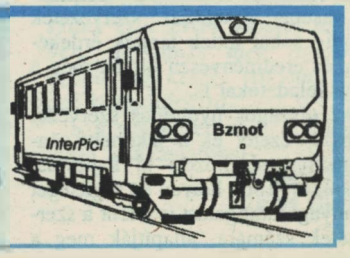

Baj van, Gábor, a morális felvetéssel!

KORREKTSÉG...?

a MÁV keretes cikkek írása helyett elfoglalhatná a számára fenntartott pozíciókat...

A MÁV Rt. dolgozóinak lapjaként elhíresült D. Press ez évi 5. számában „Hallgatnak" című keretes írásában B. G. azt várja el a Vasutasok Szakszervezete vezetőitől, hogy a szakszervezeti tagság morális felvetéseinek engedve lépjenek fel a VÖKKÖP és a VDSZSZ között jogszerűen létrejött adásvétellel szemben, amely a VDSZSZ számára – B. G. szerint – 53 millió forint hasznot hozott a konyhára. Elgondolkodtunk rajta, hogy B. G. vajon honnan szerezhetett tudomást a tagság morális felvetéseiről az esettel kapcsolatban. B. G. ugyan vázlatosan bemutatja, hogy a VÖKKÖP működése sok vonatkozásban eltér a másik két (egészségpénztár, nyugdíjpénztár) önsegélyező, kiegészítő pénztár működésétől, azonban elfelejt megemlíteni néhány nagyon fontos monumentumot.

A tisztánlátás érdekében meg kell említenünk, hogy a Nyugdíjpénztár és az Egészségpénztár létrehozása, működési feltételeinek meghatározása a három reprezentatív szakszervezet és a MÁV konszenzusán alapszik. Ezeknek a pénztároknak az irányító és ellenőrző szerveiben a megállapodást aláíró valamennyi szervezet képviselete biztosítva van.

Ezzel szemben a VÖKKÖP irányító, illetőleg ellenőrző szervében tudomásunk szerint sem a VSZ, sem a MOSZ képviselői nem vesznek részt, így a VÖKKÖP pénzügyi ügyleteiről információval sem rendelkezhetnek, sem ezen szakszervezetek vezetői, de még kevésbé azok tagsága. Ennek fényében igen érdekes B. G.-nek az a gondolata, amely a témával kapcsolatban a tagság morális felvetéseire utal. Vagy lehet, hogy a morális felvetés B. G.-től mint szakszervezeti tagtól származik? Aligha. Egyes vélemények szerint ugyanis a MÁV-nál egyes vezetői munkakörök betöltésének elengedhetetlen feltétele a szakszervezetekhez való tartozás hiánya.

A D. Pressből tudjuk, hogy a MÁV-ot ma már nem a szakszervezetek vezetik, ezért nem tőlük kellene elvárni azt, ami a MÁV feladata. A MÁV-állam szerződést nem a szakszervezetek írják alá a MÁV helyett, így nem tudják beleíratni azt, hogy az állam biztosítsa az „európai vasút" felépítéséhez szükséges állami forrásokat. A VÖKKÖP és a MÁV között a MÁV VÖKKÖP tagságáról létrejött szerződést nem a VSZ írta alá, mivel nem a VSZ vezette a MÁV-ot.

Ismereteink szerint a VDSZSZ a VÖKKÖP igazgató tanácsában és felügyelő bizottságában a megalakulásától kezdve fenntart egy-egy helyet a MÁV részére. A megoldás az lehetne, hogy a MÁV keretes cikkek írása helyett elfoglalná a számára fenntartott pozíciókat és érvényt szerezne saját, valamint a MÁV munkavállalói érdekének. Erre minden lehetősége meglenne, hiszen a jogszabályok legalább olyan erős jogosítványokat biztosítanak a MÁV számára, mint amilyeneket a Munka törvénykönyve biztosít az eredményes érdekvédelem céljából a szakszervezetek számára.

(F5i; V10p, mikrobi és a többi robot)

ÜLÉSEZETT AZ ORSZÁGOS NYUGDÍJAS SZERVEZET VÁLASZTMÁNYA

Örökifjan, lendületben

A Vasutasok Szakszervezete Országos Nyugdíjas Szervezete április harmadikán tartotta soros választmányi ülését a VSZ székházában. Az ülésre meghívást kaptak a VSZ április huszonhatodikára összehívott munka-kongresszusának nyugdíjas küldöttei is. A választmányi ülésen részt vett dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke, Simon Dezső alelnök és Dorogi Imre, az MSZOSZ nyugdíjas választmány tagja.

Az ülés összevont napirendben tárgyalta az ONYSZ munkájának – 1998-2001 – időarányos teljesítéséről készített jelentést, és javaslatait a VSZ munkakongresszusa számára.

A jelentéseket Molnár György, az ONYSZ elnöke terjesztette elő. Az előterjesztések részletes elemzést nyújtanak a szakszervezeti mozgalom eddigi útjáról, küzdelmeiről és helyzetéről.

A beszámolók kiemelten hangsúlyozzák, hogy a vasutas nyugdíjasok mindmáig megőrizték szakszervezeti szervezeteik egységét, összetartozását. A szakszervezet-ellenes hangulatkeltés azonban a nyugdíjasok érdekvédelmét is háttérbe szorította. A vasutas nyugdíjas szervezetek mindig sokat tettek tagjaik érdekében, és eredményesen oldják meg a helyi feladatokat is.

Az országos nyugdíjas szervezet alapszervezetei és a lakóhelyi önkormányzatok között jó kapcsolat alakult ki. Több helyen ez segítséget és anyagi támogatást is jelent a szervezetek számára, állapítják meg a jelentések. Az ONYSZ sok ezer tisztségviselője – idős kora ellenére – lelkes munkát végez, és állandó kapcsolatot tart a tagsággal.

A beszámoló részletesen bemutatja azokat az eredményeket, melyeket a vasutas nyugdíjas társadalom egésze érdekeinek szolgálatában végzett az országos nyugdíjas szervezet. Az eredmények sajnálatosan nincsenek arányban a „befektetett" munkával; a látványos sikerek elmaradtak, de ez nem törte meg a szervezet erejét, lendületét. Úgy tűnik, hogy az „idősek korosztálya nem szívügye a hatalomnak", fogalmaznak sokan a taggyűléseken, idézi a jelentés a nyugdíjasok véleményét.

Az ONYSZ társadalmi aktivistái valamennyi országos, megyei és lakóhelyi nyugdíjas testületben ott vannak, a vasutasságot képviselvén. Több helyen e szervezetek derékhadát képezik, munkájukra számítanak.

NEM LEHET VÁRNI!

A jelentések kedvező képet mutatnak az ONYSZ együttműködésének eredményeiről – elsősorban a MÁV Rt.-vel –, aminek mind a szervezetre, mind tagságára jótékony hatása van. Kedvezőek a 3 évre szóló kollektív szerződés nyugdíjasokat érintő intézkedései is.

A jelentésekben kiemelt hangsúlyt kapott az országos nyugdíjas szervezet és a klubszövetség hagyományos együttműködésének fontossága, valamint az, hogy a kluboknak alapvető feladatként a tagság kulturális igényeit, míg a szakszervezeteknek a tagságuk érdekvédelmét kell szolgálniuk.

Az előterjesztések aktuális feladatokat határoztak meg a választási ciklus hátralévő idejére, és javaslatokat tettek a munkakongresszusnak a szervezet és szervezeti élet működését javító intézkedések meghozatalára.

Hozzászólásában dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke részletesen tájékoztatta a választmányi ülés résztvevőit a munkakongresszus összehívásának okairól. Mint megállapította, a kongresszusnak kell döntenie több olyan aktuális kérdésben, amivel nem lehet várni a 2003-ban esedékes soros kongresszusig. Ilyen kérdés

A DÖNTÉS SEGÍTHETI AZ ORSZÁG EU-CSATLAKOZÁSÁT IS

többek között az alapszabály módosítása, néhány feladatnak a szervezeti és működési szabályzatba utalása.

Ide tartozóként említette továbbá a VSZ-nek a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetségéhez történő csatlakozási szándékát. Mint mondta, ez a döntés segítheti az ország EU-csatlakozását is.

Az elnök szólt még a vasutas szakszervezetekkel történő szorosabb kapcsolatokról és az együttműködés fontosságáról. Mint mondotta: a VSZ ebben eddig is kezdeményező szerepet vállalt.

Örvendetes jelenségként állapította meg, hogy a VSZ taglétszáma lassú emelkedést mutat.

Márkus Imre a VSZ takarékos gazdálkodására hívta fel a figyelmét a szervezet minden szintű vezetőjének, majd részletesen ismertette észrevételeit, javaslatait az előterjesztésekkel kapcsolatban. Továbbiakban is összefogást, szoros együttműködést tart szükségesnek az aktív és nyugdíjas szakszervezeti szervezetek között. Ennek elősegítését ígérte.

A hozzászólók határozottabb, erősebb kiállást várnak az érdekeik védelmében. Ismételten kritikával illették a temetési hozzájárulás kényszerűen elhatározott szüneteltetését. Erélyesen tiltakoztak a volt szakszervezeti üdülők privatizálása ellen, és felháborodással szóltak a vállalati segélyek megadóztatásáról – ezt a rászorultak megsarcolásának tartják. Félrevezetőnek minősítették a nyugdíjak vásárlóerejének valótlan mértékű emelkedését bizonygató tájékoztatásokat.

Pallos György elismerő szavakkal értékelte az országos nyugdíjas szervezet egészének eddig végzett munkáját. Indokoltnak tartja, hogy a jelentéseket az alapszervezetek is ismerjék meg. A felvetett kérdésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy az országos nyugdíjas szervezet továbbra is szakszervezetként tart igényt az együttműködési megállapodásokban vállalt feltételek biztosítására.

A választmányi ülés végül személyi javaslatokat fogadott el. Az országos nyugdíjas szervezet elnökségi tagjának választotta Szabó Miklóst, a székesfehérvári alapszervezet elnökét és Marosi Miklósnét, a Vezérigazgatóság nyugdíjas alapszervezete elnökét.

Az ülés a beterjesztett határozati javaslatok elfogadásával ért véget.

Hegedűs Károly

Új **ruházati** arculat

A szociális partnerek 2001. február 1-jén aláírták a MÁV Rt. Munkaruházati Szabályzat módosítását 2000. augusztus 19-i hatállyal visszamenőlegesen, amely a Kollektív Szerződés 4. számú melléklete. A vasutasság körében a Ruházati Szabályzattal kapcsolatosan minőségi, formai és egyéb tekintetben igen sok probléma merült fel azóta. Az érdekvédelmi szervek és a munkáltató gyakorlati tapasztalata, hogy az új ruházati szabályzatban igen sok kérdéskört tisztázni kell, valamint a minőségi és egyéb hibákat is ki kell küszöbölni.

A Humánpolitikai Főosztály részére szakszervezetünk megküldte a ruházati szabályzattal kapcsolatos negatív tapasztalatokat, mellyel kapcsolatban, e hónapban ruházati bizottsági tárgyalás lesz tartva.
A ruházati bizottsági tárgyalásra előterjesztett felvetések egy részét az alábbiakban közöljük:

● A kocsivizsgálói munkakörben foglalkoztatott munkavállalóknak – hivatkozással a Gy. 60 – 265/1999. SZF. számú ügyiratra – a régi típusú ruházat esetén sem utalványozza a munkaruhát a ruhaügyi ügyintéző. A Gy. 60 – 265/1999. SZF. számú ügyirat véleményünk szerint nem lehet hivatkozási alap, ugyanis ez a rendelet a munkáltató egyoldalú intézkedése alapján bevezetett ruházati utasításban foglaltak időszakára vonatkozott. Azonban igenis indokolta kocsivizsgálói munkakörben foglalkoztatottak részére a munkaruha ellátást, mivel olyan feladatokat is kell végezniük, ami igen nagymértékű koszolódást jelent (olaj stb.). A ruházati utasításban a munkásöltönyt a munkavállaló saját pontjai terhére kapja meg, ami elfogadhatatlan a szakszervezetek részére, mivel más munkakörben is van olyan kitétel, hogy az ellátás kibővül munkásöltönnyel, saját pontszámainak meghagyása mellett.

● A főpályamesteri és a pályamesteri munkakörben foglalkoztatott munkavállalók egyenruha elnevezés alatt kívül rátett zsebes vászonnadrágot és pólót kapnak. Nem részesülnek szövetnadrágban és ingben, annak ellenére, hogy önkormányzati és különböző bejárások vannak, valamint tárgyalásokra kell járniuk, stb. Érdekes körülmény, hogy a főpályamester egy bejáráson munkaruhában jelenik meg, míg a sofőrön, aki a vezetőt odavitte, zubbony, ing, nyakkendő és szövetnadrág van. A munkavállalók azt az egyenruha jellegű ruhát kérik, – akár többévi kihordási időre is – amit az autóbuszvezető kap, kivéve a nyúlszőr kalapot.

● A határállomásokon szolgálatot teljesítő gépészeti részlegvezetők – és művezetők egyszeri ellátmányként részesülnek ruhajuttatásban. Itt nincs figyelembe véve a ruha elhasználódása (például aki 20 évig ebben a munkakörben van foglalkoztatva, az 20 év múlva is azt a kopott ruhát fogja hordani?) és az esetleges személyi méretváltozás.

● A raktárnoki munkakörben foglalkoztatott munkavállalói csoportnál hiányoljuk a téli nadrágot. Elfogadhatatlan az a téli viselet, hogy a nyári nadrág alá vegyen fel hosszú alsónadrágot a munkavállaló.

● A pénztárosi munkakörben foglalkoztatott munkavállalói csoportnál a ruhatári pénztárosi munkakör felvételét javasoljuk az ellátottak körébe felvenni, mivel e munkakörben foglalkoztatottak közvetlen utasforgalommal összefüggő munkát látnak el.

● A raktárnoki munkakörben foglalkoztatott munkavállalói csoportnál a fuvardíjszámfejtői munkakört is be kellene sorolni, mivel e munkakörben is szükség van az egyenruha jellegű ellátásra.

Ezen kívül még számos minőségi, formai, fazonbeli és egyéb problémákat és hiányosságokat vetettünk fel, melyek egy részét már a VÉT-en is tárgyaltunk.

A Vasutasok Szakszervezete mindent megtesz annak érdekében, hogy a jelenlegi ellátási rendszerben meglévő és általunk jelzett hiányosságokat a munkáltató figyelembe vegye, és a korszerűsítési munka során a még formálódó rendszer megfeleljen a munkavállalói elvárásoknak.

B. Gy.

Eredmények címszavakban

A munkavédelem és a munkakörülmény szorosan összefüggő tényezők

Vasutas Munkavédelmi Képviselők II. Országos Fórumát tartották meg 2001. április 5-én Budapesten, a BEIG Konferencia-termében. A Fórum vitaindítóját Molnár József, a MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottság Elnöke tartotta.

A vasútnál több, mint 700 munkavédelmi képviselő tevékenykedik.

A Munkavédelmi Bizottságok és a Munkáltató között 102 helyen kötöttek együttműködési megállapodást.

A képviselők munkájának is köszönhetően 2000-ben a MÁV Rt-nél jelentősen csökkent a munkabalesetek száma (26%).

A felszólaló munkavédelmi képviselők beszéltek a helyenként teljesen elfogadhatatlan munkakörülményekről. A munkavédelem és a munkakörülmény szorosan összefüggő tényező.

A tanácskozáson szóba került az ez év végén ismét esedékes munkavédelmi képviselő választás is. Többen javasolták, hogy a jövőben évente kerüljön sor a Fórum megrendezésére.

A tanácskozáson a MÁV Rt. és a reprezentatív szakszervezetek is képviseltették magukat.

VGY

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

Szélsőséges esetek

● Az idei 6%-os inflációs előrejelzését a kormány végre felülvizsgálja. A pénzügyminiszter bejelentése szerint 2-3%-kal meg kell emelni az inflációs tervet.

Kérdés, hogy a tervmódosítás a 6%-os inflációhoz szabott ez évi 6%-os bérnövekményekre nézve automatizmust jelent-e. A MÁV Rt. vezetése, mint munkáltató, eddig nagyon helyénvalónak tartotta, hogy a vasutasság hitelezzen az infláció miatti éves konpenzáció folyósításáig. Szakszervezetünk – a valódi inflációs mértéket beismerő kormánylépés után – még inkább el akarja érni, hogy az állami tulajdonú társaság a jogos béremelést végre folyósítsa.

● Április 4-én a Ruházati Bizottság megkezdte a Ruházati Szabályzat és az ellátás átfogó felülvizsgálatát. Ezt követően módosítási javaslatokat terjesztenek a VÉT elé. A munkában részt vesznek a reprezentatív szakszervezetek is.

● Félévi szüneteltetés után ismét folytatódott (április 5-én) a bértarifa kialakításáról a szakértői egyeztetés. Az idei első találkozón a tarifa hatályáról, valamint a bértételek fix vagy differenciált voltáról folyt a vita.

● Az előző lapszámban a Gazdálkodásirányítási Információs Rendszer (GIR) bevezetése körüli problémákat vetette fel szakszervezetünk. Megjött a Vezérigazgató úr válasza – melynek lényegét idézzük:

„Mint minden vállalat, a MÁV is jogosan várja el a munkavállalóitól – különösen új technika, technológia bevezetésekor a kölcsönös érdekeknek megfelelő hozzáállást, ezzel is elősegítve a munkahelyek megőrzését is biztosító fejlődést.

Ugyanakkor e nagy jelentőségű feladat elvégzése során nem sérülhetnek a munkaviszonyra vonatkozó szabályokban foglaltak, amelyek érvényesülését fokozott figyelemmel kísérem a jövőben."

Szakszervezetünk a választ elfogadni nem tudja, a VSZ elnöke válaszlevelében kérte a MÁV Rt. vezérigazgatóját *„jelölje meg azokat az intézkedéseket, amelyeket kíván tenni – vagy esetleg már meg is tett – és milyen határidőket szabott a felelősöknek."*

A Vasutasok Szakszervezete támogató figyelemmel kíséri a MÁV fejlesztését szolgáló beruházásokat, de ezek még átmenetileg sem eredményezhetik a munkavállalók jogsértő foglalkoztatását.

● Útmutató: úgy tűnik, a munkáltatónak érdekében áll a témában álló háború kialakítása. Többszöri kérés és felszólítás ellenére az útmutató visszavonásra nem került. Azt tapasztaljuk, hogy ahol a munkaügyes vagy a munkaügyi vezető nem vállalta a törvénysértő erőszakolt munkaszerződés-módosításokat, és ahol az útmutatót segédanyagként kezelték és kezelik, onnan nem érkeznek panaszok. Ahol a munkáltató szóbeli *„iránymutatását"* utasításnak vették és veszik a munkaügyesek, ott egészen szélsőséges esetekkel is találkozunk. (Miskolc állomás).

A helyzet kezelhetővé tétele érdekében a Vasutasok Szakszervezete további lépéseket tesz.

● A Vasút a Gyermekekért Alapítványhoz tartozó 16 intézményben foglalkoztatott munkavállalók ez évi – elfogadható szintű – béremelésére tárgyalásokat kezdeményezett (Mt.37 §. 5 pontja alapján) szakszervezetünk az Alapítványt kezelő kuratóriumnál.

● Március 6-án – mint arról már tudósítottunk – 7 nem reprezentatív vasutas szakszervezet képviselőivel folytatott megbeszélést szakszervezetünk.

A VSz nemrég levélben ajánlotta fel – szóbeli ígéretét megismételve –, hogy *„a MÁV Rt-s tárgyaló delegációnk kész mindazon hozzánk eljuttatott vélemény, javaslat, kezdeményezés képviseletére – a MÁV Rt. munkáltatóval folyó tárgyalások során –, melyek találkoznak, de legalábbis összeegyeztethetők az általunk képviseltek érdekeivel. Abban az esetben, ha nincs meg az érdekazonosság, készek vagyunk az oldal konzultációra".*

Szakszervezetünk érdeklődve várja a javaslatokat.

(folyt. köv.)

Varga Gyuláné

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A pályázatok leadásának határideje: 2001. április 27.

alapszervezetek részére

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE ELNÖKSÉGE 2001. ÉVBEN IS ELISMERÉSBEN KÍVÁNJA RÉSZESÍTENI A KIEMELKEDŐ MUNKÁT VÉGZŐ ALAPSZERVEZETEKET. A PÁLYÁZATOT A TERÜLETILEG ILLETÉKES TERÜLETI KÉPVISELETHEZ NYÚJTHATJÁK BE AZ ALAPSZERVEZETEK.

PÁLYÁZATI SZEMPONTOK

I. Az alapszervezet VSZ-en belüli elhelyezkedése, szervezeti jellemzői:

1. Az alapszervezet neve

Működési területe (ezen belül azt is kérjük felsorolni, ha több szolgálati hely tagságát tömöríti).

Szervezeti felépítésének bemutatása.

Az alapszervezetnél működő szakmai, illetve réteg szerveződések felsorolása, beilleszkedésük az alapszervezet szervezetébe, munkájába.

Eredményes munkát kívánunk!

2. Szervezettségük alakulása

A pályázat elkészítését megelőző egy év (június 30-i, december 31-i), valamint a pályázat elkészítését megelőző tárgyhó adatai szolgálati főnökségenként és összesen: állományi létszám, taglétszám; A létszám alakulás okainak rövid elemzése; A tagszervező, tagmegtartó munkájuk főbb módszereinek bemutatása, kiemelten a tagdíj levonás megszűnését követő időszak; *hogyan sikerült átállni a tagdíjfizetés új rendszerére, hány fő állította ki a „tagnyilvántartó adatlapot", a tagdíjfizetés módja %-ban kifejezve. (átutalás, készpénzfizetés, egyéb), hányan fizetik ténylegesen a tagdíjat. Csatolt nyugdíjas csoport létszáma.*

Az alapszervezet működési körében szerveződött más vasutas szakszervezet(ek) felsorolása, becsült taglétszámuk.

3. Az alapszervezet pénzügyi gazdálkodásának rövid bemutatása.

4. A szakszervezeti élet tervszerűsége, rendszeressége

(testületi ülések, szakszervezeti csoportértekezletek, stb.) módszere a munkaidő-kedvezmény változását is figyelembe véve.

Döntéshozatali munka: határozatok, állásfoglalások, ezek végrehajtásának ellenőrzése, értékelése.

5. Kapcsolattartásuk módja, főbb jellemzői:

A TAGSÁGGAL, a partner gazdasági vezetéssel, a VSZ területi, illetve szakmai szervezeteivel, a nyugdíjas alapszervezettel, a VSZ rétegszervezeteivel, a helyi üzemi tanáccsal, KÜT-tel, helyi munkavédelmi bizottsággal, Központi Munkavédelmi Bizottsággal, a helyi egyéb vasutas szervezet(ek) vezetésével, az MSZOSZ megyei szervezeteivel, a helyi önkormányzattal (képviseletük a fenti szervezetekben), egyéb (külső kapcsolatok).

6. Az információs tájékoztató munkájuk bemutatása, szervezeti, tartalmi kérdések:

Tisztségviselők felkészítésének, képzésének módszerei, tapasz-

PÁLYÁZAT PÁLYÁZAT PÁLYÁZAT PÁLYÁZAT PÁLYÁZAT PÁLYÁZAT

MVJ

ISO 9001 TÜV CERT

DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

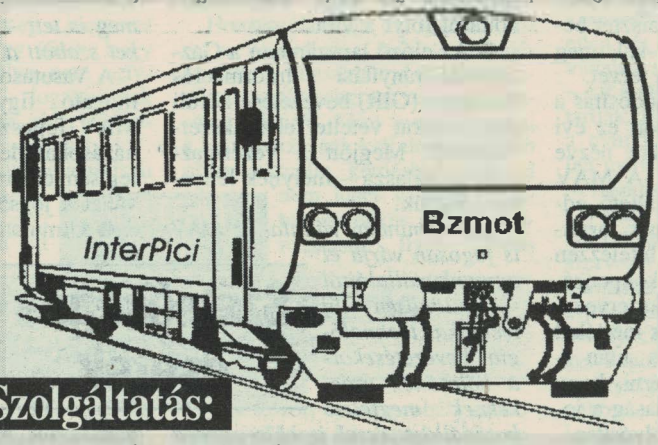

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313. Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Infrastruktúra-vasút EU módra!?

A VSZ azt várná a KöViM és a MÁV Rt. Igazgatóságától és a menedzsmenttől, hogy a szakmai előkészítő munkáról – ha van ilyen! – adjon tájékoztatást a vasutasságnak

Az Európai Parlament és Tanácskozó Testület C5-0643/2000 direktívája a közösség vasútjainak fejlesztéséről újabb pontosító és szigorító rendelkezéseket fogadott el. Ezen rendelkezések között a fő helyet a hozzáférési jogok kiterjesztése foglalja el. A Transz-európai Vasúti Teherszállítási Hálózaton elhelyezkedő vasúti vállalkozásokra kiterjeszti a direktívákat. Ezáltal a vasúti vállalkozónak hozzáférési jogot kell kapnia a nemzetközi teherszállításhoz.

A direktíva előírja, hogy késlekedés nélkül kell megtenni a lépéseket a vasúti infrastruktúra fejlesztésére és biztonságos használatának garantálására.

A vasúti vállalkozás vonatkozásában azt is előírja, hogy az áruszállításhoz és személyszállításhoz a vállalkozónak kell biztosítani a vontatási szolgáltatást.

Alapvető elvárásként fogalmazódik meg a menedzsment *utóbbi értékelésében a belső elkülönítést hangsúlyozta,* félve a két különálló szervezet közötti – és néhány országban már rossz tapasztalatokat hozó – szervezési gondoktól, zavaroktól! Kiemelt

Helyzetünk romlik

lomnak, a nemzetközi teherszállításnak.

A fentieken túl sok-sok fontos, a magyar vasút számára megszívlelendő, vargabetűt elkerülhetővé tevő, újabb előírás jelent meg.

Az EU-s tagországok próbálják követni az előírásokat. Sőt, arra is figyelnek, hogy a csatlakozni kívánók milyen feltételekkel rendelkeznek majd a belépéskor? Szomszédunk Ausztria pl. 300+300 db-os kétáramkörű mozdonygyártásra adott megrendelést. Tette ezt azért, mert ismeri a keleti országok, pl. magyar vontatási jármű állapotokat. Ők tudják, hogy Magyarország előbb-utóbb csatlakozni fog az EU-hoz. Azt is tudják, hogy a jelenlegi 4 éves kormányciklus úgy telik el, hogy egy fia mozdonyt sem szereztünk be. A piaci helyzetünk fokozatosan romlik. Magyarország a saját vasútvonalán valósznűen szállítani akar, – vállalkozó vasúti tevékenységet folytat – amelyhez vontató járművekre lesz szüksége. Ezen túl az EU előírásoknak megfelelően a vállalkozó vasúti tevékenység egyik kemény alapfeltétele is az lesz, hogy a vontatási szolgáltatást biztosítani kell. Mit tehet hát az ország? Mozdonyt bérel Ausztriától. Ennek következtében osztoznunk kell majd a bevételeken.

Elgondolkodtató a dolog! Nekik megéri előre gondolkodni és befektetni. A tőke bizton megtérül majd. Nálunk ez nem megy. A kritikus költségvetés tükrében is be kell látni, hogy nem volt képes a KHVM ill. KöViM és a MÁV vezetés meggyőzni a kormányt arról – bemutatva a gazdasági kényszerűséget, célt és eredményt –, hogy támogassa a vasutat, a vállalkozó vasutat addig, amíg teheti, mert ellenkező esetben a jelen gyakorlat miatt sok-sok évre behozhatatlan hátrányba kerülünk.

A VSZ-nek megfelelő szintű külföldi és magyarországi kapcsolatai vannak kiváló képességű szakemberekkel, akik aggódnak a magyar vasút jövője miatt. Tudnánk egymásnak segíteni is, erre lenne szükség.

A VSZ azt várná a KöViM és a MÁV Rt. Igazgatóságától és a menedzsmentől, hogy a szakmai előkészítő munkáról – ha van ilyen! – adjon tájékoztatást a vasutasságnak. Szívesen részt vennénk az előkészítő, szakértői munkában is, hiszen elkerülhetetlen a szakszervezetek bevonása (kormányhatározat, 3 éves megállapodás, EU elvárások). Az Európában működő szakszervezetekkel lévő kapcsolatainkból, a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége (ETF) tagságunkból származó információink segítenék a nem könnyű feladat megoldását. Ehhez csupán a MÁV egyes vezetőinek az EU konformnak nem nevezhető humánstratégiájában megfogalmazott szakszervezeti ellenségképén kellene változtatnia.

Dr. Márkus Imre

Alapvető elvárás a menedzsment függetlenségének garantálása

függetlenségének garantálása. Az adminisztráció, a gazdasági, számviteli ügyek belső irányítása, a más vállalkozásoktól független státusza, költségvetése, elszámolása, különüljön el az állami tevékenységtől. „A szétválasztás különálló osztályok szervezetét igényelje az egyedüli vállalkozáson belül." A direktíva nem zárja ki a különálló jogi személyiségű menedzselést sem, *de a közlekedési miniszterek leg-*hangsúlyt kap a nemzeti vasutak infrastruktúrájának fejlesztése a közösség általános szükségleteinek megfelelően.

Az infrastruktúra menedzserének össze kell állítania egy üzleti tervet, amely tartalmazza a beruházási és a pénzügyi programot is. A tervnek biztosítania kell az infrastruktúra optimális és hatékony használatát és fejlesztését. Garantált hozzáférést kell biztosítani az átmenőforga-

---

(Pályázat folytatás)

talatai; Magyar Vasutas c. lap előfizetőinek száma.

II. Az alapszervezet érdekvédelmi, érdekképviseleti munkájának főbb jellemzői:

Hogyan élnek a VSZ Alapszabálya, SzMSz-e, illetve az Mt.-ben szabályozott jogosítványaikkal; Van-e az szb birtokában KSz, KSz helyi függelék, Munkatörvénykönyv, VSz Alapszabály, SzMSz, Választási Szabályzat, Kitüntetési Szabályzat, saját SzMSz.

A helyi – VSZ XIV. Kongresszusát követően módosított – SzMSz hiánya kizáró tényező! (A pályázatot első fokon elbíráló területi képviselet ezt is külön ellenjegyezze)

Kollektív érdekképviselet, érdekvédelem.

Egyéni érdekképviselet, érdekvédelem (néhány konkrét példa bemutatásával).

Értékeljék az alapszervezet sztrájkképességét, az alapszervezet tagságának részvételét az 1999. decemberi, 2000. januári, illetve februári sztrájkban.

Hogyan foglalkoznak az újfelvételes, illetve a nyugállományba kerülő dolgozókkal.

III. Az 1998. évi üzemi (közalkalmazotti) tanács, valamint munkavédelmi képviselő választások részletes értékelése:

A választás számszerű eredményei szolgálati helyenként. (leadott szavazatok száma, VSZ jelöltekre leadott szavazatok száma, az ÜT létszáma, ebből VSZ megválasztott jelöltjeinek a száma).

Az eredményesség (eredménytelenség) okai.

IV. Közösségformáló munkájuk bemutatása:

SZB szervezésű rendezvények, azok rövid értékelése,

Akciók, kulturális, sport tevékenység, területi, központi szintű rendezvényeken, akciókban való részvétel (tartalmi, számszerű jellemzők).

A pályázatokról a Vasutasok Szakszervezete Elnöksége 2001. május 16-i ülésén dönt.

Bővebb információt kaphatnak a hatáskörileg illetékes Területi Képviselet titkárától, vagy a Szervezési Osztályon Pauer Olivérné szakértőtől, a 01/16–86-os telefonszámon.

PÁLYÁZAT

VSZ Elnöksége

TÁVLATOK

VSZ NŐTAGOZAT

Konferencia *a távmunkáról*

Az elmúlt századokban a munkahelyek nagyon sokat változtak. Míg a XIX. század a gyárak, a XX. század az irodák korszaka volt, a XXI. század a hálózatok korszaka lesz – hangzott el azon a konferencián, melyet a Friedrich Ebert Alapítvány (FES) és a Magyarországi Női Alapítvány (MONA) rendezett március 31-én Budapesten, „Távmunka Európában" címmel.

A távmunka új kihívást jelent a munkavállalók és a munkaadók részére egyaránt. Jövőbeni munkavégzésük egyik lehetséges formájaként különösen nagy kihívás és lehetőség a nők számára, amely ugyan meg nem oldja, de megkönnyítheti számunkra a munka és a családi élet összehangolását.

A konferencián a távmunkát már alkalmazó vagy alkalmazni szándékozó cég vezetői, munkatársai, kormánytisztviselők, szakszervezetek és civil szervezetek képviselői vettek részt.

Az előadók neves ír, angol és német távmunka-szakértők, a témát kutató szakemberek voltak, akik az országban folyó távmunkáltatás tapasztalatairól adtak tájékoztatót. A távmunka magyarországi helyzetéről Wesselényi Andrea szakújságíró szólt.

A konferencia során sok hasznos ismeretet kaptunk. Elhangzott, hogy az EU tagállamaiban ma jelenleg a munkavállalók kb. 6%-a dolgozik távmunkában. Ez az arány az északi államokban várhatóan rövid időn belül akár 30, az EU tagországokban átlagosan 10%-ra emelkedik. 2005-ben körülbelül 16 millió távmunkás lesz az EU-ban. Magyarországon a távmunkáltatás még nagyon gyerekcipőben jár, hiszen a munkaképes lakosságnak mindössze 0,5–1%-a dolgozik ilyen formában.

Az előadásokból megtudtuk, hogy a közhiedelemmel ellentétben nem főként a megváltozott munkaképességűek, és nem is a gyerekes nők a távmunkások, hanem a 30-as éveikben járó, nagyon képzett férfiak.

Fontos a szemléletváltás, ebben sokat segíthetnek a szakszervezetek és a civil szervezetek

Meg kell keresni a nők számára az új lehetőségeket a távmunkában.

Az előadók a távmunka előnyeiről és hátrányairól egyaránt szóltak. Előnyként említették azt, hogy a távmunka sokkal hatékonyabb, a döntések koordinálása felgyorsul. Ez jó a munkaadónak. A munkavállaló szempontjából jelentkező előny, hogy nem kell a mindennapos munkába járás idejével számolni, csökkenhet, illetve rugalmassá válhat a munkaidő, nagyobb lehetőséget adva ezzel a hivatalidő és a családi élet összehangolására. Nagy előnye, hogy a hátrányos helyzetű térségben lévő kistelepüléseken élők is bekapcsolódhatnak a világ munkapiacába.

A látható előnyök mellett vannak érzékelhető és burkolt hátrányai is a távmunkának.

A dolgozónak meg kell teremtenie a munkakörülményeit és a munkaeszközét, a beszerzési, fenntartási költségekről a munkáltatóval meg kell(ne) állapodnia.

A munkavállalónak a munkaerő-piaci technikák birtokában kell lennie ahhoz, hogy legyen munkája. A munkája elvégzéséhez folyamatos tanulás, a korszerű technikák elsajátítása szükséges.

Ebben a rendszerben a teljes adminisztráció és önmenedzselés, a marketing a munkavállaló feladata.

Komoly tévhit az, hogy a távmunka végezhető a gyereknevelléssel és a háztartással egy időben. Kiemelte minden előadó, hogy ezt a két kérdést nem szabad összemosni. A távmunka nem oldja meg a gyerekelhelyezés és -nevelés, a gondozás problémáját.

Komoly gondot okozhat az is, hogy ha a munkavállalók elszigetelten élnek, hogyan legyen közöttük kapcsolattartás. A távközlési eszközök használata, a tarifák megdrágítják a kapcsolattartást.

A távmunka hazai tapasztalatairól szólva az újságírónő elmondta, hogy ma már Magyarországon minden harmadik munkaerő számítógépen dolgozik, ennek ellenére a hazai háztartások számítógépes ellátottsága az európai háztartásokhoz viszonyítva még alacsony: 18-20%-os. Az utóbbi 4-5 évben voltak kezdeményezések, törekvések a távmunka hazai elterjesztésére, csírájában már jelen van ez a foglalkoztatási forma, azonban az átütő siker még várat magára.

Szóltak az előadók a szakszervezetek és a távmunka viszonyáról, kapcsolatáról is. Hangsúlyozták, hogy a távmunkások körében is szükséges a szakszervezetek, üzemi tanácsok működése, mert az egymástól elszigetelten dolgozók sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, mint a hagyományos munkahelyen dolgozók. A távmunka elterjedésében nagyon fontos a szemléletváltás, ebben sokat segíthetnek a szakszervezetek és a civil szervezetek.

A konferencia azt közvetítette, hogy a munka világában már eddig jelentős változások következtek be, de az elkövetkező évtizedben ezek a változások feltartóztathatatlanok.

Ez a folyamat a szakszervezeteket is újabb és újabb kihívások elé állítja. Nem elegendő már a hagyományos érdekvédelem, fel kell vállalni az úgynevezett szellemi érdekvédelmet is, amely elősegíti, hogy a magyar munkaerő is mindinkább piacképessé váljon.

Kollár Sándorné

Nem elég a hagyományos érdekvédelem, fel kell vállalni a szellemi érdekvédelmet is

Szociális Fórum létrehozását kezdeményeztük

A VSZ Elnöke nemrégiben levelet intézett a MÁV Rt. vezérigazgatójához, Kukely Mártonhoz, Magyarország uniós csatlakozásának a vasutasságot érintő kérdései ügyében.

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

Hazánk 1994 óta társult tagja az Európai Uniónak.

A 2000. decemberében, Nizzában megtartott EU-csúcstalálkozó óta megalapozottnak látszik hazánk azon törekvése, hogy Magyarország az évtized első felében az unió tagállamává válik.

A hazai európai uniós csatlakozásra való felkészülés jegyében a Vasutasok Szakszervezete elérkezettnek látja az időt arra, hogy a MÁV Rt-nél a szociális partnerek – a munkáltató és a reprezentatív szakszervezetek – között megkezdődjenek a szükséges tárgyalások.

Fontosnak tartjuk az EU által támasztott követelmények és az Unió által biztosított lehetőségek szempontjából, hogy együtt áttekintsük a Magyar Államvasutak Részvénytársaság helyzetét, benne a munkavállalók érintettségét.

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

A vasutasok szakszervezete ezúton kezdeményezi az európai uniós csatlakozás várható hatásával foglalkozó társasági szintű Szociális Fórum létrehozását.

A Fórum állandó tagjának javasoljuk a MÁV Rt. vezetését, mint munkáltatót és a három reprezentatív szakszervezet képviselőit.

A Szociális Fórum elé javasolt témáink:

- a 91/440 EGK irányelv, a Közösség vasútjainak fejlesztéséről és a MÁV Rt. átalakítása.
- a vasúti vállalkozások engedélyezéséről szóló Tanácsi irányelv MÁV Rt-t érintő esetleges hatása, következménye /1994. I. 28. (com(93)678 Syn 488)/.
- a vasúti infrastruktúra kapacitásának szétosztásáról és az infrastruktúra használatáért kivetendő díjakról témájú Tanácsi irányelv hatása a MÁV Rt-re. /1994.I.28. (com (93)678 Syn 490)/.
- javasoljuk továbbá, hogy az új Fórum a közösségi munkajog azon irányelveit is tekintse át, melyek a MÁV Rt. szervezett munkavégzésében relevánsak lehetnek.

–a munkavállaló jogainak védelme a vállalatok, üzletek és üzletrészek átruházása esetén (77/187/EGK irányelv)

– a tömeges létszámleépítésre vonatkozó szabályok közelítése (75/129 EGK irányelv)

– a munkáltató tájékoztatási kötelezettsége (91/533 EGK irányelv).

Javasoljuk, hogy a Szociális Fórum tagjai a közösségi vívmányok („acquis communautaire") átvételének keretében tekintsék át az EU szociális párbeszéd jellemzőit, hogy az e téren kívánatos „harmonizációnak" mielőbb eleget tehessenek.

Bízva abban, hogy Vezérigazgató úr is átérzi a téma időszerűségét és a feladat megkerülhetetlenségét.

Budapest, 2001. április 4.

Tisztelettel:

Dr. Márkus Imre
elnök

Tekintsük át közösen!

MÁV Informatika Kft.

Változás és állandóság

Válaszol Viczayné Doróczi Mária, a Vasúti Üzleti Egység osztályvezetője

A MÁV Informatikai Kft. idén november elsején lesz ötéves, a cég mégis közel hetven éves múlttal rendelkezik. „A társaság 1996 előtti időszakában még nem önálló vállalatként, hanem különböző elődszervezetek formájában a MÁV Rt. keretein belül működött. Ezen több tíz évre visszatekintő időszak alatt a személy- és áruszállítási, gazdálkodási rendszerek fejlesztése és ezek üzemeltetése területén óriási tapasztalatokra tett szert, amelyek alapjául szolgáltak egy, a piaci kihívásoknak is megfelelni képes, önálló gazdasági társaság létrehozásának." – tájékoztat a cégismertető.

● Szinte hihetetlen, hogy már több, mint hetven éve jelen van az informatika a MÁV-nál.

– Pedig így igaz. A fuvarrendszer adatainak lyukkártyás adatfeldolgozását már 1927-ben elkezdte a vasúttársaság. Az igazi fejlődést azonban a számítógépek megjelenése jelentette. A hatvanas évek közepétől helyezték üzembe az első, akkor még nyugati, angol és francia gyártmányú számítógépeket. Később az NDK-s R40-es, majd a nyolcvanas évek közepétől zett PC-kkel történik. Több, mint kétszáz telephelyen közel kilencszáz terminált kellett rövid idő alatt üzembe helyezni. Ehhez nem csak a műszaki feltételeket, mint például az X25-ös adatátviteli hálózatot kellett megteremteni, hanem a kezelők képzéséről is gondoskodni kellett. Nem egészen egy év alatt tízezer vasutas sajátította el a számítógép használatát.

● Ezek valóban lenyűgöző számadatok, de mi húzódik meg mögöttük?

– ők végezték. 1994-ben – a MÁV vezetőinek döntése értelmében – csökkenteni kellett a rendszer korábban tervezett funkcióit (pl. fuvarlevél, konténer, személykocsi/vonat adatok kihagyásával). Így például a határforgalmi rendszer, vagy a SZIR-ből vehető statisztikai adatfeldolgozás fejlesztése nem a SZIR integráns részeként valósult meg. Az AC munkamódszere számunkra is újat hozott. Az új módszertan sokcsak közlekedni, mivel a hagyományos technológiára való visszaállás nehézkes, esetenként megvalósíthatatlan lenne. Szerencsére nagyon ritkán fordul elő kritikus hiba, és tervezett karbantartásokon túl két óránál hosszabb leállás eddig nem volt.

● Tudna példát mondani arra, hogy mivel bővül legközelebb a rendszer?

– Számos fejlesztésen dolgozunk jelenleg is. Így például a fuvarprojekt eredményeként hamarosan, remélhetőleg a nyár közepén a fuvarlevél adatok is bekerülnek a SZIR-be. Ehhez újabb százötven PC-t kell telepíteni a külszolgálathoz, és negyvenet a MÁV Rt. Bevétel Ellenőrzési Igazgatóságához. Folyamatosan dolgozunk a külföldi vasutakkal való adatcsere megvalósításán is, ami az Európai Unióhoz való csatlakozás miatt is nagyon fontos. Ugyanakkor a MÁV ügyfelei számára egy információs alrendszer is üzemel már, amelyen keresztül a szállítmányozók nyomon követhetik a küldeményeiket pl. mobiltelefonon (WAP) vagy Interneten keresztül.

● Van munkájuk bőven. Mekkora létszámmal látják el a feladatokat?

MÁR TÖBB, MINT HETVEN ÉVE JELEN VAN AZ INFORMATIKA A MÁV-NÁL

amerikai – IMB – gépeken történt az adatfeldolgozás.

● Emlékeim szerint ezeket a gépeket légkondicionált termekben fehérköpenyes operátorok kezelték, azonban ma már az informatika eszközeit a forgalmi irodákban is megtalálhatjuk.

– Valóban eleinte csak nagy központi számítógépekkel dolgoztunk. A hihetetlenül nagy tömegű adat feldolgozásához most is ilyenekre van szükség. Az adatok beviteléhez pedig ma már az úgynevezett személyi számítógépeket használják a rendszereink. De a fejlődés közbenső szakaszairól se feledkezzünk meg, hiszen a budapesti és a záhonyi nagy központok mellett minden igazgatóságon létrejöttek a területi informatikai központjaink.

● A vasutasok életét is érintő robbanásszerű változást mégis csak a SZIR bevezetéséhez köthetjük.

– A Szállításirányítási Információs Rendszer, közismert nevén a SZIR 1997. január elsejétől működik üzemszerűen. Az adatbevitel a szolgálati helyeken elhelyemítástechnika tömeges bevetése a MÁV-nál magát a számítógépes kultúrát alapozta meg. Néhány év tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy a MÁV és maguk a vasutasok nagyot léptek az információs társadalom felé. Érezhetően megváltozott a felhasználók informatikához való hozzáállása, ami kihat a környezetükre is. A SZIR-nek köszönhetően a MÁV egyes (árufuvarozási, forgalmi, gépész) szakterületei és vezetése úgynevezett online, azaz naprakész információkkal rendelkezik, ami pozitívan hat a munkaszervezésre is.

● Azért vannak kritikusai is a rendszernek, akik szerint sokkal többet is tudhatna.

– Valószínűleg jogosak az elvárások, de a helyzet megértéséhez ismerni kell néhány fontos tényezőt. A SZIR-re a tendert a MÁV Rt. írta ki, amelyet az Andersen Consulting nyert el, így a rendszer fejlesztését – a mi bevonásunkkal történő – karbantartásához, működtetéséhez, mert statikusan majd száztízezer vasúti kocsi adatait tartja nyilván a rendszer, kocsinként mintegy száz jellemzővel. Naponta közel harmincezer kocsi mozgását követjük. Ehhez további törzsadatok is tartoznak, mint például az állomások, az irányítási szabályzat, a menetrend, az árukódok, a mozdonyadatok és még sorolhatnám.

● Ezek szerint a fejlesztéshez sok időre van szükség.

– Időre és pénzre. Mivel a rendszer a MÁV tulajdona, mindig ő dönti el, melyik részét fejlesszük. Sajnos pénzhiány miatt számos funkció csak kis lépésekben, több éven át valósulhat meg. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy egy folyamatosan működő rendszernél nem könnyű egyszerre megoldani a hibakezelést és a változáskezelést, hiszen ha a SZIR leállna, a vonatok nagy késéssel tudnának kal több időt szán a tervezésre és a dokumentálásra, mint a megvalósításra. Erre szükség van a hatalmas rendszer – változó munkatársakkal

A MÁV ÉS MAGUK A VASUTASOK NAGYOT LÉPTEK AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM FELÉ

– A SZIR bevezetésének meggyőződésem szerint nem csak informatikai és gazdasági előnyei vannak, hanem társadalmi hatása is jelentős. A szá-

– A MÁV Informatika Kft. jelenleg ötszázötven főt foglalkoztat.

A munkatársaink fele diplomás. Jellemző még, hogy közel a létszám fele a vidéki telephelyeinken dolgozik.

Nem egészen egy év alatt tízezer vasutas sajátította el a számítógép használatát

A Vasúti Üzleti Egységben negyvenhárman vagyunk.

● Az egész MÁV-ra vetítve nem tűnik túlzottnak.

– A kft-vé alakulás előtt nyolcszázan voltunk. A MÁV Informatika Kft. négyszáznyolcvan fővel alakult. Természetesen az átalakulás nem volt zökkenőmentes, de ennél sokkal feszítőbb gondunk a nagy fluktuáció.

Ebben többek között a bér játszik szerepet. VSZ-es tisztségviselőként pontosan azért támogattam én is az átalakulást, mert a szakemberek megtartásához reményt jelentett a magasabb bérekre.

Tény, hogy történt előrelépés a bérek tekintetében, de az informatikára jellemző piaci (IT) bérektől – mely az infláció mértékét meghaladóan meredeken emelkedett – még messze elmaradunk.

Karácsony Szilárd

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Nincs szenzáció

Akkor az utca embere még nem a hajléktalant jelentette, nem a munkanélkülit

„Itt a színes, a képes, az érdekes magazin meg a női divatlap!" kiabálta, s a karján, középen kihajtva, hogy a címlapjuk ne látsszon, cipelte az újságokat, végig az indulásra várakozó vonaton. A koszos műbőr ülésen az Utas üdítő mámorában fetrengő vidékieket támadta meg a sajtóval, mielőtt még elővették volna a rántott csirkét s a befőttesüveget a koviubival. A gyermeki kíváncsiságra számított, ként a hangsúlyozással, megengedett magának némi ellenzéki kritikát. Mert milyen sokértelműen lehet kiabálni, hogy Biszku Béla elvtárs nyugállományba vonult, vagy hogy Andropov, majd Csernyenkó elvtárs kórházi kezelése egyre eredményesebb. De igazi kiabálni való hír volt minden űrutazás, minden focimeccs, az ötös találat a lottón, egy neves külföldi művész, netán beatzenekar vendégszereplése. Az átkosban még zug címeket skandálva is valamiképpen mindig az igazat mondták. Igaz, akkor az utca embere még nem a hajléktalant jelentette, nem a munkanélkülit, nem a kirakatoktól és reklámoktól bódult fogyasztási idiótát, hanem az öntudatos magyar polgárt vagy legalább kispolgárt, aki azért nagyon jól tudta, hogy mi a dörgés. A rikkancs meg nem a levegőbe beszélt, megszólította, a vásárlással állásfoglalásmány mutatott példát, ezt egészpályás letámadásnak nevezte, s hiába fújt halkan a sípjába partjelzőként egy-egy ombudsman, vagy játékvezetőként az Alkotmánybíróság, zavartalanul tovább folyt a szabálytalan játék.

Az ellenzék meg beletörődött, hogy a Parlament ülésezésénél a házszabályban a hetente szó az most már a háromhetenkénti ülésezést jelenti, s a megfigyelési botrányban az, hogy valamennyi fideszes politikust és családtagjaikat megfigyelték, bizony csak Pokorni Zoltánt jelenti.

VACAK KIS CSALÁSÁVAL Ő ÁLLT A LETŰNT RIKKANCSSZAKMA LEGALSÓ FOKÁN

meg a női butaságra. A figyelmetlenségnek és az utazási stressznek köszönhetően egyszer azért mindenkit átvert.

A szó színei

De ha néhány régi áldozat is ücsörgött a kupéban, valamelyik kajánul megjegyezte: „Szovjetuniót árul meg Asszonyokat, ugye?!", ezután az emberünknek már nem maradt esélye. A Szajuzban szerkesztett, fényes magazinpapírra nyomott szörnyűséges propagandalapokat egyszerűen nem lehetett eladni. Vacak kis csalásával ő állt a letűnt rikkancsszakma legalsó fokán. A rikkancsarisztokrácia meg Esti Hírlapot árult a belvárosban, s a kedvező üzletmenet reményében, fővoltak rikkancsok és volt „Óriási Szenzáció!". Ahogy volt a századfordulón, a Horthy-korszakban és Rákosiék idején is.

Konzumidiotizmus

A rikkancsnak, ha meg akart élni, afféle néptribünnek kellett lennie, született demokratának, aki az utca hangján szól, hogy az utca embere megvegye tőle a lapot. A legemlékezetesebb „rikkancs" Ruttkai Éva, aki a Budapesti tavaszban, a lebombázott város romjai között oly megrendítő kétértelműséggel kiabálta: „Itt a Szabadság, megjelent a Szabadság!" Ebből a kiáltásból egyszerre hallatszott a felszabadulás öröme s az újbóli leigáztatás szomorúsága. A nagy rikkancsegyéniségek a hara, egyetértésre kényszerítette a szembejövőket.

Berekedve-berekesztve

Manapság a versenystressztől és a létbizonytalanságtól eltompult járókelők nem vették észre a tragikus pillanatot, amikor az utolsó rikkancs elhallgatott. S ez talán nem is egyik pillanatról a másikra történt. A lelkes férfiú először csak megfázott és berekedt. Állt némán a standja mögött, s látta, hogy így is fogynak a lapok. Régóta küszködött már, hogy mi legyen az „Óriási Szenzáció". Most a lottó főnyereményt kiabálja, vagy aznapi, tízszeres összegű, de soha nem bizonyított sikkasztást. Az ügyes törvényszegésre, törvénykerülésre a kor-

Jelzők és jelölők

Szegény rikkancs feje nem csak az influenzától fájt, mikor látta, hogy a koalíció prominens képviselői álltak be helyette rikkancsnak, s „Óriási Szenzációkat" kreálva próbálták kireskeztetni az úgymond liberálbolsi nemzetárulókat a magyar közéletből. Leleplezéseik csak azt fedték fel, hogy kiket akarnak besározni. Kész röhej, ahogy a különböző botrányok felettébb gyanús koronatanúi bizonygatják, hogy a disznóságban mindenki benne volt, kivéve a Fideszt. A „tematizált közbeszédben" szabad lett újra zsidózni, cigányozni. A Franciaországban menedékjogot kapott számolyi romákat nevezték magyarölő gyilkosoknak, KGB-ügynököknek, drogkereskedőknek, csak éppen dakota sámánok befolyása alatt álló sátánista nyárimikulásoknak nem, de ami késik, nem múlik. Ez mind első oldalas hír lett.

Valódi álhírek

De mi ebből a szenzáció? Minden és semmi, döntött bölcsen a rekedt rikkancs. Az információözönben végleg elveszett az igazság. Ma megszólítani embertársunkat az utcán: koldustempó. Valamit figyelmébe ajánlani: manipuláció. A kisajátított közbeszédben nincs helye a közös hangnak, nincsen helye az utca emberének, még egy kiáltás erejéig sincs, hümmögött a hajdani rikkancs. Üljön csak otthon, egyedül, a sok drágán vásárolt valódi álhírtől szédelegve az újságolvasó. Nem lesz már több „Óriási Szenzáció". Különben is, építettek nekem szép formatervezett bódét – csak nem fogok az ablakon kikiabálni, hogy valami bűzlik Dániában?

A többi néma csend.

Mező Ferenc

ARANYSZÁJ

Forródrót

Lehet annak immár akár négy évtizede is, amikor a vasútnál virágkorukat élték a vasárnap éjszakákra szervezett, meglepetésszerű ellenőrzések, amelyek egy-egy titokban kiválasztott vonalszakasz egészére terjedtek ki.

Egyszer engem is beosztottak ezekbe a brigádellenőrzésekbe, amit eleinte igen izgalmasnak találtam, de előfordultak mulatságosan végződő esetek is.

A brigádtagokat autóbusszal szállították a vonali szolgálati helyek közelébe, ahol kettesével várakoztak az adott időpontra, hogy „lecsapjanak", amikor az utolsó páros is megérkezett a végállomásra.

VÁRATLAN RAJTAÜTÉS

Az egyidőre szervezett rajtaütés célja a forródrótos riasztás megelőzése volt, bár ennek az ellenszerét is megtalálták a leleményesek, annak ellenére, hogy az ellenőrök valamikor a külszolgálatnál dolgoztak, és ismerték a turpisságokat.

Történt egy ilyen éjszakai őrjárat alkalmával, hogy az egyik állomás váltókezelője – amikor az előjegyzési naplóját vitte a forgalmiba az éjszakai ellenőrzés „megtartásának" beírása végett –, felfedezte a bujkáló sokcsillagosokat. Észlelését jelezte a forgalmistának, mondván: valami készül. Ezután mindketten – ki-ki a szolgálati helyén – lázasan készült a „váratlan rajtaütésre".

Az ellenőrök így példás rendet, éber dolgozókat találtak munkahelyeiken. A váltókezelő éppen szidolozta, fényesítette a váltóemeltyűket, a forgalmista éppen buzgón söprögette a főnöki irodát.

A dicséret így nem is maradhatott el. Az ellenőrök hamar távoztak. Gépkocsival mennek tovább a következő állomásokra, remélik, ott is ilyen rendes vasutasokat találnak – mondták. Ez persze nem volt igaz, csupán megtévesztésül szolgált. Kíváncsiak voltak, működik-e a riasztó forródrót.

Ráhibáztak, a forgalmista azonnal felhívta a szomszéd állomást. Ébresztő, haver, mennek a fogdmegek, mi megúsztuk, megláttuk őket a kert alatt.

A szomszéd állomás vette a drótot: köszönjük kolléga úr, mi fogdmegek már felköltöttük a „haverját", maga bizony elkésett.

Barátunk kővé meredten, köszönés nélkül ejtette rá a készülékre a kagylót, ami szinte égette a tenyerét.

Hegedűs Károly

Esernyők, lufik és **igazságok**

A hírközlés több, mint tizenötezer főről beszélt a március 24-én összegyűlt tömeg létszámát illetően. Aki profi tüntető, első ránézésre is ennek legalább a dupláját állapíthatta meg. A Hősök terén több ezer esernyő virított, mindegyik alatt két-három ember.

Nem a „brahi" kedvéért jöttek, nem a délelőtti matiné helyett hozták magukkal gyermekeiket. Mert babakocsi is volt szép számmal. Azért jöttek családostul, mert többek között a családjuk életvezetését érezték fenyegetve a Munka törvénykönyve tervezett módosítása miatt.

Hogy mit hallhattak az egybegyűltek? Például ezt:

„Államilag támogatott kizsákmányolás kezdődik, ha a parlament elfogadja a Munka törvénykönyve tervezett módosításait.

Arcátlan hazugsággal traktálják a közvéleményt, amikor azt állítják, a közös piaci jogharmonizáció követeli meg a változtatásokat."

Gaskó István, a LIGA elnöke köszöntötte az egybegyűlteket

Tamás Gáspár Miklós, Borsik János, Sándor László és Gaskó István

Családjuk életvezetését érezték fenyegetve

Tüntetők március 24-én

Sándor László, az MSZOSZ elnöke.

„Nem engedhetjük meg, hogy a hatalom szociális vasfüggönyt eresszen le Magyarország és az Európai Unió határánál.

A tőke vállalkozási szabadságának növelésével egyre többet sérül a munkavállalók szervezkedési szabadsága." – *Szőke Károly, a Vasas Szakszervezet főtitkára.*

„Nem tehetik meg, hogy ne tárgyaljanak, nem tehetik meg, hogy lebecsüljék az érdekegyeztetést, nem tehetik meg, hogy semmibe vegyék az érdekvédelmi tevékenységet, ezzel együtt a munkavállalókat és jogaikat." – *Borsik János, az Autonóm Szakszervezeti Szövetség elnöke.*

„Drága barátaim, szégyellem magam, hogy csak most jöttem el közétek, szégyellem magam, hogy tíz év telt el a rendszerváltás óta anélkül, hogy átgondoltuk volna, mit kell tenni a dolgozó emberek érdekében. (...)

Elérkezett az idő egy szabad társadalom szabad tagjai számára, hogy megmutathassák, van méltóságuk, nem cselédek, nem kiszolgáltatottak, nem lehet őket rongynak nézni." – *Tamás Gáspár Miklós filozófus.*

Vörös József

Megrabolt haza

Gürcöltél gerincroppanásig
S lettél leszázalékolt
Nyomorék, harmadosztályú
Senkifia, s nem jutott
Semmi, amikor eljött a
Polgárgyártó eufória.
Rokon, pajtás keze közén
Lopódott szét a haza.
Rablott kincsén trónol
Gátlástalan hitványak
Hitvány iafiai.
S ahányszor csak jött
A menetrendszerű
Bársonyszékroham,
Loptak, raboltak
Ők is gátlástalan.
Mit hozott ez a vérnélküli
Forradalom? Eszméje
Bepiszkolódott s maradt
Helyében mocsok és iszony.
Ahogy elült a nagy
Osztozások tora,
Milliárdosokra s koldusokra
Vált ketté a haza.
S hogy szabályos legyen
A végkifejlett, jogászok
Ültek a gengszterekhez.
A vártán védő, őrző emberek,
Mert fél a lelkiismeret!

Ferencvárosi **fórum**

A 9,3%-OS JEGYÁREMELÉST A KORMÁNY NEM ENGEDTE, MERT AZ INFLÁCIÓHOZ CSAK 6% ELFOGADHATÓ

2001. március 28-án fórumot rendeztek a Ferencvárosi Vasutas Művelődési Házban. A mintegy 200 meghívott előtt a MÁV Rt. elnöke, üzemeltetési vezérigazgató-helyettese és a Budapesti Igazgatóság vezetője tartott helyzetértékelést, és méltatta az elmúlt évi teljesítményeket.

– ÁFU 118,7%
– Pénzügyi Ig. 119,7%
– Egyéb közp. egységek 119,1%

● **A tervezett 30 milliárd forint helyett 22,8 milliárd forint lesz a veszteség úgy, hogy az árvízek miatt a kormány elvont 5 milliárd forintot. De a MÁV Rt. még az elvonást is túlteljesítette.**

Ez így igaz, de ez volt a vezetői átrakó-állománya meddig lesz a MÁV tulajdona, és hogy ki fizeti majd vissza a kölcsönöket.

● **A vasút-villamosítás befejeződött, és korszerű, 30 éves mozdonyokkal tudunk közlekedni a szombathelyi vonalon.**

De ki élvezi annak hasznát, ha a villamosítás koncesszióban készült?

● **Legyőztük a szakszervezeteket, mert az történt a tárgyalásokon a 3 éves megállapodás**

– az általunk tervezett jegyáremelést, amit 9,3%-ra terveztünk, a kormány nem engedte, mert az inflációhoz csak 6% az elfogadható. Vagyis mekkora a MÁV szerint a várható infláció? Bérben 6%, de áremelésben 9,3%.

Végül két mondat, amely megrengette a vasutasságot. Az idézetek nem pontosak, de értelemszerűek! Az első az elnök úrtól hangzott el egy kérdésre válaszolva:

Mekkora a MÁV szerint a várható infláció? Bérben 6%, de áremelésben 9,3%

A rendezvény videó-vetítéssel kezdődött, ahol a MÁV Rt. HIRADÓ-ját tűzték műsorra, mintegy 12 percben. Témái, mint a szóbeli előadások, csak féligazságokat tartalmaztak, mert csak azokat jelenítették meg, amelyek a menedzsmentre jó fényt vetnek – prémiumfeltétel, és mi ezt a túlteljesítést kifejezett károkozásnak ítéljük, mert az a kb. 2,2 milliárd forint a karbantartási, felújítási költségekből hiány-

„FAJSÚLYVÁLTÁS LESZ A FORGALOM ÉS GÉPÉSZET ROVÁSÁRA, A KERESKEDŐK KERÜLNEK ELŐTÉRBE, MINT TŐLÜNK NYUGATABBRA."

alatt, amit a MÁV Rt. vezetése akart.

Ez sem így igaz, mert az infláció-követést és az GDP felét a MÁV vezetése nem akarta biztosítani alanyi jo-

„Fajsúlyváltás lesz a forgalom és gépészet rovására, a kereskedők kerülnek előtérbe, mint tőlünk nyugatabbra" (a megbecsülésről volt szó).

A második a zárszóban hangzott el: a menedzsment igenis aggódik a vasút és a vasutasság jö-

A menedzsment azon igyekszik, hogy jobban gondoskodjon rólatok, mint ti magatokról

vagy ők úgy gondolják, hogy azok a sikertörténethez tartoznak.

Néhány ellentmondást szeretnék megvilágítani:

● **2001-ben különböző EU-segélyeket is felhasználunk a MÁV korszerűsítésére.**

Ez így igaz, csak azt felejtették elmondani, hogy a segélyek összegével viszont az állami támogatás csökkent, és így az idén sem jut több, mint tavaly. Az állam megtakarított és eldugott több milliárd forintot.

● **Elkészült a MÁV Rt. 2001. évi üzleti terve, melyet az Igazgatóság elfogadott.**

Ez így igaz, de a Felügyelő Bizottság viszont elutasította, és így március végén még mindig félláb-bon áll az üzleti terv. Azt pedig nem tudni, hogy mit szól ehhez a tulajdonos.

● **A felújításoknál az épületekre, a biztosítóberendezésekre (Bp. Nyugati, Ferencváros, Józsefváros) nincs elegendő pénz.** De látnak pénzt a gépkocsicserére, mert azok egy részének az életkora meghaladta a 9 évet és drága az üzemeltetési költsége, viszont nincs pénz a 30 éves mozdonyok cseréjére.

● **Nincs pénz a bérfejlesztésekre, bár szeretnének jobban differenciálni. Nem jut, mert nagyon magas a MÁV Rt. adósságszolgálata és kamatterhe.**

Ez így nem igaz, mert a vezetői differenciálásokra igenis volt pénz: Két adat a 2000. évi átlagbér-alakulásról: (6% + 4,4%)

– Gépészeti Szakigazgatóság 111%
– ÁFU 118,7%
– Pénzügyi Ig. 119,7%
– Egyéb közp. egységek 119,1%

zik, és ezzel tovább romlott a vasút eszközállománya.

● **A záhonyi átrakókörzet korszerűsítése külföldi hitelekből nagy fegyvertény.**

Ez így igaz, de a hitelt valamikor vissza is kell fizetni, és azt nem mondták el, hogy a körzet gon, tény viszont, hogy a menedzsment ezzel megrövidítette a munkavállalókat.

Az ellentét kedvéért idézve az elhangzottakat:

– az általános bérfejlesztés azért 6%-os, mert a kormányzati inflációbecslés 5-7% közötti volt,

vőjéért, és azon igyekszik, hogy jobban gondoskodjon rólatok, mint ti magatokról.

Reméljük, a zárómondatot komolyan gondolták, és akkor már dolgozni sem kell, de erről a „jereváni rádió" jut eszembe.

Pszota Árpád

KI A **FELELŐS**?

Rendezetlen ruházati **viszonyok**

Az új ruházati rendszerre való áttéréssel a ruházati gócok átvették a hatalmat a vasutasság felett. Ők úgy gondolják, hogy a MÁV Rt. a b-447/50 (1999. 10. 25.) sz. távirata alapján megszüntetik a kocsivizsgáló kollégák ruhaellátásában a kettős ellátást. Szeretném felhívni ezen „szolgáltatók" figyelmét arra, hogy döntési jogot sem a nevezett távirat, sem a ruházati utasítás nem biztosít számukra. A „szolgáltató" nem bírálhatja felül sem a megrendelő, sem az utalványozó (gazdálkodó) felelős vezető döntését.

A távirat értelmében:

A régi rendszerű formaruha-ellátás mellett jár a munkaruha-ellátmány.

Az új rendszerű ellátás esetén két verzió lehetséges:

● a munkáltató és a szakszervezetek közösen módosították a KSZ helyi függelékét, törölve belőle a munkaruházati ellátást. Akkor **nem jár** a dolgozóknak a munkaruha,

● a munkáltató és a szakszervezetek megtartották a KSZ helyi függelékében a munkaruha ellátását. Akkor (mivel ez a munkavállalóknak pozitív eltérés a KSZ ruházati utasításától) **jár** a munkaruha.

Semmi nem tiltja a kettős ellátás biztosítását, ha az megállapodáson nyugszik.

Mindegyik esetben döntési jogosultsága a KSZ helyi függelékét megkötő feleknek van, és ezen döntésüket még a MÁV Rt. Vezérigazgatósága sem bírálhatja felül.

Mielőtt megkezdődnének a pereskedések az ellátási hiányosságok megszüntetése érdekében, és több tízezer forintos perköltség kifizetésére kötelezné a MÁV Rt.-t, jelezzük, hogy az előidézett helyzetért azok a kollégák és kolléganők a felelősek, akik jogosulatlanul belekontárkodtak az ellátási döntések végrehajtásába – kárt okozva ezzel a kollégáiknak.

Pszota

Döntési jogosultsága a KSZ helyi függelékét megkötő feleknek van, és ezen döntésüket még a MÁV Rt. Vezérigazgatósága sem bírálhatja felül

Ülésezett a Központi Munkavédelmi Bizottság

„A létszám arányában kell csökkenteni a szociális juttatást és a támogatás arányát, továbbra is biztosítva, hogy a sport, üdülő, óvodai támogatáshoz jutás alanyi jogon járjon...”

A MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottsága március 6-i ülésén a MÁV Rt. humánpolitikai stratégiája célkitűzéseit, a foglalkoztatási rehabilitáció helyzetének értékelését és az ÖTA tevékenységét bemutató tájékoztatót tűzte napirendjére.

Az első tájékoztató keretében dr. Péter Mihály vezérigazgató-helyettes ismertette a humánpolitikai célkitűzéseket. Ezen belül: a rugalmasabb foglalkoztatási rendszert, a létszám-gazdálkodási, szervezési intézkedéseket, az olyan infrastruktúra-fejlesztéseket, mint például az optikai kábelhálózat, a gazdaságirányítási rendszer (GIR), az informatika élőmunka-kiváltásának területeit. Ezek szerint új alapokra helyezik a tervezendő munkaerő és a vezetők kiválasztását. A technológiai előírások szerinti szükséges létszám meghatározásánál a hatékonyság növelése, a költségek csökkentése, a bevétel-elmaradások mérséklése a cél. Az előadó a humánstratégia fontos elemének értékelte a bérezés ösztönzési rendszerének javítását, az oktatást és a képzést. Cél: felszámolni az öncélú képzést, a túlképzést. Stratégiai cél az EU-hoz történő csatlakozáshoz szükséges nyelvi képzés. Meg kell teremteni az állami és a saját képzés összhangját. Új eleme lesz a stratégiának az utánpótlás számítógépes nyilvántartása, annak folyamatos módosítása. A terv céljai között szerepel, hogy vonzóbbá tegyék a lakóhelyváltozás árán történő magasabb beosztásba történő „előrelépést”.

A vezérigazgató-helyettes tájékoztatta a bizottságot a stratégia legkényesebb pontjáról, a szociális ellátás elemeiben történő tervezett változásokról is. Abból indult ki, hogy a MÁV Rt. létszáma 120 ezer főről – amire a szociális jellegű ellátás épült – ma már az 56 000 főre túlméretezett. Ezért cél: a létszám arányában kell csökkenteni a szociális juttatást és a támogatás arányát, továbbra is biztosítva, hogy a sport, üdülő, óvodai támogatáshoz jutás alanyi jogon járjon.

Javítani kell a speciális intézmények, pl. a MÁV nevelőotthonok kihasználtságát olyan módon, hogy azokban felsőfokú intézmények hallgatói is elhelyezhetők legyenek. Tájékoztatójában kiemelte a munkaügyi kapcsolatok javítását a munkáltató és az érdekvédelmi szervezetek között. Meg kell találni a közös szándékot.

A bizottság egyetértőleg vette tudomásul a vezérigazgató-helyettes azon megállapítását, hogy a humánstratégiába beletartozik a munkavállalói életminőség, a környezetvédelmi és munkavédelmi feltételek is. Egészséges munkakörnyezetben, egészséges munkavállalóra van szükség. A tájékoztatóval kapcsolatban több hozzászólás hangzott el, ezen belül kérdések is, többek között: a MÁV Rt. milyen ellentételezést tervez rugalmasabb foglalkoztatás esetén? A lakáshoz juttatást kölcsönnel vagy vissza nem térítendő támogatással kívánják megoldani? Javaslatok és észrevételek is megfogalmazódtak. A bizottság tagjai például a szociális ellátási rendszert nem tartják túlméretezettnek. Kritikai észrevétel is elhangzott. Lényege: a humánstratégiai elképzelések csak egy bizonyos szintig érvényesülnek. Ösztönzési szinten nagy az ellentmondás. Javaslat hangzott el arra vonatkozólag, hogy nagyobb gondot kell fordítani a sok esetben alacsony színvonalú kötelező oktatás javítására.

„A MÁV Rt. létszáma 120 ezer főről – amire a szociális jellegű ellátás épült – ma már az 56 ezer főre túlméretezett”

A humánstratégiai célokhoz kapcsolódott a MÁV Rt. foglalkoztatási rehabilitációs helyzetének értékelése. Neuschl Gyula főosztályvezető írásbeli és ezt kiegészítő szóbeli tájékoztatójában elmondta, hogy évek óta csökkent a foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozók száma; íz 1994-es 3621 létszám 2000-ben 2752 volt. Általános tapasztalatként megállapítható (hiteles felmérés alapján), hogy a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatása és szociális ellátása a MÁV Rt.-nél a 8/1983.(VI.29.) EüM-PM együttes rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosított. A megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatása a részükre fenntartott munkakörökben történik, ami egyre problematikus. Ennek egyik oka, hogy átképzésük vagy a munkavállaló adottságait tekintve erre ne alkalmas, vagy nem vállalja az átképzést.

Amennyiben a munkavállaló foglalkoztatására nincs lehetőség, ebben az esetben értesítik a területileg illetékes munkaügyi központot és önkormányzatot a 111/1998.(IV.29.) MüM sz. rendelet szerint, mivel foglalkoztatásuk állami feladat is. A bizottság több tagja tett fel kérdéseket például a rokkantosítás megállapításával kapcsolatban, vagy olyan kérdésre vártak választ, hogy miért szűnt meg a kosárfonó részleg Záhonyban, ami jó rehabilitációs foglalkoztatást biztosított.

Új alapokra helyezik a tervezendő munkaerő és a vezetők kiválasztását

Az ÖTA ügyvezető elnöke, Tivald Attiláné előadásban mutatta be az ÖTA nagy múltú tevékenységét, segélyezésének változatait. Sokoldalú tájékoztatást nyújtott a szociális támogatásokról. Az ÖTA a bevételeit tekintve pozitív, amely biztosítékot jelent a folyamatos segélyezésre, amire a rászorulók biztosan támaszkodhatnak.

Pásku Jenő

Érdekességek a világ vasútjairól

Az olajválság és a környezetszennyezés a vasút használatára kényszeríti a fuvarozókat

Mágneses lebegtetésű vasút épül Kínában

A Kínai Vasút szerződést kötött a Transrapid International német konzorciummal egy 30 kilométer hosszúságú, mágneses lebegtetésű vasútvonal építésére Shanghai és Pudong új nemzetközi repülőtér között.

Az új vasútvonal építésének befejezését 2003-ra tervezik. Ezt az útvonalat jelenleg 45 perc alatt lehet megtenni közúton, míg az új vasútvonalon nem egészen nyolc percre lesz szükség.

Három szerelvény közlekedik majd 430 km/óra sebességgel, 10 percenként 6-6 kocsival.

A távolabbi tervekben ennek a vonalnak a meghosszabbítása szerepel, a fő cél pedig a Shanghai-Peking közötti 1300 kilométer hosszúságú vonal megépítése. Mielőtt azonban ezt az építkezést elkezdenék, látni akarják, hogyan működik az első mágneses lebegtetésű pálya. Ennek tapasztalatai alapján döntenek a további tervekről.

Új vasúti alagút épül Franciaország és Olaszország között

Idén január 29-én írták alá a két ország képviselői azt a szerződést, amely egy 52 kilométeres, Alpok alatti vasúti alagút építéséről szól.

Az objektum megépítésére azért van szükség, hogy létrejöjjön a vasúti összeköttetés Lyon és Torino között. Ez a vasútvonal a tervek szerint nemcsak személy és teherforgalomra szolgál majd, hanem alkalmas lesz a „gördülő országút” (kamionok fuvarozása vasúti kocsin) forgalmára is. Ez a forgalom idáig nem terjedhetett el igazán, mert hiányoztak a feltételek, mint például a terminálok, a megfelelő űrszelvények. Az SNCF célja az, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonítson ennek a fuvarozási módnak, mert az olajválság és a környezetszennyezés erre kényszeríti a fuvarozókat.

Az alagút építése előreláthatólag 2015-re fejeződik be. A forgalom megindulása után – az előzetes számítások szerint – a vasúti teherforgalom megkétszereződik, mivel a közúti forgalom nagy része a vasútra terelődik majd. Az építésre vonatkozó szerződést kormányszinten írták alá. Jacques Chirac francia elnök kijelentette: „Nagyra törőknek és becsvágyóknak kell lennünk, mert ennek a tervnek a megvalósítása főként népeink javát fogja szolgálni.”

(Forrás: La Vie du Rail, 2001. február 7.)

Hajós Béla

SZERENCSÉS VASUTASOK

Újra **kék** az ég

A test lámpása a szem. „Ha azért a te szemed tiszta, a te tested is világos lesz." - írja Máté evangelista az Újtestamentumban.

Valószínű, hogy e prófécia kapcsán vált szállóigévé: vigyázzunk rá, mint a szemünk fényére, világára! Az ember a legközelebbi hozzátartozói iránt érzett szeretetének mérhetetlen nagyságát szeme fényének épségével tartja azonos fontosságúnak, értékűnek.

Szemet, lelket gyönyörködtető az, amit szépnek, csodálatosnak látunk, látjuk szeretteinket és mindazt, ami körülvesz bennünket, ami kedves, fontos nekünk.

A féltő figyelmeztetés – vigyázz rá – nem indokolatlan, hisz nap mint nap találkozunk olyan embertársainkkal, akik kezében fehérbot jelzi, hogy ők gyengén, vagy egyáltalán nem láthatják sem szeretteiket, sem a látható világot, de még önmagukat sem.

Sajnos ma már a legfiatalabb korban is jelentkezik a szürke hályog, a szemlencse elszürkülése, a világosság elhalványulása, a látásélesség csökkenése, a mindennapi életvitelt zavaró, lehetetlenné tévő állapot kialakulása. Ez a fájdalmatlan betegség szemüveggel nem javítható – tudhatjuk meg a MÁV Kórház Szemészeti Osztálya tájékoztatójából.

Szemünk világára szerencsére egyre korszerűbb eszközökkel, műszerekkel, módszerekkel az orvostudomány is vigyáz. Van tehát segítség, reményt keltő megoldás a legdrágábbnak, szemünk fényének visszanyeréséhez.

E kérdésekről beszéltünk dr. Vogt Gábor főorvossal, a MÁV Kórház és Központi rendelőintézet Szemészeti Osztálya vezetőjével.

● Főorvos Úr, az Ön által vezetett osztály egy korábbi betege egy Emlékkönyvet helyezett el azzal a céllal, hogy az itt műtött, gyógyított betegek kifejezhessék benne gyógyulásuk fölötti örömüket, érzéseiket, hálás köszönetüket. Egy kilencvenéves néni e szavaiból vettem írásom címét. Újra kék az ég. Reméljük, még sokáig látja. Most látom, mennyi ember jár az utcán, mondja egy másik beteg, apja nem kis örömére.

– Igen, ismerem az emlékkönyvet és igazán jó érzéssel értesülök munkatársaimmal együtt volt betegeink elégedettségét kifejező bejegyzésekről. Reményt, megnyugvást adhatnak a leírtak a műtétre váró betegeknek is. Munkatársaimmal mindent megteszünk azért, hogy betegeinken segítsünk látásuk visszanyerése érdekében.

A szem szerkezetének vizsgálata mikroszkóppal

Ennek feltételei adottak számunkra, így minden esély megvan a nagyon várt eredmény eléréséhez. Azt tapasztalom, hogy a hozzánk forduló betegek bíznak bennünk. Betegeink állapotát nagyon lelkiismeretes, alapos vizsgálatok során állapítjuk meg. Az eredményről a beavatkozás szükségességéről, valamint a várható eredményről részletesen tájékoztatjuk betegeinket. Az orvos és a beteg közötti emberi kapcsolat erősíti az érintett megnyugvását, és segíti döntését a műtét vállalásában.

A LÁTÁSÉLESSÉG RENDSZERES VIZSGÁLATA NEM CSUPÁN A MUNKÁLTATÓ, DE A DOLGOZÓ SZÁMÁRA IS FONTOS

● Gyógyító munkájához késedelem nélkül, korszerű tárgyi és magas szintű személyi feltételek szükségesek. Az egészségügy helyzetének nem túl rózsás állapota a MÁV Kórházat sem kíméli a gondoktól. Mi a helyzet az Ön osztályán?

– A szemészeti osztály helyzete cseppet sem különbözik a kórház többi osztályától. Mára a műtéti technika fejlődése korszerű gyógyítást tesz lehetővé. Speciális készülékkel a legújabb szemműtéti megoldást alkalmazzuk. Ma már a legkorszerűbb alapanyagú műlencsék állnak rendelkezésre. A beteg igen hamar visszanyeri látását, és műtéte után hamarosan folytathatja korábbi tevékenységét. Ami a személyi feltételeket illeti a betegek számához viszonyítva kevesen vagyunk, ezért is sokan várnak műtétre, sajnos nem kevés ideig. Munkatársaim bére nem okoz elégedettséget, hiszen például a nővérek minimálbér-közeli fizetése segédmunkásbér-szintnek felel meg. Nem dicsekszem az orvosok fizetését illetően sem. Nem kesereghetünk ezen, a beteg ebből semmit sem érzékelhet, nekünk velük kell foglalkoznunk, nem önmagunkkal.

● Mit javasol azoknak, akik még nem érzékelnek látászavart, vagy csupán nem biztosak az állapotukat illetően?

– Mivel ma már nem kell, sőt nem is szabad megvárni, hogy a szürke hályog megérjen és a látás teljesen elromoljon, az operáció már akkor javasolt, ha a beteg a mindennapi tevékenységét nehezebben tudja elvégezni. Az idő mindenképpen meghatározó faktor, a késedelem megnehezíti a beavatkozást, főként a zöld hályog kíván rendszeres gondozást, nehogy visszafordíthatatlan állapot alakuljon ki. Egyszóval a legkisebb látászavar észlelésénél haladéktalanul keressék fel a szakorvost.

Bevallom, a főorvos úrral történt beszélgetést követően már másnap felkerestem a rendelő szemészetét. Dr. Pintér Éva főorvosasszony véleménye szerint ilyen vonatkozásban szerencsések a vasutasok a közlekedésnél alkalmazott időszakos – 29-es – vizsgálatok szigorú megkövetelése miatt. A látásélesség rendszeres vizsgálata nem csupán a munkáltató, de a dolgozó számára is fontos.

VAN MEGOLDÁS!

A test lámpásának gondozásáért, gyógyításáért a Betegek könyvébe írt köszönő szavakhoz mi is csatlakozunk a Magyar Vasutas nevében.

Hegedűs Károly

Operáció javasolt, ha a beteg a mindennapi tevékenységét nehezebben tudja elvégezni

Az **EXPLORER** Vasutas
Világjáró Klub
2001. évi **programterve**

AMSZTERDAM:	április 27-30
LUXEMBOURG:	április 28-30
INNSBRUCK:	június 02-04
SZARDÍNIA–KORZIKA:	június 14-től
KRAKKÓ:	július 06-08
PRÁGA, VARSÓ:	július 13-16

AZ UTAKKAL KAPCSOLATOS TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A 06/27-51-ES VASÚTI TELEFONON MINDEN KEDDEN 8-16 ÓRÁIG, VALAMINT A 06/30/9634-325 MOBILSZÁMON KAPHATÓK.

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

A **SZAKSZERVEZETI VEZETŐ** NE LEGYEN **NYUSZI**

Töprengő **beszélgetés** vasutas munkásokkal

A megbeszélt időpontban érkeztem a Nyugati pályaudvarra, pontosabban az Északi Gépészeti Főnökség személykocsi-javító műhelyébe, de már javában folyt a polemikus párbeszéd Váradi Lászlóné szb. titkár vezetésével. Tizenöten ültük körül az étkezde asztalait, tizenhárman fiatal munkások (szerelő lakatosok, jármű villamossági szerelők, műszerészek), közülük két szakszervezeti bizalmi, egy főbizalmi, az szb. titkár és jómagam. A heves bérvitába csöppenve, jó bemelegítőt kaptam a hangulatból, a kemény megjegyzésekkel fűszerezett munkahelyi légkörből. Így akklimatizálódhattam a Magyar Vasutasban indított, Politizáljanak-e a szakszervezetek? című tárgykör megbeszéléséhez.

Nos, politizáljanak-e a szakszervezetek? Igen, vagy ne, ha ne, akkor miért ne, ha igen, akkor hogyan? – kérdeztem a részvevőket, akik kék munkaruhájukban, olajos arccal, elgondolkodva néztek rám. Szavaztunk. A tizenhárom szavazatból tízen voksoltak igennel, hárman nemmel. Először azok indoklását kértem, akik úgy ítélték meg, hogy a szakszervezetek ne politizáljanak.

A válaszok

Ha nem változik semmi, például a bérekben és a munkakörülményekben, akkor nincs értelme annak, hogy politizáljanak. Azért ne politizáljanak a szakszervezetek, mert mindig lesz harc. Hiába sztrájkolunk a majdnem semmiért. Nem látom értelmét a politizálásnak, erősít egy másik megszólaló, mert ha elkezdünk politizálni, akkor óhatatlanul kialakul bennünk valamilyen pártszimpátia, s akkor az a párt kihasználja ezt. Ne kötődjünk pártokhoz, mert mindegyik párt szavazóbázist lát bennünk. Szakszervezeti vezető ne legyen országgyűlési képviselő – ezzel a többség egyetértett.

Füzesi Gergely úgy vélte: olyan nem létezik, hogy nem politizálunk, hiszen a szakszervezetben, az érdekvédelemben benne van a politika. De neki is az a véleménye, hogy nem kell pártokhoz kötődni. Méghozzá azért, mert jelenleg nincs olyan párt Magyarországon, amelyhez tartozni érdemes. Parlamenti képviselő lehet a szakszervezeti tisztségviselő, de akkor mondjon le a mozgalomban viselt funkciójáról.

A szakszervezetben igenis kell politizálni, hangsúlyozta **Tóth Béláné** főbizalmi. Ezt a három partner – munkaadó, munkavállaló, kormány – kapcsolata, együttműködése, az érdekharc, az érdekegyeztetés is megkívánja. Látjuk, hogy a korány munkavállaló-ellenes, hátrányunkra módosítja a Munka törvénykönyvét. A mai kapitalista viszonyok a rabszolgatartó társadalom vonásait is viselik. Olyan pártot azonban én sem tudok megnevezni, mondta, amelyhez kötődnünk kellene.

– Ha hallgatunk – szólalt meg a hátsó sorból **egy bizalmi** –, ha nem nyilvánítunk véleményt, akkor száz év múlva sem változik semmi. Beszélnünk kell, tennünk kell. Azért tartom szükségesnek, hogy megfogalmazzuk álláspontunkat, mert csak így leszünk képesek befolyásolni, alakítani a szemben álló erőket.

Egy harcos, szkeptikus: Hiába mondjuk a magunkét, ha a munkaadó, a kormány semmit sem fogad el belőle. Harcolni kell! Sztrájkolni! De nem úgy, mint eddig.

Erre mások is bólintottak: A szakszervezet ne járassa le magát. Egy százalékos béremelésért ne sztrájkoljunk. „Ha sztrájk, akkor legyen sztrájk!"

Ezen a ponton tetőzött a fórum hangulata. Keményebb, radikálisabb lett a hang, jöttek a kölcsönös biztatások, születtek a javaslatok, az üzenetek. – Ha egy szakszervezeti vezető vállalja a tisztségét, akkor merjen is, legyen bátor, gerinces, ne legyen nyuszi. A három reprezentatív vasutas szakszervezet úgy működjön együtt, hogy a tárgyalások, az egyeztetések után minden vasutas jól járjon, ne kapjon többet a mozdonyvezető, mint a kocsijavító lakatos. Mert igaz, hogy a mozdonyvezető fontos ember, ő viszi a szerelvényt, de a mi munkánk nélkül sem mennek a vonatok.

– Olyan párthoz kellene közelednünk – hangzott – amelyik legalább szociálisan érzékeny, és a munkásérdekeket szolgálja. – Alulról kell, kellene építkezni – folytatta a másik –, hogy leküzdjük a szakszervezet iráni érdektelenséget. Segíteni kell annak felismerésében, hogy fontos a szakszervezet, mert nélküle védtelenek vagyunk. Miért csökken a taglétszám? Mert ha nem tag valaki, akkor is megkapja azt, amit a szakszervezet kiharcolt.

– Mi a legfontosabb a bizalmi munkájában? – kérdeztem az összejövetel vége felé. Ketten is reagáltak: tudjuk, hogy melyek a problémáink, beszéljük meg, és továbbítsuk azokat; szervezzük a szakszervezeti munkát.

– Milyen itt a szervezettség? – érdeklődtem **Váradinétól**, a szakszervezet titkárától, amikor már kifelé mentünk az étkezdéből az olajszagtól telítődött műhelyen át. – Nyolcvan fő dolgozik itt, közülük hatvanhatan szervezett munkások, valamennyien a Vasutasok Szakszervezetének tagjai.

– Bizonyára észrevette, mert nekem feltűnt – jegyeztem meg –, hogy a tizenhárom résztvevő munkás közül csak ketten – Tóth Béláné és Fűzesi Gergely – adták a nevüket felszólalásaikhoz, a többiek azt kérték, hogy név nélkül szerepeljenek ebben a tudósításban.

– Igaz, ez elgondolkodtató – hangzott az szb. titkár töprengő válasza. – Pedig tudja, itt a munkahelyi vezető még rendes, humánus ember is, nem olyan, akitől félni kellene annak, aki megmondja a véleményét. És mégis…

Mégis, mondogattam magamban. A félelem ott bujkál a tudat mélyén, a zsigerekben.

Kárpáti Sándor

Ha egy szakszervezeti vezető vállalja a tisztségét, akkor merjen is, legyen bátor...

A félelem ott bujkál

A politikusról

„Baj van a politikus fogalmával is – írja kulcsár István a Magyar Sajtó 2001. évi 3. számában. – Nem egyszer közigazgatási államtitkárt, minisztériumi főosztályvezetőt emlegetnek így, holott ezek az urak vagy hölgyek *főtisztviselők*. A politikust többnyire választják, ő tehát rendszerint parlamenti képviselő, esetleg pártvezető, illetve olyan országokban, ahol a miniszter nem szükségszerűen országgyűlési képviselő, a nem képviselő kormánytag is politikus (nálunk is van ilyen). Sőt, tulajdonképpen az önkormányzati képviselő is az. Őt lehet egyébként városatya (anya) néven is emlegetni, de a polgármestert vagy az alpolgármestert már helytelenül, sőt hibásan emlegetik így az újságokban. És még a politikusnál maradva: *a diplomata* sem az. Apropó, nagyon elterjedt, de pontatlan, lefokozó divat *a külügyminisztert* – megint csak szinonimaként – a diplomácia irányítójaként emlegetni. Ő annál több: az adott ország egész külpolitikáját irányítja, amelynek a diplomáciai tevékenység csak egy része."

Köszönet illeti *Kulcsár Istvánt*, a régi, tapasztalt újságírót azért, hogy őrködik a szavak tényleges jelentésén, így tisztázni igyekszik a politikus fogalmát is. Még akkor is, ha a fenti megállapítások – a valóság ismeretében – vitathatók.

A problémák, a nézeteltérések abból adódnak, hogy nehéz – gyakran lehetetlen – mereven szétválasztani a politikusi munkát, tisztséget, a szakmai, állami, gazdasági, stb. munkától és tisztségektől. Mert a gyakorlatban sem a kormány tagjai, sem a minisztériumok, az országos főhatóságok szervezeteinek tisztségviselői, sem az önkormányzati képviselők, általában a közalkalmazottak és köztisztviselők, - végezzenek bármilyen szakmai tevékenységet – *nem lehetnek mentesek a politikától*. Az persze nem mellékes, milyen mértékben végzik, hogyan teszik ezt. Méghogy a polgármesterek és a diplomaták nem politikusok! Az igaz, hogy nem főhivatású politikusok, de szeretném én látni azt a polgármestert és diplomatát, aki nem politikus egyszersmind.

Apropó, mi van például a *szakszervezeti vezetőkkel?* Ők érdekvédők, nem politikusok? És ha bérharcot folytatnak, demonstrációkat, tüntetéseket, sztrájkokat szerveznek? Ne feledjük: vannak és lesznek olyan szakszervezeti tisztségviselők, akik parlamenti képviselők is egyben.

Úgy tűnik tehát, hogy egyszerre kell ügyelnünk a fogalmak pontos jelentésének használatára és a való élet gyakorlatának összhangjára.

KS.

Veszélyben a háziorvoslás

A törvény biztosítja a szabad orvosválasztás jogát, mi is ugyanolyan jogokat és finanszírozást szeretnénk kapni, mint a területi ellátással rendelkező kollégák

A MÁV-dolgozókat és hozzátartozóikat évtizedek óta jól szervezett rendszerben a MÁV üzemorvosok-vasútorvosok, a MÁV szakrendelők szakorvosai és a központi MÁV Kórházak látják el. A vasútorvosok-üzemorvosok teljes ellátást biztosítottak az alapellátásban az aktív vasúti dolgozóknak és hozzátartozóiknak. Feladatuk közé tartozott a megelőzés, a szűrővizsgálatok elvégzése, a gyógyítás (táppénzbe-vételi jog), a gondozás, a rehabilitáció. Rendszeresen szervezték a szanatóriumi beutalásokat és a MOSZI vizsgálatra való felterjesztés is a munkakörükhöz tartozott.

1992-ben az egészségügyi reform keretében ezeket a jogokat csak úgy őrizhették meg, és csak úgy folytathatták munkájukat, hogy ha a tb-kártya gyűjtésében ők is részt vesznek. Erre egyébként a vasútegészségügyi vezetés kötelezte is az orvosokat. Területi ellátás értelemszerűen nem volt, mivel a vasutasok különböző körzetekben laktak, de tb-kártyájukat az eddig is az ellátásukat biztosító vasútorvosoknak adták. A rendelések a vasút által fenntartott rendelőben folytak. 1995-ig a Területi Egészségügyi Központok kötöttek szerződést a Vasutas Társadalombiztosítási Igazgatósággal (VTI) a háziorvoslásra. Ezen idő alatt a vasútorvosok kártyapénzéből vásároltak új műszereket, számítógépeket, és ezek a MÁV kincstári vagyonba kerültek. 1996-tól csak vállalkozásban engedték tovább a háziorvosi működést, a vállalkozások létrehozására alig néhány hetet kaptak az orvosok. Kft-ket, Bt-ket hoztak létre, hogy továbbra is biztosítsák a vasutasok ellátását, mivel ők ragaszkodtak orvosaikhoz. A kártyapénzből kellett fenntartani a rendelőt, a műszereket pótolni, fizetni az asszisztenciát úgy, hogy a területi ellátással nem rendelkező orvosok sem bázispénzt, sem területi pótlékot nem kaptak, mint hasonló munkát végző, területi kötelezettséggel bíró kollégáik.

Nagyon magas a bérleti díj

A vasútorvosok az elmúlt években háziorvosi szakvizsgát szereztek, a rendelőket felszerelték, részt vesznek a továbbképzéseken, részt vállalnak az ügyeleti rendszerben és fenntartják vállalkozásaikat még ilyen hátrányos helyzetben is. Budapesten a vasútorvosok hétköznap külön ügyeleti rendszert tartanak fenn. 1999-től a foglalkozásegészségügyi-üzemorvosi munkára Közhasznú Társaság alakult a MÁV egészségügyi rendszerén belül, de a háziorvosi munkát néhány kollégától eltekintve továbbra is vállalkozás keretében végzik. Azóta a rendelők használatáért igen magas bérleti díjat fizetnek az egyébként is kevesebb kártyapénzből. A VTI-vel 72 praxis van szerződésben és körülbelül 100 ezer vasutast és hozzátartozót lát el. Területi ellátási kötelezettség megszerzésére nincs lehetőségünk, egyrészt mert a terület fel van osztva, másrészt a kerületi kollégák nagy ellenállásába ütköztünk. A háziorvoslás teljes privatizációja során a tervezetben egyre inkább hátrányos helyzetbe kerül a területi ellátási kötelezettség nélküli háziorvosi tevékenység, és a finanszírozást is csökkenteni kívánják. Mivel évek óta kevesebb pénzből úgy érezzük, hogy ugyanolyan jó színvonalú ellátást tudunk biztosítani a páciense-seknek, ezért méltánytalannak érezzük a tervezetet.

A rendelők ÁNTSZ engedéllyel ellátottak, felszereltek, az orvosok háziorvosi szakvizsgával rendelkeznek, és mivel a törvény biztosítja a szabad orvosválasztás jogát, mi is ugyanolyan jogokat és finanszírozást szeretnénk kapni, mint a területi ellátással rendelkező kollégák. Ha ugyanis nem kapjuk meg mi is ugyanúgy a páciensek után járó finanszírozást, mint a többi kolléga, akkor az ellátás színvonala veszélybe kerül.

A szabad orvosválasztás törvénybe iktatott jog, ezért a megfelelő színvonalú ellátáshoz joga van a betegnek.

Ezért a vasútorvosok háziorvosi tevékenységének elbírálásánál szeretnénk, ha ezt figyelembe vennék.

a vasútorvosok

(folytatjuk)

TERÜLETI ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG MEGSZERZÉSÉRE NINCS LEHETŐSÉGÜNK

A negyedik oldal

A március 24-i nagygyűlés a Hősök terén azt is érzékeltette, hogy a bérből és nyugdíjból élők nincsenek megelégedve sorsukkal.

Gazdasági fejlődésünk statisztikai mutatószámai kedvezőek, de ez nem párosul az egyes emberek anyagi helyzetének, életkörülményeinek érezhető javulásával.

A teret megtöltő tömegben viszonylag sok volt a nyugdíjaskorú tiltakozó, holott a Munka törvénykönyve módosítása, a munkaidő újbóli szabályozása őket már közvetlenül nem érinti. A megjelenésre buzdító röplapok sem foglalkoztak az idős emberek érdekvédelmi kérdéseivel.

A szakszervezetek jogos észrevételein túlmenően valami más is hiányzik az országos érdekegyeztetés akadozó munkájából. Véleményem szerint üres az érdekegyeztetés asztalának negyedik oldala. A közel 3 milliós társadalmi réteg választott képviselőit is be kellene vonni a Munka törvénykönyve által szentesített fórum sokat bírált tevékenységébe. A kormány, a munkaadók és a szakszervezetek vezetői elfoglalják a tárgyalóasztal három oldalát.

Szavakban a kormány képviselői is megjelenítik az idős emberek gondjait. Sőt a MÁV Rt. a szinte egyedülállóan pozitív példa arra, hogy a nyugdíjasok a munkaadók részéről is számíthatnak némi támogatásra. Az erkölcsi megbecsülést a szakszervezeti oldalról is érezhetjük.

A jószándék dacára az elmúlt évtized nyugdíjasokat ért sérelmei azt igazolják, hogy az ő véleményüket nem hallgatják meg.. Csak néhány kiragadott példa, az érdekegyeztetésben résztvevő felek konkrét bírálata nélkül:

– A rendszerváltás utáni években született az a törvény, amely a szakszervezeti vagyon felosztásáról intézkedett. A szakszervezetek ebben az időben, a gombamódra történő szaporodás gondjaival voltak elfoglalva. Csak elvétve hallottunk tiltakozást az ellen, hogy a törvény éppen azokat zárja ki a vagyon felosztásából, akik azt több évtizedes munkájukkal létrehozták és működtették.

– Ismeretes, hogy 1997-ben új nyugdíjtörvény lépett életbe, amely megváltoztatta a nyugdíjemelés korábbi – nettó bérkiáramlással arányos – rendszerét. A törvényt megelőző vitában a nyugdíjasok az Alkotmányra hivatkoztak, miszerint a társadalom minden rétegének egyformán kell viselni az ország terheit. Ebből következik, hogy egyformán kell részesülniük a gazdasági felemelkedés hozadékából. A „vegyes indexálás" szerinti nyugdíjemelés (a „tervezett" infláció és nettó bérkiáramlás 50-50%-át alapul véve) sérti ezt az alapelvet, mert évről évre növeli az életszínvonal-különbséget az aktív keresők és a nyugdíjasok között.

Évről-évre növekszik az életszínvonal-különbség az aktív keresők és a nyugdíjasok között

Az országos érdekegyeztetés fórumai abban az időben még rendszeresen működtek. A munkavállalási oldal elfogadott egy olyan törvényt, amelyik nemcsak a nyugdíjemelés rendszerét változtatta meg, hanem az államilag garantált és a szolidaritás elvén alapuló rendszer feladásával, illetve a tőkefedezeti nyugdíjrendszerre való áttéréssel járt, a jövő nyugdíjasainak érdekkockázatát is jelentősen fokozva. A magánpénztári rendszer ellentmondásai már az első években jelentkeztek.

– A kormány erőteljes lépései nyomán – a munkaadók tiltakozása és a szakszervezetek aggódó beletörődése ellenére – januártól a 25.500 Ft minimálbért 40 ezer forintra emelték. Ez így önmagában örvendetes dolog, különösen akkor, ha létrejönnek a bérrendszerrel arányos fejlesztésének a további feltételei.

Sajnálatos, hogy a háromoldalú tanácskozáson senkinek sem jutott eszébe – vagy a mindent tudó sajtó hallgatott róla – a 16.600 Ft-os minimál nyugdíj mindössze 18.310 Ft-ra történő emelésének bírálata. A korábbi arányok betartása 26.039 Ft-ra történő emelést követelne.

Feltételezhető, hogy szociálpolitikai intézkedésként erre költségvetési forrásból is juthatott volna néhány milliárd, hiszen a nyugdíjasoknak ez a létminimum alatt élő pár százezres rétege a rendszeres éhezés és fizikai nyomor körülményei között tengődik.

Érthető, hogy az aktív keresőket és az őket képviselő szakszervezeti vezetőket más gondok foglalkoztatják, a társadalmi feszültségek egyéb problémái terhelik. Nem az idősek iránti jóindulat hiányzik, hanem a kérdések felvetéséhez szükséges közvetlen tapasztalat és hozzáértés.

Ésszerű lenne...

Ezért lenne ésszerű megoldás, ha a Munka törvénykönyve mostani vitájában napirendre tűznék a közel 3 milliós társadalmi réteg képviselőinek a társadalmi érdekegyeztetés folyamatába való törvényes bevonását. Erre a feladatra az országos nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek azon választott vezetői is alkalmasak, akik az Idősügyi Tanácsban foglalnak helyet.

K.D.

SZAKSZERŰ, PONTOS ÉS MEGBÍZHATÓ

Amit a **Vasutas Nyugdíjpénztárról** tudni kell

A Magyar Vasutas oldalain sorozatot indítottunk, amely a Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztárral kívánja megismertetni az olvasókat. Mostani cikkünkben a munkahelyváltozás és -megszűnés esetén követendő eljárásról, a tagsági viszony megszűnéséről szólunk.

Munkahelyváltozás és munkaviszony megszűnése

Munkahelyváltozás esetén a pénztári tagságról tájékoztatni kell az új munkáltatót. A magánpénztári tagdíjat a munkáltató levonja, és átutalja a Pénztár részére. Amennyiben az önkéntes pénztári tagdíj levonását az új munkáltató nem vállalja, lehetőség van a tagdíjfizetés átutalási postautalványon vagy lakossági folyószámláról történő teljesítésére.

A változásról a Pénztárat tájékoztatni kell, amely kérésre az átutalási postautalványokat megküldi.

Amennyiben a pénztártag átmenetileg nem áll munkaviszonyban, és nincs módja az önkéntes pénztári tagdíj fizetésére, kérheti a tagdíjfizetés szüneteltetését.

A tagdíjfizetési kötelezettség szüneteltetésének esetei:

1. Legfeljebb kettő évig:

a.) a gyermek gondozása, ápolása céljából igénybe vett 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság időtartama alatt,

b.) 30 napot meghaladó keresőképtelen betegség miatt,

c.) sorkatonai szolgálatra történő bevonulás miatt,

d.) közeli hozzátartozó otthoni ápolása céljából igénybe vett, 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság időtartama alatt.

2. A munkanélküli járadék folyósításának időtartama alatt.

3. Egyéb méltányolható ok miatt, három évenként egy alkalommal, legfeljebb 6 havi időtartamra.

A szünetelés ideje a tagsági viszony időtartamába és a várakozási időbe csak akkor számít bele, ha a pénztártag a szünetelési időszak lejártát követő három hónapon belül írásban bejelenti és a teljesíti a kieső tagdíj fizetését.

A tagsági viszony megszűnése

Az önkéntes pénztári tagsági viszony csak a 10 éves várakozási idő eltelte vagy a 10 év alatt nyugdíjba vonulás esetén, illetve másik pénztárba történő átlépéssel szüntethető meg.

Ha az önkéntes pénztári tag a tagdíjat felszólítás ellenére sem fizeti meg, tagsági viszonya a felszólítást követő 31. napon visszamenőleges hatállyal az utolsó teljesített tagdíjfizetési hónapot követő hó első napjával megszűnik.

Az egyéni számlán lévő összeg kifizetésére csak a 10 éves várakozási idő elteltével vagy 10 év alatt nyugdíjba vonulás esetén kerülhet sor.

Amennyiben a 10 év várakozási idő eltelt, de a pénztártag nem érte el a nyugdíjkorhatárt, és a tagsági viszony megszüntetése mellett dönt, az egyéni számlán lévő összeget a kilépési költség (a számlán lévő összeg 2 ezreléke, de legalább 2000 forint) levonása után a Pénztár egyösszegben kifizeti.

Kérhető a tagdíjfizetés szüneteltetése

A magánpénztári tagsági viszony másik pénztárba való átlépéssel, elhalálozással, rokkant nyugellátásra jogosulttá válással vagy a társadalombiztosítási rendszerbe történő visszalépéssel szűnik meg.

Átlépés a vasutas nyugdíjpénztárba

Ha a munkavállaló más pénztárnál önkéntes- vagy magánpénztári tag, és át kíván lépni a Vasutas Nyugdíjpénztár Önkéntes Pénztári Ágazatába, a kitöltött belépési nyilatkozatot meg kell küldenie pénztárunkba, és átlépési szándékát írásban be kell jelentenie a pénztárának. Az átlépéssel kapcsolatos ügyviteli feladatokat a két pénztár egymás között rendezi.

EGYÉNI SZÁMLÁN LÉVŐ ÖSSZEG KIFIZETÉSÉRE CSAK A 10 ÉVES VÁRAKOZÁSI IDŐ ELTELTÉVEL, VAGY 10 ÉV ALATTI NYUGDÍJBA VONULÁS ESETÉN KERÜLHET SOR

Egyenes arányban

A MÁV Rt. és a vasutas önkéntes pénztárak közötti megállapodás értelmében a 4%-os tagsági díjak 50%-át, továbbá az annak megfelelő mindenkori közterhek összegét a munkáltató átvállalja.

Az 1997-ben érvényes közterhek a következők voltak:

TB járulék: 39%
Munkaadói járulék: 4,5%
Összesen: 43,5%

Ennek megfelelően a 4%-os tagdíj megoszlása 1997-ben így alakult:
Munkáltató: . . . . . 2%x1,435=2,87%
Munkavállaló: 1,13%
Összesen: *4,00%*

A 2000. évben:
TB járulék: 33%
Munkaadói járulék: 3%
Összesen: 36%

Tagdíjmegosztás:
Munkáltató: . . . . . 2%x1,36=2,72%
Munkavállaló: 1,28%
Összesen: *4,00%*

2001. évben:
TB járulék: 31%
Munkaadói járulék: 3%
Összesen: *34%*

Tagdíjmegosztás:
Munkáltató: . . . . . 2%x1,34=2,68%
Munkavállaló: 1,32%
Összesen: *4,00%*

A 2002. évben:
TB járulék: 29%
Munkaadói járulék: 3%
Összesen: *32%*

Tagdíjmegosztás:
Munkáltató: . . . . . 2%x1,32=2,64%
Munkavállaló: 1,36%
Összesen: *4,00%*

Az adatokból megállapítható, hogy miközben a munkáltató általános közterhei csökkennek, az önkéntes pénztári hozzájárulás mértéke a munkáltató esetében csökken, míg a munkavállaló esetében nő.

Az 1997. évi 71,25-28,25%-os megosztási arány 2002. évben 66-34%-os megosztásra változik. (A munkáltató terhe 5,75%-kal csökken, míg a munkavállaló terhe 5,75%-kal nő!)

Tekintettel arra, hogy a tendencia valószínűleg a következő években sem fog változni, az arány még inkább eltolódik majd a munkavállaló kárára.

A törvényi rendelkezés szerint a munkáltató a tagdíjat részben, de egészében is átvállalhatja, ezért megállapodás kérdése a megosztás fix rögzítése például 3%-1% arányban. Ez növelné a kiszámíthatóságot, és megszüntetné azt a fonákságot, hogy a munkáltató általános járulékcsökkenése a munkavállaló terheinek növekedésével járjon.

A törvény egyébként arra is lehetőséget ad, hogy a nyugdíjpénztár esetében a nyugdíjhoz közelebb állók (pl. 50 éven felüliek) esetében a tagdíjat nagyobb arányban vállalja át a munkáltató!

A tagdíjarányok változtatása nem kötődik adóévhez. A változtatás év közben is lehetséges!

Pénzügyi Osztály

KERESZTREJTVÉNY

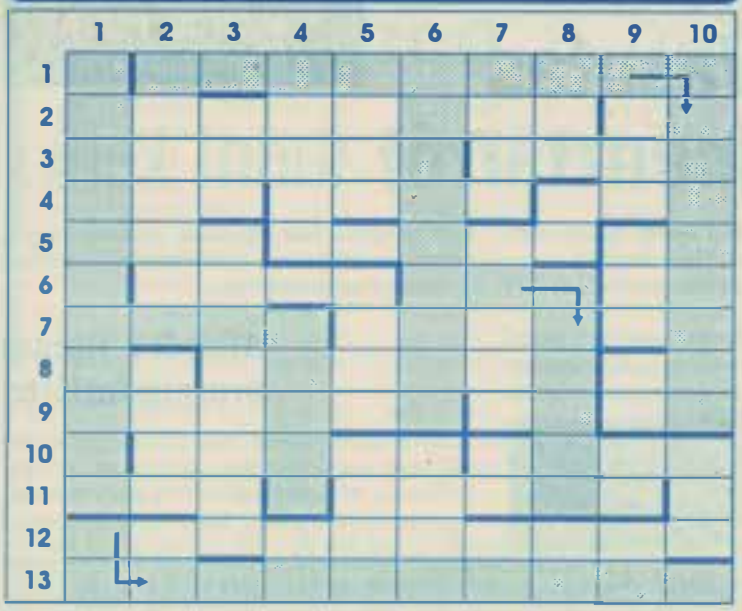

Kárpáti Sándor Meggyőzés és kétely c. könyvében II. János Pál pápa intelmét is idézi: Megfejtésben Függ. 1., vízsz. 1, Függ. 12., függ. 6., vízsz. 6. és vízsz. 7.

Vízszintes: 1. Osztrák autójel – Megfejtés II. r., 2) vizsgázók teszik – egészségügyi, 3) nem helybéli – humán társa, 4) levegő-gyermekjáték-iskola (röv), 5) robbanószer (röv) – Eliz tulajdona – még, 6) Antal – ...Cola – Megfejtés V. r. – csaknek azé!, 7) megfejtés VI. r. – nyírott haj teszi – tűz igéje, 8) orosz folyó – testrésznél – megszólítás, 9) felkészít – néma Ilona – helyhat., 10) Anna – létrehoz (lat) – orosz terepjáró gk., 11) pártban lévő – tonna – ...torony (ol) – parkoló, 12) felvilágosítja.

Függőleges: 1) Megfejtendő I. r. – Megfejtendő III. r., 2) nagy tároló-edény – hím szarvasmarha – betűt ró, 3) urán – népies sütő – csákódísz – magyar autójel, 4) Negyedrész! – római 100 – kiütéses győzelem 5) Kleopátra röv. – liter – ...Miklós regényhősünk – Ágnes – testtartás, 6) Megfejtés IV. r. – Jegyzék (ang.), 7) római uralkodó – hangszeren játszik. Páratlan Nos! – Hibás hiba!, 8) dísze – páratlan ige! – Ték, 9) alapot készít – töltelékszó – félig szúr! – római szám – János Nóra, 10) egyik szülő.

Készítette: **Bánszegi József**

ELŐZŐ SZÁMUNK HELYES MEGFEJTÉSE: Michael de Ruyter református prédikátor. A helyes megfejtést beküldők közül a nyertes: Dömötör Tibor budapesti olvasónk. **Nyereménye:** a **Tornádó Családi Regényújság** negyedéves előfizetése. **Gratulálunk!**

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

A **Vasutasok Szakszervezete** által szervezett

Külföldi üdülések

Családos üdülés:

Ciprus: **Kedvezmény!**

Időpont: 2001. június 22-től – 2001. július 02-ig.

Részvételi díj: 90.000 Ft + 70.000 Ft repülőjegy, repülőtéri illeték, tolmácsnő költsége. **12 éven aluli gyermekek részére a részvételi díjból 50 % kedvezmény jár.**

Az üdülés helye, elhelyezés: Larnacában, a Beau Rivage háromcsillagos, (négycsillagos szintű) légkondicionált, közvetlen tengerparti szállodában, kétágyas, (pótágyazható) fürdőszobás szobákban.

Ellátás: Félpanziós, svédasztalos ellátás, étkezés utáni italválasztékkal, a két egésznapos kirándulás alkalmával teljes ellátás.

Programtervezet: Pihenés, strandolás a tengerparton. *Egésznapos kirándulások az alábbi helyekre:* Trodos-hegység–Kikkosz, Limassol–Paphos, *Félnapos kirándulás:* Aya Napa.

Görögországi apartmanos üdülés:

Időpont: 2001. VI. 29. – VII. 6. (+ utazás).
2001. VII. 6. – VII. 13. (+ utazás).

Részvételi díj:
7 éjszakára
Háromágyas (1 szoba): 330 DM, négyágyas (stúdió): 370 DM, hatágyas (2 szoba): 570 DM, (helyszíni fizetéssel).

Foglalás alkalmával befizetendő összeg: 2 hét foglalása esetén: 9.000 Ft/fő, 1 hét foglalása esetén: 8.000 Ft/fő. **A foglalási díj tartalmazza:** a kuset kocsi díját fülkénként 4 fő elhelyezéssel, a szervezési díjat.

Figyelem! A foglalási díj nem tartalmazza az utasbiztosítást. Jelentkezni lehet még görögországi apartmanos üdülésre egyénileg szervezett kiutazással.

2001. június 1-8.ig
Szoba (250 DM), stúdió (320 DM), apartman 450 DM.
2001. június 8-15-ig
Szoba (300 DM), stúdió (350 DM), apartman 500 DM.
2001. június 15-22-ig
Szoba (300 DM), stúdió (350 DM), apartman 500 DM.

Gyermeküdülés:

Francia-magyar

kombinált üdülés: (13 és 16 éves gyermekek részére).
Időpont: 2001. augusztus 7-től – 2001. augusztus 28-ig.
Részvételi díj: 65.000 Ft.

Görögország

(10-14 éves korú gyermekek részére)
Időpont, utazással együtt: 2001. június 20-tól – július 1-ig.
Részvételi díj: 49.000 Ft, amely tartalmazza a teljes ellátást, kusetkocsi díjat, biztosítási díjat, valamint 1 egész napos kirándulást a Meteorákhoz. (Kiutazásnál úticsomagot a szülő biztosít.)
A részvételi díj 40%-át (20.000 Ft-ot) a jelentkezéskor, a fennmaradó részt 2001. május 31-ig kell befizetni.
Elhelyezés: a tengerparttól mintegy 100 m-re lévő apartmanházban 3 ágyas szobákban.

Nei Pori

Jelentkezni lehet a VSZ központban (Budapest, VI. Benczúr u. 41.) Dömé Lászlóné kolléganőnél a 19-77/147, 157, 16-86 üzemi és a 3221-895/147, 157, 351-7743 városi telefonszámokon, valamint a görögországi gyermeküdülésre a VSZ Szeged Területi Képviseletén 06/15-23, 15-24 telefonon).

Lapunkat rendszeresen szemlézi
MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB
MÉDIAFIGYELŐJE, AZ
»OBSERVER«

OBSERVER BUDAPEST
MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest,
VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/5. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. MÁJUS

A TARTALOMBÓL

5 Összegzés a VSZ április 26-i munkakongresszusáról

A kongresszus részletes vita után elfogadta a VSZ módosított alapszabályát, és több kérdésben határozatot hozott.

14 Az MSZOSZ idén is kitüntetéseket adott

MSZOSZ Díjban részesült a közművelődés területén a Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza is.

Szavazási melléklet

Százhetvenöt „igen", százharminchárom „nem" szavazattal, két tartózkodás mellett az Országgyűlés elfogadta a Munka törvénykönyve jogharmonizációs célú módosítását.

AKTUÁLIS

Az érték értéke

Május elsejével kapcsolatban mindenkinek több jelző jut az eszébe. Az ünnepet nevezik a munka ünnepének, a sör és a virsli ünnepének, vagy egyszerűen csak majálisnak. Ezek az asszociációk egyszersmind viszonyulásokat is kifejeznek. Nekem, nekünk, vagyis a VSZ-eseknek egy vidám, az összetartozást, az összefogást jelképező ünnepnap a május 1. Olyan nap, amikor a családok is ünnepelnek. Azokra a dolgos családokra gondolok, amelyeknek tagjai tapasztalják, mennyi küzdelemmel jár a mindennapi betevő megszerzése.

Azoké ez az ünnep, akiknek nem hullott az ölébe a „sok", a „minden", azoké, akik tudják, hogy másokat is becsülni kell, ha ők is tiszteletet szeretnének kapni másoktól. Idén sokan voltunk a felvonulásokon, Budapesten a Ligetben, a megyeszékhelyeken és városokban, **annak ellenére, hogy egy nappal korábban a legnagyobb kormánypárt a mi pénzünkből fizetett hirdetésben választotta újra ketté a magyarokat polgárra és nem polgárra.**

A világ különböző országaiban és városaiban is az összefogást, a szolidaritást ünnepelték a munkavállalók kiszolgáltatottsága, illetve a globalizáció elleni tüntetésekkel.

Nálunk a hat szakszervezeti konföderáció vezetőinek egyeztetéseként – az eltelt évek gyakorlatától eltérően – a lehető leggyengébb politikai üzenetet hordozta most az ünnep. Érthetetlen a dolog, mivel az Mt módosítása - amely ellen csaknem egyéves harcot folytattunk, két nagy tüntetést szervezve – mégis megtörtént.

Május 1-re ígértünk egy harmadik nagy politikai tüntetést, amiből semmi nem lett. A budapesti Kodály köröndön megtartott „produkció", amely során „Kiáltvány" olvastatott föl, a rendszerváltás óta a leggyengébb megmozdulás volt.

Kedves Kollégák!

A kérdés így vetődik föl: milyen lelkülete, kötődése, elkötelezettsége van egy-két konföderációs „főembernek", amikor kijelenti, hogy „nem fogunk ellenzékesdit játszani május 1-jén"!? Azért, mert valaki a '90-94' közti időszakban ott ült az MDF képviselői-soraiban **és még ma is szakszervezeti vezető, nem felejtheti el a szerepét!** Ugyanis az igazság az, hogy jellegéből adódóan a szakszervezet akkor is ellenzéki, ha történetesen baloldali pártokból alakul a kormány. Hát még most, amikor a jobboldaliak már nemcsak a szakszervezeteket, de a munkavállalókat is üldözik. (Cselédtörvény keresztülverése.)

A MUNKAVÁLLALÓI ÉRDEKET NEM SZABAD A LÁTSZATEGYSÉG OLTÁRÁN FELÁLDOZNI

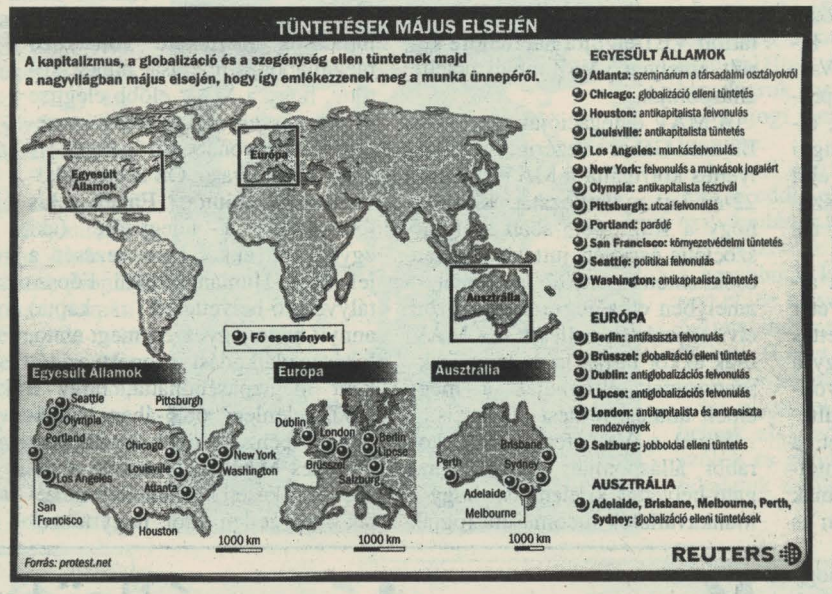

Kollégák! A tömeges jelenlét miatt jóra sikeredett május 1. **fényét** egyes érdekvédők tévelygése homályosította el . Persze ez nem csak a személyes hibájuk. Azok a kollégák is felelősek ezért, akik megtűrik az ilyen szakszervezeti vezetőket.

Volt egy történelmi lehetőségünk, amikor a politikai pártoknak üzenhettünk volna. Kimondhattuk volna követeléseinket, amelyek teljesítését elvárjuk a 2002-ben hatalomra kerülőktől. Megfogalmazhattuk volna a „harmadik alternatívát" azzal, hogy a politikai pártok alakítsák ki viszonyukat a nyugdíjasok és a munkavállalók követeléséhez. Sajnos nem tettük!

Ha a valamelyik konföderáció nem érzi jól magát a baloldalon, ne akarjon a helyes szerepvállalókkal szakszervezeti egységet alkotni. Az árulás akkor is árulás, ha nem nevezzük nevén! A tanulságot le kell vonnunk. 2002-ben nem lehet „kompromisszumokba" belemenni, a munkavállalói érdeket nem szabad a látszategység oltárán feláldozni.

Dr. Márkus Imre
elnök

AZ ÁRULÁS AKKOR IS ÁRULÁS, HA NEM NEVEZZÜK NEVÉN!

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
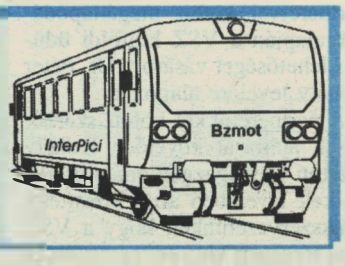

Korrektség

VIZSGÁLJUK MEG!

– avagy a tényeket elferdítő Közkapcsolati Igazgató(ság)

A Vasutas Hírlap 2000. május 16-i számában közzétett humánpolitikai stratégia fontos feladatként határozza meg azt, hogy az alapvető információt a vezetőjétől kapja meg a vasutas, és ne a közvetett, a tényeket elferdítő csatornákon keresztül.

A dokumentum szerzői a tények elferdítőinek a szakszervezeteket tekintették, s tekintik ma is. (sic!) – Valóban így van ez? Vizsgáljuk meg ezt egy példán keresztül.

A VÉT 2001. január 11-i ülésén a MÁV átadta a reprezentatív szakszervezeteknek azt a javaslatot, amely a 2001. évben a szociális és jóléti juttatásokra fordítható összegek tervszámait tartalmazta. Ezt követően több mint két hónap elteltével a VÉT március 22-i ülésén sikerült érdemben megvitatni a MÁV javaslatát. No persze nem az eredetit, hanem egy módosított változatot, amely a gyermekintézményekre 567MFt helyett 535 milliót, szociális segélyekre 93 MFt helyett 88 milliót, egyéb szociális célokra 26 MFt helyett 25 milliót, lakáscélú támogatásra 530 MFt 500 milliót, tehát összességében 67 millió Ft-tal kisebb összeget tartalmazott. A Vasutasok Szakszervezete, kompromisszumkészségét bizonyítva, elfogadta a MÁV érveit a pénzügyi lehetőségire vonatkozóan, így elvi egyezség jött létre a jóléti és szociális keret felosztásáról a március 22-én megtartott VÉT- ülésen.

Már az első MÁV javaslat átadása előtt, január 18-án Dr. Péter Mihály vezérigazgató-helyettes arról értesített bennünket, hogy a szakszervezetünk által lebonyolítani tervezett külföldi csereüdültetéshez szükséges férőhelyeket, a KÜT kedvező döntésére tekintettel, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően a MÁV az idén is biztosítja.

A kialakult gyakorlat az, hogy a MÁV részére a VSZ a biztosított férőhelyekért önköltségi árat fizet, vagyis mintegy megfinanszírozza a MÁV helyett az adott férőhelyre eső időarányos veszteséget. Ezek azok a férőhelyek, amelyekért cserébe a szakszervezeti és nem szakszervezeti tag vasutas munkavállalók számára a külföldi vasutas szakszervezeti partnereivel kötött megállapodások alapján a VSZ külföldi üdülési lehetőséget vásárolt, Dr. Péter Mihály levelére alapozva.

A partnereinkkel kötött szerződések aláírását követően Kukely Márton vezérigazgató március 10-én kelt levelében arról értesítette Szakszervezetünket, hogy a VSZ által tervezett külföldi csereüdülés lebonyolításához igényelt üdülési férőhelyek biztosítását célzó megállapodás-tervezet aláírását, a központi elosztású üdülőkbe való beutalás újbóli szabályozásának elkészítéséig, a KÜT-tel történő egyeztetésig és elfogadásáig felfüggeszti.

A március 22-én megtartott VÉT napirendjén szerepelt az üdülési térítési díjak emeléséről átadott MÁV-javaslat megvitatása is. A javaslatra vonatkozó érdemi nyilatkozat megtételét a VSZ a csereüdültetésről szóló megállapodás-tervezet MÁV által történő aláírásához kötötte.

A téma a március 30-án megtartott VÉT-en újra napirendre került, amelyen a VSZ megismételte álláspontját.

A MÁV delegációját vezető Dr. Bajnai Gábor vezérigazgató-helyettes korrigálta a MÁV március 22-én tett nyilatkozatát. Közölte, hogy a KSZ. 68.§-ában szereplő szociális és jóléti juttatásokra tett csökkentett mértékű javaslatát – amelyben előzőleg a felek között elvi egyetértés született – a MÁV csak akkor tartja, hogy ha a szakszervezetek elfogadják a megemelt üdülési térítési díjakat is.

Mivel a VSZ fenntartotta korábbi álláspontját, a vezérigazgató-helyettes kijelentette, hogy a munkavállalók tudomására fogják arról értesítette „olvasóit", hogy a VSZ – korábbi elvi egyetértését visszavonva – a szociális és jóléti juttatások mértékére vonatkozó megállapodás aláírását ahhoz kötötte, hogy a MÁV előbb elégítse ki a szakszervezet külföldi csereüdültetésre vonatkozó igényét.

Kedves Olvasó, Ön is erre a következtetésre jutott? Ennek a kis történetnek a lejegyzője (aki egyébként akkori kinevezését a jelenlegi Humánpolitikai Főosztályvezető-helyettestől kapta) annyit hadd jegyezzen meg: anno, lakásgazdálkodási csoportvezetőként megtapasztalhatta, hogy a KSZ jelenlegi 68.§-ában szabályozott pénzeszközök kiadása az illetékes MÁV-szervek felé rendszeresen késett, és jelenleg is késik – független attól, hogy a szociális partnerek között van-e a tárgykörben megállapodás vagy nincs. A késedelem valódi oka a MÁV finanszírozási problémájában keresendő. A történetben nevesített MÁV-vezetők ezt pontosan tudják. Ők is azok közé a MÁV-vezetők közé tartoznak, akikről rendszeresen azt híresztelik a Közkapcsolati Igazgatóság által szerkesztett sajtóorgánumban, hogy a vasutasság bízik bennük.

> A VSZ-NEK EGY OLYAN JOGVITÁT KELL KEZDEMÉNYEZNIE, AMELYEK SZÁMÁNAK CSÖKKENTÉSÉT A HÁROMÉVES MEGÁLLAPODÁS CÉLUL TŰZTE KI.

Azt már csak mellékesen jegyezzük meg, hogy a VSZ-szel kapcsolatos valótlan híresztelés két különböző helyen (Vasutas Hírlap, MÁV Hírtelefon) három alkalommal jelent meg, jóval a felek között végül április 10-én (mind a csereüdülés, mind pedig a KSZ 68.§. és a térítési díjak vonatkozásában) létrejött megállapodások aláírását követően.

Mind a három esetben sajtóhelyreigazítást kértünk Domokos Lajostól, azonban ez egyik esetben sem történt meg (bár megjegyezzük, a legutóbbi kérelem vonatkozásában a törvényi határidő még nem telt le).

Ezek után nem maradt más hátra, mint megtenni azt, amire a MÁV kényszerítette a VSZ-t: a sajtó-helyreigazítást jogi úton kikényszeríteni. A VSZ-nek egy olyan jogvitát kell kezdeményeznie, amelyek számának csökkentését a háromféves megállapodás célul tűzte ki.

Lehet, hogy a vasutasság nem csupán azért fogadta, fogadja el a kizárólag a szakszervezeti információkat hitelesnek, mert a szakszervezetek megszállva tartották a közvetlen információs csatornákat?

Dr. Bíró Tibor

Hiába jött létre elvi egyezség a jóléti és szociális keret felosztásáról a VÉT-ülésen

Kommentár nélkül

Rendszeresen értékelni fogja a Magyarországon elért eredményeket

Emilio Gabaglio, az Európai Szakszervezeti Szövetség főtitkára 2001. március 28-i keltezéssel a következő tartalmú levelet kapta Anna Diamantopoulou-tól, az Európai Bizottság tagjától:

Kedves Emilio Gabaglio!

Köszönöm a február 28-i levelét, amelyben a magyar Miniszterelnöki Hivatalban tett látogatásáról számol be. Ahogy azt helyesen Ön hangsúlyozta, a Bizottság a 13. tárgyalási fejezet során kifejezte aggodalmát a magyarországi társadalmi párbeszéd állapotával kapcsolatban. A tagállamok által elfogadott közös EU álláspont a társadalmi párbeszéddel kapcsolatos fejlemények alapos monitoringjának fontosságát húzza alá, s a Bizottság el is kötelezte magát emellett.

Az EU Bizottság Foglalkoztatás- és Szociális Ügyek Vezérigazgatósága szándéka szerint rendszeresen értékelni fogja a Magyarország által a társadalmi párbeszéd és a szociális partnerek szerepének erősítése terén elért eredményeket és ezt integrálni fogja a Bizottságnak a csatlakozás előrehaladásáról szóló jelentéseiben.

Biztosíthatom Önt arról, hogy a legközelebbi adódó alkalommal célom a releváns magyar szakszervezeti szövetségekkel történő találkozás.

Tisztelettel:

Anna Diamantopoulou, az Európai Bizottság tagja

Ismét **együtt**

Az időjárás-felelős meghallgatta a kérést, és kegyes volt, mint már annyi majálison. Verőfény, kék ég köszöntötte mindazokat, akik a munka ünnepét ismét közösen akarták köszönteni.

A rendkívül jól sikerült fórumon nem kisebb személyiségek, mint Tamás Gáspár Miklós filozófus, Krausz Tamás történész, illetve Kiss Péter, az MSZP Baloldali Tömörülésének elnöke (munkaügyi exminiszter – merthogy volt egyszer egy Munkaügyi Minisztérium is) szólt a napi politika égető kérdéseiről, a munkavállalók helyzetéről. Közben munkás kis kezek álmodták papírra a gyereklélek vágyait, sajátos látásmóddal jelenítve meg a felnőttek világát is. Minden gyermek nyertes volt – a rajzok közül nehéz is lett volna győztes munkát választani.

És mint kiderült: vérnyomás tekintetében a vasutasok igencsak jól állnak. A Vasút-egészségügyi Kht. munkatársai ugyanis ingyenesen

Az emelvényen balról: Kiss Péter, Márkus Imre és Szőke Károly

A Vasutasok Szakszervezete – más érdekképviseletekkel együtt - a Kodály köröndre hirdette a gyülekezést; innen indult el az addigra meglehetősen testesre dagadó embertömeg a Liget felé. Érdekes volt hallgatni az embereket: a maga módján szinte mindenki politizált. (Egy kamasz éppen azon tűnődött, hogy jövőre már ő is nagykorú lesz, vagyis a választófülkébe lép.)

A VSZ a szokásos helyén, saját udvarában rendezte meg a maga ünnepségét. Idén minden órában fórumot vezetett dr. Márkus Imre elnök, s a 11 órás nyitófórumon lapunk prominens szerzőit: Karácsony Szilárdot, Kárpáti Sándort és Mező Ferencet ismerhették meg egy kicsit közelebbről is az érdeklődők. Mialatt a résztvevők a föltett kérdésekre válaszolgattak sorban, a sajtósátorban tényked főszerkesztő (e sorok írója) is rengeteg kérdést kapott az arra járóktól. Rekordidő alatt fogyott el az a kontingens, amit a Magyar Vasutasból s a Munka-lapból szállítottunk a helyszínre.

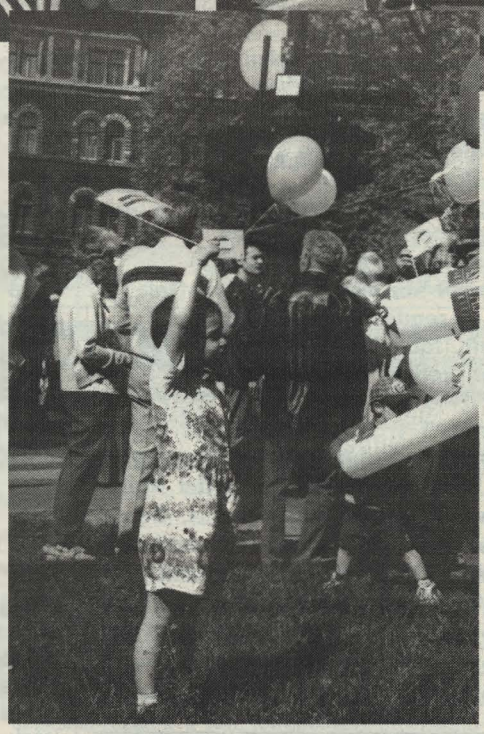

Az új évezred első majálisa. Irány a liget!

mérték bárki „pumpáját". A tapasztalatok szerint a saját vérnyomásukra kíváncsi, jelentős létszámú tömegben a szakemberek nem találtak igazán kirívó esetet. És ez jó hír, lássuk be. Mint ahogy az is, hogy a munkajogi tanácsadást szintén többen vették igénybe.

Az idei majális annyiban viszont különbözött az eddigiektől, hogy a protokolláris megnyilvánulások helyébe most valami más lépett. A szakszervezetek közös állásfoglalásán kívül a korábbinál kevesebb kemény üzenet hangzott el, de helyette rengeteg civil megjegyzést, őszinte indíttatásból fölvetett kérdést lehetett hallani. (Lehet, hogy újra kell definiálnunk a civil szó jelentését?)

Ez olyan jelzés volt, ami mellett nem mehetnek el közönyösen a társadalom nevében szólók és gondolkodók. Legyen ez az ő házi feladatuk a jövőre nézve.

V. E.

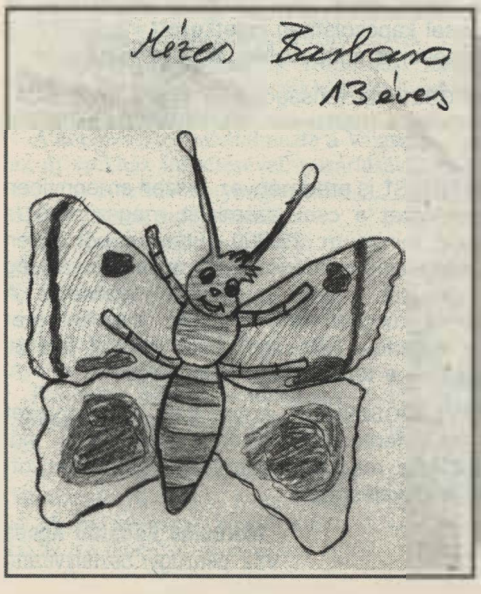

Gyermek-világ gyermek-rajzok

Két önkényesen kiragadott rajz a sok-sok színes alkotás közül. Még a legkisebbek is rajzoltak, s mindnyájan emléklapot kaptak.

Csemegézés a MÁV Rt. Értesítőjéből

A fertőzést okozó kullancscsípés (Lyme-kór) üzemi balesetnek minősül

Ezúton ajánljuk a dolgozók figyelmébe ezt a három passzust

Nem zárja ki...

85.

A rendes felmondással kapcsolatos anyagi igényeknek az elévülési időn belül történő érvényesíthetőségét nem zárja ki, ha a munkavállaló egyébként nem kívánta a felmondást jogorvoslati úton megtámadni. (Mt. 7. §. (1) bek., 11. §. (1) bek., 97. §. (2) bek., 164. §. (1) bek., 201. §.)

86.

Önmagában nem minősülhet minőségi cserének a hosszabb ideig távol lévő munkavállaló munkakörének olyan más munkavállalóval való betöltése, aki csak a munkavállalóval azonos iskolai végzettséggel és szakmai ismeretekkel rendelkezik és a munkáltató az adott munkaterületen – annak átszervezése során – nem alkalmazott kvalifikáltabb munkavállalókat. (Mt. 89. §. (2) bek.).

87.

A munkáltató kártérítési felelőssége szempontjából a fertőzést okozó kullancscsípés (Lyme-kór) üzemi balesetnek minősül, minthogy a fertőzés és ennek következtében az egészségkárosodás egyszeri, hirtelen külső hatásra következik be.

A fertőzött kullancs csípése következtében kialakult egészségkárosodásért a munkáltató vétkességére tekintet nélkül fennálló teljes kártérítési felelősségét nem érinti, hogy a fertőzés természete miatt a Lyme-kór okozta panaszok, a keresőképtelenség, a munkaképességcsökkenés csak később jelentkezik, és ezért a fertőzés pontos ideje nem állapítható meg. (Mt. 171. §. (1) bek.

Kisvasutak napjai Magyarországon 2001-ben

Emlékeink megmentése, bemutatása, népszerűsítése

A Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány kezdeményezésére 1995-től megrendezésre kerül a „Kisvasutak Napjai„ programsorozat, melynek célja e páratlan közlekedéstörténeti emlékeink megmentése, bemutatása és népszerűsítése. A Kisvasúti Napokon megismerkedhet az egyes kisvasutakkal, a térség szokásaival és hagyományaival és egy felejthetetlen utazást tehet az ez alkalomból közlekedő különvonattal, amely esetenként gőzvontatású is lehet. A rendezvény keretén belül megtekintheti a környék nevezetességeit, főbb látnivalóit is. Színes programmal, és szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt a Kisvasúti Napokon!

2001-ben már megtartott Kisvasúti Napok

Április 14. **Széchenyi-hegyi Gyermekvasút napja**; Április 21. **Almamelléki ÁEV napja;** Április 28. **Debreceni Zsuzsi kisvasút napja**; Május 1. **Mesztegnyői ÁEV napja**; Május 5. **Debreceni Vidámparki kisvasút napja**; Július 28. **Kemencei Erdei Múzeumvasút napja**; Augusztus 5. **Beregszászi kisvasút napja** (vasárnap!); Augusztus 11. **Kecskeméti kisvasút napja**; Augusztus 18. **Pálházai ÁEV napja**; Augusztus 20. **Tiszakécskei kisvasút napja**; Augusztus 20. **Mecseki kisvasút napja**; Szeptember 1. **Balatonfenyvesi**

SZÍNES PROGRAMMAL, ÉS SZERETETTEL VÁRUNK MINDEN KEDVES ÉRDEKLŐDŐT A KISVASÚTI NAPOKON!

Királyréti ÁEV napja, egyben a MÁV Nosztalgia Kft. idénnyitó napja; Május 12. **Lillafüredi ÁEV napja**.

2001-ben még hátralévő Kisvasúti Napok

Május 19. **Kaszói ÁEV napja**; Május 26. **Trencsén-Árvai Erdei Múzeumasút napja Nová Bystrica-Vychylovka-i Erdei Múzeumvasút** ; Június 2. **Felsőtárkányi ÁEV napja**; Június 16. **Mátravasút napja Gyöngyös**; Június 23. **Csömödéri ÁEV napja**; Július 7. **Feketebalogi kisvasút napja**; Július 14. **GV. Napja**; Szeptember 8. **Nyírvidéki kisvasút napja**; Szeptember 15. **Gemenci ÁEV napja**; Szeptember 22. **Széchenyi Múzeumvasút napja Nagycenk**; Október 6. **Marosvásárhelyi kisvasút napja**; Október 13. **Szilvásváradi ÁEV napja.**

Bővebb felvilágosításért hívja a kisvasutak információs telefonjait, avagy érdeklődjön az alábbi helyeken: MÁV Nosztalgia Kft. 1056 Budapest, Belgrád rkp. 26. Tel.: 317-16-65; HOTELINFO Utazási Iroda 1056 Budapest, Váci utca 78-80. Tel.: 318-76-71.

Tájékoztató

a területi könyvelés bevezetéséről

A Kormány 224/2000.(XII.19.) rendelete alapján az egyszeres könyvvitel vezetésére, egyszerűsített mérleg készítésére kötelezett szervezeteknek (köztük a társadalmi szervezetek) 2003. december 31-ét követően át kell térniük a kettős könyvvitelre.

Ahhoz, hogy ez az áttérés zökkenőmentes legyen, és alapszervezeteinknek ne jelentsen többletfeladatot és felesleges többletköltséget, már a 2001. évtől kialakítottuk a területi könyvelés lehetőségét.

Az alapszervezeti gazdálkodás folyamatát követni tudó könyvelési programot dolgoztattunk ki, mely minden területi képviselet rendelkezésére áll.

Az elmúlt hónapokban egyre több alapszervezet vette igénybe, illetve jelzi, hogy igénybe fogja venni ezt a lehetőséget, hiszen nagyon sok terhet és felelősséget vesz le a tisztségviselők válláról.

Előnye, hogy az alapszervezet helyett a területi könyvelő végzi az alábbi feladatokat:

● a gazdasági események könyvelése, ● havonként a naplófőkönyv zárása, egyeztetése, féléves és éves beszámoló jelentések, valamint az egyszerűsített mérleg elkészítése, ● kötelezően előírt analitikus nyilvántartások vezetése, ● naplófőkönyvek, bizonylatok és mellékleteik, stb. gyűjtése és őrzése, ● könyveléssel kapcsolatban keletkezett iratok őrzése és selejtezése, ● adóbevallás, ● adatszolgáltatás.

Ez a rendszer biztonságot ad, mivel a feldolgozás során biztosítja a rendszeres ellenőrzést és hiánypótlást.

Megtakarítást is eredményez, hiszen amennyiben az alapszervezet a csekkszámláját megszünteti (a bankköltség minimum: 22.000.- Ft/év) ebből bőven fedezi a könyvelés költségét, tehát anyagi veszteség nélkül mentesül a fenti munkák elvégzésétől. A csekkszámla megszüntetést vállaló alapszervezet helyett a különféle hatóságok, szervezetek felé az átutalásokat is a területi képviselet végzi.

Az elmúlt időszakban egyre több alapszervezet ismerte fel a fentiekben felsorolt lehetőségek előnyét, szüntette meg folyószámláját és csatlakozott a területi könyveléshez.

Marosiné Kőhalmi Ágnes
VSZ pénzügyi osztályvezető

A VSZ **Munkakongresszusáról**

A Vasutasok Szakszervezete Választmánya 2001. április 26-ra hívta össze a kongresszusi küldötteket.

A kongresszusi küldöttek egynapos Munkakongresszus keretében Budapesten a Bevétel Ellenőrzési Igazgatóság konferencia termében vitatták meg és döntöttek azokról a kérdésekről, amelyek a szakszervezetünk jövőbeni munkájának iránymutatói lesznek.

A 207 kongresszusi küldött közül 185 küldött vett részt a kongresszus munkájában.

A Munkakongresszust Dr. Márkus Imre a VSZ elnöke nyitotta meg.

A Mandátum Vizsgáló Bizottság jelentése és az ügyrend elfogadása után az alapszabály módosítás tervezet vitájára került sor.

Simon Dezső, az Alapszabályt Szerkesztő Bizottság vezetője a kongresszusnak szóló jelentésben elmondta, hogy az alapszabály módosítás előkészítése 2000. augusztusában kezdődött. A bizottság azt a feladatot kapta, hogy olyan módosító javaslatot készítsen, amely a VSZ feladataihoz igazodó finanszírozható szervezet működtetésének feltételeit – a törvények maradéktalan betartásával – biztosítja. Az előkészítésben résztvevő bizottságok, küldöttek, alapszervezeti titkárok, tagjaink azt az álláspontot képviselték, hogy a munkakongresszus az alapszabály módosítása során csak a legszükségesebb változtatásokat fogadja el.

A kongresszus részletes vita után – a vita során minden észrevételt és javaslatot figyelembe vett – elfogadta a VSZ módosított alapszabályát.

Ezt követően a kongresszus három kérdéskörben hozott határozatot.

● A Kongresszus döntése alapján a Vasutasok Szakszervezete belép a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetségébe (ETF)."

A Kongresszus ezzel a döntésével egyidejűleg tudomásul vette, hogy a Vasutasok Szakszervezete tagsága a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Nemzetközi Szövetségében (TUI) tagdíjfizetési kötelezettség elmulasztása miatt megszűnik.

● A kongresszus a választmány javaslata alapján a XIV. kongresszus székház eladással kapcsolatos határozatát módosította. A VSZ kongresszusa továbbra is fontosnak tartja, hogy a Benczúr utcai székház értékesítése megtörténjen.

A kongresszus felhatalmazta a Választmányt az új székház létesítésével, vásárlásával kapcsolatos operatív vagyongazdálkodási döntések meghozatalára.

A választmánynak döntése során figyelembe kell vennie, hogy az új székház:

A három fő pályaudvarról tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen.

Biztosítsa a VSZ munkaszervezetének korszerű irodai elhelyezését

A kongresszus felhatalmazta a Választmányt, hogy amennyiben az eladási és vételár közötti különbözet azt lehetővé teszi, akkor egy a vállalkozásra is alkalmas ingatlan vásárlásáról is döntsön.

● A kongresszus határozatot hozott a közlekedés és a vasút területén bejegyzett szakszervezetekkel való együttműködésről.

A Vasutasok Szakszervezete Kongresszusa az érdekvédelem hatékonyságának javítása céljából szükségesnek tartja a közlekedés és a vasút területén működő szakszervezetekkel való együttműködés szélesítését és erősítését szervezetünk minden szintjén.

A Vasutasok Szakszervezete mint mindig, a jövőben is nyitott minden olyan javaslatra, ami tagságunk, a munkavállalók érdekeit szolgálja.

A Kongresszus megbízza a VSZ valamennyi tisztségviselőjét, a VSZ Választmányát, hogy folyamatosan értékelje az együttműködés eredményeit, és ennek ismeretében alakítsa ki állásfoglalását a további együttműködés tartalmi és formai kereteiről.

A Kongresszus felhatalmazza a Választmányt, hogy amennyiben az együttműködés eredményei azt indokolják, - a tagság véleményét messzemenően figyelembe véve kerüljenek kidolgozásra a szervezeti egyesülés feltételei és arról folytassanak egyeztető tárgyalásokat a társszakszervezetekkel. Amennyiben a szakszervezetek a feltételrendszert elfogadhatónak tartják, a Választmány a szervezeti egyesülésre a javaslatot terjessze fel a Vasutasok Szakszervezete Kongresszusához.

A kongresszus elengedhetetlennek tartja, hogy olyan feltételrendszer kerüljön kidolgozásra, amely biztosítja az érdekvédelem hatékonyságának javítását, ugyanakkor figyelemmel van a vasutasok szakszervezeti mozgalmának több mint egy évszázados – megőrzésre érdemes – a hagyományaira is.

A VSZ munkakongresszusa Dr. Márkus Imre a VSZ elnökének záró hozzászólása, a kongresszus munkájáról szóló sajtóközlemény ismertetése után fejezte be munkáját.

A Vasutasok Szakszervezete Kongresszusa úgy látja, hogy:

– A széles társadalmi közérdek érvényesülésének a szűk politikai érdekkel szemben akkor van esélye Magyarországon, ha a munkavállalói és civil szervezetek – és mindazok, akiknek fontos a bérből és fizetésből élők sorsa, – összefognak.

– A Munka Törvénykönyve módosítása merénylet a munkavállalók családi élete ellen. Az egyoldalúan keresztülvert Mt. „jogharmonizáció" is bizonyítja, hogy a jelenlegi hatalom nem tartja fontosnak a foglalkoztatási biztonságot, a munkavállalók életminőségét.

A módosítás a „polgárosodó tőke" kiszolgálásának eszköze, célja az extra profit diktatórikus biztosítása, a munkavállalók kedvezőtlenebb foglalkoztatása árán.

Ez a törvény a hatalom névjegye, üzenet május 1-re.

– A Kormány szégyene, hogy a munkavállalók reálkereset-növekedése 2000-ben az – 5% feletti nemzeti GDP növekedés mellett – alig éri el az 1,5%-ot.

A Kormány bevallotta a 2001. évi infláció alátervezését.

A kormány bevallotta a 2001. évi infláció alátervezését

A Vasutasok Szakszervezete és a másik két reprezentatív szakszervezet folyamatos követelésének eredményeképpen a MÁV Rt. vezetése rákényszerült a 2,5%-os előrehozott bérkompenzációra, bár annak nagyságrendje elmarad a munkavállalókat megillető magasabb mértéktől.

A Vasutasok Szakszervezete és a másik két reprezentatív szakszervezet folyamatos követelésének eredményeképpen a MÁV Rt. Vezetése rákényszerült a 2,5%-os előrehozott bérkompenzációra, bár annak nagyságrendje elmarad a munkavállalókat megillető magasabb mértéktől.

– A MÁV Rt. Vezetésének felróhatóan az országos szinthez hasonlóan mélyponton vannak vasúti munkaügyi kapcsolatok.

A Vasúti Érdekegyeztető Tanácsot a vasút vezetése a személyügyi vezérigazgató-helyettesi státusz kettéválasztásával a szakszervezet ellenesség színterévé tette. A MÁV Rt. stílusa, hangneme és a légkör a munkabéke ellen hatnak.

– A kényszerű új tagdíjbeszedési rendszer tovább erősítette a szolidaritást, a tagsági kapcsolatokat és Vasutasok Szakszervezetét.

– A Vasutasok Szakszervezete úgy látja, hogy a munkavállalói érdekek eredményesebb képviseletét erős ágazati és vasutas szövetségekben lehet és kell megvalósítani.

A Vasutasok Szakszervezete szolidáris a Győri Keksz- és Ostyagyár dolgozóival.

A felelőtlen és átgondolatlan privatizáció során megkötött szerződések nem garantálják a foglalkoztatási biztonságot. A VSZ társasági garanciaalap létrehozását sürgeti, amelyhasonló esetekben fedezetet nyújt a munkavállalók más munkáltatónál történő elhelyezésére, átképzésére, továbbképzésére.

Budapest, 2001. április 26.

Vasutasok Szakszervezete

Sajtóközlemény a VSZ **munkakongresszusáról**

● „A munka nem áru

● A szólás és szervezkedési szabadság lényeges a haladás fenntartásához

● A szegénység, bárhol is létezik, veszélyezteti az általános jólétet

● Minden embernek fajra, vallásra és nemre való tekintet nélkül joga van arra, hogy anyagi jólétét és szellemi fejlődését a szabadság, az emberi méltóság, az anyagi biztonság és az egyenlő esélyek feltételei között megvalósítsa."

Az ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezete (ILO) ars poetica

Szociális **fordulatot!**

Interjú Dr. Márkus Imrével, a VSZ elnökével

Az MSZP Baloldali Tömörülésének áprilisi értekezlete a programkészítés jegyében zajlott le. Ebben a munkában a szakszervezetek és a civil szervezetek képviselői is részt vesznek. Te magad is tevékeny részese vagy a munka világát érintő, a közlekedéspolitikával kapcsolatos helyzetértékelésnek és feladat-meghatározásnak. Ennek megnyilvánulása volt az is, hogy felszólaltál az országos konferencián, amelyet élénk érdeklődés kísért, és kedvező fogadtatásban részesült. Kérem, tájékoztassuk erről a Magyar Vasutas olvasóit is.

– A program valós és tényszerűen megfogható szociális fordulatot prognosztizál. A köz ügyeit tartalmazó, a köznek szóló programmal szemben jogos igény, hogy világos és közérthető legyen. Választ kell adnunk a társadalom alapvető kérdéseire a foglalkoztatásban, a munka világát szabályozó jogszabályokban, a felnőtt-képzésben, a közlekedéspolitikában, az adó- és járulékpolitikában, a mezőgazdaságban, a terület- és régiófejlesztésben, a környezetvédelemben.

● A program középpontjában a szociális fordulat áll. Hogyan értelmezhető, mit jelent ez pontosabban?

– A szociális fordulat a foglalkoztatásban azt jelenti, hogy több munkahely lesz, és nemcsak a statisztikákból kerülnek ki az emberek és válnak ellátatlanná. Betartható jogszabályok lesznek. Nem kényszerülnek a munkaadók különféle „intézkedésekre", olyanokra, mint a minimálbéren foglalkoztatás,. a részmunkaidő, a zsebből fizetések.

Az adó- és elvonáspolitika megváltoztatása elősegíti a tömeges foglalkoztatást, javítja a kis- és közepes vállalkozások munkahely-megtartó képességét. A tisztességes munkából, az egy munkahelyen kapott jövedelemből megélnek a családok. Kiszámíthatóvá válik a családok jövője, biztosabb alapokra helyeződik a teljesítőképességük, vissza tudják fizetni a felvett hitelt. Foglalkoztatási védelmet kapnak a 40. év felettiek, a GYES-ről, a GYED-ről és más gyermekgondozási formából visszatérők.

Az európai országokhoz hasonlóan csökken a napi, heti munkaidő. A leszakadt rétegek pozitív diszkriminációjával csökkennek, megszűnnek az esélykülönbségek. Az önkormányzatoknak megfelelő anyagi erejük lesz a munkavégzéshez, például a közmunkához kötődő járulékfizetéshez.

Megvalósul a választható nyugdíjba vonulás 55 éves kortól, amely azt /is/ jelenti, hogy erről csak a munkavállaló dönthet, a munkaadó nem küldheti el.

● Ezek olyan horderejű változások, amelyekhez törvényi feltételek is szükségeltetnek.

– Természetesen. A szociális fordulatot, a munka világát szabályozó törvényekben és alkufolyamatban is megalapozzuk a törvények összhangjával. Olyanokkal, mint a foglalkoztatási törvény, a Munka törvénykönyve, a közalkalmazotti-, a köztisztviselői-, a munkaügyi-, a munkavédelmi ellenőrzésről szóló törvényekkel és más, kapcsolódó jogszabályokkal.

AHOL NINCS KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS, OTT SZIGORÚBB TÖRVÉNYI SZABÁLYOK ÉRVÉNYESÜLNEK ÉS KISEBB LESZ A RUGALMASSÁG

Mindez segíti a munka becsületének helyreállítását azzal, hogy a kormány nem avatkozik be a munkaadók és munkavállalói képviseletek alkujába. A szakszervezetek jogait EU-konform módon szabályozzuk és betartjuk. A kollektív szerződések kapnak elsődlegességet. Ahol nincs kollektív szerződés, ott szigorúbb törvényi szabályok érvényesülnek és kisebb lesz a rugalmasság. A munkavégzésben elfogadjuk a flexibilitást, a rugalmasságot, de csak a következő ellentételezésekkel: csökkentjük a heti munkaidőt, intenzívebben növeljük az alapbéreket. A rugalmas munkavégzésről a munkaadóknak–munkavállalók képviselőinek a kollektív szerződésben lehet megállapodni. Szigorítjuk a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzést, tripartit felügyeleti formák kialakításával. Kiemelt figyelmet fordítunk a speciális konfliktushelyzetekre. Lehetőséget biztosítunk a paritásos bizottságok létrehozásához. Kialakítjuk a munkaügyi viták bíróságon kívüli rendezésének lehetőségét. Az európai csatlakozás szükséges jogharmonizáció során elsőbbséget élvez a magyar munkajog munkavállalók számára kedvező szabályainak a megtartása.

● Mit jelent a szociális fordulat a felnőttképzésben?

– A gyors változásokhoz gyors alkalmazkodóképességre van szükség. A fenntartható fejlődés elvének a gazdasági és a társadalmi élet egész területén érvényesülnie kell, így a munkaerő fejlesztésében is. Ezért a képzést, a felnőttképzést is célirányosság kell tenni. Az iskolában megszerzett ismereteknek adaptálhatónak kell lennie a gyakorlati munkában, az életben. A felnőttoktatásnak piacérzékenynek kell lennie, ezért a munka világához kapcsoltan kell megvalósulnia. A szociális fordulat lényege ezen a területen pontosan az, hogy a társadalom nem engedi áthárítani a képzési, át- és továbbképzési költségeket a munkavállalókra, a családokra. Magyarország belső régiópolitikája akkor lesz eredményes, ha a felnőttképzés szorosan kapcsolódik a specialitásokhoz, a napi igényekhez.

Különös figyelmet kell fordítani az átalakulás előtt lévő, nagyobb létszámú munkavállalót foglalkoztató munkáltatókra. Ilyen például a MÁV Rt is. Az EU-csatlakozás miatt „veszélyeztetett" területeken, mint például a közlekedés, már most meg kell kezdeni a felkészülést a speciális nyelvi és szaknai ismeretek megszerzésére. Mindez megköveteli a felnőttképzési lehetőségek újraszabályozását, a szigorúbb ellenőrzést.

K.S.

Az adó- és elvonáspolitika megváltoztatása elősegíti a tömeges foglalkoztatást

Miért?

Békéscsabára utaztam a minap. A régi terminológia szerint a vonaton ünnepeltem a felszabadulást.

Az IC első osztályú kocsijában ültem, ahol összesen tizenegyen utaztunk. Az együtt utazó négy fő kedélyesen beszélgetett, igaz a negyedik lélekszakadva érkezett, majdnem lekéste a vonatot. Az indulás után a jegyvizsgáló megkülönböztetett tisztelettel köszöntötte őket és rövid beszélgetés után elindult végezni munkáját.

Folytatódott a kedélyes beszélgetés és az újságolvasás. A család, az utazási szokások, a palántázás, a politika és még sok más jellemezte beszélgetésüket. Szolnokon kiegészültek egy ötödik fővel, aki szintén leült közéjük és bekapcsolódott a beszélgetésbe.

Számomra akkor derült ki, hogy vasutasok, mert átszervezték őket, új területre és új főnökök alá osztották őket. Nagymértékben nőtt a munka, de nyugisabb, kiegyensúlyozottabb a feladat. Pénzt viszont nem kaptak, rossz a szájízük, mert az átszervezés nem hozott többlet jövedelmet.

Néha egyik másik felállt és kiment a peronra, a WC-be, megmozgatni a lábait.Mezőtúrnál felolvastak egy jelentés tervezetet, megvitatták, egyeztették. Amit megértettem belőle: 1. A vonaton sehol nincs szappan., 2. A világítótestek ki vannak szerelve., 3. A vonat átlagos állapota jó.

Ezek a megállapítások egy helyben ülve illetve az első osztályú kocsi megtekintése után szűrődtek le. A csoport Lökösházáig utazik, közölte az egyik kolléga, de hogy mi volt a feladatuk, a kedélyes beszélgetés már a munkaidejük alatt-előtt zajlott-e, azt nem tudom, de ha ez volt a nagyon megnövekedett munkamennyiség, akkor milyen volt a régi feladat? És főleg: miért akarnak többet keresni, mint az a jegyvizsgáló, aki társával kétszer is végigjárta a vonatot és elvégezte feladatát?

Van még fölösleges munkaerő a vasútnál!

– kotona –

„Joga van hallgatni!”

NEM CSAK A SÚLYOSBÍTÓ, HANEM AZ ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNYEKET IS FIGYELEMBE KELL VENNI

Az alábbi Hirdetményt február végén függesztette ki a MÁV Rt. Keleti pályaudvar Csomóponti Főnökségének fallújságjaira a Vasutasok Szakszervezete helyi alapszervezete. A tájékoztató tartalmáról és sorsáról Palotai Árpáddal, az alapszervezet titkárával beszélgettem.

● Amikor elolvastam a röplapot az amerikai filmekben a rendőri intézkedések során ezerszer hallott mondatok jutattak az eszembe: joga van hallgatni, joga van ügyvédet hívni, amit mond felhasználható maga ellen. Tényleg szükség van egy ilyen jellegű felhívásra?

– A tagok tájékoztatása, a tanácsadói munka éppúgy szakszervezeti feladat, mint a kollektív megállapodások kötése, vagy az egyéni jogvédelem. Úgy gondoljuk, hogy a megváltozott környezetben nagyon nagy szükség van arra, hogy információval segítsük a tagokat a minél jobb alkalmazkodáshoz. A munkavállalók többsége a munkáltatói eljárások lefolytatásában járatlan. Sokszor a legalapvetőbb jogaikat sem ismerik. Ezt támasztják alá a helyi és a hálózati tapasztalatok is.

● Vegyük sorba a Hirdetmény pontjait. Az első arra hívja fel a figyelmet, hogy az emberek ne ismerjék el hibáztathatóságukat.

– Gyakori példa, hogy egy eljárás során nincs tényleges bizonyíték a munkavállaló vétkességére, mindössze a saját vallomása. Elsősorban arra akartuk felhívni a figyelmet, hogy mielőtt bárki bármit mond, gondolkodjon. A mai jogszabályok szerint az ártatlanság vélelme mindenkit megillet, ezért a bizonyítás a vádló feladata.

● A második pont szerint mindenkinek joga van képviselethez.

– Erről is kevesen tudnak. A jogi képviselet mindenkit megillet. A munkáltatói intézkedést, a jogvitát megelőző meghallgatás és egyeztetés a jogi eljárás része. Nyilvánvaló, hogy a munkavállalók többsége nem tanult jogot, ezért vehet igénybe mindenki segítséget. A jogi képviseletet ellátha tja ügyvéd és a szakszervezet is. Természetesen a szakszervezet sokkal inkább kéznél van és a helyismeret is az előnyére szolgál.

Az ártatlanság vélelme mindenkit megillet

● A harmadik pont más, mint a többi. Ebben az utasítások betartására hívják fel a figyelmet.

– Ez a pont nem csak arra utal, hogy az utasítások megszegőit nehéz megvédeni, hanem arra is, hogy a szakszervezet támogatja a technológia szerinti munkavégzést, amit a biztonság alapjának tekintünk.

● Úgy tudom, hogy a felhívás még a MÁV Rt. Forgalmi Szakigazgatóságára is eljutott.

– Tudtommal a tartalmában nem találtak kivetni valót, mindössze az aláírást nem tartották egyértelműnek, bár a fejlécen is szerepel, hogy mi adtuk ki, és lap alján ott van a bélyegzőnk is. Tudtommal a VSZ központból megválaszolták a felmerült kérdéseket. Itt helyben nem okozott gondot a munkáltató és a szakszervezet kapcsolatában, hiszen mi csak éltünk az együttműködési megállapodásban szereplő tájékoztatási lehetőségeinkkel. Ezt azért tartom fontosnak kihangsúlyozni, mert a munkaügyi kapcsolatokról mindig felelősséggel gondolkodunk.

● A kifüggesztés óta több mint két hónap telt el. Van már érezhető eredménye a tájékoztatásnak?

– A tapasztalat szerint valóban meggondolják a munkavállalók, hogy mit mondanak adott esetben. Ennél sokkal fontosabb, hogy a tagjaink érezzék, hogy mellettük állunk. Természetesen a nem tagokról sem feledkezünk meg. Bízunk abban, hogy ha valakin segíteni tudunk, az belép a szakszervezetbe.

● Ahogy beszélgetünk, számomra egy nagyon felkészült tisztségviselő benyomását kelti. Nem gondolt arra, hogy jogi képesítést szerez?

– Engem elsősorban az igazságérzetem motivál. Ha egy ügyben azt látom, hogy az egyoldalúvá válik, muszáj fellépnem. Meggyőződésem, hogy nem csak a súlyosbító, hanem az enyhítő körülményeket is figyelembe kell venni az objektív döntés érdekében. A célom az, hogy minél korrektebb munkáltatói döntések szülessenek és csökkenjen az egyeztetési kérelmek száma. A kérdés másik része elsősorban anyagi természetű. Ha például támogatna a szakszervezet, szívesen képezném magam.

Karácsony Szilárd

BÍZUNK ABBAN, HOGY HA VALAKIN SEGÍTENI TUDUNK, AZ BELÉP A SZAKSZERVEZETBE

Követendő példa

Focifarsang helyett **ételmelegítő**

Az idei adójogszabály változások sok közösséget fosztottak meg rendezvényeik megtartásától. Záhonyban például a hagyományos Focifarsang maradt el, meséli *Koleszár István*, a Vasutasok Szakszervezete záhonyi Műszaki Kocsiszolgálatánál működő alapszervezetének titkára.

– Nem sokáig tanakodtunk, hogy mire fordítsuk a rendezvényre félretett pénzt – idézi fel a történteket az szb-titkár. – Szinte azonnal elfogadtuk *Peszle Sándor* kollégánk javaslatát, hogy mikrohullámú sütők vásárlásával javítsuk a tagok jólétét. A javaslat mellett szólt az is, hogy ismét emelkedtek a munkahelyi étkezés költségei, és ezért egyre többen hoznak otthonról főtt ételt, amit korábban hidegen tudtak csak elfogyasztani. A döntés értelmében húsvét óta négy szolgálati helyen, Záhonyban, Eperjeskén, Fényeslitkén a műszaki kocsiszolgálat, valamint a tengelyátszerelő helyiségeiben melegíthetik a VSZ tagjai otthonról hozott ebédjüket.

Mint kiderült nem csak jól látható matricával jelzik a készülékeken, hogy az a Vasutasok Szakszervezete tulajdona, hanem egy felirat is jelzi a *„még”* nem tagoknak:

„Be akarod tenni? Lépj be a szakszervezetbe!”

Vasutasok Szakszervezete Bp. Keleti pu.
Csomóponti Főnökség Szakszervezeti Bizottsága

Hirdetmény

Tagtársak! Tisztségviselő Társaim! Vasutas Kollégák!

A lábbiakra hívjuk fel szíves figyelmüket, ha ügyeikben meghallgatásra, munkáltatói eljárásra, peres eljárást megelőző egyeztetésre (békéltetővel vagy békéltető nélkül) és bírósági eljárásra kerülne sor.

1 Legyetek következetesek, tartsatok ki igazatok mellett, és soha ne ismerjétek el hibáztathatóságotokat, vétkességeteket, csak ha nyilvánvaló. Tapasztalat, hogy az eljárások során (elsősorban már a meghallgatásokon) a munkavállaló elismeri vétkességét, holott az vitatható, későbbiekben már nehezebb azt korrigálni, a jogkör gyakorlója vagy az eljáró bíróság azt már terhelően veszi figyelembe.

2 Kérünk Mindenkit és ezt tanácsoljuk is, hogy kérjen időt már a meghallgatásnál, és kérjen jogi képviseletet (jogász, ügyvéd), vagy szakszervezeti képviseletet (meghatalmazott képviseletet) akik tanácsot is tudnak adni. Képviselet ellátáshoz meghatalmazás szükséges. A munkavállalónak (vasutasnak is) törvényes joga van ehhez. A Vasutasok Szakszervezete minden tagjának, tisztségviselőjének ellátja jogvédelmét.

3 Sokszor elmondtuk, leírtuk, hogy az előírásokat, utasításokat be kell tartani, tartatni, még akkor is, ha az kényelmetlen, ha a gyakorlatban nem úgy folyik a munka. Ugyanis ha baj van, hiányosságot állapítottak meg, ha meg akarják büntetni a vasúti munkavállalót, akkor nem a helytelen gyakorlatot vizsgálják, azt ugyanis tagadja a MÁV Rt., hanem csak azt, hogy adott esetben a vasutas munkavállaló betartotta-e vagy betartatta-e a vonatkozó utasítást, rendeletet vagy nem.

Az eljáró bíróságok az adott ügyben a felelősségre vont munkavállaló vétkes kötelezettségszegésének fennállását, illetve vétkesség hiányát vizsgálja, ez vonatkozik a peres eljárást megelőző egyeztetésekre is.

Tisztelettel:

Vasutasok Szakszervezete
Palotai Árpád sk.

Pártpolitika a **nőpolitika?**

A kérdésre többféle válasz is adható. A rendszerváltozás utáni választásokat megnézve kimondható, hogy a nők, mint választási kampány része nem vagy csak elvétve szerepelt. Ahol megjelent, ott is csak valamilyen idealizált szerepkörben pl. a nagymama, aki azért szavaz a FIDESZ-re, hogy az unokája ingyen tanulhasson. Nem adott választ a reklám arra, hogy mi van a középkorú, jó erőben lévő nővel, aki éppen nagymama.

Megvizsgálva az elmúlt választások programjait nem találunk benne kifejezetten a nők speciális helyzetére javaslatot, megoldást.

Úgy tűnik, a politika vagy a politikacsinálók nem figyeltek oda a választókra, akiknek az 50 %-a nő. Idős, fiatal, képzett és képzetlen, családos és nem családos, egyedülálló, aktív vagy inaktív – egyszóval nő. Nő, aki nemcsak anya akar lenni, de szeretne teljes életet élni, munkát vállalva, karriert építve. Ma ez sajnos sok esetben, egyidejűleg megvalósíthatatlan.

Ma a nőnek képzettségéhez képest alacsonyabb beosztást kell vállalnia ahhoz, hogy a család életszervezése is megoldott legyen. A gyermekintézmények, a családtámogatási rendszerek úgy vannak megalkotva, hogy az a hatalom által „ideálisnak" mondott családot szolgálják. Ez a család ma, az elképzelés szerint kétkeresős, középosztálybeli és 2-3 gyermeket nevel.

Ezzel szemben a mai magyar valóság az, hogy a 1,5 millió családból, ahol gyereket nevelnek, 300 ezerben egy kereső van, és további 300 ezerben mindkét szülő nem kereső. Az adatok önmagukért beszélnek.

Az viszont látszik, hogy már ebben az évben is, de a választás közeledtével fel fognak erősödni a nőket megcélzó kampányok. Láthattuk ezt a március 15-i ünnepségek 48-as hősei „mögött" álló nőszerepeiben megjelenítve.

Hallhattuk a 40+ kampány meghirdetésekor az SZDSZ elképzeléseit a középkorú nők munkához segítését.

Hallhatjuk a hatalom gyakorlóitól az Mt. és a Foglalkoztatási törvény módosítása kapcsán, hogy mennyi minden történik a nők és a családok érdekében.

A Szocialista Párt célul tűzte ki a Parlamentbe bejutó nők számarányának növelését. Ezt más pártoknál nem érzékeljük.

A választás közeledtével fel fognak erősödni a nőket megcélzó kampányok

Nem vitatva a pozitív kvótarendszer hiányosságait, belátható azonban, hogy a politikai kultúra elsekélyesedése a nők e területen fellépő hiányából is adódhat.

Ez mind-mind szép lenne, ha a valóságban az egyén szintjén „aprópénzre" lehetne váltani. De sajnos ettől még nagyon messze vagyunk.

Az Mt. módosításában megjelenő új szabályok az életben nem adnak semmiféle garanciát. Tudjuk, hogy a törvények be nem tartása csak a munkavállalónak hátrány. Őt a munkaadó, illetve a hatóság is utoléri a szankcióival. A munkaadók törvénybetartási morálját nap-nap után tapasztaljuk. A jogorvoslat hosszadalmas, és a kivívott eredmény már semmire sem használható.

Képzeljünk el egy olyan szituációt, amikor az egyébként is hátrányos helyzetű térség diszkriminált nője jogorvoslatért fordul a bírósághoz. Attól eltekintve, hogy néhány hosszú évbe kerül, hány alkalommal kellett egyébként is megalázó helyzetet részleteiben felidézni, érvekkel alátámasztani és kitenni magát a diszkriminációt fél nem kevésbé személyes és megválogatott megjegyzéseinek.

Nem kell nagy jóstehetség annak kimondására, hogy kevés ilyen tartalmú pert fog indítani, a nem magasan iskolázott, hátrányokkal induló munkavállaló nő. Pedig, ha valakinek, neki igazán szüksége lenne a segítség minden formájára.

Félő, hogy a törvény betűje a garanciaelemek nélkül a hétköznapokban nem fog megvalósulni.

Ismerve a munkavállalók érdekérvényesítő képességeit elképzelhetetlen, hogy az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elvének törvénybefoglalása elég lenne ahhoz, hogy a munkaadók kényszert érezzenek e hátrány kiküszöbölésére. Hisz ez a hátrány számukra abszolút előny.

Nem hiszem, hogy a politika azzal tud a nők szavazó kedvére hatni, ha meghirdeti a családbarát munkahely pályázatot. Az elmúlt évben csak olyanok nyerték, akik családi vállalkozást folytatnak. (Naná, ha ez sem családbarát?!) Több oldalt kellene teleírni a „családbarát munkahely" és az Mt. „munkaszervezői szabadság" paragrafusainak azonos célkitűzéseiről. Ezt én most nem teszem, mivel ezt a szituációt összességében a hatalom arroganciájaként értékelem.

Az sem jelent alternatívát a munkahelyre való visszatérésben, hogy a nagymama elmehet gyesre. Feltételrendszere: egy településen kell élnie, abban a háztartásban kell tartózkodnia, és persze a legfontosabb, hogy le kell mondania a nyugdíjáról.

A teljesség igénye nélkül soroltam néhányat az elmúlt időszak kampányintézkedéseiről, amelyek mind-mind a nőket, mint szavazókat célozták meg.

Lehet hangzatos, kampányízű bejelentéseket tenni. Lehet az EU elvárására a Munka Törvénykönyvét módosítva kijelenti, hogy ezek után, ezen a területen minden rendben van. Egyet nem lehet – a szavazó nőt kihagyni úgy, hogy nem kínálunk neki valódi választási lehetőséget.

A politikai pártoknak nem ideáltípusokat, nem a „megcsinált", kitalált nő érdekeit kell bemutatni, hanem olyan széles, hosszú távú törvényi garanciákkal megtámogatott valós alternatívákat kell kínálni, amelyeket mindenki megért, elfogad és használ.

A választások közeledtével egyre több, egymást felülicitáló „ajánlatot" fogunk kapni. Nekünk, nőknek kell dönteni arról, hogy melyik ebből a valós, és melyik az, ami csak széptevés.

Hercegh Mária
A VSZ Női Tagozatának vezetője

Vasutasok **a vasutasokért**

„Családomat nagy boldogság töltötte el"

A rendkívül heves olvadás és gátszakadás következtében márciusban ezreket kellett kitelepíteni a Felső-Tisza mentén. Az árvíz Nyíregyháza Pályagazdálkodási Főnökség működési területén számos nehézséget okozott, nem kímélve az ott lakók otthonaikat sem. A védekezésből a veszélyeztetett területen munkavállalóink kivették részüket.

A legkritikusabb helyzetbe Káté Zoltán pályamunkás, Vámosoroszi Dankó u. 3. sz. alatti lakos került, akit családjával együtt kiköltöztettek. A felmérés szerint 300.000 Ft kár keletkezett a lakásukban. A közel húsz éve Mátészalka III. Főpályamesteri szakasz dolgozóját három kiskorú gyermekével, a legszükségesebbeket összecsomagolva menekítették a családi házból. A főpályamesteri szakasz Hetényi Sándor főpályamester kezdeményezésére felhívással fordult a főnökség kollektívájához az árvízkárosult munkavállaló megsegítésére.

A jótékonysági felhívásra a Pályagazdálkodási Főnökség Nyíregyháza munkavállalói 130.100 Ft-ot adományoztak. Az adományból a családdal megbeszélve szobabútort, konyhabútort, teatűzhelyt és tartós élelmiszert vásároltak, enyhítve a család nehézségein, amelyek a napokban átadásra is kerültek.

PGF. Nyíregyháza munkavállalói

Köszönőlevél

Köszönetemet fejezem ki magam és családom nevében minden dolgozónak, aki az árvíz okozta károm enyhítésére, segítségemre sietett és anyagilag támogatott.

Az Önök önfeláldozó támogatása által hozzájutottunk szobabútorhoz, konyhabútorhoz, teatűzhelyhez, tartós élelmiszerekhez.

A befolyt 130.100 Ft összeget a fentiekre fordítottunk.

Családomat nagy boldogság töltötte el, hogy ezen segítséggel hozzájuthattunk a fent felsorolt dolgokhoz.

Kívánok minden adományozónak nagyon jó egészséget, munkájában sok sikert!

Mátészalka, 2001. április 20.

Köszönettel:

Káté Zoltán
III. Főpályamester dolgozója
pályamunkás

A SZAVAZÁS ADATAI

Szavazás adatai	
Dátuma	2001. 04. 17. 20:01:19
Szavazási mód	Listás
Elnök	Gyimóthy Géza (FKGP)
„Igen"-ek száma	175
„Nem"-ek száma	133
Tartózkodások	2
Elfogadás	Elfogadott
Megjegyzés	az 1/2-es rész.

Szavazásra bocsátott indítványok

Iromány	Pont	Biz-aj.	Cím	Benyújtók	Szavazás oka
T/3468			A Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény jogharmonizációs célú módosításáról, valamint az ezzel összefüggő törvénymódosításokról.	Gazdasági minisztérium	az önálló indítvány elfogadása

Százhetvenöt „igen", százharminchárom „nem" szavazattal, két tartózkodás mellett az Országgyűlés elfogadta a Munka törvénykönyve jogharmonizációs célú módosítását.

Szavazatok képviselőcsoportok szerint

Képviselőcsoport	Igen		Nem		Tartózkodott		Ig. táv.		Távol		Össz.
Fidesz	130	92%	0	0%	0	0%	1	1%	12	8%	142
FKGP	27	64%	0	0%	0	0%	1	2%	15	36%	42
MDF	11	69%	0	0%	1	6%	2	13%	4	25%	16
MIÉP	0	0%	11	92%	0	0%	0	0%	1	8%	12
MSZP	0	0%	101	74%	1	1%	17	13%	34	25%	136
SZDSZ	0	0%	18	75%	0	0%	3	13%	6	25%	24
Független	7	50%	3	21%	0	0%	0	0%	4	29%	14
Összesen	**175**	**45%**	**133**	**34%**	**2**	**1%**	**24**	**6%**	**76**	**20%**	**386**

Szavazatok

Képviselő	Frakció	Szavazat
Áder János dr.	Fidesz	Igen
Ágota Gábor	Fidesz	Igen
Arnóth Sándor	Fidesz	Igen
Babák Mihály	Fidesz	Igen
Balla György	Fidesz	Igen
Balla Mihály Tibor	Fidesz	Igen
Balsay István László	Fidesz	Igen
Bánki Erik	Fidesz	Igen
Bartha László dr.	Fidesz	Igen
Básthy Tamás	Fidesz	Igen
Bebes István	Fidesz	Igen
Becsó Zsolt	Fidesz	Igen
Bernáth Ildikó	Fidesz	Igen
Birkás Tivadar	Fidesz	Igen
Bóka István dr.	Fidesz	Igen
Borkó Károly	Fidesz	Igen
Braun Márton dr.	Fidesz	Igen
Búsi Lajos	Fidesz	Igen
Czerván György	Fidesz	Igen
Dancsó József dr.	Fidesz	Igen
Deutsch Tamás dr.	Fidesz	Nem szav.
Domokos László	Fidesz	Igen
Dorkota Lajos dr.	Fidesz	Igen
Endre Sándor	Fidesz	Igen

Szavazatok

Képviselő	Frakció	Szavazat
Farkas Sándor	Fidesz	Igen
Fazekas Sándor dr.	Fidesz	Igen
Fehérvári Tamás	Fidesz	Igen
Fónagy János dr.	Fidesz	Igen
Frajna Imre dr.	Fidesz	Igen
Glattfelder Béla	Fidesz	Igen
Gógl Árpád dr.	Fidesz	Igen
Gubicza Tibor	Fidesz	Igen
Gyapay Zoltán	Fidesz	Igen
Gyimesi István	Fidesz	Igen
Gyimesi József dr.	Fidesz	Igen
Györkös Péter dr.	Fidesz	Igen
Gyürk András	Fidesz	Nem szav.
Hadházy Sándor	Fidesz	Igen
Halász János	Fidesz	Igen
Hargitai János dr.	Fidesz	Nem szav.
Harrach Péter	Fidesz	Nem szav.
Herbst János	Fidesz	Igen
Homa János	Fidesz	Igen
Horváth János dr.	Fidesz	Igen
Horváth László	Fidesz	Nem szav.
Horváth Zsolt dr.	Fidesz	Igen
Hörcsik Richárd dr.	Fidesz	Igen
Illés Zoltán dr.	Fidesz	Igen

Szavazatok

Képviselő	Frakció	Szavazat
Imre Zsolt	Fidesz	Igen
Isépy Tamás dr.	Fidesz	Igen
Ivanics Ferenc	Fidesz	Nem szav.
Ivanics István	Fidesz	Igen
Járvás István	Fidesz	Igen
Juharos Róbert dr.	Fidesz	Igen
Kádas Mihály	Fidesz	Igen
Kerényi János dr.	Fidesz	Igen
Koczka Csaba dr.	Fidesz	Igen
Koltai Ildikó	Fidesz	Igen
Koncz Ferenc	Fidesz	Igen
Kósa Lajos	Fidesz	Igen
Kosztolányi Dénes dr.	Fidesz	Igen
Kovács Ferenc	Fidesz	Igen
Kovács Zoltán dr.	Fidesz	Igen
Kozma Péter	Fidesz	Igen
Körömi Attila	Fidesz	Igen
Kövér László dr.	Fidesz	Igen
Lasztovicza Jenő	Fidesz	Igen
Latorcai János dr.	Fidesz	Igen
Láyer József	Fidesz	Igen
Lázár Mózes	Fidesz	Igen
Lenártek András	Fidesz	Igen
Lévai Tibor	Fidesz	Igen

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Mádi László	Fidesz	Igen
Mánya Kristóf dr.	Fidesz	Igen
Márton Attila	Fidesz	Igen
Martonosi György dr.	Fidesz	Igen
Mátrai Márta dr.	Fidesz	Igen
Mikes Éva dr.	Fidesz	Igen
Molnár Oszkár	Fidesz	Igen
Nagy Gábor Tamás dr.	Fidesz	Igen
Németh Zsolt	Fidesz	Nem szav.
Nógrádi László	Fidesz	Igen
Nyitray András	Fidesz	Igen
Ódor Ferenc dr.	Fidesz	Igen
Orbán Viktor dr.	Fidesz	Nem szav.
Oszlár Albert	Fidesz	Igen
Őry Csaba dr.	Fidesz	Igen
Pánczél Károly	Fidesz	Igen
Pap János dr.	Fidesz	Igen
Perlaki Jenő	Fidesz	Igen
Pogácsás Tibor	Fidesz	Igen
Pokorni Zoltán	Fidesz	Nem szav
Polonyi Kornél	Fidesz	Igen
Pósán László dr.	Fidesz	Igen
Potápi Árpád	Fidesz	Igen
Rákos Tibor	Fidesz	Igen
Rapcsák András dr.	Fidesz	Igen
Répássy Róbert dr.	Fidesz	Igen
Révész Máriusz	Fidesz	Igen
Rigler Zoltán	Fidesz	Igen
Rockenbauer Zoltán	Fidesz	Igen
Rogán Antal	Fidesz	Igen
Rubovszky György dr.	Fidesz	Igen
Ruchti Róbert	Fidesz	Igen
Sági József	Fidesz	Igen
Salamon László dr.	Fidesz	Igen
Sáringer Gyula Ede dr.	Fidesz	Igen
Sasvári Szilárd	Fidesz	Igen
Schmidt Ferenc	Fidesz	Igen
Selmeczi Gabriella	Fidesz	Igen
Simicskó István	Fidesz	Igen
Steinerné Vasvári Éva	Fidesz	Igen
Surján László dr.	Fidesz	Igen
Sümeghy Csaba dr.	Fidesz	Igen
Szabó Erika dr.	Fidesz	Igen
Szabó Ferenc	Fidesz	Igen
Szabó István	Fidesz	Igen
Szabó József Andor dr.	Fidesz	Igen
Szájer József dr.	Fidesz	Igen
Szakács Imre dr.	Fidesz	Igen
Szalai Annamária	Fidesz	Igen
Szinyei András	Fidesz	Igen
Szita Károly	Fidesz	Igen
Szűcs Lajos	Fidesz	Igen
Tállai András	Fidesz	Igen
Tirts Tamás	Fidesz	Nem szav.

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Tóth András	Fidesz	Igen
Tóth Ferenc	Fidesz	Igen
Tóth Gábor	Fidesz	Igen
Tóth István	Fidesz	Igen
Tölgyessy Péter dr.	Fidesz	Igen
Ughy Attila	Fidesz	Igen
Varga László dr.	Fidesz	Nem szav.
Varga Mihály	Fidesz	Igen
Várhegyi Attila	Fidesz	Igen
Várkonyi András	Fidesz	Igen
Végh László	Fidesz	Igen
Vidoven Árpád dr.	Fidesz	Ig. távol
Vígh Ilona	Fidesz	Igen
Vitányi István József dr.	Fidesz	Igen
Weszelovszky Zoltán dr.	Fidesz	Igen
Zsigó Róbert	Fidesz	Igen
Atyánszky György	FKGP	Nem szav.
Balogh Gyula	FKGP	Igen
Balogh József	FKGP	Igen
Bánk Attila dr.	FKGP	Igen
Barkóczy Gellért	FKGP	Igen
Bernáth Varga Balázs dr.	FKGP	Ig. távol
Boda Ilona dr.	FKGP	Nem szav.
Boros Imre dr.	FKGP	Igen
Csatári József	FKGP	Igen
Czira Szabolcs dr.	FKGP	Igen
Czoma Kálmán	FKGP	Igen
Dán János dr.	FKGP	Igen
Danka Lajos	FKGP	Igen
Dögei Imre	FKGP	Igen
Fenyvesi Máté dr.	FKGP	Igen
Gyimóthy Géza	FKGP	Nem szav.
Hanó Miklós	FKGP	Igen
Hegedűs Mihály dr.	FKGP	Igen
Homoki János dr.	FKGP	Nem szav.
Horváth Béla	FKGP	Igen
Kávássy Sándor dr.	FKGP	Nem szav.
Kékkői Zoltán	FKGP	Igen
Koppánné dr. Kertész Margit	FKGP	Igen
Kurucsai Csaba dr.	FKGP	Nem szav.
Lengyel János	FKGP	Nem szav.
Orosházi György dr.	FKGP	Igen
Pallag László	FKGP	Nem szav.
Pancza István	FKGP	Igen
Pokol Béla dr.	FKGP	Igen
Simon Miklós dr.	FKGP	Igen
Szabadi Béla dr.	FKGP	Nem szav.
Szabó János dr.	FKGP	Nem szav.
Szentgyörgyvölgyi Péter dr.	FKGP	Nem szav.
Tímár György dr.	FKGP	Igen
Torgyán József dr.	FKGP	Nem szav.

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Torgyán Józsefné Cseh Mária dr.	FKGP	Nem szav.
Tóth Imre	FKGP	Igen
Turi-Kovács Béla dr.	FKGP	Igen
Várhelyi András dr.	FKGP	Igen
Vincze László	FKGP	Igen
Zakó László	FKGP	Igen
Zsikla Győző	FKGP	Nem szav.
Cseh Sándor	független	Igen
Csúcs László dr.	független	Igen
Gyuga Pál dr.	független	Igen
Helmeczy László dr.	független	Igen
Hortobágyi Krisztina	független	Nem
Kiszely Katalin dr.	független	Igen
Kupa Mihály dr.	független	Nem
Lányi Zsolt	független	Igen
Molnár László	független	Nem szav.
Molnár Róbert	független	Nem szav.
Pápai Mihály	független	Igen
Szabó Attila dr.	független	Nem szav.
Szabó Lukács	független	Nem
Székely Zoltán	független	Nem szav.
Balogh László	MDF	Igen
Balsai István dr.	MDF	Igen
Csáky András dr.	MDF	Nem szav.
Csapody Miklós dr.	MDF	Tart.
Dávid Ibolya dr.	MDF	Nem szav.
Ékes József	MDF	Igen
Font Sándor	MDF	Igen
Gémesi György dr.	MDF	Igen
Herényi Károly	MDF	Igen
Horváth Balázs dr.	MDF	Ig. távol
Kelemen András dr.	MDF	Igen
Lezsák Sándor	MDF	Igen
Medgyasszay László dr.	MDF	Ig. távol
Németh Zsolt	MDF	Igen
Szászfalvi László	MDF	Igen
Varga István dr.	MDF	Igen
Balczó Zoltán	MIÉP	Nem
Bogdán Emil dr.	MIÉP	Nem
Bognár László dr.	MIÉP	Nem
Csurka István	MIÉP	Nem szav.
Erkel Tibor	MIÉP	Nem
Fenyvessy Zoltán dr.	MIÉP	Nem
Gidai Erzsébet dr.	MIÉP	Nem
Hegedűs Loránt ifj.	MIÉP	Nem
Kapronczi Mihály	MIÉP	Nem
Kiss Andor	MIÉP	Nem
Lentner Csaba dr.	MIÉP	Nem
Rozgonyi Emő	MIÉP	Nem
Ábrahám János dr.	MSZP	Nem
Antalóczy Attila	MSZP	Nem szav.
Avarkeszi Dezső dr.	MSZP	Nem
Baja Ferenc dr.	MSZP	Nem szav.

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Bajor Tibor	MSZP	Ig. távol
Bakonyi Tibor	MSZP	Nem
Balogh László dr.	MSZP	Nem
Baráth Etele dr.	MSZP	Nem
Bársony András	MSZP	Nem
Bazsa György dr.	MSZP	Nem szav.
Benedek Mihály	MSZP	Nem
Bodzás Ferenc Árpád	MSZP	Ig. távol
Boldvai László	MSZP	Nem
Burány Sándor	MSZP	Ig. távol
Csabai Lászlóné	MSZP	Nem
Csákabonyi Balázs dr.	MSZP	Nem
Csige József	MSZP	Nem
Csiha Judit dr.	MSZP	Nem
Csintalan Sándor	MSZP	Nem szav.
Csizmár Gábor	MSZP	Nem
Donáth László	MSZP	Nem
Ecsődi László	MSZP	Nem
Érsek Zsolt	MSZP	Nem
Faragó Péter dr.	MSZP	Nem
Farkas Imre	MSZP	Nem
Filló Pál	MSZP	Nem
Fodor Sándor	MSZP	Nem
Francz Rezső	MSZP	Nem
Fritz Péter	MSZP	Nem
Füle István dr.	MSZP	Nem
Gál Zoltán dr.	MSZP	Nem
Géczi József Alajos dr.	MSZP	Ig. távol
Godó Lajos	MSZP	Nem szav.
Göndör István	MSZP	Nem
Gráf József	MSZP	Nem szav.
Gyárfás Ildikó	MSZP	Nem
Hajdú László	MSZP	Nem
Házas József dr.	MSZP	Nem
Hegyi Gyula	MSZP	Nem
Herbály Imre	MSZP	Ig. távol
Herczog Edit	MSZP	Nem
Hiesz György	MSZP	Nem
Horn Gyula	MSZP	Nem szav.
Iváncsik Imre	MSZP	Nem
Jakab Róbertné	MSZP	Nem
Jakus Zoltán dr.	MSZP	Nem
Jánosi György dr.	MSZP	Ig. távol
Jauernik István	MSZP	Nem
Juhász Ferenc	MSZP	Nem
Juhász Gábor	MSZP	Ig. távol
Juhászné Lévai Katalin dr.	MSZP	Ig. távol
Kálmán András dr.	MSZP	Nem
Karakas János	MSZP	Nem
Karl Imre dr.	MSZP	Nem
Katona Béla dr.	MSZP	Nem
Keleti György	MSZP	Nem
Keller László	MSZP	Nem

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Kertész István	MSZP	Nem
Kiss Gábor dr.	MSZP	Nem
Kiss Péter	MSZP	Ig. távol
Kocsi László	MSZP	Ig. távol
Koleszár Lajos dr.	MSZP	Ig. távol
Korózs Lajos	MSZP	Nem szav.
Kósa Ferenc	MSZP	Nem
Kósáné dr. Kovács Magda	MSZP	Nem szav.
Kovács László	MSZP	Ig. távol
Kovács Tibor	MSZP	Nem
Kökény Mihály dr.	MSZP	Nem
Kristyánné Aknai Erzsébet	MSZP	Nem
Lakatos András	MSZP	Nem
Lamperth Mónika dr.	MSZP	Nem szav.
Lendvai Ildikó	MSZP	Nem szav.
Lévai Ferenc	MSZP	Nem
Mayer Bertalan	MSZP	Nem
Molnár Albert	MSZP	Nem
Molnár Gyula	MSZP	Nem
Molnár János dr.	MSZP	Nem
Nagy Sándor dr.	MSZP	Nem
Nagyiványi Zoltán	MSZP	Nem
Nemcsók János dr.	MSZP	Ig. távol
Németh Imre dr.	MSZP	Nem
Nikolits István	MSZP	Nem
Orosz Sándor dr.	MSZP	Nem
Pál Béla	MSZP	Nem
Paszternák László	MSZP	Nem
Pásztohy András	MSZP	Nem
Páva Zoltán	MSZP	Nem szav.
Podolák György	MSZP	Nem
Pozsgay Balázs	MSZP	Nem
Puch László	MSZP	Nem
Pusztai Csaba	MSZP	Nem
Pusztai Gyula dr.	MSZP	Nem
Sáling József dr.	MSZP	Nem
Sándor László dr.	MSZP	Nem
Schalkhammer Antal	MSZP	Ig. távol
Schwarcz Tibor dr.	MSZP	Nem
Serfőző András dr.	MSZP	Nem
Sibak András	MSZP	Ig. távol
Simon József	MSZP	Nem
Solymosi József dr.	MSZP	Nem
Soós Győző dr.	MSZP	Nem
Suchman Tamás dr.	MSZP	Nem szav.
Szabados Tamás	MSZP	Nem
Szabó György	MSZP	Nem
Szabó Imre	MSZP	Nem szav.
Szabó Sándorné	MSZP	Nem
Szabó Vilmos	MSZP	Nem
Szabó Zoltán dr.	MSZP	Nem
Szalay István dr.	MSZP	Nem

Szavazatok		
Képviselő	Frakció	Szavazat
Szanyi Tibor dr.	MSZP	Nem
Szekeres Imre dr.	MSZP	Nem
Szilágyi Péter	MSZP	Nem
Szili Katalin dr.	MSZP	Nem szav.
Szili Sándor	MSZP	Nem
Szűrös Mátyás dr.	MSZP	Tart.
Tabajdi Csaba dr.	MSZP	Nem szav.
Takács Imre dr.	MSZP	Nem
Tóbiás József	MSZP	Ig. távol
Tokár István	MSZP	Nem
Toller László dr.	MSZP	Ig. távol
Tompa Sándor	MSZP	Nem
Tóth András	MSZP	Nem
Tóth András	MSZP	Nem
Tóth Károly	MSZP	Nem
Tóth Sándor	MSZP	Nem
Üszögi-Bleyer Jenő	MSZP	Nem
Vágvölgyi János dr.	MSZP	Nem
Vancsik Zoltán	MSZP	Nem
Vargáné Kerékgyártó Ildikó	MSZP	Nem
Vastagh Pál dr.	MSZP	Nem
Veres János dr.	MSZP	Nem
Vitányi Iván dr.	MSZP	Nem szav.
Vojnik Mária dr.	MSZP	Nem
Wiener György dr.	MSZP	Nem
Zatykó János	MSZP	Nem
Zuschlag János	MSZP	Nem
Bauer Tamás	SZDSZ	Nem
Béki Gabriella	SZDSZ	Nem
Dornbach Alajos dr.	SZDSZ	Nem szav.
Eörsi Mátyás dr.	SZDSZ	Nem
Fodor Gábor dr.	SZDSZ	Nem
Hack Péter dr.	SZDSZ	Nem
Hankó Faragó Miklós dr.	SZDSZ	Nem
Horn Gábor	SZDSZ	Nem
Iványi Gábor	SZDSZ	Nem
Kis Zoltán dr.	SZDSZ	Nem
Kóródi Mária dr.	SZDSZ	Nem
Kovács Kálmán	SZDSZ	Ig. távol
Kuncze Gábor	SZDSZ	Nem szav.
Lotz Károly dr.	SZDSZ	Nem
Mádai Péter	SZDSZ	Nem
Magyar Bálint dr.	SZDSZ	Ig. távol
Mécs Imre	SZDSZ	Nem
Pető Iván dr.	SZDSZ	Ig. távol
Szalay Gábor	SZDSZ	Nem
Szent-Iványi István dr.	SZDSZ	Nem
T. Asztalos Ildikó	SZDSZ	Nem
Tardos Márton	SZDSZ	Nem
Világosi Gábor dr.	SZDSZ	Nem
Wekler Ferenc dr.	SZDSZ	Nem szav.

Pair'98 Parlanet

EZ A DOKUMENTUM MÁJUS 1-JÉN OLVASTATOTT FÖL

Kiáltvány 2001.

Munkavállalók, szakszervezeti tagok!

NEM JAVULT A MUNKAVÁLLALÓK HELYZETE, A GAZDASÁG LEHETŐSÉGEIHEZ KÉPEST NEM NÖVEKEDTEK A BÉREK, A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS EREDMÉNYEIT KISAJÁTÍTJA A KORMÁNY ÉS AZ EGYRE GÁTLÁSTALANABB NEMZETKÖZI ÉS HAZAI NAGYTŐKE

A mai napon, 2001. május 1-jén ugyanebben az időben, országszerte felolvassák a magyar szakszervezetek kiáltványát, az összefogás, a szolidaritás, a munkavállalói egység jegyében. Az első szakszervezeti megmozdulásokat a századforduló környékén, Magyarországon és a világban mindenütt erőszakkal és fegyverrel igyekezett letörni a mindenkori hatalom. Ők, az akkori munkások és szakszervezetisek adtak példát összefogásból, harcosságból. Elődeinknek sorsa mindannyiunkat kötelez, fiatalokat és időseket, munkásokat és közalkalmazottakat, szakszervezeti tagokat és másokat, hiszen megtapasztalták és megtapasztaltuk: csak magukra számíthattak, csak magunkra számíthatunk. Ígémi minden kormány tud, teljesíteni szinte egyik sem!

A mai napon, 2001. május 1-jén azt látjuk, hogy számottevően nem javult a munkavállalók helyzete, a gazdaság lehetőségeihez képest nem növekedtek a bérek, a gazdasági fejlődés eredményeit kisajátítja a kormány és az egyre gátlástalanabb nemzetközi és hazai nagytőke. Nem volt elég a másfélmillió munkahely elvesztése, a bérek leszorítása, a kényszervállalkozások elterjesztése, a társadalmi párbeszéd sarokba szorítása, a szégyentelen nyugdíjak „biztosítása", az egészségügyi ellátás ellehetetlenítése, és általában a törvénykövető magatartás megkérdőjelezése.

A kormánynak egyre több pénz kell országimázsra, a számára kedves vállalkozásokra. Még több hatalmat akar, mert a civil szervezetek, a szakszervezetek csak zavarják a kormányt és egyébként is „ideje lenne az érdekegyeztetési vitákra pontot tenni", mondta álságosan a miniszterelnök.

Magyarország munkavállalói nem játékszerei a hatalomnak és egyetlen kormánynak sem!

A munka ünnepére ajándékot kaptak a munkavállalók a kormánytól, a parlamenttől, de bár ne adták volna!

Április 17-én a hazai törvényhozás elérte mélypontját, amikor döntött a munkavállalók kiszolgáltatottságát növelő Munka törvénykönyve módosításról.

Munkavállalók, szakszervezeti tagok!

Tavaly november 11-én, idén március 24-én tízezrek fejezték ki tiltakozásukat a társadalmi párbeszéd hiánya, az alacsony munkabérek, a mára hírhedtté vált törvénymódosítás miatt. Az országgyűlési képviselők – lelkiismeretük többsége – azonban figyelmen kívül hagyta követeléseinket. Köszönjük!

Az összetartozás ereje meghaladja a mindenkori kormányok erőlködését

A mai napon, 2001. május 1-jén ismételten összejöttünk tiltakozni és ünnepelni, mert az összetartozás ereje meghaladja a mindenkori kormányok erőlködését.

Itt és most felemeljük szavunkat a szegénység és a kiszolgáltatottság, az alacsony bérek és a megalázó nyugdíjak ellen, a társadalmi párbeszéd elégtelen volta miatt.

Magyarország munkavállalói nem játékszerei egyetlen hatalomnak és egyetlen kormánynak sem! Meg kell teremteni a társadalmi szolidaritást!

A mai napon, 2001. május 1-jén ismételten hitet teszünk a határozott, eredményes érdekvédelem, közös harcunk mellett!

MVJ
TÜV CERT ISO 9001
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

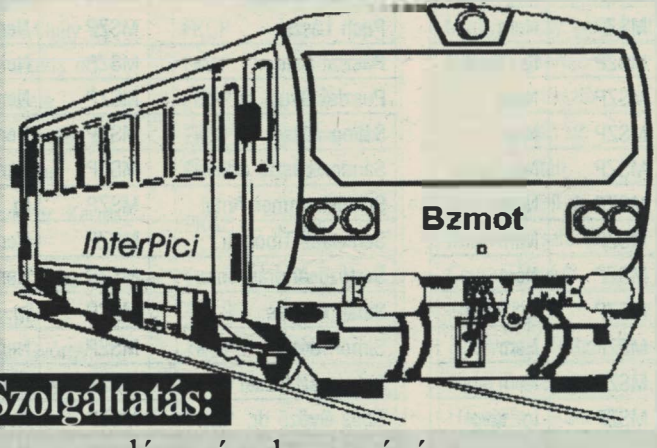

Tevékenységi körünk:
- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:
- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

„Ma **neked**, holnap **nekem**”

Egy konferencia tanulsága

A rendezvény a Göteborgban májusban megrendezendő NGO 2001 fórum regionális előkészítését hivatott betölteni. Eredményéről a csúcstalálkozó résztvevőit tájékoztatják.

Az Európa Ház volt a szervezője annak a nemrégiben megtartott „Az állampolgárok Európája” című konferenciának, melyre 144 – többségében hazai - civil szervezet jelentkezett.

Megérkezés után a résztvevők listáját áttekintve elbizonytalanodtam, a hazai szakszervezetek szinte nem is képviseltették magukat. A napirendi pontokra pillantva mégis úgy éreztem, itt a helyem. Ezek voltak:

- Nizza után
- Integrációs prioritások
- Fókuszban a civil társadalom.

Az előadások tartalmasak voltak és sok új, hasznos ismerethez juttattak.

Ami a napirendektől függetlenül a hozzászólásokban visszavisszatérő témává vált, az a civil önszerveződés és érdekérvényesítés gondja volt. Egy-egy egyesületet, alapítványt ugyanis a kezdeti felbuzdulás viszonylag könnyen létrehoz, de a folyamatos működtetés nagyon nehéz.

Az emberek befelé fordulása, passzivitása, az összefogás megszervezése, a közösségbe kovácsolódás szép, de problémás folyamata volt az, ami ismétlődve szóba került. Mintha szakszervezeti tisztségviselőket hallgattam volna – a civil érdekérvényesítés egyik legnagyobb gondja a tárgyaló partnerrel a szervezet elfogadtatása.

Az önszerveződés és az összefogásba vetett hit megerősítése és bátorítása céljából megismerhettük a skandináv gyakorlatot.

Az NGO rövidítés magyarul azt jelenti, „nem kormányzati szervek”. Ha nem kormányzati, nem állami, akkor önkéntes. Ha önkéntes, akkor civil szerveződés (egyesület, alapítvány) vagy munkavállalói érdekvédelmet ellátó szakszervezet. Legújabban az egyházak ilyen minőségben is definiálják magukat.

A társadalmi érdekegyeztetés, a közmegegyezés, a demokrácia egyik alapköve! Az egész társadalmat kell felemelni és nem csak egyes rétegeket boldogítani mások kárára!

A szakszervezetek már évtizedek óta nagy figyelemmel vannak a civil szervezetek iránt, ha szükséges, megmozdulásaikban szolidárisak és viszont. Az egyházak hozzánk hasonlóan a döntéseknél a képviseletek véleményét figyelembe veszik, így a valós érdekek képviselete a szervezetek működtetése mintegy társadalmi reflex működik – tudtuk meg. Bizony keveset tudunk az EU-ról, nemcsak annak működéséről, „közigazgatásáról”, de emberi közösségeiről is.

Csodáljuk erős szolidaritásukat, társadalmi szervezettségüket, és hajlamosak vagyunk mindezt jellemzőnek felfogni, mintha nem a tudatosemberi munka eredménye lenne.

Az üzenet számunkra az, hogy Skandinávia és az EU állampolgárai nem egyéni utakban gondolkoznak, nem az egyéni „túlélést” keresik, hanem tudatosan szerveződnek. Önszerveződéseiken keresztül érdekeik több szálon megjelennek a társadalom szövetében és a döntési pontokon. Érdekeik csorbítása ellen, ha fel kell lépni, nem patikamérlegen méricskélik érintettségüket, hanem tömegesen tiltakoznak – mert ma neked, holnap nekem lesz szükségem a szolidaritásra.

Úgy gondolom, hogy hazánkban is el kellene kezdeni a munkavállalói képviseletek és a civil szervezetek együttműködésének kiépítését, annak érdekében, hogy a mindenkori hatalom mielőbb megtanulja: a társadalmi érdekegyeztetés a közmegegyezés, a demokrácia egyik alapköve. Az egész társadalmat kell felemelni és nem csak egyes rétegeket boldogítani mások kárára!

A választó állampolgárt tisztelni és becsülni kell!

Varga

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

Magasabb inflációhoz magasabb bérek járnak

– látta be végre a MÁV Rt. vezetése, amikor április 25-én (egy nappal a VSZ munkakongresszusa előtt) Záhonyban Kukely Márton vezérigazgató bejelentette a 2,5%-os, január 1-re visszamenőlegesen előrehozott bérkompenzációt. A Vasúti Érdekegyeztető Tanácsban a három reprezentatív szakszervezet hónapok óta napirenden tartotta az idei bérfejlesztés módosítását, tekintettel arra, hogy az infláció az állami költségvetésben jelzett mértéket jóval meghaladja (50%-kal.)

A vezérigazgatói bejelentés a munkavállalói érdekvédelem újabb eredménye, de ne feledjük: a 2,5% nem ajándék, hanem a 2000. január-februári munkabeszüntetéssel kikényszerített megállapodás része.

Folytatódott a bértarifa szakértői tárgyalása

A bértarifa rendszerrel kapcsolatosan az alábbi témakörökben egyeztettünk:

– A bérrendszer személyi hatálya

– A munkáltatói jogkörgyakorló differenciálási lehetősége

– A fizetési osztályban történő előmenetel.

A Vasutasok Szakszervezete elmondta, hogy a bértarifa rendszere, hatálya alá minél több munkavállalói kört be kellene vonni. Az egyoldalú– rögzített elvek nélküli, ellenőrizhetetlen – differenciálást a VSZ nem tudja elfogadni.

Hosszas vita folyt a gyakorlati idő elismeréséről

A munkáltató kifejtette, hogy a csökkenő infláció miatt a kötelező bértétel-ugrásokra minél kevesebbet kíván költeni. Az életkorkülönbség miatti bértétel-különbséget elegendőnek tartja 15%-ban biztosítani (pályakezdő, nyugdíj előtt álló tarifaérték különbözete)

A Vasutasok Szakszervezete szakértői delegációja nem értett egyet a munkáltatóval.

A MÁV-nál százéves hagyományai vannak a gyakorlati idő elismerésének. Az 1992-1999 között működött tarifáról vitatható, hogy túlértékelte-e a gyakorlati idő növekedésének elismerését, azt lehet mérsékelni az akkori 80-100%-hozképest, de jelentéktelenné tenni hiba lenne. A VSZ úgy látja, hogy az inflációt rendszeresen nem sikerült olyan mértékben csökkenteni, ahogy azt meghirdették. Az Európai Uniós bérfelzárkóztatás sokáig már nem halogatható, az inflációcsökkenés bekövetkeztekor – a reálkeresetek növekedése érdekében – az éves bérfejlesztések mértékét még évekig tartani kell.

A melegüzemi munkák

esetén kötelező intézkedések szabályait, szervezési és végrehajtási kérdéseit vitatták meg a szociális partnerek április 19-én a Foglalkozás-egészségügyi-, Munkabiztonsági és Környezetvédelmi Főosztályon /FMKF/.

Nézetazonosság volt abban, hogy:

– Az Országos Meteorológiai Szolgálattól 11-16 óra közti napi időre kell hőmérsékleti előrejelzést kérni.

– Gondoskodni kell a melegüzemi kockázatok csökkentéséről zárt és szabad térben, a hőmérséklet függvényében.

– A pihenőidő mértékét a felek még egyeztetik (10-20 perc/óra) a hőmérséklet és a munkavégzés nehézségének függvényében.

Válaszolt a kuratórium:

A Vasút a Gyermekekért Alapítványt kezelő kuratóriumnál a VSZ még márciusban tárgyalásokat kezdeményezett az alapítványhoz tartozó 16 intézmény dolgozóinak 2001. évi elfogadható szintű bérfejlesztése érdekében.

A munkáltató részéről egyoldalúan végrehajtott 8,87%-os bérfejlesztéssel szakszervezetünk azért volt elégedetlen, mert az többszörösen alatta maradt a kuratóriumi tagcseréket követő tiszteletdíj növekedéseknek.

A 4/2001. szám alatt a kuratórium elnöke által küldött levélben a VSZ fenti észrevételét „olcsó demagógiának és hangulatkeltésnek” nyilvánította, melyet szakszerveztünk visszautasított.

Tekintettel az idei infláció hivatalos, kormány általi átértékelésére, a VSZ továbbra is fenntartja tárgyalási szándékát a Vasút a Gyermekekért Alapítványhoz tartozó munkavállalók 2001. évi bérfejlesztését illetően.

Varga Gyuláné

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Sár és olaj

AZ EMBEREK LÁTJÁK MÁR, AMI A POLITIKA KULISSZÁI ELŐTT ZAJLIK, AZ MŰBALHÉ. SENKI NEM LEPLEZŐDÖTT LE, DE ALIG MARADT TISZTA VALAKI.

EGY NEM MŰKÖDŐ ORSZÁGBAN AZ EMBER MŰKÖDNI AKAR, RENDELTETÉSSZERŰEN

A fontosság illant el. Hogy muszáj pont ezt a filmet megnézni, és ma este. Gyanakodhatnék, hogy a letűnt idő kezére játszik az én azóta eltűnt saját időm. Hogy csak vénen nem érezem már a sürgető kényszert, de a mai fiatalok se döntenek már azzal a régi kétségbeesett határozottsággal. Sőt nem döntenek sehogy. Elmennek lógni a plázába, s a tucatnyi filmből találomra megnéznek egyet. Vagy csinálnak valami mást. Nincs győzelem és vereség, nincs tét, unott turkálás van a fárasztóan gazdag választékból. Naná, hogy nincsen már jegyüzér. A jegyüzérek piacát a hiány teremtette meg. Azt a pénztárát, persze nem vették fel a kagylót. A valós aggodalom mögött sokkal mélyebb szorongás munkált, az hogy mégse sikerül az este. A „nem lehet jó" életérzés ott fészkelt a legvidámabb barakk minden lakójának mélytudatában. S nem neurotikus képzelgés, nagyonis valós tapasztalat volt az alapja. A rendszer azt ígérte, hogy ha a köz dolgaiból kimaradsz, a hatalom gyakorlását a kiválasztottakra hagyod, cserébe nyugodt, hány jó filmet, ami a városban ment, sokkal többen akarták megnézni, mint ahányan befértek a moziba. Persze be lehetett volna ülni egy másik filmre, vagy egy presszóba, vagy sétálni menni. De egy nem működő országban az ember működni akar, rendeltetésszerűen. Ha moziba megyünk, akkor nem sétálunk, ha az Erődöt akarjuk megnézni, akkor nem érjük be mással. Végre volt kivel elmenni, éppen akadt pénz és idő a mozira, de a jó este reménye már délután szörnyű aggodalommal töltött el. Úgyse kapunk jegyet, hisztiztem, miközben már egy félórája próbáltam felhívni az Uránia derűs és biztonságos magánéletet élhetsz.

Sa mosolygós délibáb mindig csak karnyújtásnyira volt, csak a beázást kellett volna még megszüntetni, a mosógépet megjavítatni, fékhengert szerezni a Wartburgba, mozijegyet rendelni estére, de ezeket a közfeladatokat a polgárok és a piac ellenőrzésétől elszakított állami gazdaság nem volt képes ellátni. A kicsi jó, a vigasz hedonizmus mindazok számára elérhetetlen maradt, akik ügyeikre-bajaikra protekciós vagy piaci külön megoldást nem találtak. Az is a leleményességen és a szerencsén múlott, hogy a körülmények ellenére sikerült-e egy kellemes estét kicsikarni a sorstól.

Dühöngve lecsaptam a telefont. Elindultunk. A mozi előtt hatalmas tömeg. A pénztárablakban ott lógott a tábla: „Minden jegy elkelt!" Ráadásul egy magyar filmnél, hát ez valami egészen fantasztikus lehet! A lány csalódottan és reménykedve nézett. Most kell bebizonyítanom, hogy méltó vagyok rá. Mindenképpen jegyet kell szereznem. De akkora volt a kereslet, hogy a jegyüzérek már elkényelmesedtek. Nem kínálgatták a portékájukat. A bezárt pénztárablak előtt látványosan bosszankodva lázasan figyeltem a tömeget. Végre egy rosszarcú, bőrkabátos intett. Odaléptem hozzá. Gyere ki, mondta, itt nem biztonságos. Az utcán mutatta a két jegyet. A lehető legrosszabb helyre szóltak, s kétszer annyit kért értük, mint amennyibe a legdrágább került. Szó nélkül fizettem.

Az előadás után a lánnyal lett egy szép esténk. Az Erőd is jó mozi volt. Nyugati milliomosok fizettek be egy háborús játékra, ami persze élesbe fordult. Ma, a hátborzongató délszláv háborús turizmus, a festékpisztolyos egymásra lövöldözés, a túlélő túrák divatján borzongva csodálkozva már látom, hogy az alkotók megsejtették: a jól működő rendszerrel meg az a baj, hogy unalmas, s az unalom a legalpáribb indulatokat hívja elő. Ilyenkor kell egy kis álháború, kell a műbalhé, a festett vér, s a dolog attól válik igazán izgalmassá, ha nem lehet tudni, hogy meddig tart, és mikortól fajul el a játék.

Magyarország már tíz éve nem erőd, nem rés és nem erős bástya a szocializmus falán. A kapitalizmus működik, de csak annak, aki meg tudja fizetni! A hatalomra került fiúk őket, a háromgyerekes rózsadombi, de legalábbis budai nagycsaládokat támogatják. És sok településen van „Buda" meg „Rózsadomb". Hogy híveik el ne unják a jót, a kirekesztetteknek meg, ha a kenyerük egyre kevesebb, legalább legyen látványos cirkusz, s akadjon bűnbak is, ezért a fiúk egyfolytában harcolnak az áruló, az idegen, a komcsi, a liberális, a nemzetellenes ellenzék ellen. Festékpisztollyal besározzák és összeolajozzák. Azok meg visszalőnek, és van mivel: autópálya építés, nemzeti színház, megfigyelési botrány, Fidesz közeli cégek kétes ügyei, a törvények kijátszása. Az a baj, hogy az emberek látják már, ami a politika kulisszái előtt zajlik, az műbalhé. Hogy senki nem lepleződött le, de alig maradt tiszta valaki. S igaz, hogy csak négyévenként, de a választásokon csak beleszólhatnak a köz dolgaiba. S most ez az egyetlen lehetőség.

Elgondolkozott-e a Fidesz vezetése, hogy ellenzékbe szorulva mi történne velük? S ha tét, a felfokozott harci hangulatban, majd a lenni vagy nem lenni lesz, születhetnek-e józan döntések? Meddig nyirbálhatók tovább az eddig is semmibe vett demokratikus játékszabályok?

Balsejtelmek helyett jó lenne inkább tovább nosztalgiázni a jegyüzérek letűntén, s békésen cikizni a mai fiatalokat, hogy nekik semmi, még egy jó film se fontos igazán.

Mező Ferenc

ARANYSZÁJ

Mákos nudli

Tanult kollégám állítása szerint az alábbi történet szóról szóra úgy esett, ahogy itt áll. A szentesi fűtőház motor- és vonatvezetői még a háború előtti években egész napos fordában utaztak az Orosháza-Mezőhegyes-Mezőtúr viszonylatban közlekedő motorvonatokkal.

A vonat személyzete a pihenőidejét mindig az orosházi laktanyában töltötte. Ide küldték utánuk a vasutas feleségek a névvel ellátott ételhordókat különféle finomságokkal, kinek-kinek szája íze szerint. Az ebédet természetesen érkezésük szerint, eltérő időben fogyasztották el a kollégák.

Az idősebbek mindig kitaláltak egy-egy ártatlan tréfát a legfiatalabb, a legkésőbben érkező rovására. Szóba került egyszer egy régebbi történet, amikor is az egyszeri ifjonc kolléga mákos nudliját cérnával egybefűzték az utolsó darabig, mondván: így cselekedett Münchausen báró is – a mese szerint –, mikor vadlibákra vadászott.

A megtréfált kolléga vette a lapot, és egyenként lefűzte a rengeteg nudlit, mutatván a cinkos társaságnak, milyen rendes a felesége, gondoskodott róla, nehogy akár egy is elvesszen.

Ezúttal a Csibinek becézett kolléga érkezése volt várható, őrá – mint megállapították – káposztás cvekedli várt. A cvekedli cseréjét egyhangú helyeslés fogadta. Csibi barátja egészen véletlenül mákos nudlit kapott otthonról, és rögtön ráállt a cserére. Így gazdát cserélt a két egyforma ételhordó.

Csibi az érkezése után csodálkozva, de jóízűen elfogyasztotta a mákos nudlit. Úgy emlékezett, hogy felesége mintha káposztás tésztát – kedvencét – ígérte volna. No, majd otthon tisztázza. Az edény elmosása természetesen az asszonyra várva került a táskába. A jó étvágyat kívánó kollégák megnyugvással látták az események ilyetén alakulását.

Az ételhordó látványa áramütésként hatott Csibinére. Ugyan vajon ki lehet az, aki rajta kívül jól tartja az ő hites urát Csibi a nekiszegezett kérdésre csak hebegett-habogott, még a káposztás tészta reklamálása is beleszorult. Barátunkat szorult helyzetéből a vihogva érkező kollégái húzták ki.

Állítólag később már Csibinek is támadtak ötletei. Öreg napjaiban még mindig vonatvezető volt egykori barátunk. Fiatalabb kollégái már régen bácsinak szólították. Látván kedvetlen zárkózottságát rá-rákérdeztek. Mi a baj, miért szomorú.Tudjátok, az én koromban már semmi sem a régi. Mikor olyan fiatal voltam, mint ti, és szolgálatba készültem, mindig ott lebzselt az asszony mellettem. Mit pakoljak, édes uram? Jó lesz egy kis sonka, kolbász, odategyem a csirke combját, mellehúsát? Hát cigarettád van-e? Most meg nekem kell kérdezni, üres táskával menjek-e szolgálatba.

Ott van a tegnapi mákos nudli maradéka, vigye azt, vénember, kapom a rövid választ.

Harminc éve csak nudli, nudli, biztosan nem hitte a cserét.

Hegedűs Károly

Érdekvédő sportvezető

A Debreceni Lokomotív Sportegyesület elnöke az a Vida Péter, akit elsősorban a Vasutasok Szakszervezete Pályagazdálkodási Intéző Bizottságának titkáraként ismernek. Most „sportos oldaláról" mutatjuk be őt.

– Iskoláskoromban – meséli Vida Péter – több sportágat is kipróbáltam, különböző sportegyesületekben versenyszerűen úsztam, vívtam, kézilabdáztam és futballoztam. A labdarúgás lett életem nagy szerelme, amit már több évtizede játszom. Van még egy mániám, a windsurf, amire sajnos csak nagyon ritkán van lehetőségem a Balatonon. A sportszeretet családi örökség. Édesapám labdarúgó játékvezető volt, de egyetemista lányom, Virág is rendszeresen sport hároméves kora óta. Jelenleg a Magyar Divat és Sporttánc Szövetség válogatott sportolója.

● Miként lett sportköri elnök?

– 1971. augusztus 24-én léptem MÁV szolgálatba, és szeptemberben már futballoztunk Debrecen város kispályás labdarúgó bajnokságában. E rövid idő alatt megszerveztem az Építési Főnökség futballcsapatát. Ugyanígy szerveztem egy másik futballcsapatot a debreceni MÁV Igazgatósághoz való áthelyezésemet követően. Alkatomból adódóan sok ismerősöm, barátom van, és nem tudok nyugodtam ülni a székemen, nyüzsgök, mozgok, szervezkedek, mindig csinálnom kell valamit. Ez a sportban is így jelenik meg. Kevesen tudják, hogy igen sokféle társadalmi funkcióm volt a labdarúgásban. Több évig voltam a Debreceni Városi Labdarúgó Szövetség elnöke, a megyei Labdarúgó Szövetség elnökségének, valamint az MLSZ kispályás elnökségének tagja. Ezen időszak alatt a Népstadionban számomra is egy mások által nem használható ülőhelyet biztosítottak. Erre nagyon büszke vagyok. Ekkor szereztem meg a Testnevelési Egyetem labdarúgó edzői diplomáját is. 1997-ben megválasztottak a Vasutasok Szakszervezete Sportbizottsága vezetőjének. Ekkor született meg a fejemben a gondolat, hogy a VSZ-nek is szüksége lenne egy központi sportnapra, a vasutasnapi ünnepségekhez kapcsolódva. Az ötlet megvalósult, mivel dr. Márkus Imre elnök és Győri István akkori, a sportot felügyelő alelnök is támogatta az elképzelésemet, és rám bízták a sportnap megszervezését. A rendezvény sikeresen létrejött és nagyon népszerű lett a vasutas dolgozók körében, s 1998 óta immár – évente visszatérő – hagyománnyá vált. A sportnak nagy az összetartó ereje. Ezt valószínűleg így ítéli meg a MÁV Rt. vezetése is, ezért szervezett országos tömegsport rendezvényeket a vasutas dolgozók számára a 2001. évi vasutasnap tiszteletére.

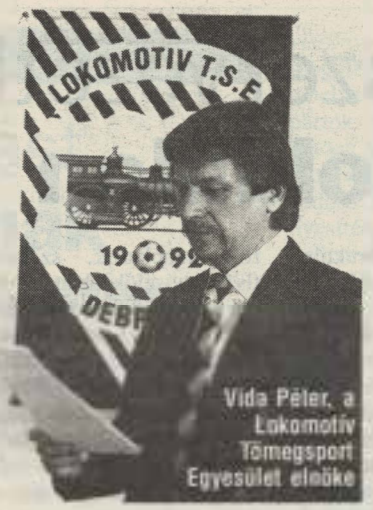

Vida Péter, a Lokomotív Tömegsport Egyesület elnöke

● És a Lokomotív Tömegsport Egyesület?

– Az egyesületet 1992-ben alapítottam néhány megszállott sporttársammal, a Debrecenben lévő mikrosportpálya megmentése érdekében. Ez a két salakos kézilabdapályából és konténeres öltöző kből álló létesítmény főként társadalmi munkával épült vagy húsz éve, és a debreceni vasúti csomópont dolgozóinak és családtagjainak sportolási igényeit szolgálta. Ekkoriban az üzemeltetését a vállalat és a szakszervezet közösen végezte, majd a 90-es években már senki sem akart további pénzt adni a sporttelephez. Ekkor vette át az üzemeltetését a Lokomotív TSE és máig működteti önerőből, vállalati támogatás nélkül azt. Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy a Lokomotív TSE biztosítja a debreceni és a Debrecen környéki vasutas dolgozóknak, és nem csak az egyesületi tagoknak, a sportolási lehetőséget a MÁV Rt. helyett!

● Sikerek?

– Legnépesebb a labdarúgó szakosztályunk, négy Lokomotív csapatunk játszik a városi kispályás bajnokságban, de van még testkondicionáló, asztalitenisz, lábtenisz, sakk, természetjáró és atlétikai szakosztályunk is. Megalakulásunk óta sikerrel veszünk részt a Magyar Vasutas Sportközpont által rendezett országos tömegsport-döntőkön. Futóatlétáink évek óta kimagasló eredményeket érnek el a külföldi, elsősorban a belga és a francia hosszútávfutó versenyeken, ahová rendszeres meghívásokat kapunk. Az egyébként jól karbantartott és szépen gondozott mikrosporttelepünk rendszeren helyt ad a csomóponti vasutasnapi sportrendezvényeknek csakúgy, mint az egyes szakmák, a TEB, szakigazgatóság, gépészeti szakigazgatóság országos rendezvényeinek. Már több alkalommal is itt rendezték a Vasutas Sportközpont által szervezett országos vasutas labdarúgó döntőket.

● Hogyan látja az egyesület és a vasutas tömegsport jövőjét?

– Az egyesület működtetési és a sportlétesítmény fenntartási, üzemeltetési költségei az utóbbi években nagyon megemelkedtek, s hovatovább már saját erőből, vagyis például a tagdíjakból, a bérleti díjakból, a pályázatokon nyert összegekből nem leszünk képesek ezeket kigazdálkodni. Szükségünk lesz tehát arra, hogy a MÁV Rt-től valamilyen segítséget kapjunk. Úgy érzem, hogy erre rá is szolgáltunk, hiszen tíz évig úgymond egy fillérjébe sem kerültünk a vállalatnak, annak ellenére, hogy vállalati érdekeket is képviseltünk. Ismerem a MÁV Rt. sportkoncepcióját, ami a jövőben, néhány kiemelt vasutas sportegyesület támogatása mellett, a dolgozók szabadidős és tömegsport tevékenységére helyezi a hangsúlyt. Remélem, hogy ez a valóságban is így lesz, és az ilyen kis egyesületek, mint a miénk forráshiány miatt nem szűnnek meg.

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Gyógyuljon üdülve!

Várunk minden gyógyulni és pihenni vágyót a Vasútegészségügyi Kht. gyógyszállóiban!

● HÉVÍZ: 22.500 Ft/fő

7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.

A Tófürdőtől 200 méterre található szanatóriumban teljes körű mozgásszervi rehabilitációval várjuk kedves vendégeinket.

Kirándulási lehetőségek a Balatonhoz, Badacsonyba és Keszthelyre.

8380 Hévíz, Erzsébet királynő u. 1. Tel: 83/341-368; Fax: 83/545-989; Üzemi telefon: 07/4551.

● BALATONFURED: 22.500 Ft/fő

7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.

A Balatontól pár száz méterre, egyedülálló panorámájú, balkonos szobákba várjuk a szív- és érrendszeri betegségekből gyógyulni kívánó és pihenésre vágyó vendégeinket.

Kirándulási lehetőségek a közeli Tihanyba és Veszprémbe.

8230 Balatonfüred, Mikes K. u. 1.; Tel.: 87/343-444; Fax: 87/343-107; Üzemi tel.: 07/8157.

● HARKÁNY: 14.400 Ft/fő

7 napos (6 éjszakás) turnus, páros jelentkezés esetén.

Étkezés igény rendelhető szerint a gyógyszálló éttermében (reggeli 200 Ft, ebéd 600 Ft, vacsora 400 Ft, ezekből az árakból nem áll módunkban további kedvezményeket biztosítani)

A főleg reumatikus, mozgásszervi és bőrgyógyászati betegségeket gyógyító fürdő közvetlen szomszédságában található családias hangulatú gyógyszállóban egyszerre nyílik mód a gyógyulásra, üdülésre és pihenésre. Kirándulási lehetőségek Pécsre, Siklósra és Villányba.

7815 Harkány, Bajcsy-Zsilinszky u. 1.; Tel.: 72/580-065; Fax: 72/480-107.

Elhelyezés kétágyas, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzós szobákban.

A vendégek a szállók parkolóját térítésmentesen használhatják.

A fürdőhelyeken lehetőség van fürdőkúra és a gyógykezelések térítésmentes igénybevételére, melyekhez a beutalót a szakorvosától kell előzőleg kérnie.

Az idegenforgalmi adó (kb. 300 Ft/fő/éj) a helyszínen fizetendő.

Üdülési csekket elfogadunk.

A listaárakból a MÁV alkalmazottak és családtagjaik 10% kedvezményt kapnak.

Az üdülés megkezdését megelőző 10 nap valamelyikén történő jelentkezés esetén (last minute akció) további 10% kedvezményt adunk.

Honlap: www.healthplan.hu

Szakszervezeti szemmel a baloldalon

„Ami a magyar szakszervezetek irányzatát illeti, ezt is a viszonyok szabták meg. ..... a munkások által alkotott és minden üldözésnek ellenálló szervezetek természetszerűleg azon pártot támogatják, amely a munkások politikai jogáért, munkásvédelemért és munkásbiztosításért küzd."

A foglalkoztatási struktúra radikális átalakulása, a hagyományos fizikai munkakörök, a klasszikus szakszervezeti formák módosulása napjainkig nem zárult le Magyarországon. A folyamat nem szerves fejlődés eredményeként, hosszú évtizedek alatt, a jóléti társadalom valamilyen szintjén történik, hanem a politikai és gazdasági átalakulással egyidőben, kényszerűen rövid idő alatt. A társadalmi áldozat elmúlt évtizedeire rakódik rá a létbizonytalanság, a munkahelyek elvesztésének eddig még nem ismert mérete, s az áldozatért hozott haszon csak egy kis réteget „illet meg".

A munkavállalók tömege kiszolgáltatottan kellett, hogy végigélje a gazdasági és politikai rendszerváltást. A hatalmas munkanélküliség, a privatizáció ellenőrizhetetlen folyamatai lehetővé sem tették tehát, hogy a szakszervezetek a nyugat-európaiakhoz hasonlóan részesei lehessenek a gazdaság- és a szociálpolitika formálásának.

Az átalakuló szakszervezeteknek szinte azonnal szembe kellett nézniük a gazdasági átalakulás, a technikai váltás nehézségeivel, miközben létükért harcoltak a szakszervezet-ellenes törvények, a szakszervezetek közötti áldatlan harc éveiben. Létszámukban megtépázva, helyzetükben elbizonytalanodva mégis napjainkban is az egyik legjelentősebb szerveződést jelentik. Megmaradt néhány nagy hagyományú közösségi forma (vasas művelődési házak, énekkarok, tánckarok, szakszervezeti tisztségviselők oktatása, szakszervezeti sajtó sorozatai, bizalmi vetélkedők stb.), ami fenntartotta a közös oldalhoz tartozás érzését. Az ágazati, szakmai, területi szakszervezeti rendezvények, majálisok, munkásakadémiák, szakmai napok feleleventése, történelemklub, a közösségkeresés elevenedő formái.

Számtalan helyen fogalmazódik meg a szakszervezeti tisztségviselőkben és a tagokban, hogy nem tartható tovább a szakszervezetek leszűkített, pártokban való gondolkodása. A távolabbi és a közeli múltban, de a jelenben is érzékelhető, hogy a baloldalon megfogalmazódik „a szociáldemokrata pártok természetes szövetségese a szakszervezet" című tétel. Ez igaz ugyan, de a szakszervezet a legjobb indulatú politikusok, értelmiségiek számára is esetenként még mindig egy megfoghatatlan „tömeg". Tapasztalható az is - ami szintén nem új keletű -, hogy nem csak a liberális értelmiségi gondolkodásban, a „jobb" körökben nem elég elfogadott a szakszervezet. Ők inkább „nyitnak" a civil szervezetek felé, amelyekbe beleképzelik a szakszervezetet is. (Ez persze még mindig jobb, mintha teljesen elfelejtik.)

Az, hogy Magyarországon a politikai rendszer főszereplői a pártok lettek, még inkább szükségessé teszi, hogy megtaláljuk azt a közeget, amelynek van véleménye a körülötte lévő világról. A távolságtartó, a választások környékén a szakszervezeteket „felfedező" politizálás helyett a folyamatos bekapcsolódás lenne az, amely megnyitná az embereket, hogy véleményt mondjanak, hogy megfogalmazzák és kimondják értékvállalásukat. Az ő szemszögükből nézve, velük közösen szükséges megfogalmazni a paradigmákat a modernizáció, az Európai Unióhoz való csatlakozás egymással egyébként is összefüggő kérdéseiben.

A szakszervezeteket, a munkavállalókat nemcsak a gyökerek, nemcsak a nemzetközi minták, hanem a piacgazdaság adta lehetőségek és körülmények is a szociáldemokrata értékeket vállaló párt(ok) mellé állítják. Az a tény, hogy a tagság jelentős része, de a nem tagok körében is elfogadott a nézet: politikától függetlenül nem lehet létezni, azt is jelenti, hogy még kritikusabban figyelik a parlamentben, az önkormányzatokban tevékenykedő szakszervezeti tisztségviselőket, azokat is, akik hajlamosak elfelejteni szakszervezeti múltjukat.

Ma már természetes, hogy a szocialisták a munka világát érintő rendezvényeikre meghívják a szakszervezetek képviselőit, s ez fordítva is így van. Az is jól érzékelhető, hogy a napi politika számos olyan kérdést vet fel, amelyek megbeszélése, lereagálása nemcsak a szakszervezeti tisztségviselők, hanem a tagok és nem tagok körében is igény. A kötöttebb oktatási formák, a kötetlenebb politikai fórumok erre egyaránt alkalmasak.

A szakszervezeti sajtó (a nyomdász-, postás-, vasas-, vasutaslapok vagy az MSZOSZ Infó) hasábjain újra és újra felmerül a pártok és a szakszervezetek kapcsolatának elemzése. Az is tény, hogy vannak olyan parlamenten kívüli pártok, amelyek keresik a kapcsolódási pontokat a szakszervezetekhez. A Kerkai Jenő Körben rendszeresen találkoznak azok a keresztény értékrendet magukénak valló szakszervezeti tisztségviselők, akik képesek közös pontokat találni legalább a munkahelyi szintű érdekvédelemben. A közös pontok keresése a Munkáspárt és az MSZOSZ munkásplatformja között nem igényel különösebb magyarázatot; természetes dolognak tekinthető.

A Magyar Vasutas hasábjain már írtam a múlt azon tanulságairól, melyek a pártok és a szakszervezetek együttműködéséről szóltak. Emlékeztetőül csak azt ismételném, amit Jászai Samu fogalmazott meg 1911-ben A szakszervezeti mozgalmak fejlődése és irányzatai című írásában:

„Ami a magyar szakszervezetek irányzatát illeti, ezt is a viszonyok szabták meg. ..... a munkások által alkotott és minden üldözésnek ellenálló szervezetek természetszerűleg azon pártot támogatják, amely a munkások politikai jogáért, munkásvédelemért és munkásbiztosításért küzd. ..."

lux

A „JOBB" KÖRÖKBEN NEM ELÉG ELFOGADOTT A SZAKSZERVEZET

Az EXPLORER Vasutas Világjáró Klub 2001. évi programterve

Amszterdam:	április 27-30.
Luxemburg:	április 28-30.
Innsbruck:	június 02-04.
Szardínia (Korzika):	június 14-től
Krakkó:	július 06-08.
Prága, Varsó:	július 13-16.

Az utakkal kapcsolatos további információk:06/27-51-es vasúti telefonon minden kedden 8-16 óráig, valamint a 06/30/9634-325 mobilszámon.

Villáminterjú
a VSZ legutóbbi kongresszusán

Zlati Róbert,
Várpalota Állomásfőnökség szb-titkára

– Az *nem lehet,* hogy a szakszervezet ne politizáljon – vélekedik az interjúalany. – Az a kérdés azonban, hogy párt(ok)hoz kötődjünk vagy sem, illetve melyik párthoz kötődjünk, ennek eldöntése nem egyszerű dolog, mert több szempontot kell figyelembe venni és mérlegelni.
Úgy gondolom, hogy a szakszervezetek – helyzetüknél és rendeltetésüknél fogva – baloldali elkötelezettségűek, illetve azoknak kell lenniük, mondom ezt akkor, amikor magam is tudom, hogy ez az egész problémakör vitatott, nagyon megoszlanak a vélemények. Már csak azért is, mert a túlzott elkötelezettség sem jó, visszatetszést kelthet, ezért ezekkel a kérdésekkel csínján kell bánni, az adott körülmények tiszteletben tartásával, a realitások talaján kell maradni.

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

A szakszervezetek befolyást, a pártok **hatalmat akarnak**

– véli Várnai Ferenc, a Közszolgálati Szakszervezetek Szövetségének ügyvezetője

Arra a kérdésre, hogy politizál(ja)nak-e a szakszervezetek, az interjúalany az alábbi választ adta:

– A kérdés kényes és a válasz nehéz, de időszerű. Abból indulnék ki, hogy nincsen kizárólag steril szakszervezeti tevékenység, nem lehetséges az izolálás. A szakszervezetek, főleg országos szintű jelenlétük sok szállal kötődik a politikához. Erre két példa, amely elsősorban a közszféra szakszervezeteit érinti: viszonyuk közös cél érdekében létrejött, tehát alkalmi, vagy tartós legyen. Dilemma az is, elvárható-e egy hatalomra került párttól, hogy folyamatosan teljesítse a szakszervezetek – sokszor a kormányzati érdekektől eltérő – igényeit. Ha ezt nem teszi meg, akkor elbírja-e a szövetség?

Kit válasszon a szakszervezet, ellenzéki pártot? Ez könnyebben vállalja a szakszervezeti érdekek képviseletét, a szószóló szerepét. Ugyanakkor a valós befolyása kesát is elvárhatja. Ez pedig hitelvesztést okozhat a szakszervezeti tagság körében. Számolni kell azzal is, hogy egy kormányváltással az adott szakszervezet(ek) előző kötődésük miatt a kegyvesztettség állapotába kerülhetnek.

Bármilyen pártot is válasszon egy adott szakszervezet, mérlegelendő, hogy milyen szerep jut az egyéni ambícióknak, az egyéni érdekeknek. Joggal tehető fel az a kérdés, hogy a pártlistán parlamentbe jutott szakszervezeti vezetők a kormányhoz, részvételük a törvények előkészítésében.

A szakszervezetek programjának, tevékenységének vannak tehát politikainak tekinthető elemei. Ezek rokoníthatók politikai irányzatokkal, pártprogramokkal. Véleményem szerint ez kiküszöbölhetetlen.

A pártok politikája is meghatározott közösségek érdekeinek, akaratának érvényesítésére irányul. Céljuk, hogy megszerzik a hatalmat azok támogatásával, akik érdekeinek érvényesítését vállalták. Ezen a ponton azonban már eltér a szakszervezetek és a pártok célja. Leegyszerűsítve: a szakszervezetek befolyást, a pártok hatalmat akarnak. Éppen ezért a nagyobb dilemma a szakszervezetek és a pártpolitika kapcsolata. Még pontosabban a szakszervezetek és a politika főszereplői, a pártok közötti kapcsolat milyensége. A válaszhoz sok szempontot kell mérlegelni. Vegyük ezek közül a fontosabbakat.

A szakszervezetek vezetése, tagsága politikai szempontból általában nem homogén, pártkötődésük sokszínű lehet. Így a pár(t)választás óhatatlanul belső ellentéteket szül. Hasonló szempontok miatt akadályozója lehet a szakszervezetek, konföderációk együttműködésének.

A másik kérdés, hogy lehet-e önzetlen segítséget kérni a pártoktól. A politikában ugyanis ismeretlen az önzetlenség, érdekszövetségek köttetnek, a valamit-valamiért elv érvényesül. Újabb probléma, hogy ha mégis megvalósulna az együttműködés, az csak ideiglenes, egy akkor adott, vés. Hatalomra jutva viszont a korábban tett ígéret kötelező-e?

A szakszervezetek persze választhatnak partnerként kormányon lévő pártot is. Akkor azonban felmerülhet a vád: kollaborál, „sárga" szakszervezet. Ráadásul cserébe a kormány a kevésbé népszerű intézkedéseinek támogatóket a mandátumuk korlátozza, vagy többletlehetőséghez jutottak.

Kétségtelen, hogy egy mai üdvös gyakorlatot, vezérlő elvet nem lehet levezetni sem a szakszervezetek „őstörténetéből", sem az utána következő korszakokból. Még mindig *nincsenek kiforrott viszonyok*, minden helyzetben megbízhatóan működő jogállam, a helyzet magaslatán álló politikai pártok. A fejlődés azonban remélhetően tovább halad a polgári demokrácia, a jogállamiság megerősödése felé. Ezért az érdekérvényesítésnek a jogi lehetőségeit kellene kiterjeszteni.

Ma már jelentős érdeksérelem nélkül nem lehet megváltoztatni az alkotmányos berendezkedést. Pedig véleményem szerint az egyik lehetséges megoldás a *kétkamarás parlament* lenne, amelyben a szakszervezetek is helyet kapnának. Kerülhetnének a törvényhozásba még választási párt alakításával is, ennek azonban kevés az esélye.

Ma már, enyhe túlzással, szinte mindent törvény szabályoz. A munkavállalók érdekeinek védelme is megérne egy egységes érdekvédelmi törvényt, amely például előírná a költségvetéshez igazodóan a közszférára vonatkozó „kollektív" szerződés kötését a munkáltató kormánnyal, illetve intézményeivel. Végiggondolandó, hogy mit lehet profitálni abból, ha lesz lobby-törvény. Mit használhat ez a szakszervezeteknek az érdekkijárásban?

Végkövetkeztetés: óvatosságot ajánlok a pártpolitikához való viszonyban. Jobb inkább a függetlenség minden irányban, mint elkötelezettség egyfelé. Persze, ez azért nem zárja ki a beszélő viszonyt.

HATALOMRA JUTVA VISZONT A KORÁBBAN TETT ÍGÉRET KÖTELEZŐ-E?

MÉG MINDIG NINCSENEK KIFORROTT VISZONYOK, MINDEN HELYZETBEN MEGBÍZHATÓAN MŰKÖDŐ JOGÁLLAM

Villáminterjú a VSZ legutóbbi kongresszusán

Papp Józsefné,
a Miskolci Csomóponti Állomásfőnökség szb-titkára:

– Az egyszerű szakszervezeti tag nézőpontjából ítélve úgy látom, hogy a szervezett dolgozókhoz eljutó információ a nagypolitikáról, egy csatornán érkezik: a médián keresztül. Ez viszont egyoldalú. Nem a munka világáról szól. A média azt ragadja meg, azt emeli ki, ami számára érdekes. Mi viszont csak akkor válunk érdekessé, ha sztrájk van. Akkor lesz „hírértékünk", ha valami rendkívüli történik a házunk táján, ha valamivel felhívjuk magunkra a figyelmet, mint például a március 24-én, a Hősök terén megtartott országos demonstrációval.

– Miért van ez így, mi a megoldás?

– Lejáratódik a politika, a pártok hitelüket vesztik. Csökken a bizalom a politikusok iránt, s ehhez a média is hozzájárul. Kevés olyan politikus kap szót, aki bemutatja tisztességes munkájának valós eredményeit. Erre azonban nem vevő a média, sokkal inkább a botrányokra, a különleges esetekre. Ezek a tények arra intik a szakszervezeti vezetőket, hogy ne keressenek kapcsolatot olyan politikusokkal és pártokkal, akik s amelyek *negatív szereplői* a rádiónak, televíziónak, az írott sajtónak. Ezt azért tartom fontosnak, mert taglétszámunk jelentősen csökkenne, ha a média negatív szereplőivel létesítenénk kapcsolatot. Mindazonáltal fontosnak tartom a politikát, szükségét érzem a politikai kapcsolatoknak. Azt, hogy *a parlamentben és az önkormányzatokban* megfelelően képviseljék a munkavállalók, a nyugdíjasok érdekeit, a szakszervezetek törekvéseit.

Lejáratódik a politika, a pártok hitelüket vesztik

– Mit gondol arról, a szakszervezeteknek egyforma távolságot kell tartaniuk a pártoktól?

– Nem. Azt gondolom, hogy a szociálisan ézékeny pártokkal – éppen a munkavállalók érdekében – *szorosabb* kapcsolatokra kell törekednünk.

– Milyennek látja a szakszervezeti vezetők tájékozottságát, politikai kultúráját?

– Ez nagyon különböző. Szakszervezeti titkárok között is van olyan – tisztelet a kivételnek –, aki nem tájékozott a politika világában, s ezért nem is vitaképes, nem egyenrangú partner a tárgyalóasztalnál.

– kárpáti –

KÖNYVAJÁNLÓ

Ladányi András:

Váci Mihály

Ama negyven, ötven és hatvanéves korosztály tudatában Váci Mihály (1924-1970) neve, költészete fogalom. A húsz és harmincévesek nem biztos, hogy hallottak róla. A Nemzeti Tankönyvkiadó gondozásában 1994-ben megjelent "Kortárs Magyar Irodalom 1945-től" nem említi Váci Mihály nevét.

Az 1993-ben megjelent „A Magyar Irodalom Története 1945-91-ig" nem tartalmazza Vácimunkásságát, és sorolhatnánk, honnan „felejtették" ki a költőnagyságot. Úgy tűnik, mintha Váci művei indexen lennének.

„Élj Tiszta **Tüzeidben**"

VáciMihály „a sokaság fia", aki a nyírségi tanyavilágból jött „szelíden mint a szél", és szeretettel szólt „a szegények hatalmáról", aki bíztatott, hogy „még nem elég". „Tiszta é jó" volt - úgy élt mint a „százhúszat verő szív".

Váci Mihály harmincegy éve halott, több mint tíz éve nem adták ki műveit.

Ladányi Andrásnak köszönhetően szellemisége, ha közvetve is, ismét megérinthet minket.

Az interjúkötetben a kor- és pályatársak, a barátok, a kollégák, az élet legkülönbözőbb területein alkotók (írók, költők, művészek, festők, szobrászok) vallanak Váci Mihályról - emberségéről, elkötelezettségéről, fáradhatatlanságáról és a korról, melyben éltek.

„Ami a legnagyobb hatással volt rám, az Vácinak a temperamentuma, igazságkereső szenvedélye és munkaláza. Reggeltől estig csak a közügy volt a dolga."

/Farkas László kritikus/

„Mint ember milyen volt?

Kedves, szerény, dinamikus eleven jó eszű, jó szívű megnyerő. Mint barátot a szívembe fogadtam, mert nyíltszívű kedves és nagyon szeretetre méltó ember volt."

/Illés Lajos irodalomtörténész/

„Váci Mihály versei azt munkálják, amit és is szeretnék: ébren tartani egy nemzet igazságérzetét, fokozni a lélek védekezőképességét"

/Baranyi Ferenc költő/

Váci szerette az embereket, pártolta gondjaikat, vágyott megbecsülésükre, mint írta Legenda című versében: *„Akit a nép ajkára vesz / vállára veszi azt, / akit a nép vállára vesz, / szívébe zárja azt, / akit a nép szívébe zár, / nem hal meg soha az"*

Ladányi András új műve több a Váci Mihály legenda útra bocsátásánál, megerősítésénél; tíz év irodalmi közéleti korrajzát is adja.

A munka izgalmas olvasmány, tiszta élmény az irodalom- és az igazságszeretők kezében.

Köszönet érte a szerzőnek, Ladányi Andrásnak. **(A kötet a Bányamunkás szerkesztőségben megrendelhető. Telefon: 351 7758.)**

Gratulálunk Ladányi Andrásnak, aki irodalmi munkássága elismeréséül 2001. 04. 28-án MSZOSZ MűvészetiDíjban részesült.

VM

VÁCI MIHÁLY:

Építs tetőt

Az alapot mélyre lerakták.
Te emeltél rá falakat.
Reád dőlne, ha nem folytatnád.
Eltemet, amit abbahagysz.

A ház azé, ki betetőzi.
Másra hagynád? – Majd kizavar.
Mire építsz: – tiéd az ősi
telek, s mit raktál rá – a fal.

Tetőt fölé! – ha gerendának
magad feszülsz is – magasan.
Csak építsz? – Foglald el hazádat,
mert gürcölhetsz benn hontalan.

Építsd magad! – egymásbaillő,
kegyetlenül kiszámított,
egymást égre tartó, feszítő
gondolatból boltozatot.
Építsd magad: – akár a kristály
rendeződik tökéletes,
belül ható törvényre tisztán:
–jövője rég örökletes.

Építsd világod: – lenn a mélyben
tervezi lombját a gyökér;
tudatos rendszere készen,
mire győztesen fénybe ér.

Építsd magad – mint csont a testben –
észrevétlen: – a szervezet
köréd rendeződik – s te csendben
örök jövőd így szervezed.

Csak annyi légy, mint a kés éle.
Ne látssz, ne légy, helyet ne kérj.
– A bajban ott leszel a kézben,
– s ha szegésre kész a kenyér.

Gratulálunk!

Az MSZOSZ Elnöksége 2001. évi MSZOSZ-díj és MSZOSZ Érdemérem kitüntetést a következő személyeknek és alkotóközösségeknek, kollektíváknak adományozta:

MSZOSZ-díj:

IRODALOM: **Ladányi András író,** Budapest

FILMMŰVÉSZET: **Jancsó Miklós filmrendező,** Budapest

SAJTÓ-RÁDIÓ-TELEVÍZIÓ: **Bartuc Gabriella újságíró,** a Veszprém megyei Napló gazdasági rovatvezetője; **Vincze Istvánné újságíró**, nyugdíjas, Salgótarján; **Vitray Tamás újságíró**.

ZENEMŰVÉSZET: **Balázs Árpád zeneszerző; Dorogi Bányász Zenekar**, Karnagy: Zagyi István

TÁNCMŰVÉSZET: **Nógrád Táncegyüttes** Salgótarján; Művészeti vezető: Gyebnár László, a Népművészet Ifjú Mestere, Örökös Aranysarkantyús táncos

KÖZMŰVELŐDÉS: **Kletz László képzőművész,** művészeti menedzser, Miskolc; **Vasas-Ezredvég zenés, irodalmi előadóest sorozat közreműködői; Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza** Miskolc, igazgató: Szabóné Nagy Julianna

TÁRSADALOMTUDOMÁNY: **Dr. Krausz Tamás történész**

MSZOSZ különdíj

Göncz Árpád köztársasági elnök

Fritz Verzetnitsch, az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) elnöke, az Osztrák Szakszervezeti Szövetség (ÖGB) elnöke

MSZOSZ Érdemérem:

Feiszinger Marica, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete szakértője, Budapest

Horváth Lászlóné, a Samsonite-Hungárai Bőrdíszmű Kft. szakszervezeti titkár, Szekszárd

Szabóné Nagy Julianna Sándor Lászlótól, az MSZOSZ elnökétől átveszi a díjat

Kállai István, a HVDSZ 2000. Tolna Megyei Képviselete tisztségviselője, Szekszárd

Nagy Lászlóné, az Építőanyagipari Szakszervezet elnöke, Budapest

Dr. Piros Istvánné nyugdíjas, az MSZOSZ Nyugdíjas Választmánya és az Intéző Bizottság tagja

Sólyom Dániel, a Miskolci Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezete elnöke, Miskolc

Szabó Istvánné, az MSZOSZ Női Választmányának elnöke, Budapest

Szemán József, a DUNAFERR Vasas Szakszervezeti Szövetség elnökhelyettese, Dunaújváros

Székely Jenő, a Bakonyi Bauxitbánya Kft. Szakszervezeti Tanácsának elnöke, Tapolca

Werner György, a Bólyi Mezőgazdasági Rt. szakszervezeti titkára, Bóly

DUNAFERR Vasas Szakszervezeti Szövetség kollektívája, Dunaújváros.

Következő lapszámunkban bemutatjuk a díjazott intézményt, a Vasutasok Vörösmaraty Művelődési Házát.

SZAKSZERŰ, PONTOS ÉS MEGBÍZHATÓ

Amit a **Vasutas Nyugdíjpénztárról** tudni kell

A Magyar Vasutas oldalain sorozatot indítottunk, amely a Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíj-pénztárral kívánja megismertetni az olvasókat. Mostani cikkünkben a tagi kölcsönről és a nyugdíjszolgáltatásokról, szólunk.

Tagi kölcsön önkéntes pénztártagok részére

Az önkéntes pénztári tag részére a tagsági viszony fennállása alatt egy alkalommal, amennyiben rendelkezik három év tagdíjjal rendezett tagsági viszonnyal és tagdíjfizetése rendezett kérelmére a Pénztár tagi kölcsönt nyújthat.

A tagi kölcsönt a pénztártagok az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon igényelhetik. A formanyomtatvány a Vasutas Nyugdíjpénztártól és a területi képviselőktől kérhető. A folyósított tagi kölcsönt kamat és egyszeri eljárási díj terheli.

A kölcsön folyósítása a munkáltatón keresztül a munkabér, társadalombiztosítás keretében kapott ellátás kifizetésével egyidejűleg a kölcsönszerződés aláírását követő 35 napon belül, és a visszafizetés is munkabérből történő levonással történik.

Nyugdíjba vonulás, nyugdíjszolgáltatás önkéntes pénztári tag részére

Nyugdíjazás után a pénztártag választhat: *tovább fizeti a tagdíjat, a tagdíjfizetést szünetelteti, de szolgáltatást nem kér, egyösszegű vagy járadékszolgáltatás megállapítását kéri.*

Egy életre szóló életjáradék

Az életjáradékot kizárólag a pénztártag számára és a pénztártag haláláig folyósítják. Ez a szolgáltatás csak akkor örökölhető, ha a pénztártag a felhalmozási időszakban halt meg.

Elején garanciatartamos életjáradék

Az életjáradékot előre meghatározott időtartamig (garanciatartam) abban az esetben is tovább folyósítják, ha a pénztártag ezen időtartamon belül meghal, egyébként pedig haláláig.

Végén garanciatartamos életjáradék

Az életjáradékot az érintett pénztártag halála után egy korábban meghatározott időtartamig (garanciatartam) folyósítják.

Két vagy több életre szóló életjáradék

Ekkor a járadékot mindaddig folyósítják, amíg a pénztártag vagy az általa megnevezett személy életben van.

Mit jelent a normajáradék és a járadékgarancia

A magánpénztári tag járadéka nem lehet kisebb, mint a pénztártag társadalombiztosítási nyugdíjának huszonöt százaléka (normajáradék). Ez azt jelenti, hogy a szolgáltatás megkezdésének időpontjára legalább a pénztártagot megillető társadalombiztosítási nyugdíj negyedével megegyező tőkefedezetnek kell összegyűlnie a számlán.

Ha a pénztártag egyéni számláján felhalmozódott megtakarítás nyugdíjba vonuláskor kisebb, mint a normafedezetének értéke, akkor a hiányzó összeget a garanciaalapból kell kiegészíteni az illető társadalombiztosítási nyugdíjának huszonöt százalékára.

A garanciaalap azonban csak azoknak a pénztártagoknak a normafedezetét egészíti ki, akik a szolgáltatás megkezdésének időpontjában legalább száznyolcvan hónapos tagdíjbefizetéssel rendelkeznek.

Egyösszegű kifizetés a magánpénztári tagnak

Egyösszegű kifizetésre három esetben kerülhet sor:

- A pénztártagnak az egyéni számláján nagyobb összeg gyűlik össze, mint a normafedezet kétszerese. Az egyösszegű szolgáltatás legfeljebb a számlaösszeg és a kétszeres normafedezet különbsége.

Ezt felveheti a szolgáltatás megkezdésekor, de később is, illetve áttestálhatja örökösére, kedvezményezettjére.

- Azok a pénztártagok, akik nyugdíjba menetelükig kevesebb, mint száznyolcvan hónapig fizették a tagdíjat.
- Speciális eset, ha a pénztártag nem éri el a nyugdíjkorhatárt, mert a felhalmozási időszakban meghal. Ebben az esetben az örököst, kedvezményezettet egy-összegben illeti meg az egyéni számlán lévő összeg hozamaival együtt. A kedvezményezett (örökös) dönthet úgy, hogy az egyéni számla összegét saját egyéni számlájára átviszi.

A társadalombiztosítási nyugdíj és a kötelező magánnyugdíj kapcsolata

Az öregségi nyugdíj összege 1997. december 31-ét követő és 2012. január 1-jét megelőző időpont között az elismert szolgálati időtől és a figyelembe vehető havi átlagkereset összegétől függ.

Ez a számítás alapja, ha a biztosított kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretébe4n fizetett nyugdíjjárulékot, vagy ha magánpénztári tag volt és úgy döntött, hogy a magánpénztári egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz utalják át.

Ha a magánnyugdíj-pénztári tag úgy dönt, hogy az egyéni számláján lévő összeget ne utalják át a Nyugdíjbiztosítási Alapba, mert a magánpénztártól szolgáltatást kér, az elmondottak alapján megállapított összeg hetvenöt százalékát kapja a társadalombiztosítástól öregségi nyugdíjként.

Az öregségi nyugdíj összege 2012. december 31-ét követően az elismert szolgálati időtől és a figyelembe vehető havi bruttó átlagkereset összegétől függ. A mértéket a törvény meghatározza.

Ez a számítás alapja, ha a biztosított kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy ha magánpénztári tag volt és úgy döntött, hogy a magánpénztári egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz utalják át.

Ha a magán-nyugdíjpénztári tag úgy dönt, hogy az egyéni számláján lévő összeget ne utalják át a Nyugdíjbiztosítási Alapba, mert a magánpénztártól szolgáltatást kér, az öregségi nyugdíj összegét a törvény meghatározza.

Ha a magánpénztár tagja megrokkan, és az egyéni számláján lévő összeg átutalását kéri a Nyugdíjbiztosítási Alapba, a rokkantsági nyugdíja úgy kerül megállapításra, mintha csak a társadalombiztosítási rendszer tagja lett volna. Amennyiben szolgáltatást kér a pénztártól, rokkantsági nyugdíja a társadalombiztosítási szabályok alapján kiszámított összeg hetvenöt százaléka. Ebben az esetben a pénztár a jogerős nyugdíjhatározat kézhezvételét követő harminc napon belül kifizeti a szolgáltatást.

Ugyanezek a szabályok vonatkoznak a hozzátartozói nyugellátásra.

Vége

EGY ALKALOMMAL TAGI KÖLCSÖN VEHETŐ IGÉNYBE!

A szolgáltatás megállapításához szükséges a pénztártag kérelme vagy a Pénztár által rendelkezésre bocsátott formanyomtatvány kitöltése és a Nyugdíj Igazgatóság határozatának fénymásolata.

Mentes a személyi jövedelemadó alól:

- az egyösszegű – és járadékszolgáltatás, ha az öregségi, korengedményes, előnyugdíjban részesülő pénztártag legalább három éves tagdíjjal rendezett tagsági viszonnyal rendelkezik;
- az egyösszegű – és járadékszolgáltatás tagsági viszonytól függetlenül, ha a pénztártag rokkantsági nyugdíjban részesül;
- a járadékszolgáltatás három éves tagsági viszony hiányában, ha a járadékfizetés időtartama legalább három év, és a járadékfolyósításának első három évében a járadék éves szinten az előző évi összeg tizenöt százalékánál nagyobb mértékben nem csökken.

A pénztártag halála esetén az egyéni számlán felhalmozott összeget a Pénztár a kedvezményezett vagy örökös részére fizeti ki. A kifizetésre kerülő összeg nem minősül személyi jövedelemnek, így adómentes.

A szolgáltatás igényléséhez szükséges a kedvezményezett (örökös) kérelme, a halotti anyakönyvi kivonat másolata és örökös esetén a hagyatékátadó végzés, kiskorú örökösnél a gyámhatóság határozatának másolata.

Nyugdíjszolgáltatás magánpénztári tag részére

A törvény és ennek alapján a Pénztár „Szolgáltatási Szabályzata" négyféle életjáradék típust tesz lehetővé.

Helyreigazítás

A Magyar Vasutas c. lap 2001 januári számában, a „Postaládánkból" c. rovatban megjelent közleményben valótlanul állítottuk, hogy a lap a 2000 novemberi számának, „Postaládánkból" c. rovatában ellenőrizetlen információt tett közzé.

A valóság ezzel szemben az, hogy a leközölt információ, Bíró Zoltán levele, ellenőrzött volt.

VSZ egyéni horgászverseny

A Vasutasok Szakszervezete és a VSZ Békéscsaba Gépészeti Főnökség alapszervezetek meghirdetik a IV. VSZ egyéni horgászversenyt a békéscsabai FÁS tavon 2001. Június 2-án 8.30 órától 12.00 óráig.

Résztvevők: a Vasutasok Szakszervezete tagjai.

Jelentkezni lehet: 2001. május 28-ig a Vasutasok Szakszervezete Területi Képviseletein, illetve a szervezőknél a kitöltött jelentkezési lap leadásával.

Feltétel: érvényes állami horgászjegy és VSZ tagsági igazolvány.

A verseny célja: a hagyományteremtés folytatása, szórakozás, egymás megismerése, a szabadidő hasznos eltöltése.

A verseny díjazása: a verseny győztese felkerül a VSZ központ által alapított vándorserleget elnyerők névsorába. Az 1-6. helyezettek tárgyjutalomban részesülnek.

A verseny lebonyolítása: érkezés Békéscsabára egyénileg. Azok részére, akik a verseny napján 7.30 óráig nem tudnak megérkezni, előzetes igénybejelentés alapján szállást biztosítunk.

7.30 órakor a versenyzők kiszállítása a verseny helyszínére. **8.00** órakor sorsolás és a helyek elfoglalása. **8.30** órakor a verseny kezdete. **12.00** órakor verseny vége, **12.30** óráig mérlegelés, **13.00** órakor eredményhirdetés, díjátadás, **13.30** órakor ebéd, az ebédet követően szabadprogram, hazautazás.

Felszerelés: legfeljebb 2 bot, 4 szem horoggal.

Pontozás: kifogott hal gramm-ja/pont.

Elvihető mennyiség: országos horgászrend szerint. A méreten aluli nemeshalat mérlegelés után vissza kell engedni!

Részvételi díj: 1000 Ft/fő, mely tartalmazza a reggeli, az ebéd és a területi engedély költségeit.

További információkat ad: Kruchio István 06/33-60, Gonda József 06/31-38.

ELŐZŐ SZÁMUNK HELYES MEGFEJTÉSE: A fiatalokat munkanélküliségre kárhoztatni annyi, mint megölni a lelküket. A helyes megfejtést beküldők közül a nyertes: Pál Zoltán Imre kiskunhalasi olvasónk. **Gratulálunk, könyvjutalmát postázzuk.**

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE ÁLTAL SZERVEZETT

Külföldi üdülések

Családos üdülés:

Ciprus:

Időpont: 2001. június 22-től–2001. július 02-ig.
Részvételi díj: 90.000 Ft+70.000 Ft repülőjegy, repülőtéri illeték, tolmácsnő költsége.
12 éven aluli gyermekek részére a részvételi díjból 50% kedvezmény jár.

Kedvezmény!

Az üdülés helye, elhelyezés: Larnacában, a Beau Rivage háromcsillagos, (négycsillagos szintű) kondicionált, közvetlen tengerparti szállodában, kétágyas, (pótágyazható) fürdőszobás szobákban.
Ellátás: Félpanziós, svédasztalos, étkezés utáni italválasztékkal, a két egésznapos kirándulás alkalmával teljes ellátás.
Programtervezet: Pihenés, strandolás a tengerparton.
Egésznapos kirándulások az alábbi helyekre:
– Trodos-hegység – Kikkosz – Limassol – Paphos,
Félnapos kirándulás:
– Aya Napa.

Görögországi apartmanos üdülés:

Nei Pori
Időpont: 2001. VI. 29. – VII. 6. (+ utazás)
2001. VII. 6. – VII. 13. (+ utazás)
Részvételi díj: 7 éjszakára három ágyas (1 szoba – 330 DM), négyágyas (stúdió – 370 DM), hatágyas (2 szoba – 570 DM) elhelyezéssel, helyszíni fizetéssel.
Foglalás alkalmával befizetendő összeg: 2 hét foglalása esetén: 9.000 Ft/fő, 1 hét foglalása esetén: 8.000 Ft/fő.
A foglalási díj tartalmazza: a kusetkocsi díját fülkénként 4 fő elhelyezéssel, a szervezési díjat. Figyelem! A foglalási díj nem tartalmazza az utasbiztosítást.
Jelentkezni lehet még görögországi apartmanos üdülésre egyénileg szervezett kiutazással 2001. június 1-8-ig.

Szoba:	Stúdió:	Apartman:
250 DM	320 DM	450 DM
2001. június 8-15-ig		
300 DM	350 DM	500 DM
2001. június 15-22-ig		
300 DM	350 DM	500 DM

Gyermeküdülés:

francia-magyar kombinált üdülés:

13 és 16 éves gyermekek részére 2001. augusztus 7-től – 2001. augusztus 28-ig.
Részvételi díj: 65.000 Ft.

Görögország:

10-14 éves korú gyermekek részére Nei Poriba utazással együtt: 2001. június 20-tól július 1-ig.
Részvételi díj: 49.000 Ft.
A részvételi díj mindkét gyermekcsoportnál tartalmazza a teljes ellátás, biztosítás, programok, különkocsi és a kísérők költségét.

Befizetési határidők: Mindegyik csoportnál: I. részlet (a részvételi díj 40 %-a) jelentkezéskor, II. részlet legkésőbb az indulás előtti 30. nap.

Nei Pori

Jelentkezni lehet a VSZ központban (Budapest, VI. Benczúr u. 41.) Dömé Lászlóné kolléganőnél a 19-77/147, 157, 16-86 üzemi és a 3221-895/147, 157, 351-7743 városi telefonszámokon, valamint a görögországi gyermeküdülésre a VSZ Szeged Területi Képviseletén 06/15-23, 15-24 telefonon.

Lapunkat rendszeresen szemlézi MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ
»OBSERVER«

OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest,
VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/6. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. JÚNIUS

A TARTALOMBÓL

2 A VSZ elnöke a Zöld Demokraták rendezvényén vett részt

Felszólalásában többek között hangsúlyozta: a MÁV vezetése nem használja ki a magyar vasút lehetőségeit, nincs érdemi párbeszéd.

4 A Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége Kongresszust tartott

Fontos döntések születtek a privatizációról, a mobilizációról, a dereguláció-ról.

11 Sikeres tanévet zárt a Vasutas Zeneiskola

Pál Gábor, az intézmény vezetője nyilatkozik a képzés rendjének változásáról, a művészi együttműködésről, a nemzetközi sikerekről.

AKTUÁLIS

Felszólított a miniszter, hogy **nyugodjak meg!**

A kézbesítő, a főnök, vagy ki-ki a maga dolgát végezve adta át a vasúti munkavállalóknak a közlekedési és vízügyi miniszter levelét, amelynek a sokadik sokszorosítása miatt helyenként olvashatatlan szövegéből arról értesülök, hogy 2001. július 1-jétől módosul az Mt. A nyolc pontba szedett szöveg sokkal inkább politikai agitáció, bizonygatás és féligazság, minthogy szakmai magyarázat lenne.

Az érem egyik oldalát közpénzen naponta fényesítő Országimázs Központ segíthetett volna egy jobban komponált mű megalkotásában. Vegyük sorba a „nyugtatókat"!

– „(…) A törvényes munkaidő heti 40 óra marad(…)". Eddig rendben is lennénk, ha a törvényszöveg szerint nem lehetne munkaidőkeret alkalmazása esetén 48 órát is dolgoztatni, utólagos heti átlagot számolva,

– „A munkavállalókat továbbra is heti két pihenőnap (illetőleg az ennek megfelelő legalább 40 órás pihenőidő) illeti meg(…)" A nyugtató arról elfelejtett szólni, hogy eddig 42 óra volt a pihenőidő! Az az apróság pedig az „íródejákot" nem zavarta, hogy a törvény más rendelkezései lehetővé teszik a pihenőnapok összevont kiadását is.

– „Az elrendelhető heti munkaidő, amelybe a túlmunkát is bele kell érteni, leghosszabb mértéke – a készenléti munkakörök kivételével – 72 óráról 48 órára csökken". A baj itt csak annyi, hogy a munkaidőkerettel történő variációk és visszaszámítás lehetősége esetén hol lesz túlóra?

– Az „egyenlő munkáért egyenlő bér" elve jól hangzik, de sajnos nem valós a MÁV-nál sem. A szakszervezetek azt kérték, hogy a kormány rendeljen el egy vizsgálatot (célvizsgálatot) a közösen meghatározott munkakörökben az „elv" gyakorlati ellenőrzésére. Az urak hallani sem akartak-akarnak róla! Az a kis apróság, hogy túlórára nincs pénz, a csúsztatást meg nem mindenhol tudják kiadni a létszámhiány miatt, nem zavarja a megnyugtatót. (Sőt, nem is tud ilyesmikről!)

– A nemzeti és vallási ünnepeken is lehet munkát végeztetni a MÁV-nál! A miniszteri levél megnyugtat, hogy ez továbbra is így marad. Urak, a Fidesz, a kormány azt hiszi, hogy az van, amit ő mond, mert mások nem számítanak, a véleményük pedig főképp nem van. Na de mi van a Katolikus Püspöki Kar tiltakozó levelével?

Urak, a Fidesz, a kormány azt hiszi, hogy az van, amit ő mond, mert mások nem számítanak, a véleményük pedig főképp nem

Ők is rosszul olvasták el az Mt-t, vagy ezekre a fránya szakszervezetekre hallgattak? Ejnye, ejnye!

– Az átirányítás, kiküldetés, kirendelés ügye is sánta. Az új és a régi, de megváltoztatott jogintézmények együttes alkalmazásáról van szó, amelynek eredményeképpen a munkavállaló akár 5 hónapig is dolgoztatható máshol. Eddig ezt csak két hónapig tehette a munkáltató.

– A fiatalokra, a nőkre, a kisgyermekes dolgozókra pedig, ellentétben a „miniszteri utasítással", hátrányos a törvény. Mégpedig azért, mert a munkaidő-beosztás változtatása ellehetetleníti a családi élet tervezését, a szabadidő, a pihenőnapok összehangolását. (Családbarát politika 2001!)

– „Az általánostól eltérő rendelkezések", amelyeket a szakszervezetek a munkavállalók érdekében szeretnének elérni, a kormányzati nyomásgyakorlást hűen másoló és szorgalmasan túlteljesítő, túlfizetett menedzserek miatt nem lehet bevezetni.

A FIATALOKRA, NŐKRE, KISGYERMEKES DOLGOZÓKRA HÁTRÁNYOS A TÖRVÉNY

A munkaidőkerettel történő variációk és visszaszámítás lehetősége esetén hol lesz túlóra?

Tisztelt Miniszter Úr! A tájékoztatásuk nem nyugtatott meg. A jó szándék – mármint a levélírási – kevés, több kell! Hogy van-e? Az majd kiderül a gyakorlatban.

Kollégák! Akiket nem nyugtatott meg a levél, azoknak segítünk a nyugtató beszerzésében. Küldünk még egy-két példányt a levélből.

Dr. Márkus Imre

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

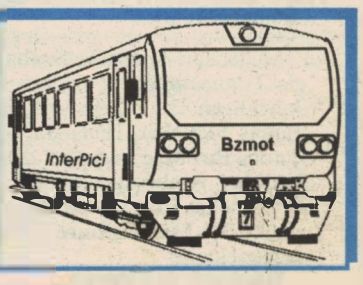

Korrektség

JOGELLENES FENYEGETÉS

– avagy amikor a célszerűség fontosabb a jogszerűségnél

A Munka Törvénykönyve (154. §) a munkabér védelme érdekében előírja a munkáltatók számára, hogy a munkabért – amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik – a magyar törvényes pénznemben, tehát forintban állapítsák meg és fizessék ki.

Emellett arra is lehetősége van a munkáltatónak, hogy a Kollektív Szerződés rendelkezése vagy a dolgozó megbízása alapján a munkabért vagy annak meghatározott részét a dolgozó bankszámlájára átutalja, feltéve, hogy a dolgozónak van bankszámlája.

A MÁV-nál többéves törekvés ez utóbbi lehetőség minél szélesebb körű elterjesztése, a pénzkezelési költségek csökkentése, a biztonság növelése érdekében. Sajnálatos módon egyre több helyről kapunk olyan információt, hogy egyes munkáltatói jogkörgyakorlók jogellenes fenyegetéssel, illetőleg megtévesztéssel igyekeznek a munkavállalóikat meggyőzni arról, hogy ezentúl nem készpénzben, hanem „nem létező bankszámlájuk" útján akarjanak hozzájutni megérdemelt munkabérükhöz.

Úgy tűnik, hiába kértük többször is a VÉT-en a MÁV intézkedését a jogszerűtlen törekvések felszámolására, a helyzet nem nagyon akar megváltozni, az elérni kívánt cél szentesíti még a jogszerűtlen eszközöket is. A munkáltatói intézkedés elmaradása miatt szeretnénk tagjaink figyelmét a Munka Törvénykönyve ide vonatkozó szabályaira felhívni.

A munkáltatót a munkavállalóval szemben csak a munkaviszonnyal összefüggésben illeti meg az utasítási jog.

A bankszámla nyitása, a bankszámlaszerződés megkötése polgári jogi jogügylet, amely kívül esik a munkajog keretein.

Ez nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy jogellenes az a munkáltatói utasítás, amely polgári jogi szerződés megkötésére akarja rábírni a dolgozót annak érdekében, hogy a munkáltató mentesüljön a számára az Mt. 154. és 158. §-ában előírt kötelezettség alól.

Lényegében arról van szó, hogy a munkáltató jogellenesen át akarja hárítani a dolgozóra a munkabérfizetéssel kapcsolatos költségeket, kockázatokat.

Az ilyen jogellenes utasításokat az Mt. 104. § (2) bekezdése alapján a munkavállaló mindenféle jogkövetkezmény nélkül jogszerűen megtagadhatja.

Jogellenes minden olyan munkáltatói fenyegetés (például a ledolgozott időért járó munkabér ki nem fizetésével történő fenyegetés), amelyet a munkáltatói jogkörgyakorló arra az esetre helyez kilátásba, ha a kitűzött határidőig a dolgozó nem köti meg a bankszámlaszerződést.

Önmagában attól, hogy a tányérsapkát másfajtára cseréljük, egy szervezet félkatonai jellege valószínűleg nem fog megszűnni

Figyelemmel az Mt. 104., valamint a KSZ 66. §-ában foglaltakra, a dolgozó maga döntheti el, hogy munkabéréhez készpénzben vagy átutalás útján akar hozzájutni.

Márpedig nem létező bankszámlára elég nehéz átutalni a munkabért.

Természetesen az átutalásos rendszernek is van, illetve lehet előnye a munkavállalóra nézve, de a jövő útjáról nem korbáccsal, hanem cukorral kellene őt meggyőzni.

Önmagában attól, hogy a tányérsapkát másfajtára cseréljük, egy szervezet félkatonai jellege valószínűleg nem fog megszűnni. Talán a módszereken is változtatni kellene, még ha ez nem is prémiumfeltétel.

Dr. Bíró Tibor

A VSZ elnöke a Zöld Demokraták rendezvényén

NEM TUDNI, MIT AKAR AZ ÁLLAM A VASÚTTAL

A vasutasok, ha kell, nemzetközi összefogással is meg fogják védeni munkahelyeiket

A magyar, a szlovák zöld demokraták 2001. május 21-én az országgyűlési képviselőházban tanácskoztak. A rendezvényen jelen volt Isabelle Durant, és a belga miniszterelnök-helyettes, közlekedési és szállítási miniszter, és több EU parlamenti képviselő.

Napirendi pontok:

Üdvözlés: **György Droppa**, a Zöld Demokraták társelnöke.

Bevezető: **HeidiHautala,** Virhea Liitto, az Európa Parlament Zöld Regionális csoportjának társelnöke, **Pierre Jonckheer,** Ecolo képviselő az Európa Parlamentben.

Vitaindító: **Isabelle Durant**.

Az európai szállítási egyezmény és a bővítés

Moderátor: **Arnold Cassola**, az EPGP főtitkára; **Beatrice Schell**, az Európai Közlekedési és Környezetvédelmi Szövetség igazgatója; **Prof. Dr. John Whitelegg**, Lancasteri Egyetem Nagy-Britannia; **András Lukács**, Levegő Munkacsoport Budapest

EU csatlakozási tárgyalások és a „Acwuis Communautaire"

Moderátor: **Gabriela Szuba,** Lengyel Ökológiai Fórum, az EFGP elnökségének tagja; **Pierre Jonckheer,** Ecolo képviselő, Európa Parlament; **Tamás Fleischer,** Duna-kör; **Alain Bothorel,**az Európa Bizottság budapesti delegációjának tagja; **Ladislav Ambros,** képviselő, a Szlovák Zöld Párt elnöke; **Harry Vassallo,** a máltai Zöld Párt elnöke; **Dr. Márkus Imre,** a Vasutasok Szakszervezete elnöke

Kérdések és válaszok

Az európai szállítási infrastruktúra egyezmény (TTEN/TINA)

Transzeurópai Közlekedési Hálózatok

Moderátor: **Philippe Lamberts,** az ECOLO képviselője az EFGP-ben; **Elisabeth Schroedter,** Bündnis 90/Die Grünen, képviselő Európai Parlament; **Dr. Éva Lichtenberger,** Die Grünen képviselő Ausztria

Közlekedési infrastruktúra igények felmérése

Moderátor: **Anne de Boer**, Zöld Kelet-Nyugat Párbeszéd; **Magda Stoczkiewicz** közép-kelet európai bankfigyelő hálózat; **Zoltán Walicsky,** Bird Life International

Kérdések, válaszok

A környezetvédelmi szempontok érvényesítése az európai szállítási egyezményben: stratégia és eszközök

Moderátor**: Marian Coyne,** az EGPP szóvívője; **Theo Bouwman**, GroenLinks képviselő Európa Parlament; **Tadeusz Kopta,** Fenntartható Fejlődés Intézete Lengyelország; **Gila Altmann,** Bündnis 90/Die Grünen Parlamenti Államtitkár, Környezetvédelmi Minisztérium, Németország; **Joó Ferenc** Magyar Közlekedési Klub; **Droppa György,** a Zöld Demokraták társelnöke

Zárszó: Isabelle Durant

A VSZ elnöke felszólalásában a MÁV Rt. és az EU-csatlakozás tekintetében hangsúlyozta:

A vasúttársaságnál reprezentatív képviselettel rendelkező szakszervezetek – köztük a legnagyobb létszámú VSZ - ismerik a vasúttal kapcsolatos uniós elvárásokat, előírásokat. Tisztában vannak a magyar vasút állapotával, belső viszonyaival és lehetőségeivel, amelyeket ma sem a kormány, sem a MÁV vezetése nem használ ki! A munkavállalókban, a szakszervezetekben aggódás fogalmazódik meg az érdemi szociális dialógus hiánya miatt. Nem világos a koncepció, nem tudni, mit akar az állam, a kormány a vasúttal. A MÁV-menedzsment az elképzeléseit nem hozza a munkavállalók, a szakszervezetek és az üzemi tanácsok tudomására.

A VSZ azon kezdeményezéseit, amelyek speciális érdekegyeztetésre irányultak az uniós csatlakozásokra tekintettel, a MÁV idő előttinek tartotta és elutasította.

Nincs szakmailag értelmezhető humánstratégiája a MÁV-nak. Az üres, szakszervezet-ellenes propaganda nem helyettesíti a munkavállalók jövőképét. Nem tesz lépéseket a MÁV vezetése a munkaerő-mobilitás javítására, nincs olyan képzési terv, amely a foglalkoztatásban is biztosítaná a fenntartható fejlődés elvének érvényesülését.

A szolgáltatási színvonal emelése érdekében nem folyik nyelvi képzés az utazó és állomási személyzetnél.

Az elnök elmondta, hogy az EU-jelentésnek a társadalmi párbeszéd hiánya miatti, kormányt elmarasztaló része valós. Sőt az állami vállalatoknál is gyakorlat az érdemi dialógus elsorvasztásának kísérlete, gyakorlata (pl. MÁV Rt.). Konfliktusok várhatók az uniós csatlakozás előkészítésének hiánya miatt. A munkavállalókban nő az ellenérzés a szándékosan homályban tartott elvárások ismeretlensége miatt.

A jelen kormány nem támogatja a vasutat! A vállalkozó-vasút szándékos elsorvasztása történik. Ezért a helyzetért elsősorban egy világos, finanszírozható koncepció kidolgozására képtelen és „túlpolitizált menedzsment" a felelős. A MÁV nem képes kihasználni a környezetkímélő vasúti szállítás előnyeit, az EU-tól megszerezhető támogatásokat. A szakszervezetek összefogása erősödik a vasúton belül is, a szomszédos országok szakszervezeteivel is. A vasutasok, ha kell, nemzetközi összefogással is meg fogják védeni munkahelyeiket, jogos érdekeiket.

Dr. Márkus Imre

Ülésezett a VSZ Elnöksége

Az Elnökség megvitatta és jóváhagyásra a Választmány elé terjesztette a VSz 2000. évi pénzügyi mérlegét, a 2000. évi gazdálkodásról szóló beszámolóját, valamint a VSz Szervezeti és Működési Szabályzata módosításának javaslatát.

Döntött a 2001. július 4-én átadásra kerülő Vasutasok Szakszervezete Arany Jelvény Kitüntetés, valamint a Vasutasok Szakszervezete Elnöksége Dicsérő Oklevél adományozásáról.

A kitüntetésben részesülő tisztségviselők, illetve alapszervezetek nevét a következő lapszámunkban ismertetjük.

Az elnökségi ülést követően a Választmány megvitatta a VSz. 2000. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót. Megállapította, hogy a beszámolóban foglaltak megfelelnek az 1999. december 15-én elfogadott és 2000. május 24-én, valamint november 29-én módosított költségvetésnek, és a vonatkozó pénzügyi jogszabályoknak, ezért azt egyhangúlag elfogadta.

A Választmány elismerését fejezte ki a Pénzügyi és Ellátási Osztály dolgozóinak az elmúlt évben végzett lelkiismeretes, szakszerű munkájukért.

A testület megvitatta a VSz Szervezeti és Működési Szabályzatára beterjesztett javaslatot, és azt az elhangzott módosításokkal együtt – egyhangúlag – elfogadta.

Megbízta a Szervezési Osztályt, hogy a módosításokat vezesse át, és a Kongresszuson módosított Alapszabállyal együtt az alapszervezetek részére küldje meg.

Pauer Olivérné

Ott voltunk mi is

A Vasas Szakszervezeti Szövetség „Magyarország és az EU-csatlakozás" témában 2001. május 30-án nemzetközi konferenciát rendezett. Az ülésen részt vettek a hazai szakszervezetek és több külföldi szakszervezet is, továbbá meghívott előadóként a munkaadók és a kormány képviselői, valamint az Európa Parlament egy tagja is. A konferencián szakszervezetünk is képviseltette magát.

Az előadásokban és az azt követő vitában érintett főbb kérdéskörök:

● **A csatlakozás valószínűsíthető ideje:** Az Európa Parlament jelenlévő tagjának véleménye szerint a 2005. év már reális dátum az esetben, ha az egyes tárgyalási fejezeteket az Unió Magyarországgal 2002. végéig le tudná zárni.

● **A munkaerő szabad áramlásának EU által tervezett korlátozása:** A hazai előadók szerint a magyar munkaerő nem mobil még az országon belül sem, tehát aránytalanul nagyok a félelmek egyes EU tagállamok részéről. A két osztrák résztvevő a határmenti tömeges ingázást reális veszélynek véli, ezért átmeneti időt tart szükségesnek, míg országuk erre felkészül, tehát a 2-7 év korlátozás, várakozás eddig felvetődött valamelyik variációját gondolják megvalósíthatónak.

A magyar munkaerő nem mobil az országban sem

● **A magyar bérek felzárkóztatása az EU-s bérekhez:** Reálisan az várható, hogy ebben a vonatkozásban központi lépés, kezdeményezés nem lesz (még a közszolgálati szféra vonatkozásában sem tettek erről említést a kormányzat részéről felkért előadók). Előadásaikban csak a minimálbér további emelésének szükségességével és a forint felértékelése irányában tett lépésekkel foglalkoztak.

● **A munkanélküliség Magyarországon:** A kormányzat szerint örvendetesen csökkenő tendencia van, a szakszervezetek szerint ma Magyarországon nincs elegendő munkahely, alacsony a foglalkoztatás szintje, továbbá aránytalanul sok a munkanélküli az ország északi, északkeleti területén és itt általános az elszegényedés.

● **A szociális párbeszéd helyzete:** A kormány szerint a meglévő fórumok megfelelően működnek, a szakszervezetek szerint a szociális párbeszéd minősége nem megfelelő. Tárgyalások vannak ugyan, de megállapodások nincsenek. Továbbá országosan alacsony a kollektív szerződéssel lefedett munkavállalók aránya.

BT

2001 az ÜT-választások éve!

Az Elnökség *Pszota Árpádot*, a Gépészeti Intéző Bizottság vezetőjét, a VSZ választmányának tagját megbízta a 2001. évi üzemi- és közalkalmazotti tanácsi, valamint a munkavédelmi képviselőválasztás kampányfőnöki feladatainak ellátásával.

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

Eredményesen zárultak a meleg környezetben fizikai munkát végzők plusz pihenőidejéről folyó szakértői tárgyalások.

A szociális partnerek az európai uniós gyakorlatot átvéve kétoldalú – a VÉT-en aláírt – megállapodásban rendezték a kérdést, a dokumentum a Kollektív Szerződés 1/B mellékletét képezi.

A jövőben közepesen nehéz vagy nehéz fizikai munka esetén, ha a meteorológiai szolgálat 11-16 óra közötti időre 29°C, illetve 30°C-ot meghaladó átlagos hőmérsékletet jelez, a munkát úgy kell megszervezni, hogy a munkavállalónak óránként 10 perc pihenőidőt biztosítsanak 32 °C felett, 33°C felett pedig 20 percet. A pihenőidőket óránként kell biztosítani tűző naptól védett helyen, árnyékban.

Vasúti járművek belső terében végzett munkákra vonatkozóan is a fentiek szerint kell eljárni. A közepesen nehéz, illetve nehéz fizikai munkának minősülő munkakörök jegyzéke a megállapodás részét képezi. A fenti szabályozás szerint a plusz pihenőidők kiadásának rendjét a KSZ Helyi függelékben kell szabályozni. (lásd VSZ 22/1 INFO/2001.)

A hároméves megállapodás 2. sz. mellékletének módosításáról tárgyalt a VÉT.

A reálkereset-növelés feltételeinek alakulását évente legalább kétszer vizsgálni kell. Ezek mutatóiról és az alkalmazás módjáról visszatérő viták zajlanak. A felesleges viták további elkerülése érdekében javasolta a szakszervezeti oldal: az infláció alapjául figyelembe venni a I-X havi mutatót, a korrekciós kifizetések a jövőben kizárólag alapbérarányosan történjenek, és az éves elszámolásos kifizetés a decemberi bérekkel történjen.

A munkáltató még tanulmányozza a szakszervezeti javaslatot.

A szakszervezeti tagdíjak után járó SZJA-kedvezmény vállalaton belüli alkalmazásának rendjéről továbbra sem sikerült közös nevezőre jutni a szociális partnerekkel. A Vasutasok Szakszervezete nem ért egyet azzal, hogy a munkáltató a törvény által biztosított kedvezmény igénybevételének gyakoriságát csak negyedévente vagy évente biztosítaná, ugyanakkor a törvényben nem szereplő adatokat is kér. A VSZ által szorgalmazott megállapodás a gyakorlatot egyszerűsítette volna. Ennek hiányában az esetleg előforduló törvénysértő eseteket szakszervezetünk kénytelen lesz peres útra terelni.

Ruházati ügyekben – az érintettek számára – lényeges szakszervezeti kezdeményezések kerültek megállapodás-közeli helyzetbe.

Több női munkakörben a hosszú alsó nadrág is igényelhető lesz (raktárnokok, váltókezelők, sorompókezelők, pályamesterek). A pályamesteri munkaköri csoportnál háromféle nadrágból lehet majd választani (téli, nyári, vászon). Forgalmi szolgálattevő nők sálat vagy kendőt kapnak alapellátásban.

Megoldódni látszik – ha kompromisszumosan is – a kocsivizsgálók munkásöltöny-ellátása, az éves pontszám 16-tal való megemelése mellett. A határállomási vontatási részlegvezetők kérése is teljesülni látszik. A korábbi munkaruha-ellátás mellett egyszeri ellátmányként kapnának formaruhát.

A ruházati szakbizottsági javaslat hamarosan a VÉT elé kerül.

A tárgyalási nap délelőttjén (V. 30.) adta át a munkáltató a Kollektív Szerződés módosítására vonatkozó 33 javaslatát.

A vasút vezetése a módosítás indokául a július 1-jén életbe lépő Munka Törvénykönyvét hozta fel.

A javaslatok között szerepel az éves munkaidőkeret alkalmazása a megszakítás nélküli vagy több műszakos munkarendben foglalkoztatottaknál a KSZ szakági vagy helyi függelékébe utalva.

Két hónapot meghaladó munkaidőkeret alkalmazása esetén a munkáltató túlóraátalányt vezetne be.

A munkáltató túlóraátalányt vezetne be

A vasút vezetése szerint készenléti jellegű az a munkakör „amelynél az elvégzendő feladat nem kíván állandó, folyamatos tényleges munkavégzést, a munkaidő bizonyos részében a munkavállaló rendszeresen, a tényleges igénybevétel helyett csak a munkavégzésre készen áll." A munkáltatói javaslatok többségét a például hozott három javaslat szellemisége jellemzi.

Az érdemi tárgyalások VI. 11-én kezdődnek. A Vasutasok Szakszervezete – az eddig lefolytatott munkavállalói konzultációk alapján – a vasutas munkavállalók érdekeit kellően reprezentáló, kompenzációs csomag összeállításán dolgozik.

A májusi bértarifa-tárgyalást (V.10.) a munkáltató lemondta, pótidőpont megjelölése nélkül.

A baleset- és kármegelőzésért járó jutalomösszegek megemelését kezdeményezte a VSZ az V. 15-i VÉT-en. A munkáltató elismerte a felvetés jogosságát, miután több éve az összegek nem lettek „karbantartva".

A Gazdálkodásirányítási Informatikai Rendszer (GIR) miatt rendkívüli munkavégzésre igénybe vett vasutasok érdekében a VSZ többször, több helyen szót emelt.

Ennek egyik eredménye, hogy a Pénzügyi és Számviteli Hivatalokban plusz anyagi juttatásokat fizettek ki. Az V. 30-i VÉT-en a VSZ szorgalmazta, hogy a külszolgálati főnökségeken is ismerjék el anyagiakban is ezt a többletmunkát.

A vezérigazgató-helyettes arról tájékoztatott, hogy az anyagi elismerés teljeskörű volt. (Kérjük azokat a külszolgálatokat, ahol nem így tapasztalták, jelezzék.)

Varga Gyuláné

Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége (ETF) Kongresszus

Fontos döntések születtek a deregulációról, a privatizációról, a mobilizációról

A Vasutasok Szakszervezete teljes jogú tagként vett részt a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége (ETF) első rendes kongresszusán, 2001. május 17-18-án Zágrábban. A kongresszus a brüsszeli (1999. június 14-15.) alakuló kongresszust követően véglegesítette alapszabályát, és fontos dokumentumokat fogadott el.

TELJES JOGÚ TAGKÉNT

Az ETF Női Tagozata a kongresszust megelőző napon, 2001. május 16-án ezeket a fő megállapításokat tette:

● A szakszervezetek határozzák meg a közlekedés lehetséges növekedési területeit, különösen a közlekedés és logisztika területén dolgozó nők számára releváns területeket.

● Határozzák meg a közlekedésben a fizetési egyenlőtlenségeket, a szakmai elkülönüléseket, a munkák, nemek figyelembevételével történő értékelésének területeit.

● A nemek megoszlásával kapcsolatos vizsgálatokat kell végezni, a szakmai képzés és előmenetel szempontjából.

● Vizsgálni kell a családbarát munkaidőt illető politikai programokról szóló információkat.

● Ki kell dolgozni a kockázatbecslési programokat a közlekedésben.

● Intézkedéseket kell hozni a közlekedési munkahelyeken előforduló erőszak és zaklatás kezelésére, a közlekedési dolgozók ellen irányuló növekvő számú támadás elleni eredményes fellépésre.

● Figyelemmel kell kísérni a közlekedésben dolgozó nőket érintő uniós törvényeket, direktívákat. (A dokumentum teljes szövege megismerhető a VSZ Női Tagozatán keresztül.)

Kommunikáció segítségével hoz létre együttműködést

Az ETF kongresszusa az európai közlekedéspolitikáról szóló határozatában kimondta:

● Megvédi az európai közlekedési dolgozók érdekeit a tisztességes és harmonizált munkakörülményeikért való harcukban;

● Támogatja a közlekedési szakszervezeteket a konfliktusos időszakokban az összes elérhető eszköz által, ideértve az európai szakszervezetek szolidaritásra való felszólítását is;

● Ösztönzi a közép-kelet-európai országok szakszervezeteinek további integrálódását az ETF munkájába, főként az ETF-szekciókba;

● Küzd a vállalatok nemzetközi döntéshozásainak negatív hatásai ellen azáltal, hogy együttműködést hoz létre a szakszervezetek és a dolgozók közötti kommunikáció segítségével az összes elérhető csatornán keresztül, beleértve az Európai Munkatanácsot és az információ terjesztését minél szélesebb körben a szakszervezetek között;

● Lobbizik az európai intézmények minden szintjén a közszolgáltatások – mint alapvető állampolgári jog – megvédése és elősegítése érdekében a demokratikus és helyi döntéshozó szervekkel;

● Elkötelezi magát, hogy Európa-méretű akciókat szervez, hogy kihangsúlyozza a közszolgáltatások szerepét, ismerve az Európai Bizottság által javasolt, a közszolgáltatási kötelezettségekre és a közszolgáltatási szerződésekre vonatkozó káros szabályozás- tervezetet;

● Megvédi a közlekedési módokban azt az elvet, amely szerint fontosabb a biztonság a nyereségnél;

● Sürgeti az illetékes hatóságokat minden szinten a páneurópai közlekedési infrastruktúrába való befektetésre;

● Megköveteli a tisztességes és ökológiai árképzési politikát a közlekedési módoknál, beleértve a külső költségeknek az árba történő bevonását is;

● Kihangsúlyozza a fenntartható, környezeti szempontból szilárd közlekedéspolitika szükségességét;

● Ragaszkodik a mindent magában foglaló Európai Társadalmi Párbeszédhez a közlekedéspolitika társadalmi aspektusait illetően, amely figyelembe veszi azokat az EU-n kívüli országokat, amelyekre hatással vannak az EU döntései;

● Aktív kampányt folytat a következő négy évben, hogy megvédje a közlekedési dolgozók érdekeit.

Fontos döntések születtek a deregulációról, a privatizációról, a mobilizációról. A kongresszus elfogadta a „Tisztességes és ökológiai árak az áruszállításban" című, a Vasúti szekció által előterjesztett anyagot is. A VSZ tisztségviselői és tagjai a határozatok teljes szövegét a TK és IB titkár kollégáknál megtalálják.

Dr. Márkus Imre
elnök

Fórum a jogharmonizációról

Előtérbe kerülnek a kollektív alkufolyamatok

***„Szakszervezetek és nők"* fórumsorozat keretében Kecskeméten a Friedrich Ebert Alapítvány szervezésében rendezték meg „A Munkatörvénykönyv módosítása és a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség az európai és magyar jogban" című vitanapot.**

A résztvevők az európai uniós összehasonlítás mellett tájékoztatást kaptak a nemrégiben módosított, július 1-től hatályos Munka Törvénykönyve (Mt) új paragrafusainak alkalmazási lehetőségeiről, és azok várható következményeiről. A vitát az MSZOSZ Női Választmánya elnöke, Szabó Istvánné vezette, előadók voltak Dr. Gyulavári Tamás a Pécsi Tudományegyetemről és Varga Gyuláné a Vasutasok Szakszervezetétől.

Jogegyenlőség = egyenlő mértékű munka, egyenlő díjazás

A hátrányos megkülönböztetésre és az esélyegyenlőségre vonatkozó EU-s irányelveknek köszönhetően az Mt. több ponton is bővült, illetve módosult.

A munkaviszonnyal kapcsolatosan tilos hátrányos megkülönböztetést alkalmazni a munkavállalók között nemük, koruk, családi vagy fogyatékos állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük, munkavállalói érdekképviselethez való tartozásuk, vagy ezzel összefüggő tevékenységük, továbbá minden egyéb, a munkaviszonnyal össze nem függő körülmény miatt.

Vita esetén a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy eljárása a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó rendelkezéseket nem sértette.

A hátrányos megkülönböztetés következményeit megfelelően orvosolni kell.

A jogegyenlőség gyakorlati érvényesülését hivatott biztosítani – a munkajövedelmek tekintetében – a teljesen új 142/A §, mely az egyenlő értékű munka egyenlő díjazását teszi jogilag is kikényszeríthetővé.

Az ugyancsak EU-s harmonizációnak köszönhető szakasz az alkalmazás módjára is rámutat. A jövőben figyelembe kell venni az elvégzett munka természetét, mennyiségét, minőségét a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, illetve a munkakörrel járó felelősséget.

A munka természetére is vonatkozó munkaköri tükrök kialakításával lehet a legkülönbözőbb munkajellemzőket egy objektív pontrendszerrel egyenértékesíteni – hangzott el az előadóktól. Ilyen például a figyelemösszpontosítás, a türelem, az empátia, a konfliktuskezelési készség. A munka egyenértékének alkalmazásával megteremtődött annak a lehetősége, hogy összehasonlítsuk a kocsirendező, a mozdonyvezető, a mérnök, az orvos, a cukrász vagy a bányász tevékenységének értékét. Mindezek együtt jó alapot szolgáltatnak vállalati és ágazatibérrendszerek kialakítására. A bértarifa-rendszerek pedig az uniós bérfelzárkóztatás tervezhetőségét teszik lehetővé.

A nagyszámú megjelenteket erősen foglalkoztatták az Mt. módosítás egyéb munkavállalói aspektusai is. Az egyik legjelentősebb változás – hangzott el –, hogy a kollektív szerződésnek a jövőben nem kötelező eleme a munkaidőkeret, munkarend és a munkaidő-beosztás szabályozása. Kollektív szabályozás hiányában – megállapodás hiányában – ezeket a kérdéseket bizonyos megkötésekkel a munkáltató szabályozhatja. A rugalmas foglalkoztatás két hónapon túli kiterjesztéséhez, azonban már kollektív szerződéses felhatalmazás kell. Szó volt többek között a helyettesítés fogalmánakMt-beli megszüntetéséről, az átirányítás, kiküldetés, és kirendelés halmozott összeszámíthatóságáról, a munkaközi szünet és a heti pihenőidő változásáról is. A vita során elhangzott, hogy az Mt. átfogó módosítása-

Felkészülés az **Eu-tagság**ra

Nincs olyan híradás, fórum, rendezvény, ahol ne esne szó az ország EU- tagságáról, a felkészülés állapotáról, az elvárásokról. Sajnos arról viszont kevés szó esik, hogy mit hoz a csatlakozás a magyar állampolgárok azon tömegének - kis- és közepes vállalkozóknak, saját munkájukból élőknek, nyugdíjasoknak –, akik a jelenlegi kormány politikájának szenvedő alanyai.

Az Európai Tanulmányok Alapítványa az Európa Klub programjában 2001. április 24-én a munkaadók, május 22-én a munkavállalók képviselőinek a véleményét hallgatta meg a témáról.

Április 24-én a kormány képviseletében:

Cséfalvay Zoltán, a Gazdasági Minisztérium helyettes államtitkára,

A munkaadói szervezetek képviseletében:

Demján Sándor, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége ügyvezető elnöke; *Nagy Tamás,* a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének elnöke; *Orbán István,* a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke; *Parragh László,* a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke vett részt.

A munkavállalói képviselőkkel folytatott május 22-i panelbeszélgetésen a kormányt *Herczog László* miniszteri megbízott (Gazdasági Minisztérium) a szakszervezeteket pedig *Sándor László,* az MSZOSZ elnöke; *Szabó Endre* elnök, Szakszervezetek Együttműködési Fóruma; *Szőke Károly* elnök, Vasas Szakszervezeti Szövetség; *Márkus Imre* elnök, Vasutasok Szakszervezete képviselte.

A téma fontosságára és több-nézőpontúságára is tekintettel, részt vettem a munkaadók rendezvényén is. Sok, fontos kérdést vetettek fel az előadók. Tanulságos volt az általuk ismertetett nemzetközi kitekintés is, a görög, portugál és spanyol eredmények összevetése és a magyar helyzet viszonyítása (pályázatok, eredmények, fejlődés).

A munkaadók teljesen egyetértettek abban, hogy az elmúlt 11 év alatt a fizikai munka, a végrehajtó szolgálatban dolgozók munkájának hatékonysága a többszörösére javult, míg az adminisztratív foglalkoztatottaknál a helyzet romlásáról, a bürokrácia, a felesleges adminisztráció burjánzásáról beszéltek.

Központi kérdésnek tartották a munkaerők mobilitását. Az Unióban, mint mondták, alapvető foglalkoztatási gondok lehetnek, ha az állam nem fordít megfelelő figyelmet és pénzt az oktatás átalakítására, a felnőttképzésre, a munkaerő folyamatos tovább- és átképzésére.

A május 22-i klubrendezvényen a vasúti munkavállalók és a VSZ szempontjából ezekről a témakörökről szóltam:

1. Információhiány az EU-ról:

- Országos érdekegyeztetés nem működik.
- Vállalati érdekegyeztetés nem terjed ki az uniós ügyekre.
- Nincs párbeszéd a megoldandó feladatokról.
- A kormány önhatalmúlag, egyoldalúan dönt, a szociális partnerek nélkül. Pl. minimálbér-emelés, Mt-módosítás.

2. A gazdasági növekedés lehetővé tenné a munkaerő mobilitásának javítását (oktatás, képzés), a nyelvi képzést, a szakismeretek idegen nyelvű elsajátítását, az EU-s elvárások megismerését (jogok, szociálpolitika, stb.). A munkavállalók által megtermelt többletből magasabb béremelést kell végrehajtani, a messze elmaradt béreket fel kell zárkóztatni az EU-átlaghoz.

A párbeszéd hibájáról kellett szólnom a MÁV Rt.-nél. Nincs érdemi uniós felkészülés, nincs párbeszéd. Az uniós csatlakozásnak a MÁV munkavállalóit érintő kérdéseiről kezdeményeztünk tárgyalást

3. A MÁV Rt.-nél is lényegesen – mintegy háromszorosára – javult a végrehajtó szolgálati dolgozók munkájának hatékonysága. A több és jobb minőségű munkát egyre rosszabb körülmények között kell elvégezniük, a béreik pedig nagyon alacsonyak. Ezzel szemben a menedzserek száma nőtt, a familiáris és politikai elvárások felduzzasztották az „irányítók" létszámát, a bérük az egekig szaladt fel. Munkájuk hatékonyságáról beszélni sem érdemes. A munkavállalók jogosan elégedetlenkednek.

4. A VSZ külföldi kapcsolatairól szólva elmondtam, hogy – többek között – részesei vagyunk az Alpok-Adria Régió szakszervezeti konzultációinak, szoros a kapcsolatunk a cseh, szlovák, lengyel, ukrán, román, jugoszláv, horvát vasutas szakszervezetekkel, és ha kell, együttesen is fellépünk a munkahelyek megvédéséért.

5. A párbeszéd hibájáról kellett szólnom a MÁV Rt.-nél. Nincs érdemi uniós felkészülés, nincs párbeszéd. Az uniós csatlakozásnak a MÁV munkavállalóit érintő kérdéseiről kezdeményeztünk tárgyalást. (Talán nem tudják az urak, miről is kéne beszélniük? Szívesen megmondjuk!) Ezt „idő előttinek" minősítette a MÁV vezetése.

Kormányzati nyomásra, nincs érdemi párbeszéd, szociális dialógus a MÁV-nál.

6. Kifogásoltam a munkaerő képzésében meglévő hibákat (az iskolából kikerülők nagy része munkanélkülivé válik!) Javaslatként hangzott el, hogy a munkaerő-prognózisokat, az iskola és munkahely közötti kapcsolatot újra kell szervezni.

A munkaerő-mobilitás javításában elsősorban a kormányé és a munkaadóké a felelősség. A tőkének is érdeke a jól képzett, több szakmával rendelkező munkaerő a saját vállalkozás profitja érdekében

A munkaerő-mobilitás javításában elsősorban a kormányé és a munkaadóké a felelősség. A tőkének is érdeke a jól képzett, több szakmával rendelkező munkaerő a saját vállalkozás profitja érdekében.

7. A szabad munkaerő-áramlás rontani fogja a magyar munkavállalók foglalkoztatási és bérhelyzetét. A keletről beáramló munkaerő, a fekete munka lefelé viszi a béreket. Ehhez segít majd a Státusz törvény is, mivel a magyarok elől az EU előreláthatóan 5-7 évre elzárja a szabad áramlás lehetőségét.

8. Állami garanciákat követelünk a privatizált vállalkozásokban a foglalkoztatás fenntartására (pl. Győri Keksz). A tulajdonosokat garanciaalap létrehozására kell kötelezni, amelyből szükség esetén fedezik a leépítendők továbbképzését, a más munkahelyre irányítás költségét. Ne történhessen meg Magyarországon az, hogy a tőke a társadalombiztosítás, a szociális ellátás területére „lökhesse át" a munkavállalót, amelynek a forrásait is a munkavállalóktól elvont adókból, közpénzekből biztosítjuk.

9. A panelbeszélgetés közel 100 résztvevő figyelmét ráirányítottam az Európai Tanács nizzai záródokumentumára, amely az egyén védelmét, az egyenlőtlenségek csökkentését, a társadalmi kohéziót helyezte előtérbe. Az EU szociális modelljének fontos eleme az erős szociális védőháló, a társadalmi párbeszéd és az összefogás.

A munkaerő szabad áramlását kezelhető szinten tartja az EU-szintű bérek garantálása az adott országban. (ha otthon is jól keres, nem megy el külföldre!)

A hozzászólás zárásaképpen felhívtam a jelenlévők, főleg a kormányzat figyelmét a 2001. március 23-24-i stockholmi csúcs záródokumentumára, amely a szociális minimum meghatározását és folyamatos emelését, a kirekesztés elleni fellépést, a felzárkóztatásra irányuló nemzeti akciótervek elsődlegességét sürgeti. Hol tart az ország ezeken a területeken? A jelen kormánynak nincs ilyen terve.

Kollégák! Hogyan is megyünk az EU-ba? A megosztottság felszámolása, az összefogás segíthet rajtunk, munkavállalókon. Az EU-t nem érdekli, hogy egyik vagy másik szakszervezet vagy konföderációs vezér mit mond. Az ország véleményére kíváncsiak.Próbáljuk meg a hatalmat arra kényszeríteni, hogy ne csak a jelentései, hanem a valóság is szebb legyen!

Dr. Márkus Imre

---

nak egyik következménye lesz a meglévő kollektív szerződések felértékelődése, miután a július 1-től hatályos törvénykönyvhöz képest ezek „relatíve" jobbá válnak. Előtérbe kerülnek a kollektív alkufolyamatok. Mind a munkáltatók, mind a munkavállalók az új lehetőségek alkalmazását kísérlik meg beépíteni a kollektív szerződéseikbe. A szakszervezetek érdeke, hogy az új Mt-hez viszonyított, a hatályos KSZ-ekben meglévő értékeket mielőbb feltárják és bemutassák a munkavállalóknak, és azok megőrzésének érdekében kialakítsák stratégiájukat. A várható munkáltatói javaslatokra el kell készíteni a megfelelő munkavállalói kompenzációt biztosító csere javaslat csomagokat. Az érdekérvényesítés erőit a még meglévő vívmányok védelmére és a valódi jogharmonizációnak köszönhető új lehetőségek alkalmazására kell fordítani.

A fórumon elhangzottak birtokában megerősödött az az álláspontom, hogy az EU jogharmonizációs kötelezettségnek köszönhetően a munka világában jelentős érdemi lépések történtek a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség megteremtése érdekében és az egyént vagy csoportokat érő hátrányos megkülönböztetés felszámolására. Csak sajnálni és felháborodni lehet azon a tényen, hogy a polgári kormányzat a Munka Törvénykönyve ezen módosításának alkalmát használta fel a tőke érdekeinek kiszolgálására, és hozta ismételten hátrányos helyzetbe a munkavállalókat.

Varga

Rádió, **fűtés, hűtő**szekrény

A MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottsága május 29-i ülésén tájékoztatót hallgatott meg a „Forgalmi Szakigazgatóság területén 2000. évben költségvetési és egyéb források felhasználásának hatása a szakszolgálat munkabiztonsági és munkakörülményei helyzetére" címmel. A bizottság, amikor ülésének napirendjére tűzte a fenti témát, elsődlegesen számításba vette, hogy a szakigazgatóság foglalkoztatja az Rt. állományi létszámának több, mint egyharmadát. A szakszolgálat munkabiztonsági helyzetének javítását elősegítő intézkedések meghatározóak a vasút kulcsfontosságú munkaköreit illetően.

A bizottság tartalmas, átfogó tájékoztatást kapott a szakigazgatóságtól nemcsak a tárgyi témáról, hanem az üzemvitel biztonságáról és a munkabalesetek alakulásáról is. Az összehasonlító adatok azt igazolják, hogy sikerült jelentős előrehaladást elérni a szállítási, gazdálkodási feladatok eredményes és hatékony végrehajtásában. Ezek az intézkedések szoros összhangban valósultak meg, javították a munkabiztonsági feltételeket, a munkavállalók munka- és szociális körülményeit.

A szakigazgatóság vezetői és szakemberei a munkakörülmények javítására tett intézkedéseik meghatározásánál felismerték, hogy egy korszerűbb munkakultúra kialakítása szoros kapcsolatban van a munkafeltételek javításával, amit humán és gazdasági megfontolások egyaránt megkívánnak. A költségvetés forrásai korlátozottak, ezért a szakigazgatóság 2000-ben olyan programot dolgozott ki, amely figyelembe vette a szociális partnerek véleményét, a korábbi intézkedések eredményeit, és amely hozzájárulhat a munkavállalók egészségének és biztonságának javulásához, a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések számának csökkentéséhez – nem utolsósorban lépést tartva az új technológiák, technikák megjelenésével.

A szakemberek megállapították, hogy a közvetlen forgalom irányításánál, a tolatási, elegyrendezési munkáknál használt kézi rádiók műszaki állapota olyan mértékben leromlott, hogy az már veszélyeztette a biztonságos munkavégzést. Ezért a szakigazgatóság kidolgozott egy programot, melynek keretében több mint 300 db rádiót szereztek be. A számítógépek térhódítása sem kerülte el a forgalmi szakemberek figyelmét. Működési területükön 1998 óta több mint 300 számítógépet cseréltek le, újítottak föl vagy újakat állítottak be. Mindezek javították a forgalom biztonságát, áttekinthetőbbé tették az adatszolgáltatást.

Elismerésre méltó az, amit a fűtéskorszerűsítés terén végeztek 1997-2000 között. 107 szolgálati helyen már bevezették, 2001-ben 55 helyen vezetik be a gázfűtést. Az elmúlt két évben jelentős felújítások is történtek. 1999-ben 140 szolgálati helyen kezdődtek meg ezek a munkák, elsődlegesen a felvételi épületeken, szociális létesítményeken. A múlt évben az épületekre 220 millió forintot fordított a szakszolgálat. 2000-ben 130 szolgálati helyen végezték el a szociális és munkakörülményeket javító felújítási és karbantartási munkákat. Sajnos ez még nem elég. Sok szolgálati helyen adós a szakszolgálat az időszakos karbantartással, az épületek állaghelyzetének javításával. Erre az évre 926 millió forint ráfordítást terveztek.

Nem maradt el a szakszervezetekkel kötött K-6806/3/99 számú megállapodás teljesítése sem. Három év alatt közel 500 db hűtőszekrényt szereztek be, ebből 123 db 2000-ben. A szakigazgatóság megkezdte a szolgálati helyeken a szociális létesítmények bútorzatainak felújítását. Példamutató a szakigazgatóságon a munkavédelmi eszközök beszerzése. A folyamatos, biztonságos munkavégzéshez rendelkezésre bocsátják az egyéni és kollektív védelmet szolgáló eszközöket és védőruházatot, valamint az időjárás függvényében a védőitalt.

Előrelátás jellemezte a szakszolgálat oktatási tevékenységét is, amikor felismerte, hogy az oktatás és képzés akkor válik hatékonnyá a szolgálat ellátásánál, ha a képzést összhangba hozzák a munkarendekkel, és ezzel is javíthatják a biztonságot, csökkenthetik a veszteségidőket.

Összefoglalva: a szakszolgálatnál még nagyon sok a tennivaló a munkafeltételek javítása, a munkahelyi egészség és biztonság területén. El kell ismerni azonban azt a törekvést, hogy legfontosabb a munkavállalók védelme. A munkahelyi biztonság feltételei nem a maradék elvére és gyakorlatára épülnek, hanem beépülnek a szakigazgatóság terveibe. Az eddig elért eredmények arról tanúskodnak, hogy a munkavédelemben sikerek csak a szociális partnerekkel szoros kapcsolatban és együttműködéssel érhetők el, amit igazol a 310 munkavédelmi képviselő tevékenységének munkáltatói minősítése is.

Pásku Jenő
a bizottság irodavezetője,
munkabiztonsági szakértője

A szakszolgálatnál még nagyon sok a tennivaló a munkafeltételek javítása, a munkahelyi egészség és biztonság területén

A MUNKAVÉDELEMBEN SIKEREK CSAK A SZOCIÁLIS PARTNEREKKEL SZOROS KAPCSOLATBAN ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSSEL ÉRHETŐK EL

Kapcsolatok

A Burgenland–Nyugat-Magyarország Szakszervezeti Együttműködési Fórum keretében május 19-én a térség szakszervezeti tisztségviselőivel együtt munkaügyi konferencián vehettem részt. A helyszínt a soproni B.U.H. Sörgyárak Rt. és annak szakszervezeti bizottsága biztosította magas színvonalon.

A házigazdák udvarias megnyitója után Wittich Tamás (MSZOSZ) és Walter Sauer (ÖGB) tartott előadást. A magyar fél ismertette az általunk megélt problémákat (érdemi egyeztetés hiánya, Mt. módosítása, bérszínvonal stb.) Az osztrák fél jóval bizakodóbb képet festett, de kitűnt, hogy bár más szinten, de ott is vannak problémák.

Figyelemre méltó volt Horváth Csata (MSZOSZ Vas megyei képviselete) és Gombás József (MSZOSZ Zala megyei képviselete) hozzászólása mellett Klemence Rode (FES) rövid megjegyzése. A német kolléga szerint a munkaerő- vándorlás, amely aggasztja szomszédaink egy részét, nem az EU-bővítéssel alakul ki, és iránya sem egyértelmű. Megemlítette, hogy a bécsi telefonkönyvben már régebb óta csak minden második név német, viszont a szomszédos országokban sűrűn előfordulnak németes csengésű családnevek. Megjegyezte, hogy fontos összehasonlítani a magyar mozdonyvezető 4 ezer schillinges fizetését osztrák kollégája 26 ezrével, de mindkét félnek látnia kell, hogy keletebbre, Ukrajnában, Oroszországban ugrásra készen áll a munkaerő, hogy ezerért elvégezze ugyanezt a munkát.

Mindezek fényében nagyobb összefogásra buzdított régión belül és kívül is. A hallottakon kívül számomra az is fontos, hogy személyesen megismerhettem Erich Mauasics (ÖBB) kollégát Eisenstadtból, akivel megegyeztünk egy közös, szakszervezeteinket érintő programban.

Papp Zoltán

KÓPÉSÁGOK (12)

Hat-alma-**sok**

Azon kellene elgondolkodni, hogy mennyi taggal lehetne megalakítani a Vasutas Települések Szövetsége mintájára az Elégedett Állomások Szövetségét, és a Fizetésükkel Elégedett Vasutasok Szövetségét?

A közelmúltban a MÁV Rt. legfőbb érdekegyeztető fórumán (MÁV Rt. VÉT) dr. Bajnai Gábor vezérigazgató-helyettes úr, a hároméves megállapodások értékelése során az alábbi kijelentést tette (nem szószerintl idézet – sic):

A MÁV dolgozók több mint 80 %-a elégedett a differenciált bérfejlesztéssel. Mivel ez a kijelentés megdöbbentő, sőt hihetetlen volt, szóvá is tettem, hogy ez számomra elképzelhetetlen! Elképzelhetetlen azon egyszerű oknál fogva, hogy a munkavállalók több mint 80 %-a a differenciálásra szánt keretről legfeljebb másoktól hallott, esetleg olvasott, de nem részesülhetett belőle, mert az elosztás rendszere abból eleve kizárta.

Elismerem és elfogadom, hogy a rendelkezésre álló keretösszeg az érdemi differenciálásra kevés volt.

Elismerem, hogy sem bért, sem jutalmat nem lehet differenciáltan elosztani úgy, hogy azzal mindenki elégedett legyen.

Elismerem, hogy általában (és nem mindig és nem mindenki) azok elégedetlenek, akik kevesebb többlethez jutnak. Egy dolgot azonban nem tudok és nem is akarok elismerni. Azt, hogy egy vezérigazgató-helyettes komolyan gondolja (hiszen mosoly nélküli volt a kijelentése!), hogy a differenciálásból kimaradt (kihagyott?) több mint 80 %-ot kitevő munkavállalói tömeg azért lelkesedett volna, attól lett volna elégedett, hogy a munkavállalók kb. 16-18 %-a a kötelező mértékűnél nagyobb bérfejlesztést kapott.

Bizonyságul talán érdemes lenne megkérdezni Ercsi és Iváncsa állomások munkavállalóit. Közülük ugyanis egyetlenegy sem volt méltó arra, hogy a differenciálási rendszer boldog részesévé váljon. Gyanítom, az országban ilyen állomásfőnökség több is van, legfeljebb a „titoktartási kötelezettség" miatt nem mind deríthető ki. Lehet, hogy az új besorolási szabályokban a I-III. csoportú állomási kategóriákon kívül létezik egy más kategória is? Lehet! Ez az Elégedett Dolgozók Állomása, amely kimaradt egy bérfejlesztési lehetőségből, de ott igencsak elégedettek azzal, hogy mások munkáját többre becsülték. S miközben az elégedettség kómájában örömködnek, ködös tekintetük előtt a MÁV Rt. humánstratégiája kifejezései úsznak el (és tova): ösztönzés, motiváció, a teljesítmény elismerése, a „hozzáállás" értékelése. No és persze a MÁV Rt. Etikai Kódexének jeles tartalma: LOJALITÁS, LOJALITÁS, LOJALITÁS...- mindhalálig!

Sem bért, sem jutalmat nem lehet differenciáltan elosztani úgy, hogy azzal mindenki elégedett legyen

Persze az érdemtelen, trehány, hanyag, semmirekellő, hitvány 80 % közben azért dicséri az Urat, aki megengedi nekik, hogy elégedettek legyenek.

Más. Az egyik állomásfőnökségen egy jegykiadó (minő merészség!) megszerezte a személypénztárosi szakvizsgát. Módosították a munkaszerződését, személypénztáros lett belőle. Régen, amikor a szakszervezetek vezették a MÁV-ot (a MÁV Rt. mai kommunikációja szerint) vita sem volt azon, hogy a magasabb beosztás, több felelősség, több pénzzel is párosul! Az illetékes állomás (e tárgyban illetéktelen?!) csomóponti főnöke nem engedélyezte a béremelést. Úgy gondolta, elég volt ennyi neki eddig is, legyen elég ezután is. Jogköre ugyan nem volt hozzá, de HATALMA, úgy látszik, igen. Megint egy elégedett dolgozó! Sőt, kettő. Az egyik a melós, aki örül, hogy a csomóponti főnök kapott jó bérfejlesztést, a másik a csomóponti főnök, aki örül, hogy megint gyakorolhatta (jogkör nélküli) hatalmát. – Büszke lehet rá az ő főnöke a forgalmi szakszolgálat vezetője. A 48 „kiválasztott" egyike bebizonyította, tud ő vigyázni a MÁV Rt. és a saját pénzére, és hogy ismeri a MÁV Rt. humánstratégiájának egyik le nem írt, de naponta gyakorolt vezérfonalát: dolgoztass többet, fizess kevesebbet, és majd az Isten is megsegít! – Mi is bízunk ebben, de lehet, hogy nem ugyanarra gondolunk!

Az már csak hab a tortán, hogy egy korábbi cikkemben NEMECSEKNEK titulált kisállomási főnökön megint rúgott egyet a föléttese, mert őt a Forgalmi Szakigazgatóság Ügyrendjében foglaltak hidegen hagyják. Elvégre azt nem ő írta! Olvasni pedig minek?

Végezetül azon kellene elgondolkodni, hogy mennyi taggal lehetne megalakítani a Vasutas Települések Szövetsége mintájára az Elégedett Állomások Szövetségét, és a Fizetésükkel Elégedett Vasutasok Szövetségét? Örökös elnöknek felkérhetnék azon MÁV vezetőket, akik őket elégedettnek titulálták...

op.

Üzem- és helytörténeti kiállítások Dunakeszin

Az idén 75. születésnapját ünneplő egykori MÁV Dunakeszi Műhelytelep, a május 2-tól a Bombardier Transportation világcég többségi tulajdonába került Vagongyár, illetve az ugyancsak egyidős egykori MÁV „Magyarság" Kultúrotthon, mostani VOKE József Attila Művelődési Központ nem várt érdeklődést kiváltó két kiállítással lepte meg az ünneplőket és az érdeklődőket.

A színvonalas kiállítások történeti hűséggel mutatják be egyrészt az üzem pályaívét technikai-technológiai fejlődését, másrészt pedig a gyártelepi élet mindennapjait

Az esztergapadtól a számítógépes járműgyártásig címmel a cég üzemtörténeti munkacsoportja a Közlekedési Múzeum szakmai együttműködésével a művelődési intézmény két rendezvénytermében állította fel szakmai szempontból is figyelemre méltó igényességű tárlatát.

A gyártelep történetét és a telepiek életét feldolgozó tárlatot pedig ugyanitt – a ház több termében és folyosóján – Szakáll Lászlóné szaktanár saját gyűjtéséből válogatott dokumentumok alapján hozta létre.

A színvonalas kiállítások történeti hűséggel mutatják be egyrészt az üzem pályaívét technikai-technológiai fejlődését, másrészt pedig a gyártelepi élet mindennapjait – egy átalakult, de nem felejtett lakókörnyezeti viszonyrendszert és életmódot.

A két, egymáshoz szervesen illeszkedő kiállítás június 14-ig tekinthették meg a művelődési intézményben (Állomás sétány 17. Dunakeszi Gyártelep megállóhelytől 3 percnyire).

G. Szűcs László

Az a bizonyos esztergapad, ahonnét a számítógépes tervezésig eljutottak.

PUSZTA BIZALOM

Egység **helyett** kétség

– a régi dilemmák újra aktuálisak? –

Az ifjú menyecskék általában rosszul tűrik, ha az anyóssal közös konyhán kell főzni. Rosszul tűrik, hogy abban a konyhában kellene bizonyítaniuk háziasszonyi rátermettségüket, amely nem kizárólag az övék, ahol rájuk szólnak, ha a lábasok nem a megszokott sorrendben sorakoznak a kredencben, ha a kanál nyele áll kifelé a fiókból, holott az anyós úgy szokta, hogy a kanalas vége álljon kifelé. Megjegyzem, ezeknek a megszokásoknak roppant racionális okai lehetnek – a kanál nyeléről nem látszik, hogy az a kanál, lehetne a villa is. Az ifjú menyecskének is megvannak azonban a maga érvei: miért kell anyukának összetapogatni a kanalat minden terítéskor, mikor ki tetszik venni a fiókból...

Így bontakozik ki a konyhában egy uralmi játszma, ahol a felek eleinte érveket sorakoztatnak, aztán később csak csendesen fordítva rakják be a kanalakat, amit a másik gondosan visszaforgat, és dohogva közli, hogy úgy látszik mindent neki kell itt csinálni. Még később eszkalálódik a probléma, újabb és újabb tematikákat ölel fel, elvi síkra terelődik, eszmék csapnak össze, majd megkérdőjeleződnek az öröklött és szerzett jogok, a felmenők ép elméje és tisztessége, mígnem a fiatalasszony közli, hogy most azonnal elköltözik. És itt kezdődik a játszma újabb fejezete: válassz, én vagy az anyád, válassz, jössz vagy maradsz, válassz...

VÁLASSZ, ÉN VAGY AZ ANYÁD, VÁLASSZ, JÖSSZ VAGY MARADSZ, VÁLASSZ...

Valahogy a szakszervezetek is így vannak egymással. Az „őstörténet" tízegynéhány éve azzal kezdődött, hogy az nem demokrácia, hogy csak egy szakszervezet van, és abba is muszáj belépni. Ezt a korszakot szerencsésen meghaladtuk. Aztán a 90-es évek közepére világossá vált, hogy a munkáltatókkal szemben is egységesnek kell lenni, és azt sem szabad hagyni, hogy a kormány megossza az érdekképviseleteket. A felismeréstől a cselekvésig eltelt még néhány év, és 1999-2000-ben bizonyosnak látszott, hogy az együttműködésnek nincs alternatívája. Hogy ki lehet találni szervezeti formákat és együttműködési technikákat, amelyek lehetővé teszik az egységes fellépést. Lehet közös május elsejét, közös tiltakozó nagygyűlést szervezni, közös lapot kiadni, akkor sem kell egymással szembe menni, ha egyébként nem értenek egyet valamiben, és nem kell az ellentéteket a TV híradóban fő műsoridőben kommunikálni. Ugyanúgy meg lehet találni az érdekek közös halmazát, mint ahogy más, egyébiránt teljesen más platformon álló szervezetek megtalálják: igaz ugyan, hogy ez energiába, időbe, erőfeszítésbe kerül, de nem lehetetlen.

Mindennek az alapját persze az adja, hogy a szakszervezet a munkavállalók érdekképviseleti szervezete. Ez az alap, amelyről kiindulva aztán lehet szervezni eltérő típusú és struktúrájú, eltérő ideológiai talajon álló, más-más stratégiával és taktikával rendelkező szervezetet, ezeknek a szervezeteknek azonban együttesen és különkülön a fő feladata a munkavállalók érdekeinek védelme, amelynek szolgálatában minden tisztességes eszközt fel kell használni.

KÉPTELENEK VOLTAK LEVÁLTANI ALKALMATLANNAK BIZONYULT VEZETŐIKET

Igaz, régóta tudjuk, hogy az elkülönült szervezetnek elkülönült érdekei keletkeznek. Mihelyt megszerveződik, önmagára talál, elkezd olyan sajátos jegyeket mutatni, amelyek csak rá jellemzőek, és amelyeknek nem ahhoz az alapvető célhoz van már köze, ami miatt a szervezet létrejött, hanem ahhoz a tényhez, hogy *szervezet* jött létre. Így aztán a szakszervezeti konföderációktól sem várható, hogy ezen egy cél szem előtt tartása határozza meg minden egyes kis lépésüket. Tényként kell elfogadni, hogy a konföderációk nem egymással, hanem önmagukkal azonosak, saját történetük, saját struktúrájuk, saját elveik és vezéreszméik, saját belső hatalmi szerkezetük és erőviszonyaik vannak, amelyek eltérő magatartásformákban jelennek meg. Eltérőek a tényszerűen leírható cselekvéseik, egy-egy konkrét kérdésben kialakított álláspontjuk, és eltérően kommunikálják értékeiket és állásfoglalásaikat. A probléma nem ez. A probléma az, hogy ezek a különbözőségek mikor érik el azt a kritikus mértéket, amikor már az alapcél - a munkavállalók érdekeinek védelme - rovására valósítják meg a szervezetek saját magukat.

MÉGIS MEGINT NŐ A TÁVOLSÁG A KONFÖDERÁCIÓK KÖZÖTT

A konyha nyelvére fordítva a dolgot, a kérdés az, hogy az anyós és a meny vesszekedése mikor jut el odáig, hogy az ebéd ehetetlen, az edények ragadnak, a koszos konyhakövön hanyatt esik a gyerek. Lehet, hogy közben eldől a hatalmi harc, de nem lesz kinek főzni.

Kérdés az is, hogy a szemlélődő család vajon hibáztatható-e azért, mert hagyta idáig fajulni a dolgokat. Az érintettek, a munkavállalók maguk, tehetnek-e róla, hogy választott szervezeteik – amelyekhez megszokásból, tudatos választásból, a munka hozta problémák megoldásának kényszere folytán, esetleg egyenesen ideológiai meggyőződésből csatlakoztak – nem képesek *közösen* képviselni az érdekeiket. Hibáztak-e amikor ezeket a szervezeteket megtöltötték, amikor hagyták, hogy a szervezet tőlük független, önálló életre keljen, amikor képtelenek voltak leváltani alkalmatlannak bizonyult vezetőiket, vagy éppen amikor leváltották az alkalmasakat? Lehet. De nem lennék igazságosak, ha a problémát a tagságra testálnánk. A szakszervezeti tagság nincs abban a helyzetben, hogy valódi döntéseket hozzon, akár személyi, akár szervezeti kérdésekről legyen szó, dönteni csak az üzemen belül tud. Feljebb ugyanúgy nem lát, ahogy a választópolgár nem látja, mi zajlik az önkormányzati képviselőtestület ülésein vagy a parlamentben. Elvben láthatná, a valódi, folyamatos figyelem azonban akkora erőfeszítéssel jár, ami egyszerűen nem fér bele a magyar munkavállaló hétköznapjába, mint ahogy a polgáréba sem. Így aztán a felsőbb szinteken lévőket a puszta bizalom tartja a helyükön.

Ez a bizalom mérhető. Mértéke a tagság létszáma, avagy a befizetett szakszervezeti tagdíj. Amíg van tagság, van tagdíj, addig van bizalom és van feladat. Az utóbbi fél év során megoldatlan kérdések halmaza gyűlt fel. Itt van a Munka Törvénykönyve módosítása, amely pillanatnyilag az Alkotmánybíróság előtt fekszik, a korábban prognosztizált infláció alapján megkötött bérmegállapodások kérdése, a minimálbéremelés következtében összecsúszott közalkalmazotti bérarányok, a „közszolgálati munkavállaló" kategóriájának létrehozása, a GT és a KIÉT átalakítsa, az OMT alapszabályának véglegesítése, hogy csak a legfőbbeket említsük. Ezekkel a problémákkal konföderációs szinten kell foglalkozni és nem látszik, hogy a konkrét kérdésekben markánsan eltérőek lennének a szakszervezetek állásfoglalásai. Mégis, megint nő a távolság a konföderációk között.

Amíg tart a konyhapénz, addig lehet azon gondolkodni, hogy az fontosabb, ki az úr a konyhában, vagy az, hogy legyen mit enni. Ha a konyhapénz elfogyott, ezt a kérdést már nem kell feltenni.

Berki Erzsébet

ILO-szeminárium

A Nemzetközi Munkaügyi Tanács (ILO) Európai Regionális Irodája a Nemzeti Tanáccsal közösen szemináriumot rendezett Budapesten május 24–25-én, az országos szakszervezeti és munkaadói szövetségek vezetői és szakértői, a Nemzeti ILO Tanács tagjai, valamint az ILO jelentési kötelezettség teljesítésében illetékes minisztériumok szakmai vezetői és munkatársai részére.

A szemináriumon az ILO torinói képzési központjának munkatársai a résztvevőkel megismertették az ILO-nak azt az egyedülálló felülvizsgálati rendszerét, amely lehetővé teszi a szakszervezetek számára azt, hogy közvetlenül az ILO-nak tegyenek panaszt a kormányok ellen, a ratifikált egyezmények be nem tartása esetén.

A Vasutasok Szakszervezetét a szemináriumon dr. Bíró Tibor alelnök képviselte.

P.A.

Nőkonferencia az európai uniós csatlakozásról

„Esélyegyenlőség az Unióban és a szakszervezetekben" címmel konferenciát rendeztek május 23-án a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének Székházában

A konferencia szervezője az MSZOSZ Női Választmánya, fővédnöke Veronika Bayer, az Osztrák Nagykövetség szociális és egészségügyi attaséja volt. A tanácskozáson a Női Választmány tagjai, a szakmák nőszervezeteinek, a megyei nőtagozatoknak a képviselői vettek részt. A VSZ Nőbizottsága is képviseltette magát.

Előadást Evelin Regner, az ÖGB brüsszeli irodájának munkatársa, szociális attasé tartott. Az előadó bevezetőként az Európai Unió intézményrendszeréről, az Osztrák Szakszervezeti Szövetség Brüsszelben folyó munkájáról szólt. Kiemelte az Európai Parlament szerepét, mely demokratikus fórumot biztosít a vitákhoz, ellenőrzést gyakorol, részt vesz a törvényhozó folyamatban. Az utóbbi időszakban a Parlament szerepe mindinkább erősödik. Felhívta a figyelmet az Európai Unió Bíróságára, mely biztosítja azt, hogy a közösségi jogot a szerződésekkel összhangban értelmezzék és alkalmazzák. Beszélt az ÖGB brüsszeli irodájának tevékenységéről. Elmondta, hogy irodájuk az Osztrák Nagykövetség épületében működik, ez az elhelyezés nagyon előnyös számukra, mert így közvetlen kapcsolatot tudnak fenntartani valamennyi osztrák minisztériummal. Minden olyan kérdésről szóló anyagot megkapnak még a tárgyalások előtt, amelyek az EU Bizottság napirendjén szerepelnek, így véleményüket még a döntéshozatal előtt kifejthetik. Az ÖGB irodán keresztül az EU Bizottsághoz is be tudnak jutni, kapcsolatot tudnak teremteni és fenntartani a többi ország szakszervezeteivel.

Hangsúlyozta: az EU-ba való belépésnél nagyon fontos, hogy a szakszervezetek már a tárgyalások kezdetétől mindvégig jelen legyenek, rendelkezzenek kellő információval, elmondhassák véleményüket, s nyomást gyakorolhassanak a kormányokra. A szakszervezetek tevékenysége jelentősen hozzájárulhat a csatlakozásra vonatkozó „igen" vagy „nem" kimondásához.

A szociális attasé előadásának második részében arról szólt, hogy mithozott Ausztria számára az EU-ba való belépés, és hogy milyen nehézségekkel találták szemben magukat. Ausztria 1995-ben lépett be az Európai Unióba. A belépésnek kedvező és kedvezőtlen hatása egyaránt volt a gazdaság és a foglalkoztatás alakulására. A belépést követően a vámok eltörlésével az export növekedett, Ausztria kedvenc beruházási terep lett. Történt előrelépés az üzemegészségügy területén is. Ugyanakkor a foglalkoztatás terén kedvezőtlen folyamatok is végbementek. A munkanélküliség 4,5 %-os. Gondok jelentkeztek a nők munkáltatása terén is. A belépés előtt például Ausztriában tiltva volt az üzemekben a nők éjszakai munkavégzése. Az EU országaiban az egyenjogúságra hivatkozással nem tiltják a nők éjszakai munkáját. Az Európai Unió célja, hogy a nők foglalkoztatottsága növekedjék. Ausztriában jelenleg ezzel ellentétes tendencia figyelhető meg. Bevezetés előtt áll az úgynevezett gyermekgondozási díj, mellyel az a kormányzat célja, hogy a nőket visszavezesse a családi tűzhelyhez. Csökkentik a gyermekintézmények támogatását. Mindezek miatt Ausztria kritikát kapott az EU Bizottságtól, s ezzel a kritikával az ÖGB is egyetért. Az ÖGB-ben munkacsoportokat hoztak létre, hogy az ágazati szakszervezetek szintjéig megvizsgálják a problémás kérdéseket.

Előadásának befejező részében szólt az esélyegyenlőség kérdésköréről, az EU ilyen vonatkozású irányelveiről. Így: a nők és férfiak egyenlő értékeléséről, az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bér" elvéről, a bér fogalmának szélesebb körű értelmezéséről, az egyenlő bánásmódról, a diszkrimináció problémáiról. Szólt arról, hogy Ausztriában sok nő dolgozik részmunkaidőben, jóval több, mint férfi - s ezt nem önszántukból teszik. A részmunkaidő miatt sok hátrány éri a nőket, mind a szakmai előléptetések, mind a bérezés, a munkaidő nyugdíjba történő beszámítása során.

Befejezésként hangsúlyozta az előadó, hogy az EU-ba való belépés után is bőven van megoldásra váró kérdés. *Nem szabad a belépéstől csodákat várni, különösen nem ez az egyetlen üdvözítő módszer a munkaidő és a munkanélküliség problémáira.* Reményét fejezte ki, hogy az európai szakszervezeti mozgalom folyamatosan fejlődik, s eredményesen felveszi a harcot a nehéz kérdések ügyében.

Célszerű-e belépésre törekedni akkor, ha a csatlakozás nemcsak pozitívumokkal jár, hanem újabb gondokat is hoz? – tette fel a kérdést. Hangsúlyozta, hogy a kis országoknak a továbbfejlődés szempontjából nincs más alternatíva.

A konferencia igen hasznos volt, több tanulsággal is szolgált. Fő üzenetei ezek:

- A szakszervezeteknek el kell érniük, hogy már az első lépésektől bevonják őket a csatlakozási tárgyalásokba és a döntéshozatalba.
- Azon kell munkálkodni, hogy erősödjenek a szociális szempontok, a csatlakozásra váró országokban is mind magasabb szociális normákat érjenek el.
- Szükséges, hogy megszülessen az Esélyegyenlőségi Törvény, s létrejöjjenek az Egyenlőségi Bizottságok.
- Rá kell bírni a kormányt a tájékoztatási kötelezettsége teljesítésére.
- Fontos szakszervezeti feladat az emberek korrekt, reális felkészítése, hogy a belépést ne csodavárás, hanem a lehetőségek tényszerű megismerése és tudomásul vétele előzze meg.

Kollár Sándorné

ARANYSZÁJ

Párnáson

Az egyszeri magas rangú kollégát a vasút csaknem minden vezető beosztású dolgozója és a társadalmi szervezetek tisztségviselői is személyesen ismerték, kedvelték. Ismertségét és az iránta kialakult szimpátiát humorérzékeének, kedélyes mesélőkedvének és frenetikus történeteinek köszönhette. Gyakori vendége volt az oktatásoknak, értekezleteknek, ahol a résztvevők biztosak lehettek abban, hogy jókat fognak mulatni az öreg történetein.

A viccek csaknem mindig újak, frissek voltak, egyszer egyszer jól beleillettek az előadás mondanivalójába is. Szerinte, ha valakinél a poén elhangzása után nem esett le a „tantusz" az előadása lényegét sem értette meg.

Emlékezetes története még azokból az erősen munkaerőhiányos évekből való, amikor a vasút „fejpénzt" fizetett annak, aki új embereket hozott. Akkoriban egyre több romával találkozhattunk, elsősorban a pályafenntartás területén. Egyesek szerint együtt „néztek a fejpénz fenekére" a toborzókkal.

Emberünk ez idő tájt egy alkalommal vonattal kényszerült kiutazni, de kissé megkésve érkezett a pályaudvarra és a párnás kocsiban mindössze egyetlen szabad helyet talált. Bosszúsan állapította meg, hogy minden várakozása elszállt a kényelmes utazást illetően.

A szabad férőhelyes fülkében öt roma pályamunkás szalonnázott jóízűen és nagy egyetértésben. A rájuk nyitó utast láthatóan kelletlenül fogadták. Barátunk forrongó felháborodással állapította meg, itt bizonnyal az első osztály jogtalan igénybevételének esete forog fenn és ő most intézkedni kényszerül már csak a zavartalan utazás okán is.

Felsőbbsége tudatában kemény kérdést intézett a „bitorlókhoz". – Mondják, maguk mind vasutasok, aztán mindjárt párnásra szól a jegyük?

Ez való nekünk?

Az egyik barna útitárs kedélyes ábrázattal válaszolt a nyegle kérdésre. – Látja főnök úr, a szegénység minket is ezek közé a bakterek közé kényszerített, hát most mondja, ez való nekünk?

Barátunk humorérzékenységét nem hagyta hatástalanul a frappáns válasz, hasonló „tanulságok" gyűjtése miatt ott maradt a társasággal úti céljáig. Valószínű, innen származik a következő történet is, amit az előbbi meséje után mondott el hallgatóságának.

– A korábbi munkahelyemen – kezdte a mesét – az egyik idősebb kolléga állandóan ugyanazt a viccet mondta el nap mint nap. A vele egy irodában dolgozó társai, akik bár századszor hallották, mindig harsányan röhögtek, mintha először hallották volna. A főnök megsokallván a menetrendszerű mulatságot, kérdőre vonta a mesélőt. Nincs munkája, hogy állandóan szórakoztatja a többit?

– De főnököm, ezek tiszta hülyék! Én minden nap elmondom nekik ugyanazt az idióta történetet, ők meg úgy röhögnek rajta, mintha először hallanák. A főnök ezután a többieket vegzálja: mikor lesz már vége ennek az idétlenkedésnek?

– De főnök úr, ez a vén bolond minden nap elmondja nekünk ezt a dögunalmas, rossz viccet. Mi, hogy meg ne bántsuk, hivatalból kényszeredetten röhögünk, hadd örüljön.

Én is ennek okán írtam le a történetet, az öreg iránti tiszteletből.

Hegedűs Károly

A **népszavazási** kezdeményezés második **kérdéséről**

Ismeretes, hogy az MSZP népszavazást kezdeményez négy olyan kérdésben, amelyek közül egy közvetlenül érinti a nyugdíjasokat. Ez így hangzik: „Akarja-e Ön, hogy az évenkénti nyugdíjemelést úgy határozzák meg, hogy a keresetnövekedés mellett a nyugdíjasok fogyasztása (fogyasztói kosara) alapján számított áremelkedést vegyék figyelembe?"

Politikai elkötelezettség nélkül felvetődik a kérdés: jelent-e ez változást az 1997. évi LXXXI. tv-ben meghatározott nyugdíjemelési előírásokkal szemben.

A hatályos törvény a „tervezett" nettó bérkiáramlás 50 %-át, valamint a „tervezett" infláció 50 %-át veszi figyelembe az év elején történő emelésnél. Ha 1 százalékpontnál nagyobb az évközi eltérés, akkor novemberben, januárig visszamenőleg helyesbíteni kell az eltérést.

A nyugdíjasok azonban jobban bíznak az előző évi „tényleges" adatokban, amelyet a KSH legkésőbb áprilisig minden évben megállapít. Ennek alapján a januári előlegezett emelést, már májustól lehetne visszamenőleges hatállyal folyósítani. Ez a megoldás kiküszöbölné a tervezési „tévedéseket", amely más területeken is sok ellentmondást szül. Kár, hogy ez az egy szó, vagyis az előző évi „tényleges" adatokra támaszkodó utalás, hiányzik a népszavazási kérdésből.

Valló igaz, hogy a nyugdíjasok „fogyasztói kosara" alaposan eltér az általánostól. Komoly változást az jelentene, ha nemcsak a külön fogyasztói kosarat készítenék el, hanem a jelenleg vizsgált hét árucsoportba sorolt fogyasztási szerkezetet is az idős emberek fogyasztási szokásaihoz igazítanák. Például a gyógyszerek külön rovatban, és nem az „egyéb cikkek" között elrejtve szerepelnének. Ezek súlyaránya és árszínvonala az időseknél jelentős eltérést mutat az általánoshoz viszonyítva.

Szembeállítja a fiatalokat és időseket

Feltételezhető, hogy a népszavazási kérdést megfogalmazók ezt így értelmezték. Annál is inkább, mert a jelenlegi statisztikai módszer nem mutat ki számottevő eltérést a két fogyasztói kosár között.

A jó szándékú törekvés ellenére is ki kell jelentenünk, hogy a jelenlegi nyugdíjemelési rendszer alapjaiban rossz, és nem finomításra, hanem megváltoztatásra szorul. Miért?

Elvi alapon az egyes társadalmi rétegek esélyegyenlőségéből kell kiindulnunk. Vagyis minden rétegnek – aktív keresők és nyugdíjasok – egyformán kell viselni az ország terheit, és azonos arányban kell részesülniök a gazdasági fejlődés hozadékából.

Ezt az elvet csak az előző évi tényleges nettó bérkiáramlással arányos nyugdíjemelési rendszer valósíthatja meg. Ilyenkor a reálbér és a nyugdíjak vásárlóértéke azonos irányban és arányban mozog.

A jelenlegi 50-50 %-os emelési rendszer gyakorlata a keresetek és infláció alakulásánál szembeállítja a fiatalokat és az időseket. Egy újabb Bokros-csomag esetén a nyugdíjasok jutnának jogtalan előnyhöz, míg a gazdasági felemelkedés (GDP-növekedés) idején még akkor is növeli az életszínvonal-különbséget az aktív keresők és a nyugdíjasok között, ha a nyugdíjak vásárlóértéke nő. (Ha például az infláció 5 %-os, a nettó bérkiáramlás 10 %-os, a különbség 2,5 % a nyugdíjasok rovására.)

Mostanában szóba került a nyugdíjreform további fejlesztése is. Az aktív keresők olyan nyugdíjrendszer kialakításában érdekeltek, amely minden állampolgárnak biztosítja azt az életszínvonalat, amit munkaviszonyának utolsó szakaszában, egy élet munkájával elért. A már nyugdíjban lévők pedig azt szeretnék, ha legalább a nyugdíjuknak az elmúlt 10 év alatt bekövetkezett értékvesztését mihamarább pótolnák. Az Európai Unióhoz való csatlakozás előtt – a bérekhez hasonlóan – a nyugdíjakat is a tagországok átlagos színvonalához kellene közelíteni.

Visszatérve a népszavazási kérdéshez: az igen válasz – megvalósulás esetén – a jelenlegi helyzethez képest javulást jelent, de nem teremt valódi társadalmi esélyegyenlőséget a gazdasági fejlődés hozadékából való részesedést illetően.

K. D.

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
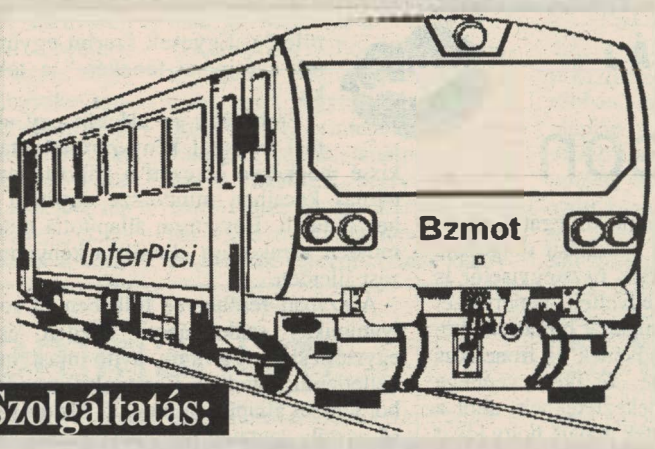

Tevékenységi körünk:
• vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
• vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
• 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
• Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése
InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása
Szolgáltatás:
• láng- és plazmavágás
• nagypontosságú fémmegmunkálás
• szemcseszórás
• alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése
MVJ
9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Újabb **sikeres tanévet zárt** a Vasutas Zeneiskola

Ismét eltelt egy tanév. A *Vasutas Zene- és Képzőművészeti Iskola* igazgatójával, Pál Gáborral az elmúlt esztendő eredményeiről és további terveikről beszélgettünk.

– Több szempontból is különleges évet zártunk. Ez volt az első teljes tanévünk az új helyünkön. Közismert, hogy nemrég költöztünk a „*Vasút a gyermekekért*" Alapítvány Benczúr utcai óvodájának harmadik emeletére, ahol valóban kultúrált és nagyon szép környezetben dolgozhatunk. Meg kell említenem, hogy a két intézmény között kitűnő kapcsolat alakult ki, ami azért említésre méltó, mert az ideköltözésünket előzetes félelmek kísérték. A jó hangszigetelésnek köszönhetően egyáltalán nem zavarjuk egymást, sőt, szoros együttműködést alakítottunk ki. Például június elején közösen látunk vendégül a kárpátaljai Sárosoroszi-ból harminchat gyermeket. A nyolcszáz lelket számláló árvízsújtotta településről érkező öt és tíz év közötti gyermekeknek számos szponzor segítségével nagyon tartalmas programokat szerveztünk.

● Hallhatnánk valamit a Musical Stúdióról?

– Kétségtelenül iskolánk legismertebb alkotóműhelye a *Toldy Mária* által vezetett Musical Stúdió, amely immár tizenkét éve működik. 2000. decemberében mutattuk be a *Vidám Színpaddal* közösen a *Godspell című musicalt, amely még az elsőnél, az emlékezetes Fame*-nél is nagyobb sikert aratott. A darabot a Vidám Színpadon folyamatosan telt ház mellett játszottuk egészen májusig, és számos vidéki helyszínen felléptünk, így például meghívtak bennünket Dunakeszire, Tapolcára, Debrecenbe is. Ezenkívül számos vasutas művelődési intézményben aratott nagy sikert a musical. Az előadás hanganyagából CD is készült, amely szintén kelendő.

● Ha jól emlékszem az első nagysikerű előadást négy éve mutatták be. Van valamilyen oka a négyévenkénti ciklikusságnak?

– Igen. A Musical Stúdió négyévente indít új osztályt. A mostani végzősök kivétel nélkül jelentkeztek a *Színház- és Filmművészeti Egyetem operett és musical* szakára. Nagyon bízunk benne, hogy sokukat felveszik. Bizakodóak vagyunk, mert a korábbi felvételi arány nyolcvan százalék fölött volt.

● Mi lesz azokkal, akiket mégsem vesznek fel?

– Ha valakinek mégsem sikerül a felvételi, azokat egészen biztosan el tudjuk helyezni különböző színházaknál. Azért, hogy a nálunk tanuló fiataloknak biztosabb jövőt kínálhassunk a szeptemberben induló évfolyam az Budapesti Operettszínházzal közösen létrehozott „*Pesti Broadway*" Musical Stúdióban kezdhet. Az együttműködésnek köszönhetően az ide beiratkozó fiatal tehetségek a negyedik év végén államilag elismert felsőfokú előadóművészi és úgynevezett színész-2 végzettségről kapnak bizonyítványt, amellyel bármelyik színházban elhelyezkedhetnek.

● Mennyiben változik meg a képzés tartalma az új formának köszönhetően?

– A képzés trendje alapjaiban megváltozik. Eddig kizárólag az egyetemre készítettük fel a hallgatókat, ezentúl, ha valakinek mégsem sikerül bejutnia, annak is olyan végzettsége lesz, amellyel bárhol elhelyezkedhet a szakmában. De nemcsak a papír lesz más, hanem az együttműködésnek köszönhetően az elméleti és gyakorlati képzés is fejlődik. Az Operettszínház például vállalta, hogy a növendékeink színpadi gyakorlatot szerezhetnek, és az ahhoz szükséges színészmesterségbeli és tánctudásuk fejlesztéséhez szakmai és anyagi támogatást nyújt.

● Ezek szerint a szakma is elismeri a Vasutas Zeneiskola teljesítményét.

– Erre több jel is utal, ami azért gondokkal is jár. Az egyik ilyen kellemes gondunk, hogy a hetekben kaptunk felkérést egy amerikai szervezőtől, aki öthetes Egyesült Államokbeli turnéra kért fel bennünket. Az első fellépés október huszonharmadikán New Yorkban lesz. A problémát az okozza, hogy a jelenleg színpadképes növendékeink többségét remélhetőleg addigra felveszik az egyetemre, ami miatt nem tudnak velünk jönni. Természetesen megoldjuk valahogy. A másik nagyon komoly elismerés, hogy a június 10-én Pécsett megtartott Országos Színházi Találkozón egyedüli amatőr társulatként adhatjuk elő a „Godspell"-t.

A HAZAI SZTÁROK TÖBBSÉGE IS HOZZÁNK JÖN AZ ÉNEKTUDÁSÁT TOVÁBB CSISZOLNI, HA ZENÉS DARABBAN KAP SZEREPET

● Valóban szép teljesítmény, gratulálok! Hallhatnánk valamit a képzőművészeti tevékenységükről is?

– Kevésbé látványos módon, de nemzetközi sikerekkel büszkélkedhetnek a festészetet, szobrászatot és grafikát nálunk tanulók is. Ugyancsak június elején tartjuk meg Balatonkenesén az immár nemzetközi alkotótáborunkat, amelyre öt ország harmincöt vasutas képzőművészeit várjuk. Az alkotótábor résztvevői *Kő Pál* Kossuth-díjas és *Gyémánt László* művészektől tanulhatnak. Az ott készült alkotásokból összeállított kiállítás a hagyományoknak megfelelően a következő hónapokban körbejárja az ország vasutas művelődési intézményeit.

● Milyen események tartoznak még az év végi leltárhoz?

– Az idén is több mint harminc ingyenes koncertet adott a *Vasutas Pro Musica Zenekar*, amely az iskola tanáraiból és diákjaiból alakult. A zenekar küldetésének tekinti, hogy olyan helyekre juttassa el a klasszikus élőzenét, ahová az más módon nem jutna el. Ezért lépnek fel olyan szociális otthonokban és egyházi intézményekben, amelyek lakói sohasem juthatnak el koncerttermekbe. A fellépéseket követően rengeteg köszönőlevelet kapunk, amelyekben újra visszahívják a zenekart. Meg kell említenem, hogy a koncertek fényét országos hírű művészek is emelik, hiszen számos esetben fellépett a zenekarral *Pitti Katalin*, *Kovács Kolozs* és *Medveczky Ádám* is.

● Valóban nagyon mozgalmas évet zártak.

– Rengeteg új feladatot hozott ez a tanév. A nagyobb felelősséggel is járó kihívásokat az itt tanító huszonhat fős tantestület hozzáértésének köszönhetően tudtuk megoldani. Ezt bizonyítják a különböző hazai és nemzetközi felkérések és elismerések is.

A magyar Vasutas Zene- és Képzőművészeti Szakiskolát külföldön is jegyzik, így például rangja van a FISIAC-ban, a *Nemzetközi Vasutas Kulturális Szövetségben* is. Az is az itt folyó munkát minősíti, hogy például a hazai sztárok többsége is hozzánk jön az énektudását tovább csiszolni, ha zenés darabban kap szerepet. Nemrégiben *Huszti Péter* és *Verebes István* is megfordult e falak között.

Karácsony Szilárd

Évadzáró a Haxen Király Étteremben

***Kovács Brigitta* énektanár, *Horváth László* tánctanár, *Toldy Mária* stúdióvezető, *Pál Gábor*, a zeneiskola igazgatója, *Radványszki Attila* az étterem tulajdonosa, az évadzáró szponzora, *Fincza Erika* koreográfus, *Csonka András* színművész, *Malek Andrea* mint segítő, *Bakó Gábor* tánctanár, *Jantyik Csaba* színészmesterség-tanár. (A képen a tanári kar egy része látható.)**

Világnap a Közlekedési Múzeumban

A múzeum a MÁV segítségével a híres mozdony első harmadát megmentette (képünkön), így a 424-es gőzmozdony mellett a korszerűbb vasúti vontatást is eredeti darab képviseli

Május 18-án immár ötödik alkalommal rendezte meg az intézmény a Múzeumi Világnapot. A támogatók, a múzeumbarátok és a közvetlen munkatársak összefogásával az esemény a látogatók által is tapasztalható eredményeket hozott. Múzeumunk a közlekedés valamennyi ágazatának emlékeit gyűjti. Vigyázó szemünket ezúttal négy új szerzeményre, a vasutat, a hajózást és a közutat idéző tárgyakra vetjük.

Az ünnepélyes megnyitó dr. Katona András főigazgató üdvözlő szavaival kezdődött, aki köszönetet mondott többek között a MÁV Rt.-nek. Az épület előtt elhelyezett NOHAB szobormozdonyt Kazacsay Zoltán, a közlekedési tárca helyettes államtitkára leplezte le. A svéd gyártmányú M61 004 pályaszámú gépre egy balatoni viharban fa dőlt, s ettől úgy megsérült, hogy lehetetlenné vált az üzemképes helyreállítása. A múzeum a MÁV segítségével a híres mozdony első harmadát megmentette (képünkön), így a 424-es gőzmozdony mellett a korszerűbb vasúti vontatást is eredeti darab képviseli.

A svéd gyártmányú M61 004

A másik három új kiállítási tárgyat az épületben helyezték el. A sok meghívott és a szép számú érdeklődő egy ismert vitorlás hajó, a VASA modelljét tekintette meg. Az eredeti hajó Stockholmban, az első próbaútján – 1626-ban – felborult és elsüllyedt. Az öböl fenekén pihent, 1961-ben kiemelték, s azóta múzeumként működik. (E sorok írójának néhány évtizeddel ezelőtt alkalma volt kívül-belül megtekintenie.) Az 1:50 léptékű modellt az alkotó, Kuhár István magyar iparművész jelenlétében mutatták be. A rendkívül precíz kivitelezés 15 évig tartott, 15 ezer munkaórát vett igénybe. Túlzás nélkül állítható, hogy hazánkban a történelmi vitorlás hajómodelleket illetően ilyen magas színvonalú munkát (amelyet egy ember keze hozott létre) még nem láttunk. Korábban nemzetközi sikert is aratott, még befejezés előtt az 1983-as Hajómodell Világbajnokságon elnyerte a részletkategória arányérmét és a Nagy Aranyérmet.

A múzeum folyamatosan törekszik arra, hogy látványelemekkel is gazdagítsa kiállításait. Most is újabb érdekességgel szolgált az a terepasztal, amelyet 150 méter hosszú, sínen futó, 60-70 különféle jármű – mozdonyok, személy- és teherkocsik, munkagépek – bemutatására tettek alkalmassá. Az 1:22,5 (LGB) méretarányú egység múzeumi körülmények között Európában ilyen nagyságban nem üzemel. Nézzük, mit tud valójában ez az asztal! Vasútüzemi szempontból négy önálló részből áll, és egyidejűleg tíz szerelvény közlekedik egymástól függetlenül, automatikusan. A látnivalókat bővíti az elővárosi villamos is. Érdekes életképekkel találkozhatunk a domboldalakon, a megállók környékén és az utcákon. A kedvezőbb helykihasználás érdekében a járművek három szinten közlekednek. Különös érzés, hogy az impozáns forgalmat szemlélhetjük egy eredeti, keskeny nyomközű vasúti személykocsi ablakából is. A későbbi érdeklődők tetszését bizonyára kiváltja ez a remek terepasztal.

A kupolacsarnokban folytatódott az ünnepség. Nigel Sharp, a Ford Hungária Kft. regionális ügyvezető igazgatója az 1926-ban gyártott Ford-T személygépkocsit ajándékként átadta. A kocsit Varga Jenő autórestaurátor hozta kitűnő állapotba. A Ford cég hatalmas eredményét jellemzi, hogy az első modellje 1908-ban hagyta el az összeszerelő csarnokot, és már – a fokozatosan növekvő termelés mellett – 1915-ben elérték az egymillió darabot. Az ötszemélyes túrakocsi ára 825 dollárról indult, és 1921-ben csupán 415-öt kellett fizetni érte.

Miután az ajándékozás révén nagy értékű tárggyal gyarapodott, a múzeum örömmel tesz eleget a makói Galamb József szakközépiskola kérésének: kiállításra átadja az 1917-ben készült T-modell példányát. Az iskolának nevet adó Galamb József Makóról 1903-ban távozott, és mérnökként a híres T-modell tervezési munkáit irányította. Haláláig nem feledkezett el szülővárosáról. Traktorokat küldött haza, ösztöndíjat alapított a szegény sorsú makói fiataloknak. A város is ápolja emlékét: posztumusz díszpolgárrá választotta, tavaly pedig szobrot emelt a megbecsülés jeleként. A kiállítások megtekintése után a Ford Hungária Kft. fogadást adott.

Dr. Horváth Károly

Nemzedékek dombóvári majálisa

Fürödtek, napoztak, sportoltak

Tolna, Baranya és Somogy megyéből több mint négyezer nyugdíjas és aktív munkavállaló látogatott el május 5-én szombaton a sokak által kedvelt üdülőhelyre, hogy részt vegyen a Nyugdíjas Szervezetek Országos Szövetsége és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége megyei testületei által rendezett dél-dunántúli „Tavaszváró" majálison.

A vasutas város, Gunaras fürdőjének árnyas fái alatt felállított színpadon a helyi fúvósok beharangozó műsora után Üszögi Bleyer Jenő parlamenti képviselő, a NYSZOSZ elnöke és dr. Márkus Imre, az MSZOSZ elnökségének tagja, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke köszöntötte a jelenlévőket. Mindketten hangsúlyozták az összefogás, a szolidaritás, a barátság elmélyítésének fontosságát, az ilyen találkozók szükségességét ebben a sorsfordító, nehéz időszakban. Tóth Attila, Dombóvár polgármestere megnyitó és üdvözlő szavai után röviden bemutatta a társadalmi munkával és széleskörű összefogással felépített fürdőkomplexumot, a három megyéből ötven autóbusszal érkezett vendégeknek.

A majális főrendezője, Mayer Rezső elmondta: az 1994-ben lebonyolított első találkozó óta sokadszor ünnepelnek közösen a régióban élő idős emberek és az aktív munkavállalók, a szakszervezetek tagjai. Erre napjainkban még inkább szükség és igény van.

A dombóvári, decsi, zombai, pécsi, nagyatádi, balatonfenyvesi amatőr együttesek nagy közönségsikert arató színvonalas műsora közben fürödtek, napoztak, sportoltak, valamint horgász-, főző-, sörivó-borversenyen vettek részt a dél-dunántúli megyékből érkezettek. A gyerekek anyák napi ajándékok készítésében szorgoskodtak, különböző ügyességi játékokban mérték össze tehetségüket.

Jövőre ismét jövünk! – így köszöntek el a hagyományteremtő szándékkal szervezett regionális majális programjairól a nap résztvevői. – Ha kell, a rendezvény szervezésében is szívesen közreműködünk, csak szóljatok!" Dombóváron tavaszváró találkozó 2002-ben biztosan lesz.

Péti Imre

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

Több jó példára lenne szükség

– Kerekasztal-beszélgetés Budapest Józsefváros Állomásfőnökségén

Az eszmecsere résztvevői: **Hercegh Mária** szb. titkár, **Kis Tibor** targoncavezető, szb. elnök, **Lázár József** szakszervezeti tag, az üzemi bizottság tagja, **Gyimesi Gábor** szakszervezeti tag, ifjúsági felelős és **Virág Ibolya** kereskedelmi hivatalnok, a szakszervezeti bizottság nőfelelőse.

Az első megszólaló **Virág Ibolya,** aki a következőket mondja:

– Kevés az igazán elvhű ember. Sajnos nincsenek vezérlő elvek, pedig nagy szükség lenne rájuk, például az erkölcsi elvekre. Hinni kellene bennük, persze ha vannak. Az ifjúság nevelése fontos; az, hogy kulturálttá váljanak az emberek. Több jó példára, vezetői példára lenne szükség. Hérakleitosz, az ókori görög bölcs mondta, hogy rossz tanújuk az embereknek a szemük és a fülük, ha barbár a lelkük. Ha hűségről beszélek, akkor nem párthűségre gondolok, hanem elvhűségre, hiszen tudatos, öntudatos emberekre van szükség. Kell, persze, hogy kell politizálnia a szakszervezetnek. Ha jól belegondolunk tulajdonképpen minden tárgyalás politizálás is. Ha a szakszervezet nem politizál, akkor nincs is.

Kis Tibor megerősíti ezt a véleményt, de ki is egészíti.

– Politizáljon a szakszervezet, ám azzal nem értek egyet, hogy a szakszervezeti tisztségviselő parlamenti képviselő legyen. Ott ugyanis mindenkinek előbb-utóbb vaj lesz a fején, s aki korpa közé keveredik, azt megeszik a disznók.

– Sokan azért nem törődnek a politikával – kapcsolódik a beszélgetésbe **Gyimesi Gábor** – mert sok a rossz, taszító példa. Olyanok, mint a Tocsik-ügy, vagy legújabban a kisgazdák botrányos belháborúja, amelyet hónapok óta kénytelenek vagyunk nézni a televízióban. A hírműsorok zöme nem a politikáról, hanem a politikusokról szól.

– Holott arról kéne szólnia a médiának – toldja meg **Lázár József** –, hogy mit tesznek a politikusok az emberekért, értünk. Ha tesznek is, ha elintéznek is valamit, az sem biztos, hogy megtudjuk, mert a média illetékesei döntik el, hogy annak milyen a hírértéke.

Kis Tibor: Az emberekben még nem tudatosult eléggé, hogy a szakszervezetekre a saját érdekükben van szükség. Az is problémát jelent, hogy a szervezeten kívüli munkavállalók is ugyanúgy részesülnek a kiharcolt juttatásokból, mint a szervezett dolgozók.

– A vasútnál más és speciális a helyzet – finomít Hercegh Mária –, mert a profi szakszervezetek jogbiztonságot teremtenek a dolgozóknak.

Lázár József: Tulajdonképpen nem is kell mindenkinek szakszervezeti tagnak lenni, hiszen ha valaki nem fizet tagdíjat, ez a pénz zsebében marad, és mégis megkapja a szakszervezeti taggal azonos juttatást. A megoldás az lehetne, hogy szervezeten kívüli kollégák fizessenek valamilyen alapon hozzájárulást.

Virág Ibolya: A szakszervezetnek úgy kell dolgoznia, hogy legyenek kézzelfogható eredmények. Vagyis a szakszervezet legyen vonzó a kívülállók számára.

Herceg Mária: A képviseleti demokráciát ma már megszoktuk, de a részvételi demokráciára, a közvetlen demokráciára még nincs kellő igény.

Kis Tibor: Mert közömbösekké váltak az emberek. Sok energiát kötnek le a napi megélhetés gondjai, s nem látják az emberek, hogy fáradozásaiknak, küszködéseiknek meglesz a megfelelő eredménye. Éreznünk kellene, hogy érdemes…

Hercegh Mária: Lehet, hogy azért is van fásultság az emberekben, mert nem reális célokat tűznek maguk elé. S ha ezek nem teljesülnek, akkor következik be a csalódás, a kiábrándulás.

Gyimesi Gábor: A politika a csalfa ideált erősíti az olyan szlogenekkel, mint a 3 gyerek, 3 szoba, 4 kerék.

Virág Ibolya: Úgy látom, a nők egyre inkább átveszik a vezetést a társadalomban, mert az igényeknek jobban megfelelnek a női jellegzetességek. A nő jövőképű, a férfi a jelenképű. A nő a férfinál jobban hajlamos a kompromisszumra, az együttműködésre, az áldozatkészségre.

Gyimesi Gábor: Legyen olyan világ, amelyben van biztos munkahely, tisztes fizetés és létbiztonság.

Lázár József: Elkerülhetetlen, hogy ne politizáljon a szakszervezet. Az igazi kérdés: a mérték. Az, hogy meddig menjen el. Én azt mondom: csak addig menjen, ameddig a munkavállalói érdekvédelem megkívánja.

Semmi esetre sem addig – fűzi hozzá **Kis Tibor** –, ameddig a szakszervezeti vezető érdeke diktálja.

Hercegh Mária: Jelenleg egész magánéletünket átszövi a politika. Azt tapasztaljuk, hogy a politikusok meg akarják határozni életünk minden részét, területét. Arra törekednek, hogy elmossák az egyes értékrendek közötti különbségeket, határozat. A jobboldali kormány családbarát politikát hirdet, ugyanakkor a Munka Törvénykönyvét családellenesre módosította. Ezek a változások nemcsak a munkavállalók életét határozzák meg, hanem beleszólnak a család életébe is. Ez elfogadhatatlan.

A jobboldali politika azt hirdeti, hogy a szakszervezetek szalonképtelenek, nem újultak meg, nem képviselnek munkavállalói érdekeket. Ezért például a Danon ügyben mindjárt úgy lép be a kormány, mint „a legharcosabb érdekvédő". A tanulság: a szakszervezeteknek meg kell fogalmazniuk saját értékrendjüket, s ezt kell következetesen képviselniük. Legyen szó bármilyen színű kormányról.

Kárpáti Sándor

ROSSZ TANÚJUK AZ EMBEREKNEK A SZEMÜK ÉS A FÜLÜK, HA BARBÁR A LELKÜK

A NŐK EGYRE INKÁBB ÁTVESZIK A VEZETÉST A TÁRSADALOMBAN, MERT AZ IGÉNYEKNEK JOBBAN MEGFELELNEK A NŐI JELLEGZETESSÉGEK

Villáminterjú a VSZ legutóbbi kongresszusán

Lőrinc István,
a Hatvani Gépészeti Főnökség szb-titkára:

● Mit értesz politizáláson?

– Ezen azt értem, hogy magasabb szinten – nem a munkahelyeken – az érdekvédelmi szervezet már rá van kényszerítve, hogy kapcsolatokat teremtsen politikusokkal. Olyan kérdésekben persze, amelyek érintik a munkavállalókat.

● És a munkahelyeken?

– Ott csak a konkrét érdekvédelmi problémákkal kell foglalkozni. Például a tájékoztatással, vagy hogy friss példát említsek, a Munka Törvénykönyvének módosításával. A tájékoztatást azért emelném ki, mert fontos, hogy a munkavállalók képben legyenek a helyzetről, a várható eseményekről. A munkavállalók számára közvetíteni kell azokat az értékeket, amelyeket a politika az ő érdekükben tesz, s ahogyan azokat megjeleníti. Természetesen nekünk is ki kell állnunk minden, a munkavállalókat érintő kérdésben, például a szociális juttatásokban – bármilyen kemény problémák megoldásáról legyen is szó. Ezeket nem kerülhetjük meg, az ütközéseket sem takaríthatjuk meg. Magasabb szinten a szakszervezeti konföderációk már köthetnek egymással szövetséget, létesíthetnek partnerkapcsolatokat pártokkal, amelyek felvállalják az olyan feladatokat, mint például a törvényalkotás- és módosítás, az adórendszer változtatása stb.

● Helyesled-e azt, hogy szakszervezeti vezetők parlamenti képviselők legyenek?

– Nem helyeslem. A szakszervezeti tisztség és a parlamenti képviselőség nem egyeztethető össze. Ha ugyanis a szakszervezeti képviselő elkötelezi magát egy párt programja mellett, akkor meg van kötve a keze, szavazógéppé válik.

MEG VAN KÖTVE A KEZE, SZAVAZÓGÉPPÉ VÁLIK

Kitüntetett Vörösmarty

Az **egység** háza

Számos klubjuk, csoportjuk van, s hozzájuk jár a város apraja-nagyja is, ha kultúrára vagy a közösség nyújtotta sajátos atmoszférára vágyik. Szabóné Nagy Júliát, a miskolci ház asszonyát kértük, mutassa be a nemrégiben MSZOSZ-díjjal elismert intézményt, a Vasutasok Vörösmarty Művelődési Házát.

– A létesítmény – mondja – 1964-től működik a mostani helyén. Mindig nagy élet volt a házban, zenészek, színjátszók, énekesek és sokan mások gyűltek itt össze, hogy szervezett keretek között élhessenek a kultúrának. A Vörösmarty a vasutas kulturális élet szentélye volt a megalakulása óta, és utódja a korábbi, Bunkónak nevezett művelődési intézménynek. A ház történetében két töréspont volt, az egyik az első világháború, amikor a hajdani épületet lebombázták. Jóval később, 1963-ban, a Tiszai pályaudvar korszerűsítése során pedig a közben helyreállított házat, vagyis a Bunkót le kellett bontani. Akkor épült föl a mostani helyünk, amit a nagyközönség Vörösmarty Művelődési Házként ismer.

Az építés ezen a vasutas telken kezdődött, amely mellett egy klubház működött. Itt emeltek egy 442 négyzetméteres épületet a vasutasoknak.

– Mikor kerültél a ház élére, és mit örököltél az elődöktől?

– Három épületet vettem át 1987-ben. Az egyik tulajdonképpen egy kis kocsma jellegű helyiség, a másik egy nagyterem, amely különböző előadásoknak ad színteret. Ezek mellett egy viszonylag nagy irodaház is az irányításom alá került. A felnőtt életem nagy részét az intézményben töltöttem, mert frissen végzett népművelőként 1972-ben itt kezdtem dolgozni. Persze a családról én sem mondtam le, ezért egy ideig a gyermekneveléssel voltam elfoglalva otthon. Amikor visszatértem, könyvtárosi munkát kaptam, majd később fölkértek az intézmény vezetésére.

Akkor már nagyon jól ismertem a vasutat és a vasutasokat, rendkívül megszerettem őket, és úgy éreztem, ők is befogadtak maguk közé. Sokat változtattam az addigi munkán, de ezt többnyire külső kényszerből tettem.

– Nem kis siker az életben, ha egy olyan zárt közösség, mint amilyen a vasutasoké, elfogadja az embert.

– Tulajdonképpen nem vagyok igazi kívülálló, mert a családomban több vasutas van. Édesapám és nagyapám is a vasútnál dolgozott mindig, a férjem szintén. Jól ismerem tehát a vasutasok életét, gondjait, örömeit. Ez nagyon lényeges a munkám során, mert szinte fél szavakból is megértjük egymást. Nekik is könnyebbség, hogy nem kell magyarázkodniuk egy-egy probléma tálalásakor, és nem kell tiszteletköröket sem róniuk körülöttem.

– Milyen problémákról van szó?

– Amikor átvettem a vezetést, simán ment minden, hiszen nagyon jó elődöm volt, és az addigi tevékenységem révén is beleláttam a munkába. Aztán jöttek a gazdasági-társadalmi átalakulással óhatatlanul fölmerülő gondok. Nagyon meg kellett nézni, mire költjük a pénzt. Rangsoroltam, melyik csoportunk életképes, vagyis melyik érdemes a nagyobb támogatásra. Sajnos ez azzal járt, hogy több csoporttól meg kellett vonnom a komolyabb finanszírozást. Ez nagyon hálátlan feladat volt, de a klubvezetők szerencsére megértették, hogy nekik is tenniük kell valamit magukért. Így járt például a képzőművészeti kör. A neves fúvószenekart azonban maximálisan tudom támogatni, mert nagyon szép eredménnyel működik, számos külföldi vendégszereplésen vettek részt a muzsikusok, és minden előadásuk iránt óriási az érdeklődés. A csoportvezetők is ingyen, műkedvelői alapon dolgoznak, csupán a fúvósok karnagya kap tiszteletdíjat a művelődési háztól. A klubok vezetői többen a vasút dolgozói.

– Milyen széles a paletta, és miféle rendezvényeknek ad otthont a Vörösmarty?

– Tíz klubunk és három művészcsoportunk van. Büszke vagyok arra, hogy nagyon sokféle érdeklődésű ember jár hozzánk, és itt megtalálja azokat a kereteket, amelyek között kulturáltan és hatékonyan hódolhat a szenvedélyének. Az énekkörtől kedve a nyugdíjas vagy a természetjáró klubon át a modellező, a színjátszó vagy a jóga klubig sokfélével foglalkoznak itt az emberek. Ezek a mi állandó csoportjaink, amelyek itt működnek. Emellett több civil szervezetnek is helyet biztosítunk alkalmanként, hiszen a művelődési házak állami támogatást is kapnak, amelyből a helyi társadalmi igényeket is ki kell elégíteniük. Itt tarja a rendezvényeit például a Martin-telepi nyugdíjas egyesület vagy az Értelmi Fogyatékosok Szövetségének miskolci csoportja.

– Ezek szerint nagyon jól kell gazdálkodni.

– Hát igen. Általában mindenre jut pénz, bár kevesebb, mint amennyit szeretnék adni. Úgy állapodtunk meg a csoportvezetőkkel, hogy a közös pénzhez csak akkor nyúlunk, ha abból mindenki részesülhet, például egy-egy nagyobb rendezvény kapcsán. Ám a klubok kirándulásait, a házon kívüli tevékenységét már nem tudom támogatni, azoknak önköltségeseknek kell lenniük. Ezt pontosan megértették a tagok, nincs konfliktus. Már csak azért sincs, mert tudják, a ház a vasutasok előtt mindig nyitva áll, akár születésnapot, akár baráti összejövetelt szeretnének itt tartani. Mi nem kötődünk egyetlen munkavállalói érdekképviselethez sem, mert az a célunk, hogy a vasutasok összetartsanak, a saját köreikben érezhessék magukat. Ez hagyomány, ami tökéletesen egyezik az én elképzeléseimmel is. A Vörösmarty olyan intézmény, amelyet az úgymond kívülállók is számon tartanak, a vasutasok pedig szinte az otthonunknak éreznek. A díjban az egész közösség munkája benne van. Köszönettel tartozom tehát a munkatársaknak, a csoportoknak, s minden látogatónknak és támogatónknak.

Veszely Emőke

Idegennyelvi szaktábor Szegeden

Felhívás

A tábor időpontja: 2001. augusztus 13-18.
Helye: diákotthon, 6725 Szeged, Boldogasszony sgt. 44.

Elhelyezés: több ágyas hálókörletben, közös mosdó- és fürdőhelyiséggel.

Jelentkezés: a szaktáborozásra 12-18 éves korú diákok jelentkezhetnek. A kért jelentkezési lapot kitöltve, aláírva 2001. június 30-ig kell visszaküldeni a diákotthon címére. Nem vasutas diákok is jelentkezhetnek a táborba.

Nyelvi csoportok: 3x20 fős angol, 3x20 fős német, óraszám: 20 óra.

Szolgáltatások: teljes ellátás a diákotthon éttermében, kondicionáló terem használata, szabadtéri sportolási lehetőségek, kerékpártúra, videó, disco igény szerint, zenés kondicionáló torna, a Szegedi Szabadtéri Játékok megtekintése, városnézés, strandolás, kirándulás a vadasparkba.

A tábor térítési díja: 19.040 Ft (áfával együtt).

Információ kérhető: Révész Gábor igazgatótól és Sziráki Éva gazdasági vezetőtől. Telefonszámok: városi: 62/420-361, vasúti: 06/14-07.

„A vasút a gyermekekért" Alapítvány szegedi diákotthona kellő számú jelentkező esetén idegennyelvi szaktábort szervez a nyári szünidőben.

Köszöntő

Ezen az oldalon mostantól rendszeresen tájékoztatjuk Önöket a közhasznú társaság munkájáról. Következő számunkban a kht. vezetése arról számol be, hogy milyen munkát végeztek az elmúlt egy esztendő alatt.

Bemutatjuk szolgáltatásainkat, és azt is, hogyan lehet ezeket igénybe venni. Folyamatosan tájékoztatjuk Önöket az egészségesebb életmódhoz kapcsolódó ismeretekről, orvosaink aktuális témákról szóló írásaikkal a különböző betegségekben szenvedő olvasók életvitelét kívánják megkönnyíteni.
Várjuk kérdéseiket, észrevételeiket.

Rehabilitációs szakmai nap

A sikeres szakmai együttműködés keretében a MÁV Kórház konferenciaterme adott otthont annak az orvos- és ápolásszakmai napnak, ahol a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság rehabilitációs intézeteinek munkatársai osztották meg tapasztalataikat a mintegy másfélszáz érdeklődővel.

Az elhangzott előadások hallgatói megismerkedhettek a Hévízi és Harkányi Mozgásszervi, valamint a Balatonfüredi Szív és Érrendszeri Rehabilitációs Intézet gyógyító kollektívájának tevékenységével, orvosi és ápolási eredményeivel. Szakmai előadással mutatkoztak be a MÁV kórházak rehabilitációs, mozgásszervi és kardiológiai fekvőbeteg osztályai is.

A laikus érdeklődők számára is élvezetes szakmai eszmecserét figyelemmel kísérte, Deák Zoltán, Gaskó István, dr. Tallósy Imre, dr. Kiss Norbert, Rubik László (VSZ), Prókay Sándorné és dr. Debreczeni Katalin is.

Miért fáj a láb?

A civilizációval járó kellemetlenségek egyike a visszértágulat. A vénák fala nem elég erős ahhoz, hogy változások nélkül kibírja a ránehezedő nyomást. Ha lábaink mozgatásával nem segítünk a vérnek, hogy feljusson a szívbe, akkor a vér az alsó végtagokban rekedve kitágítja a vénákat. Ezeket a kitágult vénákat nevezzük *elsődleges visszértágulatoknak*.

A kitágult visszerekben több vér marad a kelleténél és a vénák fala kifeszül. Az érfalra ható erős nyomás miatt a szövetekben víz szaporodhat fel, amitől a lábak megdagadnak és fájnak.

A visszérbetegség tehát a *vénák vagy más néven gyűjtőerek* **betegsége.** A kórkép létrejöttében szerepet játszó tényezők családi hajlam; túlsúlyosság; többszöri terhesség; állómunka; krónikus székrekedés; nem megfelelő lábbeli (magas sarkú cipő) vagy ruhadarab (szoros harisnyakötő) viselése lehetnek.

A visszérbetegség kialakulását, illetve kiújulását meg lehet, és meg is kell előzni. Előrehaladott betegségnél a megelőzés célja a betegség következményeinek – dagadó boka, fájdalom, lábszárfekély, vénatrombózis, tüdőembólia – megakadályozása.

A **visszérbetegség kialakulásának megelőzése a helyes életmóddal kezdődik**. Próbálja meg elérni és tartani **ideális testsúlyát.** Lehetőség szerint sokat kell mozogni, sportolni (a visszérbetegségben szenvedők számára a legalkalmasabb sport az **úszás**).

Ugyancsak kerülni tanácsos a hosszas álldogálást és ülést – még akkor is, ha ezt a különböző foglakozások nem vagy alig teszik lehetővé. Fekvéskor vagy üléskor, ha módja van rá, polcolja magasra lábait. A rendszeres hideg-meleg lábzuhanyok, és a szaunázás szintén erősítheti a vénák falát.

Az orvos által javasolt gyógyszerek szedése mellett használhatunk kompressziós harisnyát, vagy fáslit – amelyek összenyomják a vénákat, így az egyirányú vértovábbítás csaknem teljesen helyreáll – és olyan krémeket, melyeket kifejezetten erre a célra javasolnak.

De soha ne feledkezzünk meg a sokat hallott mondatról: a mellékhatásokról kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Hévíz

A hévízi tó Európa legnagyobb melegvizű tava, melyet már a rómaiak is ismertek és használtak. A XVIII. század végén gróf Festetics György indította el a hévízi tófürdő kiépítését. A tó vize 39°C hőmérséklettel tör elő a 38 méter mély barlangból. Hőfoka nyáron 34°C, télen sem esik 22°C alá, így egész évben élvezhető.

A reumatikus és mozgásszervi betegségek gyógyításában méltán elismert hévízi módszernek a több mint negyedszázada az intézetünkben folyó, felkészült egészségügyi szakszemélyzettel és korszerű gépparkkal jellemezhető gyógyító tevékenység is részévé vált.

Igénybe vehető szolgáltatásaink: orvosi kezelés, injekciós terápia, mágneses tér kezelés, elektromos kádfürdő, interferenciaáram kezelés, iontoforesis, fizikoterápiás kezelések, ultrahang, örvényfürdő, tangentor, gyógytorna, masszázs.

Gyógyvizes kezelések (tófürdő, medencefürdő, víz alatti torna, iszappakolás) a kb. 150 méterre fekvő Szent András Gyógyfürdőkórházban vehetők igénybe.

Beutalás: intézetünkbe ortopéd, reumatológus és ideggyógyász szakorvos utalhat be betegeket az ország egész területéről, négyoldalas, fekvőbeteg-intézménybe szóló beutaló segítségével (A. 3510-89). A beutalás rendjét a 20/1995 sz. NM rendelet szabályozza. Intézetünk mindenki számára nyitott.

A fürdőkúrák általános ellenjavallatai: súlyos szív- és érrendszeri megbetegedések, rosszindulatú megbetegedések, eszméletvesztéssel járó központi idegrendszeri megbetegedések, súlyos illetve szövődményes máj-, vese-, tüdő-, és bőrbetegségek, terhesség.

Kirándulási lehetőségek: Hévíz környéke tele van látnivalókkal: Árpád kori templom Egregyen, Keszthely nevezetességei (Festesics kastély, Georgikon Majormúzeum, Balatoni Múzeum), balatoni hajókázás, Zalaszántói Sztupa (Buddhista szentély), Szigligeti Vár, Badacsonyi borvidék

Extra szolgáltatások: beutalt betegeinknek lehetőségük van gyógykezelésük idejét emelt szintű, szállodai környezetben eltölteni. Ez felújított szobát (WC-vel, zuhanyzóval, hűtőszekrénnyel, színes Tv-vel), extra étkezést jelent. Szállodai szobáink igénybe vehetők beutaló nélkül is, pihenésre.

Információ és szobafoglalás: Tel: 83/341-368, Fax: 83/545-989; E-mail: vasuteu.heviz@matavnet.hu

Balatonfüred

A századfordulón és az azt követő évtizedekben a Füredre jellemző pezsgő élet az évszázados hagyományú fürdőkultúrán, a szív- és érrendszeri gyógyításon és rehabilitáción alapult. A gyógyító szakemberek áldozatos munkája méltán hozta meg nemcsak a hazai, de az európai elismerést is a gyógyító kollektívák számára. A több, mint negyedszázada működő szanatóriumban nagy szakmai tapasztalattal és gyakorlattal dolgozó szakszemélyzet várja a gyógyulni vágyókat.

Igénybe vehető szolgáltatásaink: orvosi kezelés, kardiológiai kivizsgálás és rehabilitáció.

Beutalás: gyógyintézetünkbe történő beutalásra jogosult az ország minden kardiológiai vagy belgyógyászati szakrendelése/kórházi ambulanciája és osztálya, amennyiben a beutalni szándékozott beteg szív-érrendszeri alapbetegségben, ill. ennek szövődményében szenved és emiatt szorul kardiológiai kivizsgálásra és rehabilitációra. Az orvosi javaslatnak tartalmaznia kell a beteg nevét, címét, TAJ-számát, lehetőség szerint telefonszámát, a beutalást indokló betegség, a szövődmények és társbetegségek megnevezését, a beutalásra jogosult orvos/intézmény megnevezését, bélyegzőjét, a beutaló intézet ill. orvos azonosító kódszámát (9 karakter!). **Soronkívüliséggel** vesszük fel a kórházi ágyról, a szívsebészeti klinikáiról gyógyintézetünkbe áthelyezett betegeket, valamint akiknek beutalóját a járóbeteg-ellátás orvosa – indokoltan – sürgősségi jelzéssel látja el.

A beutalás ellenjavallatai: fertőző betegség, aktív psychiátriai megbetegedés, aktív kezelést igénylő onkológiai betegség, – egyéb orvosszakmák folyamatos konzultációs lehetőségét igénylő társbetegségek/szövődmények megléte.

Kirándulási lehetőségek: Balatonfüred nem szűkölködik látnivalókban, számos irodalmi és művészeti emlékhely felkeresése mellett kirándulásokat tehetünk a közeli Tihanyba, Veszprémbe. Ajkán a Kristálymúzeumot, Herenden pedig a méltán világhírű porcelán manufaktúrát tekinthetjük meg.

Extra szolgáltatások: beutalt betegeinknek lehetőségük van gyógykezelésük idejét emelt szintű szolgáltatások igénybevételével, szállodai környezetben, felújított, WC-vel, zuhanyzóval, hűtőszekrénnyel, színes Tv-vel ellátott szobában eltölteni. Szobáink pihenésre beutaló nélkül is igénybe vehetők.

Információ és szobafoglalás: Tel: 87/580-303, **Fax:** 87/343-444; **E-mail:** mavrehab@elender.hu

A Vasutasok Szakszervezete tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

az 51. Vasutasnap

alkalmából megrendezendő

IV. VSZ SPORTNAPRA

IDŐPONT: 2001. JÚLIUS 7.
HELYSZÍN: BVSC SPORTCENTRUM
(BUDAPEST, SZŐNYI ÚT 2.)

ORSZÁGOS DÖNTŐK az alábbi sportágakban:

Kispályás labdarúgás: női, férfi
Asztalitenisz: női egyéni, férfi egyéni
Sakk: női egyéni, férfi egyéni
Ulti: egyéni
Kezdési időpont: 9.30 órától

Ünnepélyes megnyitó: **10.10** órakor

EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJKIOSZTÁS: 15.30 ÓRAKOR

Gyerekek részére **rajzverseny!**

BOCSA, NEVEZÉS A HELYSZÍNEN!
DÍJTALAN STRANDOLÁSI LEHETŐSÉG!

A versenyekre **nevezési díj nincs!**

A RENDEZVÉNY HELYSZÍNÉN ÉTKEZÉSI LEHETŐSÉG!
VERSENYZŐK RÉSZÉRE AZ ÉTKEZÉS DÍJTALAN!
BELÉPÉS VASÚTI ARCKÉPES IGAZOLVÁNNYAL!

SZERETETTEL VÁRUK MINDEN VASUTAST ÉS KEDVES CSALÁDJÁT!

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

KERESZTREJTVÉNY

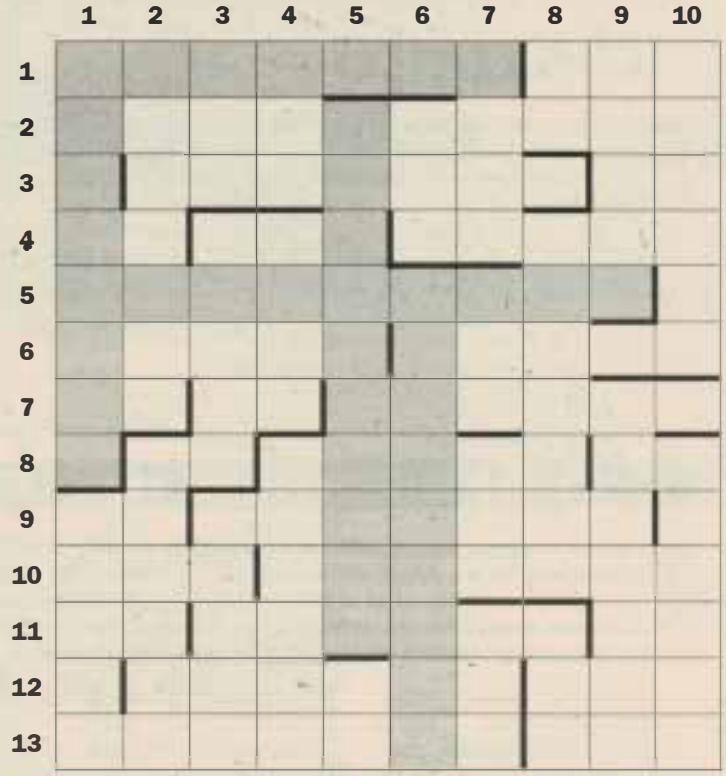

Természetes ellenség nélkül hatalmas mértékben szaporodott el Európában a 30-as évek végén. Függőleges 5 véletlenül ide került.
A függőleges 1 ősszel a vízszintes 1. szétszórva tömegesen okoz vízszintes 9.
A védekezés leghatékonyabb módja a függőleges 6.

VÍZSZINTES:

1) **Megfejtés és III. része a Balatonban van!**
2) Időszerűen;
3) Rádiusz – fúrógép része – fél part!;
4) Szolmizációs hang – férfi név, letilt;
5) **Megfejtés IV. rész,** – oxigén;
6) Kutyatulajdonos – fiatal (ang);
7) Némán fonó – három egynemű je – kézimunka szövet;
8) Üst harmada – feles erdő! – vasolvasztó – Olga, Hedvig;
9) Kiló, liter – bizonytalan – első betű;
10) Areométerben van – kelleti magát;
11) Lajt töredék – mész és homok elegye – római ötven duplázva;
12) Atom – temetkezési dömb – ...izmus (Kína) vallás;
13) Töltelékáru-féle – enyhe kábítószer.

FÜGGŐLEGES

1.) **Megfejtés II. rész,** – Fejfedő;
2) Tudatlan – eltevé;
3) Középen eltol! – fiókot kulcsol, kísértet (lat);
4) Nyílás – óvoda – gyors;
5) Elemér, **megfejtés I. rész,** – néma Gizi;
6) Nitrogén – betegséget jelez **– megfejtés V. rész;**
7) ...Turner – elektromos részecske – becézett Olga – Enikő becézve;
8) osztrák, svéd, gk.j. – Ittrium vj. – tetejére pattan – TV csatorna;
9) kártyában ...oszt – nitrogén vj. – sáncolás (sakk);
10) hasonló (gör.) – Edit – Veszed a hangot.

Készítette **Bánszegi József**

Lapunkat rendszeresen szemlézi MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«

OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest,
VIII. ker., Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
Fax: 303-4744
http://www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/7–8. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. JÚLIUS–AUGUSZTUS

A TARTALOMBÓL:

3. Nem lehet megszüntetni a Kollektív Szerződés vívmányait

A hónap VÉT tárgyalásait a KSZ módosítása körüli viták jellemezték. Szakszervezeti visszautasítások és kezdeményezések.

6. Vendégünk volt Ove Dalsheim, a Norvég Vasutasok Szakszervezete Elnöke

A vezető tájékoztatta az egybegyűlteket a norvég vasút működéséről, a szakszervezeti munkáról.

12. A közelmúltban megalakult a Szociáldemokrata Unió

Interjú Schiller Lászlóval, a szervezet társelnökével.

17. Jó hangulat, remek idő

Mintegy négyszáz versenyző mérte össze szellemi és fizikai erejét július 7-én, a Vasutas Sportnapon.

A K T U Á L I S

Köszönet az áldozatért

Hagyományőrző módon a VSZ idén is elismerte és megköszönte azon tisztségviselők egy részének kiemelkedő, türelmes és kitartó szakszervezeti munkáját, akiket a kollégáik is érdemesnek tartottak a KÖZMEGBECSÜLÉSRE.

„Voltak elődök, lesznek utódok, akik vállalják a harcot.”

A rendszerváltás tizenkettedik évében a VSZ nem feledkezhetett meg az igazi értékekről. Azokról sem, akik keményen dolgoznak a munkahelyükön, munkájukat hibátlanul végzik, és még a közösség gondját is a nyakukba veszik. Nekik legalábbis köszönet jár. Járna, mondhatnánk, de a köszönet legtöbbször elmarad. Helyette néha szidás, a felelősség felhánytorgatása, követelőzés, elégedetlen hangnem a „jutalom”. Ezt kapják egyes kollégáktól, elismerő szavak helyett. És kik azok, akik bírálnak? Talán potyautasok? Vagy talán olyanok, akik elégedettek a sorsukkal? Ha igen, miért kritizálnak?

Mióta világ a világ, a munkavállalók erejének titka az összefogás és az, hogy a dolgozók rátalálnak a megfelelő vezetőikre, akikben bíznak. Ezért mögéjük állnak, hogy még erősebbek legyenek a munkaadóval szemben. A jussunkért két magatartás közül választhatunk mi, munkavállalók. Az egyik, hogy kegyesen adnak nekünk valamit, és azt mi alázattal elfogadjuk. A másik, hogy öntudatosan lépünk föl – mert tudjuk, mi jár nekünk –, ezért egyenlő félként osztozunk. A különbség világos. Az alamizsna mindig kevesebb, mint a jogos hányad. De az alkuhoz erő kell, amelyet a munkavállalók közössége a szakszervezeteken, a VSZ-en keresztül képes megszerezni és érvényesíteni.

A VSZ elnöksége a Vasutasnapon azokról a tisztségviselőkről szólt méltató hangon, akik a többről, a jogosról alkudtak a Köz javára.

Tették ezt akkor is, amikor a családjuk asztaláról a másik oldal egyes képviselői elvették a kenyér egy részét – büntetésül. Tették a dolgukat meggyőződésből, egyenes és töretlen gerinccel, jó szívvel.

Ezek az emberek viszik előbbre a világot, mert nem tévesztik szem elől a tisztességet. Nem fogadják el az igazságtalanságot, hogy csak a felkapaszkodók, a tányérforgatók részesüljenek a Köz által előállított többletből.

A becsület tartalma nem értékelődött le, nem változott meg a VSZ-ben. A tisztségviselők, a tagság többsége a küzdelmes jelenben teszi a dolgát azért, hogy a vasútnak ne csak fényes múltja, hanem stabil jövője is legyen. Ezek az emberek nem árulják prémiumért a lelküket, nem hagyják tönkretenni a vaspályát, ami az életüket jelenti minden tekintetben.

A vasút, a szakszervezet mindig is a küzdelemről, a kihívásoknak való megfelelésről szólt. Voltak elődök, lesznek utódok, akik vállalják a harcot. A história pedig szorgalmasan feljegyzi a történéseket, a tetteket. Nem válogat, írja a jót és a rosszat, persze a „szereplők” nevét sem felejti el. A gyerekek, az unokák, a kollégák pedig szintén emlékeznek.

A becsület tartalma nem értékelődött le, nem változott meg a VSZ-ben

A VSZ ELNÖKSÉGE A HARMADIK ÉVEZRED ELSŐ ÉVÉNEK VASUTASNAPJÁN MINDEN TISZTSÉGVISELŐJÉNEK ÉS TAGJÁNAK MEGKÖSZÖNI A VASUTASSÁG NAGY CSALÁDJÁÉRT VÉGZETT, ÁLDOZATKÉSZ MUNKÁJÁT!

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

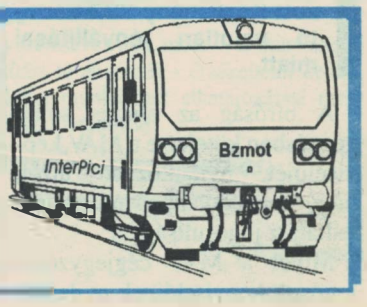

Korrektség: A dolgozók átverésére használja a MÁV az adófizetők pénzét

A „MÁV Rt. dolgozóinak lapjaként" elhíresült Vasutas Hírlap (VH) ismét nagyot alakított. „Egyelőre nem kell helyreigazítani" címmel ez évi 12. számában hírül adta, hogy a bíróság első fokon nem adott helyt a VSZ helyreigazítási kérelmének, amelyet az újság 7. számában megjelent, „A VSZ miatt késik a segély" című cikke miatt nyújtott be.

Ez a kis apró hír lehetővé tette, hogy ismételten közzétegye a VH 7. számában már megjelent valótlan állítását, miszerint „a VSZ a üdülési térítési díjak mértékében volt a felek között. Ez egyébként a VÉT-ülésen készült hangfelvételből egyértelműen megállapítható, amelyet a VSZ a tárgyaláson bizonyítékként felajánlott.

Talán érdemes felidézni a bírósági tárgyalásról készült jegyzőkönyvből a felperes képviseletét ellátó jogtanácsos nyilatkozatát: „Előadásomat annyiban pontosítom, hogy a felperes, a munkáltató által javasolt üdülési térítési díj emelésének elfogadását, a csereüdültetésről szóló megállapodás elfogadásához kötötte."

> „A KERESET ELUTASÍTÁSA NEM JELENTI, HOGY A BÍRÓSÁG A MÁV RT-NEK „ADOTT VOLNA IGAZAT"

A VSZ által szervezett csereüdüléssel kapcsolatban tudni kell azt, hogy a csereüdülésben való részvétel nincs szakszervezeti tagsághoz kötve, és a MÁV-tól igénybe vett férőhelyekért a VSZ nem kedvezményes térítési díjat fizet. Lényegében a MÁV helyett finanszírozza az egyébként felmerülő veszteséget.

A bíróság az ítéletének indokolásában rámutat, hogy „a Kereset elutasítása nem jelenti, hogy a bíróság a MÁV Rt-nek „adott volna igazat" a vitában, hanem azt, hogy a leírtakat tartalma szerint a szabad vélemény-nyilvánítás keretei közötti vélemény-nyilvánításnak tekintette".

Ez utóbbival összefüggésben a bíróság rámutatott arra is, hogy a kereset elbírálásakor azt vizsgálta, hogy a sajtószerv a közléssel – függetlenül annak érték- és valóságtartalmától – túllépte-e a véleménynyilvánításhoz való alkotmányos alapjog kereteit.

A közlemény címe is sokat sejtet: „Egyelőre nem kell helyreigazítani". A szerző valamit tudhat, hiszen a VSZ az ügyben még másik két helyreigazítási kérelmet is benyújtott a bírósághoz. Ezek közül az egyikről – amint azt „Sajtó-helyreigazítási pert nyert a VSZ a Vasutas Hírlap Szerkesztősége ellen" című cikkünkből kiderül – biztosan olvasni fognak a menedzser beosztású dolgozók lapjában.

Az ítélet kapcsán jut eszembe. Amennyiben valaki vezetői értekezleten véletlenül azt hallaná, vagy a menedzser beosztású dolgozók lapjában azt olvasná, hogy a június 28-ára kitűzött VÉT azért maradt el, mert a VSZ képviselője nem rendelkezett felhatalmazással, a hírt ne higgye el, mert az nem felel meg a valóságnak.

Ezzel szemben a valós tény az, hogy a VSZ képviseletére jogosult személy harmincöt percet késett.

A VÉT ügyrendje szerint az elnök az előre be nem jelentett távolmaradás esetén 30 perc várakozás után köteles az ülést berekeszteni.

A VSZ az ülést megelőzően tájékoztatta a VÉT-et, hogy egy határidős bírósági beadvány munkálatai miatt a képviselője előre láthatóan tizenöt-harminc percet késni fog. Hiába, a harmincöt perc soknak bizonyult.

Valószínűleg a dolgozókat semmiféle hátrány nem éri a VÉT elmaradása miatt, ugyanis napirendként azokat a MÁV KSZ-módosítási javaslatokat kellett volna megtárgyalni, amelyek elfogadásuk esetén a dolgozók hátrányára változtatná meg a MÁV KSZ-t.

Ugye, kedves olvasó, emlékszik még a közlekedési miniszternek azon levelére, amelyben megnyugtatta Önt, hogy ez nem fog bekövetkezni?

Dr. Bíró Tibor

A MÁV-TÓL IGÉNYBE VETT FÉRŐHELYEKÉRT A VSZ NEM KEDVEZMÉNYES TÉRÍTÉSI DÍJAT FIZET

Kollektív Szerződés szociális fejezetének aláírását ahhoz kötötte, hogy a MÁV előbb elégítse ki a szakszervezet külföldi csereüdültetésre vonatkozó igényét". A cikk írója, aki a névtelenség homályába burkolózik – vajon miért? –,a bíróság ítéletéből azt a következtetést vonta le, hogy „a tény, amelyet a Vasutas Hírlap közölt, megfelelt a valóságnak".

Valóban megfelelt? Vizsgáljuk meg egy kicsit a valós tényeket!

A VSZ a helyreigazítási kérelmében azt kérte, jelenjen meg az a tény, hogy a szociális jóléti pénzeszközök felosztásában létrejött a megállapodás, vita kizárólag az

Kalózrádiót működtet a MÁV?

A Vasutasok Szakszervezete sajtó-helyreigazítási keresetet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz a MÁV Hírtelefon III. évfolyam 17. adásában a „Döntés született a segélyekről, a támogatásokról" cím alatt elhangzott Közlemény VSZ-t érintő valótlan tényállításai miatt.

A Vasutasok Szakszervezete panasszal fordult az Országos Rádió és Televízió Testülethez

A bíróság az eljárás során végzésben kötelezte a MÁV képviselőjét, nyilatkozzon arról, hogy rendelkezik-e műsorszolgáltatási jogosultsággal.

Mivel a MÁV cégjegyzésre jogosult képviselőinek nyilatkozatából az derült ki, hogy a MÁV Rt. nem rendelkezik műsorszolgáltatási jogosultsággal – ennek bizonyítására becsatolták a MÁV Rt. alapító okiratát –, így sajtó-helyreigazítási eljárásban alperesként nem szerepelhet, ezért a bíróság az eljárást megszüntette.

A helyreigazítási kérelem tartalmában megegyezett azzal a kérelemmel, amelyet a VSZ a Vasutas Hírlap Szerkesztősége ellen nyújtott be, s amelynek a Pesti Központi Kerületi Bíróság helyt adott.

Tekintettel arra, hogy az eljárás során felmerült annak gyanúja, hogy a MÁV az 1996. évi I. tv. által előírt eljárásban nem szerezte meg a MÁV Hírtelefon működtetéséhez szükséges engedélyt, a VSZ panasszal fordult az Országos Rádió és Televízió Testület Műsorszolgáltatási Igazgatóságához, kérve annak felügyeleti intézkedését.

P. A.

PANASSZAL ÉLTÜNK!

Kell-e nekünk ÜT?

Több szempontból is érdekes a felvetés. Az üzemi tanácsok létrejöttét a politikai jobbra tolódás alapozta meg. A nagy szabadságvárásban nem vettük észre – akik meg látták, azokra nem hallgattunk –, hogy a szerződéses szabadság nem a munkavállalóknak kedvez. Le akartuk bontani a pártállami szakszervezeteket, és ebben segítségünkre volt a politika is. Létrehozta az érdekvédelem ellenpontját, az üzemi tanácsokat. Korábbi szakszervezeti jogosítványokat adott át egy olyan szerveződésnek, amelynek sem múltja, sem tapasztalata, sőt még megalapozott jogi háttere sem volt. Az üzemi tanácsokat és azok választási ceremóniáit a szakszervezetek gyengítésére használta és használja a politika. Négy olyan vonulata van az érdekvédelem gyengítésének, amely tetten érhető.

KI FOGJA MEGVÉDENI A MUNKAVÁLLALÓ ÉRDEKEIT?

Az első a jogosítványok átruházása. A második a szakszervezeti reprezentativitás mérése. A harmadik a szakszervezeti vagyonosztozkodás. A negyedik pedig a legújabb, amely KSZ-kötési jogosultsággal ruházta föl az ÜT-ket. E legutolsó törvénymódosításból egyértelműen látszik az a szándék, mely a jobboldalra olyan jellemző: úgy adok, hogy közben elveszek.

Jogosultságot adott minden munkavállalónak – akár szakszervezeti tag, akár nem –, de nem adott ahhoz fölhatalmazást, hogy ezt a jogosultságát kikényszeríthesse. A fonal pedig gurul tovább, mert ha ez a kurzus marad hatalmon a választások után, akkor rövid időn belül a szakszervezetek ki lesznek tiltva a munkahelyekről. Akkor ki fogja megvédeni a munkavállaló érdekeit, ki fog kollektív szerződést és egyéb megállapodásokat kötni szociális, jóléti és munkásellátási kérdésekben?

Sokan elhagyták a szakszervezeteket, mert nem értékelik a tevékenységüket, és még mindig természetesnek veszik a többletjuttatásokat. De ennek rövidesen meglesz a böjtje. Az a szakszervezet, amely mögött nem állnak tömegek, amelynek kevés a tagja, nem érhet el eredményeket. Az a szakszervezet, melynek kevés a tagja, nem tud megválasztható, elfogadott jelöltet állítani az ÜT-be, és veszélybe kerülhet az 50 %-os reprezentativitás, amely felruházza a szakszervezeteket a kollektív szerződés megkötésével.

A független jelöltek mind az érdekvédelmet csökkentik és veszélyeztetik. Kevés az, ha majd kívülről beszavazok, ettől még a szakszervezetek nem lesznek erősek. A sötét jövő, amelyet felvázoltam, nem is lesz olyan távoli. 2002. december 31. emlékezetes és rettegett dátum lehet a vasutasság életében, ha nem ébred föl sürgősen, és nem kezd gondolkodni. Itt még a menedzser is munkavállaló.

2002. év végén lejár a hároméves megállapodás és a vállalati kollektív szerződés. Kikkel maguk mögött fognak a szakszervezetek KSZ-t és új megállapodásokat kötni?

Igen, kell az ÜT, mert a privatizáció és az átszervezés még nem fejeződött be.

Igen, kell az ÜT, mert a jog gyakorlását más nem veheti át.

Igen, kellenek az ÜT-k, de nem a függetlenekből, hanem az erős és jól képzett szakszervezeti tagokból, tisztségviselőkből állók, mert csak így tudjuk megvédeni és megőrizni a korábban kivívott – bár a munkavállalók által alulértékelt – megállapodásainkat.

Pszota Árpád

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

● **A Kollektív Szerződés 1/B mellékletét képező, melegkörnyezetben végzett közepesen nehéz, illetve nehéz fizikai munkának minősülő munkakörök jegyzéke elkészült.**

Tekintettel arra, hogy központilag nem oldható meg valamennyi ilyen munkakör megnevezése, a megállapodás 13. pontja példálózó felsorolást jelent. A megállapodás – a KSZ Helyi Függelékekben utalva – a fel nem sorolt munkakörökben foglalkoztatottak részére is biztosítja az óránkénti pihenő időket, ha a feltételek megvannak (tartós munkavégzés (minimum 1-2 óra, 29 °C vagy magasabb hőmérséklet, közepesen nehéz vagy nehéz fizikai munkavégzés szabad környezetben). Az eredetileg május 30-án kötött megállapodást a munkaköri jegyzékek összeállítása során egyszerűbben alkalmazható formában újra kötötték a felek VI. 14-én (lásd VSZ 24-es INFO).

● **A hónap VÉT tárgyalásait a KSZ-módosítás körüli viták jellemezték.**

2001 április 17-én módosította az országgyűlés a Munka Törvénykönyvét, május 11-én került kihirdetésre, július 1-től hatályos. Az EU-csatlakozás miatt szükséges jogharmonizációt használta fel a magyar kormány arra, hogy olyan változtatásokat is átvezessen az Mt-be, amelyek a munkáltatás törvényi feltételeit úgy változtatják meg, hogy a munkáltató (tőketulajdonos) az emberi munkát sokkal hatékonyabban, nagyobb gazdasági haszonnal tudja felhasználni – munkarendek, munkával való ellátottság – minden ellentételezés nélkül. Ezt a lehetőséget a MÁV vezetése is megragadta, és május 30-án átadta a KSZ-módosítási tervezetét, 33 §-t érintően 65 módosítási indítvánnyal.

A szakszervezeti oldal határozottan visszautasította a munkáltató azon törekvését, hogy:

- A szakszervezeti taglétszámot évi négy alkalommal közjegyző által hitelesített közokiratban igazolja (KSZ 12.§).
- A vállalati végkielégítéshez való jogosultságot a munkáltató szűkítse (KSZ 19 §)
- A munkaidőkeretek szakági vagy helyi függelékben éves mértékig kiterjesztésre kerülhessenek (KSZ 23.§).
- A még itt-ott előforduló átlagkereset díjazás távolléti díjra csökkenjen (KSZ 23. 6.§).
- Munkarend egy héten belül ellentételezés nélkül módosítható legyen (KSZ 25. § /1/).
- A hatnapos munkahét lehetősége ismét megteremtődjön (25.§ 6.).
- A készenléti jellegű munkakör feltétele olyan formában kerüljön meghatározásra, amely feltételek akár mind az 55000 munkakörre vonatkoztathatóak (KSZ 35. §).
- Munkáltató növelni kívánja az éves túlórakeretet 300 óráig (KSZ 36. § /5/).
- Munkáltató csökkenteni kívánja akár 8 órára a napi pihenőidőt (KSZ 41.§, új /4/).
- Munkáltató a helyettesítést mint fogalmat és mint plusz díjazási lehetőséget meg akarja szüntetni (KSZ 58. §).
- Növelni kívánja a munkavállalói kártérítési felelősség anyagi következményeit 2 havi átlagkereset mértékéig (KSZ 80. § /3/).
- Szigorítani kívánja a munkabaleset esetén KSZ-ben külön biztosított plusz kártérítés feltételeit (KSZ 82. § /6/).

A VSZ kezdeményezte, hogy:

- 2002-től a napi kötelező munkaidő csökkentésére további több éves ütemezés készüljön el (KSZ 22.§).
- A telephelyen kívüli oktatás miatt felmerülő oda-vissza utazási időt munkaidőként számolják el (KSZ 34. §).
- Az éves túlórakeret mértékének felemelése a megfelelő túlórapótlék emelésével járjon el. A túlórapótlék 200–250 óra között 125, 251–300 óra között 150%-ra emelését javasoljuk.
- A KSZ 3. sz. mellékletében a VI/9 pontot indítványoztuk úgy átfogalmazni, hogy a munkavállalót (képviselőjét) ne csak a meghallgatásáról készült jegyzőkönyv, hanem a vizsgálat teljes anyagára vonatkozóan illesse meg a másolatkérés joga.
- A lakáson töltött készenlét díjazása a személyi alapbér 40%-a legyen (KSZ 38 § 8.a. pont).
- A pihenőnapra, illetőleg munkaszüneti napra elrendelt munkahelyi készenlét a személyi alapbér 65%-a, az ilyen napon tartott lakáskészenlét a személyi alapbér 50 %-a (KSZ 38 § 8. c alpont helyett felveendő).
- Javasoltuk leszabályozni, hogy a MÁV Rt-nél kiküldetésnek minősül az is, ha a munkavállaló munkáját – a munka természetéből adódóan – a szokásos telephelyén kívül végzi. Kiegészíteni indítványoztuk a szabályt egy új 6. ponttal „Kiküldetés esetén a munkaidőn kívül felmerülő utazási időre a személyi alapbér 50 %-a fizetendő" (KSZ 62. §).
- Az Mt. 5. §-ára tekintettel javasoltuk az Esélyegyenlőségi Bizottság felállítását paritásos alapon.

Lapzártáig a tárgyalások kétszer vették sorra a módosítási javaslatokat, de érdemi előrelépés nem látszik. Úgy tűnik, hogy csak az alaki módosításokban nincs vita (számozás változás). Szakszervezetünk mindent megtesz annak érdekében, hogy a KSZ-ben lévő a megelőző években elért vívmányok megmaradjanak, de nem kizárt, hogy ehhez nem lesznek elegendőek a tárgyalóasztalnál elmondott érvek (lásd 22, 24 és 25/2001. évi INFÓ).

Az egyes munkavállalónak is éreznie kell a felelősséget önmaga jövőjéért! Szakszervezetünk kellő időben felhívta tagjai figyelmét az Mt. módosítás negatívumaira!

A vasút vezetésével már most – a munkáltatói KSZ módosítási törekvésnél – érzékeltetni kellett, hogy nem lehet munkáltatói elhatározással megszüntetni a KSZ vívmányait!

Összefogás, szolidaritás: eredménymegőrzés!

Varga Gyuláné

Mégsem a VSZ miatt késett a segély

Sajtó-helyreigazítási pert nyert a VSZ a Vasutas Hírlap Szerkesztősége ellen

AZ ELSŐ FOKON ELJÁRÓ BÍRÓSÁG A VASUTASOK SZAKSZERVEZETE KERESETÉNEK RÉSZBEN HELYT ADOTT

A Vasutasok Szakszervezete sajtó-helyreigazítási keresetet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz a Vasutas Hírlap (VH) 2001. május 1-jei számában a „Döntöttek a segélyről" c. cikkben megjelent valótlan tényállítások miatt.

A cikkben a VH azt állította, hogy az idei szociális és jóléti célra fordítható keretekről, a segélyek és a térítési díjak emeléséről kötött megállapodás késői időpontban történő aláírásáért a VSZ okolható.

Az első fokon eljáró bíróság, a Vasutasok Szakszervezete keresetének részben helyt adva, arra kötelezte a VH szerkesztőségét, hogy a jogerős ítélet kézhezvételét követő legközelebbi lapszámban ugyanazon a helyen, ugyanazon betűtípussal és betűnagysággal az alábbi helyreigazítást tegye közzé:

„A Vasutas Hírlap 2001. május 1-i számának »Döntés született a segélyről« c. cikkében valótlanul állítottuk, hogy az idei szociális és jóléti célra fordítható keretekről, a segélyek és térítési díjak emeléséről szóló megállapodás szokatlanul késői megkötésének az oka az volt, hogy a Vasutasok Szakszervezete a megállapodás aláírását ahhoz kötötte, hogy a MÁV előbb elégítse ki a szakszervezet külföldi csereüdültetésre vonatkozó igényét. A valóság ezzel szemben az, hogy a megállapodásnak a korábbi években megszokotthoz viszonyított jelentős elhúzódásának oka a MÁV Rt. és szakszervezetek közötti egyeztetés, illetve vita elhúzódása volt."

A MÁV RT. ÉS A SZAKSZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYEZTETÉS, VITA ELHÚZÓDOTT...

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

BT.

Munkaviszonyra vonatkozó szabályt sértett a MÁV

A bíróság a VÉT-en való részvételre kötelezte a MÁV vezérigazgatóját

A Vasutasok Szakszervezete 2000. november 28-án kérelmet nyújtott be a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz, amelyben a MÁV Rt. kérelmezett jogellenes magatartásának megállapítását kérte azzal kapcsolatban, hogy a 2000. október hó 17-, 25-, 31-re, november 9-, 14-re meghirdetett tárgyalások elmaradtak. Ezen túlmenően kérte a MÁV Rt. kötelezését a VÉT tárgyalásokon való képviselet körében, az ügyrendnek – amely Kollektív Szerződés erejű megállapodásnak minősül – megfelelő magatartásra.

A megismételt eljárásban, amelyre a másodfokú bíróság kötelezte az első fokú bíróságot, a bíróság a kérelemnek helyt adott, és kötelezte a MÁV-ot, hogy az ügyrend módosításáig a kéthetente tartandó VÉT tárgyalásokon a vezérigazgatóval képviseltesse magát.

Az első fokú ítéletnek ma már nincs gyakorlati jelentősége, mivel időközben kompromisszumos megoldással megállapodás született a VÉT ügyrendjének módosításában.

Az ítélet mindenesetre erkölcsi elégtétel a reprezentatív szakszervezetek számára, mivel a MÁV a szakszervezetekre hárította a felelősséget a VÉT-ek elmaradása miatt.

Dr. Bíró Tibor

Feljegyzések a politikáról

Bismark szerint a politika a lehetséges művészete.

A politika sehol sem a zárdaszűzek ártatlan csevegése.

A politika olyan, mint a víz, a legeldugottabb részeket is elönti, feltölti.

K.S.

Búcsúzunk

2001. június 27-én 73 éves korában elhunyt **Rétfalvi Tibor,** a Vasutasok Szakszervezete Szervezési Osztályának egykori vezetője.

Vasúti pályafutását 1948-ban kezdte a komáromi pályafenntartásnál.

Fiatalon bekapcsolódott a szakszervezeti mozgalomba. 23 éves korában már a Vasúti Főosztály szakszervezeti bizottságának a tagja. 1955-től a Vasutasok Szakszervezetének függetlenített munkatársa, mint szervezési instruktor. 1969-ben megbízást kapott a Szervezési és Káder Osztály vezetésére.

1979-ben saját kérésére – érdemei elismerése mellett – fölmentették osztályvezetői beosztásából. Ez időtől nyugdíjazásáig az Első Vasutas Biztosító Egyesület ügyvezető elnöki feladatait látta el.

Hozzátartozói, barátai, volt munkatársai július 11-én 11.00 órakor a Rákoskeresztúri Újköz Temetőben kísérték utolsó útjára.

EMLÉKÉT KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Vendégünk volt Ove Dalsheim,

a Norvég Vasutasok Szakszervezete Elnöke

Az elmúlt napokban a VSZ meghívására Magyarországon vendégeskedett a Norvég Vasutasok Szakszervezetének Elnöke. Ove Dalsheim sokat tett azért, hogy a VSZ-t megismerjék az északi országokban, a Közlekedési Dolgozók Nemzetközi Szövetségében /ITF/. Közbenjárt azért is, hogy szakszervezetünk minél előbb a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetsége (ETF) tagja legyen.

A VSZ Elnöksége a TK és IB titkárokkal kibővített értekezleten hallgatott meg tájékoztatót a norvég vasút működésével kapcsolatos aktuális kérdésekről és a szakszervezet működéséről. Ove Dalsheim elmondta, hogy a globalizáció náluk is érezteti hatását. Országuk nem tagja az EU-nak, ennek ellenére élénk kísérletezés folyik a vasút átalakítására. A pályavasút és a vállalkozó vasút szétválasztásával óvatosan bánnak. Több északi ország által alkalmazott modellt vizsgálnak. Szakszervezetük ellenez minden átgondolatlan kísérletet. Az átalakítás első lépésétől, a gondolat felvetésétől részese a szakszervezet a tárgyalásoknak. A minisztérium, a vasúti vezetés és a szakszervezet közös döntéseivel történhet csak változás. A norvég vasút széles körű autóbusz- és tehergépkocsi-forgalmat is bonyolít a szolgáltatások komplexitása érdekében.

A szakszervezet működéséről szólva elmondta, hogy szoros együttműködés van a közlekedési szakszervezetek között. Együttes követeléseket fogalmaznak meg. A béralkut, a KSZ-t 4-5 évre kötik. A béremelés mindig meghaladja az inflációt, tehát a reálkeresetek folyamatosan nőnek. Szakszervezetük folyamatos párbeszédet folytat a vasúti vezetéssel, a közlekedési minisztériummal a munkavállalókat és a vasúti gazdálkodást, fejlesztést és átalakítást érintő ügyekben. A miniszterrel negyedévente, illetve szükség szerint, a vasút vezérigazgatójával havonta rendszeresen, illetve szükség szerint tanácskoznak.

Szakszervezetükben 90 % feletti a szervezettség, amely olyan erőt biztosít számukra, hogy 15 éve nem volt sztrájk a bérekért és a KSZ megkötéséért, illetve módosításáért. A szociális partnerek folyamatos párbeszéde minden ágazatban – a gyengébb szervezettségűekben is – folyamatos. Az elnök elmondta: Norvégiában úgy tartják, hogy az együttműködés, a másik fél véleményének meghallgatása és figyelembe vétele az általános kultúra része, a demokrácia alapeleme.

Szakszervezetükben 90% feletti a szervezettség

Ove Dalsheim tájékoztatta közlekedési miniszterüket, a Vasutasok Szakszervezete meghívására Magyarországra utazik. Terje Moe Gustavsen miniszter úr üdvözletét küldte szakszervezetünknek. Jó szívvel gondolt a Norvég Vasutasok Szakszervezete kongresszusán történt személyes találkozásunkra, amelyen a norvég vasúti vezetés is hiánytalanul képviseltette magát. A VSZ Elnöksége nevében, levélben viszonoztuk a miniszter jókívánságait. A Norvég Vasutasok Szakszervezete és a VSZ is a kapcsolatok fejlesztésében, a kétoldalú együttműködés kiszélesítésében érdekelt. A találkozón a két szakszervezeti vezető a kapcsolatok fejlesztésében állapodott meg.

Dr. Márkus Imre

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
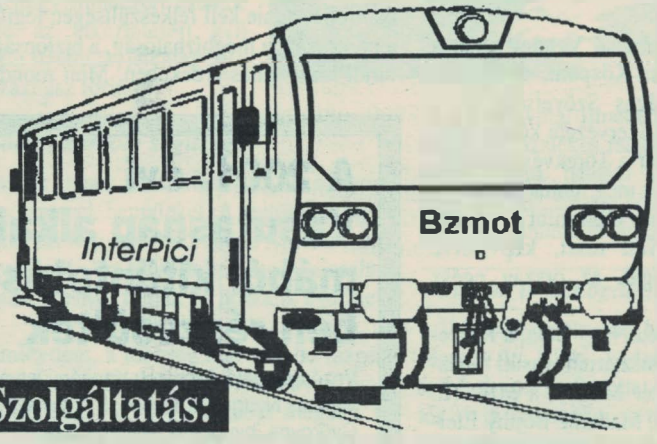

Tevékenységi körünk:
• vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
• vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
• 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
• Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése
InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása
Szolgáltatás:
• láng- és plazmavágás
• nagypontosságú fémmegmunkálás
• szemcseszórás
• alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése
MVJ
9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Szakszervezeti kitüntetések az 51. Vasutasnap alkalmából

2001. július 4-én a Pályagazdálkodási Központ adott helyet a Vasutasok Szakszervezete Központi Kitüntetési Ünnepségének.

Több évtizedes hagyományt folytatva, szakszervezetünk a Vasutasnap alkalmából kitüntetéssel is meg kívánja köszönni azoknak a tisztségviselőknek a munkáját, akik az átlagosnál többet tettek és tesznek aktív és nyugdíjas tagjaink érdekében.

Vasutasok Szakszervezete Arany Jelvény kitüntetésben részesültek:

Balogh Károly társadalmi szb titkár – MÁV FKG Kft. Jászkisér; Bodnár János társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Villamos Vonalfőnökség, Szajol; Fekete István társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Anyaggazdálkodási Főnökség, Pécs; Forgó Ágnes társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Ügykezelési és Dokumentációs Hivatal; Gosztonyi Edéné alapszervezeti gazdasági felelős – Pénzügyi és Számviteli Hivatal Szombathely; Huszti Rezsőné VSz ONy SZ Választmányának és Elnökségének tagja; Koutny Lajos társadalmi szb titkár-helyettes, főbizalmi – MÁV Utasellátó Rt. Budapest-Keleti; Papp József szb-titkár, Járműjavító IB tagja, választmányi tag – Dunakeszi Járműjavító (Daimler Chrysler Rail System MÁV Hungary) Kft; Pszota Árpád Gépészeti Intéző Bizottság titkára, VSz Választmány tagja; Sándorné Kucsma Marianna társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Pályagazdálkodási Főnökség Hódmezővásárhely; Suszter Csaba társadalmi szb titkár, VSz Választmány tagja – MÁV Rt. Csomóponti Főnökség Nyíregyháza; Szendrei Géza VSz Miskolc Területi Képviselet (volt) titkára; Tóth Péter társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Gépesített Rakodási Főnökség Záhony

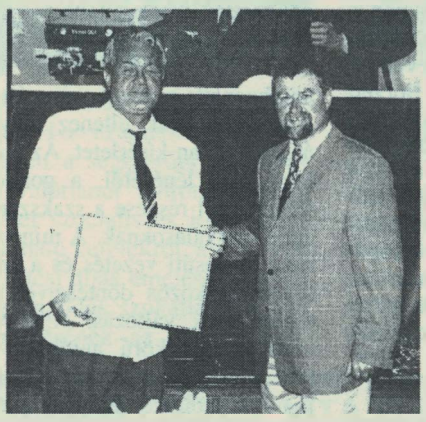

Vasutasok Szakszervezete Elismerő Oklevélben részesült:

Magyar Péter társadalmi szb titkár – MÁV Rt. Állomásfőnökség Keszthely; Újj Józsefné, VSz Nőbizottság tagja – MÁV Rt. Csomóponti Állomásfőnökség Miskolc,

Vasutasok Szakszervezete Elnöksége Dicsérő Oklevél kitüntetésben részesült:

A VSz Dombóvári Nyugdíjas Alapszervezete, valamint a VSz TEBF szombathelyi alapszervezete.

A kitüntetéseket Dr. Franz József, a nyugdíjas alapszervezet elnöke, illetve Szíj Gábor szb titkár vette át. A kitüntetéshez az alapszervezetek 100-100 ezer forint jutalmat kapnak, melyet infrastruktúrájuk fejlesztésére fordíthatnak.

A fentieken túl mintegy százan vehették át alapszervezetüknél a napokban a Vasutasok Szakszervezete Elismerő Oklevél kitüntetését.

Valamennyi kitüntetettnek ezúton is megköszönjük a tagjaink érdekében végzett önzetlen munkáját, további eredményes munkát és jó egészséget kívánunk!

Pauer Olivérné

Országos Nyugdíjas **Vasutasnap 2001**

A harmadik évezred első évében tölti ötvenegyedik születésnapját a vasutasnapok intézménye. Kezdetét vette tehát második félévszázada, és reméljük, utódaink is megőrzik e tisztes kort megélt hagyományt.

A huszonegyedik század első Vasutasnapját a Törekvés Művelődési Központ, a Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége és a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete közös szervezésében immár hetedszer a Törekvés Művelődési Központban rendezték meg június 27-én.

Az ünnepi rendezvényen több mint négyszáz nyugdíjas vasutas vett részt, képviselve helyi szervezeteik tagságát, az ország egész területéről.

Az ünnepségen részt vett Nagy Béla, a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium vasúti főosztályának vezetője, dr. Péter Mihály, a MÁV Rt. vezérigazgató-helyettesen, Madarné Böjthy Etelka, a VOKE elnöke, Neuschl Gyula, a MÁV Rt. humánpolitikai főosztályának vezetője, Pálfi Andrásné, a X. kerületi Önkormányzat képviselője és dr. Alberti Sándor, a Rudolf Egyesület ügyvezető elnöke, valamint a rendező szervezetek vezető tisztségviselői. A jelenlévőket Szőllősi Ilona, az ünnepi program háziasszonya fogadta és köszöntötte a szervezők nevében.

Dr. Péter Mihály, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese üdvözölte az ötvenegyedik vasutasnapot ünneplő vasutas nyugdíjasokat. Elismerően hangsúlyozta, hogy a vasutasok mindig is szolgálatnak tekintették az utasok és fuvaroztatók igényeinek teljesítését. Ma, amikor hemzseg a konkurencia, a vasútnak nap mint nap fejlesztenie kell felkészültségét, legfőképpen a pontosság, a megbízhatóság, a biztonság, a kulturált kiszolgálás érdekében. Mint mondta, több gondot kell fordítani a létesítmények felújítására, a személyszállítás korszerűsítésére, a járműpark felújítására. Mindehhez megjelenésében, felkészültségében magasabb szintű vasutas társadalomra van szükség.

Pallos György, a VSZ ONYSZ ügyvezető elnöke a vasutas nyugdíjasok vasutasnapjainak megrendezését az időskorúak iránti tisztelet hagyományos megnyilvánulásaként értékelte. Megköszönte a vasutas nyugdíjasokért végzett áldozatos társadalmi munkát, időskori éveik életminőségének javításáért. Elismerően szólt a MÁV Rt. nyugdíjasokat támogató, segítő tevékenységéről, az együttműködési megállapodás hasznosságáról, melyre a jövőben is számítanak a nyugdíjasok, hiszen erre évtizedeken át jelesül rászolgáltak, megérdemlik.

Simon Dezső, a VSZ alelnöke és Molnár György, a VSZ ONYSZ elnöke szakszervezeti oklevél kitüntetést adtak át. Dr. Alberti Sándor, a Vasúti Alkalmazottak Rudolf Egyesület elnöke bejelentette, hogy ajándék üdülési lehetőséget biztosít hat nyugdíjasnak.

Zárszóként Kapitány István mondott köszönetet a rendező szervezetek nevében a közreműködésért, a jó feltételekért, az ünnepség emlékezetessé tételéért.

Szőllősi Ilona ezúttal is bizonyította: a „Töri" jó vendéglátója a nyugdíjasoknak.

Hegedűs Károly

A 2001. évi Vasutasnap alkalmából kitüntetésben részesültek

Vezérigazgatói Dicséret: Kapitány István, Vasutas Nyugdíjas Klubok; Bukovinszky Györgyné, nyugdíjas, Nyíregyháza

VSZ Dicsérő Oklevél: Bereczky Gyuláné Veszprém; Fodor András Debrecen; Hajzlenszky József Szajol; Ládonyi János Bp. Déli pu.; Kriston Lukács Kál-Kápolna; Orosz Józsefné Sopron; Tasnádi Lászlóné Bp. Keleti pu.; Szilágyi Zoltán Szeged; Pere János Bp. Keleti pu.; Bánszegi József Debrecen.

Steigerwald Ottóné (elhunyt) kitüntetését férje vette át.

Vasutas gyermekek oázisa

A „Vasút a gyermekekért" Alapítvány Kőszegi Diákotthona adottságainak köszönhetően rendszeresen helyet biztosít szakszervezeti képzésnek is. Ennek köszönhetően rendszeres visszajáróként nézhettem végig az utóbbi hét-nyolc évben végbement rendkívül pozitív változásokat. Kiss Jánost, a Diákotthon, Óvoda és Általános Iskola igazgatóját arra kértem, hogy a közelmúlt tükrében mutassa be az intézményt.

– Mindig is szépnek tartottam az épületet, de most, hogy a homlokzatot felújították, lenyűgöző látvány fogadja a kapun belépőket.

– Az intézménynek otthont adó épület a MÁV Rt. tulajdona. A vasúttársaság igazi jó gazdaként támogatja elképzeléseinket, ennek köszönhetően 2000-ben sikerült felújíttatnunk a homlokzatot, amelyről dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy jelenlegi állapotában az ország egyik legszebb szecessziós épülete.

Ezzel a korszerűsítéssel is, akárcsak a lakószobák és tantermek felújításával nemcsak az épület állagának megőrzése volt a célunk, hanem az ide kerülő gyermekek részére olyan környezetet kívántunk teremteni, amelyben minden feltétel adott az ideális fejlődésükhöz.

– Aki már járt az épületben, az tudja, hogy a külcsín mögött valóban tartalmas oktató-nevelő munka folyik.

– A vasút kebelébe tartozó szociális hálózat tagjai közül a kőszegi az egyetlen többfunkciós gyermekintézmény, amelyen belül óvoda és iskola is működik. Az 1998-as alapítással szerettük volna elérni, hogy a nálunk elhelyezett gyermekek épületen belül járhassanak iskolába és óvodába. Ehhez minden adottságunk megvolt, hiszen korábban is szakképzett pedagógusok segítették a diákokat a tanulásban. Lényegében egésznapos képzést tudunk biztosítani minden nálunk lakó gyermeknek, amit a szülők is nagyra értékelnek, hiszen a gyermekeik ugyanazokkal a pedagógusokkal gyakorolnak, akik tanítják őket.

– Ezek szerint nemcsak az épület, hanem az intézmény jellege is megváltozott.

– Szerencsére mára kikopott a köztudatból, az az előítélet, amely a nevelőintézetek közé sorolt bennünket. A nálunk tanuló gyermekek és szüleik is tisztában vannak azzal, hogy tulajdonképpen ez egy bentlakásos iskola. Ennek a szemléletbeli változásnak is köszönhetően szinte teljes kihasználtsággal működünk. Összesen kétszáz gyermeket tudunk kényelmesen elhelyezni. Jelenleg huszonöt óvodáskorú, és százötven hat és tizennyolc év közötti diák jár hozzánk. Az iskola megnyitásával pedig további ötven vasutas és nem vasutas gyermek is bejár hozzánk a városból. Alapfilozófiánk szerint mindenkit szeretettel várunk.

– Mennyiben teljesít szociális feladatokat a diákotthon?

– A diákotthonok működtetése minden szereplő számára előnyös. Az az óriási segítség, amivel a vasút támogatja működésünket, számára is megtérül, hiszen ezzel a dolgozóinak munkába állását és azok nyugodtabb munkavégzését is biztosítja.

Azok a vasutas szülők pedig, akik hozzánk fordulnak, nyugodtak lehetnek, hogy gyermekük egész héten át biztonságos körülmények közt nevelkedik. Az sem mellékes, hogy mindezért cserébe mindössze az étkeztetésért kell térítési díjat fizetniük, jelenleg havi ötezerötszázhúsz forintot.

„OLYAN KÖRNYEZETET KÍVÁNTUNK TEREMTENI, AMELYBEN MINDEN FELTÉTEL ADOTT A GYERMEKEK IDEÁLIS FEJLŐDÉSÉHEZ"

– Ez valóban komoly segítség.

– Nemcsak ennek köszönhetően, de nagyon sokan megkeresnek bennünket. A legtöbbjük úgy nyilatkozik, kár hogy nem korábban ismerte meg ezt a lehetőséget. Azt tapasztaljuk, hogy a családok egymást erősítve íratják be hozzánk gyermekeiket.

Mint említettem, a többség már túltette magát attól a környezetüktől származó véleményen, ami korábban azt sugallta, hogy eldobja magától a gyermekét. Ez azért sem igaz, mert minden hétvégén hazaengedjük a gyermekeket, de a szülők is bármikor eljöhetnek meglátogatni őket, hiszen térítés ellenében szállást és étkezést is tudunk részükre biztosítani. Arról nem is beszélve, hogy számos többlet lehetőséget tudunk biztosítani a diákok számára, aminek az előteremtése számos esetben meghaladja a vasutas családok lehetőségeit.

– Mondana néhány példát?

– Nemrégiben adták át a kőszegi uszodát, ahová hetente kétszer minden gyermeket elviszünk, és kivétel nélkül mindenki megtanul úszni. A diákotthonon belül számos szakkör és önképző kör is működik. Ki kell emelnem a fúvószenekarunk, az énekkar, és a különböző sportköreink munkáját. De kihasználjuk a környék adottságait is. Nagyon sok kerékpáros és gyalogtúrát szervezünk. Jól felszerelt számítógépes termünkben az Internet is rendelkezésre áll, illetve a technika termeinkben csupa olyan dologra tanítjuk meg a gyermekeket, amit otthon a szülőktől sajátítanának el. Így például főzni, barkácsolni, kertészkedni tanítjuk a diákokat.

– Mindez nagyon sokba kerül. Miből tudják finanszírozni?

– Az intézmény több forrásból is táplálkozik, ennek ellenére nem könnyű feladat a működtetését biztosítani. Az Alapítvány támogatása mellett a legnagyobb bevételi forrásunk az óvoda, iskola és diákotthon működését biztosító úgynevezett állami fejkvóta. Emellett a személyi jövedelemadó egy százalékos felajánlásából származó bevételből tudjuk például az uszodai programokat finanszírozni. Ezúton köszönjük mindenkinek, aki adója felajánlásával támogatta az Alapítványt.

– Mások is támogatják programjaikat?

– Ki kell emelnem a Savaria Lions Klub segítségét. A Klub kedvezményezettjeként hétszázhetvenezer forinttal támogatták a május 27-től 31-ig Balatonkenesén megtartott erdei iskolai programunkat, amit az év végi osztálykirándulás helyett szerveztünk. Régóta jó a kapcsolatunk a Mikroszkóp Színpad művészeivel, akik május 21-én tartottak a Kőszegi vár Lovagtermében nagysikerű előadást, amelynek bevételét szintén a Diákotthon lakóinak ajánlották fel. Meg kell említenem, hogy a balatonkenesei programhoz a MÁV Rt. a térítési díjak jelentős mérséklésével járult hozzá. Mindannyiuknak köszönettel tartozunk.

Karácsony Szilárd

(Pálya)vasutasnapi gondolatok

Itt van az 51. Vasutasnap, s a vasutasok nagy csapata néhány napig ismét a közvélemény érdeklődésének keresztttüzébe kerül. Az ünnepek alatt mindig van idő egy kis elmélkedésre, mérleg vagy számvetés készítésére is. Lássuk tehát, hogy hogyan is állunk ezzel a pályavasút terén!.

A kormány által évek óta beharangozott és a vasutasok által nagyon várt vasútreform (a közlekedési tárca élén 2000 őszén bekövetkezett miniszterváltással) koncepciójában alapvetően megváltozott. Ez egyben azt is jelentette, hogy átütemeződött, illetve elhalasztódott a pályavasút és a vállalkozó vasút szétválasztása is, bár a vasút átszervezési folyamata nem állt meg.

A Vasutasok Szakszervezetének, s ezen belül a VSZ Pályagazdálkodási Intéző Bizottságának ebben a bizonytalan, átmeneti helyzetben továbbra is elsőrendű feladata, hogy az átszervezés nehéz időszaka alatt is folyamatosan biztosítsa az érdekérvényesítés lehetőségét a tagjai számára. Mindenkinek szíve joga eldönteni, hogy az erőfeszítés a pályavasúti dolgozók érdekében hogyan sikerült, de (a teljesség igénye nélkül) nézzük meg azokat a legfontosabb eddigi eredményeket, amelyek a VSZ PG IB kezdeményezéseire és javaslataira jöttek létre az elmúlt években!

– 1996-tól működik a PHM Szakigazgatóság területén a teljesítmény-bérezési rendszer;

– A teljesítménybéres munkakörök kiszélesedtek a szakaszmérnöki és a főpályamesteri szakaszok felügyeletét ellátó vonalkezelői munkakörökkel is;

– A VSZ PG IB javaslatára terjesztette ki a munkáltató teljes körűen a szakszolgálat dolgozóira az úgynevezett különélési pótlékot a 30 km-nél távolabbról munkába járók részére, a 10 órát meghaladó távollétek idejére;

– A VSZ PG IB kezdeményezte – a mára már teljes körűen bevezetett – napi 7,8 órás munkaidőt a szakág fizikai munkavállalóinak;

A LEÉPÍTENDŐ LÉTSZÁM A FELÉRE CSÖKKENT

átlagosnál magasabb, 17,96 %-os éves bérfejlesztést kaptak.

Köztudott, hogy a MÁV és a reprezentatív szakszervezetek között létrejött 3 éves megállapodást követő időszakban az érdekegyeztetés folyamata nagyon megnehezült, úgy a Vasúti Érdekegyeztető Tanács (VÉT), mint a szakágak szintjén. E megváltozott viszonyok között (folyamatos, rendszeres és kitartó munka mellett is) nehezebb látványos eredményeket produkálnia a szakszervezeteknek, annál is inkább, mivel a MÁV-on vezetése korrigálta, miáltal a leépítendő létszám a felére csökkent. A 2001. évi szakági teljesítménybér keretösszegét is megemelték a 4,4%-os inflációkezelő szorzóval.

A VSZ PG IB a jövőben is folytatja azt a munkát a pályavasúti dolgozók érdekében, amit az IB a középtávú programjában felvállalt. E program legfőbb célkitűzései:

– Foglalkoztatás-biztonság, munkahely-megőrzés (a pályás szakág dolgozóinál a jövőben is a leghatározottabban kívánunk

A MÁV-ON KÍVÜLI TÉNYEZŐK IS BEFOLYÁSOLJÁK AZ ÉRDEKVÉDELMI MUNKÁT

– A VSZ ferencvárosi PGF alapszervezetének kezdeményezését követően intézőbizottságunk közreműködésével sikerült elérni azt, hogy a pályavasútnál dolgozó TVG és UDJ vezetők korkedvezményes nyugdíjjogosultságot kapnak 1998-tól;

– 1999. november 1-től ugyancsak kiterjedt a TVG és UDJ vezetőkre is a 4%-os teljesítmény és balesetmentességi jutalom;

– Az 1999. évre szóló (a MÁV Rt. és a reprezentatív vasutas szakszervezetek között létrejött) megállapodások alapján, a pályavasúti szakág legkisebb keresetű dolgozói (segédmunkások és betanított munkások) az kívüli tényezők is befolyásolják az érdekvédelmi munkát (lásd az országos érdekegyeztetések működési hibáit, a Munka Törvénykönyve megváltoztatásának negatív hatásait a munkavállalókra, meg a többi).

2001-ben a VSZ PG IB határozott fellépésének köszönhetően mégis sikerült elérni, hogy a szakági érdekegyeztetés (SZÉT) továbbra is a kollektív szerződés szerint működjön.

A PG IB képviselőjének a VÉT ülésén a pályavasúti szakág dolgozói érdekében tett javaslatai is elősegítették azt, hogy a PHM szakág részére 2001-re előírt létszám-megszabási tervet a MÁV Rt. legfelső fellépni az átszervezésből adódó átgondolatlan létszámleépítésekkel szemben);

– Fokozatosan fel kell számolni a pályavasúti munkavállalók bérezésében és munkakörülményeiben tapasztalható – a többi szakághoz viszonyított – lemaradást.

Sajnos az ünnepek az életünkben hamar elmúlnak, és vissza kell térnünk a szorgos hétköznapokhoz. Említett közös céljaink tehát a hétköznapi munkánkban fognak megvalósulni. Ehhez kérjük tagságunk támogató hozzáállását és segítségét.

Vida Péter
PG IB titkára

Szakmai nap a váci Pályagazdálkodási Főnökségen

A főnökség VSZ-es alapszervezetének közreműködésével és anyagi támogatásával, sikeres szakmai napot tartottak június 28-án a váci Pályagazdálkodási Főnökségen, az 51. Vasutasnap alkalmából.

E szakmai napon – ami már több éves hagyomány e főnökségen – négyfős csapatok képviselték a főpályamesteri szakaszok dolgozóit, akik különböző témakörökben (például általános vasúti ismeretek, pályafelügyelet, pályakarbantartás, munkabiztonság) mérték össze tudásukat. A szakszerű lebonyolításnak is köszönhetően e „játékos szakmai továbbképzés" igen hasznos tapasztalatokkal szolgált a megjelenteknek, de a munkatársi és a szakmai összetartozást is erősítette. A versengést a szobi II. sz. főpályamesteri szakasz (Kovács László, Köles László, Megtért Tibor, Róka József összeállítású csapat) nyerte. Második helyen a VII. számú angyalföldi, harmadik helyen a IV. sz. balassagyarmati főpályamesteri szakasz csapata végzett.

Az első három helyezettnek járó pénzdíjat és az első helyezettnek járó kupát Szekeres Sándor főmérnök adta át, de az összes résztvevő csapat tagjai is kaptak egy csekély ajándékot. A Vasutasnap főnökségi megünneplése egy családi sportnappal folytatódott július 12-én, az őrbottyáni sportpályán.

VP.

Parlamenti nyílt nap a **diszkriminációról**

A DISZKRIMINÁCIÓ FŐKÉNT AZ ÁLLÁSHIRDETÉSEK, A FELVÉTELI ELBESZÉLGETÉSEK, A NŐK BÉREZÉSE, A SZAKKÉPZÉSHEZ VALÓ HOZZÁJUTÁS ÉS AZ ELBOCSÁTÁSOK TERÉN TAPASZTALHATÓ

Az országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi Bizottsága június 7-én nyílt napot rendezett „Diszkrimináció a foglalkoztatásban" címmel az Országházban.

A fórumon a minisztériumok képviselői, a téma szakértői, civil szervezetek vezetői tartottak előadásokat, ismertették tapasztalataikat az esélyegyenlőség gyakorlati érvényesüléséről.

A rendezvényt Filló Pál, az országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi Bizottságának elnöke nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy a nyílt nap megrendezésének célja: egyrészt felhívni a közvélemény figyelmét a megkülönböztetések létezésére, másrészt szembesülni a mai magyar valósággal, leltárt készíteni a gondokról, s majd programot kidolgozni a megoldásra.

Kiemelte, hogy a rendszerváltás óta főként a 40 éven felülieket, a nőket, a megváltozott munkaképességűeket és a romákat éri negatív diszkrimináció. A megkülönböztetések megszüntetésére nem elég a jogi feltételek megléte, főként szemléletváltásra van szükség – mondta.

Vitaindító előadást dr. Kaltenbach Jenő, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa tartott. Szólt arról, hogy a munka világában jelenlévő megkülönböztetés nemcsak gazdasági, hanem alapvető emberjogi kérdés is. A nyílt megkülönböztetésnek mára már vannak törvényi és morális szankciói, a rejtett diszkrimináció azonban még megfogalmazásra sem került hosszú időn át. Kiemelte, hogy a Munka Törvénykönyvének július 1-jétől hatályos módosításával sikerült először definiálni a közvetett hátrányos megkülönböztetést.

Az ombudsman beszélt arról, hogy sajnálatos módon nincs előrelépés a diszkriminatív álláshirdetések és a munkaügyi ellenőrzés terén. A munkaügyi felügyelet közel 30 ezer ellenőrzést tartott, azonban egyetlen esetben sem tárt fel foglalkoztatási diszkriminációt, célirányosan ezt nem is vizsgálták. Nehéz bizonyítani a munkahelyi diszkriminációt, főleg azért, mert a hátrányos helyzetű munkakereső legtöbbször el sem jut a munkahelyig.

A téma sokrétűségét mutatja, hogy a vitaindítót követően további 14 előadás hangzott el, melyek során szó volt a cigányság foglalkoztatási nehézségeiről, a cigányügyi kormányzati programról, a szakképzésről, a nők munkaerő piaci helyzetéről, a nemek közötti esélyegyenlőség kérdéseiről, a fogyatékos emberek foglalkoztatásáról, a munkaügyi szervezet diszkrimináció-ellenes tevékenységéről, a jogalkotásnak a diszkrimináció elleni küzdelemben betöltött szerepéről.

A jogalkotás szerepéről dr. Gyulasdi Tamás egyetemi tanár tartott előadást. A diszkrimináció főként az álláshirdetések, a felvételi elbeszélgetések, a nők bérezése, a szakképzéshez való hozzájutás és az elbocsátások terén tapasztalható – mondta.

Hiányoznak a végrehajtás garanciái

Szólt arról, hogy mit tehet ma a negatív diszkriminációt elszenvedett személy: a munkaügyi ellenőrzéshez, ombudsmanhoz fordulhat, peres eljárást indíthat.

A diszkrimináció elleni eredményesebb fellépés érdekében szükséges lenne az antidiszkriminációs törvény megalkotása, Egyenlő Esélyek Bizottságainak létrehozása, 50 főn felüli munkáltatóknál program készítése a diszkrimináció megszüntetésére, a szakszervezetek fellépése a megkülönböztetések ellen a kollektív szerződéseken keresztül.

A szakszervezetek részéről Szabó Istvánné, az MSZOSZ Női Választmányának elnöke szólt, aki a „Visszatérés és helytállás a munka világában" című előadásában a kisgyermekes anyákat érő hátrányos megkülönböztetésekről, a gyermekgondozási szabadságról munkába visszatérő nők problémáiról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a Női Választmány a Munka Törvénykönyve módosítását megelőzően valamennyi parlamenti képviselőt levélben megkeresve is kezdeményezte a GYES-ről visszatérők 30 napos felmondási védettségének 90 napra történő felemelését, biztosítva ezzel a visszatérők nők számára a munkában való helytállásuk bizonyításának lehetőségét. Sajnos nem volt fogadókészség a javaslatra.

Kiemelte, hogy megfelelő jogszabályalkotással, ha kell szankciók alkalmazásával is el kell érni, hogy a munkaerő felvételnél szűnjön meg a kisgyermekes anyák és a 45 éven felüli nők közvetett diszkriminációja.

Szólt arról, hogy az Mt. módosítása során az egyenlő értékű munkáért egyenlő bér – elvének törvénybe emelésével az uniós irányelv jogharmonizációját vállaltuk, de csak részben vettük át, mert hiányoznak a végrehajtás garanciái, az azonos értékű munka szerinti bérbesorolást biztosító végrehajtási utasítás.

A parlamenti nyílt nap ezekre a fő kérdésekre hívta fel a figyelmet: – Magyarországon a jelenlegi jogszabályok tiltják a diszkriminációt, de nem büntetik a megkülönböztetést; – Nincsenek intézmények (egyenlőségi bizottságok), melyek őrködnének az esélyegyenlőség tényleges érvényesülése fölött; – Mielőbb szükség lenne egy átfogó, antidiszkriminációs szabályozás kidolgozására, esélyegyenlőségi törvényre; – A hátrányos megkülönböztetések megszüntetése érdekében a szakszervezetek határozottabb fellépése szükségeltetik a kollektív szerződések kötése, illetve módosítása során.

Kollár Sándorné

Majális Nyíregyházán

„Együtt, egymásért"

Május 20-án Nyíregyházán az NYVSC sportpálya mozgalmas és emlékezetes eseménynek adott otthont.

A Vasutas Művelődési Ház és az állomási üzemi étkezdét üzemeltető Tar és Társa Bt. szervezésében és finanszírozásában több mint négyszáz sérült és nagycsaládos gyermek és felnőtt részvételével szerveztek egész napos sport- és kulturális programot, biztosították az étkezést is a megjelenteknek. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 17 intézményének küldtek meghívót, ahol állami gondozottak élnek, és köztük sok sérült ember tölti mindennapjait. A meghívást örömmel vették, minden korosztályt képviselve jöttek el a Nyírség fővárosába.

Az NYVSC a pályák és a létesítmények rendelkezésre bocsátásával járult hozzá a rendezvény sikeréhez. Közel száz felnőtt önzetlen, lelkes és szervezett munkája is kellett az egész napos program lebonyolításához. A szervezők a kerekes székekkel érkezőknek is biztosítottak mellékhelyiséget, ami ilyen esetben alapvető követelmény. A rendezvényt Giba Tamás, Nyíregyháza alpolgármestere nyitotta meg, majd a Szabolcs Koncertfúvós Zenekar és Majorette-csoport fellépése szórakoztatta a vendégeket. A többség lelkesen, a saját fizikai (szellemi) lehetőségeit figyelembe véve keresett versenyzési lehetőséget vagy más irányú elfoglaltságot magának. Versenyezhettek többek között futásban, kislabda-dobásban, kötélhúzásban, rajzolásban. Lehetett agyagozni, gyöngyöt fűzni vagy a szellemi totó kitöltésével foglalkozni. Egy önzetlen vállalkozó pónilovaival a gyerekek szekereztetését végezte folyamatosan.

Nagy sikere volt az állomásról kihozott és a sátrak hűvösében tálalt ebédnek, amit Tar Huba, aki 25 évig vasutas volt, bocsátott a résztvevők rendelkezésére. Délután a Mesekert Bábszínház és a BMX együttes műsora szórakoztatta a vendégeket. A versenyek helyezettjei játékokat, könyveket, sportszereket, mozi és vadasparki belépőket vihettek haza.

Seress István

Fotó: Csomóponti Főnökség Debrecen

A vasúti munkavédelem „alázatos szolgája”

A hagyomány eleve a sínek világához kötötte életét

Molnár József, a MÁV Rt. Vezérigazgatóság Központi Munkavédelmi Bizottságának elnöke a vasutasság körében is ismert személyiség, de Szegeden még inkább. Odaköti őt családja és tágabb rokonsága, a MÁV Rt. Szegedi Területi Igazgatóságon betöltött osztályvezető-helyettesi beosztása.

Pályafutása gyermekkorától a vasúthoz kapcsolódik. Édesapja állomásfőnök volt, családjának több tagja ma is a vasút szolgálatában áll. A családi indíttatás, a hagyomány eleve a sínek világához kötötte életét, amit nem is bánt meg. Közép- és főiskolai fokon szerzett vasúti képesítést, majd munkavédelmi vezetőként dolgozott. Ebben a munkakörben olyan tapasztalatokra tett szert, amelyeket ma is eredményesen és megelégedéssel hasznosít. Mint a munkavédelmi bizottság elnökét, másodízben választották meg. Ez egyértelműen a vasút munkavállalóinak bizalmáról tanúskodik, ami összefüggésben van szakmai felkészültségével, humánpolitikai elkötelezettségével.

Közismert, hogy 1993 óta hatályos munkavédelmi törvény biztosítja a munkavállalóknak azt a jogát, hogy munkavédelmi érdekeik érvényesítésére képviselőket válasszanak. Ezzel a joggal 1995 óta élnek a vasút dolgozói, de nem élnek vele vissza. A munkáltató ma is 725 választott munkavédelmi képviselő tevékenységéhez biztosítja a személyi és tárgyi feltételeket, jogaik gyakorlását. Mindebben szerepe van a 11 tagú Központi Munkavédelmi Bizottságnak, amelynek az elnöke Molnár József, aki Szegedről látja el elnöki feladatát.

A vasút szervezeti és szakági felépítésének megfelelően a Központi Munkavédelmi Bizottság gyakorolja azokat a munkavédelmi jogokat, amelyek az egész vasúti tevékenységet érintik. A vasúti munkavédelmi érdekképviselet munkájára jellemző az érdekazonosságra épülő tevékenység – követve a munkavédelmi törvény azon előírásait, hogy a munkahelyi biztonság és egészségvédelem a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban a munkáltató kötelessége.

ÉDESAPJA ÁLLOMÁSFŐNÖK VOLT, CSALÁDJÁNAK TÖBB TAGJA MA IS A VASÚT SZOLGÁLATÁBAN ÁLL

A munkavédelem területén változatlanul szükség van a szociális párbeszédre, azaz a munkáltatók és a munkavállalók munkavédelmi képviselőinek intézményesített kapcsolatára. Ez a felfogás a gyakorlatban a munkakörülmények javulásához, a munkabalesetek számának csökkentéséhez nagy mértékben hozzájárul. 2000-ben a MÁV-nál az előző évhez viszonyítva a balesetek száma 26,5 %-kal, az 1000 főre eső balesetek száma 5,9%-kal csökkent.

A munkáltató ma már folyamatosan épít a több száz munkavédelmi képviselő munkájára. Elsősorban jelzéseikre, javaslataikra, amelyek idejekorán lehetővé teszik az időbeni intézkedéseket a baleseti veszélyek megszüntetésére.

A MÁV Rt. vezetése elismeri a munkavédelmi képviselők munkáját. Ezt bizonyítja az Rt. 2000. évi munkabiztonsági helyzetének értékeléséről készült beszámoló, amelyben az érdekképviselet tevékenységét minősítik.

Ez a minősítés, dicséret és elismerés Molnár József elnöknek is szól, aki főállása mellett társadalmi munkában végzi feladatát a vasutasság biztonsága és egészségvédelme érdekében.

Pásku Jenő

Egységes értelmezés

VÁLASZTÁS

A június 7-én és 8-án Siófokon megrendezett Munkavédelmi Képviselők VII. Országos Fóruma napirendjén, az 1993. évi XCIII. törvény alapján tartandó munkavédelmi képviselők választása szerepelt, amelyet az Országos Munkaügyi Tanács Munkavédelmi Bizottsága Munkavállalói Oldalának felhívása alapján valószínűsíthetően ez év novemberében kell megtartani. A fórum az aktuális munkavédelem feladatok egységes értelmezését és a választásokhoz való szakszerű információk nyújtását tűzte ki célul.

Az első előadások az európai integráció jogharmonizációs folyamatokra épülő magyar jogszabályi adaptáció részeként kötelező jellegű rendeletek értelmezését segítették elő. Ezen belül a “Munkavédelmi képviseleti munka jelene és jövője” és a „Munkavédelem országos programjából adódó munkáltatói, illetve munkavédelmi képviselői feladatokról” szóló előadások nyújtottak új ismereteket. Szó esett a munkahelyek kémiai biztonságáról, a munkavállalókat érő kémiai kockázatok megelőzéséről, a foglalkozás-egészségügyi szabályozás változásáról, a munkavédelmi képviselet és a foglalkozás-egészségügy kapcsolatáról is. A konferencián kiemelt helyet kaptak a „Kockázatfelmérés és értékelés gyakorlati tapasztalata”, valamint a „Munkavédelmi képviselet részvétele a kockázat felmérés során” című előadások.

A vitafórum témái kapcsolódtak a vitaindító előadásokhoz. *Dr. Márkus Imre*, a Vasutasok Szakszervezete elnöke a munkavédelmi képviseletek eddig végzett munkáját értékelve ismertette a szakszervezetek és a munkavédelmi képviseletek szakszerű munkamegosztáson alapuló eredményes együttműködését. Felhívta a figyelmet, a Munka törvénykönyvében biztosított szakszervezeti ellenőrzési jogosultság alkalmazására és a külső hatóságokhoz (például az Országos Munkaügyi és Munkabiztonsági Főfelügyelet, vagy az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálathoz) küldött jelzések jogszerűségére. Kihangsúlyozta, hogy biztosítani kell az érdekképviseleteket arról, hogy a hatósági ellenőrzések során feltárt hiányosságokat a munkáltató felszámolta-e. Márkus Imre szerint ennek végrehajtását a szakszervezetek bevonásával kell értékelni.

A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta azt a szakszervezeti célkitűzést, amely szerint a munkavédelmi mulasztásokért nem a munkáltatót kellene bírságolni, hanem a felelős gazdasági vezetőt, például az igazgatót, vagy a vezérigazgatót.

Márkus Imre elmondta, hogy a Vasutasok Szakszervezete megkezdte a választási felkészülést az üzemi tanács és munkavédelmi képviselő választásra. Míg 1998-ban a választáson a munkavédelmi képviselők ötvenöt százaléka a Vasutasok Szakszervezete jelöltjeiből került ki, ebben az évben még jobb eredményt akarnak elérni. Mint elmondta, a dolgozók sikeresnek tartják a szakszervezet fent jellemzett együttműködését a munkavédelmi képviselettel, és kimondhatatlanul is felismerték az egységben az erő gondolatát.

Ezt igazolta *Molnár Józsefnek*, a MÁV Rt. Központi Munkavédelmi Bizottság elnökének expozéja is. Az elnök értékelte a MÁV Rt.-nél működő hétszázhuszonöt munkavédelmi képviselő, köztük a tizenegy tagú munkavédelmi bizottság munkáját. Mint mondta, a munkáltató elismeri a munkavédelmi képviselők szakmai felkészültséget.

A MÁV Rt. a munkavédelmi képviseletek részére biztosítja működésükhöz szükséges feltételeket, amelyet az együttműködési megállapodásban rögzítettek. Az előadó kihangsúlyozta, hogy az együttműködés záloga a munkavállalók-munkáltatók érdekazonossága. A munkáltató a hatékonyabb munkavédelmi képviselet ellenőrzése érdekében a képviselőket ellátta szolgálati megbízólevéllel, amely szavatolja a működési körükben gyakorolt ellenőrzési jogosultságukat.

Készült Pásku Jenő összefoglalója alapján

Új titkár a VSZ Miskolc Területi Képviselete élén

Váltás a folytonosság jegyében

Titkárválasztó küldöttértekezletet tartottak Miskolcon 2001. június 14-én. Ez azért vált szükségessé, mert Szendrei Gézának, az eddigi titkárnak lehetősége van visszatérni eredeti munkakörébe a Gépészeti Főnökségen, ezért kérte felmentését a VSZ vezetőségétől, a területi bizottságtól.

Az írásos tájékoztatóhoz fűzött szóbeli kiegészítést követően – mely az 1998. januárjától eltelt időszak munkáját értékelte –, a hozzászólók elsősorban a titkár tevékenységéről mondtak véleményt, kiemelve annak pozitívumait, de a meglévő problémák is terítékre kerültek. A küldöttgyűlésen részt vett *dr. Márkus Imre*, a VSZ elnöke és *Simon Dezső* alelnök is. Rövid értékelésében az elnök úgy ítélte, hogy *Szendrei Géza* 1992 óta végzett munkája jó, és sajnálatát fejezte ki, hogy megválik tisztségétől. De – mint mondta – mindenkinek tiszteletben kell tartani az egyéni boldogulásával kapcsolatos döntését. Természetesen munkájára, segítségére ezután is számít a szakszervezet.

A küldöttértekezlet a jelölőbizottság javaslatára *Papp Józsefnét*, a Miskolc Tiszai Csomóponti Főnökség SZB titkárát választotta meg új titkárnak.

A régi és az új titkárt rövid értékelésre kértem a múlttal és a jövővel kapcsolatban. Hogyan értékeled az eltelt időszakot? – kérdezem Szendrei Gézától.

– Úgy vélem, ez egy történelemformáló időszak volt sztrájkokkal, kollektív harcokkal, a társszakszervezetekkel történt együttműködésben. Még azt is merem mondani, eredményes volt még akkor is, ha a szakszervezeti tagság nem is így értékeli.

– Mit tartasz eredménynek, illetve negatívumnak?

– Sikernek tartom, hogy a szakszervezeti vezetés, és itt az alapszervi titkárokra gondolok, baráti társasággá, felelősen gondolkodó kollektív csapattá nőtte ki magát. Ami negatívum, hogy ebben a titkári körben egy-egy alapszervezetnél nem találtunk megfelelő embereket ennek a feladatnak a vitelére.

– Mi az, amit az utódodnak javasolsz?

– Valósítsa meg azokat a dolgokat, amelyeket nekem nem sikerült, női mivoltából adódó képességeit, lehetőségeit használja ki. Építsen föl magának egy tejesen új koncepciót, ehhez nyerje meg az embereket.

Papp Józsefnét, Katit, arról faggattam először, miért vállalta el a jelölést.

– Huszonkét éve elkötelezett híve vagyok a VSZ-nek, el kellett vállalnom ezt a feladatot, amit mindenki kikerül. Másrészt nem találtak nálam alkalmasabb személyt. Nem felnagyítva az én szerepemet, de ma ott tart a VSZ, hogy nagyítóval kell keresni az embereket a vezetői posztra. Most megint olyan helyzetbe kerültem, mint két éve, amikor elvállaltam az SZB-tikári posztot. Olyan emberek, akik profibbak, jobban értenek ezekhez a dolgokhoz, egzisztenciális okokból nem vállalták.

– Ez a döntésed ezek szerint hosszabb távra szól.

– Igen, én is úgy gondoltam, ez számomra szakmailag is kiugrási lehetőséget jelent, mert módom lesz tovább képezni magamat nemcsak szakszervezeti, de szakmai szinten is. Mindez biztosíthatja a jövőmet, ha megválok a tisztségemtől. De nem ez volt az elsődleges szempont, hanem hogy segítsem a VSZ munkáját, mert ez fontos a számomra.

– Milyen elképzelésekkel vágsz neki a munkának?

– Nagy dolgokat nem szeretnék változtatni, azt a folyamatot szeretném tovább vinni, amit Géza rám hagyott, de más megközelítésben, női mentalitással. A nők ugyanis sokkal alaposabbak, több intuíció van bennük. Szeretnék egy ciklikusan ismétlődő programot megvalósítani, melynek keretén belül egyenként elbeszélgetek a tikárokkal, persze nem behívatva őket, hanem helyben, a területükön. Megpróbálom az emberekkel megértetni, meggyőzni őket a személyes találkozások alkalmával, hogy a legjobb intézmény, amit a munkavállaló el tud képzelni magának ma érdekvédelmi szempontból, az a szakszervezet! Szeretném megértetni a tagsággal, hogy a tagdíjat miért fizetik. Én tudom, hogy ez sziszifuszi munka lesz, de nagy segítséget adhatnak az SZB-titkárok, hiszen nélkülük nem tudom megvalósítani az elképzeléseimet. És még valami. Azt szeretném, ha nyíltan kritizálnák a munkámat, mert abból lehet tanulni. Az olyan bírálatot tudom elfogadni, ami nemcsak arról szól, mi volt a rossz, hanem hogy miként lehet jobban csinálni.

– Mit szólt a döntésedhez a családod?

– Tiszteletben tarják azt, és maximálisan támogatnak. Több időt nem fog elvenni a családomtól ez a tevékenység, hiszen eddig nagyrészt szabadidőmben végeztem azt, amit most főállásban valósíthatok meg. A lényeg, hogy legyek kiszámítható, mindig tudják, mikor jövök.

Orosz Tamás

Nyitottan

Az 1960-as évek végén Nyíregyháza városában megszűnt a villamosközlekedés, illetve a keskeny nyomközű kisvasút nyomvonal-hálózata kikerült a városból. Jelenleg is sokan emlékeznek a városon keresztül csilingelve haladó villamosra, nyári szezonban a nyitott vasúti kocsikra, melyek a sóstói erdőn át Sóstó-Gyógyfürdőig közlekedtek.

Ebből az idilli hangulatból szeretett volna egy parányit visszacsempészni a jelenbe Nyíregyháza Gépészeti Főnökség néhány elszánt munkatársa. *Alföldi Tamás* vezető mérnök tervei és *Papp Ferenc* művezető kivitelezői, irányítói munkájával 2001. május 1-jére elkészült a prototípus, az első nyitott személykocsi. Ahhoz, hogy elkészülhetett, a Gépészeti Szakigazgatóság engedélye, anyagi támogatása kellett. Nyíregyháza Város Önkormányzata is szponzorként támogatta a kezdeményezést.

A szakszervezeti támogatás mellett a dolgozók, zömmel a kocsijavító műhely, nagyrészt munkaidőn kívül végezték a teherkocsiból történő átalakítást. Az első, Nyíregyháza Város címerével ékesített kocsi a tavalyi nyári idényben nagy látványosságnak és népszerűségnek örvendett. Az utas-kihasználtsága naponta 100 %-os volt. Ez a tény a dolgozóinkat felvillanyozta, ezért kísérletet tettek a második nyitott kocsi kialakítására.

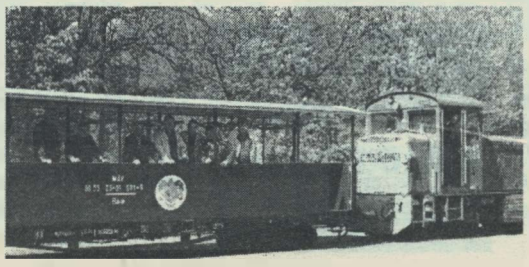

Örömünkre a Gépészeti Szakigazgatóság Személykocsi Divíziója ismét felkarolta a kezdeményezést. Engedélyezték a kivitelezést, valamint anyagilag is támogatták kezdeményezésünket. Debrecen Területi Igazgatóság, a Dombrád központú Nyírvidéki és Rétközi Kisvasúti és Turisztikai Társulás anyagi támogatást biztosított. Így a Dombrád város címerével díszített második nyitott kocsi 2001. május 1-jére az utazóközönség szolgálatába állt. Ezzel újabb nyitott személykocsi közlekedik a nyírvidéki Regionális Kisvasút vonalhálózatán

Mártonfalvi György
szb. titkár

Szövetségbe tömörült szociáldemokraták

Interjú Schiller Lászlóval, a Szociáldemokrata Unió társelnökével

– Érdeklődést keltett a Szociáldemokrata Unió (SZDU) megalakulása. Kérném a régi-új, egyesült párt születésének adatait.

– Az SZDU 2001. április 21-én jött létre Budapesten, a Bányász Szakszervezet székházában.

– Milyen szükségszerűség, milyen út vezetett a megalakulásáig?

– Annak a felismerése, hogy a szétforgácsolódott szociáldemokrata erők külön-külön önállóan nem voltak képesek meghatározó szerepet játszani a közéletben. Még kevésbé tudták megvalósítani azt a szándékukat, hogy parlamenti pártokká váljanak. Anakronisztikussá vált a helyzet: az, hogy a négy azonos ideológiát valló párt, mozgalom egymás ellenében politizált. Ennek felismerése vezetett oda, hogy a szociáldemokrata erők – félretéve régi, leginkább személyes sérelmeiket, nézeteltéréseiket – újra összefogjanak a közös cél érdekében. Az elmúlt hat-nyolc év hányattatásai, keserves tapasztalatai abban a megtisztulási folyamatban csúcsosodtak ki, amelynek végeredménye lett a Szociáldemokrata Unió megalakulása.

– Kik alkotják a szövetséget?

– A Szociáldemokrata Párt (SZDP), a Magyarországi Szociáldemokrata Párt (MSZDP), a Környezetvédők Szociáldemokrata Pártja (KSZDP) és a Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom (SZIM). Az SZDU munkáját 15 tagú ügyvivő testület irányítja, a társelnöki posztokat a négy alapító párt, mozgalom elnökei töltik be. Az említett alapítókon kívül kifejezte csatlakozási szándékát a Magyar Anyák Szövetsége, a Magyar Családok Országos Szövetsége és több más, baloldali civil szervezet.

– Mi történt a megalakulás óta?

– Sikerült felállítani egy működőképes rendszert. Olyat, amely lehetővé teszi azt, hogy az említett négy párt, mozgalom és a csatlakozó szervezetek egységesen tudjanak megjelenni és fellépni a szociáldemokrata érdekek védelmében, képviseletében. Az SZDU színeiben az első megmozdulásunk május elseje volt. Jó érzéssel töltött el bennünket az az érdeklődés, amely a majálison a szociáldemokrácia iránt megnyilvánult.

Május 26-án Újpesten tartottuk meg az SZDU kampány-nyitó nagygyűlését, ahol meghatároztuk a legfontosabb irányelveket és a legidőszerűbb gyakorlati teendőket a 2002-es parlamenti választásokra. Azt tervezzük, hogy az SZDU minden választókerületben állít képviselőjelöltet.

Sikerült felállítani egy működőképes rendszert

– Hogyan határozza meg magát az SZDU, hol helyezkedik el a politikai palettán, melyek a vezérlő elvei?

– Az SZDU balközép erő, a baloldalon kíván politizálni. Alternatívát akarunk nyújtani a baloldali érzelmű embereknek. Így s ezekkel szeretnénk erősíteni a magyar baloldalt, hiszen a szociáldemokrácia olyan rétegeket, csoportokat is képes megszólítani, amelyeket a jelenlegi baloldali erők nem tudnak.

Az SZDU szabadságeszménye azt jelenti, hogy „egyetlen ember, egyetlen osztály, egyetlen nem, egyetlen vallás és egyetlen rassz se legyen alárendelve másoknak." Az igazságról és egyenlőségről vallott elveink a szabadság és egyenlőség összeegyeztethetőségét hirdetik egy szervezett, modern, demokratikus, részvételi társadalomban. A szolidaritás jegyében a szociáldemokrácia elkötelezett abban, hogy közös emberi létnek és az igazságtalanság által sújtott egyének és csoportok iránti kötelességszerű támogatásnak elsőbbsége legyen a társadalom megszervezésében, az állami és a magánszféra működtetésében.

Mi elsősorban a munkavállalók, a nyugdíjasok, a kényszervállalkozók érdekeit képviseljük.

– Ezek alapján mi a különbség az SZDU és az MSZP között, minthogy az MSZP is szociáldemokrata pártként jegyzi magát?

– Természetes volt az a helyzet, amelyben az MSZP megpróbálta kisajátítani a szociáldemokrata értékrendet, mivel rajta kívül nem létezett ilyen értékrendet képviselő politikai erő. Megköszönjük az MSZP-nek, hogy fölvállalta egyfajta szociáldemokrata értékrendet és ezt nem hagyta veszni. Ám az SZDU megjelenésével kinőtt az a politikai erő, amely saját kezébe veszi a 110 éves szociáldemokrata eszmeiség gondozását, gyakorlati érvényesítését. Úgy gondoljuk, hogy ezt az MSZP már csak múltja miatt sem vállalhatja, de 1944 és 1998 közötti kormányzása idején sem vállalta fel azt a társadalmi réteget, amelyet egy valóban szociáldemokrata elveket valló pártnak kötelezően vállalnia kell.

– Miként tekint az SZDU a szakszervezetekre?

– Emlékezetes, hogy volt olyan időszak Magyarországon, amikor a szociáldemokrácia és a szakszervezet egyet jelentett. Az SZDU szeretné elérni, hogy visszaszerezze a szakszervezetek bizalmát; azokét, akik s amelyek baloldalon nemcsak az MSZP-t értik. Az SZDU olyan alternatívát kíván nyújtani, amely bizonyítja, hogy a szociáldemokrácia legújabb története a szakszervezeti tagságról, a munkavállalókról, a nyugdíjasokról, a vállalkozókról, az elesettekről, a rászorulókról és értük szól.

– Miben ragadható meg az SZDU politikai üzenete a magyar társadalomhoz, a választópolgárokhoz?

– Felmérve a rendszerváltás eddigi történéseit, az SZDU kinyilvánítja, hogy alapvető célja: a társadalom gazdasági és politikai kettészakítottságának, a rendelkezésre álló javak és esélyek igazságtalan, egyoldalú kisajátításának azonnali mérséklése, távlati megszüntetése. További cél a mindenkit megtartó sokszínű és tagolt társadalom kialakítása, folytonos korszerűsítése, valamint a magyar társadalom versenyképességének növelése és biztosítása, a nemzetközi társadalom humanista törekvéseihez való csatlakoztatása.

– Van-e olyan program – ha igen, akkor milyen az –, amely konkretizálja ezeket az elveket, üzeneteket és törekvéseket?

– Igen van. Ezt 12 pontban jelöltük meg, amelyek a következők: 1. Aki akar dolgozhasson, aki dolgozik, megélhessen, aki életét végigdolgozta, nyugdíjasként ne nyomorogjon. 2. Védelmet a munkavállalóknak. Olyan törvényeket, amelyek csökkentik a kiszolgáltatottságot. 3. A társadalom tagjai számára az egészségbiztosítás ne csak kötelező befizetéseket, hanem a tisztességes ellátást is jelentse. 4. Igazságos társadalmat akarunk. Olyat, ahol a meghozott áldozatok a jólét növekedésével a dolgozó tömegek nyerik el jutalmukat, az ügyeskedőkkel, a korruptakkal szemben pedig fellép a törvény. 5. Elvetünk minden olyan megnyilvánulást és fellépünk ellene, amely vallási, etnikai, nemzetiségi türelmetlenségével nyugtalanságot kelt. Alapelvünk a feszültséget okozó kérdések megoldásában a tolerancia és a párbeszéd. 6. Tiszta és utódaink számára örökül hagyható környezetet akarunk, olyat, amely lehetővé teszi gyermekeink egészséges fejlődését. 7. Olyan feltételekkel támogatjuk az EU-hoz való csatlakozást, hogy az nem kíván újabb áldozatokat azoktól, akik már eddig is jelentős áldozatot hoztak a rendszerváltásért. 8. Jogot kívánunk biztosítani a fiatalok számára a tanuláshoz és az első munkahelyhez.

Azt akarjuk, hogy anyagi körülményei miatt ne kelljen senkinek lemondania a pályaválasztásról, ne kényszerüljön elhagyni az iskolát. 9. Olyan családpolitikát akarunk, amely nem idealizált modellekben gondolkodik, hanem megteremti a gazdasági lehetőségét annak, hogy a családokban a szeretet egysége uralkodhasson. Azt kívánjuk elérni, hogy a nők szabadon választhassanak a munka és az anyaság között. 10. Olyan szociális ellátórendszert akarunk, amely lehetővé teszi a megélhetést és lehetőséget biztosít az újrakezdéshez. 11. Azt akarjuk, hogy mindenki nyugalomban és biztonságban élhessen, dolgozhasson, alkothasson. Jog- és közbiztonságot akarunk, mert félelemben senki nem lehet szabad. 12. Polgári demokráciát és tiszta közéletet akarunk. Olyat, ahol a képviseletet hivatásnak, a végzett munkát szolgálatnak tekintik a politikusok.

– Rövid összegzés?

-Minden, amiről itt beszéltem, egy fő célban sűrűsödik: politikai hatalmat szerezni a parlamentben ahhoz, hogy mindazok, akiket képviselünk beleszólhassanak saját sorsuk alakításába.

Kárpáti Sándor

A **munkaharc** nem politikamentes környezetben **zajlik**

Interjú Király Károlynéval, a VSZ Budapest területi képviseletének titkárával

– Mi a véleményed arról a vitáról, amely jelenleg folyik a Magyar Vasutasban, vagyis politizáljon-e a szakszervezet? Van-e létjogosultsága egy ilyen témakörről indított eszmecserének a szakszervezet lapjában?

– Szerintem van létjogosultsága, van értelme egy ilyen nyilvános véleménycserének. Hasznos lehet az ilyen közös töprengés, mert céljaink megvalósításához szükségünk van annak a társadalompolitikai, gazdasági környezetnek az ismeretére, amelyben érdekvédelmi munkánkat végezzük. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a körülményt sem, hogy a vasutasok, a munkavállalók nézetei is különböznek a kisebb-nagyobb munkahelyi és társadalmi kérdésekben. Egy ilyen tisztázó eszmecsere sokat segíthet a vitakultúra, a gondolati kultúra fejlesztésében.

– Ha nem kerülhetjük el a politizálást a szakszervezeti mozgalomban, akkor arra a kérdésre kell válaszolnunk, hogy milyen legyen ez a politizálás. Mitől válik sajátosan szakszervezetivé?

– Én nem pártpolitikára gondolok, hiszen az a pártok dolga, a hivatásos pártpolitikusok feladata. A mi dolgunk a szakszervezet-politika, amely arra hivatott, hogy fő tevékenységünket, a munkavállalók érdekeinek védelmét és képviseletét szolgálja, a lehetőségekhez képest minél eredményesebben. Szeretnék említeni még egy fontos szempontot. Igaz, hogy a demokratikus parlamenti választások eredményeként a pártok gyakorolják a hatalmat kormányaik révén, legtöbbször kormánykoalícióban, ám a hatalom gyakorlásában nem hagyhatják figyelmen kívül a szakszervezetek létét és szerepét. Nem tehetik, mert az érdekvédelmi szervezetek rendelkeznek a legnagyobb tömegbázissal, aktívahálózattal, tisztségviselői karral. Ezáltal a szakszervezetek hivatottak arra, hogy ellensúlyt képezve, társadalmi kontrollt gyakoroljanak a mindenkori hatalom felet. Ezt a szakszervezetek annál is inkább megtehetik, mert napi kapcsolatban vannak a társadalom tagjaival, a dolgozó emberekkel, a bérből és fizetésből élő munkavállalókkal, a nyugdíjasokkal.

– Ahhoz azonban, hogy a szakszervezetek érdemben tudják gyakorolni kontroll szerepüket, egyáltalán élni tudjanak jogosultságaikkal, lehetőségeikkel, arra képessé is kell válniuk.

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

– Ez így van. Magam is azt vallom, hogy nem elég csak ismernünk a politika irányát és tartalmát, a politika játékszabályokat, – ez rendkívül fontos –, de rendelkeznünk kell megfelelő jogi, közgazdasági, munkaügyi ismeretekkel, kommunikációs képességekkel, hogy méltó tárgyalópartnerei lehessünk a munkaadóknak, s azok képviselőinek. Megfelelő ismeretek és készségek híján nem tudjuk ütköztetni a helyben, a konkrét körülmények között jelentkező érdekeket.

– Friss példaként említhetjük a Munka Törvénykönyve módosítása körüli nézeteltéréseket, vitákat.

– Ez sem volt politikamentes. Kemény harcban, tiltakozó megmozdulásokkal, demonstrációkkal kellett megküzdenünk a munkavállalókra nézve kedvezőbb változtatásokért. Így sem tudtunk minden hátrányos módosítást kiiktatni, ezért kénytelenek voltunk szerényebb eredményekkel beérni. Sajnos ezúttal a hatalmi politika akarata érvényesült. Ily módon tovább kell harcolnunk a káros következmények ellen, a kollektív szerződésekben rögzített eddig elért vívmányok megőrzéséért.

Megfelelő ismeretek és készségek híján nem tudjuk ütköztetni a helyben, a konkrét körülmények között jelentkező érdekeket

– Milyen más érdekvédelmi kérdések állnak most a munkátok előterében?

– Napi gondunk és feladatunk a folyamatos bérharc. A problémák sorában első helyen említeném azt a különbséget, amely egy jól kereső réteg és a többségben lévő fizikai munkások alacsony fizetése között van. A bérproblémákkal azonos nagyságrendű teendőnk a munkahelyek megérzése, a speciálisan vasúti munkát végző dolgozók számára a munkahelyteremtés. Segítenünk kell abban is, hogy a munkavállalók lépést tudjanak tartani a modernizáció követelményeivel, s ezáltal ne váljanak munkanélküliekké.

– A szociális problémák közül mit emelnél ki?

– A lakásgondokat. Legyen szó akár lakásépítésről, lakásvásárlásról. Arra lenne szükség, hogy a kisemberek nagyobb támogatást kapjanak az önerős lakásmegoldásokhoz. Vagyis kedvezőbb feltételek, nagyobb összegű lakáshitelek kellenek.

– Visszatérő téma a szakszervezeti munka nagyobb nyilvánossága. Az, hogy a munkavállalói érdekvédelem eredményei ismertté váljanak a közvélemény számára. Vagyis, piaci nyelven szólva, jobban eladni azt, amit elértek.

– Sajnos nem jut el minden a szélesebb közvéleményhez azokból a törekvésekből és eredményekből, amelyeket teszünk a munkavállalók érdekében. Ebben saját gyengeségeink is közrejátszanak, de a politika hatalom sem segít, ellenkezőleg, hátráltatja, nehezíti az ilyen irányú erőfeszítéseinket. Nagy szüksége lenne ezért a hat szakszervezeti konföderációnak egy, a volt Népszavához hasonló napilapra, hogy az a mérleg nyelvét tölthesse be a kiegyenlítő tömegtájékoztatásban.

TOVÁBB KELL HARCOLNUNK A KÁROS KÖVETKEZMÉNYEK ELLEN, A KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEKBEN RÖGZÍTETT EDDIG ELÉRT VÍVMÁNYOK MEGŐRZÉSÉÉRT

– Végül egy folyamatosan vitatott problémaköre kérdeznék rá. Legyenek-e szakszervezeti vezetők országgyűlési képviselők?

– Legyenek, de ne úgy, ne olyanok, mint ahogy, s akik eddig voltak. Nem az a baj, hogy a szakszervezeti vezetők ott ülnek a parlament padsoraiban.

Az igazi kérdés, mit csinálnak, hogyan végzik dolgukat, mennyire tesznek eleget megbízatásuknak a munkavállalók, a nyugdíjasok érdekében. Ez lehet a megítélés reális alapja. Lehet, hogy eddig is megtették azt, amit megtehettek, ám akkor erről minket is tájékoztatni kellett volna, mert a szakszervezeti képviselők parlamenti munkájáról semmit, vagy csak nagyon keveset tudunk.

Márpedig azért választottuk meg őket, hogy vegyenek részt a politika formálásában, a szakszervezetek képviseletében, a munkavállalók javára. És erről mi, mindannyian értesüljünk is.

K.S.

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Nyár, nyár, nyár

A rendszerváltás reménye, hogy emberséges, demokratikus országot teremthetünk itt, ezerkilencszázkilencven tavaszán, Lepsénynél még megvolt.

A nyaralás az „átkosban" nekem – néhány külföldi út kivételével – a vállalati, szakszervezeti üdülés volt. S talán a legelső a legemlékezetesebb. Fiatal házasként Kenesén üdültünk 1972 nyarán. Az üdülőben az ingyen „bérelhető" ladikok mellett volt egy nagy motorcsónak is. Alkalmanként tíz forintért vízisízhettem, naponta kétszer fél óra hosszat, de a napi ötszöri étkezés miatt így is híztam három kilót, és bizony feleannyit is el tudtam költeni két hét alatt a tónál, mintha

ÁLLTAM A FORMATERVEZETT BÓDÉ ELŐTT

leégésre predesztináló be- és kisétálások miatt anyatermészetű párom jó vastagon lekent napolajjal. Ott álltam a formatervezett bódé előtt közel ötven évesen, s közel százkilós, napolajtól csillogó testtel. Az eladó németül kérdezte meg, hogy mit kérek, magyarul rendeltem magamnak fél vodkát sörrel, a páromnak meg egy fagylaltkelyhet. Mellettem megszólalt egy fiatal lány, hogy vannak itt magyarok is, sőt helyes magyar kiscsajok is. De ezt a felszólamlást, s különösen zembe nyomta a strandra kihozott egyetlen pénztárcát, hogy menjek csak nyugodtan flörtölni, s erkölcsileg toronyként magasodott fölém. Flörtölés előtt és után hordtam is neki a fagylaltkelyhet és a csokis palacsintát szorgalmasan. Bernikével is éppen a palacsintás előtt maradtunk végre két egész percre kettesben, szombat estére randevút kértem tőle, a páromnak azt mondtam, hogy egy haverommal találkozom, aki már két nappal azelőtt felutazott Pestre, válaszra se méltatott, Bernike meg azt válaszolta, hogy szombaton érke-

A MAGYAR TENGER KIFEJEZÉS UGYANOLYAN, MINT A MAGYAR DEMOKRÁCIA, A HASONLAT CSAK A TENGERRE ÉS A DEMOKRÁCIÁRA NÉZVE SÉRTŐ

othon maradtam volna. Így kenyerezték le akkoriban a bolsik a dolgozót. Ez ma már, ebben a szép új világban, egyszerűen nem fordulhat elő.

Térdig ér

Szerencsém van, mert családi kapcsolatok jóvoltából, számomra még manapság is megfizethető áron, azaz ingyen hozzájutottam két hétre egy szobához Földváron. Az idén is leterítettem a pokrócot a strand gyepére. A bepakolás tortúrája, a zötyögés a rozzant Ladával a sztrádának csúfolt hepehupás makadámúton, a negyven perces veszteglés a szokásos dugóban, mind azért történt, hogy végül a kockás pléddel elbirtokoljak magamnak egy heverőnyi helyet. S rögtön erőt is vett rajtam a megérkezés szomorúsága. Hogy most aztán itt vagyok. S innen nincs tovább. Lehet pihenni. Úszni nem nagyon, mert az idén alig van víz a Balatonban. Negyedóráig kell gyalogolni, míg végre derékig érnek a hullámok, azok a jóféle aprók, amelyek az úszó orrában érnek „partot". Csak néhány megszállott próbált úszni, a tömeg boldogan lubickolt a térdig érő vízben.

Leégés

Tiltakozom a magyar tenger elnevezés ellen. Ebben a szóösszetételben a magyar csak valami olyasmit jelenthet, hogy rosszabb, mint aminek mondják, nem az, aminek hívják. A Balaton az egyedi, utánozhatatlan. S most ennek a tónak a partja volt a cél, amit el is értem, s ahol a annak második felét, nem az eladónak, hanem egy elbűvölő mosoly kíséretében nekem címezte. A lánynak kifogástalan alakja, nagy zöld szeme volt, és éppen a lányom lehetett volna. Hevesen ismerkedni kezdtem. Szerencsére a fagylaltkehely lassan készült, megtudtam, hogy a lányt Bernadettnek hívják, Berninek becézik, közben mindvégig magamon éreztem anyatermészetű párom vigyázó szemét. Aki, míg a fagylaltkelyhét kanalazta, fagyosan érdeklődött, hogy ki volt az a kiscsaj. Ó csak a lányom egyik barátnője, dadogtam kipirultan. Úszás ürügyén megkeresetem Bernikét. Egy fiatal társaságba csöppentem, csupa főiskolás lány és fiú, s mintha csak Bernikének nem lett volna párja. Miközben lelkesen csatlakoztam a természetfeletti erők mibenlétéről folyó társalgáshoz, vérmes remények ébredtek bennem. Másfélóra „úszás" után tértem meg a habokból, elhájasodott izmaimat ropogtatva, hogy milyen jól esett. A párom azzal a fensőbbséges, megértő mosollyal mért végig, amit nagyon utálok. A fürdőgatyám csontszáraz volt.

Hiába húztunk

A napolajas flakon szivárgott, olajfoltosak lettek az újságok, amiket Bernikéről ábrándozva szórakozottan félreraktam. A flakonra hiába húztunk nájlonzacskót, mindig kifolyt az olaj. Bernikének hiába udvaroltam keddtől csütörtökig, egy percre sem maradtunk négyszemközt. A párom, amikor észrevette, hogy észrevétlenül próbálok pénzt vételezni (hogy meghívjam valamire Bernikét), kezik a barátja, és igazán sajnálja, de már nem ér rá, mert vasárnap együtt utaznak haza. A párom nagyon gúnyosan mosolygott, amikor megemlítettem: lehet, hogy szombat este mégsem megyek a haverommal bulizni.

Nagyok és kicsik

Volt még egy csendes balatoni hetünk. Kiolvastam az összes olajfoltos újságot, s a szivárgó napolajtól csillogó betűk József Attila esztétikájának mikrokozmosz-makrokozmosz elméletét juttatták az eszembe. Hogy a nagy dolgok meg a kicsik összefüggenek. A magyar tenger kifejezés ugyanolyan, mint a magyar demokrácia. A hasonlat csak a tengerre és a demokráciára nézve sértő. Erre példának éppen elég, még sok is a civil szervezetek között a „pályázatok" útján újra osztott vagyon. Csak az nyert, aki Fidesz közeli volt, de az akkor, is ha a határidő előtt két nappal alakult. Volt, ahol a mozgássérültektől vették el a helyiségüket, de számtalan tekintélyes szervezet, például a Magyar ENSZ társaság is pórul járt. A kisgazda nőszövetség viszont lőteret kapott. A vagyonelosztó bizottság dokumentumait titkosították. Minek kellene nyilvánosnak lenni egy demokráciában, ha nem a civil szervezetekről szóló döntéseknek!?

Hurrá, nyaralunk! A rendszerváltás reménye, hogy emberséges, demokratikus országot teremthetünk itt, ezerkilencszázkilencven tavaszán, Lepsénynél még megvolt.

Mezõ Ferenc

Kéthly Anna

1889. november 16-án Budapesten született sokgyermekes munkás családban. Elhunyt húszévi száműzetés után, 1976. szeptember 7-én Belgiumban. Hamvait 1990. októberében hazahozták, és november 3-án a rákoskeresztúri temetően a 301-es parcellában helyezték örök nyugalomra. Az ellene hozott ítéletet, (a Kéthly Anna Alapítvány kérésére) a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1994. július 7-én semmisnek nyilvánította.

AZ ELNYOMOTT, KISEMMIZETT MILLIÓK SORSÁT KÍVÁNTA JOBBÁ, EMBERIBBÉ TENNI

A XX. század demokratikus magyar munkásmozgalmának egyik legismertebb és legtekintélyesebb alakja volt Kéthly Anna, olyan ember, amilyen csak ritkán adatik egy népnek, nemzetnek.

Amikor a parlament ülésén a ház minden oldalán felállva ünnepelték őt, mert 25 éve volt parlamenti képviselő, a Ház alelnökeként megrázta a csengőt és kérte, hogy folytassák az ülést.

1956 őszén a börtönben töltött évek után (akkor 67 évesen) a magyar forradalom miniszterei-ként Bécsbe, majd New Yorkba utazott, hogy kérje a megígért szolidaritás valóra váltását. Számára 1956 világtörténelmi jelentősége sohasem volt kétséges, hitt a szabadság eljövetelében, abban, hogy a szabadságért hozott áldozat sohasem lehet hiábavaló. Azért harcolt az ENSZ diplomatái előtt, hogy a „magyar ügy" ne kerüljön le a napirendről, ne legyen a „detente" ára a kelet-európai népek szabadsága.

Kanadában mondta el, hogy amikor a börtönből a tárgyalásra vitték rabszállító autóval a Markó utcába, ugyanazon a kocsin utazott Horváth Zoltán, a Szociáldemokrata Párt egyik árulója, aki mentegetőzni kezdett, és bocsánatot kért. „Nézze, Horváth, talán furcsán hangzik, amit most mondok, de magának itt a helye" – így szólt és keresztül nézett rajta.

1957-ben a montreali repülőtéren találkoztunk, egy rögtönzött sajtókonferenciát szerveztünk számára. Világosan, precízen, nyomdakész mondatokban válaszolt a feltett kérdésekre. Egy nép és egy eltiport forradalom szószólója volt. Mondta, csak mondta a maga és nemzetünk igazát, lelkiismeret-furdalást okozva és szimpátiát nyerve. Ez a szimpátia még ma is erkölcsi tőke, nem szabadna elvesztegetni.

Élete utolsó éveiben rajzolgatott pihenésül, kikapcsolódásul a sok levélírás, cikkírás közben. Nekem is adott két rajzot emlékül 1963-ban, amikor meglátogattam. Mindkettő fűzfát ábrázol, megnyesett, visszametszett fűzfabokrot a folyó mellé ültetve, amely mindig újra kihajt, barkát terem, újra és újra jelzi, hogy jön a tavasz.

Aztán ő is elment a minden élők útján, halvány reménységekben bizakodva, de népünk csendes forradalmát már nem érhette meg. A század egyik kiemelkedő politikai egyénisége, a minden ember szabadságáért küzdő, csak a néppel együtt felemelkedni óhajtó igazi humanista volt. Az elnyomott, kisemmizett milliók sorsát kívánta jobbá, emberibbé tenni.

Beszédei bátorságot és önálló véleményt tükröztek, stílusát Mikes Kelemen és Ady Endre művein pallérozta. Szépen és érthetően szólt az igazságról, a testvéri szolidaritásról, az emberi méltóságról. Lépést tartott a századdal, idegen nyelveken is beszélt, hogy elmondhassa népünk nagy éhségét és szomjúságát a szabadság után.

Ő tudta, hogy szabadság nélkül nincs demokrácia, haladás, és nincs szociális igazságosság. Az ő szocializmusa mindig emberarcú volt, az emberszeretetre épült, a gyűlölet tőle idegen volt.

„Erkölcs nélkül, jellemes emberek nélkül elpusztul a nemzet!" – vallotta mindhalálig.

Baranyai Tibor

Kodály Zoltán

Amikor 1963 nyarán, immár tizenhat száműzetésben töltött év után Bécsben arra vártam, hogy édesanyám Budapestről megérkezzen, naponta kimentem a pályaudvarra. Pestről akkor nemigen jöttek utasok, valamilyen ragályos betegség tört ki, és a szállodai vendégekre is kiterjedő karantént rendeltek el. Az egyik napon feltűnt nekem egy filigrán, kecskeszakállas úriember egy fiatal hölgy társaságában, bőröndjeik mellett láthatóan hordárra várva. Köszöntve őket megkérdeztem: nem Kodály Zoltánnal van szerencsém itt találkozni?

Igen, valóban Kodály és fiatal felesége voltak ők, hordárra várakozva. Engedélyt kértem, hogy a montreali magyarok nevében tisztelettel köszöntsem őket.

– Mennyien élnek ott magyarok? – kérdezte tőlem.

– Mint Cegléden –válaszoltam –, közel harmincezren.

– És ismerik az én zenémet?

– A tanár úr zenéjét mindenütt ismerik, ahol csak magyarok élnek ezen a világon – válaszoltam. Megtudtam, hogy a karantén még tart, de őket kivételesen kiengedték. Egyiptomba mennek, és mivel a tanár úr nem szeret repülővel utazni, vonattal és hajóval szándékoznak Kairóba jutni.

Nem felejtem el Kodály nyugalmát, halvány mosolyát, sem azt a szinte áhítatos szeretetet, amellyel az ifjú feleség nézett a tanár úrra. Számomra mindig emlékezetes marad ez a találkozás, mert ugyan sokan vannak a pályán a művészet minden ágában, de igazi Mester – egy nép valódi nevelője – csak egy-kettő akad minden században.

„Minél rövidebb a magyar lélek útja Athénig és Párizsig, annál könnyebben talál önmagára."

Gyermekként, 1940-ben egyszer énekeltem a Psalmus Hungaricus kórusában, s bár nincs jó zenei hallásom, a kórus vezetője megnyugtatott: az a fontos, hogy érezd, te is része vagy a közönségnek. Azt hiszem, igaza volt, és igazi, jó tanítványa volt Kodálynak.

Vajon tudják-e, ismerik-e maguk a debreceni cívis polgárok, hogy Kodály Zoltán a Psalmus 1939. május 14-i debreceni bemutatója után azt mondta és írta: „A Psalmus útját már én is úgy nézem, mint egy tőlem idegen bolygóét. Három legutolsó állomása: Athén, Debrecen, Párizs. Ez a szimbolikus háromszög mintha egész életem értelmét és törekvését ábrázolná: a magyar álljon a maga lábára, egyik kezét Athén, a másikat Párizs felé nyújtva. Minden tehetségét az újkor Párizsa és az ókor Athénje fejlesztheti odáig, hogy önmagát legjobban kifejezze. Minél rövidebb a magyar lélek útja Athénig és Párizsig, annál könnyebben talál önmagára. Ezért legfontosabb nekem a három állomás közül Debrecen."

Természetesen én is ott álltam a sorban, amikor a Magyar Tudományos Akadémia előcsarnokában Budapest és az ország népe búcsúzott Kodály Zoltántól. Ezrek és ezrek jöttek és álltak türelmesen és meghatottan, hogy néhány szál virággal és néma főhajtással elbúcsúzzanak a „tanár úrtól", aki nemcsak éneklésre tanított nemzedékeket, de arra is, hogyan legyünk egyszerre magyarok és európaiak.

B.T.

Gondolatok a **vasút jövőjéről**

II/1. RÉSZ

A Vasutas Hírlap egy évvel ezelőtti száma (2000. VI. 27.) a MÁV vezetőinek pécsi tanácskozásáról „Készül az új vasúti Baross-terv" címmel tudósított. Az akkori közlekedési miniszter – Nógrádi László – megkoszorúzta Baross Gábor szobrát és a „vasminiszter" szülőfalujába, a Trencsén megyei Pruzsinára is ellátogatott, egy Baross emlékpark felavatása ürügyén.

Mi, nyugdíjasok – a vasút örökre elkötelezett hívei – mindebből több következtetést vontuk le. Egyrészt azt, hogy a kormány a nagyszabású Széchenyi-terv részeként támogatni kívánja a magyar vasutak fejlesztését. Másrészt azt, hogy nem a meglévő értékek lerombolásával, az egyéni érdekek érvényesülésével, hanem a közérdek – Baross által hangoztatott – előtérbe kerülésével, a vasúti áru- és személyszállítás prioritásával akar megfelelni mind az európai uniós elvárásoknak, mind az új idők ökológiai követelményeinek.

Miután Baross volt az, aki a legtöbbet tett a Széchenyi-féle közlekedéspolitikai koncepció gyakorlati megvalósításáért, az elnevezések (mind az egész ország fejlődését elősegítő Széchenyi-terv, mind a vasúti reform Baross-terv elnevezése) terén helyénvalónak és jelkép értékűnek tűnnek.

Ezért különösen sajnálatos, hogy azóta nem hallunk semmit a Baross-terv célkitűzéseiről és gyakorlati megvalósításáról. Most, hogy a magyar-szlovén vasúti fővonal Zalalövő–Bajánsenye, illetve Hodos–Muraszombat közötti szakasza elkészült, és ezeket a két ország miniszterelnökeinek jelenlétében ünnepélyes külsőségek között átadták, időszerű lenne a vasút jövőjéről szóló elképzelések, tervek részletesebb ismertetése. Az újságok hírt adtak arról, hogy készül, és hamarosan kormány elé kerül a 2015-ig ütemezett közlekedéspolitikai koncepció.

A vasút vezetőinek, munkaadóinak és munkavállalóinak életkörülményeit, mozgásterét alapvetően befolyásolja, hogy a távlati fejlesztések „közúti" vagy kötöttpályás „vasúti" szemlélettel készülnek. Szabad legyen ehhez a kérdéshez nyugdíjas szemmel, a vasúti közlekedés iránti elfogultsággal, de egyéni érdekektől nem befolyásolva, hozzászólni.

KÉNYELEM, GYORSASÁG, PONTOSSÁG

1. Tudomásul kell venni, hogy az élet legfontosabb jövőbeni elemei közül a tiszta víz, a tiszta levegő, a vegyszermentes termőföld mind fontosabbá válhat. Miért nem hirdetjük nap mint nap, hogy a kötöttpályás közlekedés, a közúti közlekedéssel szemben, kedvezőbb az ökológiai szempontokat illetően?

Miért csak a szakfolyóiratokban jelennek meg – a szélesebb közvélemény elől elrejtve – a vasúti közlekedés előnyei, az élőmunka gazdaságossága, a levegő szennyezése, a kedvezőbb terület felhasználás, az 1 tonna áru elszállítására vonatkozó energia (meg a többi). szempontjából?

2. A vasúti közlekedés gazdaságosságát, környezetbarát jellegét igazoló, tudományos méréseken alapuló adatok azonban nem elégségesek. A mai világban az egyéni érdekek tobzódnak, és az emberek többségét nem érdekli, hogy dédunokájuk megfullad a benzingőzben, vagy nem jut neki az általunk elpazarolt energiából. Azzal sem törődik senki, hogy milyen energiapazarlást jelent mind a személyek, mind az áruk elszállításában a közúti, motoros szállítás a kötöttpályás tömegszállítással szemben.

TISZTA VÍZ, TISZTA LEVEGŐ

A kényelem, a gyorsaság és a pontosság – ez a három legfőbb követelmény a mai személy- és áruszállítási feltételeket illetően.

Ha a „vasúti reform" jelszóval nem a „mindent eladni" szemléletet, a rövidtávú egyéni érdeket, a vasút évszázados jóléti, szociális és egészségügyi rendszereinek felszámolását valósítjuk meg, hanem a fenti követelményeket tudjuk kielégíteni minden tekintetben, akkor lehet igazán versenyképessé tenni a vasúti közlekedést.

3. Jelszavakat gyártani és szervezés címén állandóan új elnevezéseket kitalálni mindig könnyebb, mert nem igényli a hosszú, fáradtságos munkával megszerezhető szakismeretet. „Kell a vasút Európában" – valóban jól hangzik, és ráadásul még igaz is. Nyugat-Európa eldugult autópályái, a kamionszállítás növekvő gondjai, a közúti szállítás költségei mind-mind figyelmeztető jelek. Mit lehetne tenni a versenyképesség fokozása, az egyéni és közérdek összhangjának közelítése érdekében?

Nézzük először a ***kényelem*** követelményét!

– A személyszállítás kényelméhez tartozik a vasútállomások melletti őrzött parkolók „P+R" rendszere. Ha az utas a saját autójával menet a pályaudvarra, és ott biztonságban elhelyezheti kocsiját, amíg ő vasúton elutazik, nem fog ragaszkodni a sokszor lassúbb, drágább és fárasztóbb közúti közlekedéshez, ha néhány száz kilométerrel távolabb akad elintéznivalója.

Az „IC" vonatok tisztasága és kényelme megfelel a mai igényeknek és eléri a távolsági autóbuszok színvonalát. De csak a nagyvárosok közötti személyszállítási igényeket elégíti ki. Ha nem tudunk változtatni a kisvárosokban is megálló személy-, illetve sebesvonatok tisztaságán, kényelmén, felszereltségén, nem lehetünk versenyképesek a közúti személyszállítással szemben. A HÉV-jellegű mellékvonali és elővárosi közlekedés, mind az olcsóbb műszaki, mind a rugalmasabb forgalmi és tarifapolitikai megoldások terén, az egyedül üdvözítő célkitűzés lehet.

A kényelemhez tartozik az utazók kézipoggyászainak egyszerű, pénzbedobós kofferkulival történő szállítási lehetősége. A hordárok kora lejárt, de Európában csak a budapesti fejpályaudvarok azok, ahol az utas kofferkuli nélkül cipekedhet a taxiig vagy tömegközlekedési járműig. Mert vagy teljesen hiányoznak, vagy rozsdásan árválkodnak, egy szebb kor emlékeként, amikor megfelelő szakértelemmel gondoltak az utas kényelmére is. A pénzbedobós kofferkulik a nagyobb áruházakban is divatosak és közkedveltek. A betétpénz megvédi a járműveket a széthordástól és a rongálástól. A reklámfelületeket hordozó kofferkulik még a beszerzési költségüket is előteremtenék.

– A ***gyorsaság*** részben pénzkérdés, részben szervezési feladat. Az elővárosi forgalomban ez fontosabb követelmény, mint a mellékvonalakon. A lassújelek megszüntetése azonban mindenütt főkérdés. A vasúti közlekedés biztonsága kedvezőbb, mint a közúti közlekedésé, a sebesség fokozása azonban nagyobb anyagi ráfordítást igényel. Az „IC" vonatok sikere azt bizonyítja, hogy az utasok többsége ezt a közlekedési módot versenyképesnek tartja, és szívesen veszi igénybe.

– A ***pontosság*** elsősorban menetrendszerűséget jelent. Jól karbantartott vonó és vontatott járművekkel, lassújelektől mentes vasúti pályán a vonatkésések csak szervezési, emberi hibákból adódhatnak.

– A három fő követelmény mellett az idegen nyelveket is beszélő jegyvizsgálók, személypénztárosok, az utazó közönséggel foglalkozó vasúti tisztviselők, a vasúti személyzet rendszeres, folyamatos oktatása, a régi, fegyelmezett vasúti identitás visszaállítása lehet a siker záloga. A humánpolitikában nem semmitmondó általánosságokat, hanem konkrét oktatási feladatokat kell megfogalmazni. Jól felkészült, a vasúti személyszállítás minden részletkérdését jól ismerő oktatótisztek, vasúti vezetők nélkül ezek a követelmények nem valósulnak meg. Bővebb ismertetésük külön tanulmányt igényelne, de a Baross-terv ezt sem nélkülözheti.

Dr. Kun Dezső

IDŐSZERŰ LENNE A VASÚT JÖVŐJÉRŐL SZÓLÓ TERVEK RÉSZLETESEBB ISMERTETÉSE

Együtt jobb, könnyebb

Verőfényes napsütés, kánikulai meleg fogadta július 7-én Budapesten a BVSC sporttelepén a Vasutasok Szakszervezete országos sportversenyére érkező versenyzőket, és résztvevőket. Tíz óra előtt – amikor a hivatalos megnyitó kezdődött – a füvön már javában folyt a küzdelem a férfi kispályás fociban. A felsorakozott területi képviseletek sportolóit és a szurkolókat *Simon Dezső*, a VSZ alelnöke köszöntötte, majd *Bajnai Gábor*, a MÁV Rt vezérigazgató helyettese, *Hangonyi Zoltán*, a VDSZSZ alelnöke, *Hipszki Miklós*, a BVSC ügyvezető elnöke és *dr. Márkus Imre*, a VSz elnöke üdvözölte. Mindnyájan hangsúlyozták a sport kapcsolatteremtő, közösségformáló szerepét. Hangonyi Zoltán reményét fejezte ki, hogy jövőre már a három reprezentatív szakszervezet közösen rendezi meg a vasutasnapi sportversenyeket.

A rövid köszöntők után a Vasutas Zeneiskola musical tagozatának növendékei csillogtatták meg tudásukat. A záró számot, „Azért vannak a jóbarátok”, Bajnai Gábor vezérigazgató-helyettessel együtt énekelték. Nem ártana ezt a hangnemet a bértárgyalások idejére is átmenteni!

A hivatalos rész után megkezdődtek a versenyek asztalitenisz, sakk, foci, és új sportágként az ulti bajnokságban is.

A versenyzőkön kívül a családtagok, kísérők is találhattak maguknak elfoglaltságot, mert ebben a rekkenő hőségben tiszta felüdülés volt megmártózni a hűs vízben, a gyerekek pedig a fák árnyékában élhették ki rajzolási ambíciójukat. Láttam néhány menetrendszerű „járatot” is a strand-büfé viszonylatában, ellenőrök is voltak, de csak a sör hőfokát regisztrálták. Szóval mindenki találhatott magának elfoglaltságot, délben pedig megindult az offenzíva a csőre- illetve szedőkanálra töltött gulyáságyúval.

A szervezőknek köszönhetően az idén pörgősebb volt a lebonyolítás, így mindenki időben elérhette a hazainduló vonatokat, de természetesen a győztesek és a helyezettek most is átvehették a megérdemelt díjakat, kupákat, amelyek otthon bizonyára előkelő helyre kerülnek. Remélhetőleg jövőre még nagyobb létszámban jönnek el kollégáink, mert ez a nap mindenkinek adott valamit: győzelmet, pihenést, a találkozás örömét egy távoli kollégával, az együttlét, az összetartozás érzését. Mert együtt jobb, könnyebb, kellemesebb.

Kép és szöveg: Orosz Tamás

BALKEZESEK **VÉDELMÉBEN**

Bár még javában tombol a vakáció, nem árt gondolnunk az első becsengetésre. Írásunkkal azoknak a kicsinyeknek szeretnénk segíteni, akik életükben először lépik át az iskola kapuját.

A tanulmányi sikerek nem csak a gyermeken múlnak. Van néhány tényező, amelyre nekünk, felnőtteknek kell figyelnünk. Érdemes még a suli előtt kideríteni: gyermekünk melyik kezét használja majd az íráshoz. Az úgynevezett „kezesség” attól függ, a gyermek bal vagy jobb féltekéje fejlettebb-e.

A jobbkezeseknél a bal féleteke dominanciája figyelhető meg, illetve fordítva. Az óvodai években sokszor még nem derül ki a dominancia, de iskolába lépé előtt mindenképpen figyelmet kell fordítani erre a kérdésre. Az a gyermek, aki nem a domináns kezét használja, lemaradhat a tanulásban, az átszoktatás pedig életre szóló hátrányt jelent. Számos nyugati kutatás igazolja, hogy az annak idején átszoktatott emberek sokkal nehezebben illeszkednek a közösségbe, kreativitásuk nagy mértékben csökken, és – noha jó képességekkel áldotta meg őket a sors – soha nem bontakoztathatják ki magukat a született adottságaikhoz mérten.

NE KÉSLEKEDJÜNK!

A dominancia megállapításához fölkérhetjük a házi gyermekorvost, a nevelési tanácsadó szakemberét, az iskolapszichológust vagy már az első napokban a tanítót. Ám egy tengeren túli módszerrel mi magunk is tájékozódhatunk (de ezt természetesen szakembernek is meg kell erősítenie). A módszerhez nem kell más, csak egy körömkefe. Lássuk a lépéseket!

Adjunk a gyermek kezébe körömkefét, és szólítsuk föl őt, hogy tisztítsa meg a körmeit.

Ha a gyermek alapvetően jobb kezes (vagyis a bal félteke a domináns), így tesz: bal kezének ujjait szorosan összezárja, tenyere fölfelé néz, ezért az ujjakat is fölfelé fordítja. A jobb kézben tartott körömkefét vízszintesen húzogatja a körmökön. Ha a másik kéz (vagyis az „ügyetlenebb”) kerül sorra, akkor a gyerek a jobb tenyerét a test belseje felé fordítja, az ujjak függőlegesen állnak. Ilyenkor nagyon jellemző, hogy nem a körömkefét mozgatja, hanem a domináns kezét húzogatja az eszközön, miközben a bal kézben tartott kefét szinte mozdulatlanul tartja az ügyetlenebb kézben. Balkezes gyermekeknél ennek éppen az ellenkezője figyelhető meg.

Ha fölmerül a balkezesség gyanúja, ne késlekedjünk, a jelenséget beszéljük meg szakemberrel! Ez azért is fontos, mert a betűk tanítása során a pedagógus tükörképet mutatva az osztálynak, a betűket a levegőbe rajzolja. Jobb kezes gyermekeknek (ez a gyakoribb) a tanító a bal kezét használja a demonstrációhoz. Ha csak egyetlen balkezes tanítványa is van, az egész folyamatot a másik kezével, ellenkező irányban is el kell végeznie. Erre a tanítók föl vannak készülve, de tudniuk kell, van-e az osztályban „balog”, illetve hány gyermeket érint a kérdés. (A balkezesek aránya általában 6-7 százalék osztályonként).

Veszely Emőke

A VSZ Vasútegészségügyi IB **érdekérvényesítő** tevékenységéről

Kollektív Szerződés: 2001. február 27-én az intéző bizottsági ülés megtárgyalta és elfogadta a VSZ által készített Vasútegészségügyi KHT kollektív szerződéstervezetét. Az anyagot február 28-án kapta meg a VKHT vezetése. A közel 60 oldalas, keret jellegű kollektív szerződés javaslattervezet messze figyelembe veszi a vasútegészségügyi járóbeteg-ellátás (foglalkozás-egészségügy és rehabilitáció) sajátos helyzetét, az 1999. augusztus 13-án elfogadott „Munkajogi megállapodást". A KHT vezetése – a VSZ többszöri sürgetésére – június 22-én adta át KSZ javaslatát, melynek tárgyalását június 28-ra tűzte ki. A KHT vezetésének a KSZ-re vonatkozó módosító indítványát a VSZ IB megvitatta. A tanácskozáson elfogadott tagsági javaslatokat, ajánlásokat a VSZ tárgyalódelegációja a VKHT KSZ tárgyalás menetében érvényesíti.

A vasútegészségügyi fekvőbeteg-ellátó intézményekben – a kialakult gyakorlatnak megfelelően – a kórházak vezetése és az illetékes reprezentatív szakszervezetek (az I. negyedév végére) áttekintették a hatályos kollektív szerződéseket. A MÁV Kórház és Központi Rendelőintézetben a 2000. év júliusában elfogadott KSZ ma is hatályos, mindaddig érvényben marad, amíg a folyamatos tárgyalás során az új (konszenzussal) nem kerül elfogadásra. A Budai és a Szolnoki MÁV Kórházakban is (néhány módosítással) a korábbi KSZ-ek vannak érvényben.

Bér és jövedelem: a) a VSZ Vasútegészségügyi Intéző Bizottsága 2001-ben is arra törekedett, hogy a vasútegészségügy járó-, illetve rehabilitációs, valamint a fekvőbeteg- ellátó intézmények munkavállalói (az egészségügyben lehetséges) bér- és pótlékemelésében részesüljenek. A Vasútegészségügyi KHT vezetésével májusban kötött VSZ, VDSZSZ „Bérmegállapodás" mára lehetővé tette, hogy a társaság munkavállalói (a munkajogi megállapodás 3. pontja alapján) 2001-ben a bérfejlesztésben részesüljenek, amelynek mértéke 8,75 % legyen. Ebből 6 % személyre szóló, infláció követő, 2,75 % pedig teljesítménytől függő béremelést biztosít. Ugyanakkor a megállapodásban elfogadták, hogy ha az infláció 2001. évi várható mértéke 6 %-nál magasabb lesz, akkor a munkabérek inflációs korrekciójáról tárgyalás kezdődik a KHT vezetése és a szakszervezetek között.

A társaságnál 2001. január 1-jétől a 40 ezer Ft-os minimálbérre való ráállás 230 dolgozó esetében rendben megtörtént. A 6 + 2,75 % = 8,75 %-os differenciált emelés + a 40 ezer Ft minimálbér bevezetése összesen 13,25 %-ra növelte a KHT-nál ez évben a bérfejlesztésre fordított összeget. Gond azonban, hogy a több mint 900 fős dolgozói létszám esetében a 2,75 %-os differenciálás nem teszi lehetővé a minimálbér bevezetése miatt az új és régebbi dolgozók között létrejött bérfeszültség normalizálását.

A KVM KÖZREMŰKÖDÉSÉT ÍGÉRTÉK

Kedvezően befolyásolta a KHT dolgozóinak hangulatát, hogy a társaság vezetése a szakszervezeteknek jelezte: még a kollektív szerződés elfogadása előtt az érintett munkavállalók részére az emelt szintű pótlékot 2001. január 1-jétől visszamenőlegesen, a júliusi bérfizetéskor kifizeti. Ezt követően pedig ezt a járandóságot havi rendszerességgel folyósítja. Ugyancsak kedvező hatást váltott ki a dolgozók körében, hogy a társaság vezetése 2001. I. negyedévi átlagteljesítményének – a 2000. év utolsó negyedévéhez viszonyított – emelkedése alapján a teljesítmény-növekedésben részes divízióvezetők és a dolgozók egyszeri jutalomban részesülhettek (ennek összege járulékokkal együtt 6 millió 32 ezer 372 forint).

A VSZ levélben jelezte a KHT vezetésének, hogy nagyra értékeli a dolgozók javadalmazására tett erőfeszítéseket, azonban fontosnak tartotta volna időben megismerni a leosztás módját és a helyi differenciálás elveit.

A fekvőbeteg-ellátó MÁV-intézményeknél (Központi MÁV Kórház és Rendelőintézetnél, a Budai és Szolnoki MÁV Kórházaknál) körülbelül 3000 munkavállalót érintő érdekérvényesítő tevékenységet folytatnak az intézmények reprezentatív szakszervezetei. A VSZ szb tisztségviselők jelzéseiből tudjuk: a 40 ezer forintos minimálbérre való ráállás a Központi MÁV Kórház kivételével – ahol erre csak áprilisban került sor – 2001. januárban rendben megtörtént. A három intézménynél (bár eltérő időben és mértékben) kifizették az emeltszintű pótlékokat az érintett dolgozóknak. Gondot jelent napjainkban, hogy a MÁV kórházak különböző mértékű adósságállománya miatt bérfejlesztésre 2001. I. félévében nem került sor. Az egyes kórházak likviditási gondjai (adósságterhei) eltérő mértékűek, ezért a bérfejlesztés lehetősége is kórházanként más és más. A KVM – ismereteink szerint – jelenleg vizsgálja, elemzi az egyes MÁV kórházak tevékenységét, működésük tapasztalatait, és erőfeszítéseket tesz:

– adósságaik csökkentésére,

– irányítási, működési problémáik rendezésére,

– a megkezdett beruházásaik befejezésének finanszírozására.

Reményeink szerint a MÁV fekvőbeteg-ellátó egységek működésének KVM és MÁV által történő támogatása, takarékossági, szervezési intézkedések bevezetése, banki hitelek igénybevétele, lehetőséget biztosíthat egy szerény (a MÁV-nál már bevezetett), az éves inflációs rátához hasonló mértékű béremelés bevezetésére.

A Vasútegészségügyi IB 2001. június 27-i soros ülésének résztvevői tájékoztatót hallgattak meg Horváth Lajos KHV főosztályvezető előadásában a vasútegészségügy intézményeinek jelenlegi helyzetéről, működési tapasztalatairól, likviditási gondjairól, a jövő lehetőségeiről. Előadásában Horváth Lajos hangsúlyozta: a vasútegészségügy fekvőbeteg-ellátó intézményei részére nem szerveznek KHT-t. Önállóan kell az intézmény működési feltételrendszerét kialakítaniuk. Elsősorban szervezeti intézkedésekkel, takarékos gazdálkodással szükséges a meglévő adósságállományt csökkenteni, ebben a KVM közreműködését is ígérte.

Dr. Márkus Imre elnök hét társadalmi tisztségviselőnek Elismerő Oklevelet adott át kiemelkedő munkájuk elismeréseként.

A vasútegészségügy fekvőbeteg-ellátó intézményei részére nem szerveznek KHT-t

Rubik László
IB titkár

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.

1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Értékes nyereményekkel és ismeretekkel gazdagodhatott, aki felkereste július 7-én a BVSC-ben a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság ***Egészségsátrát.***

A Vasútegészségügyi Kht. szakorvosai vérnyomásméréssel és egészségügyi tanácsadással álltak az érdeklődők rendelkezésére. A helyszínen helyesen kitöltött egészségügyi TOTÓ sorsolással kiválasztott nyertese az általa megválasztott időpontban egy hétvégét tölthet majd (két fő részére két éjszaka teljes ellátással) a Vasútegészségügyi Kht. balatonfüredi, hévízi vagy harkányi rehabilitációs intézetében. Hévízen és Harkányban a tófürdő szomszédságában kétágyas, színes tévés, hűtőszekrényes, zuhanyzós szobákban, Balatonfüreden a Balatontól pár száz méterre, egyedülálló panorámájú, balkonos szobákban várják a szerencsés nyertest.

A Vasútegészségügyi Kht. vezetése felajánlásának köszönhetően az egyéni sportágakban elért kimagasló teljesítmény elismeréseként két sportoló ugyancsak egy-egy hétvégét tölthet (két fő részére két éjszaka teljes ellátással) Balatonfüreden, Hévízen vagy Harkányban.

NYÁRON, NYÁRUTÓN

Itt a nyár. Boldogan elnyújtózhatunk, süttethetjük magunkat a finom meleg napsugarakkal. Ám egy percre sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a túlzott napozásnak veszélyei vannak. Éppen ezért érdemes megfogadni néhány tanácsot.

Testünknek, lelkünknek szüksége van a napfényre. De a környezeti feltételek megváltoztak, az éltető fényben a károsító ultraibolya (UV) sugarak mennyisége a kilyukadt ózonréteg miatt évente mintegy 2 %-kal nő.

Az ultraibolya sugarak az ózonnal és egyéb környezetszennyezéssel együtt fokozzák az egész szervezetet és a bőrt károsító, úgynevezett oxidatív szabadgyökök képződését. Ezért a napfény már nemcsak örömöt szerez, hanem a leégésen, a napallergia fokozott kiváltásán túl akár még bőrrákkal is fenyegethet.

Mit tegyünk?

Bújjunk el a napfény elől, ami után a hosszú téli estéken és a felhős tavaszi napok során olyannyira vágyakoztunk? Szerencsére erre nincs szükség. Az egészséges szervezet képes megbirkózni a szabadgyökök állandó támadásával, mert megfelelő védelemmel, úgynevezett szabadgyökfogó enzimrendszerekkel rendelkezik.

Ezeknek az enzimrendszereknek az alkotórészei a legfontosabb a legfontosabb antioxidánsok, az A-, C-, és E-vitamin, valamint a szelén. Hiányuk esetén valóban felhalmozódnak a károsító anyagok, és megtámadhatják a sejteket.

Ha kellő óvatossággal akarjuk élvezni a napfényt, el kell látnunk sejtjeinket mindazokkal a vitaminokkal és ásványi anyagokkal, amelyek a bőr ellenálló képességéhez szükségesek.

Vitaminok

Az A-vitamin, illetve előanyaga, a béta-karotin a legfontosabb bőrvédő hatású vitamin. Serkenti a sejtek pigmentképződését, ezáltal elősegíti a bőr egyenletes barnulást, nem utolsó sorban pedig meggátolja a napfény ultraibolya sugarainak károsító hatását.

A C-vitamin serkenti a kollagén rostok képződését, ezáltal a bőr üde, sima és rugalmas marad. Egyúttal növeli a szervezet általános védekezőképességét a behatoló kórokozók ellen.

Az E-vitamin stabilizálja a sejtmembránt, késleltei a bőr öregedést, ráncosodását, gondoskodik a salakanyagok eltakarításáról, és ezáltal véd az időskori pigmentfoltok kialakulása ellen.

A fontos szelén

A szelén a szabadgyökfogó enzimrendszerek alkotórésze, és így segít a káros hatások kivédésében. Ha a négy legfontosabb antioxidánst együttesen adagoljuk, nemcsak egyszerűen a hatásaik összegződnek, hanem együttműködésük minőségileg is fokozott védelmet nyújt. Tapasztalatok szerint az antioxidánsok együttes szedésével hatástalaníthatjuk a keletkező szabadgyököket, és ezzel csökkenthetjük az UV-sugárzás káros hatásait. Mellesleg, de egyáltalán nem mellékesen, bőrünk egyenletesebben barnul, kevésbé öregszik, sőt a leégés és a napallergia veszélye is csökken. Gyermekeknek, fiataloknak különösen ajánlott antioxidánsokat adni, mivel ők nem ügyelnek eléggé arra, hogy bekenjék magukat fényvédő krémmel, és hajlamosabbak elfeledkezni a tűző napról.

Inni, inni, inni!

Melegben sok folyadékot igényel az emberi szervezet, a meleg nyári hónapok alatt a szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy a gyerekek sok folyadékot igyanak. A hőségben önfeledten játszó apróságok igen gyorsan kiszáradhatnak. Mielőtt elmennek otthonról, igyanak bőségesen. S ha tehetik, ne sima vizet, mert sokkal jobbak, hatásosabbak az ásványi anyagokat, sókat tartalmazó nem szénsavas ásványvizek. Kiválóak a natúr gyümölcslevek, teák. Még jobb, ha a teába egy kiskanálnyi sót is beleteszünk. Kerüljük azonban a magas koffeintartalmú italokat, mert csak fokozzák a vizelet-kiválasztást és ilyen módon a kiszáradáshoz járulhatnak hozzá.

A kiszáradás veszélyének leginkább a csecsemők vannak kitéve. Fel kell figyelni arra, ha a pelenka állandóan száraz. A gyerekeket soha nem szabad hosszabb ideig napoztatni, viseljenek állandóan kalapot és könnyű, világos nyári ruhát.

A kiszáradás legjobban észrevehető jelei: álmosság, a szédülés, a fejfájás. Súlyosabb esetekben akár eszméletvesztés is bekövetkezhet. A nagyobb baj kis odafigyeléssel és sok folyadékfogyasztással könnyen megelőzhető.

Nyári felfrissülés

Nem érzi magát elég fittnek a meleg nyári napokon? Kövesse tanácsainkat, amelyek segítségével visszahozhatja régi önmagát.

- Mellőzze a csokoládét, a sört és egyéb alkoholos italokat! Fogyasszon energianövelő ételeket, mint például narancs, paradicsom, spenót, hagyma, barna rizs, lencse, bab, fokhagyma, gyömbér, napraforgómagok – és természetesen ne feledkezzen meg arról, hogy legalább napi 1, 5 liter vize igyon.
- Ha fáradtnak vagy ingerlékenynek érzi magát, valószínűleg a napi vitamin és ásványianyag fogyasztása jóval alatta marad az ajánlott mennyiségnek. Ha étrendje nem tartalmazza megfelelő mennyiségben e létfontosságú anyagokat, akkor étrend-kiegészítőkkel pótolhatja.
- Az illóolajok kitűnően alkalmazhatók a fáradt, kimerült test és lélek felfrissítésre. Csepegtessen néhány csepp rozmaringot, beramottot vagy fenyőillatú olajat a fürdővizébe.
- Mozogjon! Legalább hetente ötször (20-30 perces) egyszerű gyakorlatokat, hogy aktiválja testének saját „érezd jól magad" hormonjait. Ajánlott az élénk séta, a kocogás, a kerékpározás és az úszás.
- Legalább hetente egyszer feküdjön le korán! A pihentető alvás létfontosságú a szervezet számára, hogy testünk, lelkünk megújuljon és másnap újra fittnek és kipihentnek érezzük magunkat.

Szeptember, iskolakezdés. Az ilyenkor szokásos iskolaszerek, könyvek, füzetek beszerzése mellett arról sem szabad elfeledkezni, hogy az első osztályba készülő gyermekeinket vigyünk el orvoshoz is.

Mindenképpen javasolt gyermekünk szemészti, fül-orr-gégészeti és fogászati ellenőrzése. Erre azonban nemcsak saját magunk megnyugtatása miatt van szükség, de azért is, mert kiderülhet: gyermekünk rosszul lát vagy hall. Ha például rosszul lát, és a hátsó sorba ültetik, akkor lehet, hogy nem látja majd jól a táblát. Ezért nagy valószínűséggel az írás-olvasás elsajátítása nehezebben megy majd neki. A túlerőltetett szem fejfájást, ingerlékenységet, fáradékonyságot okozhat, amit a gyermek az iskolai élettel kapcsol össze. Vagyis: miközben sem ő, sem a tanító nem tehet róla, a nebuló már a startnál elveszíti a kedvét, és könnyen elfordul a tanulástól.

Magánnyugdíj vagy állami nyugdíjrendszer?

A társadalombiztosítási (TB) rendszer alapvetően két alrendszerből áll, a nyugdíj- és egészségbiztosításból. A nyugdíjrendszer a „hagyományos", úgynevezett felosztó-kirótó finanszírozású és a vegyes finanszírozású, részben egyéni számlán alapuló rendszerből áll. Ennek alapján különböztetünk meg társadalombiztosítási és magánnyugdíjat.

A társadalombiztosítási nyugdíj a nyugdíjbiztosítási alapból folyósított összeg. Forrása a foglalkoztató és az egyén által fizetett nyugdíjjárulék. Társadalombiztosítási nyugdíj nem csak a „hagyományos" nyugdíjrendszerben maradókat illeti meg, hanem a magánnyugdíjpénztár tagjait is, de a nekik járó összeg kisebb, mint a kizárólag társadalombiztosítási nyugdíjban részesülőké.

A magánnyugdíj a magánnyugdíjpénztár által tagdíjfizetés ellenében folyósított járandóság (egyösszegű kifizetés vagy járadék).

A magánnyugdíj pénztári tag nyugdíja két részből tevődik össze: háromnegyed rész a társadalombiztosítási nyugdíjból, negyedrész pedig – ha legalább 15 éven át tagdíjat fizet – a garantált nyugdíjból.

Az átlagnyugdíj a mindenkori átlagkereset meghatározott hányada

a nettó átlagkeresetek alakulásától, ily módon gondoskodva arról, hogy a nyugdíjasok ne kerülhessenek hátrányosabb jövedelmi pozícióba a társadalom aktív kereső rétegeivel szemben. A nyugdíjemelések rendszerének hosszú távú szabályozásával ki kell zárni az ötletszerű improvizált intézkedéseknek még a lehetőségét is.

Néhány fontosnak tartott elvi kérdés:

- a nyugdíj nem adomány, hanem járandóság, szerzett jog;
- a nyugdíj-egyenlősdi nem tekinthető társadalmilag igazságosnak; a nyugdíjnak az életkeresettel és a befizetett járulékkal összhangban kell lennie;
- a nyugdíjnak, nyugdíjrendszernek stabilnak, biztonságosnak, tervezhetőnek, kiszámíthatónak, átláthatónak, közérthetőnek kell lennie;
- minden dolgozónak joga van tudni, hogy milyen nyugdíjra számíthat, milyen jövedelem–nyugdíj aránnyal számolhat;
- szét kell választani a járulékfizetésen alapuló nyugdíjakat és a szociális ellátásokat;
- az állami nyugdíjalapból méltányossági, szolidaritási alapon nyújtott ellátásokban társadalmi közmegegyezés szükséges;
- a szociális ellátásokat adókból költségvetési forrásból kell finanszírozni;
- a nyugdíjrendszer változtatása társadalmi konszenzuson és érdemi egyeztetéseken alapulhat;
- a nyugdíjreform során a szerzett jogok nem sérülhetnek;
- a nyugdíjasokat, nyugdíjakat érintő kérdésekben, a döntés-előkészítésbe be kell vonni a nyugdíjasok, a járulékfizetők képviseletét és biztosítani kell a nyugdíjalap felhasználásának társadalmi ellenőrzését.

A jövő nyugdíjrendszerével szemben alapkövetelmény a semlegesség. A nyugdíjak megállapításánál hasonlóan, mint a nyugdíjak emelésénél a különböző rétegek sem előnyösebb, sem hátrányosabb megkülönböztetésben nem részesíthetők, tekintettel arra, hogy a nyugdíj biztosítási elven nyugvó ellátás ezért nem sérülhet egyetlen biztosított érdeke sem. A nyugdíjrendszerben a szolidaritási elv lényegében csak annyiban érvényesíthető, hogy a hosszabb ideig élők a nyugdíjukat is hosszabb ideig vehetik igénybe. Ezért a nyugdíjszerű társadalombiztosítási ellátásokat tételesen felül kell vizsgálni.

Kérdés, hogy mi lenne azokkal, akik a minimális nyugdíjra sem válnak jogosulttá? Azok hasonló helyzetbe kerülnének, mint jelenleg, azzal a pozitív eltéréssel, hogy a „résznyugdíjuk" és a szociális ellátásuk együttes összegének valamilyen mértékben meg kell haladnia a csak szociális ellátásban részesülők jövedelmét.

A nyugdíjak megállapítása az egyén és a munkáltatója által befizetett járuléktól és annak hozamától kell, hogy függjön. A járulékfizetési mértéket és felső határt – mely határnak egyaránt vonatkoznia kell az egyénre és a munkáltatójára is – úgy kell meghatározni és karbantartani, hogy az átlagnyugdíj a mindenkori átlagkereset meghatározott hányada.

A hárompilléres nyugdíjrendszer első két pillére (az állami és a magánnyugdíj pénztár) fokozatosan azonos feltételek mellett közel azonos szolgáltatásokat kell, hogy nyújtson. A befizetett nyugdíjjárulékokat az állami nyugdíjbiztosítónak is névre szólóan – az egyén számára ellenőrizhető módon – kell nyilvántartania. A szabadon megválasztható magánnyugdíj pénztáraknak – állami garancia mellett – garantált évi minimum hozamokat kellene előírni.

Az állami nyugdíjpénztárból magánnyugdíj pénztárba való átlépés esetén a már felhalmozott tőke nem vihető át, az továbbra is az állami nyugdíjpénztárban az egyén számláján kamatozna. Magánnyugdíj pénztárból másik magánnyugdíj pénztárba, vagy az állami nyugdíjpénztárba történő átlépés esetén az egyén dönthetné el, hogy a felhalmozott tőkét, annak milyen hányadát átviszi-e vagy nem. Az egyén az általa fizetett nyugdíjjáruléknak és a munkáltató által részére fizetett járuléknak hova, melyik nyugdíjpénztárba történő befizetését – több nyugdíjpénztárba történő befizetés esetén – annak arányát maga határozhatná meg.

A miniszterelnök véleménye szerint előbb az állami nyugdíjrendszert kellett volna megreformálni, mielőtt létrejöttek a magánnyugdíjpénztárak. A magánnyugdíjpénztárak ugyanis veszélybe sodorták a mostani ellátásokat, mert az átlépők magukkal viszik a 6% járulékot, viszont az állami nyugdíjrendszerben hagyják a rokkantnyugdíjaknak és az özvegyi jogon járó ellátmánynak a 6 %-ra eső terhét. Igen, felvetődött annak a lehetősége, hogy eltörlik a nyugdíjkorhatárt, de ez év júniusában hozza nyilvánosságra a kormány a nyugdíjrendszer átalakításával kapcsolatos elgondolásait – melyet kíváncsian várunk, fiatalok és idősebbek egyaránt.

A szociális tárca és a nyugdíjbiztosító tudomásunk szerint még nem kapott felkérést arra, hogy vegyen részt a nyugdíjrendszer átalakítási munkáiban, azonban a Pénzügyminisztérium nyilatkozata alapján „egyelőre többféle elképzelés van".

A magánnyugdíj-pénztárak befektetésein belül tavaly nőtt a részvények aránya (1999-es 9,9%-ról 13,5%-ra), miközben az államkötvények része az általuk kezelt portfolión belül csökkent 6,6%-kal. A PSZÁF gyorsjelentése szerint a 25 magyarországi magán nyugdíjpénztár vagyona 2000 december végén 175,34 milliárd forint volt, s ez 95%-kal magasabb az előző évben regisztrált csaknem 90 milliárdnál.

Mindenki egyéni döntése, hogy a magán- vagy a TB-nyugdíjrendszert választja, de jó útmutatás még igazán nincs.

B.G.

A magánosítás végeredményei majd 30 év múlva derülnek ki, azt azonban tudni lehet, hogy már most sok minden bizonytalanná teszi a majdani hozamokat

Ha az új nyugdíjrendszer sikerét a második pillérhez csatlakozók számával mérjük, akkor a reform sikeresnek mondható. 1998-ban és 1999-ben 1,7 millióan léptek be a magánnyugdíj vagyis a tőkefedezeti rendszerbe, 200 ezerrel többen, mint ezt az előzetes kalkulációk alapján várták. A belépők száma 2000. augusztusában meghaladta a 2 milliót. Az átlépők nagy száma kétségkívül jórészt a sikeres reklámkampánynak volt köszönhető. A magánosítás végeredményei majd 30 év múlva derülnek ki, azt azonban tudni lehet, hogy már most sok minden bizonytalanná teszi a majdani hozamokat.

A kormányzat sok módon igyekszik látszólag növelni a tb-nyugdíj vonzerejét. A valóságos cél azonban az, hogy a most magánbiztosítókhoz kerülő összegeket csökkenteni lehessen, hogy a költségvetés ezen is takarékoskodjon. Önálló cél a köznyugdíj ugyancsak költségkímélőnek tűnő csökkentése. A társadalombiztosítási nyugdíj a foglalkoztatás csökkenésével veszélyben van. Látjuk, hogy a nyugdíjbiztosítási alap deficitjének oka egyrészt a vegyes tőkefedezeti nyugdíjrendszer 1998-ban történt bevezetése, amelynek pótlására a törvény állami garanciát tartalmaz, másrészt az öregségi korhatár alatti I.-II. fokozatú rokkantsági nyugdíjaknak az egészségbiztosítási alapból a nyugdíjbiztosítási alapba való áthelyezése. Harmadrészt az 1999. évben bevezetett nagymértékű – közgazdaságilag nem megalapozott – járulékcsökkentés eredményezett kiesést a nyugdíjbiztosítási alapból.

Biztosítani kell, hogy a társadalombiztosítási nyugellátások évenkénti emelése ne szakadjon el

Pista bácsi

A vasutas nyugdíjasok idei vasutasnapi ünnepségével egyidejűleg ünnepelte nyolcvanadik születésnapját Kapitány István – Pista bácsi –, a Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének elnöke.

SZERETNI KELL AZ IDŐS EMBEREKET, ÉS TENNI KELL AZÉRT, HOGY JÓL ÉREZZÉK MAGUKAT

A mokány kis magyar nyugodtan letagadhatna akár két évtizedet is, olyan „fiatalos", dinamikus, aktív, határozott. Amikor néhány évtizede megismertem és bemutatkozott, azt hittem, a rangját közli. Kapitány vagyok, szólt, s én csaknem vigyázzba vágtam magam. Hosszú évek óta tartó ismeret alapján meggyőződéssel állítom: Pista bátyám méltó a nevéhez, minden vonatkozásban.

Negyvennégy éves munkaviszonyából harminchármat az Északi Járműjavítónál töltött, a MAVAG-nál szerzett lakatosi szakmájában. 1981-ben vonult nyugdíjba, főművezetőként és szakszervezeti aktivistaként. Tényleges éveiben, mint többszörös újító, aranykoszorús kitüntetésben részesült. Legjelentősebb újítása a 43-as villamos mozdony transzformátor főjavításával kapcsolatos. Már 1945-ben tagja a MAVAG üzemi bizottságának.

Munkáséletét végigkísérte a társadalmi tisztségek vállalása. Mintegy tíz éven át volt tagja a VSZ központ számvizsgáló bizottságának, szervezője a nyugdíjba vonulók felkészítésének, az idősek találkozóinak, ünnepeinek.

Nyugdíjba vonulása után a helyi szb. nyugdíjas csatolt csoportjának vezetője lett.

A Törekvés Művelődési Központ segítségével és a járműjavító támogatásával élénk klubéletet szervezett. Pista bácsi jó „kapitánya" lett a Vasutas Nyugdíjas Klubok szövetségének is, amelyet a VSZ ONYSZ-szel együttműködve és segítségével 1995-ben hoztak létre 26 klubbal. Napjainkig a klubok száma már negyven, és ez még nem a végeredmény.

A klubéletet ma már rendszeres területi és országos – nagysikerű – találkozók, rendezvények jellemzik. A szövetség országosan ismert, elismert és támogatott, és ebben múlhatatlan érdemei vannak a nyolcvanéves Kapitány Istvánnak, illetve – ahogyan ő mondja – sokaknak rajta kívül, de elsősorban kedves feleségének, akivel 57 éve él felhőtlen házasságban.

Szeretni kell az idős embereket, és tenni kell azért, hogy jól érezzék magukat sok évtizeddel vállaikon, indokolta fáradhatatlan aktivitását.

Szívből gratulálunk Pista bácsinak, továbbra is jó egészséget kívánunk nyolcvanadik születésnapjához!

Hegedüs Károly

ARANYSZÁJ

Kulcs-pozíció

Egyszeri utasunk hosszas várakozásra kényszerült a csatlakozó állomáson, ahol sürgőssé váló szorult helyzetbe került. Az idő múlásával egyre elkínzottabban járt fel s alá: ugyan merre találja a dupla nullás házikót? Végül nem messze az állomástól egy tábla jelezte az irányt. Arcán látható megkönnyebbüléssel elindult az adott égtáj felé, lépéseit szaporázva. Néhány tíz méter után a távolban feltűnt a menedékház. Az utolsó métereket már-már tantaloszi kínok között tette meg, de végül is elérte hőn vágyott célját. A házikó falán felirat fogadta: "Kulcs a forgalmi irodában".

Egy korábbi delikvens kiegészítette a felhívást: „Sürgős esetben szíveskedjék a MÁV Igazgatósághoz fordulni".

A következő történet Szombathelyről származik, és igazként tartják számon. A Morvaországból származó Goldstein állomásfőnök idején Széll Kálmán miniszterelnök éppen Szentgotthárdra szándékozott utazni, ámde a grazi vonat akkor húzott ki az állomásról, amikor ő a pestiről leszállt. Goldstein – látva, hogy a miniszterelnök a távozó vonatot akarja elérni –, rémülten utána rohant, és sajátos akcentusával biztatta: foschon, kegyelmes ohr, csak foschon!

A vasutasok humora szerint nem túl régen, úgy hatvanhetven éve egy elszabadult HÉV-szerelvény Cinkotára befutva összetört egy vasúti kocsit. Az akkori szigorú vizsgálat megállapítása szerint a vonat személyzete a szerelvényt a lejtős, nyílt pályán megállította, és valamennyien a szomszédos kukoricásba távoztak, „egészségügyi szükségleteik" kielégítése végett. Eközben a vonat önállósította magát. Az a gyanú, miszerint egészen más irányú szükségletekről lett volna szó, nem nyert bizonyítást.

VALAMENNYIEN A SZOMSZÉDOS KUKORICÁSBA TÁVOZTAK

A földbirtokosok korabeli beadványai szerint ilyenkor „az utasok is nagy kárt tettek a vetésben", ezért a menetsebesség növelését szorgalmazták.

H.K.

A KÖZSZOLGÁLTATÁS BIZTOSÍTÁSA SZTRÁJK ESETÉN

A közszolgáltatás (a személy- és áruforgalom) folyamatosságának biztosítása sztrájk esetén problémákat vet fel több európai országban. A kérdés tehát: miként lehet megvalósítani a minimális szolgáltatást? A nagyobb európai országokban külön intézkedéseket hoztak erről.

Németországban például a munkaügyi bíróság alkotott törvényt a sztrájkjog gyakorlására, különösképpen a közszolgáltatás területén. Ennek megfelelően sztrájk esetén a lakosság életfontosságú szükségleteit biztosítani kell, de a tömegközlekedés biztosítását nem tekintik életfontosságú szükségletnek.

Az Egyesült Királyságban a 80-as évek folyamán több törvény szabályozta a sztrájkjogot. Egy 1920-as törvény indítványt tartalmaz a közszolgáltatás folyamatosságának biztosítására bizonyos körülmények között. A közlekedés területén azonban ezt újabban nem alkalmazták.

Olaszországban egy 1990-es törvény speciális rendelkezéseket tartalmaz, amelyeket be kell tartani a társadalmi konfliktusok esetén. A minimális szolgáltatást képező elmaradhatatlan teljesítményeket szerződésben kell szabályozni a vállalat igazgatósága és a szakszervezetek között. A helyi közlekedés teljes szolgáltatást biztosít hat órán keresztül sztrájk esetén, a helyi igényeknek megfelelően.Franciaországban a Szakszervezeti Szövetség (CGT) ellene van a minimális szolgáltatásnak a tömegközlekedésben, mert úgy vélik, egy konfliktust tárgyalások útján kell megoldani. A szakszervezetek rendszerint szembe kerülnek az igazgatósággal, melynek merev magatartása kellemetlen helyzetet teremt a közlekedést igénybe vevőknek. Nyomást gyakorolnak arra, hogy betiltsák az 55 perces munkabeszüntetést, belekényszerítve a munkavállalókat egy egynapos sztrájkba. Ötnapos előzetes értesítést állapítottak meg, amely azt a célt szolgálta, hogy megkezdjék a tárgyalásokat. A minimális szolgáltatásrról a CGT megállapítja: „Akár olyan szolgáltatást szervezünk, amely garantálja a biztonságot, akár csökkentett szolgáltatásról van szó, amelyet a közönség kényszerít ki, veszélyt hordoz magában. Sokszor az orvosság keserűbb, mint a baj."

Hajós Béla

Mindenkit megilletne

„Logisztikai utak mentén lakható Magyarországot". Ezzel a sokatmondó címmel rendezett kétnapos konferenciát a közelmúltban az MM Cargo Kisárufuvarozási és Szállítmányozási Kft. és a Közlekedéstudományi Egyesület Logisztikai Szakosztálya.

A konferencia címe nem kevesebbet sugallt – és ezt az előadók, hozzászólók meg is erősítették –, mint azt, hogy Magyarország valamennyi állampolgára jogosan formálhat igényt arra, hogy az ellátás és a mobilitás tekintetében egy, az európai szinthez közelítő minőségű szolgáltatásban részesüljön. Az igényt és annak jogosságát senki sem vitatta. A megvalósítást, a lehetőségeket vizsgálva azonban gyorsan kiderült: Magyarország logisztikai útjai még jó ideig igen hézagosan fedik le az ország térképét.

Dr. Gyurkovics Sándor, a KTE elnöke rávilágított, Magyarország geopolitikailag választutak előtt áll. A kapu vagy a hídszerep valósul meg. Az EU-hoz való csatlakozáskor kapu biztosan leszünk, de a hídszerep pozitívumairól sem szabad lemondani. Az is eldöntendő kérdés, hogy az ország fejlettebb régióit kell-e tovább fejleszteni, vagy a lemaradtakat kell-e először felzárkóztatni. Mindkét megoldáshoz vannak érdemi érvek. A baj az, hogy választani kell. Mindenkinek egy keveset adni, ez lenne a harmadik út, de ez a legkevésbé célravezető. A döntéskor egyet kell elsősorban szem előtt tartani. Az alapellátás – egy még eltűrhető szintű – biztosítása nem kérdőjelezhető meg.

Manninger Jenő, a KÖVIM politikai államtitkára is leszögezte: a közlekedési lehetőségek fejlesztése nélkül nincs régiófejlesztés, nincs felzárkóztatás. Előadásában hangsúlyozta, hogy a közlekedésfejlesztés prioritása nem vonható kétségbe. Első a vasúti közlekedés fejlesztése, második az autópálya-fejlesztés. Ez EU-elv is egyben, de az ország elmaradt környezetvédelmi tevékenységei is ezt diktálják. A MÁV reformját a nemzetgazdasági igények, az EU előírásai és a hazai-nemzetközi piaci igények határolják be (azt már csak én teszem hozzá, hogy jó lenne, ha a diktátumok miatti kényszermegoldások helyett áttérnénk a befolyást biztosító megoldások alkalmazására, elsősorban olyanokra, amelyet a piac kénytelen elviselni).

Világossá vált a minisztérium álláspontja: nincs olyan kötelezettség, amely alapján a MÁV-ot – a korábbi tervek szerint – több részre kellene osztani. Az előadásban külön hangsúlyt kapott az informatika fejlesztésének és kiterjesztésének szükségszerűsége.

„A tőke autópályán hajlandó érkezni" – halljuk, a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás irányába más út nem vezet. Valóban jön is a tőke, autópálya mellé is és máshová is. Ez a kijelentés hangzott el – többek között – Czinkos Pál, a KTE Logisztikai Szakosztálya elnöke, az MM Cargo Kft. ügyvezető igazgatója köszöntőjében. Az adó- és hitelkamat-kedvezményekkel, esetenként jelentős költségvetési támogatással létesülő és működő külföldi tulajdonú vállalkozások alaposan átrendezik a magyar versenypiacot, nyilván a nem támogatott, nem kedvezményezett hasonló profilú magyar vállalkozások hátrányára. De nem is ez a legnagyobb baj.

A TŐKE KIVONHATÓ ÉS ÁTTELEPÍTHETŐ

A baj az, hogy a kedvezmények lejártakor – megtanultuk, megtapasztaltuk – a tőke kivonható és áttelepíthető egy más adókedvezményező, alacsonyabb munkabérköltségű országba. A munkaerő visszakerül az állami ellátottak körébe. Az ember pedig, aki az előző mondatban munkaerő volt, újra kezdheti a kilábalást, várva vagy nem várva az új külföldi tőkét. Neki mindegy, hogy mennyi autópálya épül. Számára egy jól működő, elérhető áron hozzáférhető közüzemi tömegközlekedési rendszerre, vagy ahogy reménykedve szívesebben nevezzük: közösségi közlekedésre van szüksége. Ez az, aminek a konferencia hangsúlyt kíván adni. Azok az elképzelések, melyek növekvő autópálya-kilométerekről és az államilag finanszírozott csökkenő vasútvonalakról szólnak, nagyon messze vannak ettől a gondolattól. Azok az intézkedések pedig, amelyek jóformán korlátlanul és díjtalanul engedik – sőt a magas autópályadíjak miatt erre még kényszerítenek is – tönkretenni a kevés és drága új útjainkat és a már most is rossz régieket, szintén nem a kívánt jövőképet festik elénk.

MÉG KÍSÉRT A MÚLT, MELYET ISMERNI KELL, DE MINDIG KÖVETNI BŰN

A vasút helyzete sem rózsás. Még kísért a múlt, melyet ismerni kell, de mindig követni bűn. 1968 ismert, fekete dátuma a magyar vasútnak. Jó példa arra, hogy mi az, amit nem szabad megtenni. Több régió, de leginkább a Dél-Dunántúl ma is ettől szenved. A megszüntetett vasutak helyét nem vette át a motorizáció, mert nem volt hozzá jövedelem, vagy éppen fizetőképes kereslet.

Czinkos Pál feltette a kérdést: vajon csak az autópálya méretű forgalom tekinthető nemzetgazdaságilag racionálisnak? Van-e esélye ilyen módon egy kistelepülésnek, amely – egy megfelelő közlekedési kapcsolat révén – akár természetes módon fejlődhet és megerősödhet, ám a kezdetekben az áru kibocsátása és fogadása oly csekély, hogy nem rentábilis a szolgáltató számára az áruszállítás. Még egy gondolatot szó szerint idéznék az előadótól: „Javaslom továbbgondolásra a grémiumnak, vajon nem volna-e szükség, a 28 ezer üzleti alapú túlélésért küzdő fuvarozó országában, egy infrastruktúraszerűen működő, garantált árufuvarozási szolgáltatás működtetésére? A későbbiekben kiderült, a jelenlévők válasza egyértelmű volt. Mindenkit megillet(ne) mind a személy-, mind az áruszállítás terén egyfajta garantált minőségű és mennyiségű szolgáltatás, hiszen minden magyar állampolgárt megillet az a jog, hogy ő is a logisztikai út mellett lakjon. Lett légyen az budapesti, orfűi vagy sasréti lakos.

Sárdi Gyula, a MÁV Rt. vezérigazgató-helyettese előadásában a régiók kaptak hangsúlyosabb szerepet. Vázolta a MÁV Rt. új személyszállítási stratégiáját, a MÁV lehetséges – és több helyen már jól megvalósult – együttműködését az önkormányzatokkal. A MÁV teveiben jelentős szegmens a korrekt régiókapcsolatok biztosítása, a régiók belső mobilitásának megteremtése. Persze vannak tehetősebb régiók, ahol jelentős eredményeket lehet elérni. Erre jó példa, hogy 2000. decemberében megalakult a Vas Megye-Burgenlandi Vasút Részvénytársaság. A cél a Szombathely-Rohonc-Felsőőr és a Kőszeg-Felsőpulya, valamint a Bük-Bükfürdő és Rédics-Lendva közötti vasúti összeköttetés megvalósítása. Ez is régiós politika, csak egy kicsit más méretekben, de a példa nemcsak dicséretes, hanem követendő is.

A MÁV rövid- és középtávú terveinek ismertetése után szó esett a mellékvonalakról is. Sárdi Gyula kifejtette: még mintegy 10 év szükséges ahhoz, hogy az uniós csatlakozást is figyelembe véve, a régiók elegendő forrással, garantált központi segítséggel és szabályozással felvértezve önmaguk is tudják finanszírozni a vasúti közlekedésnek azt a részét, amelyet az állam már nem tud vagy nem akar. (Érdemes elgondolkodni azon, hogy ha ezt felelős, képzett vezetők így látják, akkor a kormány és a parlament döntéseiben ez miért nem jelentkezik – a szerző). A MÁV nem hátrál meg a problémák elől, és nem akar vasútvonalakat megszüntetni. A cél a gazdaságosabb működtetés, minőségjavítás, bevételnövelés. Az új személyszállítási stratégia is ezt célozza. Azt azonban nem cáfolta, hogy még nem kidolgozott az úgymond gazdaságtalan mellékvonalak jövőbeni üzemeltetési formája.

Szintén a hozzászólások és kérdések során esett arról szó – és ezt a konferencia záróakkordjaként megfogalmazott ajánlás is tartalmazza –, hogy az FVM, a KÖVIM, a BM, a GM és a PM azonosítsa a közlekedési-logisztikai fejlesztésekre elkülönített, illetve elkülöníthető alapokat, és állítson fel tárcaközi bizottságot az alapok hatékonyabb, hatásosabb és koncentrált felhasználására.

Orosz Péter

Túlélte a poklot

57 év után tehetett virágot szülei sírjára

Tóth Imre állomásfőnök-helyettes fotókat ad át az állomásról.

Vasutas, postás és polgári áldozatai is voltak az 1944. június 2-i bombázásnak, amely szörnyű pusztítást végzett Debrecenben az állomás környékén is. Egy szemtanúval, Ruditch Tarassal találkoztam, aki, bár megsérült, de 12 évesen túlélte a poklot.

– A front vonulása miatt Ungvárra utaztunk – mondja a most 70 éves férfi. – Nagyon szép, tiszta volt az ég Debrecenben. A kellemes napsütéses időben az emberek nyugodtan sétálgattak, amikor távoli zúgás és a szirénák hangja rosszat sejtetett.

Szüleit, őt és ötéves húgát a debreceni vasútállomáson érte a légiriadó. Az állomás teherforgalmi területének környékén próbáltak menedéket keresni. – Félelmetes zaj és robbanások következtek. Közvetlenül közéjük hullottak a gyilkos bombák. Sokan meghaltak, illetve megsérültek. Taras a szüleit és a húgát, Helenát is elveszítette a bombázáskor.

Szüleit és húgát, Helenát is elveszítette a bombázáskor

– Talán annak köszönhetem az életben maradásomat, hogy kíváncsi gyerekként arrébb mentem, hogy jobban lássam a repülőket.

Ma is megdöbbenti, hogy a vasúti sínek szinte összecsavarodtak, a levegőbe emelkedtek az iszonyatos erejű robbanások következményeként.

A történet felidézése ennyi év után is könnyeket fakaszt az idős ember szemében.

– Nem múlt el reggel, hogy ébredés után ne a Debrecenben történt tragédia képei jelenjenek meg az emlékezetemben. Én is megsérültem, az arcom, a szám, a testem sok helyen nagyon vérzett. Kórházba vittek, de azonkívül, hogy injekciókat kaptam és körülbelül két hetet töltöttem ott, más részletre nem emlékszem. Azt sem tudom, miként kerültem ki a kórházból. Annyi maradt meg bennem, hogy Lembergnél a vonaton ébresztgetnek, és hogy egyedül utazom.

Ukrajnában németek találtak rá a 12 éves fiúra. Mivel beszélte a nyelvet, elvitték egy német családhoz. Ott iskolába járt, de a harci események miatt hamar ismét magára maradt. Ekkor oroszok fogták el és vitték haza. Édesanyja testvére vette magához, taníttatta. Katonai főiskolát végzett. Koreai feleségét, aki orvos volt, Szahalin szigetén ismerte meg. Őt 1993-ban vesztette el. Azóta egyedül él, és időközben mind jobban nyomasztotta a múlt emléke, az a tudat, hogy soha nem látta szülei és testvére sírját. Egyre érlelődött benne, hogy nem tud megnyugodni mindaddig, amíg nem jön Debrecenbe, hogy legalább virágot vigyen a temetőbe.

Most júniusban, 57 év elmúltával leborulhatott szülei és testvére gondozott nyughelyénél, és a nevüket olvashatta a síron. Nagy hálával gondol kórházi megmentőire is.

Hihetetlen élmény volt számára, hogy teljesen véletlenül részese lehetett a Debrecen állomás falán 1993-ban elhelyezett emléktábla megkoszorúzásának. Itt-tartózkodása során sok-sok segítséget kapott, ezért némileg megszépült az a borzalmas emlékű kép, amelyet 57 éve őrzött magában.

Az állomás vezetőitől kapott korabeli fotók láttán a meghatottságtól ismét könnyes, de megnyugvást sugárzó lett Ruditch Taras szeme. A fejlődést látva elismerően szólt az itt tapasztaltakról és a debreceniek segítőkészségéről.

– Nagyon hálás vagyok mindazoknak, akik megmentették az életemet és segítettek nekem a nehéz helyzetben. Nagyon köszönöm, hogy nem felejtenek! Köszönöm, hogy részt vehettem a koszorúzási ünnepségen 2001-ben a vasútállomáson. Nagyon köszönöm Erzsébetnek, Török Imrénének, aki információsként dolgozik az állomáson és tolmácsolt, az állomásfőnök úrnak és helyettesének a segítségét, a megható közvetlenséget.

Ezt a pár sort le is írta a sokat szenvedett, érzékeny lelkű ember, Ruditch Taras, aki Kijevben egy lakótelepen él. A fia Kazahsztánban katona. Két unokája, öt- és kétéves, de még nem látta őket, mert – mint mondja – nagyok a távolságok.

– Megnyugvást jelent, hogy ötvenhét év elteltével virágot tehettem szüleim és húgom sírjára. Ha tehetem, visszajövök Debrecenbe, hiszen ez életem meghatározó városa lett.

Seress István
Debrecen Csomóponti Állomásfőnökség

Barátot veszítettünk

Többször fogtam neki e néhány sornak, de többször abba is hagytam. Majd – kis idő múlva – ismét erőt vettem magamon. Ezt nekem meg kell írni, hajtogattam magamban. Ritkán érez az ember ilyen késztetést.

Azzal nógattam magam, hogy ezt várja el az emberi tisztesség azzal a munkatárssal, kollégával, baráttal szemben, akivel húsz évet együtt dolgoztunk.

A hír rövid volt, de annál elszomorítóbb. A gyászjelentésben lakonikus rövidséggel csak ez állt: **Dr. Sándor Csaba** folyó év június 5. napján, életének 45. évében meghalt.

Röviden három találkozást hadd elevenítsek fel. Még emlékszem az első találkozásainkra. Fiatal, pályája elején lévő jogász volt. Balesetvizsgálói munkakörben dolgozott, mielőtt a Vasutasok Szakszervezete Területi Bizottságának jogsegélyszolgálatához került volna. A szakmát a jogszolgálatnál kezdte, két kiváló ember „szárnyai" alatt. Dr. Kohlmann Ferenc és dr. Árva József szakmai tudása tekintélyt parancsolt, de mindkettejükből az emberség áradt.

Mi azért fiatalos szemtelenséggel néha oda-odacsíptünk. Ezt követően soha nem maradt el a „kiskomáim"-nak szóló oktatás sem. Mert mi ketten ezek voltunk. Ez egy ilyen – irigylésre méltó – kollektíva volt.

Tiszteltük egymást, tiszteltük egymás szakmai tudását, tiszteltük a munkát, tiszteltük a vasutast.

A másik emlékezetes beszélgetés közöttünk már – így utólag bevallom – megrendített és elszomorított. Ekkor közölte velem a rideg tényeket. Amikor az ember nem hisz a szónak, mert még nincsenek látható jelei a gyilkos kórnak.

A harmadik beszélgetésre az elmúlt év karácsonya és szilvesztere között került sor. Megfogyva, kicsit gyengén még, de annál nagyobb lelkesedéssel. Reménnyel terveztük ezt az évet. Bíztál abban – és mi benned –, hogy megerősödsz, és ismét munkába állsz.

Mint korábban, most is elkészítettük a megbízási szerződésedet, amely az idén nem úgy teljesült, ahogy terveztük. Tudjuk, ez nem rajtad múlt. Mi ezalól a kapocs alól nem mentünk fel soha, mert nekünk hiányozni fogsz. Szerettünk, tiszteltünk, mint ahogy Te is viszonyultál hozzánk, a vasutashoz, a munkákhoz.

Ezt az utolsó „pert", Csabi, elvesztettük – és sajnos még csak fellebbezni sem lehet. Mi is vesztettünk. Egy értékes embert és szeretett kollégát.

Mári Gábor
TK titkár

KERESZTREJTVÉNY

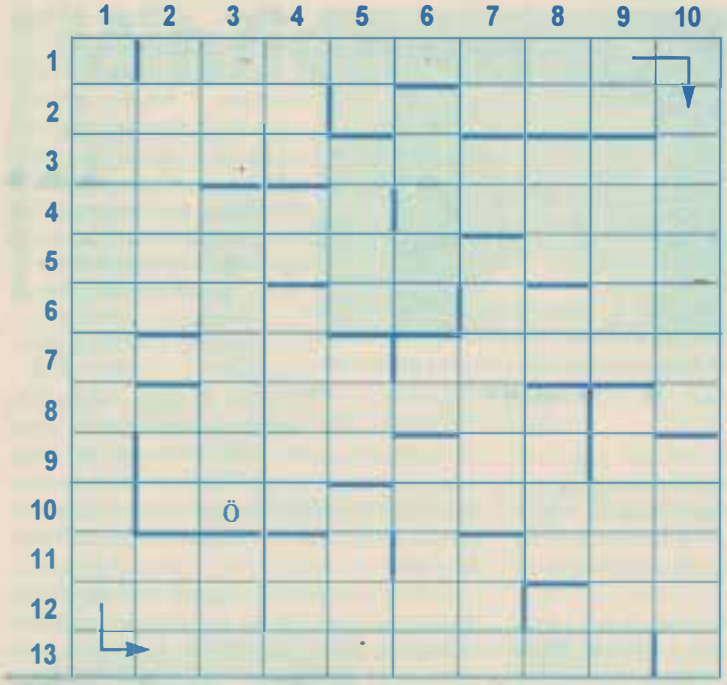

Vasutasnapra Széchenyi István ma is időszerű gondolata a vasút jelentőségéről
Megfejtendő: függ. 1. I. rész, vízsz: 1. II. rész, függ. 6. III. rész, függ. 3. IV. rész, vízsz. 3. Befejező rész

VÍZSZINTES:

1) Megfejtés II. rész;
2) Igyekszik – Bevásárlási eszköze
3) Részben vasalna – Nem érdekedben
4) Elpusztítja – lila zöldség
5) Pest megyei község- szárított
6) Pálca (ék.hiba) – kenyeret vág
7) Méreg fajta – Képes lenne
8) Megfejtés befejezése – Néma Omán
9) Megszólítás – nemes madár – epe egynemű betűi
10) Személyes névmás
11) Törpe jelzője – árusító rendezvény
12) Dísze -…a rengetegben – …gyógyászat
13) Elek

FÜGGŐLEGES:

1) Megfejtés I. rész
2) Gólya becézés – rádiusz – zavar (argo) – mezőgazdasági eszköz
3) Megfejtés IV. rész – dolog, ügy (lat.)
4) Orvostudományi Egyetem – szolmizációs hang – frizurát (argo)-tabella része
5) Néma Réka – szovjet teherautó márka – Sem (lat) – Tibor becézve
6) Sándor – megfejtés III. r. – néma bízó! – felsért
7) Néma süsü! – evés egynemű betűi – egyházi tanácskozás (r.kat.) – varr
8) Zab része – munka vége! – néma zár! – hiteget – fél bors!
9) Arc része – szembe – mésszel bánó
10) Régi magyar név – Részben ilyen!

A rejtvényt készítette Bánszegi József.

Előző számunk helyes megfejtése: Parlagfű, Amerikából, Pollent, Allergiát, Gyomirtás.
Helyes megfejtőink közül a nyertes: Haga Róbertné, Budapest.
Könyvjutalmát postázzuk. Gratulálunk!

A nagy **ho-hó!**

Békéscsabán 2001. május 2-án rendezték meg a Vasutasok Szakszervezete V. Országos Egyéni Horgászversenyét. A rendezvény házigazdája a Gépészeti Főnökség alapszervezete volt. A versenyre – immár hagyományosan – a Fás tavon került sor. A megjelent közel 40 horgász jól szervezett, vidám hangulatú eseményen vett részt.

A verseny győztese Nagy András, budapesti versenyző volt, aki már másodszor vehette át a győzteseknek járó kupát. Teljesítménye 4,5 kg – kapitális – „apróhal".

Az eddig rendezett csabai versenyek tapasztalatait is felhasználva a szervezőknek a jövőre nézve új elképzeléseik vannak. Szeretnének egy 24 órás halfogó versenyt megrendezni. Törekvéseiket támogatjuk. Eddigi szervező munkájukért ezúton is köszönet illeti Gonda Józsefet és a közreműködő többi kollégát.

Mári Gábor
TK titkár

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

Szabó és Fia Kft.
2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/9. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. SZEPTEMBER

A TARTALOMBÓL:

3. 2001. az ÜT-választások éve

Mi a munkáltató érdeke, és mit tehet a szakszervezeti tag a saját érdekében? A lecke föl van adva! Okos ember nem a saját kárán tanul.

5. Folyamatos építés

Az MSZOSZ új székházában biztató hangvételű elnökségi ülést tartottak. Vendégként részt vett Medgyessy Péter, a szocialisták miniszterelnök-jelöltje, illetve Kovács László pártelnök is. Úgy tűnik, az MSZP új típusú kapcsolatokra helyezi a hangsúlyt.

9-12. Mérlegelés

Hogyan látja a VSZ a Hároméves Megállapodás körül kialakult helyzetet?

15. Közös célok, lehetőségek

Dr. Kovács Lajos, a VKHT vezetője beszél a szervezet jövőjéről, az eddig elért eredményekről.

AKTUÁLIS

A Hároméves megállapodás sorsa

(Arccal a megoldás felé)

1999. őszén kezdődött. Az ötvenhatezer vasutasnak, benne tagságunknak, elege volt már a megalapozatlan, a koncepció nélküli folyamatos átszervezésekből, leépítésekből, a szűnni nem akaró létszámcsökkentésekből, az évről évre, pusztán az üzleti terv alapján történő vállalati vegetálásból.

Hiányzott a jövőkép, a perspektíva.

Tagjaink tudni akarták a nemzeti vasút jövőjét, benne a maguk lehetőségeit, szeretett hivatásuk és munkájuk megbecsülését.

A jövőt, a jövőképet nem adták olcsón! A munkáltató – háta mögött a tulajdonos magyar állammal – a hazai közlekedés leghosszabb (kéthetes) eredményes sztrájkját követően volt csak hajlandó a Hároméves megállapodás megkötésére.

A megállapodás-csomag nevének időtartamán túlmutat, kormányhatározat (2373/1999) ad hivatkozási alapot, garanciát arra, hogy a jövő – a reform elkezdődött. A humánstratégia, az emberi erőforrás-gazdálkodás meghatározó témakörei is startot kaptak a megállapodásban (foglalkoztatás-, bér-, jövedelem-politika, reálkereset-növekedés, jóléti szociális juttatások, kollektív szerződés, munkaügyi kapcsolatok).

A hároméves megállapodás megkötését követően (2000. II. 22.) jöttek a dolgos hétköznapok, a megállapodás tartalmának megvalósítása.

Mára elérkezett a félidős értékelés ideje. A teljesítések témakörönként más-más értéket mutatnak. A közvetlen munkavállalói érdekeltséget jelentő témakörökben a MÁV kerülte a feszültséget.

- Foglalkoztatás: Kevesebb fővel munkáltat a vasút, egyes területeken létszámhiány van, de szervezett létszámleépítés nem volt.
- Bér: A sztrájk utáni megállapodást ez a fejezet tette országosan mintaértékűvé. A munkavállalók személyi alapbére az infláció mértékéig kell, hogy évente növekedjen, az azt meghaladó reálkereset-növekedést a nemzeti GDP mutató felének megfelelő, további bérfejlesztés biztosítja. Ezek önjáró automatizmusként működnek, így került sor 2000 decemberében a 4,4% és 2001 májusában a 2,5%-os bérkorrekciókra.

A megállapodás e pontját teljesítettnek lehet értékelni, de:

Ez az a pont, ahol túl kell nézni a megállapodáson, tekintettel a kedvező nemzetgazdasági folyamatokra.

A Hároméves megállapodás egyéb többi pontjában (bértarifa, jóléti rendszer átalakítása, vasúti reform) érdemi előrelépés nem történt, a tények azt bizonyítják, hogy a jövő – a reform el sem kezdődött, a munkaügyi kapcsolatok pedig mélyponton vannak.

A hároméves megállapodás időarányos teljesítésével tehát gondok vannak! Kézenfekvő a kérdés, hogy mi legyen a megállapodás sorsa.

A MEGOLDÁS, ÉS NEM A KONFLIKTUS FELÉ KELL LÉPÉSEKET TENNI

Meggyőződésem, hogy a megoldás, és nem a konfliktus felé kell lépéseket tenni. A tagság is ezt az elvárását fogalmazta meg: kell a perspektíva, a jobb élethelyzet, de a meglévő védelem (KSZ) és garanciák megőrzése mellett. Ennek érdekében a Hároméves megállapodással kapcsolatban a kritikai észrevételek mellé javaslatcsomagot kell letenni, és egyben kezdeményezni kell az erről való tárgyalásokat. A VSZ ezt megtette (lásd: „A Vasutasok Szakszervezete tárgyalási javaslatai 10. oldal).

Bízom benne, hogy a VSZ tárgyalási javaslatai – melyet oldalon is egyeztetett szakszervezetünk – termékeny alapot biztosít a meglévő Hároméves megállapodás hitelességének helyreállításához, a vasutasság helyzetének javításához és az új megállapodásokhoz.

Szakszervezetünk fenti erőfeszítései nem azt jelentik, hogy a Hároméves megállapodást mindenáron feltétel nélkül meg kell őrizni! A vasutasság helyzetének további, érzékelhető javítása szükséges! A Vasutasok Szakszervezete az 54 ezer munkavállaló sorsa iránt érzett felelőssége tudatában kötelességének érzi valamennyi érdekérvényesítési lehetőség igénybevételét. Nálunk ezek közül első helyen a tárgyalóasztal van.

Varga Gyuláné
a tárgyaló-delegáció állandó tagja

Lapzárta után értesültünk arról, hogy a VDSZSZ 2001. szeptember 10-én fölmondta a három reprezentatív vasutas szakszervezet és a MÁV Rt. által kötött Hároméves megállapodást.

A Vasutasok Szakszervezete változatlanul arra törekszik, hogy a vasútnál kialakult konfliktust békés úton: tárgyalással oldja meg. Minden erejével azon van és lesz a jövőben is, hogy ezek a tárgyalások eredményt hozzanak, sikerrel záruljanak. Ezt a szándékot tükrözi a komoly előkészületekkel és szakértelemmel kimunkált tárgyalási javaslatcsomagja is.

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
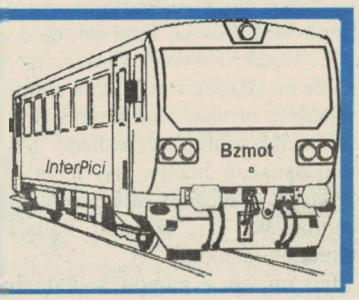

Autobahn über alles! (**Autópálya** mindenek felett!)

Ányár a kormány újabb sikerjelentéseivel telt. Bennünket, vasutasokat nem hagyott hidegen a KöViM miniszterének hosszú-hosszú nyilatkozata, mely szerint 2015-ben minden településről 30 percen belül elérhető lesz az autópálya, és nem lesz földút a településeken. Szép törekvés. De hol a valóság?

Aki körülnéz vidéken, és nemcsak az önhibájukon kívül elmaradott térségekben, hanem a fejlettebb régiókban és a fővárosi kerületekben is, tudja, hogy mesebeszédről van szó. A szakemberek viszont világosan látják, hogy elhibázott a kormány közlekedési koncepciója. Önigazolásra van szükségük, és persze arra, hogy újabb ígéreteket fogalmazzanak meg, hogy mit tennének 2015-ig. A valóság pedig az, hogy a közlekedés infrastruktúrájának fejlesztéséért édeskeveset tettek a kormányciklusban, sőt rontották azt.

A nemzetgazdasági érdekről, az életminőség javításáról, a környezeti ártalmak csökkentéséről (zajártalmak, talajszennyezés, károsanyag-kibocsátás stb.) a fentiekre tekintettel kár is lenne beszélni.

Az uniós csatlakozás előkészületei nagyon sok lehetőséget, anyagi többletforrást jelenthetnének az ország számára. Ezeket ki kellene használni. Komplex közlekedés fejlesztési program létrehozásával, a régiók célirányos, többdimenziójú fejlesztésével (vasút-, közútfejlesztés, turisztika, idegenforgalom, kerékpárutak, logisztika meg a többi). Ezekről sajnos szó sincs. Pedig a sok-sok Euro ilyen célokra jöhetne és jönne is az országba. Ezzel szemben a kormány azt magyarázza: úgy tanácsolták neki, hogy ne kérjenek a vasútra támogatást!

A vasutat pedig nagy tempóban kellene fejleszteni. A pálya állapota miatt nőhet a balesetek száma, a szállító járművek állapota közvetlenül idézi elő a fuvarpiac vesztést.

Kollégák! Ismerve az országnak adott EU-hitelek fő vetületeit, irányultságait, bizton állíthatom, hogy az ország földrajzi léptéke miatt az EU-nak a négy szabadságból (áru, tőke, szolgáltatások, személyek szabad mozgásának elvéből) a szabad és gyors áthaladás a fontos, és nem a belső gazdaság infrastruktúrával is összekapcsolt fejlesztése.

A mindenkori kormánynak – gondolom én – a nemzet javára is tekintettel kellene lenni. Akkor pedig a környezetkímélő, az Európa országaiban kiemelten támogatott vasútfejlesztést és kombinált fuvarozást kellene előtérbe helyezni.

A vasúton utazók és fuvaroztatók is, a vasutasok pedig főleg tudják, hogy 1998-2002 között csökkent a vasútra fordított költségvetési támogatás összege, romlott a szolgáltatás minősége. A vasút a hivatástudó, munkájukat szerető és azt tisztességen végző vasutasoknak köszönhetően működik, ahogyan működik. A „mindenek felett autópálya" ígérgetés azt jelzi, hogy a jövőben sem számíthatunk semmi jóra. A makacs tények, a szakértői vélemények azt mutatják, hogy nem kéne – persze úgy sem lesz – mindenhova autópályát építeni, ha a forgalom azt nem igényli. Autóutat elkerülő bekötőút, az viszont kellene. Tény, hogy az nem akkora üzlet a közbeszerzés nélküli kivitelezőknek, a kőbányáknak.

A vasutat pedig nagy tempóban kellene fejleszteni. A pálya állapota miatt nőhet a balesetek száma, a szállító járművek állapota közvetlenül idézi elő a fuvarpiacvesztést. A közlekedés jelen gazdáit ez nem érdekli. Sajnos az Uniót sem. Ők azt akarják, hogy szabad legyen a pályahasználat, megfizethető legyen a díj. Az az apróság, hogy kik fuvaroznak a magyar vasutakon, üzleti kérdés – nekik. Nekünk magyaroknak, vasutasoknak, nemzeti ügy és kenyér kérdése is.

Többek között ezért sem érthetünk egyet a kormány és a miniszter autópálya-programjával.

Dr. Márkus Imre

A KÖZLEKEDÉS INFRASTRUKTÚRÁJÁNAK FEJLESZTÉSÉÉRT ÉDESKEVESET TETTEK A KORMÁNYCIKLUSBAN, SŐT RONTOTTÁK AZT

Kereskedő hollandok

Á Italában a magyar soha nem kedvelte a kereskedést. Mindig egyfajta lenézés, lebecsülés tapadt ehhez a tevékenységhez. Egy „igazi" magyar nem „csencselt". Így előszeretettel telepedtek meg nálunk úgynevezett kereskedő népek. Mert kereskedni szükséges. Aztán, mikor meggazdagodnak, lehet fanyalogni!

Nem minden nép gondolkodott, gondolkodik így. Például ott vannak a hollandok. Nem mondhatni, hogy rosszabb iparosok, mezőgazdászok meg a többi, mint mi, de a kereskedelmet és annak szellemét, filozófiáját nagyra tartják. De mi közünk van nekünk ehhez, kérdezheti a kedves olvasó? Szerintem sok.

Az előbb említett kereskedő gondolkodásnak a hiánya (is) lehet az oka ennek a megegyezésre képtelen hangulatnak, ami szeretett vállalatunknál eluralkodott.

AZ IGAZI ÜZLETEMBER SZÁMÍTÓ, DE BECSÜLETES

Mert mi van e mögött a „kalmárszellem" mögött? A megegyezés, a kompromisszum türelmes keresése. Nem, nem az igazságot vagy a vélt igazat kutatják és próbálják lenyomni a másik torkán! Egyszerűen a kölcsönös hasznot, a megelégedettséget várják az asztal mindkét oldalán, a munkaügyi kapcsolatokban is! Eredményeik ismertek: a munkaadók gazdagok és elégedettek, a munkavállalók nem szegények és nem elégedetlenek. (Tudom, részeredményeink nekünk is vannak.)

Tisztelt Uraim ott, és Kedves Barátaim itt! Mi már mindent elkövettünk, hogy jó üzlet kötessék? Vajon csak a kelet-európai mentalitással, vagy esetleg valami mással van a gond? Az igazi üzletember számító, de becsületes; pontos, de tud nagyvonalú lenni; okos, de nem lekezelő; rámenős, de hosszú távra tervez.

Annál az asztalnál, ahol többek között a mi munkaerőnk értékéről, védelméről, fejlesztéséről döntenek, ilyen felek keresik a megegyezést?

PéZé

Mit ér a szakszervezet?

Sokan kérdik, mire jók a szakszervezetek. Íme egy lehetséges válasz, amelyet a MÁV Rt. vezérigazgatója fogalmazott meg. Íme:

„Kukely Márton, a MÁV Rt. vezérigazgatója múlt héten írt levelében rámutatott: ha a VDSZSZ felmondaná a hároméves megállapodást, akkor a következő előnyök szűnnek meg: kiszámítható és garantált béremelés; korlátozott létszámcsökkentés; a munka törvénykönyvének előírásaihoz képest 6 milliárd forinttal nagyobb értékű bérpótlékot, költségtérítést, szociális és jóléti juttatást tartalmazó kollektív szerződés; az éves bér 4 százalékának megfelelő garantált vasutasnapi jutalom; a mozdonyvezetőket, a forgalmi szolgálattevőket, a váltókezelőket érintő 4 százalék mértékű baleset-mentességi és teljesítményjutalom; a biztosítóberendezési és a pályafenntartási szakszolgálat dolgozóinak teljesítménybérezése."

Forrás: Népszabadság 2001. augusztus 22.

2001. az ÜT-választások éve

Kritizálunk vagy hallgatunk?

A magyar állam polgárai (?) nem csak az országgyűlési választásokon élhetnek a demokrácia adta jogaikkal. A választásokon már kialakult körvonalak mutatják a leendő uralkodói kör mibenlétét.

Az előkészítő szakaszok és a kormányzati ciklusok közbeni különböző választásai, szavazásai (pl: népszavazás) jelzésértékűek, és kritikai tartalmukkal befolyásolják az akkor éppen hatalmon lévőket.

A befolyásolás egyik lehetséges módja a következő ÜT-választás.

Itt mondhatjuk el, jelezhetjük, hogy az adott kormányzati és munkáltatói magatartás (a kettő szorosan összehangolódik) mennyiben felel meg a munkavállalók ízlésének és érdekeinek.

Az aktív – alapvetően szakszervezet-ellenes – kormányzati magatartás feltételezne egy hasonlóan aktív szakszervezeti (tagsági) magatartást is, mert minden átszundikált perc a munkavállalóknak évekbe kerül.

Azt, hogy mekkora tétje lesz az első politikamentes ÜT- választásoknak, még sokszor és sokféleképpen fogják elmondani, leírni nektek. Ezek a választások és kötelezettségek mind egyetlen célra vezethetők vissza. Lesz-e, milyen erős lesz, és mekkora tömegbázissal rendelkezik az a szakszervezet, amely 2002. végén felveszi a kesztyűt az újabb érdekvédelmi harc kezdetén?

Senkinek ne legyenek illúziói, hogy ez az ÜT-választási előjáték mekkora feszültséget gerjeszt a kormányzati és munkáltatói oldalon. A jelenlegi helyzetben még csak erőfelmérések zajlanak. Sajnos az erőfelmérést a kormányzati és munkáltatói oldal végzi.

A JELENLEGI HELYZETBEN MÉG CSAK ERŐFELMÉRÉSEK ZAJLANAK. SAJNOS AZ ERŐFELMÉRÉST A KORMÁNYZATI ÉS MUNKÁLTATÓI OLDAL VÉGZI

Jelenlegi állapot szerint a másik oldal tapasztalatgyűjtése pozitív, mert:

– csökkent a szakszervezetek taglétszáma (ereje);

– tesztelik a szakszervezeteket az Mt. módosítás alapján megajánlott KSZ módosítási javaslatokkal;

– az idő nekik dolgozik, mert a csökkenő taglétszám csökkenő szakértői létszámot is takar, ezért kisebb lesz a szellemi kapacitás.

Az ÜT-választásokról azért mondtam, hogy előjáték, mert a fő játszma jövő év tavaszán fog lezajlani. Az országgyűlési választások tétje nemcsak az, hogy ki fogja kezelni az állam házipénztárát, de az is, hogy a munkavállalók helyzete milyen mélyre süllyed.

A jelenlegi kormányzati ciklus megmutatta, hogy milyen a teljes pályás letámadás, a mindent és mindenkit elsöprő uralkodás. Jelenleg Magyarország a sok be nem váltott ígérettel és blöfföléssel (olimpia, autópálya, szabad nyugdíjidőpont-választás, stb.) vezetett ország, ahol az osztogatás és fosztogatás a jellemző úri módi. Az ígéretek persze a jövőre (távoli jövőre) szólnak, mert azt nem lehet számon kérni.

Ez a kormányzat már elkészítette azt a törvénytervezetet, mely alapján – megválasztásuk esetén – a szakszervezetek kiűzetnek a munkahelyekről.

Ma Magyarországon sem a munkavállalók, sem a szakszervezetek nincsenek felkészülve arra, hogy érdekeiket kívülről, lakóterületről kelljen megvédeniük. Tudja ezt a jelenlegi kormánystruktúra is, és így látja elérhetőnek azt a célt, melyet a polgári diktatúra célul tűzött ki. Azaz: a munkavállaló hátán teszi gazdaggá a klientúráját és a polgárnak nevezett felső hivatalnoki kört. Hát ezért lenne fontos, hogy az előjátékon minél több szakszervezeti tag legyen, akik közül minél nagyobb számban lehessen ÜT-tisztségviselőjelöltet állítani. Ne felejtsük el, a munkáltató érdeke a független jelöltek állítása, mert:

1) rontja a szakszervezetek megítélését (szavazatiarány-csökkenés);

2) a független jelölt megvehető (nincs beszámolási kötelezettsége);

3) a független jelölt tevékenysége nem számon kérhető;

4) a független jelölt jól végezheti ÜT-munkáját, de nem kap szakértői támogatást;

5) a független jelölt elszigetelt, nem jelenít meg csoportérdekeket;

MINDEN ÁTSZUNDIKÁLT PERC A MUNKAVÁLLALÓKNAK ÉVEKBE KERÜL

6) a független jelölt mindig a saját, és nem a társai véleménye alapján szavaz.

Ha a szakszervezetek taglétszáma (szervezettsége) nem nő látványosan az ÜT-választások kezdetéig (jelöltállítás), akkor mindenki elgondolkodhat azon a tényen, hogy miként fogják szétzúzni nemcsak a szakszervezeteket, de a munkavállalói érdekek teljes skáláját.

A lecke fel van adva, és tanulni kellene, de nagyon gyorsan tanulni a szomszédok országok állapotából úgy magánéleti, mint szakszervezeti szempontból.

A LECKE FEL VAN ADVA

Az okos ember nem a saját kárán tanul!

PÁ.

Kampányfogás vagy blöff?

A társszakszervezet időzítése vagy nagyon pontos, vagy komolytalan a Hároméves megállapodás tervezett felmondására. Az időzítés vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy a nyári szabadságolások miatt a figyelemfelhívás, a konfliktuskeltés a reklám egyik eszköze.

Aki elhiszi, hogy a MÁV Rt. a tárgyalásokon kívül bármit is tenni fog a jelenlegi helyzet megváltoztatására, az nyugodtan szavazzon a VDSZSZ jelöltjeire, mert az nem a mai Magyarországon él.

Ezért, ha komolytalan a konfliktus időzítése, akkor csak reklámcélokat szolgálhat, mert nem tudom elképzelni, hogy felelősen gondolkodó szervezet (és annak vezetői) veszélyeztetik egy biztos és garantált rendszer működését. Bár el kell ismerni, hogy több, a megállapodásban foglalt intézmény nem jött létre. Nincs új bértarifája a vállalatnak, de ezt tudniuk kellett a megállapodások aláírásakor is, mert a két elosztási rendszer nem fér meg egymás mellett. Nincs új szociális ellátórendszer sem, mert az több munkavállaló MÁV munkahelyét is veszélyeztetné, és oly mértékű lenne az elosztásból adódó (adózott) összeg, hogy nem éri meg a jelenlegi rendszert felrúgni.

Nincs úgymond vasútreform, de folynak a háttérmunkák, és a jelenlegi állás szerint (Gt-k menetkedvezmény-megvonása) senki nem garantálja, hogy a szétszervezés után ki marad „vasutas". De van a munkavállalóknak garantált inflációkövetés, és van minimum 1,375% reálkereset-növekedés! Van Kollektív Szerződés, melynek a betartásán kellene inkább őrködni.

Viszont lehet az üzemi tanácsi választások előjátékaként, kampánynyitóként lebegtetni egy szebb és jobb jövő álomképét, amelyet majd ki kellene kényszeríteni. A kikényszerítéshez előfeltétel a Hároméves megállapodás felmondása, mely maga után vonná a KSZ felmondását a MÁV Rt. részéről. A munkáltatói szabadkéz az új Mt. ismeretében éppen kapóra jönne azok törekvéseinek, akik lényegesen olcsóbban üzemeltethető vasutat szeretnének.

A kampányidőzítés pontos volt, mert a felmondási tárgyalások és a felmondási idő lejárta pontosan november végére, október elejére esik. A munkavállaló bizonytalanságban tartása, a szép remények táplálása választási fogás. A szilárd talajról való elszakadás, a lebegés a jövő ígéretével, nem felelős gondolkodást takar. Ez önös szakszervezeti, és nem munkavállalói érdek.

Ki hiszi el ma, hogy sztrájk nélkül bármi csekély plusz is kicsikarható attól a kormánytól vagy munkáltatótól, aki inkább költ tűzijátékokra, millenniumi zászlókra, vezetői gépkocsi beszerzésekre, menedzserjutalmakra, mint az állampolgárok és munkavállalók életszínvonalának EU-hoz való közelítésére.

Aki elhiszi, hogy a MÁV Rt. a tárgyalásokon kívül bármit is tenni fog a jelenlegi helyzet megváltoztatására, az nyugodtan szavazzon a VDSZSZ jelöltjeire, mert az nem a mai Magyarországon él.

Kotona

Válasszunk munkahelyi munkavédelmi képviselőket!

A MÁV RT.-NÉL MEGVÁLASZTOTT MUNKAVÉDELMI KÉPVISELŐ EREDMÉNYESEN JÁRULT HOZZÁ A VASÚTI MUNKAVÁLLALÓK MUNKABIZTONSÁGÁNAK JAVULÁSÁHOZ

A MÁV Rt.-nél 1998. november 24-25-26-án tartott munkavédelmi képviselői választásokon megválasztott képviselők hároméves mandátuma ez év novemberében lejár. Arra illetékes szervek úgy határozatának, hogy ez év november 27-28-29-én az üzemi tanács választásokkal egy időben kerül sor a munkavédelmi képviselő választásokra is. A magyar országgyűlés által 20/2001./III.30/ OGY határozata a munkavédelem országos programjáról megállapítja: A munkavédelmi érdekegyeztetés, érdekképviselet intézményrendszere a munkavédelemről szóló törvény hatálybalépése óta mind országos, mind munkahelyi szinten funkcionál.

Helyi szinten a munkavállalóknak 1994-től kezdve a törvény erejénél fogva lehetőségük van munkavédelmi képviselő választásra. A képviselők tevékenységi lehetőségét és védelmét jogszabályok biztosítják. A munkavédelmi képviselők működésének tapasztalatai igazolják, hogy tevékenységükkel eredményesen járultak hozzá a munkáltató munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi helyzetének javulásához.

A munkavédelmi képviselők (bizottságok) elmúlt években kiemelt jelentőséget tulajdonítottak az életminőség javításának, az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos foglalkoztatás megvalósításának. A munkavállalói érdekvédelem egyik legfontosabb részének tekintették a munka humanizálását, a munkavállalók életének és testi épségének, munkavégző képességének megőrzését, a kultúrált munkafeltételek megteremtését, amely egyúttal a minőségi vasúti szolgáltatás alapfeltétele is.

A vasutas munkavédelmi képviselők hároméves munkájuk során érvényesítették a munkavédelmi törvény azon előírását, mely szerint a munkavédelmi feltételek megvalósításáért: „Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása – a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban – a munkáltató kötelessége."

A munkakörnyezet a legveszélyesebb emberi környezet

Ez azt jelentette, hogy a munkavédelmi képviselet minden esetben kereste az érdekazonosságot, szem előtt tartva a munkavédelmi feltételek megvalósításának lehetőségeit. Az a munkáltatóval történő együttműködés során a munkavédelmi viszonyok legfőbb elemeként folyamatosan érvényesült. Ez annak is köszönhető, hogy a munkavédelemre vonatkozó szabályok az együttműködés során érvényesültek. A munkáltató biztosította működésük alapfeltételeit, mindazon jogokat, amelyeket a hatályos munkavédelmi törvény előír. Mindezek együttműködési megállapodásokban, munkavédelmi szabályzatban és egyéb munkavédelmi utasításokban kerültek előírásra. Ennek részeként a munkavédelmi képviselők (bizottságok) gyakorolták egyetértési, véleményezési, tájékoztatókérési, ellenőrzési, részvételi jogaikat, a munkáltató azon döntéseinek az előkészítésében, amelyek hatással lehettek a munkavállalók megóvására és biztonságára.

Mindezek igazolják, hogy a MÁV Rt.-nél megválasztott munkavédelmi képviselő eredményesen járult hozzá a vasúti munkavállalók munkabiztonságának javulásához, különös tekintettel arra, hogy a műszaki és társadalmi fejlődéssel a dolgozókat fenyegető kockázatok nem csökkentek, hanem sokasodtak. A munkakörnyezet a legveszélyesebb emberi környezet, több nagyságrenddel magasabb más környezeteknél. Ezért a munkavédelem és a foglalkozás-egészségügy kiemelt jelentőségű.

A korszerű munkavédelem kialakítása és megvalósítása során partneri viszonyt kell kialakítani az abban érdekelt szereplőkkel, fontos a partnerek érdeke, hogy a munkabalesetek száma és súlyossága a munkavégzéssel összefüggő egészségkárosodások száma és súlyossága csökkenjen. Ebben meghatározó szerepük lehet a munkavédelmi képviselőknek, ezért fontos, hogy a november 27-28-29-i választásokon a munkavállalók éljenek a munkavédelmi törvényben biztosított jogukkal.

Munkavédelmi képviselő választható minden olyan munkáltatónál, illetve a munkáltató minden olyan önálló telephelyén (részlegénél), ahol döntően fizikai tevékenységet folytató munkavállalók létszáma tíz főt meghaladja, vagy minden olyan munkáltatónál, illetve a munkáltató minden olyan önálló telephelyén (részlegénél), ahol döntően nem fizikai tevékenységet folytató munkavállalók létszáma a húsz főt meghaladja. A választások részletesebb szabályait a MÁV Rt. Választási Koordinációs Bizottság időközben közreadja.

Pásku Jenő
Munkabiztonsági szakértő

Nyílt levél

FELEDY ISTVÁN ÚRHOZ,
A VDSZSZ PHM SZAKÁG VEZETŐ ÜGYVIVŐJÉHEZ

Tisztelt Feledy Úr!

A Szabad Vasutas 2001. augusztusi számában megjelent, „Marad-e kiküldetési díj a pályagazdálkodásnál" című cikkben a VSZ pályás tárgyalódelegációját olyan megalapozatlan és rosszindulatú vádakkal illette, amire – az objektivitás miatt – ezúton vagyok kénytelen reagálni.

Az Mt.-módosítással megváltozott, kiküldetési díjjal kapcsolatos szakági egyeztetéseken (SZÉT-en), mint a VSZ képviselői, többször is nyomatékosan hangsúlyoztuk, hogy nem értünk egyet a pályás dolgozók keresetveszteségével. Jegyzőkönyvbe is diktáltuk azon követelésünket, hogy a szakág jövő évi kiküldetési keretösszegének tervezésekor, a megváltozott adózási rendre legyenek figyelemmel úgy, hogy a dolgozókat ne sújtsa az újfajta adózás! (Lásd: a 2001. augusztus 3-i SZÉT-ülés jegyzőkönyvét.) (Mindemellett kénytelenek voltunk tudomásul venni a szakigazgató úr azon bejelentését, miszerint az ez évi kiküldetési költség keretösszege – forrás és korrekció hiányában – már nem emelhető.) A döntés meghozatalánál tehát az alábbi két lehetőség között kellett választani: 1) A pályás dolgozók továbbra is megkapják a (más névre keresztelt) kiküldetési díjat, de a teljes 180 Ft után kell adózniuk, vagy 2) Megegyezés hiányában egyáltalán nem folyósítanak nekik semmilyen költséget, csak esetleg hónapok múlva, de akkor is csak az első pontban foglaltak szerint, tehát ugyanott leszünk, ahonnan kiindultunk! (Természetesen azzal is számoltunk, hogy a PHM szakág vezetése egyoldalúan – a szakszervezetek nélkül is – bevezetheti az 1.) pont szerintieket, mivel azonban ez nem kollektív jellegű megállapodás, bármikor vissza is vonhatja, ha netán úgy alakulnak bizonyos gazdaságossági mutatók!)

Mottó: „Mennyi az annyi, avagy minek mi az ára?"

El kellett tehát dönteni, hogy a sok rossz megoldás közül melyik a „legkevésbé rossz" a pályavasúton dolgozóknak!

A mi felfogásunk szerint az, ha a dolgozó (bár csökkentett összeggel), de továbbra is folyamatosan kapja a kiküldetési díjat a még hátralévő négy hónapban és jövőre, mindenképpen megpróbáljuk beterveztetni az adótartam kompenzálását. (Megjegyzésem: a kiküldetési költség adózásának megváltozása miatt a MÁV Rt. és a PHMSZ vezetése nem hibáztatható!)

Összegzés: – nem felel meg tehát a valóságnak, hogy a VSZ nem törődik a kiskeresetű tagjainak érdekeivel. Ennek épp az ellenkezője igaz (lásd az eddig már megvalósult kezdeményezéseinket és javaslatainkat, melyek minden érdekelt előtt ismertek.); – a kompromisszumkészség – pláne, ha jó ügyet szolgál – nem mindig hátrány! (Már egy kisgyermek is fel tudja többé-kevésbé mérni, hogy mit várhat a Mikulástól!); – a Vasutasok Szakszervezete nem úgy kíván „olcsó népszerűséghez", illetve „jogtalan előnyökhöz" jutni, hogy tények elhallgatásával és elferdítésével és különböző megalapozatlan rágalmakkal, illetve „csúsztatásokkal" akarja rossz színben feltüntetni a társ szakszervezeteket!

Mi továbbra is megmaradunk a szakmailag és etikailag támadhatatlan, következetes és kitartó munkánál, s az ettől eltérő stílust meghagyjuk azoknak, akik ezt előszeretettel alkalmazzák.

Vida Péter
VSZ Pályagazdálkodási Intéző Bizottság titkára

Medgyessy Péter és Kovács László az MSZOSZ elnökségi ülésén

Szeptember 7-én az MSZOSZ átmenetileg új székházában, a Magdolna utcában biztató hangvételű elnökségi ülés volt. A prominens vendégek megosztoztak a mondanivalón. Az MSZP miniszterelnök-jelöltje a kormányprogram fő súlypontjairól, a szociális fordulat tartalmi elemeinek realizálásáról beszélt.

A szocialisták – azon túl, hogy 300-400 ezer új munkahely teremtését tűzik célul –, a legfőbb hangsúlyt a foglalkoztatás-biztonságra helyezik. Védelmet nyújtanak a középgenerációnak (35-40 év feletti). A felnőttképzés folyamatossá tételével megnyílik a lehetőség a munkaerő mobilizálására. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi helyzettel szemben mindenkinek esélye lesz a folyamatos munkavégzésre. A családok ezáltal kiszámítható jövő elé néznek.

A törvényes munkaidő csökkentése is napirenden van. Medgyessy szerint a 40 óra nem alku tárgya felfelé, míg lefelé a 36 óra a cél. Sürgetik a bértarifákat, a kollektív szerződések megkötéséhez a jelenlegitől eltérő EU-konform jogi szabályokat alkotnak. Helyreállítják az érdekegyeztetés rendszerét, amelynek hiányát mi, vasutasok is nap mint nap tapasztaljuk.

A miniszterelnök-jelölt nem gondolkodik választási együttműködésben, hanem a folyamatos kapcsolatok kiépítésében érdekelt a baloldalon. A szakszervezeteket fontos partnernak tekinti. A hangsúlyt a szervezeti kapcsolatokra és együttműködésre helyezi, ellentétben az előző évek személyes kapcsolataival. Az elnökségi ülésen mindenki számára világossá vált, hogy egyéni jelöltként bárkit szívesen lát az MSZP a képviselői sorokban, míg a pártlistás ügyleteket nem támogatják.

A pártlistás székek néhány kolléga magánügyletei miatt (például VIP-lista) inkább lejáratták a szakszervezeteket, minthogy segítették volna azokat. Úgy tűnik, hogy az egyéni érdekek és előnyszerzések időszaka lejárt.

A VSZ nevében javasoltam, hogy a végzett munkára, a munkavállalók és a nyugdíjasok érdekeit szakmailag megalapozottabb képviselő testületekre, szervezetekre helyeződjön az együttműködés súlya.

Az ágazati szakszervezetek helyett semmilyen szervezeti platform sem jogosult nyilatkozni. A szuverenitást tiszteletben kell tartani. A valóságos erő az ágazatokban van, ott erősebb a bizalom, a tenni akarás. Kértem, hogy a szociális fordulat részletes tartalmának megismerését is tegye lehetővé az MSZP. A választók csak konkrét dolgokat támogatnak. Az elnökségi ülés második részében Kovács László pártelnök vázolta fel együttműködési elképzeléseiket. Az MSZP sem gondolkodik választási megállapodásban. Akár ellenzékben van, akár kormányra kerül, a folyamatos szervezeti (foglalkoztatási-, bér-, közlekedési-, szociális-, munkavédelmi-, munkaügyi- stb. bizottsági) kapcsolatokra kíván építeni. A valóságos, támogatást élvező ágazati szakszervezeteket tartja igazi partnernek.

Az ülés ezen időszakában – bár sokkal hosszabb volt, mint az előző! – néhányunknak nem jutott szó, az „ügyes levezető elnöki fogásoknak" köszönhetően. Amit elmondtam volna, nem volt más, csak annyi, hogy az MSZP és a szakszervezetek is önálló arcuk megtartásával politizáljanak. Az együttműködés érdekek és értékek mentén történjen, amibe nem férhet bele az egyéni nyomulás, a szakszervezeti mozgalom, főleg az MSZOSZ tagszervezetei számára hátrányos pártlistás hely az MSZOSZ elnöke számára. Beszéltem volna a közlekedés- és a vasútfejlesztés fontosságáról, arról, hogy a kollégák túlterheltek és alulfizetettek, és hogy a vasutasság életkörülményeinek javítása elengedhetetlenné vált. A munkaügyi kapcsolatok rendezése kiemelt feladat, amelyet a vasút tekintetében nem általánosságában kell kezelni. A vasút átalakításához a jelenlegi kormánytól eltérő hozzáállás és hozzáértés szükséges. A hozzászólás elmaradása ellenére is világos volt, hogy Kovács László és Medgyessy Péter azonos álláspontot képvisel a szakszervezeti együttműködés üegyében.

Az MSZOSZ elnöke által sietősen lezárt napirend után sikerült szót váltani Kovács Lászlóval, aki elmondta, hogy az ágazati szakszervezetekkel a párbeszéd napirenden van, azt az MSZOSZ elnökségi ülése, illetve más fórumok nem helyettesítik.

Úgy tűnik, hogy az MSZP lezárta a nem kívánt gyakorlatokat, és csak a néhányaknak nem tetsző, új típusú kapcsolatokra helyezi a hangsúlyt.

Dr. Márkus Imre

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

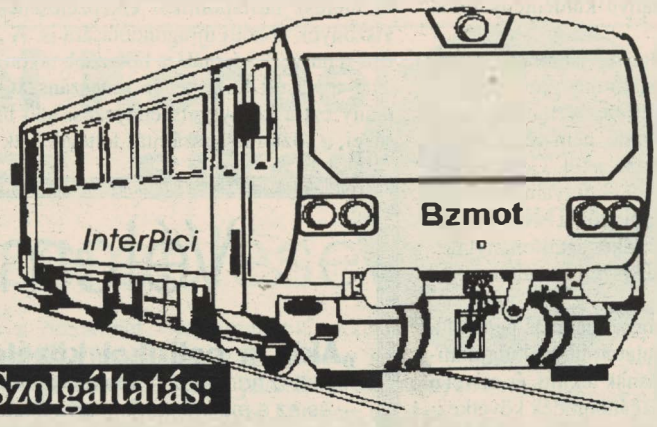

DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

Tevékenységi körünk:
- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:
- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Gondolatok a **vasút jövőjéről**

A Vasutas Hírlap egy tavalyi száma (2000. VI. 27.) a MÁV vezetőinek pécsi tanácskozásáról „Készül az új vasúti Baross-terv" címmel tudósított. Az akkori közlekedési miniszter – Nógrádi László – megkoszorúzta Baross Gábor szobrát és a „vasminiszter" szülőfalujába, a Trencsén megyei Pruzsinára is ellátogatott, egy Baross emlékpark felavatása ürügyén.

II/2. RÉSZ

JAVÍTANDÓK A MŰSZAKI FELTÉTELEK

Természetesen a vasúti áruszállítás követelményeit is újra kell fogalmaznunk. Itt a kényelem, biztonság és pontosság hármas jelszavát hangsúlyozhatjuk elsősorban.

a) Az áruszállítás kényelmét elsősorban az elés felfuvarozás vasúti megszervezése szolgálja. Ma már nem elegendő, ha a vasút csak azzal foglalkozik, hogy a fuvaroztató által a vasúti kocsira rakott árut a célállomásig elszállítsa. Csak a szállítmányozás teszi versenyképessé a vasutat a közúti fuvarozókkal. Vagyis a feladó telephelyétől a címzett telephelyén történő kiszolgáltatásig kell megszervezni az áruszállítást, gondoskodva a szükséges adminisztráció (állat- és növényegészségügyi igazolások, fuvarlevél, vámárunyilatkozat, stb) elvégzéséről, az átrakások szakszerű irányításáról. Ez történhet alvállalkozókkal, de mindenképpen a vasút illetékes, szakképzett vezetőinek felügyelete alatt és azok irányításával.

Érdemes volna átgondolni a kihasználatlan iparvágányok újbóli használásának lehetőségét, adott esetben ingyenes karbantartással, meghatározott számú kocsirakományú küldemény fuvarozása esetén.

4. A személyszállítással szemben az áruszállításnál (szállítmányozásnál) a gyorsaság helyett a biztonság kerül előtérbe. Ma már az ólomzárak nem védik meg a küldeményeket az árudézsmálástól. Gondoskodni kell a vasúti áruküldemények folyamatos őrzéséről. Igaz, hogy néha a kamionokat is elrabolják, de a felügyelet nélküli és értékes szállítmányt tartalmazó vasúti teherkocsik szinte csábítanak a könnyű pénzszerzésre.

Miután a magyar igazságszolgáltatás például a pörbölyi fényjelző akkumulátorainak eltulajdonítását csak anyagi károkozásnak tekinti, és mivel a privát hulladékátvevők, magánöntödék következmény nélkül vesznek át vasúti kábeleket és a közlekedés biztonságát szolgáló fém alkatrészeket, csak a saját vasúti rendőrségünkben bízhatunk.

Ugyanez a fokozott biztonsági felügyelet kívánatos a pályaudvarok tároló vágányain, illetve a rendező pályaudvarokon. A logisztikai centrumokat is csak ezek tudatában szabad kialakítani.

5. A pontosság követelménye ma már elengedhetetlen előírás. A fuvaroztatót érdekli a fuvarozási határidő is, de ennél is fontosabb neki, hogy a telephelyén a vasúti teherautóra felrakott áru kiszolgáltatása a címzett helyen melyik nap, hány órakor, hány perckor fog megtörténni. Ha erre a vasút kötelező és anyagi következményekkel járó ígéretet tud tenni, az versenyképessé teszi az egyre zsúfoltabb közutakon történő közúti fuvarozással.

Ezt az igényt csak menetrend szerint közlekedő tehervonatokkal lehet kielégíteni. A mellékvonalakról egy-egy kocsirakományú küldeményt a személyvonat után besorozva lehetne a fővonalakra eljuttatni, ahol csatlakozhatna a menetrend szerinti tehervonatokhoz.

A vasúti áruszállítás műszaki feltételei is javítandók. A speciális teherkocsik beszerzése legalább olyan fontos, mint a sokat bírált és egyelőre alacsony hatásfokkal működő, de horribilis összegbe kerülő „GIR" létrehozása. A ROLA-vonatok sikerének arra kell ösztönöznie a vasút vezetőit, hogy megoldják minden közúti jármű (személygépkocsi és teherautó) minden állomáson történő fel- és lerakásának gyors és kevés emberi erőt igénylő lehetőségét. Ugyanakkor a megszüntetett málházói, értesítői és takarító személyzet helyett olyan rakodási, gépkezelői, raktárnoki képesítéssel rendelkező vasúti alkalmazottakkal lehetne növelni a szolgálati helyek minimálisra csökkentett létszámát, akik megfelelnének az új követelményeknek.

Befejezésül: szükség volna Baross Gábor sok vihart kavart, de egész Európában követésre találó merész tarifapolitikai elképzelésének a mai viszonyok közötti újragondolására is. A „zónatarifa-rendszer" adaptálása hosszabb távon elősegítené a vasúti közlekedés reneszánszát. A kormány ezt a környezetszennyezési adó bevezetésével, a közúti teherszállítás feltételeinek szigorításával, a biztonsági előírások szigorúbb megkövetelésével segíthetné elő.

A vasúti reform nem valósítható meg szakképzett és fegyelmezett, a vasúti munkát hivatásuknak érző vasutasok nélkül. A vasutasok régi tekintélyét, a munkahely megbecsülését, a fegyelmezett és a „cég" érdekeit első helyen képviselő magatartását az segítette elő, hogy a vasutas átlagkeresetek 10-15%-kal meghaladták az országos bérátlagot, és 36 évi vasúti szolgálat után utolsó fizetésükkel mehettek nyugdíjba. A jelenlegi toldozott-foldozott nyugdíjrendszer nem alkalmas ilyen, mindenkire kiterjesztett megoldásra, de a vasút 150 éves hagyományainak tiszteletben tartásával, a vasút átlagosnál fejlettebb jóléti, szociális és egészségügyi rendszerének, vívmányának megvédésével vonzóvá lehet tenni a vasúti beosztásokat. Sőt megfelelő külszolgálati és tanfolyami oktatással a hivatástudatot is el lehet mélyíteni.

Az utóbbi évtizedekben bekövetkezett politikai változások nem kedveztek egy valódi „Baross-terv" kibontakozásának. A konszolidáltabb kapitalista viszonyok kialakulása lehetővé teheti több-

OLYAN KÖZLEKEDÉSPOLITIKA KORMÁNYSZINTŰ TÁMOGATÁSÁRA VAN SZÜKSÉG, AMELY NEM EGYOLDALÚ FISKÁLISSZEMPONTOK ALAPJÁN MÉRLEGELI A VASÚTI KÖZLEKEDÉS TELJESÍTMÉNYÉT

bek között annak felismerését, hogy olyan közlekedéspolitika kormányszintű támogatására van szükség, amely nem egyoldalú fiskálisszempontok alapján mérlegeli a vasúti közlekedés teljesítményét. Ezzel szemben figyelembe veszi a vasút társadalmi szerepét, ökológiai hasznosságát, illetve az 1 tonna áru vagy 1 személy meghatározott távolságra történő elszállításának lényegesen kedvezőbb energia-felhasználási eredményeit.

A vasminiszter a vasúti és közúti hálózatot egymással összhangban fejlesztendőnek tekintette, mostanra viszont megbomlott ez az összhang, a közút szinte önállósította magát. A „közúti lobby" mellett hiányzik a felső vezetésben a „vasúti lobby". Mi, vasutas nyugdíjasok viszonylag kevés információval rendelkezünk, és sokszor a jelenségek felszínét látjuk. A gondolataink mögött lévő jószándék és a segíteni akarás készsége azonban nem vonható kétségbe.

Dr. Kun Dezső

Vélemény**börze**

„Akik a politikai közéletben szerepelnek, akarva-akaratlanul erős mintát is adnak az emberek számára – nyilatkozta Fodor Gábor országgyűlési képviselő –, és ez a mai minta nem arra ösztökéli az embereket, hogy a becsületesség, a tudás, a tisztesség kifizetendő lenne, épp ellenkezőleg: a törvények kijátszása, a korrupció, a gátlástalan hazugság az, ami előrevisz, és ami a sikert garantálja." (Hetek, 2000. június 24.)

A politikusról írja Rékai Gábor újságíró (Metro, 2001. január 15.), hogy más szakmákhoz, foglalkozásokhoz képest „egyszerűen más pályán, más szabályok szerint mozognak a politika világának szereplői. Ettől még gyakran látszik, hogy nagy a kabát, bizony kilóg az alkalmatlanság lólába, lelepleződik a szegényes kultúra, vagy túltengő nyalizás – és bár ennek csakugyan semmi köze a politikához -, de a hatalmi helyzet sajnos sok mindent lenyelendővé tesz, vagy kiábrándítóvá."

Beszélgetés a Közlekedési Múzeum életéről

„Szebb, mint az eredeti"

Dr. Katona András tizenkettedik éve a múzeum főigazgatója. Az okleveles közlekedésmérnök, ipari mérnök-közgazdász végzettségű szakember megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik. Ezt a vasúti külszolgálatnál, a MÁV Vezérigazgatóságnál és a közlekedési tárcánál szerezte meg. Öt évvel ezelőtt pedig – „A vasútfejlesztés és a vasútpolitika" címmel – megírta doktori értekezését.

A vezetése alatt álló múzeum eredményei, gazdasági nehézségei, a tudományos kutatások, a hazai és nemzetközi kapcsolatok, továbbá a közeljövő tervei iránt érdeklődtünk.

– A pályázat elnyerése után a közlekedési miniszter engem bízott meg 1990-ben a főigazgatói teendők ellátásával – mondja dr. Katona András. – A múzeum fejlődését egyrészt az eléggé meg nem becsülhető hagyományok, másrészt a közép- és hosszabbtávú koncepciók, de főként a pénzügyi, a raktározási és a kiállítási lehetőségek határozzák meg. A jószándékú, de a feltételeket csak elméletben tartalmazó elképzelések az évek során háttéranyaggá válnak, és a fejlődést az éves tervek, valamint a napi aktualitások irányítják. Mindezek mellett az extenzív fejlődést elsősorban az eredményezte, hogy megújultak az állandó kiállítások. Nemrégen a Múzeumi Világnap alkalmával négy, eddig nem látott tárggyal gazdagodtunk. Az elmúlt tizenkét év folyamán csinosodott két központi épületünk, korszerű vitrinet helyeztünk el, felújítottuk a világítási rendszert, kicseréltük az ablakokat, átalakítottuk a fogadóteret. A Tatai úti raktárépületet ezer négyzetméterrel bővítettük és légkondicionált helyiség létesült a képzőművészeti tárgyak és a könyvtári anyag jobb megőrzésére, a restaurálás megkönnyítésére. Az elvégzett munkálatok mintegy 300 millió forintot igényeltek.

A fejlődést az éves tervek, valamint a napi aktualitások irányítják

– A gazdasági helyzetről elmondhatom, hogy a beruházás és a felújítás kiegyensúlyozott. Örömmel számolok be arról, hogy intézményünk látogatottsága évenként eléri a 300 ezer főt. Ebben a vonatkozásban miénk a harmadik helyezés, mert bennünket itthon csak az Egri Vár múzeum és a Tihanyi Apátság előz meg.

A múzeumnak kitűnő a kapcsolata a tárcákkal és a MÁV Rt-vel, nemkülönben a vállalatokkal és társaságokkal. Ennek jele az is, hogy ajándékozás folytán kiállíthatta a NOHAB szobormozdonyt, két Audi személygépkocsit, a híres Ford-T típusú kocsit és állandó kiállítást kapott a Michelin cég abroncstörténete. Bővítési lehetőséghez jutott a Füsti park (volt Északi Főműhely, Hámán Kató fűtőház) megnyitásával. Itt a járművek 80 százaléka a Közlekedési Múzeum tulajdona.

– A tudományos kutatásban valamennyi muzeológusunk részt vesz, publikációs lehetőségünk biztosított. Dicséretes népszerűsítő készségük is. Évenként négyötszáz cikk lát napvilágot tevékenységünkről, az egyes kiállításokról ismertető füzetet adunk ki. A tévé és a rádió szintén rendszeresen foglalkozik velünk. Kétévente megjelentetjük múzeumunk évkönyvét, amelyet munkatársaink tanulmányai tesznek változatossá. Eddig tizenegy kötet jelent meg, a tizenkettediket az idén adják ki.

– A győri Széchenyi István főiskola, amely hamarosan egyetem lesz, Közlekedéstörténeti Tanszékének vezetője vagyok és előadásokat is tartok. Az oktatási teendőkben több munkatársam részes. A „Szebb, mint az eredeti..." című modellkiállítást eddig tíz európai nagyvárosban mutatta be a múzeum, nem kis sikerrel.

A közeljövő tervei közül a legjelentősebbek: nagyberuházásuk célja az, hogy a két főépület között kényelmes átjárást biztosítsunk, elősegítve a látogatók közlekedését. A megoldás a mozgássérültek érdekét is szolgálja.

Dr. Horváth Károly

A MÚZEUM A VASUTASOK ÉS CSALÁDTAGJAIK RÉSZÉRE DÍJMENTES BELÉPÉST BIZTOSÍT

A MÁV Pécsi Koncert-fúvószenekar sikeres hollandiai szereplése

Ötven évvel ezelőtt rendezték meg először a hollandiai Kerkradéban az első Világzenei Versenyfesztivált (Word Music Contest). Ez a rendezvény a világ fúvós együtteseinek legreprezentatívabb bemutatkozási lehetősége. A részvétel meghívás alapján történhet: előzetes nemzetközi versenyeredmények és CD hangzóanyag felmutatása alapján. Magas szakmai színvonala és négyévenkénti rendezése miatt „fúvós olimpia"-ként jegyzik.

Magyarországot első ízben a MÁV Koncert-fúvószenekar Pécs képviselte ezen a versenyen. Az első kategóriába neveztek, ahol a kötelező mű Rolf Rudin: Vom Ende der Zeit c. kompozíciója volt. Emellett három mai kortárs magyar fúvószenekari kompozícióval neveztek: Dubrovay László: Faust halála, Hidas Frigyes: Ünnepi zene, Lendvay Kamilló: Csajkovszkij mester utolsó üzenete című művekkel, amiből a verseny szervezői jelölték ki a versenyen elhangzó Lendvay darabot.

A magyar zenei kultúra követeiként reprezentálják a magyar fúvószene értékeit

A versenyt öttagú zsűri értékelte (két holland, egy angol, egy német és egy svájci szakember), akitől a zenekar kiemelt I. díjat kapott.

Ez a siker nemcsak a MÁV Pécsi Koncert-fúvószenekar sikere, hanem a mai magyar fúvószeneszerzés és a magyar fúvósoktatás sikere is egyben. Valamint mindazoké, akik lehetővé tették a felkészülést és a versenyen való részvételt is.

Ezzel a versennyel a zenekar a világ valamennyi jelentős fúvószenei versenyén fellépett (Kerkrade, Valencia, Riva del Garda), s mindenütt a legmagasabb elismerésben részesült.

Ezzel a kitüntető eredménnyel további lehetőségek teremtődnek a zenekar számára, hogy a magyar zenei kultúra követeiként a jövőben is képviselhetik a magyar fúvószene értékeit itthon és határainkon túl is.

Bogárdi-Mészöly Éva
igazgató-helyettes

Ünnepi számvetés

Az Idősek Világnapja immáron évtizedes, ENSZ-határozat által szentesített emléknap. Október elsején szerte a világban megemlékeznek az idős emberek társadalmi szerepéről, életük anyagi feltételeiről, egészségügyi, szociális problémáiról és jogaik védelméről.

Az ENSZ 1992. december 3-i keltezésű, 37/51 számú határozatában írta elő tagországai számára az idősekről szóló Nemzeti Intézkedési Terv elkészítését. Ez a dokumentum a mi viszonyainkra jellemző késéssel lassan a törvényhozó szervek elé kerül, és az erről szóló törvény valószínűleg az „Idősek Magyarországi Chartája" címet fogja viselni. A Szociális és Családügyi Minisztérium megértéssel fogadta az országos nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek erre vonatkozó átfogó tervezetét.

Erről a jogi szabályozásról csak elfogadása után érdemes részletesebben írni, de a világnap már most alkalmat nyújt az idősek – ezen belül a nyugdíjasok – legfontosabb követeléseinek csokorba szedésére. Melyek ezek?

● Szükségesnek tartjuk a nyugdíjrendszer ismételt felülvizsgálatát, mert az 1997-es nyugdíjtörvény általunk bírált hiányosságai – minden jószándék és reformkényszer ellenére – már az első időszakban napvilágra kerültek. Olyan egyértelmű szabályozást tartunk elfogadhatónak (beleértve az éves emelések módszerét), amely lehetetlenné teszi a megszerzett jogok évenkénti, önkényes, gyakran politikai pártérdekekből kiinduló megrövidítését és a törvény változó értelmezését. Olyan nyugdíjrendszer kialakítását tartjuk „eurokonformnak", amely minden állampolgárnak biztosítja azt az életszínvonalat, amit munkaviszonyának utolsó szakában, egy élet munkájával elért. Pillanatnyi költségvetési érdekekből vagy más okból nem érheti hátrányos megkülönböztetés az időseket. Hangsúlyozott követelés: a nyugdíjasok az aktív keresőkkel azonos arányban részesüljenek a gazdasági fejlődés hozadékából.

● Mielőbb napirendre kellene tűzni az 1998-ban ismételten államosított társadalombiztosítási alapoknak a járulékfizetők általi törvényes formában előírt ellenőrzését. Erre az európai nyugati országok gyakorlati megoldásai bőséges tapasztalatot nyújtanak.

● Az egészségügyi reform jelszava alatt bevezetett változások az időskorúakat ez ideig legtöbbször hátrányosan érintették. A privatizáció, illetve a piaci viszonyok kialakítása az egészségügy bizonyos területein számos ellentmondást szült, kezdve az inflációt messze felülmúló gyógyszeráraktól, a fogorvosi ellátáson keresztül, az irreálisan magas temetési szolgáltatásokig. Az új egészségügyi miniszter – a betegek és idősek érdekeit figyelembe véve – dicséretes módon próbál intézkedni, de lépten-nyomon az egyéni érdekek nehezen áttörhető falába ütközik. A gyógyszergyártás magánosítása az előállítástól az eladásig – tetézve a magyar ipar érdekeit aláásó gyógyszeripar felszabadításával – alapvetően meghatározza a résztvevők mozgásterét.

A Világbank 2000 júniusában egy átfogó vizsgálatot tett közzé „Magyarország az Európai Unió Kapujában" címmel. Egyetlen kiragadott mondat Az egészségügyi reform szükségessége fejezetből: „Magyarországnak közegészségügyi válsággal kell szembenéznie. Ma a férfiak halandósága több mint kétszerese a 30 évvel ezelőttinek". Az idősek mortalitási százaléka, illetve egészségügyi helyzete is messze roszszabb adatokat tükröz, mint az uniós átlag.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI REFORM JELSZAVA ALATT BEVEZETETT VÁLTOZÁSOK AZ IDŐSKORÚAKAT EZ IDEIG LEGTÖBBSZÖR HÁTRÁNYOSAN ÉRINTETTÉK

● Az elmúlt évtizedekben hazánkban indokolatlanul nagyarányú társadalmi polarizáció ment végbe. A változások szenvedő alanyai (a munkanélküliek, az alacsony iskolázottságú nagycsaládosok mellett) egyértelműen a mai nyugdíjasok, akik az új viszonyokhoz már nem tudtak alkalmazkodni.

A nyugdíjak teljes körű bevezetése a jövő évtől kezdve feltétlenül kedvező lépés, csak az a gond, hogy a nyugdíj melletti korábbi 25-30%-os foglalkoztatás 3-4%-ra csökkent.

A világnap is alkalmas fórum annak hangoztatására, hogy a Munka Törvénykönyve megfelelő módosításával biztosítani lehetne azt, hogy a nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek választott képviselői az országos érdekegyeztető tárgyalások negyedik, önálló résztvevői lehessenek.

● Véleményünk szerint az egykamarás parlament, az aránytalanul magas képviselői létszám ellenére sem tudja megjeleníteni a különböző társadalmi rétegek érdekeit. A pártérdekek uralják a törvényhozás házát. Például jogosan harcolunk a szomszédos országok ősshonos magyar lakosainak önállóságot követelő jogaiért, de nem tudtuk megoldani a nálunk több száz év óta élő nemzetiségek parlamenti képviseletét. Joggal vetődik fel a történelmi egyházak és civil szervezetek – közöttük a nyugdíjas érdekvédelmi szervezetek – beleszólási joga az általuk képviselt társadalmi rétegek sorsának alakulásába. Ezért lenne szükség az alkotmányozás felújítására, és egy új alkotmány előírásainak megfelelő kétkamarás parlament létrehozására.

A javaslatként is felfogható követelések nem ünneprontó szándékkal kerültek megfogalmazásra. A világnapon mellőzhetjük mindennapi, rövidtávú gondjainkat, amelyek felsorolására egyébként sem jutna hely és idő.

A hosszútávú megoldást igénylő javaslatok – a jövőre esedékes választások figyelembevételével – arra utalnak, hogy az ENSZ-határozat nem az öregség öncélú dicséretét szolgálja, hanem ünnepi számvetésre készteti, kötelezi mindazokat, akik felelősek az adott országok idősügyi politikájának kialakításáért.

K.D.

A MAI NYUGDÍJASOK AZ ÚJ VISZONYOKHOZ NEM TUDTAK ALKALMAZKODNI

Érdekességek a világ vasútjairól

Hegyóriás alatt

Részben a spanyol kormány javaslatára, részben az Észak- és Dél-Európa közötti áruforgalom növekedése miatt a francia kormány egy előzetes tanulmány kidolgozását rendelte el, a Pireneusok középső része alatt építendő alagút számára.

Ez az alagút mintegy 50 km hosszúságú lenne, és főként a „gördülő országút" (kamionok fuvarozása vasúti kocsin) forgalmának lebonyolítására szolgálna. A költségeket az előzetes számítások alapján kb. 5 milliárd Euróra becsülik.

Míg a Lyon-Turin közötti, az Alpok alatt tervezett vasúti alagút megépítése az Olaszországban történt politikai változások következtében meghiúsulni látszik, addig a spanyol kormány megbízható partnernek bizonyulhat ebben a kérdésben. A francia-spanyol miniszteri értekezleten, július 11-12-én Toulouse-ban megerősítették a szándékot a két ország részéről az alagút megépítésére, Perpignan és Figueras között.

Forrás: La Vie du Rail

Ajánlat

400 km hosszúságú vonal megépítését tervezik az olimpiáig

A kínai főváros, Peking agglomerációjának (10,5 millió lakos) tömegközlekedési ellátottsága a világon a legszegényesebb.

A város jelenleg csak 54 km metróhálózattal rendelkezik, amely két vonalból áll. Az elsőt 1969-ben, a másodikat 1984-ben építették. A város vezetősége 15 vonalból álló, 400 km hosszúságú vonal megépítését tervezi. A hét év múlva sorra kerülő olimpiai játékok idejére ezt a programot végre akarják hajtani. Egy kanadai vállalkozói csoport szándéknyilatkozatot írt alá egy 15 km hosszúságú új vonal építésére, amely a központi pályaudvart köti majd össze a jövendő olimpiai faluval. Ez a beruházás kb. 10 milliárd frankot tesz ki. Ajánlatot tettek gördülőanyag szállítására is.

Hajós Béla

Kinek az érdeke?

A három vasutas szakszervezet és a MÁV (kormány) 1999 év végi és 2000 év eleji – talán a rendszerváltás óta országosan is a legkeményebbnek mondható -konfliktusát a szakértő, hozzáértő szem kristály tisztán látta. Az értékelések – amelyek érzelmektől, szubjektivitástól sem mentesen jelentek meg – összességében a konfliktust magát fontosabbnak tartották, mint annak eredményeit. Pedig voltak eredmények! A megállapodások a vasutasság számára több pozitív garanciát rögzítettek, amelyek ma is fennállnak, igaz módosításuk időszerűvé vált a külső és belső körülmények változása miatt.

Az ország közvéleménye is értesült az „új helyzetről", amelyben semmi meglepő nincs. A VDSZSZ a tőle megszokott módon, az előző években is alkalmazott taktikáját elővéve, belekiabált a politikailag csendesnek nem mondható világba, a megállapodások, illetve azok egy részének felmondásával fenyegetőzött. Jó húzás-e ez a másik két reprezentatív szakszervezettel való egyeztetés nélkül? Nem valószínű! Ugyanis világos lett mindenki előtt, hogy az előző háromnegyed év szakszervezeti egységszólamai semmit sem értek. A „kiugrási kísérlet" is sánta, mert sem a legerősebb MOSZ, sem a legnagyobb VSZ nem jutott el a VDSZSZ által képviselt szélsőségekig.

A LIGÁS VDSZSZ „HANGOS KIÁLTÁSAI" AZ ELŐZŐ ÉVEKBEN SEM HOZTAK EREDMÉNYT A VASUTASSÁGNAK. SŐT! A VALÓS, FONTOS ÜGYEK MEGOLDÁSÁNAK LEHETŐSÉGÉT INKÁBB ALAPOSAN ALÁÁSTÁK

A ligás VDSZSZ „hangos kiáltásai" az előző években sem hoztak eredményt a vasutasságnak. Sőt! A valós, fontos ügyek megoldásának lehetőségét inkább alaposan aláásták. (Ki az oka egyrészt a VÉT értékvesztésének?)

2001. augusztusában azonban „más fontos tényezők" is motiválhatják a „harcosságot". Itt van például a VDSZSZ részéről a sajtó nyilvánosságával is hirdetett egyesülési szándék a VSZ-szel, amit a VSZ viszont cáfolt. A VDSZSZ 11 év alatt nem tudta kiszélesíteni tömegbázisát, de szakosodott az „önmagáért balhé" irányelvre, ami inkább taszít, mint vonz.

Jön a novemberi üzemi tanácsi- és munkavédelmi képviselőválasztás. Sokan úgy látják, hogy az egyesülési kísérlet kudarca miatt a VDSZSZ újra a „vasutasság védőangyala" színében akar feltűnni, na nem másért, csak az ÜT-választási szavazatokért.

Az a tény, hogy a MOSZ-VDSZSZ-VSZ egyeztetésére augusztus 31-én is csak a VSZ kezdeményezésére került sor, nem véletlen. A VDSZSZ vezetőségének radikális része még a lehetőségét sem akarta megadni annak, hogy a másik két reprezentatív szakszervezet észérveit is meghallgassák, mielőtt „betörik a kirakatüveget".

Azon nincs vita a felek között – az oldalon belül –, hogy a MÁV mit és hogyan nem tartott be. Azon sincs, hogy több bér jár a vasutasoknak, és hogy a bértarifa-tárgyalásokat a MÁV vezetése szabotálja. A megoldás módjában viszont lényeges a nézetkülönbség. A VSZ és a MOSZ a kemény szakmai alapú értékelés mentén a vasutasok helyzetének a jobbítását látja fontosnak. A megállapodások módosítását kívánja elérni, nem veszélyeztetve a meglévő, de az idő múlásával átértékelődött 2000. évi eredményeket.

A VDSZSZ felrúgná a megállapodások egy részét, és a nulláról kezdené a tárgyalásokat. Világos a különbség.

A harcosnak tűnő kiálláshoz még egy megjegyzés. A felmondási idő decemberben jár le. Az ÜT választás novemberben van. Az új megállapodásokat 2001. január 20-25-ig kellene megkötni. Tiszta a kép. Most kell ígérni, a teljesülés már nem számít. A VDSZSZ ezt már ki is mondta az „állomásfőnökségek valamennyi dolgozójához" intézett levelében: eredménytelen tárgyalásaikért a VSZ lesz a felelős.

Kollégák! A VDSZSZ néhány vezetőjének a pozíciót megtartó harca a tőlük megszokott eszközökkel ismét elkezdődött.

A higgadt, bölcs döntések felelőssége, a vasutasok közösségének az érdekvédelme továbbra is a VSZ-re és a MOSZ-ra hárul.

AZ „ÖNMAGÁÉRT BALHÉ" INKÁBB TASZÍT, MINT VONZ

Mi azt valljuk, hogy a tagság, a vasutasság érdeke előbbre való a felszínes keménykedésnél, a magamutogatásnál.

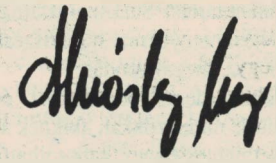

Szabad tér

A társszakszervezetek közötti véleménykülönbség láttán, hallatán sok olvasónk ragadott tollat vagy telefonkagylót, hogy a maga vélekedését megossza a többiekkel. Íme néhány markáns észrevétel.

1. „A VDSZSZ ne beszéljen a munkaügyi kapcsolatok állapotáról a MÁV-nál. Arra sem volt képes, hogy egy oldalegyeztetést kezdeményezzen a VSZ-szel és a MOSZ-szal. Semmit nem tanultak az eltelt 10 év alatt.

2. „…Érdekvédelem vagy öntömjénezés?!… Ténylegesen módosítani kellene a megállapodásokat. A vasutasok többet és jobban dolgoznak, a pénzük kevés. A nagyfőnökök elviszik a haszon nagy részét. Mégsem fogadható el a VDSZSZ véleménye és magatartása. A biztos kevés még mindig jobb a bizonytalan többnél. A megállapodások módosítását, a vasutasok juttatásainak, bérének emelését kell követelni. Álljanak ők is a VSZ és a MOSZ mellé! Mostani magatartásuk árt a vasutasoknak!"

3. „Igaz-e, hogy fegyelmi vizsgálat van a gazdálkodásirányítási rendszer (GIR) működésképtelensége miatt, és hogy a vasút vezetése újabb döntést hozott annak újraindításáról?"

4. „A ROLA vonat kelenföldi balesete a veszprémi teher kisiklása és a minden napra jutó műszaki fejlesztés hiányát igazoló esetek mind mind vasúti beruházásokért kiáltanak. Önök, VSz, mit tesznek érte?„

5. „A VDSZSZ megkezdte az ÜT-kampányt. Mivel a Márkusék nem voltak hajlandóak egyesülni velük, amivel elkerülhették volna az ÜT-választási vereséget, most támadnak. A felhajtást önmagukért teszik, nem a vasutasokért!"

6. „Szomorúnak tartom, hogy a VDSZSZ-ben a józanabb gondolkodásúak nem tudnak felülkerekedni néhány radikális önmutogatásán. A szakmailag megalapozott javaslatok segítenek a vasutasoknak, de amit ők csinálnak, az nem."

7. „Úgy hírlik, hogy a VDSZSZ-ben minimális többséggel szavazták meg a megállapodások felmondását. A B.B.P. és a G.I. keménykedése, szokásos stílusa kényszerítette ki a döntést. Talán ott is felébredtek néhányan?"

8. „Nem szép dolog, hogy a MÁV nem veszi komolyan a VDSZSZ-t. Ennek érdekében persze ők tették a legtöbbet. Be kellene fejezni a botránypolitizálást, akkor többre jutnának."

9. „A MÁV vezetése visszaél munkaadói helyzetével. Ezzel a stílussal, hogy nem akar tárgyalni, önmagát járatja le. Az eddigi bizalmatlanságunkat csak erősítette jelenlegi magatartása."

10. „A vezérigazgató felelőssége egyre súlyosabb, mivel nem lép fel a készülő konfliktus megelőzése érdekében."

11. „A feszültségkeltésben vajon ki segíti a VDSZSZ-t a MÁV előkelőnek látszó köreiből? Ki a súgó?"

12. „A VDSZSZ felmondási fenyegetőzése ügyében a másik két reprezentatív szakszervezet (VSZ, MOSZ) miért nem próbál jobban hatni rájuk? Ők kilencen, akik ezt eldöntötték, jól ellesznek KSZ nélkül, de az 54 ezer vasutasnak hiányozni fog."

A Vasutasok Szakszervezete **tárgyalási javaslatai a MÁV Rt.** és a **reprezentatív szakszervezetek** között 971/2000. szám alatt kötött **Hároméves megállapodás továbbfejlesztésére**

A Vasutasok Szakszervezete a Hároméves megállapodás időarányos eredményeivel elégedetlen. Annak érdekében, hogy az érvényben lévő megállapodás a hátralévő időszakban az aláíró felek elvárásainak megfelelően működhessen, a kritikai észrevételek mellé az alábbi javaslatcsomagot tesszük le (és egyben kezdeményezzük az arról való tárgyalások megkezdését).

Jelentősen nőtt a vállalati hatékonyság

A JAVASLATCSOMAGOT A VSZ TÁRGYALÓDELEGÁCIÓJA SZEPTEMBER 4-ÉN A VÉT-EN ÁTADTA

■ *Bér és jövedelem:*

– A vasutas munkavállalók reálkereset-növekedése 2001-ben és 2002-ben a nemzetgazdasági mértéken realizálódjon,

– Az alábbi megállapodások időbeli hatályát ki kell terjeszteni az új alapbér besorolási és bértarifa-rendszer hatálybalépéséig:

– A teljesítmény és balesetmentességi jutalom alkalmazásáról szóló K 971/3/2000. sz. megállapodás,

– A Biztosítóberendezési Szakszolgálatnál alkalmazott teljesítménybérezési rendszerről szóló K 971/4/2000. sz. megállapodás,

– A Pályafenntartási Szakszolgálatnál rendszeresített teljesítménybérezési rendszerről szóló K-971/5/2000. sz. megállapodás.

– Az előbbi megállapodásokkal érintettek körének bővítése mindazokkal, akiknek a munkaköre a balesetmentességhez kapcsolható, illetve munkakörükre teljesítménybér alkalmazható. (Részletes javaslatunkat a napirend tárgyalásakor terjesszük elő.)

– Az új bérbesorolási és bértarifa rendszer létrehozása és bevezetése 2002. január 1-ig.

Teljesítmény-ösztönzési rendszer indítása 2002. január 1-től, ennek MÁV hálózati, szakági és munkahelyi kidolgozása kezdődjön meggyorsított ütemben.

– A K 971/2/2000. sz. megállapodásban meghatározott vasutasnapi jutalom mértékének felemelése 6%-ra.

■ *Vasúti reform:*

– A MÁV Rt-t érintő vasúti reform koncepció változásainak írásos bemutatása és a reprezentatív szakszervezetek bevonása a Reform Bizottságba, (Reform Tanácsba), a megállapodásnak megfelelően.

■ *Foglalkoztatáspolitika:*

– A MÁV vezetése a K 971/1/2000. sz. megállapodás 4. pontjának 3. bekezdését a végrehajtó szolgálatnál foglalkoztatottakra vonatkozóan nem érvényesíti, (felmondási stop).

■ *Szociális kérdések:*

– Az elmúlt években a MÁV Rt-nél tömeges munkakör összevonások történtek, nőtt a munkavállalók fizikai, pszichikai terhelése, valamint a munkavégzés egyéni felelőssége. Ezzel egyidőben jelentősen nőtt a vállalati hatékonyság. Mindez indokolttá teszi a béren kívüli juttatási rendszer felülvizsgálatával, átalakításával egyidejűleg annak növelését.

– A 971/2000-es megállapodás egészüljön ki a MÁV Rt. által a munkavállalók munkakörülményeinek javítására fordított összeg évenkénti egyeztetésével és a felhasználás rendszeres félévenkénti bemutatásával.

■ *Kollektív Szerződés:*

– A MÁV Rt. vezetése mint munkáltató a valamennyi a munkavállaló számára hátrányos Kollektív Szerződés-módosító javaslatát vonja vissza.

– Kerüljön sor a Kollektív Szerződésben szabályozott fix összegű pótlékok, juttatások és díjak korrekciójára a 2000 évi 4,4%-os, valamint az ez évi 2,5%-os mértékben (6,9%).

– A törvényes napi munkaidő további csökkentése 36 óráig (részletes javaslat a napirend tárgyalásánál).

■ *Munkaügyi kapcsolatok:*

– Szükségszerű a vállalati munkaügyi kapcsolatok konszolidálása, a sztrájk alatti „háborús" állapotok további MÁV általi fenntartása hiteltelenné teszi a vasúti vezetését a munkavállalók és az ország közvéleménye előtt.

– Az európai uniós csatlakozás előkészítésére be kell indítani a Szociális Fórum intézményét, melynek résztvevői a szociális partnerek.

■ *Minimálbér:*

– A 2002-től várható, megnövelt minimálbérre való ráállás előkészítéséről, a jelentős torlódás elkerüléséről és a helyzet Rt-n belüli kezeléséről október 1-től kezdődjenek VÉT tárgyalások.

Budapest, 2001. augusztus 29.

Vasutasok Szakszervezete"

A fenti javaslatcsomagot a VSZ tárgyalódelegációja szeptember 4-én a VÉT-en átadta.

Ismét együtt!

Szüreti Baráti Találkozó 2001

Az idén második alkalommal rendezzük meg az érdekvédelem területén dolgozó munkatársak részvételével a Szüreti Baráti Találkozót (Budafok, 2001. október 7.)

Aki ott volt tavaly a hagyományteremtő rendezvényen, az tudja, miért érdemes részt venni, miért fontos a találkozás, a kötetlen baráti beszélgetés. Ha valamely okból nem tudtak eljönni, ismét itt a lehetőség!

Olyan időszakot élünk, amikor a hétköznapok erőfeszítéseiben, a kihívások megoldásában fontos a munkavállalók, tisztségviselők egymás közötti párbeszéde, az információ és a gondolatok cseréje. Ez a rendezvény az együttműködés egyik ékes bizonyítéka!

Egy újabb lehetőség az üzemi tanácsi választások előtti találkozásra, ahol mi biztosítjuk a kereteket, a hangulati elemeket.

Keressék a programot a szakszervezet vezetőjénél, titkáránál.

További információ és jegyigénylés a Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete irodáján, a 333-6594-es telefon- és faxszámon.

Szeretettel meghívunk és várunk mindenkit!

A szervezők

Kétségbeesett **segélykiáltás!**

A magyar munkavállalóknak a rendszerváltás óta soha nem volt nagyobb szüksége az összefogásra, mint napjainkban. A szakszervezetek egyesülését hirdetők tudják ezt, de igazán nem akarnak változtatni a helyzeten. Így tett a Ligához tartozó VDSZSZ is, amikor a nagy lufit feleresztette augusztus közepén, – mondván: csak ő van talpon, más mindenki alszik.

A vágyak megszépítik a valóságot. Ők ébredtek későn. A VSZ július, augusztus során a Hároméves megállapodás féléves értékelésén dolgozott. Persze nem az elefántcsont-toronyba zárkózva, a bölcsek kövén ülve, hanem több munkahelyet felkeresve, a munkavállalókkal, a végrehajtó szolgálati főnökökkel konzultálva.

A VSZ-tagságra, a vasutasság széles köreinek véleményére támaszkodva – az előző egyeztetési határidő úgyis eltelhetett volna, hogy szóba sem állnak a fiúkkal. Ez persze nem lett volna jó. Azontúl farkast lehetett, kellett kiáltani és a saját maguk által előidézett, egyre kilátástalanabbnak tűnő helyzetben gyorsan bűnbakot kellett keresni.

NAGY A BELSŐ NYOMÁS A FOLYAMATOS KUDARCOK, A TÉRVESZTÉS MIATT A VDSZSZ-BEN. A MÁV RT. NEM ÁLLT SZÓBA A FIÚKKAL, AMI A MUNKÁLTATÓI MEGÍTÉLÉS „ÉRDEKES SZINTJE"

A konfliktus elején több meghívást kaptunk a Duna Televíziótól és az MTV-1-től is, de nem éltünk a lehetőséggel, mert azt gondoljuk, hogy a vasutasság érdekét jobban meg lehet védeni, ha nem fröcsögünk – mint ahogy tette ezt más – feleslegesen a nyilvánosság előtt. A nyilvánosság előtt zajló szakszervezeti oldalvita pedig kifejezetten árt a munkavállalói érdekérvényesítésnek.

Befelé, a tagság és a vasutasság felé pedig a VDSZSZ tisztességtelen támadása miatt vagyunk kénytelenek tisztázni a helyzetet. A tények szerint a tag addig kell a VDSZSZ-ben, amíg az ÜT-választáson rájuk szavaz. Utána mehet, sőt az a jó, ha megy, mert akkor nem panaszkodik, és főleg nem kér segélyt. Ezen ars poetica után világos, hogy a segéd azt sem tudja, hogy ki a tag, azt pedig főleg nem, hogy ki a potyautas. Na de vissza a 2. sz. segélykiáltáshoz! A segéd valótlanságokat állít. A tények:

1) A VDSZSZ a sajtóban megüzente a Hároméves megállapodás felmondását.
2) Ezután Gaskó telefonon felhívta a VSZ-t, és személyesen is felkereste a kollégákat.
3) Közöltük vele, hogy a VSZ szeptember közepén értékeli a megállapodásokat, utána leszünk tárgyalásos helyzetben.
4) Ő kérte, hogy segítsük a MÁV-VDSZSZ tárgyalások megkezdését.
5) Közöltük, hogy augusztus 29-ére előrehozzuk az értékelést, addig megfigyelőként veszünk részt az egyeztetésen.
6) Újabb könyörgés Gaskó részéről, majd a szokott stílusú fenyegetőzés: „ezt nagyon meg fogjátok bánni".

PERSZE IGAZ, AMI IGAZ: ROMBOLNI KÖNNYEBB, MINT ÉPÍTENI...

évek gyakorlatának megfelelően – szeptember közepére terveztük az értékelést és az őszi tárgyalási csomag összeállítását.

A VDSZSZ „átmeneti feltámadására" tekintettel, és hogy segítségükre legyünk, hoztuk előre az Elnökség és az Érdekegyeztető Bizottság együttes ülését augusztus 29-ére. Tettük ezt azért, mert a MÁV Rt. – álláspontunk szerint jogellenesen – nem áll szóba a VDSZSZ-szel, mondván, csak akkor tárgyal, ha minden reprezentatív szakszervezet ott lesz a megbeszélésen.

Sajnálatos, hogy a VDSZSZ elnöke a sajtón keresztül üzente meg, hogy a megállapodás felmondására készül. Ezt követően rövid telefonbeszélgetésben Gaskó Isvánnak elmondtam, hogy csak megfigyelőként leszünk jelen a tárgyalásokon, mivel 29-én lesz érdemi döntés a VSZ-ben. Gaskó tehát előre tudta, hogy mire számíthat. A MÁV persze továbbra sem tárgyalt. Ekkor jött B.B.P. „Sürgős, azonnal felbontandó", valamennyi dolgozóhoz intézett kétségbeesett segélykiáltása.

A „műremek" meg is állapítja a VSZ felelősségét abban az ügyben, amelynek eljárásjogi oldaláról Gaskó István már réges-régen tudott.

Mint ahogy azóta kiderült, a VSZ döntésre jogosult személyei semmit sem értékeltek át a B.B.P. felszólítására, csupán a hatályos belső szabályait tartották be a szakszervezetüknek, szuverének maradtak, és nem fogadták el a VDSZSZ kényszerét. Miért volt szükség a segélykiáltásra? Azért, mert az nyek mások, mint a kétségbeesett segélykiáltó rémálmai, vádjai.

2. sz. segélykiáltás. Na de a baj ennél is nagyobb lehet a VDSZSZ háza táján, ha már az említésre sem érdemes nevű segéd is beáll a VSZ elleni gyűlölethadjáratba. Azt a tényt, hogy a VDSZSZ-nek nemhogy a potyautasok, a tagság sem számít, régóta tudjuk. B.B.P. már az 1995-ös üzemi tanácsi választás előtt kifejtette „bölcseletét", mely

Kollégák! A VDSZSZ úgy tűzette ki az újabb és újabb tárgyalásokat, hogy Gaskó tudta, a VSZ csak 29-e után vesz részt érdemben a tárgyalásokon.

Ezután már vártuk a rágalomhadjáratot, amely folyamatosan megmutatja a VDSZSZ egyes szélsőségekre hajlamos vezetőinek az arcát. Nagy a belső nyomás a folyamatos kudarcok, a térvesztés miatt a VDSZSZ-ben. A MÁV Rt. nem állt szóba a fiúkkal, ami a munkáltatói megítélés „érdekes szintje".

A segéd pedig nem olvasta a VDSZSZ iromány, amelyben a felmondás kilátásba helyezése szerepelt, némi alkalmatlan módosítási javaslattal.

Augusztus 31-én a VSZ-ben tartott „ingyen tanfolyamon", egyeztetésen mondtuk el a hősjelölteknek, hogy a konstruktív tárgyalásokon átfogó javaslatokat, jobbító indítványokat szoktak tenni, persze olyanokat, amelyek szakmailag is megállják a helyüket.

A lap olvasói közül azok, akik látták a szeptember 3-i Nap TV, Duna TV és MTV-1 adását, láthatták, hogy ki, miből volt felkészülve. A VSZ nemcsak a sérelmeket sorolta, ahogy ezt Gaskó tette, hanem a vasutasság számára előnyös módosítást favorizálta a MOSZ-szal együtt. Persze igaz, ami igaz: rombolni könnyebb, mint építeni...

Dr. Márkus Imre

Megrendelőlap

Megrendelem a Magyar Vasutas újságot egy évre

[ ] példányban.

A megrendelő neve: _____

_____

Postacíme: _____

_____

Aláírás: _____

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük eljuttatni:
Magyar Vasutas Szerkesztősége
1068 Budapest, Benczúr u. 41.

MEGÉRI MEGRENDELNI A VSZ LAPJÁT

Élt két évet...

Kiszámítható véget ért a MÁV és a VDSZSZ közötti vircsaft

Bekövetkezett amire számítani lehetett. A VDSZSZ december 31-i hatállyal felmondta a MÁV Rt. munkavállalóinak foglalkoztatásáról és bérezéséről szóló ún. hároméves megállapodást. Hogy miért lehetett számítani a VDSZSZ lépésére?

Azért, mert a felmondás kapcsán előállott helyzet mind a MÁV, mind pedig a VDSZSZ vezetőinek megfelel.

Már önmagában az is tanítani való, hogy a két érintett fél hogyan vetett be minden eszközt annak érdekében, hogy a Vasutasok Szakszervezetét és Mozdonyvezetők Szakszervezetét, de VDSZSZ különösen a VSZ-t, kiáltsa ki bűnbaknak a már előre eldöntött végkifejletért.

Mind a MÁV, mind a VDSZSZ mindent megtett azért, hogy a Kollektív Szerződés által a felmondás előfeltételeként rendelkezésre álló határidő érdemi tárgyalások nélkül teljen el.

Természetesen mindkét fél telekürtölte a magyar sajtót azzal, hogy cselekedeteiket kizárólag a MÁV és annak munkavállalóinak érdeke vezérli, miközben a legfontosabb eldöntendő kérdésnek azt tekintették, hogy milyen formában: VÉT keretében, vagy azon kívül nem hajlandók egymással szóba állni.

A helyzet persze nem változott, hiszen a felmondás ellenére december 31-ig él a hároméves megállapodás, amely idő alatt a MÁV vezetése kedvére folytathatja a kormányzati segítséggel folytatott szakszervezet-ellenes játékait, a VDSZSZ pedig a tőle megszokott módon hangerővel megpróbálja pótolni annak a szakmai munkának a hiányát, amely korábbi alelnökének Enzsöl Róbertnek a távozása óta jellemzi a VDSZSZ-t. Hiába, hamarosan itt vannak az üzemi tanácsi választások és a hírek szerint a VDSZSZ-nek van miért aggódnia.

Természetesen vannak a MÁV-nak munkavállalói is, sőt létezik még maga a cég is, még ha ez az egész nem is róluk szól. Ennek ellenére biztos vagyok benne, hogy az elkövetkező időben sokat fogjuk hallani mindkét féltől, hogy szeretnének tárgyalásos úton megállapodni annak ellenére, hogy feljelentgetik egymást a bíróságon. Pedig tényleg van MÁV és vannak munkavállalói is. Jó lenne végre tenni értük valamit. Az elmúlt két évben ez nem nagyon jött össze, pedig munkabéke volt.

Pa.Ad.

A FELMONDÁS ELLENÉRE DECEMBER 31-IG ÉL A HÁROMÉVES MEGÁLLAPODÁS

AZ ÉRDEKVÉDELEM **IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI** ÉS HÍREI:

● Nyári szünet nélkül – amire a tízéves fennállása óta nem volt példa – folytatta munkáját a Vasúti Érdekegyeztető Tanács. Eredménytelenül.

A legutóbbi tudósítás óta tíz VÉT ülésre került sor, melyen többségében a vállalati kollektív szerződésről folyt az egyeztetés.

● KSZ: A formai módosításokon túl érdemi közeledés egyedül a KSZ 40 §-ban történt. Ennek lényege: a 12 órás fordulós munkarendű, személyes szolgálat átadás – átvételre kötelezett munkavállalók – ha munkakörük nem minősül készenléti jellegűnek, második munkaközi szünete megszakítja a munkaidőt, annak nem része. Így a 12 óra 20 perces munkahelyi jelenlétből 12 óra a munkaidő. A 20 perc munkaközi szünet idejére a személyi alapbér 175%-os díjazása járna.

● A KSZ többi erősen vitatott pontjában érdemi közeledés nem történt. (Készenlét problémája. helyettesítés megszüntetése).

A KSZ módosítás aláírására nem került sor.

● Hároméves megállapodás: Elérkezett a Hároméves megállapodás félidős értékelésének ideje.

Az aláíráskor, 2000. február 22-én abban állapodtak meg az aláíró felek, hogy félévente a VÉT-en értékelik az időarányos teljesítést. Ennek ellenére a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete a két társ reprezentatív szakszervezettel való előzetes egyeztetés nélkül augusztus 13-án eljuttatta 1282/2001 sz. levelét a MÁV-nak, a MOSZ-nak és a VSZ-nek, amelyből megtudtuk, hogy fel kívánja mondani a hároméves megállapodást, mert elégedetlenek a MÁV általi teljesítéssel.

● Az együttműködés minimumát is nélkülöző VDSZSZ eljárást a VSZ nehezen tudja összeegyeztetni a VDSZSZ ez év májusban hangoztatott és sürgetett fúziós (egyesülési) kezdeményezésével. Visszatérve a hároméves megállapodáshoz.

A VSZ a nyár folyamán aktív párbeszédet folytatott a tagsággal a témáról.

Tisztségviselőink a vasutasság azon elvárását közvetítették felénk – tekintettel a kedvezőtlen Mt változásokra – hogy a meglévő védelmet (KSZ) és bérgaranciákat (lásd visszamenőleges bérkorrekciók) megőrizve próbáljon a VSZ számukra jobb helyzetet elérni. Szakszervezetünk Érdekegyeztető Bizottsága és Elnöksége szeptemberre tervezett értékelését – a VDSZSZ által teremtett helyzetre tekintettel – előrehozta, és augusztus 29-én kialakította álláspontját a hároméves megállapodás teljesítéséről.

A testületek elégedetlenek a teljesítéssel.

Az EB és az Elnökség a tagság és a vasutasság elvárásait messzemenően figyelembe véve a megoldást a módosítási javaslatok kidolgozásában látták (lásd VSZ javaslatcsomag)

A kialakított javaslatcsomagot a VSZ VIII. 31-én oldalegyeztetésen ismertette a MOSZ-, és a VDSZSZ vezetőivel, a tárgyaló delegáció ezt követően szeptember 4-én adta át a munkáltatónak a VÉT-en.

Tekintettel arra, hogy javaslatcsomagunk kollektív megállapodásos kezdeményezésnek minősül, így azt a VÉT-nek tárgysorozatba kell vennie.

BÉRTARIFA NINCS, JÓLÉTI RENDSZER NEM KERÜLT ÁTALAKÍTÁSRA VASÚTI REFORMRÓL NEM TUDUNK, VAGY KÉSIK, A MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK MÉLYPONTON VANNAK

A helyzet rendezése érdekében a VSZ külön levélben kérte, a MÁV Rt. Vezérigazgatóját, hogy a VÉT-en személyes jelenlétével segítse a konfliktus kezelését.

● Sajnálatos módon Kukely vezérigazgató úr távolmaradt a VÉT-ről, holott a helyzet ezt megkövetelné.

A Vasutasok Szakszervezete nem mindáron kívánja fenntartani a hároméves megállapodást. A bérmegállapodás bár teljesült a nemzetgazdasági ez évi átlagos bérnövekedés a vasúti 11,25% -ot meghaladóan 16% körül alakul.

A megállapodás többi pontja pedig időarányosan is deficites. (Bértarifa nincs, jóléti rendszer nem került átalakításra vasúti reformról nem tudunk, vagy késik, a munkaügyi kapcsolatok mélyponton vannak).

A VSZ bízik abban, hogy a munkáltatóval történő tárgyalások eredményeként a Hároméves megállapodáson nyugvó munkabéke valós tartalommal a továbbiakban is fenntartható marad.

● **Szakszervezetünk lapzártakor a konfliktus kezelése érdekében vezetői szintű külön egyeztetést kezdeményezett a MÁV-VDSZSZ, MOSZ, VSZ részvéttel, de a VDSZSZ elnöke a találkozót lemondta.**

Varga Gyuláné

Minden családi pótlékban részesülő megkapja a 4000 Ft-os kiegészítést?

A munkavállalók tömegesen érdeklődtek az egyszeri 4000 Ft-os családi pótlék kiegészítés kifizetésének idejéről.

A Vasutasok Szakszervezete a Szociális és Családügyi Minisztériumtól azt a tájékoztatást kapta, hogy csak azok részesülnek egyszeri 4000 Ft-os családi pótlék kiegészítésben, akik az önkormányzattól – már augusztus hónapban is – kiegészítő családi pótlékban részesülnek.

A kiegészítő családi pótlék jövedelemhatára 18.310 Ft/fő/hó.

BGy.

Az **érdekvédők nem maradhatnak ki** a törvényalkotásból

– hangsúlyozza Szalayné Pásztor Gabriella, a Bányász Szakszervezet alelnöke

– Régóta ismerjük egymást. Tudom, hogy ifjú korod óta politizálsz. Mit tartasz a politikáról?

– A politikát elsősorban az érdekek, kevésbé az elvek befolyásolják. Mai tapasztalataink is azt bizonyítják, ha jobban érvényesülnének a politikusokat mozgató elvek, akkor kisebb lehetősége lenne a visszaéléseknek, a botránypolitizálásnak.

– Szerinted melyek a mai politikai élet fő jellemzői?

– A megosztottság, az egymásra mutogatás és az egyéni érdekek túltengése, tisztelet a kivételnek. Ez a politika viszonylag szűk rétegnek szól, keveseket érint, az emberek többségével nem is akarják megértetni. Hiányolom, hogy a jelenlegi politikának nincs jövőképe.

– Mi a véleményed a kormány szakszervezet-politikájáról, ha egyáltalán van neki ilyen?

– Igazából nincs szakszervezet-politikája az Orbán-kormánynak. Ennek az is oka, hogy a magyar társadalomnak az emberek fejében nem vált szerves részévé a szakszervezeti mozgalom. Eléggé elterjedt nézet nálunk, hogy tulajdonképpen szakszervezetek nélkül is meglehetnénk, ellentétben például a németországi és ausztriai helyzettel és tapasztalatokkal. Ennek egyébként maguk a szakszervezetek is okai. Mivel általában a szakszervezetek baloldali értékeket képviselnek, a jobboldali kormány intézkedései, állásfoglalásai, megnyilatkozásai szakszervezet-ellenesek. Számtalan tény bizonyítja ezt a társadalombiztosítási önkormányzatok megszüntetésétől a Munka Törvénykönyvének módosításáig.

– Lehet-e, kell-e tehát politizálni a szakszervezeteknek?

– Egyszerűen nem tehetik meg a szakszervezetek, hogy ne politizáljanak. Szerintem gyakran keveredik a pártokkal való kapcsolattartás a politizálással. A szakszervezet akkor is politizál, ha kollektív szerződést készít, ha béremelésekért küzd, nem beszélve arról, ha sztrájkra kényszerül, hiszen akkor munkaharcba hívja tagságát, az embereket, vagyis valamiért és valami ellen fellép. Ez pedig a politizálás a javából, mert enélkül nincs érdekérvényesítés. Akkor is politizál a szakszervezet, ha a vezető testületekben döntéseket hoz, vagy kongresszusi programokat fogad el. Mindez nem pártpolitizálást jelent, hanem szakszervezeti politizálást.

– Milyen legyen a szakszervezetek kapcsolata a pártokkal?

– Azzal nem értek egyet, hogy semmilyen kapcsolat ne legyen közöttük. Azt sem helyeslem, hogy a szakszervezeteknek egyforma távolságot kell tartaniuk a pártokkal. A politikai pártok meghirdetik a maguk programjait, s nekünk azokkal kell együttműködnünk, amelyek felvállalják és megvalósítják a bérből és fizetésből élők, a nyugdíjasok érdekeinek képviseletét, és lehetőséget kínálnak a szakszervezetek működési feltételeinek javításához. Mivel a jelenlegi kormány nem mutatott hajlandóságot, ezért erre a baloldali pártok képesek. Azért a baloldali pártok, mert lényegében ugyanazon társadalmi rétegek érdekeit képviselik, mint a szakszervezetek.

POLITIZÁLJANAK-E A SZAKSZERVEZETEK?

ELÉGGÉ ELTERJEDT NÉZET NÁLUNK, HOGY TULAJDONKÉPPEN SZAKSZERVEZETEK NÉLKÜL IS MEGLEHETNÉNK

– Legyenek-e a szakszervezeti vezetők parlamenti képviselők? Ez is vitatéma.

– Igen, legyenek. A nyugat-európai országokban ez általánosan elfogadott elv. Ám ennél fontosabb érv, hogy az érdekvédők nem maradhatnak ki a törvényalkotásból. Ellenkezőleg, benne kell lenniük, részt kell venniük, éppen az általuk képviseltek érdekében. Én azonban látok különbséget a listás és az egyéni induló között, hiszen a lényeg az, hogy a szakszervezeti vezető élvezi a tagság bizalmát. A kívánatos az lenne, hogy minél több szakszervezeti tisztségviselő kerüljön be az országgyűlésbe, s alkossanak szakszervezeti frakciót, amelyben megjelenítik a munkavállalók, a nyugdíjasok sajátos érdekeit.

– Milyen gondolatokat, tennivalókat hív elő benned az a tény, hogy jövő tavasszal parlamenti választások lesznek?

– Év végén kongresszust tart a Bányász Szakszervezet. Ezen a fórumon programot fogadunk el, amely többek között tartalmazza azokat a szakmai kérdéseket, amelyeket átnyújtunk a kormánynak is azzal a szándékkal, hogy adaptálja, vegye figyelembe a kormányzati munkában. Ez annál inkább is szükséges, mert a kabinetnek nincs megfelelő, átgondolt koncepciója a bánya- és energiaiparra. Fel akarjuk hívni a figyelmet arra, hogy nem lehet a magyar bányászatot leírni, felszámolni, a családok ezreit megfosztani a megélhetéstől, a bányák munkásait, egész generációkat pedig a szakmai büszkeségtől. Már csak ezért is hangsúlyozzuk, a hazai természeti– és energiaforrások ésszerű kihasználása minden kormány kötelessége, függetlenül attól, hogy milyen a színe.

Kárpáti Sándor

Debreceni **siker**

Debrecen vasúti csomópont kollektívája az idén először meghirdetett országos vasutas sportversenyek keretében elnyerte „Az év legjobb sportszolgálati főnöksége" címet, a vele járó 250 ezer forint pénzjutalommal és kupával.

A dolgozók a selejtezők során atlétika, asztalitenisz, labdarúgás, sakk, teke, tenisz, ulti sportágakban vettek részt. A debreceni vasúti csomópont 18 állomásáról 231-en (ez az országos létszámnak több mint tíz százaléka) versenyeztek hét helyszínen. Debrecenből a csomópont női kispályás labdarúgó csapata a döntőben a második helyet szerezte meg.

Az országos női tekeversenyt Malmosné Papp Anna nyerte. Az egy-egy első és második hely, a három harmadik helyezés, az egy negyedik, a két ötödik és az öt hatodik helyezés, illetve a több mint kétszáz résztvevő miatt Debrecen Csomópont nagy fölénnyel lett első a pontversenyben. Ennek köszönhetően Balla Károly csomóponti állomásfőnök – aki maga is több versenyszámban indult – átvehette az "Az év legjobb sportszolgálati főnöksége" címet viselő kupát és díjat.

Az asztalitenisz versenyen elindultak egy része Debrecenben. A kupa elnyeréséhez a női focicsapat ezüstérme is kellett.

Ki kell emelni Újfehértó Állomás kollektíváját, ahonnan valamennyi pénztáros hölgy elutazott a versenyekre. Ezt úgy tudták megoldani, hogy a csomópont tartalékosok vezénylésével segített. A sikerhez vezető szervezésben kiemelkedő munkát végzett Végh László, forgalmi állomásfőnök-helyettes.

Seress István

- Az FB ua. munkáltatói által nem szavazta meg az ügyvezető jutalmát, mivel az ösztönzési rendszer az egész KHT-ra nincs kidolgozva. Egyeseknek miért, ha a többlet előállításában résztvevő „sokaknak" nem?!
- Az FB az ügyvezető prémiumfeltételéül szabta a 2001. II. félévre a KSZ létrehozását és az érdekeltségi rendszer kidolgozását.
- A VSZ – másokkal ellentétben! – érdekelt a KHT munkavállalók jogainak és juttatásainak KSZ-ben illetve más megállapodásokban történő rögzítésére.

A **VSZ IV. Sportnap** országos döntőjének **eredményei**

Mint előző számunkban beszámoltunk róla, a Vasutasok Szakszervezete 2001. július 4-én – immár 4. alkalommal – tartotta meg központi sportnapját, a Budapesti Vasutas Sport Club Szőnyi úti sportcentrumában.

12 CSAPAT 400 VERSENYZŐ

12 csapat mintegy 400 versenyzője mérhette össze tudását asztalitenisz, labdarúgás, valamint a szellemi sportok közül sakk és ulti sportágakban.

A legeredményesebb csapatok és játékosok KUPA és Oklevél elismerésben részesültek.

A női asztalitenisz, valamint sakk I. helyezettje átvehette a Vasútegészségügyi KHT különdíját is, 1-1 kétszemélyes, hétvégére jogosító beutalót, mely beváltható Balatonfüreden, Harkányban, vagy Hévízen.

Ezúton is ismételten köszönetet mondunk rendezvényünk valamennyi támogatójának, köztük Hipszky Mihály úrnak, a BVSC ügyvezető elnökének, valamint Dr. Kovács Lajosnak, a Vasútegészségügyi Kht. ügyvezető igazgatójának.

Eredmények:

Asztalitenisz, nők:

I. Rada Lászlóné VSz Szeged Területi Képviselete; II. Bitó Júlianna VSz Szeged Területi Képviselete; III. Lengyel Istvánné VSz Járműjavító kft-k Intéző Bizottsága; IV. Federics Lászlóné VSz Debrecen Területi Képviselete; V. Eiben Istvánné VSz Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága; VI. Borbély Jánosné VSz Szombathely Területi Képviselete

Asztalitenisz, férfiak:

I. Ágoston István VSz Szeged Területi Képviselete; II. Misák Károly VSz Debrecen Területi Képviselete; III. Molnár József VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; IV. Szalai Béla VSz Szeged Területi Képviselete; V. Szíjj László VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; VI. Lőrinczi Károly VSz Miskolc Területi Képviselet

Sakk, nők:

I. Fodor Andrásné VSz Debrecen Területi Képviselete; II. Bessenyei Jánosné VSz Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága; III. Tápai Gáborné VSz Szeged Területi Képviselete

Sakk, férfiak:

I. Békési János VSz Debrecen Területi Képviselete; II. Szász Ferenc VSZ Pécs Területi Képviselete; III. Rácz István VSz Szeged Területi Képviselete; IV. Gömöri Zoltán VSz MÁV Érdekeltségű Gazdasági Társaságok; V. Nagydani Károly VSz Szeged Területi Képviselet; VI. Berki János VSz Debrecen Területi Képviselete

Ulti:

I. Lajtos János VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; II. Rákosi Jenő VSz Debrecen Területi Képviselete; III. Szálkai István VSz Debrecen Területi Képviselete; IV. Meszjár Mihály VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; V. Gera Tibor VSz Budapest Területi Képviselete II. csapat; VI. Szabó János VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat

Labdarúgás, nők:

Gólkirálynő: Pázmándi Éva (7 gól) Püspökladány; Legjobb kapus: Pocsai Sándorné (0 gól) Püspökladány

I. VSz Debrecen Területi Képviselete, Püspökladány csapata; II. VSz Szeged Területi Képviselete; III. VSz Járműjavító kft-k Intéző Bizottsága Debrecen csapata; IV. VSz Záhony Területi Képviselet; V. VSz Szombathely Területi Képviselet; VI. VSz Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága

Labdarúgás, férfiak:

Gólkirály: Kontra Attila (11 gól), Debrecen Járműjavító Kft.; Legjobb kapus: Rontó György Szolnok Járműjavító Kft.

I. VSz Pécs Területi Képviselete; II. VSz MÁV Érdekeltségű Gazdasági Társaságok Szolnok Járműjavító csapata; III. VSz Járműjavító kft-k Intéző Bizottsága Debrecen csapata; IV. VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; V. VSz Miskolc Területi Képviselet TISZAVAS Járműjavító Kft.; VI. VSz Debrecen Területi Képviselete

Összesített csapatverseny eredménye:

I. VSz Debrecen Területi Képviselete; II. VSz Szeged Területi Képviselete; III. VSz Budapest Területi Képviselete I. csapat; IV. VSz Járműjavító kft-k Intéző Bizottsága; V. VSz Pécs Területi Képviselet; VI. VSz Központi Hivatalok és Intézmények Intéző Bizottsága; VII. VSz MÁV Érdekeltségű Gazdasági Társaságok; VIII. VSz Budapest Területi Képviselete II. csapat; IX. VSz Miskolc Területi Képviselete; X. VSz Szombathely Területi Képviselete; XI. VSz Záhonyi Területi Képviselete; XII. VSz Vasútegészségügyi Intéző Bizottság

Gratulálunk a győzteseknek!

Pauer Olivérné
szakértő

Atlétikai Ifjúsági Világbajnokság volt Debrecenben

Debrecenben 2001. július 11-15 között rendezték meg az Atlétikai Ifjúsági Világbajnokságot, melyen minden eddiginél többen, 160 országból, a kísérőkkel együtt közel ötezren vettek részt.

A két magyar aranyérem – női és férfi kalapácsvetésben – és a csodálatos környezet, a jó szervezés is emlékezetessé tette a rendezvényt. A verseny értékelése során a szállítási projekt kapta a legnagyobb elismerést, a MÁV Rt. és a Hajdú Volán példás együttműködésének köszönhetően. A résztvevők többsége – Budapest Ferihegyről – vonattal érkezett a hajdúság fővárosába. Az állomás és közvetlen környezetének rendbe hozását a társszolgálatok és a Posta összefogása tette lehetővé.

Versenybíróként (szabadsága alatt) a futó számok indítójaként közreműködött a rangos világversenyen Lovas Miklós, a debreceni TBF munka- és környezetvédelmi vezetője, akit korábban aktív versenyzőként ismerhettek meg a sportbarátok. Számára is felejthetetlen élmény volt a leendő világhíresség gekkel való többnapos együttlét.

Seress István

A résztvevők többsége vonattal érkezett Debrecenbe

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Olyan nap, mint a többi

Nagy valószínűséggel a november hónap a Vasútegészségügyi Kht-ban is a Skorpió, nem pedig a Létszám Hava lesz. Legalábbis erre utal mindaz, amit dr. Kovács Lajos ügyvezető igazgató elmondott lapunknak. A fiatal vezető egy évvel ezelőtt került a VKHT élére, s az eltelt idő alatt jelentősen megújította az ott folyó munkát. Vele beszélgettem.

● Az első kérdés teljesen szokványos, de mindnyájunkat érdekel. Hogyan került kapcsolatba az egészségüggyel?

– Az orvosi egyetem alatt úgy éreztem, hogy inkább a határterületek vonzanak, nem a gyógyítás. A végzés után az egyetem egyik elméleti intézetében, a Népegészségtan Intézetben helyezkedtem el. Emellett külföldi ösztöndíjakkal menedzsmentet és népegészségügyet tanultam Hollandiában és Angliában. Később az egészségügy különböző oldalain próbáltam ki magam. Volt saját regionális egészségügyi vállalkozásom, majd egy amerikai egészségügyi projektet vezettem Kelet-Európában és Magyarországon, végül egy nemzetközi magánklinika vezetője lettem.

A magánegészségügyből az állami egészségügy finanszírozói oldalára váltottam, és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár nemzetközi főosztályvezetője lettem. Most, a VKHT ügyvezetőjeként ismét a szolgáltatói oldalon állok. Ilyen formációban, állami többségi tulajdonú gazdasági társaság keretei között még nem dolgoztam. Több mint egy éve vezetem a VKHT-t. Úgy érzem, a korábban megszerzett elméleti és gyakorlati tudásomat itt remekül tudom hasznosítani.

● Milyen állapotban találta a VKHT-t, amikor átvette a vezetést?

– Olyan nagy múltú egészségügyi rendszert vettem át, amely méltán vált kedveltté a vasutasok között. Ám annak ellenére, hogy a szervezet költségvetési intézményből gazdasági társasággá alakult, nem volt kidolgozott közép- és hosszú távú stratégiája, illetve jövőképe, amely a hétköznapok szakmaiságában is megjelent volna. Az első félévem szinte nap mint nap azzal telt, hogy munkatársaimmal új szemléletet próbáltunk kialakítani a társaságban. Arra is törekedtünk, hogy a szolgáltatásokat a vasutas, és a civil betegek szélesebb körében tegyük elérhetővé. Ez a munka nem volt könnyű, hiszen mindenképpen meg kellett őrizni a meglévő szakmai értékeket, miközben javítani, fokozni, bővíteni kellett az ellátási kört. Ehhez nélkülözhetetlen volt a társaság szerkezetének és működésének újraértékelése. Módosítottuk a Szervezeti és Működési Szabályzatot, ami helyére tette az egyes szervezeti egységek, illetve azok vezetőinek szerepét, és sikerült egységes szemléletet kialakítani a társaság vezetésében.

AZ ELSŐ FÉLÉVEM SZINTE NAP, MINT NAP AZZAL TELT, HOGY MUNKATÁRSAIMMAL ÚJ SZEMLÉLETET PRÓBÁLTUNK KIALAKÍTANI A TÁRSASÁGBAN

Noha gazdaságilag többékevésbé most is önállóak az egységek, már csaknem minden érintett tudja, látja, hogy egyetlen gazdasági társaságról van szó Záhonytól Sopronig. Közösek a feltételek, a lehetőségek, a célok, s az eredményekből is együttesen részesülünk. Megújítottuk az OEP finanszírozási szerződést is, így e tekintetben is egységessé vált a rendszer. Fekvőbeteg-kapacitásunk a korábbi évek szintjén maradt, tehát nem volt ágyszám-leépítés, a járóbeteg-szakellátás rendelkezésre álló kapacitása pedig átlagosan 30 százalékkal bővült az idén. Jövő évi igényeinket augusztus kellett benyújtanunk, s ezt kevéssel az idei fölött határoztuk meg. Munkánk során új belső elosztási rendszert alakítottunk ki, melynek értelmében minden központunk az általa megtermelt teljesítmény arányában kapja vissza a finanszírozását. A központ ésszerű pénzügyi döntésekkel segíti a társaságot annak érdekében, hogy semmilyen körülmények között ne kerüljünk szorult anyagi helyzetbe. Központi előtakarékosság folyik a dolgozók 13. havi fizetésére, s az időarányos fedezet már most rendelkezésre áll.

● Nemsokára lejár a Munkajogi megállapodás foglalkoztatásra vonatkozó pontja. Mi lesz ezután?

– November 1-jét – amely Mindenszentek ünnepe miatt munkaszüneti nap – követően ugyanolyan munka folyik a társaságnál, mint eddig. Ám azok a kiváltságok, lehetőségek, amelyek ezidáig megillették a dolgozókat, szándékaink szerint más formában, a társaság adottságait figyelembe élnek majd tovább. Ennek szellemében ültünk le a reprezentatív szakszervezetek vezetőivel az új Kollektív Szerződést megtárgyalni, és már több tárgyalási fordulón túlvagyunk. A Kollektív Szerződés hosszabb távra, de a korábbiaktól eltérő keretek között rendezi a munkavállalók, illetve a munkáltató jogait és kötelességeit. Ez tükrözi, hogy már nem költségvetési intézmény, hanem gazdasági társaság vagyunk.

● Vagyis jön a létszámkérdés?

– Csoportos létszámleépítést nem tervezünk, de minden napnak a kiadása a bevételektől függ. Nincsenek olyan központi forrásaink, amilyenek egy költségvetési intézménynek vannak. Magunkra vagyunk utalva, de remélem, hogy a dolgozók már látják azt a mechanizmust, amellyel a KHT-t működtetjük. Amennyiben a társaság többletbevételekhez is jut, azt igyekszik visszafordítani a dolgozók javára. Erre már volt példa az első negyedév végén, amikor húsvéti jutalmat tudtunk adni.

● Ha egy VKHT-s dolgozó elolvassa ezt a cikket, megnyugodhat, hogy néhány nap múlva ugyanúgy dolgozhat, mint eddig?

– Ha ő is így szeretné, igen. Ha azonosulni tud a társaság működtetésének módszereivel, és kész arra, hogy a sikerek érdekében erőfeszítéseket tegyen, nemcsak a munkahelyében lehet biztos, hanem abban is, hogy a befolyó többletekből részesülhet.

● Mindez nekem azt sugallja, hogy megnövekedett elvárásai vannak vagy lesznek a munkavállalókkal szemben.

– Nem feltétlenül. Mivel a társaság igen nagy, az újfajta igények nem könnyen jelennek meg a dolgozók mindennapjaiban. Szeretnék biztos lenni abban, hogy a dolgozók fölismerték, a társaság szabadabb környezetben tevékenykedik a korábbi évekhez képest, amikor még egy költségvetési intézménynél közalkalmazottként működtek. Tudniuk kell, hogy ha tudnak élni a mostani lehetőségeikkel, jelentős távlatok nyílhatnak meg előttük. Természetesen meghatároztuk a működéshez szükséges minimális követelményszintet, de szeretném, ha kiegyensúlyozott lenne a dolgozók és a munkáltató viszonya.

Veszely Emőke

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Iskolai **márkamánia**

NEM JÓ A TAVALYI, A ROKONOKTÓL ÖRÖKÖLT RUHA, CIPŐ, TÁSKA, TANSZER, MÉG HA AMÚGY HASZNÁLHATÓ IS. MINDENBŐL VADONATÚJ KELL, ÉS NEM IS AKÁRMILYEN, HANEM MÁRKÁS!

Megkezdődött az iskola minden szinten. Kapitalizmus van, kőkemény versenytársadalom, az iskolában is verseny folyik. Nem is egyfajta verseny. A szónak, hogy általános iskola, mára már alig maradt valami értelme. Öt és féléves gyerekek az óvodából még a télen vagy kora tavasszal szorongva mentek életük első felvételi vizsgájára, amit persze nem vizsgának, hanem elbeszélgetésnek hívnak, ha szüleik egy jó nevű tizenkét évfolyamos gimnáziumba akarták beíratni őket. S folyik tovább a verseny, hogy négy év után ki kerülhet át a nyolc, még két év után a hat osztályos gimnáziumokba. Hetediken, nyolcadikban, Budapesten és a nagyobb városokban már csak a gyengébb képességű vagy kevésbé versenyszellemű, esetleg a csak kevésbé agilis szülők által kevésbé menedzselt gyerekek maradnak az általánosban. A nem túlságosan humánus, de találó pedagógiai elnevezéssel élve: a „reszli". Vagy azok, akik itt is valamilyen külön szakos elit osztályba járnak.

Míg a falvakban, ahol csak egy-két iskola van, a jó és gyengébb tanulókból álló osztályok kialakításával szolgálja ki az önkormányzat a versenyszellemet. S még jó, ha a válogatás nem etnikai alapon történik. De gyakran úgy történik. A mai gyerekek sorsa túl korán, tízéves korukra eldől. A szülők, a pedagógusok, az iskolák és az önkormányzatok által gerjesztett verseny minden, csak nem tisztességes. De ki beszél itt már az esélyegyenlőségről?! Egy bármilyen tehetséges, de kisfaluban élő, ne adj' Isten roma gyereknek egyszerűen nincs lehetősége, hogy akár csak megközelítse a fővárosi, gondoskodó szülők által okosan irányítgatott, különórákkal megtámogatott, közepes adottságú kortársát. A fölzárkóztató programok leginkább azért vannak, hogy lehessen hivatkozni rájuk, de az arra érdemes rászorulók közül csak nagyon kevesekhez jutnak el. A törekvő szülő végül nem tehet mást, mint hogy igyekszik minél előbb, minél híresebb, minél márkásabb iskolába beíratni a gyerekét.

A másik verseny, amely már nem arról szól, hogy ki, hová, hanem arról, hogy ki, miben járatja iskolába a csemetéjét, ha lehet, még kegyetlenebb, de legalább egyértelműen fölösleges, és a lemaradók számára reménytelenül megalázó is. Az első verseny így vagy úgy, legalább gyorsan eldől, a gyengébb iskola, a beiratkozás után már adottság. A többi gyerek, akivel a miénk találkozik, szintén odajár, a lemaradást majd csak az első fizetésnél, az árakkal szembesülve fogják érzékelni az akkora már fiatal felnőttek. Az anyagiakban nem bővelkedő szülők számára annál fárasztóbb és elkeserítőbb és reménytelenül hosszú tusakodás, hogy milyen ruha, felszerelés kell az iskolába. Ebben is gátlástalan verseny folyik. Aminek ritkább, de azért éppen elég gyakori megjelenési formája, hogy egyes, nem túl neves tanintézetek úgy próbálják meg növelni az ázsiójukat, hogy egy csomó, valójában felesleges drága tanszert megvetetnek a szülőkkel, hadd lássa csak az apuka, anyuka, a számla végösszegén szörnyülködve, hogy milyen komoly iskolába került a gyereke. Az egységes tornaruha előírása a különösen nehezen teljesíthető macerák közé tartozik. Például csak kék lehet, fehér szegéllyel. Ilyenkor az ember a tizedik üzletben már nagyon örül, ha a szigorú előírásoknak megfelelőhöz legalább hasonlót talál, s nem nézi az árát.

KÉRINCSÉLÉS, KUNYERÁLÁS, KÖVETELŐZÉS

De a legelkeseredettebb és legelkeserítőbb verseny a gyerekek között dúl. Mert nem jó a tavalyi, a rokonoktól örökölt ruha, cipő, táska, tanszer, még ha amúgy használható is. Mindenből vadonatúj kell, és nem is akármilyen, hanem márkás, de az se mindegy, hogy melyik legyen az a márka, és milyen legyen a gyerek mobiltelefonja, mert a régi, amire nem lehet logót tenni meg képet küldeni vele, az már kifejezetten snassz. És jön a kérincselés, a kunyerálás, s ha ez nem elég, a követelőzés, hogy ez vagy az a drága cucc már mindenkinek van az osztályban, vagy legalábbis mindenkinek, aki számít. A gyerek nem keresi a valódi okot, hogy legtöbbször a csaj vagy az ürge csak attól lett „valaki", mert a szülei meg tudták venni neki a drága holmit, a gyerek csak hasonulni akar, nem szeretne kilógni a bandából, s ez tulajdonképpen korának megfelelő lélektani szükséglet, tehát igaza teljes tudatában követelőzik otthon. S ha mindez még nem volna elég, ott van cseppet sem csendes tettestársnak az agresszív reklám, ami megint csak azt sugallja, hogy akkor leszel boldog, akkor leszel „valaki", ha ezt vagy azt a dolgot használod, viseled, fogyasztod. Na most, mint tegyen ilyenkor a szülő, akinek komoly anyagi kihívást jelentenek ezek az igények? Még jobban agyonhajszolva magát teremtse elő a pénzt és vegye meg az áhított dolgot, vagy zavarja be a szobájába az ő szemszögéből viszont szemtelenül követelőző gyereket? Erre a kérdésre nem lehet egyszerű vagy-vagy a válasz. Hiába is tartanánk kiselőadást az egyen mackóról és az iskolaköpenyről, a gyerek ezt egyszerűen nem tudja követni. S végül is az iskola az életre nevel, s az élet a mai magyar vadkapitalizmusban kíméletlen versenyt jelent a pénzért. Az iskola nem változtathatja meg az életet, minden ilyen elmélet utópiának bizonyult, csak a jó irányban változó társadalom változtathatja meg az iskolát. A versenyt nem megszüntetni, hanem szabályozni, és tisztességesebbé kell tenni. Ha majd újra erény lesz a szolidaritás, a szegények megsegítése, a lemaradók felzárkóztatása, akkor a szülőknek is lesz mivel érvelniük. Akkor megváltozik a közhangulat és a közérzet. Persze a márkás cipő mindig is vonzó marad, de nem ez lesz az egyedüli értékmérő. Amíg a szociálpolitika is csak a gazdagokat támogatja, addig a szegény gyerek kiközösített lesz, a szegény szülő meg dühös és elkeseredett. Csak egy, az egész társadalmat lélegzethez juttató szociális fordulat enyhítheti majd az iskolában is valamelyest a márkamániát.

Mezõ Ferenc

KVÍZVERSENY

A Vasutas Egyetértés Művelődési Központ 5 fordulós levelező kvíz-versenyt hirdet MÁV dolgozók, nyugdíjasok és családtagjaik számára 2001. szeptember 22-től december végéig.

A versenyt 4 fős csapatok számára hirdetjük meg. Nevezési határidő: 2001. szeptember 22. Nevezni lehet: személyesen a művelődési központban, postán beküldött nevezési lapon, ill. telefonon.

Címünk: Vasutas Egyetértés Művelődési Központ
4024 Debrecen, Petőfi tér 6.
Tel.: 03/18-68, 52/418-494

Vélemény**börze**

„A politikus munkásságának jelentős része nem más, mint szó, szó, szó. Jó szó és rossz szó, okos és buta. Kitől mi telik, ki mit gondol arról, mit várnak el tőle az ő választói. A nyilatkozatokkal, a nyílt levelekkel, a hozzászólásokkal és a fontos párttestületek határozataival estére mindig megtelik a papírkosaram. Olyan rosszul soha nem állnak a politikusok, hogy ne legyen véleményük bármiről... Merthogy – gondolják sokan – a politika is árú, amit el kell adni." (Dési János Népszava, 2001. február 6.)

Az árvízügyben tartott parlamenti ülésen Kiss Gábor MSZP-s képviselő arra hívta fel a figyelmet, hogy "a szegények bajával senki se politizáljon!" Ha netán "a szegények" is szót kaptak volna a parlamentben – jegyezte meg publicisztikájában Tanács István -, akkor lehet, hogy azt mondták volna: de bizony politizáljanak többet a szegények bajával – csak ne így! (Népszabadság, 2001. március 28.)

-kár

Budapesten az **Orient-Expressz**

A legendás Orient-Expressz nosztalgia szerelvénye szeptember 2-án és 9-én néhány órát Budapesten töltött a Magyar Vasúttörténeti Parkban, ahol az érdeklődő közönség megcsodálhatta a vonat kocsijait kívülről, és a kihelyezett rámpákról a kocsik belső eleganciájában is gyönyörködhetett a látogató. Európa első interaktív vasúti parkjában vendégeskedő luxusvonatot megtekintette Horváth Lajos is a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium vasúti főosztályvezetője. A szeptember elsején délután érkező 14 luxuskocsiból álló Venice Simplon-Orient-Expressz a Budapest Tűzoltó zenekar indulójára gördült be a Nyugati pályaudvarra, ahol a MÁV Nosztalgia Kft. képviselői fogadták a vonatot. Az évente 150 ezer kilométert utazó vonat összesen 180 utast tud egyszerre szállítani, az ő kényelmüket 40 fős személyzet biztosítja. A Párizs – Budapest - Isztambul útra mindössze száz utast fogadnak a kényelem biztosítása végett. Már arra is volt példa, hogy egy utas az útra egy egész kocsit lefoglalt magának. A híres vonat utasai egy éjszakát a vonaton egyet pedig a programban szereplő város – ahol városnézéssel, kirándulással töltik az időt - szállodáiban töltenek.

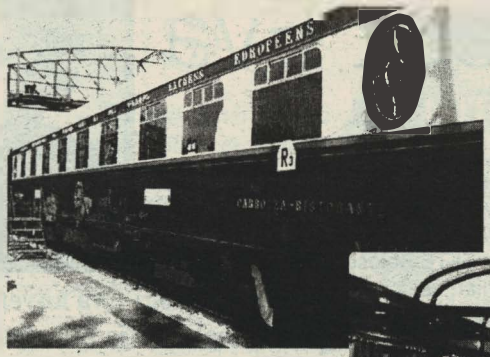

Száz utas, negyven fős személyzet

A 12 hálókocsiból négy légkondicionált, minden kocsiban van hangosítóberendezés, és a személyzeti telefonról nemzetközi hívások is lebonyolíthatók. A nyolcvanas évek elején a luxusvonatot felújították, melynek során a vízvezetékek felújítása mellett az 1930-as években használt széntüzelésű téli és nyári kazánfűtést meghagyták. A bár- és az étkezőkocsikban villanyfűtés van, amelyhez a mozdony szolgáltatja az energiát. Az étkezőkocsik konyhai berendezéseit is korszerűsítették, ahol már megtalálhatóak a mai kor legkorszerűbb konyhagépei is. Ezek hatékony működését a minden kocsihoz külön tartozó gáztartály és dízelgenerátor biztosítja. A konyhák fala rozsdamentes acél, tűzbiztos szigeteléssel van ellátva. Az egyterű szalonkocsiban zongora, modern hifi berendezés és állítható világítás szolgálja a vendégek szórakozását. Az átépítés során minden ülést és ágyat az eredeti mintának megfelelően tűzbiztos anyaggal láttak el.

A vonat ma már ismét régi pompájában ragyog, mindemellett teljes mértékben megfelel a jelenlegi biztonsági szabályoknak, és biztosítja a mindenkori kényelmes utazást.

Az Orient-Expressz kocsijainak felújítása 1982-ben fejeződött be, mindez csaknem 16 millió dollárból valósult meg.

A vonaton minden fülkéhez tartozik egy beépített hideg-meleg vizes mosdó törölközőkkel, szappannal és borotvacsatlakozókkal. A fülkék egy részében széf is található. A szinte szállodai körülményeket biztosító vonaton a vendégek minden fülkében palackozott ásványvízzel, VSOE (Venice Simplon-Orient-Expressz) levélpapírral is el vannak látva, valamint az Orient Expressz Magazin egy ingyenes példányát is kézbe vehetik az út során.

Szállodai körülmények

A Venice Simplon-Orient-Expressz vonaton negyvenfős személyzet szolgálja ki az utazókat, tagjai francia szakácsok, olasz pincérek, valamint angol és francia kocsikísérők. A vonaton egy butik is található, ahol számos exkluzív ajándéktárgy kapható.

Saját magazin és levélpapír

A Velence Simplon-Orient-Expressz "a világ legromantikusabb vonata", melyen néhány híres személy is utazott, mint például Whoopi Goldberg színésznő, Telly Savalas, Paul Newman és Roger Moore színész, valamint utasa volt Victoria Principal, a Dallas Pamelája is. A legendás vonaton utazott még Kylie Minogue énekesnő, Keith Richard rockzenész és Tony Blair, Nagy-Britannia miniszterelnöke is.

Bertalan János

ARANYSZÁJ

Kulcs-pozíció

Menetrendváltozás

Velem is megesett egyszer egy Aranyszájba illő történet, úgy húsz esztendeje, mondta kolléganőm, az újságot lapozva.

Történt akkor, hogy rokonaim nyaralásra hívtak a Tihany melletti Örvényesen lévő nyaralójukba. „Tizenegykor érkezem" – jeleztem táviratilag, magabiztosan, hisz nem először utaztam Örvényesre.

Közbeszólt azonban a nyári menetrendváltozás, amiről csak Füredre érkezésem után értesültem. Legközelebb holnap hajnalban lesz vonat, kaptam az információt. Szerencsémre nem voltam egyedül, Örvényes nevét emlegették idegen akcentussal mások is. Bizonytalankodó fiatal lengyel turistacsoport vált sorstársammá azonos úti céllal és helyzettel. Tanácstalanságukat látva, értve nyelvüket, rögtön segítségükre siettem. Kellemes társalgás alakult ki köztünk, mindannyian előhozakodtunk a hagyományos örök lengyel-magyar barátsággal. Éjféltájt előkerültek a hálózsákok, és a pilledt társaság nyugovóra tért. Egyikük engem is meghívott. Látva csodálkozásomat, rögtön hozzátette: természetesen egy kétszemélyesbe.

Az egészséges szuszogást, az igazak álmát az odaérkező „szerv" harsány „jó reggelt" rikkantása szakította félbe. Kérem a személyiket, az útleveket, az érvényes vasúti jegyeket, mondta ellentmondást nem tűrően a közeg. Másodmagával érkezett, rövid pórázon vezetve négylábú járőrtársát, „aki" a hálózsákokból kilógó fejekről szagmintát vett, és mert rendes embereknek talált bennünket, mindenkit barátságosan pofán nyalintott. Hamarosan ismét mély álomba merültünk.

A menetrendváltozás kellemetlensége sok éves barátsághoz segítette kolléganőmet és a lengyel fiatalokat.

Persze nem mindenki veszi ilyen könnyen az utazási meglepetéseket. Ezúttal egy másik utas Zimonyba igyekezvén az éjféli gyorsra szállva megkérte a kalauzt: Topolyán ébressze fel, mert le akar szállni. Mély alvásából felriadván rémülten látta, Újvidéken áll a vonat. Felháborodottan fordult a kalauzhoz.

– Most mit csináljak, itt szálljak le Topolya helyett, mert maga nem teljesíti a kötelességét?!

– Bocsásson meg, uram, önnek még igazán jó dolga van itt, de mit csináljon az az utas, akit Topolyán szállítottam le maga helyett? Ő az igazi szerencsétlen. Hiszen érvényes jegye van idáig, míg az öné már Topolyán lejárt, ezért pótjegyet kell vennie.

KÉREM A SZEMÉLYIKET, AZ ÚTLEVELEKET, AZ ÉRVÉNYES VASÚTI JEGYEKET, MONDTA ELLENTMONDÁST NEM TŰRŐEN A KÖZEG

Hegedűs Károly

Búcsúzunk

Dr. Gadanecz Éva

(1928–2001)

Velkovics Éva 1928-ban született Budapesten. Ahhoz a korosztályhoz tartozott, amely átélte a legnagyobb világégést és az azt követő változások közepette fiatalon, de céltudatosan kereste helyét az életben. Az érettségi után 1946-ban beiratkozott az ELTE Bölcsészettudományi Karára, amelyet anyagi okok miatt csak megszakítással, a később beindult levelező oktatás keretében tudott befejezni. Kitüntetéses történelem szakos középiskolai tanári diplomáját 1957-ben vette át, majd kiegészítő szakon 1962-ben magyar nyelv és irodalom tanári képesítést szerzett. Gadanecz Bélával 1954-ben házasodtak össze.

Született pedagógus volt. Már az egyetem elvégzése előtt számos képzési formában oktatott. 1957-től a Vendéglátóipari Technikumban és a Bem József Gimnáziumban tanított történelmet, magyart és művészettörténetet.

1963-tól húsz éven keresztül dolgozott a Budapesti Műszaki Egyetemen, ahol szorgalmának, szaktudásának és kitartásának köszönhetően kiemelkedő pályát futott be. Tanársegédből rövid időn belül adjunktussá, majd docenssé nevezzék ki. Többek közt részt vett a gazdaságilag fejlett országok munkásmozgalmát bemutató új tantárgy programjának kidolgozásában, 1969-től speciális kollégiumot vezetett, amely „A tudományos-technikai forradalom társadalmi-politikai hatása gazdaságilag fejlett tőkés országokban" címet viselte. Gadanecz Béláné oktatói eredményességét dicséri, hogy a kollégium hallgatói közül többen országos diákköri pályázatokon kiemelkedő eredményeket értek el.

Történészként is a munkásmozgalom és a szakszervezetek története foglalkoztatta. A vendéglátóipari dolgozók szakszervezeti mozgalmáról írt monográfiája alapján a Magyar Tudományos Akadémia 1976-ban a történelemtudományok kandidátusává nyilvánította. A opponensei dicsérték a szerző e műfajban korábban alkalmazott hibás tradíciókkal szakító újszerűségét, az egész iparág minden részletre kiterjedő bemutatásának módját, a nem nagyüzemi szakmák iránt megmutatkozó előítéletek lerombolását és izgalmas közlési módját. Történész kollégái nagyra értékelték szigorú ragaszkodását a tényekhez, nemkülönben stílusát, amellyel a máskor száraz tematikákat is olvasmányossá tudta tenni.

Szakmai munkája mellett mindig viselt társadalmi tisztséget. Éveken át a BME Központi Oktatási Egységeinek szakszervezeti titkára és az egyetem Szakszervezeti Tanácsának tagja volt.

Nyugdíjba vonulását követően tovább dolgozott. 1989-től Gadanecz Éva néven, társszerzőként férjével együtt publikálták kutatásaik eredményeit. A Weishauss Aladár szocialista mozgalmáról férjével együtt írt jelentős tanulmányok a legszélesebb szakmai elismerést is meghozták.

A Magyar Vasutas olvasói a vasutas szakszervezeti mozgalom nagyjait bemutató sorozat, a Vasutasok Szakszervezete tisztségviselői és tagjai pedig az 1997-ben kiadott „A vasutasok szakszervezeti mozgalmának története a kezdetektől 1990-ig" című tankönyv társszerzőjeként ismerhették meg.

Dr. Gadanecz Éva következetes, emberszerető alkotómunkásként foglalhatja el helyét azok között a halhatatlan, nagyszerű emberek között, akik egész életükben a szakszervezeti mozgalomért, a munkavállalók jobb sorsáért dolgoztak.

Gyógyíthatatlan betegsége fájdalmait türelemmel és méltósággal viselve, tiszta tudattal elbúcsúzva 2001. július 13-án elaludt örökre.

Férje, barátai, tanítványai és ismerősei születésének 73. évfordulóján, augusztus 30-án a Fiumei úti (Kerepesi) temető szóróparcellájában vettek tőle végső búcsút.

A VENDÉGLÁTÓIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETI MOZGALMÁRÓL ÍRT MONOGRÁFIÁJA ALAPJÁN A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA 1976-BAN A TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYOK KANDIDÁTUSÁVÁ NYILVÁNÍTOTTA

Derékba tört vasúti életpálya

Elhunyt Tóth Imre, a Debreceni Csomóponti Főnökség gazdasági vezető-helyettese. 50 éves volt. Rövid, súlyos betegség után, augusztus 4-én következett be a váratlan tragédia. Véglegessé vált, hogy nem jön vissza közénk dolgozni a mindenki által tisztelt, a közösségért, a vasútért szakadatlanul tevékenykedő munkatárs, aki néhány hete orvosi kezelésre szorult.

Debrecenben, 1969-ben a forgalomnál kezdte vasúti pályafutását, ahol rendelkező szolgálattevő lett. Szorgalmának és szakmai érdeklődésének köszönhetően egyre fontosabb munkakörökbe került. Több diplomát szerzett. Érdekelte a gazdálkodás, a pénzügy területe is.

Nem ismert lehetetlent

Tíz évig a Körzeti Üzemfőnökség számviteli vezetője volt. Az átszervezésekkel járó szakmai és emberi problémákat mindig humánusan igyekezett megoldani. 1997-től sikeres pályázat alapján a Csomóponti Főnökség gazdasági vezető-helyettese lett.

Nem ismert lehetetlent. Segítőkészsége, kitartása sokak számára maradandó emlék. A szakmai munka mellett nagy odaadással végzett társadalmi feladatokat is. Sok évig Debrecenben a VSZ területi szervezetének vezetőségi tagja volt.

Később két cikluson keresztül az üzemi tanács elnökeként és a szociális és jóléti bizottság vezetőjeként tevékenykedett. Sokat dolgozott családja boldogulásáért, két gyermekének taníttatásáért.

Elvesztett kollégánk halálával az általa imádott vasutat – amelyet 32 évig szolgált – is nagy veszteség érte. Szakmai tudása, fáradhatatlan tevékenysége, vezetői erényei hiányozni fognak a vasutasok nagy családjában.

A MÁV Rt. Tóth Imrét saját halottjának tekintette.

Emlékét kegyelettel őrizzük, és nehezen vesszük tudomásul kollégánk hiányát.

Seress István

Hallgattassék meg a másik fél is!

Napjainkban már ritkán fognak levélírásba kollégáink, még akkor is, ha azt névtelenül teszik. Ezért nem söpri le az ember az anonim szerzők „termékét", különösen akkor nem, ha a levélnek üzenete, tartalma van. A leveleket elolvasva elgondolkodik azok tartalmán, esetleg ha olyan a felvetés, „utána néz", és ha szükséges, további intézkedéseket is tesz.

A jelenlegi bérbesorolásunk szerint meghatározott bruttó fizetés szépen hangzik mindaddig, amíg a kifizetendő összeget kézhez nem vesszük (nettó kereset). De még ennél is szomorúbb a kép, ha el akarjuk költeni, mivel a vásárlóértéke borzasztóan alacsony. Közüzemi számlák és a napi megélhetés fel is emészti, jó, ha elég rá. És akkor még nem öltözködtünk, pihentünk, nem tartottuk karban az egészségünket, amire viszont az emelt nyugdíjkorhatár miatt nagy szükség lenne. A nyugati ember ledolgozza a munkaidejét, hazamegy, beleugrik az úszómedencéjébe, beül a szaunájába, a hét végén elmegy kirándulni, feltöltődni. Van ideje regenerálódni. Mi hazamegyünk, nekiugrunk a kiskertnek, a háztartásnak, a gyerekek okításának, nesze neked pihenés.

MI HAZAMEGYÜNK, NEKIUGRUNK A KISKERTNEK, A HÁZTARTÁSNAK, A GYEREKEK OKÍTÁSÁNAK, NESZE NEKED PIHENÉS

A régi alkalmazotti bértarifára visszagondolva, a MÁV-os alkalmazottak bére sohasem volt kiemelkedő a többi hasonló szférában dolgozókhoz. Voltak azonban kiegészítő juttatások, ami miatt viszont vonzó volt MÁV alkalmazottnak lenni, mint például a prémium, a ruhapénz, a jutalmak, a törzsgárda, az ifjú szakember és a többi jutalmazási forma. Nem beszélve a kedvezményes üdülési lehetőségekről, az utazási kedvezményekről és a nemzetközi szabadjegyről.

A RÉGI ALKALMAZOTTI BÉRTARIFÁRA VISSZAGONDOLVA, A MÁV-OS ALKALMAZOTTAK BÉRE SOHASEM VOLT KIEMELKEDŐ A TÖBBI HASONLÓ SZFÉRÁBAN DOLGOZÓKHOZ

Sajnos a kiegészítő juttatások szépen eltűntek, a ruhapénz beépült – innentől kezdve láthatatlan – jutalom ma már nincs, legalábbis a dolgozóknak. A törzsgárda jutalmazása szintén megszűnt, miért is értékelnék azt, ha valaki hű a munkahelyéhez és az idővel megszerzett szakmai tapasztalatot hasznosítja a munkahelyén. Sőt hátrány lassan, ha az ember egy munkahelyen van hosszú ideig, mert így vissza tud emlékezni a régi dolgokra is és ez ma már bizony nem mindig előny. Pedig a szakmai gyakorlatnak előnye is van, rutin, gyorsabb munkavégzés, hatékonyabb döntés, stb.

A szakma ifjú mestere címmel jutalmazni lehetett azokat az ifjú kollégákat, akik gyorsan, rugalmasan sajátították el a MÁV-os szakmát. Mert valljuk be őszintén, vannak a MÁV-nak sajátosságai. A prémium lehetőséget adott munkaköri differenciálásokra, hiszen nem mindegy, hogy valaki egy rutin munkát végez, vagy több szerteágazó területen önálló munkavégzésre, döntésre jogosult. Vagyis jutalmazta a szakmai hozzáértést, az irányítási készséget. A munkakörök egy szintre sorolásával az egyik embernek sok-sok területhez nagy tudásanyaggal kell rendelkeznie, a másik embernek a hónapról-hónapra ismétlődő rutin feladatokat kell elvégeznie. A jelenlegi bérezési formában a dolgozóknak maradt a „szűz" fizetésük, míg a vezetők kiemelkedően jutalmazottak. Régen, ha a vezető jutalmat kapott, akkor kaptak a dolgozók is. Logikus is, hiszen próbáljon meg egy vezető egyedül csodát csinálni. Csak a csodáért azokat is jutalmazták, akik azért keményen megdolgoztak. A jutalom összege pedig nem mutatott óriási szórást. Jelenleg a vezető – arányaiban – felveszi az egész kollektívának járó jutalmat. Megjutalmazzák egyedül a vezetőket, mégpedig nagyon nagy összegekkel, a dolgozók pedig nem kapnak semmit, illetve egy vasutasnapi igazgatói dicséretet egy kollektívából egy ember. Hol van itt a jelenlegi bérrendszer emberségessége?

A nyugdíj korhatár felemelésével kiszúrtak mindenkivel, de talál érezhetően a legjobban a nőkkel. Egy nő háztartást vezet – a jelenlegi bérekből nem könnyű feladat –, gyereket nevel – a férfi nem ér rá, ő pénzt próbál keresni – és a munkahelyén teljes értékű emberként, egyre újabb és újabb kihívásoknak próbál megfelelni. Mert valljuk be, felgyorsult világunkban bármilyen szakmai tudás „három napig tart". Egyfolytában képeznie kell magát és a változásokat követnie. Az utóbbi öt évet a nyugdíj szempontjából minimum hármas szorzóval lehetne felszorozni, mert fizikai és szellemi igénybevételünk szempontjából ilyen leterhelést jelentett. Rossz időben születtünk? Azért nem mindenkinek ilyen a helyzete, de nagyon sok embernek igen. Ezért próbálkozunk, hátha valaki végre észreveszi a dolgozók nyűgét-bajját és megpróbál rajta segíteni emberségesen!

Közlemény

A Vasutas Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Egészségpénztár (1062 Budapest, Nyugati tér 1-2) az alábbi helyszíneken és időpontokban tartja területi küldöttválasztó gyűléseit:

MAV Területi Igazgatóság	Időpont	Helyszín
BUDAPEST 1087 Budapest Kerepesi út 3.	2001. október 29. 10.00 óra	MAV Rt. Bevételellenőrzési Igazgatóság Konferencia terem 1062 Budapest Nyugati tér 1-2
DEBRECEN 4021 Debrecen Piac u. 18.	2001. október 24. 10.00 óra	Területi Igazgatóság Debrecen tanácsterem 4021 Debrecen Piac u. 18.
MISKOLC 3530 Miskolc Szemere u. 26.	2001. október 25. 10.00 óra	Területi Igazgatóság Miskolc tanácsterem 3530 Miskolc Szemere u. 26.
PÉCS 7623 Pécs Szabadság út 39.	2001. október 31. 10.00 óra	Pécs Állomás Oktatási Főnökség Szociális Épület I. em. tanácsterem
SZEGED 6701 Szeged Tisza Lajos krt. 28-30	2001. október 30. 10.00 óra	Területi Igazgatóság Szeged 2 em. tanácsterem 6701 Szeged Tisza L. krt. 28-30
SZOMBATHELY 9700 Szombathely Széll Kálmán út 2.	2001. október 26. 10.00 óra	Területi Igazgatóság Szombathely I em. tanácsterem 9700 Szombathely Széll K. út 2.
ZÁHONY 4625 Záhony Európa tér 12.	2001. október 25. 11.00 óra	Oktatási és Művelődési Központ 4625 Záhony József Attila u. 36.

NAPIREND

1. Tájékoztató a Vasutas Egészségpénztár 2001. évi működéséről.
2. Vasutas Egészségpénztár küldötteinek megválasztása.
3. Egyebek.

A napirenddel összefüggő előterjesztés a Vasutas Egészségpénztár székhelyén és a Területi Igazgatóságok Humánpolitikai Osztályain tekinthető meg.

AZ EGYES KÜLDÖTTVÁLASZTÓ GYŰLÉSEN SZAVAZATI JOGGAL A DELEGÁLÓ TERÜLETHEZ TARTOZÓ AKTÍV PÉNZTÁRTAGOK VEHETNEK RÉSZT

Az egyes küldöttválasztó gyűlésen szavazati joggal a delegáló területhez tartozó aktív pénztártagok vehetnek részt, akik már 2001. augusztus 31-én a pénztár tagjai voltak.

Küldöttnek azok az aktív pénztártagok választhatók, akik már 2001. augusztus 31-én a pénztár tagjai voltak.

Határozatképtelenség esetén az újabb területi küldöttválasztó gyűlések a fenti helyszíneken a meghirdetett időpontot követő egy óra múlva kerül megtartásra, amely az eredeti napirenden szereplő ügyekben a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

Budapest, 2001. szeptember 12.

dr. Magos György s.k.
igazgatótanács elnöke

KERESZTREJTVÉNY

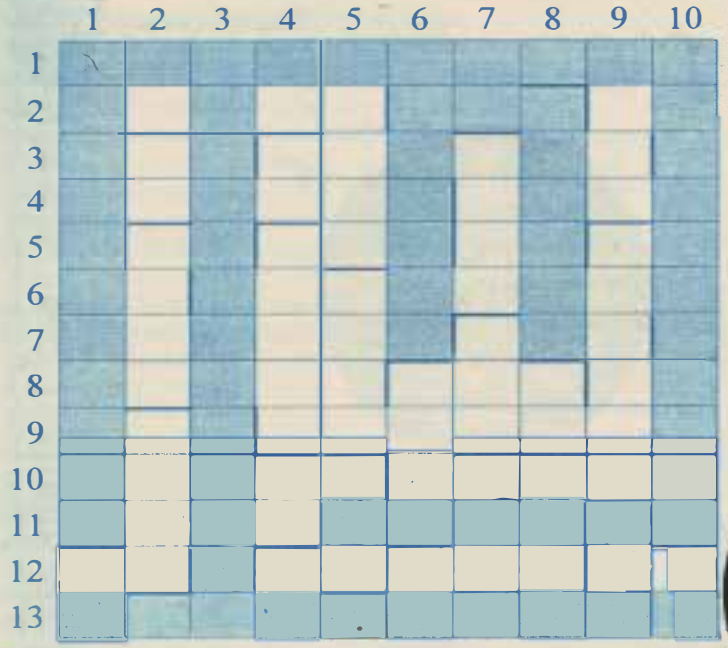

Augusztus 20. István király emlékezetére
Beküldendő: Vízsz.: 1. István király mártírhalált halt főpapja; Vízsz.: 2. Fiához írta István király; Vízsz.: 11. 1001-ben a pápa adományozta Istvánnak; Vízsz.: 13. István fia; Függ.: 1. Ő adományozta Istvánnak a vízszintes 11-et; Függ.: 3. Regensburgi mintára készíttette István; Függ.: 6. István bajor arája

Vízszintes: 1. Megfejtendő; 2. Kerek szám(vissza) – tű fele –, Megfejtendő: Strázsa; 3. Visszaveri! – női név – tonna; 4. Majd létezik – részben kever! Hajdú megyei község; 5. Római szám – Biztonsági Tanács – kül párja – néma öröm – új fű egyneműi; 6. Elemér, Ilona – szél igéje – ügyfél (lat); 7. Sorozat – űrmérték volt; 8. …futása (Vörösmarty) – becézett Aranka – kemény anyag; 9. Ismer – délelőtt; 10. Teljes – cigány-római szám; 11. Alkot ellentéte – Megfejtendő; 12. Némán tűr – kárt okoz – lőfegyver tartozék – liget része!; 13. Megfejtendő

Függőleges: 1. Megfejtendő – személyes névmás; 2. Zárban van! – nem én – bizony népiesen – rokon nép – méter; 3. Megfejtendő; 4. Néma inas! – mutató szó – vihar oroszul – satu egyneműi –ra-…; 5. növény szúróeszköze – ázsiai ország – ezeket némán – Hungária; 6. Megfejtés – kicsi – teve fele; 7. helyhat. – női név – …poetika – ló név (vissza); 8. római szám – zamat – haragos; 9. gyönge bor – utód – osztrák – nem lengyelül; 10. jelen időben – némán giga.

A rejtvényt készítette
Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése: Csak a vasút képes biztos, gyors, szakadatlan olcsó összeköttetést szerezni. A helyes megfejtéseket beküldők közül a nyertes: **Békefi Mihály** békéscsabai olvasónk. Nyereményét, a két személyre szóló hévízi hétvégét a Vasútegészségügyi Kht. ajánlotta föl. Kérjük nyertesünket, hogy a lebonyolítással kapcsolatban hívja a 06-30-9788-999-es számot! *Gratulálunk!*

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLEZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

IV. Nemzetközi **Vontatási Vasutasnap**

2001. július 7-én a Vasutasnap tiszteletére ismét a Vasutasok Szakszervezete Hegyeshalmi Vontatási Kirendeltség Alapszervezete rendezhette meg azt az immár negyedik nemzetközi sportnapot, amelyen a MÁV Rt. Győri Gépészeti Főnökség dolgozói egymással

KÉPÜNKÖN A SPORTNAP SZERVEZŐI ÉS A RÉSZTVEVŐ CSAPATOK KÉPVISELŐI

valamint osztrák és szlovák vasutas kollégáikkal mérték össze labdarúgó– és teketudásukat.

Az egésznapos rendezvény hangulatát a Hegyeshalmi Vasutas Fúvószenekar közel egyórás koncertje alapozta meg. Az évről évre népszerűbb kupanap idei szervezőinek nem kis fejtörést okozott a kispályás labdarúgás levezénylése, hiszen nyolc csapat is beadta nevezését. A győri, komáromi, hegyeshalmi mozdony– és kocsijavítók, valamint kocsiszolgálati dolgozók mellett a szlovák vendégek három, az osztrák kollégák egy csapattal képviseltették magukat. Az idén először a győri mozdonyvezetők is beneveztek.

Labdarúgásban az első két helyen két szlovák csapat végezett, míg a harmadik helyet a házigazdák szerezték meg. Tekében a helybéli Gondár László és Hajecz József mögött a győri Molnár Imre érdemelte ki a harmadik helyet. A legjobb női dobó Gondár Lászlóné lett. Gratulálunk!

K.Sz.

Szabó és Fia Kft.
2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**
kizárólagos vasúti kocsizár gyártója
örömmel tudatja, hogy megkezdte
a minden igényt kielégítő
fém és műanyag jelképes
és **biztonsági zárak**
gyártását és forgalmazását
mind vasúti, mind közúti célra,
magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/10. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. OKTÓBER

A TARTALOMBÓL:

2-3. 2001. az ÜT-választások éve

Kikre kell szavazni?
Miért nem jó a független jelöltek indulása?
Mi a tétje a döntésnek?
Nem lehetünk közömbösek.

6. A IV-es vasúti folyosóról tárgyalt Bécsben hat érintett ország vasutas szakszervezete

Az európai korridorok összehangolt működéséhez számos problémát kell leküzdeni. A megoldás kulcsa az aktív párbeszéd.

9. Rendhagyó értekezlet a VSZ Székházában

Az európai uniós csatlakozáshoz elengedhetetlenné vált a nemek közötti esélyegyenlőség megteremtése.

A K T U Á L I S

Az **ördög** a részletekben van

Országunkban nincs olyan ember, aki ne hallott volna az EU-csatlakozásról. A munkahelyek, az utca, de az iskolák is erről beszélnek. Az EU így, az UNIO úgy. Milyen jó lesz, meg milyen nehézségekkel kell szembenézni. Nincs gond, mi magyarok jól felkészültünk a csatlakozásra, már több fejezetet eredményesen lezártunk. Igen. Lezártunk, de mi is áll azokban az okmányokban, azt vajmi kevesen tudják. Mert ugye a jó magyar mondás szerint az ördög a részletekben van.

Vegyük például a közlekedési fejezetet, ami most van napirenden, és bennünket vasutasokat testközelből érint a dolog! (Ezt nem azért mondom, mintha a környezetvédelmi vagy az eddig már lezárt más fejezetek hidegen hagynának bennünket!)

Mit is tudunk erről? A fehérkönyv most került napvilágra – a közlekedési –, amely a kiinduló pont lesz/lehet. Tehát tudni kéne a tartalmát. A kormánynak, a MÁV Rt. vezetésének az lenne a dolga, hogy ezt mielőbb átadja a munkavállalói képviselőknek is. Aztán meg kéne vitatni közös dolgainkat!

Mert az EU feltételeket támaszt, a tőke, az áruk, a személyek és a szolgáltatások szabad áramlása érdekében. (A négy szabadság.) Ezek versenyfeltételek. Nekünk is azok, akik versenyhátrányban vagyunk, s azoknak is, akik már kiépítették a korridorokat, megfelelő szinten fejlesztették a pálya- és vállalkozó vasútjukat, akiknek nem valószínű, hogy hátrányosak lesznek a szabályok. Ők majd terjeszkednek, – mi meg összehúzódunk?

EU így, UNIÓ úgy

Magyarországnak, a MÁV Rt.-nek nem csak csatlakozni, hanem integrálódni kell! Ez több a csatlakozásnál. Az integrálódással a részévé kell/ene válnunk az Uniónak. Erre vajon felkészültünk? Milyen az eszközállomány a fuvarpiaci pozíciók megtartásához? Milyen a szolgáltatási szint a személy- és árufuvarozásban? Mennyire intermodális a vasút önmagával (lásd menetrend, csatlakozások, menetidő, stb.) és más kapcsolódó szolgáltató közlekedési ágakkal?

Felkészültünk-e a munkaerő versenyesélyének javítására? Mire költötte el a MÁV a sok milliárd oktatási alapban lévő forintot? Hogyan állunk az idegennyelv-ismerettel? Van-e elképzelés arra, hogy a magyar vasút az ország kedvező földrajzi adottságait kihasználva magasabb részesedéssel bírjon Magyarországon a szállításban, mint a más tagországok, nemzetgazdaságok saját piacán?

És még sorolhatnám... A VSZ többek között a fenti kérdésekre is szeretett volna és szeretne választ kapni, amikor ez év júniusában kezdeményezte egy, az EU-ügyekkel foglalkozó Szociális Fórum létrehozását a MÁV-nál. A kezdeményezést idő előttinek tartották és elutasították MÁV-ék. A dolog ma már melegebb. A MÁV Felügyelő Bizottság legutóbbi ülésén ismét – mert ott már sokszor szóba hoztuk eddig is – rákérdeztem, hogy mi van ezzel a kérdéssel! Az általános vezérigazgató-helyettes sikkesen, két ujjal felemelt egy papírköteget és azt mondta, hogy készül az elképzelés a tárgyalásokra. Hogy a papíron mi lehetett – nem tudni. Tény, ami tény, semmi sem történt ez ügyben a mai napig. Pedig, kollégák, állítólag még a KöViM miniszter is fontosnak tartja ezt a párbeszédet.

A helyzet tehát nem jó. Attól tartunk, hogy a MÁV felső vezetése ezt a témát is saját zárt sorain belül kívánja megvitatni a Humánkonferenciához hasonlóan, ahol ugyanis a munkaügyi kapcsolatok javításáról (is!) tárgyaltak a szakszervezetek és az üzemi tanácsok jelenléte nélkül.

Bocsánat! Most jut eszembe! Ha a MÁV felső vezetése és a végrehajtó szolgálati főnökök közti munkaügyi kapcsolatok javításáról beszéltek – amelyek szó ami szó, javításra szorulnak –, oda persze mi tényleg nem kellettünk.

Tisztelt MÁV Vezetés! T. Vezérigazgató Úr! A VSZ ismét –, már sokadszorra – kezdeményezi az Uniós csatlakozás miatti szociális párbeszéd sürgős beindítását.

Az általános vezérigazgató-helyettes sikkesen, két ujjal felemelt egy papírköteget és azt mondta, hogy készül az elképzelés a tárgyalásokra

Az EU feltételeket támaszt, a tőke, az áruk, a személyek és a szolgáltatások szabad áramlása érdekében. (A négy szabadság.) Ezek versenyfeltételek. Nekünk is azok, akik versenyhátrányban vagyunk, s azoknak is, akik már kiépítették a korridorokat, megfelelő szinten fejlesztették a pálya- és vállalkozó vasútjukat, akiknek nem valószínű, hogy hátrányosak lesznek a szabályok. Ők majd terjeszkednek – mi meg összehúzódunk?

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés

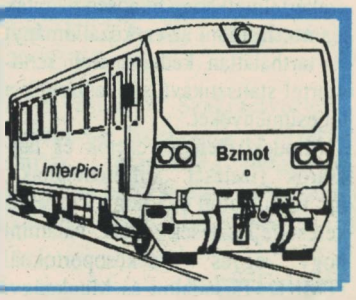

Kikre kell szavazni?

Szállóige lett kis hazánkban a „leggyengébb láncszem". Nos lássuk, hogy nálunk a vasúton ki és kik a leggyengébb láncszemek? Mindazon személyek ide sorolhatók – és nem kevesen vannak –, akik hittel vallják, hogy „nem kell szakszervezeti tagnak lenni, mert így megspórolom a tagdíjamat és ugyanazokat a szolgáltatásokat és juttatásokat megkapom, mintha tag lennék."

Valamint azok a személyek is, akik hisznek a munkáltató ámító, kábító ígéreteiben. Mindkét csoport abból indul ki, hogy Nyugaton milyen jól keresnek, milyen magas az életszínvonal és ott is milyen kevesen szakszervezeti tagok.

Ezek az emberek csak egyet felejtenek el, hogy a tőke és a tőkés csak kényszer hatására adakozik. A kényszert pedig az erős érdekképviseletek vagy az azok hatására kierőszakolt törvényi szabályok alkotják. A jelenlegi gazdasági visszaesés hatására a szabadabb Amerikában lesz nagyobb az elbocsátások száma, mert Európában erősebb törvények és szakszervezetek védik a munkavállalók érdekeit. A multik is a gyengébb ellenállás irányába hatnak!

Ma Magyarországon egy kialakuló, a piacgazdaság irányába haladó, a privatizációt még be nem fejező kapitalizmus (demokrácia) hatásait érezzük. Addig, amíg az elosztási viszonyok ki nem alakulnak és a termelési rendszerek meg nem állapodnak (biztos, hogy nálunk marad a termelő multi, ha magasak lesznek a személyi költségek?), a termelés és a fogyasztás egyensúlyba nem jutnak, addig csak az elvonás, a minél olcsóbb személyi költségek kialakítása a cél.

Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a minden határon túli létszámcsökkentések, költségmegtakarítások nem a korszerűsítés és a bérek növelése felé kényszerítik a MÁV Rt.-t. A kivont állami pénzek, a meg nem fizetett szolgáltatások, a figyelmen kívül hagyott árnövekedések az Rt. veszteségét növelték, melynek ellensúlyozására a költségmegtakarítás az egyetlen üdvözítő gyógymód. Vezetői prémiumfeltétel volt az állami hiány megszabásán belüli gazdálkodás. Az már senkit nem érdekelt, hogy hagyták elmenni a szakértelmet, hogy bűnösen hagyták leamortizálódni az eszközállományt és tarthatatlan kedvezményi rendszerrel statisztikává süllyesztették a teljesítményeket.

Mindeközben a vezetők és hajcsárok fizetését „differenciálták", így fordulhatott elő, hogy 270 %-os keresetfejlesztések voltak, valamint hogy egyes érdekcsoportoknál (TMKK=Társadalmi és Munkaügyi Kapcsolatok Központjában közel 400 ezer forintos az átlagkereset) a MÁV-átlagot sokszorosan meghaladó jövedelmek alakultak ki.

A vasút e menedzserek hatására sem lett nyereséges, és az elmúlt évek alatt közel 1500 milliárd Ft belső hiányt halmozott fel a vezető európai vasutak fejlettségi színvonalához képest. Miből gondolják az említett két csoport tagjai, hogy a fenti körülmények között az ő életszínvonal-javításukra a közeljövőben sor kerülhet erős, belőlük is álló érdekképviseletek hiányában?

Az átszervezések mindig nagyon sok pénzbe kerülnek. Az elmúlt években is milliárdokat költöttek különböző átszervezésekre évenként. Az átszervezéseknek mindig vannak nyertesei és vesztesei, mert ezeket a pénzeket valahol meg kell takarítani. Ezeknek a megtakarításoknak az egyik lehetséges formája a létszámok ide-oda szervezése és csökkentése, valamint a menetkedvezmények megvonása azoktól, akik kikerülnek a NAGY MÁV Rt.-ből.

Az átszervezések, társaságalapítások és egyéb technológiai váltások ellenőre és felügyelője a szakszervezetek által jelölt és a munkavállalók által megválasztott üzemi tanácsok. Ha elhagyjátok a szakszervezeteket, akkor nem lesz ÜT-jelölt, ha nincs ÜT-jelölt, nem lesz üzemi tanács, vagy az a munkáltató által felkért tagokból fog állni. Ha így lesz, akkor beindul a szabadrablás (üdülők, üzletrészek stb.), mert a privatizáció a MÁV-nál most kezdődik (ld: FAVÉD Kft.).

NEM LEHETSZ KÖZÖMBÖS! A munkáltató nem érted dolgozik, ő a kormány elvárásainak akar megfelelni! **A TŐKE ÉS A TŐKÉS NEM OSZTOGAT!** Kell, hogy segíts az ÜT-választásokon! Ha tagságoddal erősíted szakszervezetünket, akkor nem biztos, hogy később sztrájkolnod kell!!

A válasz a címben feltett kérdésre tehát: kizárólag szakszervezeti jelöltre és ezen belül, ha elveid és meggyőződésed megengedik, kizárólag **a Vasutasok Szakszervezete jelöltjeire kell szavaznod!** **PÁ.**

VASUTASOK SZAKSZERVEZETE

FELHÍVÁS!
2001. november 27–28–29-én

ÜZEMI TANÁCSI ÉS MUNKAVÉDELMI KÉPVISELŐI

választások lesznek.

A munkavállalók ezeken a választásokon dönthetnek a munkavállalói jogok védelméről és azok érvényesíthetőségéről!!

Most dőlhet el, hogy:
- ☞ kik képviselik a munkavállalókat a döntési folyamatban,
- ☞ kik közvetítik a dolgozói véleményeket a fontos kérdésekben,
- ☞ kikkel dönthet együtt a munkáltató a Kollektív Szerződésben rögzített jóléti pénzek felhasználásáról,
- ☞ kik vesznek részt a munkahelyi problémák megoldásában,
- ☞ mely szakszervezetek lesznek reprezentatívak, és melyek köthetnek Kollektív Szerződést.

Amit kockáztatunk:
- ☞ lesz-e KSZ-kötésre jogosult szakszervezet, és milyen juttatások lesznek a KSZ-ben?
- ☞ lesz-e, és ha igen, milyen tartalmú lesz a MÁV Rt. szociális ellátórendszere?
- ☞ kivívható-e a felzárkózás az európai vasutakhoz és bérekhez?
- ☞ növekszik-e az összetartó erő a vasutasságon belül?

Szavazz a Vasutasok Szakszervezetének jelöltjeire, mert a VSZ:
- ☞ mindig a munkavállalók érdekeit tartotta, és tartja szem előtt,
- ☞ mindig kiszámíthatóan és higgadtan érvelt,
- ☞ mindig megkereste és megtalálta a helyes egyensúlyt (kompromisszumot),
- ☞ mindig a munkavállalók érdekében alkalmazta a munkaharc legvégső eszközét, a sztrájkot,
- ☞ mindig felkészült szervezettel rendelkezett az érdekvédelemhez,
- ☞ minden tisztségviselője elfogadott partnere a munkáltatónak,
- ☞ mindig törődött a nyudíjasok érdekvédelmével.

Mindenkire szükség van, aki tenni akar önmaga, munkatársa, kollégája, barátja érdekében!

Nagyarányú részvétellel és a VSZ jelöltek támogatásával hozhatod létre azt az erőt, amely jogszerűen állhat elő követeléseiddel!!

Csak az erős és támogatott Vasutasok Szakszervezete képes az érdekérvényesítésre!

AZ ÉRDEKVÉDELEM

Fő csomópontok:

- **A Kollektív Szerződés módosítása**
- **A Hároméves megállapodás sorsa**
- **Az elmúlt hónapban a soros és soron kívüli VÉT-ülések sem hozták meg a vállalati KSZ módosítását.**

A munkavállalót átirányítani évente 66 munkanap lehet

A négy hónapja zajló (gyakorta zajos) érdekegyeztetésben szeptember 28-án megállapodásközeli helyzet alakult ki.

Egyezség volt több mint 20 olyan, formainak tekinthető módosításban, mely az Mt. átszámozása, fogalom cseréje következtében technikainak nevezhető. Már egy hónapja egyezség volt a vasutasság által nagyon várt KSZ 40.§ módosításában (ez a szabályozás a szolgálatátadásra kötelezett munkavállalók második munkaközi szünetét kiemeli a munkaidőből, 175% díjazás mellett).

2001. az ÜT-választások éve

Állítsunk **jelöltet!**

A munkáltató „előrelátó és bölcs" akaratából egy békés vetélkedésektől és anyázásoktól mentes ÜT-választási kampányból újra érdekharc és kiszorítósdi lesz.

Várhatóan helyi szinteken a megegyezéses, mindenkit képviseltető választások helyett a voksolást hajtó és harcoló szakszervezetek küzdelme lesz a választásból.

Ezt a munkáltatónak köszönhetjük, mert a különböző vezetői értekezleteken (BEIG, Balatonboglár) a munkahelyi vezetőket „ kötelezték" a független jelölések szorgalmazására. És ezzel beindult a kiszorítósdi.

A munkáltató szándéka a szakszervezetek kiszorítása az üzemi tanácsokból, és így meggyengíteni a képviseleti demokráciát. Az tény, hogy a függetlenek jelenléte szükséges, de az ilyen módon történő rászervezés a szakszervezetek támogatottsági indexének csökkentését célozza. A céllal viszont az a robbanthatja a szakszervezetek és ezen belül a reprezentatív szakszervezetek lehetőségeit, minden munkavállalóra hátrányosan hat.

A független jelöltek indulása és indítása a KSZ és több olyan megállapodás megkötését akadályozza meg, amely a munkavállalók érdekeit tartja szem előtt.

Ezzel a lépéssel a munkáltató a „jó apa" szerepében tetszelegve osztogathat, differenciálhat, létszámcserét hajthat végre úgy, ahogy azt az ő érdekei megkívánják. Elküldi az öregeket, felveszi a pályakezdőt, és máris csökkent a bérekre kifizetett költsége, sok évtizedes munkát és felcserélhetetlen egzisztenciát dönt romba.

A MUNKÁLTATÓ A „JÓ APA" SZEREPÉBEN TETSZELEGVE OSZTOGATHAT, DIFFERENCIÁLHAT, LÉTSZÁMCSERÉT HAJTHAT VÉGRE ÚGY, AHOGY AZT AZ Ő ÉRDEKEI MEGKÍVÁNJÁK

Tehát állítsunk jelöltet, de szakszervezeti jelöltet, és szavazzunk is a szakszervezeti jelöltekre, mert a jövőnk, a KSZ-ünk, a jóléti rendszerünk és a jóléti pénzeszközeink múlnak rajta. Ha nincs 50% fölötti reprezentatív szakszervezet, akkor „nincs" kollektív szerződés, ha nincs kollektív szerződés, nincs benne jóléti pénzeszköz és az ÜT-nek, vagy KÜT-nek nincs miről döntenie.

Minden jelenleg meglévő többletérték előbbutóbb megszűnhet a munkáltató egyoldalú döntése alapján, és áldozatul esik a költségmegtakarítás, a karcsúsítás oltárán.

Gondolkodj és dönts most: a jelöltállításnál aláírsz-e valakinek, és gondolkodj és dönts majd a szavazásnál! A jövőnk függhet a döntésedtől!

Pszota Árpád

A JÖVŐNK FÜGGHET A DÖNTÉSEDTŐL!

Senkinek nem jó a független jelöltek indulása

Az ÜT-választásokon a független jelöltek indulását lehetőleg el kell kerülni, mert:

- önös vagy munkáltatói érdek vezérli;
- korlátozott információkkal rendelkezik;
- nem látja és nem tudja az összefüggéseket;
- nincs szakértői háttere;
- egyénileg dönt csoportok sorsa felett;
- szakszervezeti jelöltet szorít ki;
- gyengíti a szakszervezetek KSZ-kötési lehetőségeit;
- gyengíti a munkavállalók esélyeit egy erős, kollektív szerződés megkötésében;
- a szakszervezeteket sztrájk szervezésére kényszeríti tárgyalások helyett.

Vedd már észre, hogy a munkáltató ellened és társaid ellen szervezi a független jelöltek indítását!

Kinek az érdeke, hogy ne legyen KSZ-kötésre jogosult szakszervezet és ne legyen KSZ, de legyen KÁOSZ?

Te is a munkáltatói önkényt választod? Nincs ismereted, tapasztalatod a Kft-k és a multik munkáltatói módszereiről?

Sztrájkolni akarsz, vagy erős szakszervezeteket?

Dönts!

IDŐSZERŰ **KÉRDÉSEI** ÉS **HÍREI:**

Friss egyezség volt az átirányítás kérdésében. (Volt helyettesítés KSZ 58.§.)

Ha a munkavállaló eredeti munkaköre helyett vagy mellett más munkakörbe tartozó feladatokat is ellát, plusz díjazásra is jogosult (10%).

A munkavállalót átirányítani évente 66 munkanap lehet. A KSZ Helyi Függeléke szerint vagy egyéni külön megállapodásban ettől maximum 110 munkanapig eltérhetnek a felek, de a díjazásnak legalább az időtartam arányában növekednie kell. (66-88 napig 20%, 88-110 nap 30%.)

Az átirányítás, kirendelés és kiküldetés időtartamát össze kell számítani, ez naptári évenként 132 nap lehet, de az összeszámítás az átirányítás megnövekedett munkanapjaival azonos mértékben növelhető. (Max. 176 munkanap.)

Nem minősül átirányításnak, ha a munkavállaló a napi teljes munkaidején belül látja el távollévő, de azonos munkakörű más munkavállaló feladatait.

A szeptember 28-i ülésen a szakszervezetek javasolták, hogy a megállapodás-tervezet kerüljön aláírásra, de a munkáltató a péntek délutáni gépelési nehézségekre hivatkozott.

Az aláírás napjául kitűzött október 2-án a dokumentumtervezet módosulva került a tárgyalóasztalra.

A munkáltató szóhasználatával élve átértékelte pénteki álláspontját.

Az átirányítás, kirendelés és kiküldetés időtartamát össze kell számítani, ez naptári évenként 132 nap

Az egyoldalú módosítással a MÁV Rt. vezetése azt akarta elismertetni a szakszervezetekkel, hogy a Hároméves megállapodás VDSZSZ által történő felmondása következtében a felmondási idő leteltével a MÁV Kollektív Szerződés is hatályát veszíti. (2001.XII.31.)

A szakszervezeti oldal a vasutasság számára így hátrányossá vált megállapodás-tervezetet nem írhatta alá.

- **A Hároméves megállapodást a VDSZSZ 2001. XII. 31-re felmondta.**

A hátralévő időben tárgyalni kell. Ezt segítendő, készített a VSZ tárgyalási csomagjavaslatot.

A KSZ hatálya továbbra is 2002. XII. 31.

A Vasutasok Szakszervezte a vasutasság érdekeinek és elvárásainak leginkább megfelelő irányban befolyásolja a tárgyalásokat és kezeli a helyzetet.

Varga Gyuláné

Ki vezeti a MÁV-ot?

(Átszervezések a MÁV Rt.-nél 2002. január 1-jétől?)

2001. október havának első hetében a Vasutas Hírlap – amely címében a MÁV Rt. dolgozóinak lapja – elhozta a mikulást néhány ezer vasutasnak, jóval december 6-a előtt. Csokimikulás nem volt a csomagban, csak olyan hírek, amelyekben az árufuvarozás átszervezéséről, a Forgalmi Szakigazgatóságot és a Gépészeti Szakigazgatóságot is érintő szervezeti átalakításról tájékoztatta – állítólag – Kukely Márton vezérigazgató úr a szolgálati főnököket. A cikk szerint 2002. január elsejétől mintegy 2000 fő a forgalmi szakszolgálattól és mintegy 200 fő a gépészeti szakszolgálattól az Árufuvarozási Szakigazgatósághoz kerül.

Eddig a hír. Az átszervezés nem újdonság, sok-sok tervezet látott már eddig is napvilágot. Ami meglepő és új hír, az a január 1-jei időpont.

Az újság a 4. oldalon a következőket írja: **„A MÁV folyamatosan tájékoztatja a szakszervezeteket, a központi üzemi tanácsot, a felügyelő bizottságban ülő szakszervezeti vezetőket a vasút átalakítási tervéről, a tervezett intézkedésekről."**

Nos kedves Kolléganők, Kollégák! Erről az átszervezésről a MÁV a VSZ-t nem tájékoztatta! – Erre mondták régen az öreg vasutasok nótázva, hogy: „hazudnak a gyöngybetűk a hófehér papíron…".

A VSZ elnöke feltételes kifogást nyújtott be a MÁV Rt. vezérigazgatójának. A VSZ FÉIB pedig a Forgalmi Szakigazgatóság vezetőjéhez. Mindkét kifogás tárgyalására 2001. október 9-én került sor. A MÁV a kötelező egyeztetésen a következőket közölte (mindkét egyeztetésen!)

1. A január 1-jei időpontot és a cikkben szereplő létszámot rögzítő intézkedés még nem került kimunkálásra, folynak az ügyben az előkészítő munkálatok. *2.* Az intézkedések előtt a MÁV Rt. a szakszervezeti joggyakorlást teljes mértékben biztosítani fogja.

– Mi elhisszük a MÁV állításait. Marad vi-

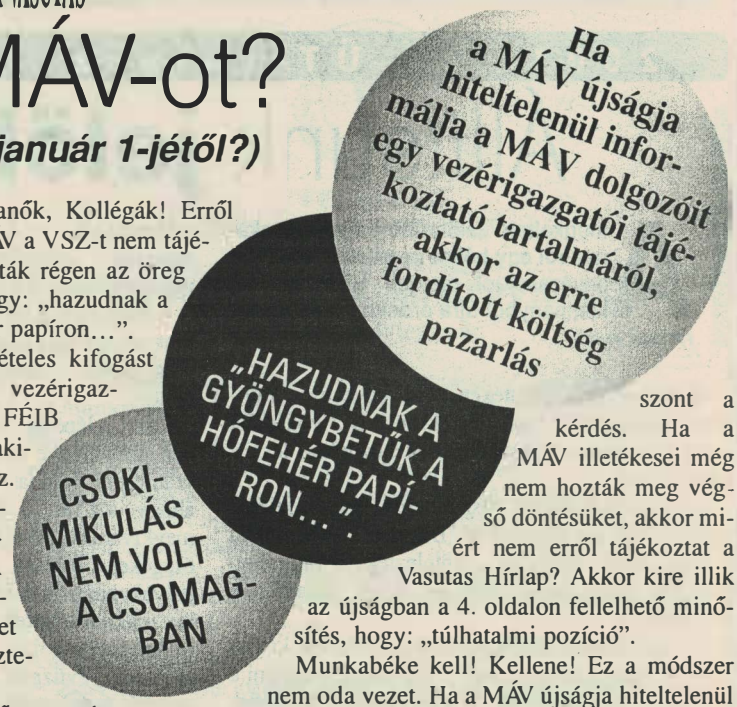

szont a kérdés. Ha a MÁV illetékesei még nem hozták meg végső döntésüket, akkor miért nem erről tájékoztat a Vasutas Hírlap? Akkor kire illik az újságban a 4. oldalon fellelhető minősítés, hogy: „túlhatalmi pozíció".

Munkabéke kell! Kellene! Ez a módszer nem oda vezet. Ha a MÁV újságja hiteltelenül informálja a MÁV dolgozóit egy vezérigazgatói tájékoztató tartalmáról, akkor az erre fordított költség pazarlás. Bízunk benne, hogy a lap felelős kiadója (Kukely Márton vezérigazgató gátat szab az általunk többször kifogásolt gátlástalanságnak.

Orosz Péter

ÍME A KIFOGÁS

MÁV Rt. Vezérigazgatóság
Kukely Márton úr vezérigazgató

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

A Vasutas Hírlap ez évi 17. számában (2001. 10.02.) megjelent „Munkabéke kell a bevételek növeléséhez, a munkahelyek megőrzéséhez, a fizetések emeléséhez" c. cikk szerint Ön 2001. szeptember 19-én Budapesten megtartott országos szolgálati főnöki értekezleten tájékoztatta a jelenlévő szolgálati vezetőket a MÁV gazdálkodási helyzetéről, az árufuvarozási és személyszállítási szakterületnek a forgalmat és gépészetet is érintő átszervezéséről.

A cikk keretes formában emelt ki beszédéből bizonyos részeket. Az újság második oldalán „Az ÁFU-hoz kerülnek" c. keretes írásban többek között az szerepel, hogy a gépészettől az árufuvarozáshoz kerül csaknem 200 munkavállaló, valamint az állomásokon mintegy 2000 árufuvarozási-kereskedelmi tevékenységet végző munkatárs.

Tisztelt Vezérigazgató Úr! Amennyiben a „MÁV Rt. dolgozóinak lapja" az olvasókat tényszerűen tájékoztatta az értekezleten elhangzottakról, úgy a MÁV Rt. mint munkáltató megszegte a Munka törvénykönyve 21. § (1)-(3) bekezdéseiben foglalt kötelezettségeit, mivel szakszervezetünket a cikkben olvasható, tervezett intézkedésről nem tájékoztatta, véleményezési jogunk gyakorlására nem nyújtott módot, valamint a kötelező konzultációs lehetőséget nem biztosította.

A fentieken túlmenően visszautasítjuk azt a formát, amelynek keretében egy igen jelentős intézkedésről oly módon tájékoztatja a MÁV Rt. vezérigazgatójának felelős kiadásában megjelenő sajtóorgánum a vasutas munkavállalók ezreit, hogy az korlátlan találgatásokhoz vezethet, mivel a tervezett intézkedés részleteiről nem nyújt információt. A MÁV által meghirdetett, a munkavállalókkal folytatandó közvetlen, új kommunikációs rendszer véleményünk szerint ezzel szöges ellentétben áll.

Tisztelt Vezérigazgató Úr! Amennyiben a citált újságcikk, az említett átszervezést illetően, valós tartalmú, úgy e levelünket tekintse a Munka törvénykönyve 23.§ (1) bekezdése szerint minősülő

Kifogás-nak.

Kérjük a tervezett intézkedés visszavonását, illetve a végrehajtás azonnali felfüggesztését és a kötelező egyeztetésnek a Munka törvénykönyvében foglalt határidőn belüli megkezdését.

A MÁV Rt. valamennyi, a rendelkezésére álló egyéb kommunikációs eszköz igénybevételével a dezinformációt szüntesse meg

Amennyiben a Vasutas Hírlap dezinformálta a munkavállalókat, úgy mind vezérigazgatói, mind kiadói minőségében kérjük, hogy egyrészt megfelelő tartalmú helyreigazítás jelenjen meg az újságban, ezen túlmenően a MÁV Rt. valamennyi, a rendelkezésére álló egyéb kommunikációs eszköz igénybevételével a dezinformációt szüntesse meg.

(Nem feladatunk, hogy a lap főszerkesztőjének felelősségét vizsgáljuk. Tekintettel azonban arra, hogy az említett lapszám első oldalán megjelent fénykép tanúsága szerint jelen volt az értekezleten, úgy véljük a tényszerű tájékoztatás kapcsán hangsúlyozott felelőssége van.)

Budapest, 2001. okt. 4.

Tisztelettel:
Dr. Márkus Imre
elnök

Köszönet az 1%-ért

A **Vasúttörténeti Alapítvány Kuratóriuma** köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt évben részünkre felajánlották.

Az APEH által átutalt összegből fedeztük vasúttörténeti és fotókiállításaink, rendezvényeink, valamint relikviáink felújítási költségeinek egy részét.

Továbbra is köszönettel fogadjuk vasútbarátaink, támogatóink felajánlásait.

Nagy József
kurátor

Magyarország és **Fiume**

A Közlekedési Múzeumban a fenti című időszaki kiállítás novemberben még megtekinthető. A kitűnően válogatott és rendezett anyag alapvetően a közlekedési összefüggéseket és azt mutatja be, amely hazánk és a kikötőváros kapcsolatában meghatározó és ismeretterjesztő. A kiállításra kísérő kiadvány is megjelent. Szerzője dr. Eperjesi László, a történettudomány kandidátusa, a múzeum archivumának vezetője, jelen téma régi kutatója. A kis könyv előszavát Tombor Sándor, a közlekedési tárca közigazgatási államtitkára, a bevezetőt dr. Katona András, a múzeum főigazgatója írta. A hosszadalmas kutatás eredményeként készült értékes munka alapján kívánjuk megismertetni olvasóinkat Fiume vázlatos történetével.

Történeti visszapillantás

A város neve ma Rijeka. (Horvátul és a megszokott megnevezés olaszul egyaránt folyót jelent.) Fiume a XVII. század közepéig egyike a kisebb adriai kikötővárosoknak. A település 1466-tól a Habsburgok családi birtokaként széles körű városállami önkormányzatisággal rendelkezett. Két évszázaddal később a császár és a király címert adományozott a városnak. A török kiűzése után (1718) Magyarország külkereskedelme szempontjából Fiume jelentőségét a város földrajzi helyzete határozta meg: az Adriai tenger ezen a helyen közelíti meg legjobban a Dunai-medencét. Hasonló jelentősége volt Triesztnek Ausztria számára. A III. Károly király (német-római császárként VI. Károly) által 1717-ben kibocsátott nyílt parancs kinyilvánította a hajózás szabadságát az Adrián. Ezt a kereskedelmet uraló Velence is kénytelen volt elismerni. Az uralkodó saját tengeri kereskedelmének fellendítése érdekében Triesztet és Fiumét vámmentes szabadkikötővé nyilvánította.

Mária Terézia – III. Károly leánya és utódja – folytatta az elődje által elkezdett merkantilista gazdaságpolitikáját, és Magyarország gazdasági életének és gabonakivitelének elősegítésére Fiumét és kerületét 1779-ben, külön területként, hazánkhoz csatolta.

Gazdaságpolitikai szempontok

A Karszton keresztül a XVIII. századig nem vezetett kocsival járható út Fiuméig. A Bécs-Trieszt út építését 1717-ben kezdték meg, ebből ágazott ki a Laibach (ma Ljubljana) Fiume közötti szakasz. A közúthálózatot természetesen bővítették később. Még abban a században két út készült Károlyváros (Karlovac) és a tengerpart között: a Fiuméba és Buccariba (Bakar) vezető Károly út (Via Carolina), valamint a határőrvidéken keresztül Zengbe (Senj) tartó József út (Via Josephia). Mindkét út túlzott meredeksége miatt csak teherhordó állatokkal volt járható, ezért nem sokat segíthetett a kereskedelemnek.

A napóleoni háborúk alatt fellendült a gabonakivitelt, s szinte ösztönözte a Károlyvárost Fiumével összekötő szép Lujza út megvalósítását (1809), amely már szekeres közlekedést is lehetővé tett. Az e térségben egyre terebélyesedő tengeri kereskedelem legfőbb haszonélvezője a bécsi gazdaságpolitika támogatását élvező Trieszt volt az 1810-es évek végén, nemsokára át is vette Velence korábbi uralmát a levantei kereskedelemben.

A Habsburg birodalom és Magyarország külkereskedelmének közös érdeke volt a Vaskapu szabályozása, amely a XIX. század utolsó évtizedében meg is valósult. Ugyanakkor a nagy hajók kikötésére alig alkalmas, szárazföldi közlekedési háttérrel nem rendelkező fiumei kikötő fejlesztését igényelte a kikötőváros és hazánk gazdasági érdeke. A magyar tengeri külkereskedelem fejlesztésének szükségességét az 1832-36. évi országgyűlésen a reformprogram részeként fogalmazták meg. Kossuth Lajos és vele a liberálisok az építendő vasútvonalakat az agrár külkereskedelem szolgálatába kívánták állítani. Első vasúti törvényünk az 1836. XXV. Tc. megadta a kisajátítási jogot a „Sziszektől a magyar tengeri révpartig" létesítendő vasútnak is. Kossuth Vukovár és Fiume között kívánta a vonalat vezetni, Széchenyi István a Pest és Fiume közötti vasút létrehozását tartotta nemzeti érdeknek. Az országgyűlés a Buda-Fiume vonal mellett döntött, de a szabadságharc átmenetileg megakadályozta a vasút építését.

A fiumei pályaudvar felvételi épülete (1891)

Az utóbbi másfél évszázad eseményei

Világos után az önkényuralmi kormány az összbirodalmi érdekeket szem előtt tartva az osztrák birodalmi vasúti hálózat részeként építette a magyarországi vasutakat, és a Monarchia egész tengeri külkereskedelmének Trieszt lett a központja (Fiume teljes mellőzésével). Fiumét húsz évi szünet után ismét Magyarországhoz csatolták. A kikötő kiépítése és az oda vezető vasút megnyitása (1873) teremtette meg az önálló magyar tengeri kereskedelem kialakulásának lehetőségét. A kikötő és a pályaudvar építési terveit a MÁV szakemberei készítették. Kiépítése 1871 és 1914 között több szakaszban történt. A legnagyobb nehézséget a víz mélysége okozta. A tengerpart feltöltéséhez és a létesítményekhez 16 millió tonna követ használtak fel. Fiume akkor Európa tizedik legnagyobb kikötője volt! Rakpartjainak hossza 6,5 km, a kikötőpart mentén 61 km hosszú vasúti vágány biztosította a forgalom lebonyolítását, a közraktárak 118 ezer négyzetméter kihasználható rakterülettel rendelkeztek.

Világos után az önkényuralmi kormány az összbirodalmi érdekeket szem előtt tartva az osztrák birodalmi vasúti hálózat részeként építette a magyarországi vasutakat, és a monarchia egész tengeri külkereskedelmének Trieszt lett a központja

Baross Gábor kiemelkedő szerepe

Államtitkárként 1881-ben – közlekedési miniszter öt évvel később lett – meggyorsította a kikötőépítés ütemét, növelve annak költségvetését. Emellett a tarifapolitika alakításával, a Budapest-Fiume vasúti összeköttetés állami kezelésbe és tulajdonba vételével a magyar gazdaság világpiaci forgalmát a fiumei kikötőbe irányította, megszüntetve a déli vasút Triesztnek kedvező egyeduralmát.

Baross Gábor a magyar tengerhajózás fejlesztése érdekében 1890-ben felbontotta a magyar kormány szerződését az osztrák Lloyd Társasággal. Az Adriai Rt. állami támogatását a Lloydtól elvett szubvencióval növelte, így flottáját 25 hajóval bővíthette. Az osztrák kormánnyal 1891-ben létesített megállapodás alapján Trieszt és Fiume hajóforgalmát keleti irányban a Lloyd, nyugati irányban pedig az Adria Rt. bonyolította le. A példaként bemutatott tevékenységek is elegendők lettek volna ahhoz, hogy a „vasminisztert" Fiume város 1889-ben díszpolgárrá válassza.

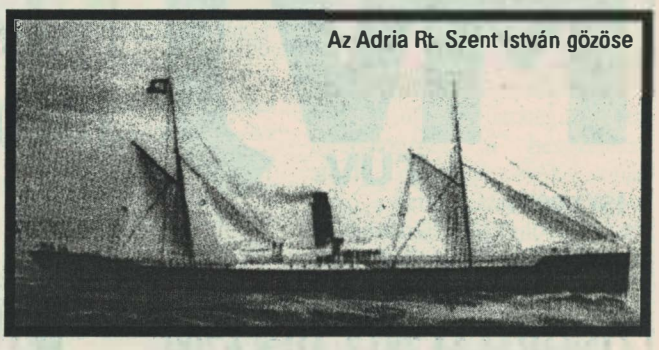

Az Adria Rt. Szent István gőzöse

Epilógus

Volt kikötővárosunkat 1918-ban horvát csapatok szállták meg, majd hat év elteltével Olaszország uralma alá került. A nagy kikötő az olasz, a Baross kikötő a jugoszláv oldalt gazdagította. A második világháború után az állam felbomlásáig Jugoszláviához tartozott, jelenleg Horvátország legnagyobb kikötője. Napjainkban a magyar-horvát közlekedési kapcsolatokra is a baráti viszony, az érdekek és célok hasonlósága, továbbá a szoros együttműködés jellemző.

dr. Horváth Károly

Munkavállalói szemmel a **főközlekedési folyosókról**

Budapest után Bécs adott otthont a Közlekedési Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége (ITF) Európai Szövetsége (ETF) EU IV-es vasúti folyosóval (korridor) kapcsolatos egynapos tárgyalásának.

A Berlintől Isztambulig terjedő folyosó zavartalan és hatékony működtetésének előkészítő munkálatairól a hat érintett ország vasutas szakszervezetei tanácskoztak a munkavállalói érdekek figyelembevételének biztosítása céljából létrehozott fórumon. A tanácskozást az EU-hoz benyújtott pályázat elnyerése tette lehetővé.

Tekintettel arra, hogy az európai korridorok összehangolt működéséhez számos problémát kell leküzdeni, a megoldás kulcsa az aktív párbeszéd, vallja az Európai Unió. Az egyes vasúttársaságok által kiadott szabályozások, utasítások összehangolása, a pályák kölcsönös használatnak megoldása, a határállomási feladatok bizalmi elven történő egyszeri elvégzése mind-mind egyeztetést igényel. A korridoron lebonyolított munka „elosztása" pedig foglalkoztatási kérdés, vagyis közvetlen érdekvédelmi feladat.

A korridoron lebonyolított munka „elosztása" foglalkoztatási kérdés, vagyis közvetlen érdekvédelmi feladat

Az Európai Unió tíz vasúti főközlekedési folyosót jelölt ki. Ezeknek vannak további elágazásai. A IV-es korridor egyeztetési munkálatait a felek referenciának szánják. Amennyiben kellő időben lesznek eredmények, a többi folyosó egyeztetési tárgyalásain is az itt bevált módszer szerint folynának az egyeztetések.

Az érintett szakszervezetek a partner vasúttársaságok előkészületeivel kell, hogy megismerkedjenek

Jelenleg az érintett szakszervezetek a partner vasúttársaságok előkészületeivel kell, hogy megismerkedjenek, valamint a korridor és elágazásain lévő határállomások átbocsátó képességének gyorsítását elősegítő tevékenység feltérképezése a feladat.

A szakszervezeti korridor-team munkája a vasúttársaságok szakmai bizottságaitól annyiban tér el, hogy valamennyi egyeztetést a munkavállalók érdekeinek minél hatékonyabb érvényesítésével teszik meg.

A Vasutasok Szakszervezete a korridor-team munkájában aktívan részt vesz.

A IV-es folyosón lévő határállomások tevékenységének áttekintéséhez szakszervezetünk dolgozta ki a szempontokat. A következő találkozóra még ebben az évben sor kerül, addig kell el készülni a tanácskozáson eldöntött további feladatokkal.

Varga

Köszönet a támogatásért

A **Vasutasok Vörösmarty Művelődési Háza** (Miskolc) köszönetet mond azon támogatóknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át részünkre felajánlották.

A támogatásból származó bevételt, **312.792** Ft-ot a vasutas kultúra támogatására fordítottuk.

Szabóné Nagy Júlia
igazgató

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

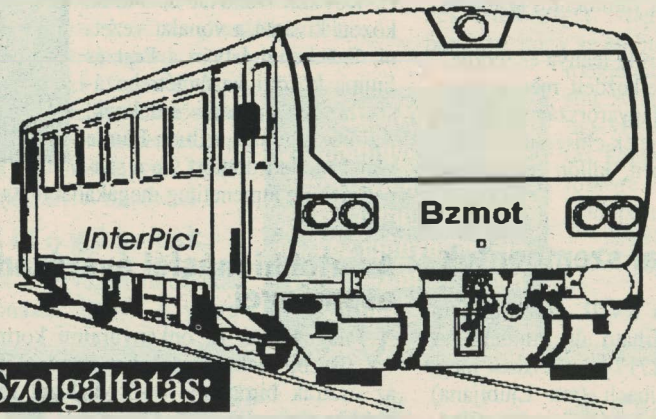

Tevékenységi körünk:

- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:

- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

MÁV INFORMATIKA Kft.

Az állandó **változás**

Nyilatkozik Dombai Ferenc, a MÁV INFORMATIKA Kft. vezérigazgatója

A Magyar Vasutas áprilisi számában a MÁV INFORMATIKA Kft. MÁV Rt. részére nyújtott szolgáltatásaival ismerkedhettek meg olvasóink. A kft. azonban 1997 óta tudatosan keresi a hazai piacban rejlő azon lehetőségeket, amelyek kiszolgálásával növelheti bevételeit, és javítani tudja többek közt a vasút felé irányuló szolgáltatásainak minőségét is. Az úgynevezett „külső piac" felé irányuló szolgáltatásokról Dombai Ferenc, a MÁV INFORMATIKA Kft. vezérigazgatója nyilatkozott lapunknak.

A CyberCorporation segítségével az egyes vállalkozások sok a virtuális térben tudnak egymással kapcsolatot tartani és kereskedni

Magasszintű szolgáltatásokat tudunk nyújtani vevőinknek

– Társaságunk négy fő üzletágat működtet. Az Üzleti megoldások, a Közlekedési, a Tanácsadó és az Outsourcing üzletágaink mindegyike a MÁV Rt. felé is nyújt szolgáltatásokat, de közülük több komoly referenciákkal rendelkezik vasúton kívüli cégeknél is. A külső tevékenység azonban nem jelenti azt, hogy kiengednénk a kezünkből a saját piacunkat, hiszen a MÁV Rt. évről évre növeli a felénk irányuló megrendeléseit. 1998-tól azonban tudatosan építjük ki új piaci portfoliónkat, amely a négy évvel ezelőtti nulláról indulva a bevételi oldalon 2001-re várhatóan eléri tizenhattizennyolc százalékos részesedést. Szeretném leszögezni, hogy a külső piacok keresésével a tevékenységünk minőségének javítását és a tulajdonosi érdekeket kívánjuk szolgálni, és az nem céloz privatizációs törekvéseket.

● Mely szolgáltatásokkal nyitottak a külső piacok felé?

– Elsőként az üzleti megoldások kategóriájába tartozó SAP és CyberCorporation szolgáltatásainkat tettük elérhetővé a külvilág számára. A SAP vállalatirányítási rendszer ma a világon és Magyarországon is piacvezető pozíciót tudhat magának. A MÁV INFORMATIKA Kft. az első és jelenleg is egyetlen SAP R/3 Rendszerház Magyarországon.

● Avasson be, mit kínál az SAP?

— Az integrált rendszerek legfőbb ismérve, hogy egy cég működése során keletkező adatokat csak egyszer viszik be a rendszerbe, mégpedig ott, ahol a legtöbb hozzá kapcsolódó információ áll rendelkezésre, ezeket azután egy adatbázisban tárolnak. Az integrált rendszer a vállalat összes folyamatát képes lefedni, a pénzügyi folyamatoktól, a logisztikán át a humánerőforrás menedzsmentig és mindezeket egységesen kezeli. Az általunk alkalmazott és kínált SAP rendszer ennek a követelménynek teljes mértékben eleget tesz. Az e területen megszerzett tapasztalatainknak köszönhetően magasszintű szolgáltatásokat tudunk nyújtani vevőinknek. A 2001. év e tekintetben sikerévnek számít, mert több ötvenmillió forint feletti pályázatot nyertünk el olyan konkurensek előtt, mint a KFKI Rt. vagy a Synergon Rt.

● Mit takar a CyberCorporation elnevezés?

– Amíg az SAP egy vállalat belső informatikai rendszerét fedi le, addig a CyberCorporation a külvilághoz való kapcsolódás legkorszerűbb elektronikus megoldását nyújtja.

A CyberCorporation segítségével az egyes vállalkozások a virtuális térben tudnak egymással kapcsolatot tartani és kereskedni. A CyberCorporation alkalmazásával a cégek együttműködésük során az információt egymás számára lehető legérthetőbb módon adják tovább. A CyberCorporation a jövő vállalata, amelynek elektronikus kereskedelmi tevékenysége a c-commerce, lefordítva együttműködő kereskedelem.

● Egy ilyen rendszer működtetéséhez komoly technikai háttérre van szükség.

– MÁV INFORMATIKA Kft. olyan országos információtechnológiai kapacitással rendelkezik, amely képes „Informatikai közmű" feladatok ellátására is. Azaz ma már a vállalkozások számára fel tudjuk ajánlani annak a lehetőségét, hogy komoly beruházások helyett más, például víz, vagy csatorna közművekhez hasonlóan, csatlakozzanak a rendszerünkhöz. Hiszen nem az a kulcskérdés, hogy hol dolgozzuk fel az adatokat, hanem, hogy az mindig naprakész és elérhető legyen a szolgáltatásainkat igénybe vevők számára.

● A MÁV INFORMATIKA Kft.-ről először az ELVIRA, az elektronikus menetrend jut eszembe. Milyen hasonló szolgáltatásokat működtetnek és terveznek bevezetni?

– Számos működő informatikai rendszerrel büszkélkedhetünk. Az egyik ilyen a Tu-Door, amely egy turisztikai információs rendszer elnevezése. A Tu-Door-t az ELVIRA alapozta meg. A lényege, hogy egy adott településen kihelyezett vandálbiztos érintőképernyős portál segítségével bárki tájékozódhat a helyi látnivalókról, közlekedési, szállás és szórakozási lehetőségekről. Ilyen ajtótól-ajtóig rendszert működtetünk Miskolcon és Székesfehérváron, Budapesten, Pápán.

Ennek továbbfejlesztéseként hamarosan elkészül a MONIKA rendszer is, amely országos méretekben kínál közlekedési, turisztikai és közszolgálati információkat. Sőt terveink szerint segítségével nem csak tájékozódni, hanem hitelkártya és chipkártya igénybevételével például vasúti menetjegyet is lehet majd váltani.

● Kaphatnánk néhány információt a többi üzletágról is?

– Az eddig elmondottakhoz szorosan kapcsolódik a közlekedési üzletágunk szolgáltatása, amely az áruszállításban teremt új elektronikus logisztikai lehetőséget partnereink számára. Ez a szolgáltatás is több rendszer integrációját feltételezi. Részét képezi például az E-Freight modul, amely a vasúti szállítmányozást öleli fel, a SZIRINFO, amelynek segítségével a vasúti fuvarozók valós idejű információt kapnak szállítmányaikról. Tervek közt szerepel a fuvardíj előkalkulációt lehetővé tevő FUVARINFO, illetve a határforgalmi és a külföldi vasutaktól érkező információk integrálását biztosító HHR rendszer széleskörű elterjesztése.

● Mi volt a tanácsadó üzletág létrehozásának célja?

– Akárcsak a többit, a tanácsadó üzletágunkat is a MÁV Rt.-nél szerzett tapasztalatokra alapoztuk. Tanácsadási tevékenységünk az üzleti intelligencia fejlesztését kívánja segíteni.

Ezen belül az informatikai hátteret alkalmazó stratégiai vállalatirányítási rendszerekre koncentrálunk. 2002-re tervezzük annak a kiegyensúlyozott stratégiai mutatórendszernek a bevezetését, amely a pénzügyi, vevőkre vonatkozó, a belső folyamatokat követő, humán és más fejlődési mutatókat tartalmazva segíti a vezetői döntések meghozatalát.

● Mit takar az outsourcing?

– Nem szeretjük lefordítani az angol szakkifejezéseket, mert legtöbbször többet takarnak, mint a magyar megfelelőjük, de ha röviden akarom megfogalmazni, erőforrás kihelyezést jelent.

Az outsourcing menedzsment az ország területén található informatikai központjaink erőforrásainak bevonásával végzi el a MÁV INFORMATIKA Kft. által vállalt szerződéses információfeldolgozási kötelezettségeket. Ennek az üzletágnak az informatikai közműszolgáltatásainknál kiemelt szerep jut.

Karácsony Szilárd

Sok bába közt

Hónapok óta bonyolódik a MÁV Orvosszakértői Intézet megszüntetése miatti párbeszéd legfelsőbb szinten. Emlékeztetőül: dr. Márkus Imre VSZ-elnök már többször kifejtette az intézmény hiányából fakadó aggodalmát. Eddig megfogalmazott leveleit és az illetékesek válaszait a Magyar Vasutas olvasói már megismerhették. Legutóbb ismét levélben kérte a közlekedési szaktárca vezetőjének segítségét. Íme a levél ide tartozó részlete:

Dr. Fónagy János úr
Miniszter
Közlekedési és Vízügyi
Minisztérium

Tisztelt Miniszter Úr!

A Vasutasok Szakszervezete érdekvédelmi tevékenysége szempontjából kiemelten fontosnak tartja az ágazati vezetői szintű párbeszédet.

Tekintettel a felhalmozódott problémák számára, az alábbiakban – nem teljeskörűen – felsoroljuk az általunk képviseltek szempontjából legfontosabbakat.

Egyúttal kérjük a Miniszter úr közreműködését, illetve intézkedését a feszültségek és gondok mielőbbi felszámolásához.

A MÁV Orvosszakértői Intézet (MOSZI) 2001. február 14-i megszüntetésével megítélésünk szerint az egészségileg alkalmatlanná vált vasutas munkavállalók élethelyzetének kezelése hátrányosan fog változni.

A munkaképesség-csökkenés megállapítása, illetve a rokkanttá nyilvánítás mint tevékenység ugyan átkerült az országos társadalombiztosítási rendszerbe, de az eljárás során nem látjuk biztosítva a speciális vasúti foglalkozás-egészségügyi ismereteket igénylő szakértői gyakorlatot.

A vasút veszélyes üzem, a MOSZI a vasúti sajátosságokra tekintettel működött elkülönülten. A megváltozott helyzet rendezése és a várható hátrányok kiküszöbölése érdekében javasoljuk, hogy a területen (megyékben) működő elbíráló bizottságokba egy-egy fő vasúti foglalkozás-egészségügyi szakorvos kerüljön be. A másodfokú bizottságban pedig kívánatos lenne – vasutasok esetében – a többségében vasúti szakismerettel rendelkező létszámösszetétel.

Budapest, 2001. február 28.

Dr. Márkus Imre
elnök

Sikerült megőrizni a gyógyító-megelőző és a foglalkozás-egészségügyi ellátás bizonyos egységét és jó szervezettségét

Dr. Fónagy János a javaslatot továbbította az Egészségügyi Minisztérium vezetőjének. Dr. Mikola István válaszát teljes egészében adjuk közre.

Dr. Fónagy János úr
Miniszter
Közlekedési és Vízügyi
Minisztérium

Tisztelt Miniszter Úr!

2001. július 18-án kelt levelében a vasutas biztosítottak munkaképesség-csökkenésének véleményezésére az Országos Orvosszakértői Intézeten belül külön bizottság kijelölését kezdeményezi.

Az elbíráló bizottságokba egy-egy vasúti foglalkozás-egészségügyi szakorvos kerüljön be

A MÁV Orvosszakértői Intézet feladatait a 229/2000.(XII. 23.) számú kormányrendelet szüntette meg, s mivel ez az intézkedés a honvédségi és a belügyi dolgozók tekintetében már korábban megvalósult, így a munkaképesség-csökkenés véleményezésének rendszere egységessé vált. Ezt az intézkedést az is indokolta, hogy a vasutasok vagy más, akár a közlekedésben, vagy egyéb ágazatban szintén veszélyes üzemi jellegűnek tekintő munkahelyen dolgozók elkülönített orvosszakértői vizsgálatának jogi feltételei amúgy is hiányoztak.

Hiányoztak a jogi feltételek

Hazánkban jelenleg a munkaképesség-csökkenés százalékos értékét az általános munkavégző képességhez viszonyítják, mivel a társadalombiztosítási szabályok nem ismerik a „szakmai rokkantság" fogalmát. Mint Miniszter Úr előtt is ismert, aktív munka folyik a balesetbiztosítás kiépítése érdekében. Ez az ágazat – egyebek mellett – képes lesz arra is, hogy kezelje az egyes munkakörök, munkahelyek közti különbségeket. Lehetőséget teremt arra, hogy a veszélyes munkakört betöltő személyeket foglalkoztatók (mint amilyen a MÁV is) az esetleg bekövetkező rokkantsági kockázat magasabb szintjét magasabb járulék vagy biztosítási díj megfizetésével vállalják.

Ezzel összefüggésben, de időben azt megelőzve napirenden van az Országos Orvosszakértői Intézet eljárási rendjének újraszabályozása is. Ennek egyik döntő eleme, hogy az igénylőnek az orvosszakértői vizsgálat előtt be kell szereznie a kezelőorvosának és a foglalkozási egészségügyi orvosának részletes szakvéleményét. Amennyiben ezt az eljárást ki tudjuk alakítani, úgy a vasutasok nemhogy hátrányos, inkább előnyös helyzetben lesznek, hiszen Önöknél sikerült megőrizni a gyógyító-megelőző és a foglalkozás-egészségügyi ellátás bizonyos egységét és jó szervezettségét. Így mód lesz arra is, hogy a megváltozott munkaképességű vasutas dolgozók esetében az orvosi rehabilitáció során figyelembe lehessen venni a speciális foglalkozás-egészségügyi szempontokat is.

Jelzem Miniszter Úrnak, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár főigazgatója, dr. Oberfrank Ferenc, a Vasutasok Szakszervezete elnöke, dr. Márkus Imre úr ez ügyben hozzá intézett levelére vizsgálatot indított, s annak alapján hasonló tartalmú választ adott. Azt is érzékeltetnem kell, hogy vizsgálódásuk szerint a szakszervezet által visszaállítani javasolt „nagy múltra visszatekintő elkülönült elbírálás" egyes esetekben a szakmai vitathatóságon és a társadalmi megítélés szerinti esetleges indokolatlan előnyön túl jogi aggályokat is felvetett.

Összegezve, Miniszter Úr levelében jelzett javaslatát jogszabályi felhatalmazás hiányában jelenleg nincs módon támogatni. Ugyanakkor őszintén remélem, hogy a fentebb vázolt rövid és hosszú távú elképzelések megvalósítása a mostani nézetkülönbségünket fel fogja oldani, s mindenki számára megnyugtató megoldást fog eredményezni.

Budapest, 2001. augusztus 30.

Tisztelettel:

Dr. Mikola István

Érdekességek a világ vasútjairól

Oroszország: a „Sólyom" megkezdi repülését

A program megvalósításának nehézségei ellenére Oroszország nem akar lemaradni a nagysebességű vasúti közlekedés bevezetéséről. Kifejlesztették a 250 km/óra sebességre alkalmas Sokol-250 típusú vonatot, amely Moszkva és Szentpétervár között közlekedik majd.

Két évvel ezelőtt a transzszibériai vasút felavatásának 100. és a Moszkva-Szentpétervár vasútvonal megnyitásának 150. évfordulója alkalmából rendezett moszkvai vasúti kiállításon mutatták be a vonat prototípusát. Szinte nemzeti jelentőségű volt ennek a vonatnak a felavatása, amely akkor már több kísérleti utat tett meg a két város között, elérve a 236 km/óra rekordsebességet. A próbajáratot 2000. októberétől tesztelték, sokszor igen szélsőséges időjárási viszonyok között.

250 km/óra maximális sebesség

A közlekedési miniszter szerint 2010-ig 18 ilyen szerelvény fog közlekedni Szentpétervár-Moszkva, valamint -Szmolenszk, Bianszk, Voronyezs, Novgorod és Rosztov között. A vonat 250 km/óra maximális sebességre képes, ám a pályák állapota legfeljebb 200 km/órát tesz lehetővé. A szerelvény 12 kocsiból áll, 688 ülőhely van benne.

Tanulmányozzák a Sokol-350 típusú vonat kifejlesztésének lehetőségét, amely 350 km/óra sebességgel haladhat majd, azonban ennek a tervnek a megvalósítása pénzügyi problémák miatt késik.

Hajós Béla

Nőszervezetek **közös tanácskozása az esélyegyenlőségről**

Rendhagyó értekezletre került sor szeptember 26-án a Vasutasok Szakszervezete székházában, ahol együttes ülést tartott az MSZOSZ Női Választmánya és a Vasutas Nőbizottság. Az értekezleten a két testület tagjain kívül részt vett Rabi Ferenc, az MSZOSZ alelnöke és dr. Márkus Imre, a VSZ elnöke is.

A tanácskozást Szabó Istvánné, a Női Választmány elnöke nyitotta meg. Megnyitójában szólt arról, hogy az európai uniós csatlakozáshoz közeledvén a nemek közötti esélyegyenlőség kérdésével való intenzív foglalkozás mára már megkerülhetetlenné vált. A Vasutas Nőbizottság sok vonatkozásban kezdeményező volt és az ma is ebben a munkában, ezért is került sor a mai közös tanácskozásra.

A házigazdák nevében Hercegh Mária, a VSZ Női Tagozatának vezetője köszöntötte az együttes ülés résztvevőit. Rövid tájékoztatót adott a vasútnál dolgozó nők helyzetéről, a VSZ Nőbizottságának érdekvédelmi munkájáról. Szólt arról, a Női Tagozat tevékenységének egyik kiemelkedő eredménye, hogy sikerült elérni: 1998-tól a MÁV Kollektív Szerződése a gyest igénybe vevők részére egyéves felmondási védelmet biztosít a Munka Törvénykönyvében rögzített harminc napos védelemmel szemben. A 2002-ig szóló Háromféves megállapodásban pedig megfogalmazásra került, hogy a gyermekgondozási szabadságon lévők helyettesítésére csak határozott idejű munkaszerződéssel alkalmazhatók munkavállalók. A Női Tagozat vezetője röviden szólt arról is, hogy a Nőbizottság milyen főbb kérdésekkel kíván foglalkozni a közeljövőben, a nők esélyegyenlőségét erősítendő. Így: – a munkahelyi és a családi élet összehangolása érdekében szorgalmazza a rugalmas munkaidő kiterjesztését a többségében nők által betöltött adminisztratív munkakörökben; - kezdeményezte a Nőbizottság Esélyegyenlőségi Bizottság létrehozását a MÁV Rt.-nél; - vizsgálni készülnek az utazó szolgálatot ellátó nők helyzetét.

Az együttes tanácskozás főelőadója dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke volt, aki a nemek közötti esélyegyenlőség megteremtésének társadalmi és szakszervezeti feladatairól szólt. Az elnök a fejlett nyugat-európai országokban tapasztalható esélyegyenlőség teremtő gyakorlatokról tájékoztatva igyekezett ráirányítani a figyelmet arra, hogy mi mindent lehet és kell Magyarországon tenni az állami szerveknek, a munkáltatóknak, a szakszervezeteknek a nőmozgalomban azért, hogy a nők esélyegyenlősége nálunk is minél teljesebben megvalósuljon. Hangsúlyozta, hogy a politikai környezetet kell elsősorban olyanra formálni, ahol természetes élethelyzet a nemek esélyegyenlősége. A globalizálódó világban egyre több szakma nőiesedik el – mondta, ami önmagában nem baj, a baj az, hogy az elnőiesedett szakmák anyagi-erkölcsi megbecsülése alacsony szintű. A nők és férfiak közötti egyenlőség és különbség kérdéséről szólva tette fel a kérdést az előadó: elismeri-e a társadalom a gyakorlatban a nők családi teherviselését? Írott jogilag talán igen, de a gyakorlatban semmiképpen – volt rá a válasz. Az angolszász és a német jogrendszerben már precedens értékű döntések vannak e kérdésben, nálunk sajnos ez még nem jellemző, újra át kell gondolni jogrendszerünket.

A semlegesség elvéről és a pozitív diszkriminációról szólva mondta: több európai országban úgy ítélik meg, hogy akkor biztosított a semlegesség, ha a nők foglalkoztatása terén érvényesítik a pozitív diszkriminációt. Példaként említette: az angoloknál előre meghatározzák, hogy bizonyos munkakörökben 25%-os női foglalkoztatást kell elérni. Írországban a gazdasági-szociális program része a nők helyzetének javítása. Az Osztrák Szövetségi Kormánynak van egy olyan deklarációja, amely kimondja, hogy az álláshirdetéseknél a nőket előnyben kell részesíteni. Mindinkább jellemző az európai országokban a nők részmunkaidős foglalkoztatása. Ez részben jó, részben nem – mondta az előadó. Jó akkor, ha a nőket nem azért foglalkoztatják csökkentett munkaidőben, hogy olcsóbb legyen a munkaerő, hanem azért, hogy a nők élethelyzetét javítsa.

A VSZ elnöke az európai pozitív gyakorlati példák ismertetése után igyekezett felhívni a figyelmet azokra a legfontosabb feladatokra, melyeket szükséges megoldani annak érdekében, hogy mindinkább megszűnjenek a nőket érő hátrányos megkülönböztetések, s mielőbb érvényesüljön a gyakorlatban a nemek közötti esélyegyenlőség.

A fő tennivalókat a következőkben fogalmazta meg: – felül kell vizsgálni a kollektív szerződéseket abból a szempontból, hogyan érvényesül bennük a nők esélyegyenlősége. A KSZ kötéseknél az ágazati kollektív szerződések elterjedését kell szorgalmazni. – javasolja áttekinteni a munkaértékelési, bérbesorolási rendszereket a női munka értéken való kezelése céljából. Szükséges új munkahelyi tükrök elkészítése. – Újra kellene gondolni a munkáltatók humán stratégiáját, melyekből hiányzik a nők pozitív diszkriminációjának megfogalmazása. Fontos lenne a munkaerő belső – vállalaton belüli gondozása, képzése, vezető posztokra való kinevelése; – el kell érni, hogy működjenek a munkahelyeken foglalkoztatási bizottságok, a nők létszámarányuknak megfelelően legyenek bennük képviselve. Legyen beleszólásuk a képzési alapok felhasználásába. Álláshirdetéseknél részesüljenek a nők előnyben. – jöjjenek létre esélyegyenlőségi bizottságok; – a szakszervezeti konföderációk, ágazati-szakmai szervezetek összefogásával, anyagi-szellemi erőforrásainak összpontosításával meg kell teremteni a nők helyzetének felmérését szolgáló kutatások megindításának lehetőségét, s ezáltal az érdemi érdekvédelmi munka tudományos hátterét.

Meg kell teremteni a nők helyzetének felmérését szolgáló kutatások megindításának lehetőségét, s ezáltal az érdemi érdekvédelmi munka tudományos hátterét

AZ ANGOLOKNÁL ELŐRE MEGHATÁROZZÁK, HOGY BIZONYOS MUNKAKÖRÖKBEN 25%-OS NŐI FOGLALKOZTATÁST KELL ELÉRNI

A VSZ elnökének tartalmas, nagy szakmai tudásról és hozzáértésről tanúskodó előadását aktív konzultáció követte, mely során a résztvevők szóltak a nők egyes ágazatoknál-szakmáknál tapasztalható helyzetéről, gondjairól, élethelyzetük javítása érdekében eddig tett szakszervezeti kezdeményezésekről. A konzultációban részt vett Rabi Ferenc, az MSZOSZ alelnöke is. Hozzászólásában hangsúlyozta: – elsősorban a családok életminőségében kell javulásnak bekövetkeznie ahhoz, hogy a nők esélyegyenlősége érvényesülni tudjon; – az MSZOSZ Civil országjelentés elkészítésével is azt a célt igyekszik szolgálni, hogy lényegesen javuljon a bérből és fizetésből élők helyzete; – az MSZOSZ vezetése októbertől elindul a megyékben a területi szervezetek létrehozása érdekében. Szeretnék elérni, hogy a területi szervezetekben a réteg-érdekvédelmi munka is markánsan megjelenjen; – a magyar szakszervezeti mozgalomnak olyan fontos kérdésekre kell választ adni, hogyan kerüljenek kialakításra az ágazati-szakmai összefogások, az ágazati kollektív szerződések. A válasz ezekre már nem halasztható.

Szabó Istvánné, a Női Választmány elnöke a napirend lezárásaként hangsúlyozta, elsődleges feladatunk elérni, hogy a nők helyzetével való foglalkozás ne csak a nőszervezetek, hanem az egész szakszervezeti mozgalom számára fontos legyen.

Kollár Sándorné

Lövészárkok betemetése

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége Nyugdíjas Választmánya nagygyűlést rendezett 2001. október 4-én, az Idősek Világnapja alkalmából a Vasas Szakszervezet székházának színháztermében. A rendezvényen részt vettek a konföderáció tagszervezeteinek, illetve a fővárosi és megyei testületeknek vezetői, tisztségviselői és küldöttei. Vendégként megjelent Medgyessy Péter, az MSZP miniszterelnök-jelöltje.

A zsúfolásig telt színházterem vendégeit Pécsi Ildikó színművész József Attila soraival köszöntötte. Czerván Mártonné dr., az MSZOSZ nyugdíjas választmányának elnöke üdvözölte az időskorúakat és Medgyessy Pétert, akit viharos tapssal fogadott a közönség. A miniszterelnök-jelölt ünnepi beszédét határozottság jellemezte. Mint mondta, leendő kormánya gyorsabban és többet kíván megvalósítani az idősekért. Tapasztalatai szerint az időskorú népesség jelentős része igen kedvezőtlen helyzetben van. Kemény bírálattal marasztalta el a hatalmon lévő kormányt a nyugdíjasokat sújtó intézkedések miatt. Törvénysértő intézkedésnek minősítette az 1999. évi differenciált nyugdíjemelést, amely mintegy 52 milliárd forint elvonást jelentett a tervezett nyugdíjemeléshez képest. Hasonlóan vélekedett a kivételes méltányossági nyugdíjemelés rendszerének megszüntetéséről, az esztelen pazarlásról, a nyugdíjasok egy részét elviselhetetlenül sújtó közüzemi terhekről éppúgy, mint az egyedülállók, özvegyek gondjainak megoldatlanságáról.

Győzelme esetén az MSZP halaszthatatlan feladatának tekinti, hogy egyeztessen és szót értsen az időskorúakat képviselő szervezetekkel. Ellensúlyozni kívánja a jelenlegi kormány sérelmeket kiváltó intézkedéseit. A nyugdíjasokat érintő első lépései közé kívánja sorolni az elvett 52 milliárd forint visszaadását, a kivételes méltányossági nyugdíjemelés rendszerének visszaállítását. Tisztességes, kiszámítható nyugdíjemelési rendszert tart szükségesnek. Mint mondta, mindenki számára biztosítani kell az energiához és a gyógyszerekhez férés lehetőségét, az egészség megóvását. A kormányfőjelölt az ígéreteket a „lövészárkok betemetésével" kívánja teljesíteni. A jelenlévők teljes egyetértésüket gyakorta fölhangzó, viharos tapssal nyugtázták.

Dr. Sándor László, az MSZOSZ elnöke a résztvevők köszöntése után – a reagálások alapján – megállapította, hogy az emberek elsősorban biztonságos, nyugodt és elégedettséget kiváltó életfeltételekre vágynak. Ezek egy részének hiánya miatt elmarasztaló szavakkal illette a hatalom gyakorlóit. Véleménye szerint a kormánynak igen sok adóssága halmozódott föl a lakossággal, az időskorúakkal szemben. Hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök-jelölt ígéretei kormányprogramba illőek, azokat abban viszont szeretné látni.

Az időskorúakat nem kárpótolta eddig senki, miközben megrövidítésük soha nem maradt el.

A kormánynak igen sok adóssága halmozódott föl a lakossággal, az időskorúakkal szemben

A résztvevők képviseletében Kovács László, a bányászok tisztségviselője az ígéretek számon kérését jelezte. Véleménye szerint: egyedül az időskorúakat nem kárpótolta eddig senki, miközben megrövidítésük soha nem maradt el. Az MSZP, az MSZOSZ és a BIT fiatal képviselői nagy tisztelettel és szeretettel szóltak az idősek jövőt is megalapozó, sok évtizedes munkájáról, az ifjú nemzedékek felneveléséről. Valamennyien hangsúlyozták, hogy csak az a nemzedék lehet eredményes, amely tisztességgel gondoskodik az idősekről. E tekintetben mindnyájan elkötelezetteknek vallották magukat.

Hegedűs Károly

Ünnepi megemlékezés

Az Idősek Világnapja alkalmából Nyugdíjas Vasutas Fórumot rendezett a Magyar Államvasutak Rt. Vezérigazgatósága a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete, valamint a Vasutas Nyugdíjas Klubok Országos Szövetsége 2001. október 4-én, a Törekvés Művelődési Központban.

A Fórumon részt vett Szemkeő Judit, a Szociális- és Családügyi Minisztérium politikai államtitkára, Wágner György vezető főtanácsos, dr. Fónagy János Közlekedési és vízügyi miniszter személyes képviselője, dr. Péter Mihály, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese, Kis Tamás, a VSZ alelnöke, valamint több országos szervezet vezetője, illetve megbízottja, és a rendező szervek vezető tisztségviselői. Részt vettek a helyi nyugdíjas klubok és alapszervezetek küldöttei, közel 300-an.

Dr. Péter Mihály vezérigazgató-helyettes az ünnepi megemlékezés alkalmából köszöntötte a Fórum vendégeit és résztvevőit, valamint a vasutasság nagy családjába tartozó nyugdíjasokat. Tisztelettel szólt a nehéz múlt században szolgált időskorú vasutasokról, akik mindig dicséretesen helytálltak a vasút többszöri újjáépítésében, megalapozván a jelen és jövő vasútját.

Szemkeő Judit államtitkár-asszony a tárca által vezetett Idősügyi Tanács munkájáról tájékoztatta a Fórum résztvevőit. Említést tett a nyugdíjasokat érintő eddigi és tervezett kormányintézkedésekről, így többek között az idei nyugdíjemelésről, melynek közel 16%-os mértékét a várható inflációhoz viszonyítva komoly reálérték-növekedésként értékelte. Utalt a nyugdíjuk mellett munkát végzők tehermentesítésére. Úgy értékelte, hogy mindaz, ami az időskorúakért eddig történt, többet nyújt a korábbinál, de ez még nem elég, marad bőven tennivaló ezután is. Elismerően szólt a MÁV gondoskodó tevékenységéről, végül elárulta, hogy a szülők és nagyszülők útján családjának is van kötődése a vasúthoz.

Dr. Wágner György a rendszerváltást követő feladatokról, a közlekedés sorsának alakulásáról szólt, a miniszter üdvözletét tolmácsolva. Elismerően állapította meg, a vasút példaértékű, 150 éves helytállását Európában. A vasutasok mindig is hivatásuknak tekintették feladatukat. Kemény és nehéz feladat vár a jövő vasutasaira is. Kötelességtudó, nagytudású szakemberek tudnak megfelelni a kor elvárásainak a vasútnál is.

A vasutasok mindig is hivatásuknak tekintették feladatukat. Kemény és nehéz feladat vár a jövő vasutasaira is

Molnár György, az ONYSZ elnöke elismerően szólt a MÁV Rt. időskorúak iránti gondoskodásáról, a hagyományok ápolásáról. A MÁV Rt. és az ONYSZ között kötött együttműködési megállapodást ő is hasznosnak, eredményesnek tartja a nyugdíjasok érdekeinek szolgálatában. Testülete nevében a szociális, kulturális és sportcélú intézmények mai igényekhez történő igazítését mind létesítmények, mind költségek tekintetében szükségesnek tartja. Elismerően szólt a nyugdíjas nyilvántartó-állomások munkájáról, a Nyugdíjintézetről, ÖTA-ról, egyesületekről, és mindazokról, akik a nyugdíjasok ügyeivel lelkiismeretesen foglalkoznak.

Kapitány István, a Vasutas Klubok Országos Szövetsége Elnöke köszönetét fejezte ki mindazon szervezeteknek, testületeknek, amelyeknek múlhatatlan érdemei vannak az időskorúak életének szebbé, jobbá, boldogabbá tételében. A klubok munkája egyre kiterjedtebb, az időskorúak kulturális igényeinek teljesítése tekintetében. Végezetül köszönetet mondott a MÁV Rt. vezetésének a délelőtt ünnepélyesen aláírt Együttműködési Megállapodás megkötéséért, ami kedvező feltételeket teremt a nyugdíjas klubok működéséhez. Az ünnepség kitüntetések átadásával fejeződött be.

H.K.

A MÁV Rt. Vezérigazgatója 2001-ben az Idősek Világnapja alkalmából Vezérigazgatói Dicséretben részesítette:

Dr. Kun Dezső Bp; Csatáry Jánosné Bp; Fixl Miklós Szombathely; Deák József Dunakeszi; Kádár Bertalan Miskolc; Garaguly Zsigmond Kisújszállás; Vitéz Lajos Hódmezővásárhely; Tóth János Nagykanizsa; Marosi Miklósné Bp; Verba Ferenc Záhony nyugdíjasokat.

Miért félnek tőlünk ennyire?

avagy

Az ellenséggé válás folyamata

A VSZ-re az 1994-es kongresszus óta jellemző, hogy szakmai alapon szakszervezet-politizál. Mindig a KÖZ érdeke az első a szakszervezeti, de főleg a tisztségviselők érdekével szemben.

Addig nincs is baj, amíg az elvek szintjén mozgunk. Amikor viszont megszemélyesednek, konkréttá válnak a kritikák, akkor már bekerül a fekete pont a láthatatlan ellenőrző könyvbe. Ha körülnézünk, bőven akadhat haragos, aki nem nézi jó szemmel ezt az összefogást, ezt a munkát.

A nagy rendszerváltó és szabad szakszervezet háza táján van miért törleszteni felénk, hiszen ők megmondták, hogy megeszik a VSZ-t 10 év alatt. Nem jött be. Ehhez vitathatatlanul van közünk. A „ha nem megy kívülről, foglald el belülről" jelszó került elő, mondván: egyesülni kéne már. Ezt sem ettük meg.

Azt persze felajánlottuk, hogy próbáljuk meg a korrekt együttműködést, és ha működik a dolog szélsőségektől mentesen, ám legyen – majd.

Ez persze nem kellett. (Az együttműködésről mi nem azt gondoljuk, hogy ők mindent megtesznek, amit akarnak, mi meg tapsolunk!)

Aztán a Hároméves megállapodás felmondásakor is megmondták, hogy „azt nagyon meg fogjuk bánni, ha nem támogatjuk őket". Mivel bejelentették, hát vártuk az „áldást", amelyet széles összefogással, hangosan szerveztek. Megindult a kutatás az archívumban az eddig sem sikeres rágalmak felfrissítése érdekében. Amiket megírtak a lapjukban évekkel ezelőtt – és akkor is nevetségessé váltak –, azokat újra elővették. A módszerek, a stílus ismerős volt (nem fejlődtek)! A lejáratósdit szeretnék, a féligazságokat pedig szeretik! (A féligazság rosszabb a hazugságnál, hát még, aki terjeszti!)

A másik sértetti kör is „felszívta magát". Egy I-II. fokú és a Legfelsőbb Bíróságon is vesztett 1,7 milliós per, a különböző magánakciók, költöztetési kísérletek felfedése a VÉT-en, a Felügyelő Bizottságban, a vezérigazgatónak és miniszternek írt levelekben, nem lehet bocsánatos bűn a VSZ számára. A haraghoz pillanatnyilag hatalom is van! Na meg az elvbaráti érdekkapcsolatok! A VSZ elleni munkaügyi perben a „társszakszervezet" ominózus képviselői – akik alelnökjelöltnek is felkérték – voltak a tanúk, – akikkel semmit sem tudtak bizonyíttatni. De vállalták, hátha összejön valami. Nem jött! Az intrikákat megszoktuk tőlük, semmit sem változtak – sőt! A munkaköri feladat persze más lenne, de annak ellátásához mintha valami hiányozna.

Nagyon sok szakszervezeti tisztségviselő, kolléga arra hívta fel a figyelmet, hogy egy harmadik vonulata is lehet az ügynek, amely a „nagy közös házon belüli ügyletekből" eredhet. A VSZ küldöttei teszik a dolgukat, elmondják véleményüket a működésről, a gazdálkodásról, az új székházról meg arról, hogy miért volt rossz a szakszervezeteknek, hogy eddig néhányan „honatyáskodtak". Azt is mondtuk – mert azt bízták ránk, hogy mondjuk! –, másként kéne ezt-azt csinálni. Baj volt. Mondták, sőt figyelmeztettek is. Ha nem hallgatunk az intő szóra (nem lát, nem hall, nem beszél), vállalni kell a következményeket is.

Mi a VSZ-ben nem akarunk mást, mint a munkavállalóknak könnyebb és jobb életet, kiszámítható jövőt

Kollégák! Mai gátlástalan világunkban az egyéni privilégiumot megerősíteni, megtartani akarók semmilyen eszköztől sem riadnak vissza mások lejáratása érdekében. Ez könnyebb feladat, mint a szakmai, szakértői érdekvédelmi munka. Ezért tart itt többek között a szakszervezeti mozgalom is.

Mi a VSZ-ben nem akarunk mást, mint a munkavállalóknak könnyebb és jobb életet, kiszámítható jövőt. A szakszervezetek összefogását az egyre nehezebb helyzetű emberek megsegítésére. Szakmai, szakértői munkát – és sajnos az is baj volt, hogy egyesektől ezt várjuk/tuk a fizetésükért –, hogy érdemi partnerek lehessünk munkaadói és kormányszinten is. Szakmai és közösségi érdekalapon keményen akarunk és fogunk kiállni a jövőben is.

Miért félnek tőlünk ennyire? Mert valamit tudunk és teszünk, amit ők nem képesek megtenni. Na meg annak a körnek más az érdek is.

Dr. Márkus Imre
elnök

ARANYSZÁJ

Ünnepi beszéd

Ünnepi szónoklatra készült a főnök, ezért aztán minden beosztott adatokat, tényeket gyűjtött a beszámolóhoz napok óta. Össze is jött vagy húszoldalnyi adathalmaz, gyanúsan annyi, mint tavaly, de a gyűjtői sem igazodtak el rajta istenigazán. Sikerült is a rövidebbre venni, határidőre, parancs szerint.

Már csak tizennyolc oldalt kell majd felolvasnia a főnöknek, aki este már a harmadik oldalnál, az álomvilágban hallotta az ünneplők viharos tapsát. Fel is ébredt nyomban, fogadni az elismerést.

– Ébredj, mindjárt kezdődik az ünnepség! – rázta akkurátusan felesége. A főnök csak a hivatalában vette észre, otthon maradt a beszámoló a sietség miatt. Jánosnak, a málházónak jutott volna megtisztelő feladatként, hogy tíz perc alatt megjárja a másfél órás utat. Ő azonban jobbat talált ki.

– Vigyen be, főnök úr, egy marék üres papírt, és ijesszen rájuk, hogy mind felolvassa nekik, amit ők összezagyváltak. De végül legyen hozzájuk nagylelkű, hadd örüljenek. Így maga lesz a jó főnök, még időt is megtakarít, ők meg úgysem figyelnének.

– Hát figyeljenek – kezdte a főnök –, ezt az ünnepi beszédet maguk már tavaly is hallották. Aki pedig nem, kérdezze meg a mellette ülőt. Mivel az eredmények semmit sem változtak, ez tűnik ki a lemásolt tavalyi jelentésekből, jutalmat egyedül János bácsi érdemel, mert neki mindig van ötlete arra, hogyan másszunk ki a bajból!

Talán éppen ezen az állomáson történt régen, hogy új főnököt neveztek ki a nyugállományba vonult közismert, szeretett régi helyére. A nem túlzottan tehetséges, de annál dölyfösebb új vezető háta mögött hamarosan megindult a szóbeszéd, „méltatván" balfogásait, magatartását.

Mint ilyenkor lenni szokott – nem minden szándék nélkül – egy s más hozzá is eljutott. Hogy többet, és ha lehet, mindent meg tudjon, elhatározta: végére jár a dolognak.

– János, jöjjön be! – szólította irodájába a málházót.

– Mondja, öregem, hogyan vélekednek rólam az emberek, elismerik-e már, hogy jó főnök vagyok, vagy netán mást is mondanak?

– Ugyan, főnök úr, nem kell idegeskedni, szereti itt magát mindenki, többen is dicsérik okos, bölcs intézkedéseit.

– Ez lenne minden, amiről pusmognak? Hallom én, hogy mást is mondanak!

– Pedig úgy van, ahogy mondom, senki nem szól rosszat a főnök úrról – bizonygatja dicséretre várva a "besúgó". Higgye el, főnök úr, ostoba pletyka és rágalmazás az, hogy ön a legbölcsebb főnök!

– Jól van, János, hát csak figyeljen továbbra is, és szóljon, ha ez a vélemény megváltozna.

– MONDJA, ÖREGEM, HOGYAN VÉLEKEDNEK RÓLAM AZ EMBEREK, ELISMERIK-E MÁR, HOGY JÓ FŐNÖK VAGYOK, VAGY NETÁN MÁST IS MONDANAK?

Erre régen rászolgáltam...

Egy másik állomáson történt, hogy az egyik jeles ünnepen az igazgatóság kiküldötte a tavalyi szóvirágokkal tűzdelt nagy ívű beszédét követően kitüntetéseket, jutalmakat adott át a kisállomás kiválasztottjainak. A legmagasabb kitüntetést – ahogy ez lenni szokott – itt is az állomásfőnök kapta. Utolsónak a málházót szólították. Neki azonban – „rangjához" méltóan – már csak a legszerényebb kitüntetést adta át a Felsőbbség.

– Köszönöm a kitüntetést, igazgató úr szólt a málházó –, már csak azért is, mert én erre régen rászolgáltam.

– Furcsa – mondta az igazgató -, hogy maga ennyire hangsúlyozza a saját érdemeit, míg a főnök úr például igen szerényen jegyezte meg, hogy az a magas kitüntetés, amit kapott, nem áll arányban az ő munkájával, és nem is igazán őt, hanem az állomás minden dolgozóját illeti. A málházó hümmögve jegyezte meg: a főnök úrnak ezúttal is igaza van, mint ahogy az mindig lenni szokott.

Hegedűs Károly

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Őszi depresszió?

Már reggel fáradt vagy. A szokásos fürdőszobai rituálé is olyan lassú és nehézkes. Úgy tűnik, a napi teendők egyszerűen teljesíthetetlenek. Ezt-azt elfelejtesz. Nem tartod be a határidőket. Letol a főnököd. Ettől kétségbeesel. Minden csip-csup gondod óriásinak látszik. Hát még a valódiak! Amik menetrend szerint megérkeznek ilyenkor. Valaki beteg lesz a családból. A kocsid lerobban. Már három hete nem tudsz kikászálódni a náthádból. Mogorva vagy a pároddal. Szeretetet követelsz, de te nem tudsz adni. Hülyeségeken vitatkozol. Holtfáradtan dőlsz az ágyba, aztán csak forgolódsz. S reggel a rövid és nyomasztó álomból ólmos tagokkal ébredsz, és kinézel az ablakon, és megint borult az idő, mindjárt esni fog és úgy érzed, hogy elég volt, legszívesebben kiszállnál az egészből vagy legalábbis visszafordulnál a fal felé: hagyjanak békén. Ha valakinél már-már előre kiszámíthatóan mindez ősszel következik be, azt ősz depressziónak nevezik, és a fény hiányával magyarázzák a szakemberek.

A depresszió mindig valami érzékeny veszteség után jön, s én annyira szeretem a nyarat, hogy a szervezetem talán csak a nyár múltán szomorkodik így, gyártottam a magam szakszerűtlen elméletét. Teljesen mindegy, hogy mi az igazság, mert ezt a mélakórt nem magyarázni kell, hanem kibírni és legyűrni. S ismerőseimtől tudom, nem vagyok egyedül, sőt azt is tudom, van, aki állandóan olyan fáradt, hogy egy kis őszi depressziót már észre sem vesz. De soha nem láttam ennyi kedvetlen, türelmetlen, ideges embert magam körül, ennyi fölösleges és életveszélyes agresszivitást az utakon, ennyi durvaságot, neveletlenséget az utcán, mint idén, ebben a korán jött, randa, szeptemberi őszben. S ez nem magyarázható csak az évszakváltással. Valamit mintha mindnyájan elvesztettünk volna, s hiába kapkodunk utána egyre idegesebben, időnként mániába átcsapó depresszióval, nincs sehol. Elvesztettük a biztonságunk látszatát is.

Az ember persze soha nincs biztonságban. De a mai ötveneseknek, az úgynevezett nagy nemzedéknek mégiscsak volt egy meghatározó élménye, hogy a hatvanas évek derekától közel húsz éven át egy kicsit mintha mindig jobban mentek volna a dolgok. Akkoriban komoly társadalomtudósok értekeztek az úgynevezett konvergenciaelméletről, a két szembenálló világrendszer békés találkozásáról, hogy itt a reformerek addig reformálják a szocializmust, hogy az már majdnem kapitalizmus lesz, de a létbiztonság, a fejlett szociális ellátás, az persze megmarad, míg odaát az újbaloldal, a zöldek meg a hippik szociális állammá szelídítik a tőkés társadalmat. Ebben olyan megnyugtató volt hinni, és tudományos fantasztikus regényeket olvasni a világűr meghódításának súlyos problémáiról. Az öncsalásunk azon a hivatalosság által is buzgón hirdetett látszaton alapult, hogy a világproblémák (pl. olajválság) nem gyűrűznek be hozzánk, a szocialista táborban pedig úgyis mi maradunk a legvidámabb barakk.

Helyre kell állítani az omladozó magyar demokráciát

Minden másképp alakult, s úgy tűnt, hogy öncsaló álmainknál is sokkal jobban. A rendszerváltás idején elég volt néhány lelkes tüntetés, mintha ajándékba kaptuk volna a szabadságot. Aztán megkaptuk hozzá a létbizonytalanságot, a munkanélküliséget, a szociális hálón tátongó hatalmas lyukakat, az egészségügy szétzüllését, a tíz éve két számjegyű inflációt gyötrelmeit. S végül megkaptuk a Fidesz demokratúráját, ami engedelmes polgárokra és gonosz ellenzékiekre szakítja szét az országot, naponta kicsit elvesz a szabadságból, és sokat a közpénzekből, amit számolatlanul osztogat a saját családnak és a megvásárolt híveknek, támogatóknak. De az ember mindig reménykedik. Jövőre választások lesznek. Hamarosan felvesznek bennünket az EU-ba. A hátrányok elviselése után majd egyre több előnyét élvezhetjük a globalizációnak. A duplán megünnepelt ezredforduló az ízetlenül szenteskedő hazai happy endes millenniumozás ellenére is világünnep volt. Itt álltunk egy új évezred küszöbén. Aztán ledőlt az a két torony, s ma éjjel, amikor a cikket írom, elkezdődött a háború a tálibok ellen. Miközben minden hétre jutott egy terrorgyanús baleset meg néhány vállat terrorcselekmény.

Értelmiségi elemzéseket tömegével olvastam és egyet magam is írtam. De végre be kéne vallanom, hiába jött meg a vénasszonyok nyara, nem múlik az őszi depresszióm, mert egyszerűen félek. A terroristák az ártatlan civilekkel, nőkkel és gyerekkel szemben viselnek háborút világszerte. Bizony, akár ellenem, ellened és a családunk ellen. Lehet reménykedni, hogy a terror nem gyűrűzik be hozzánk, de a hamis biztonságtudatunk eddig még soha sem igazolódott. Sajnos lehet a terroristákkal azonosulni is, hogy Amerika csak azt kapta, amit megérdemelt.

Egy állítólag alkotmányos párt, amit az alkotmány sárba tiprása miatt már rég fel kellett volna oszlatni, ezt hirdeti saját lapjában, rádiójában és internetes bértollnokainak szövegeiben. Aki velük tart, nem magyar, s pláne nem keresztény, hanem egyelőre még csak szellemi terrorista maga is.

De van az azonosulásnak egy sokkal veszélyesebb módja: a terror robbanásainak fényében sokak számára úgy tűnhet, hogy az győz aki először üt. Egy szegény versenytársdalomra amúgyis jellemző durvaság így válhat nálunk hétköznapi terrorrá, ahol a dolgok „normális" intézésének rendje lesz az erőszakosság, a kíméletlenség, a zsarolás. A láthatatlan terror fenyegetése és a nagyon is láthatóan erőszakos belpolitikai demokratúra ebbe a zsákutcába torkolhat. Ez az út megint csak kifelé vezet Európából. A másik lehetőség észrevenni végre, hogy az amerikai katonai doktrína és hadvezetési gyakorlat igenis szakított a Guernicában kezdődött, Picassót is megihlető borzalommal, a civil lakosságot megsemmisítendő célpontnak tekintő háborús állami terrorral, ami a különböző ügyekért harcoló terroristáknak is hivatkozási alapot adhatott. Amerika a tálibokat bombázza, de az afgán népnek közben segélycsomagokat küld. Persze óhatatlanul lesznek civil áldozatok, de ettől még a Jugoszlávia elleni háborúban már működő fordulat elvi, erkölcsi jelentősége megkérdőjelezhetetlen. Aki ott először ütött, nem győzött, s most hágai börtönében várja a demokratikus világ nemzetközi bíróságának ítéletét. A terrorizmus fenyegetésének árnyékában számunkra is az egyetlen lehetőség: helyreállítani az omladozó magyar demokráciát és összefogni az erőszak minden formája ellen.

Mezõ Ferenc

A TERROR ROBBANÁSAINAK FÉNYÉBEN SOKAK SZÁMÁRA ÚGY TŰNHET, HOGY AZ GYŐZ, AKI ELŐSZÖR ÜT

AKI JUGOSZLÁVIÁBAN ELŐSZÖR ÜTÖTT, NEM GYŐZÖTT, S MOST HÁGAI BÖRTÖNÉBEN VÁRJA A DEMOKRATIKUS VILÁG NEMZETKÖZI BÍRÓSÁGÁNAK ÍTÉLETÉT

Már megint a Vörösmarty

A Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az éveknek" Országos Szövetsége Életet az Éveknek Díszoklevéllel tüntette ki a miskolci Vasutasok Vörösmarty Művelődési Házát.

Az indoklás szerint az oklevél az idősek sorsának javításáért, a klubmozgalom célkitűzésének megvalósításáért, a hagyományok, a művészetek és a közösségi értékek ápolásáért végzett önzetlen intézményi tevékenységet ismeri el.

Gratulálunk!

Szakszervezeti **ajánlások** a pártoknak

– Interjú Szőke Károllyal

– Tudjuk, hogy a parlamenti választások közeledtével az MSZOSZ is kialakította, újrafogalmazta álláspontját a szakszervezetek és a pártok viszonyáról. Ezt az az anyag tartalmazza, amely *„Mit vár el az MSZOSZ a 2002. évi parlamenti választásokon induló pártoktól az alapvető munkavállalói, érdekvédelmi kérdésekben?”* címet viseli. Mi volt a kiindulópont álláspontjuk megfogalmazásában? – kérdeztem a Vasas Szakszervezeti Szövetség elnökét.

– A Civil országjelentés, amely megállapította, hogy a piacgazdaság kialakítása rendkívül nagy aránytalanságokkal, az elosztás korábbi egyensúlyának teljes felbomlásával járt; a munkájukból élők rovására történt. Lényegesen csökkent a foglalkoztatási szint, megnőttek a regionális különbségek. A bérek leértékelődtek, vásárlóértékük ma sem éri el a rendszerváltás előtti évekét. Az adórendszer és annak változásai a legalacsonyabb és az átlagos jövedelműeket sújtják, így nem valósul meg az arányos és tisztes közteherviselés. A nyugdíjak még a béreknél is jobban leértékelődtek.

A kormányok a tőkeérdekeket tekintették elsődlegesnek, a munkavállalók jelenlegi és jövőben biztonsága megrendült. Pozícióromlást, elbizonytalanodást gerjesztő intézkedések láttak napvilágot, a munkajövedelmek, a szociális ellátások másodlagos szerepet kaptak. A munkavállalói és szakszervezeti jogok folyamatos megnyirbálása oda vezetett, hogy a szakszervezetek vesztettek társadalmi tekintélyükből, az érdekegyeztetés kiüresedett, a munkahelyeken teljes a kiszolgáltatottság.

– Mi következik mindebből?

– Elérkezett az ideje – a feltételek is adva vannak –, hogy szociális fordulatra kerüljön sor, s a társadalmi célok által vezérelt gazdaságpolitika valósuljon meg. Azok legyenek a kedvezményezettek, akiktől eddig csak türelmet és lemondást kértek. Az MSZOSZ demokratikus, a szociális Európához méltósággal csatlakozó magyar társadalmat akar, amely a munkájukból élőknek, a nyugdíjasoknak és családjaiknak jobb megélhetést, új életminőséget, szociális jogokat, biztonságos jövőképet nyújt a kiszolgáltatottság helyett. Azon vagyunk, hogy világossá tegyük követelményeinket. Csak azok a politikai erők számíthatnak támogatásunkra, amelyek prioritásként kezelik a szociális fordulat szükségességét, a szakszervezetek társadalmi szerepének erősödését, a munka világában az egyensúly kialakítását és fenntartását, a megállapodásokkal, a kollektív szerződésekkel garantált szociális békét.

– Mi minden szükséges ehhez, milyen további konkrét követelményekről van szó, például a foglalkoztatás, a bérek, a jövedelmek, a szociális ellátás terén?

– Stratégiai cél a teljes foglalkoztatás. Ez azt jelenti, hogy aki munkát keres, az érdemi ajánlatot kap. 2004–ig 350–400 ezer munkahely létrehozása, elsősorban a válságtérségekben, komplex regionális programokkal. El kell érni az Európai Unió jelenlegi 61 százalékos foglalkoztatási szintjét. Csökkenteni kell a munkanélküliséget, elsősorban a pályakezdőknél, a tartósan munkanélkülieknél. Szorgalmazzuk a fokozott munkahelyi védelmet, a munkaidő csökkentését, a munkaszüneti napok számának növelését.

A tudásalapú gazdaság számára biztosítani szükséges az egész életen át tartó tanulás lehetőségét. Olyan társadalmat akarunk, ahol mindenki egyenlő eséllyel részesülhet a minőségi tanulásban. Olyan oktatási rendszert szeretnénk, amely felkészíti a magyar munkavállalókat az EU egységes munkaerő–piacán történő érvényesülésre, lehetővé teszi a modernizáció követelményeihez való alkalmazkodást, s ezzel javítja a megélhetés biztonságát, a foglalkoztathatóságot.

A munkavállalói és szakszervezeti jogok folyamatos megnyirbálása oda vezetett, hogy a szakszervezetek vesztettek társadalmi tekintélyükből, az érdekegyeztetés kiüresedett, a munkahelyeken teljes a kiszolgáltatottság

A minimálbér érje el az átlagkereset 60 százalékát, adófizetési kötelezettség ne terhelje

– Melyek a bérekkel, a szociális juttatásokkal kapcsolatos igények?

– Haladéktalanul meg kell kezdeni a hazai bérek felzárkóztatását az Európai Uniós bérekhez. A bérek emelése legyen összhangban a teljesítmények növekedésével. Az alacsonyabb bérek az átlagot meghaladóan emelkedjenek. Csökkenjenek viszont az indokolatlan kereseti különbségek, különös tekintettel a régiók és a generációk közötti egyenlőtlenségekre. A minimálbér érje el az átlagkereset 60 százalékát, adófizetési kötelezettség ne terhelje. Indokolt a fix összegű adókedvezmények növelése, az egészségügyi hozzájárulás megszüntetése. A nyugdíjasoknak vissza kell adni az 55 milliárdot az 1999. évi – a törvénytől eltérő – nyugdíjemelés miatt, s a jövőben ez képezze a nyugdíjemelés alapját. Az évenkénti nyugdíjemelés mértékét a nettó bérkiáramlás és a nyugdíjas fogyasztói kosár alapján kiszámított infláció együttesen határozza meg.

A szociálpolitikában alapvető cél az Európai Szociális Charta minimumának elérése. Emelni kell a munkanélküli ellátás színvonalát. A gyermektámogatási rendszerben érvényre kell juttatni a „minden gyermek egyenlő” elvet, jobban figyelembe véve a rászorultságot. Kiemelten fontos a családi pótlék és a gyes értékállósága. Elodázhatatlan egy szélesebb körű bérlakás–építési program beindítása, valamint egy átlagos jövedelmű család számára is elérhető lakástámogatási rendszer.

– Vessünk egy pillantást a munkavédelemre, a munka világának jogi szabályaira.

– Azt kívánjuk, hogy legyen kiemelt nemzeti program a munkakörülmények, a munkabiztonság, a foglalkozás–egészségügy, a munka–higiéné és a környezetvédelem javítása. A munkajogi törvények betartása, az EU–normák érvényesítése hatékonyabb kormányzati fellépést igényel a munkaügyi ellenőrzésben a szigorúbb szankciókon keresztül. A jelenlegi kormány által elvett munkavállalói és szakszervezeti jogokat vissza kell adni. Indokolt az is, hogy a munkajogi viták a mostaninál sokkal gyorsabban rendeződjenek.

– Mi szükséges ahhoz, hogy a szakszervezetek társadalmi szerepe erősödjék, tekintélye növekedjék?

– A szociális fordulat mellett a demokratikus deficit megszüntetésével együtt ez a legfontosabb feladat. Úgy gondolom, három területen kell lényegi előrelépést tennünk. 1. Az érdekegyeztetés, a kollektív megállapodások terén. 2. Részvétel az országos intézmények irányításában és ellenőrzésében. 3. A szakszervezetek által gyakorolt, társadalmilag hasznos tevékenységének anyagi támogatásában.

E feladatok teljesítéséhez számos feltétel szükséges. Egyebek mellett: új Munka Törvénykönyv elfogadása, érdekegyeztetési törvény kidolgozása, az érintett intézményeket szabályozó törvények korrekciója, az Alkotmány módosításának megvizsgálása, és nem utolsó sorban a szakszervezetek működési feltételeinek jelentős javítása.

Kárpáti Sándor

Búcsúzunk

Megrendülten értesültünk a hírről, 2001. szeptember 23-án életének 71. évében elhunyt **Dr. Juhász Zoltán,** a VSz. MÁV Rt. Vezérigazgatóság Nyugdíjas Alapszervezetének elnöke, a Vasutasok Szakszervezete Központi Vezetőségének egykori titkára.

A gyászmise és az urna elhelyezése 2001. október 8-án volt a Szent Gellért plébániában.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Vasutasok Szakszervezete

Versek akácvirágzáskor

„Megvallom, nagyon szeretek verseket olvasni. Sohasem értettem, miért nem tömegszükséglet a vers, miért akad mindig csak kevés olvasója... Már egy egészen kis adag líra is megteszi a hatását: sikerül kiszabadulnom a pillanatnyi szempontok nyomasztó szorításából, sikerül frissebben, szabadabban, fölényesebben szemlélnem az életet." Ezt Bálint György, a kiváló író, publicista írta 1940-ben, Radnóti Miklós válogatott verseit tartalmazó kötetéről gondolkozva.

Megvallom, nekem is hasonló érzéseim és gondolataim támadtak, amikor Hámori István Péternek a Kétütemű Megváltó című verseskötetét olvastam. Engem is felvillanyozott gazdag tartalma, világos, közérthető stílusa. A könyvbemutató napján, azon a szép, akácvirágzásos májusi délutánon újra, immár sűrítve átélhettem annak a folyamatnak a betetőzését, ahogyan költő születik. Mert az előzmény, a vajúdás időszaka hosszabb, ám a baráti közelség okán ezt is szerencsém volt végigkísérni a könyv megszületésének gondolatától a kötet megjelenéséig, az ünnepélyes bemutatóig.

Mi, a szerzőhöz közelállók tudtuk, hiszen láttuk, hogy Hámori István Péter a Bányamunkás újságírójaként, szerkesztőjeként rendszeresen írt cikkeket, jegyzeteket, tudósításokat, publicisztikákat, készített interjúkat, humoros írásainak állandó rovata volt a lapban, megjelentek tanulmányai és – Ladányi Andrással közösen jegyzett – könyvei a bányászatról és a bányász szakszervezetről. Versekről azonban nem tudtunk, nem hallottunk. Utólag legfeljebb az dereng fel, hogy Pista barátunk jókedvében, meghatározott hangulati környezetben, ünnepi alkalmakkor, lazább összejöveteleken remekül rímelő verssorokban szólt közbe, fejezte ki magát.

Történtek így a dolgok, mígnem egyszer előállt egy-egy verssel. Emlékszem ezekre a kedves, óvatos, szorongásos percekre, amikor bátortalanul kérdezte: na, na, milyen? Tetszik – mondtam, mert éreztem, hogy itt valami komoly, értékes líra születik, de azt még nem mertem hangosan megfogalmazni, csak annyival toldottam meg a tetsziket, hogy így szóltam: folytatni kell és meg kell mutatni a költészet avatott mestereinek, szakértőinek is. S amikor ezek a vélemények is beérkeztek – valamennyi pozitív, bíztató – nem volt kétséges, hogy ki lehet adni, s megszülethet Hámori István Péter első verseskötete.

A Kétütemű Megváltó – Wechter Ákos borítótervével, illusztrációival és a Nyomdacoop Kft. előállításában – bemutatója a költészet emlékezetes, helyi ünnepévé vált. Mintegy nyolcvan résztvevő – családtagok, barátok, művészek, szakszervezeti vezetők, munkatársak – hallgatta őszinte érdeklődéssel és élvezettel Baranyi Ferenc költő, író, műfordító értő, szellemes – helyenként sziporkázó műsorvezetését, Keres Emil színművész versmondását, Farkas László irodalomkritikus finoman árnyalt, pengeéles, bátorító értékelését és Schalkhammer Antalnak, BDSZ elnökének, országgyűlési képviselőnek pohárköszöntőjét.

Hogyne hallgatták volna a könyvbemutató résztvevői szívesen a Keres Emil által tolmácsolt olyan verssorokat, amelyek rólunk és nekünk szólnak – hitelesen, színvonalasan, érthetően: Az ilyeneket:

Mi munkál annak a lelkében
Kinek elfogy a kenyere?
Mit érez az, kinek megmondják:
„Dolgozni, holnap, ne gyere!"
Vagy:
Ébredtem már hajnalban arra,
éppen az ablakom alatt,
Két hajléktalan fakadt dalra – hogy
álmukban meg ne fagyjanak.
És:
Én két rendszerben éltem eddig.
Az egyik hűtlen elhagyott,
a másik kéretlen tapadt rám.
Köszönöm szépen, megvagyok.

A szerző meg is említette a könyvbemutatón elhangzott önvallomásában, hogy egy kicsit szomorúra – helyenként komorrá sikeredett a kötet mondanivalója és hangvétele, de a közönség s e sorok írója is úgy vélekedett, hogy ilyen a világ, amelyben jelenleg élünk. S a vers éppen attól jut el a befogadó szívéig és fejti ki hatását, ha arról szól, amilyen a valóság, s úgy hangzik, ahogy azt az emberek érzik és megélik. Ily módon nyugodtan állíthatjuk, hogy a Kétütemű Megváltó a rendszerváltás óta eltelt tizenegy év lírai története, a baloldali szellemiséget tükröző, kifejező művészi megjelenítése.

Amíg társadalmi igazságtalanságok vannak, addig a közszolgálati – lejáratott szóval: közéleti – költészetet nem lehet múzeumba utasítani

A költővé avatott Hámori István Péter munkáját nem lehet pontosabban minősíteni, mint ahogy azt Baranyi Ferenc a kötet előszavában összegezte: „Az emberek nem csupán azért fordultak el a költészettől, mert a mind kíméletlenebb küzdelem a létért nem hagy rá időt. Hanem azért is, mert a költők nem az ő gondjaikkal-bajaikkal foglalkoznak. Nem az ő indulataik rezonanciáit formálják költeménnyé. Ezért a mostanában porondra lépő pályatársak között fehér holló az, aki a magyar líra „használni s nem ragyogni" akaró hagyományait vállalja. Aki publicisztikát is merészel írni, költői eszközökkel. Amíg társadalmi igazságtalanságok vannak, addig a közszolgálati – lejáratott szóval: közéleti – költészetet nem lehet múzeumba utasítani. Hámori István Péter vállalja a veszélyt. Teljes vértezetben lép színre, kiforrott költő..."

(Megjelent a Bányamunkás c. lapban)

Laci örökre **elment**

2001. szeptember 10. 14.30 Bük. A temető fenyőfái titkokat súgnak egymásnak, amikor sok-sok ember gyülekezik a ravatalozó előtt. A falu lakói, a szombathelyi járműjavító dolgozói, a barátok, kollégák, a munkatársak jöttek el az ország minden részéből a **Nagy Laci** temetésére. Nagyon sokan voltunk ott, akik ismertük őt és tudtuk, hogy egy nagyon értékes embertől köszönünk el.

1963. június 5-től dolgozott a járműjavítóban, mint mozdonylakatos. Ugyanezen időponttól szakszervezeti tag. A keményebb kőből faragottak közé tartozott. Folyamatosan tanult, képezte magát. Az osztályvezető-helyettesi székig jutott, de a nyugdíjazásig még lett volna előrelépési lehetősége.

A szakszervezeti tisztségeket is végigjárta, a tagbélyeget és a Magyar Vasutast eladó bizalmitól az szb. titkárig. Tagja volt a VSZ Választmányának, de több kongresszusra is képviselettel bízták meg a kollégái.

A Lacit az üzemben legjobban a segélyezési bizottsági tisztségeiből ismerték. Ő volt a segítő ember. Mindig kész megoldásai voltak a lehetetlen helyzetbe került emberek problémáira. Dolgozott az üzemi tanácsban és a Nyugdíjpénztárban is. Azért élt és dolgozott, hogy segítse családját és embertársait. Neki pedig nem tudtak, tudtunk segíteni, amikor nagy szüksége lett volna rá. Sajnos az orvosok sem. A könyörtelen kaszás alig két hónap alatt kiszívta szikár testéből az életet.

Lezárult egy cselekvő élet, amely felelős, megfontolt döntésekből állt. Elkötelezettségéből adódóan családja és a közösség gondjaiból szinte mindig erején felül vállalt. Az élet volt a tanítója az ötgyermekes családban, ahol felnőtt és emberré vált. Példaadó életet élt. De lehet-e igazságról beszélni akkor, amikor az 53 éves gyermekét eltemeti a 91 éves édesapa, a feleség és a három gyerek?

Az élet része a halál, – mondják. De miért pont ott, akkor és miért pont ő?

A fenyőfák, a fájdalmasan mosolygó őszi napsütésben titkot súgtak egymásnak. A Laci nem halt meg, hanem a nagy ismeretlenbe költözött. Nekünk gyászolóknak pedig azt üzenték, hogy ne feledkezzünk el róla és családjáról sem. Aki hosszú évtizedeken át annyi mindent tett másokért, annak tartozunk annyival, hogy családja gondjain próbálunk enyhíteni.

Barátaim! Sokkal kevesebbek lettünk Laci eltávozásával. Példája kötelez bennünket. Emlékét megőrizzük.

Dr. Márkus Imre

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.

1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

GYÓGYULJON ÜDÜLVE!

Várunk minden gyógyulni és pihenni vágyót a Vasútegészségügyi Kht. gyógyszállóiban!

HÉVÍZ – 18.700 Ft/fő

7 napos (6 éjszakás) turnus ára páros jelentkezés esetén félpanziós ellátással.

Elhelyezés kétágyas, balkonos, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel ellátott szobákban.

A Tófürdőtől 200 méterre található szanatóriumban teljeskörű mozgásszervi rehabilitációval várjuk kedves vendégeinket.

Kirándulási lehetőségek a Balatonhoz, Badacsonyba és Keszthelyre.

4 napos (3 éjszakás) turnus ára páros jelentkezéskor félpanzióval 10.300 Ft/fő. 8380 Hévíz, Erzsébet királynő u. 1.; Tel.:83/341-368; Fax: 83/545-989; Üzemi tel.: 07/4551.

HARKÁNY – 10.800 Ft/fő

7 napos (6 éjszakás) turnus ára (szállás) páros jelentkezés esetén. Elhelyezés kétágyas, színes TV-s, hűtőszekrényes, zuhanyzóval és WC-vel rendelkező szobákban.

Étkezés igény szerint a gyógyszálló éttermében rendelhető (reggeli 200 Ft, ebéd 600 Ft, vacsora 400 Ft,ezekből az árakból már nem áll módunkban további kedvezményt adni).

Főleg reumatikus, mozgásszervi és bőrgyógyászati betegségeket gyógyító fürdő közvetlen szomszédságában található családias hangulatú gyógyszállóban egyszerre nyílik mód a gyógyulásra, üdülésre és pihenésre. Kirándulási lehetőségek Pécsre, Siklósra és Villányba.

Kettő kétágyas szobából álló fürdőszobás, színes TV-vel és hűtőszekrénnyel rendelkező lakosztály négy fő jelentkezése esetén 7 napos (6 éjszakás) turnusára 9000 Ft/fő.

Mosdóval és hűtőszekrénnyel felszerelt (közösségi fürdő és WC minden emeleten található) két vagy háromágyas turistaszoba 900 Ft/fő/nap (ebből az árból nincs további kedvezmény).

7815 Harkány, Bajcsy-Zs. u. 1.; Tel.: 72/580-065; Fax: 72/480-107. MÁV alkalmazottak és családtagjaik a hévízi és az emelt szintű harkányi szállás árából 10% kedvezményt kapnak.

Teljeskörű mozgásszervi rehabilitáció

Bővebb információ munkanapokon a (06-1) 301-0670-es telefonon (üzemi:01/15-75) kapható. Honlap: www.healthplan.hu

A fürdőhelyeken lehetőség van fürdőkúra és gyógykezelések ingyenes igénybevételéhez, melyekhez a beutalót a szakorvosától kell előzőleg kérnie.

Az idegenforgalmi adó (Hévízen 300, Harkányban 240 Ft/fő/éj 18-70 éves korig) a helyszínen fizetendő.

A vendégek a szállók parkolóját ingyen vehetik igénybe.

Üdülési csekket elfogadunk.

Újabb pontszerző foglalkozás-egészségügyi képzést tart

a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság

2001. november 10-én

Az előadások foglalkoznak a kémiai biztonsági törvénnyel és a hozzá kapcsolódó foglalkozás-egészségügyi gyakorlati tudnivalókkal, a munkahelyi kockázatbecsléssel, a MÁV munkavédelmi helyzetével. Az érdeklődők hallhatják Dr. Nagy Imre főigazgató helyettes főorvost (Fodor József OKK) Ludván Miklós (Fodor József OKK-OMFI) osztályvezetőt, Kálmán Lászlót a MÁV Rt. foglalkozás-egészségügyi, Munkabiztonsági és Környezetvédelmi Főosztályának vezető helyettesét. A képzés második tematikus blokkjában megismerkedhetnek a pánikbetegséggel és szövődményeinek jelentőségével a mindennapi gyakorlatban (előadó Dr. Szatmári István osztályvezető főorvos Budai MÁV Kórház), az információ technológia eredményeinek alkalmazási lehetőségeivel a foglalkozás-egészségügyben (előadó Adányi Balázs Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság informatikai igazgatója).

A képzésre a Közhasznú Társaság központjában lehet jelentkezni.

Olvasóink „haszna”

A közelmúltban írta alá Dr. Kovács Lajos, a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság ügyvezető igazgatója és Dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezetének Elnöke azt a megállapodást, melynek „hasznát” a kedves olvasó is élvezheti. A Magyar Vasutasban megjelent rejtvény helyes megfejtői között kétszemélyes hétvégéket sorsolunk ki a kht. balatonfüredi, hévízi vagy harkányi rehabilitációs egységébe.

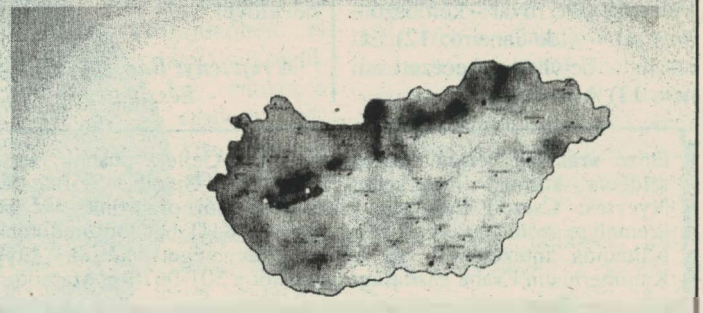

KERESZTREJTVÉNY

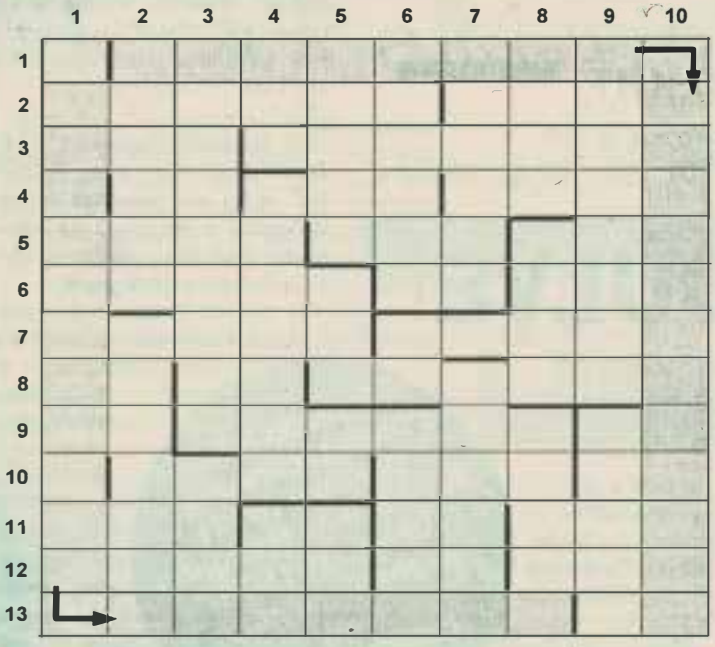

Aforizma a vasútról – A vasút a legdemokratikusabb közlekedési eszköz, mert... (folyt. függ. 1. és vízsz. 1.)

Vízszintes: 1) Nitrogén – *Megfejtés;* 2) Földrész – természetjáró program; 3) Egyik bankunk – evezős esés; 4) Első betű – kobalt – némán késik – pusztító; 5) Vígalom (argo) – állatkert – rukkol része; 6) Bíráló (rég.) – hitleri alakulat – innom vége; 7) Szemmel érzékelni - ... Béla színházigazgató volt.; 8) Némán leír! – urán – ittrium – repülő leszáll; 9) Határozó rag – kérdőszó - ...Capone; 10) Oxigén – grófság Angliában – iridiumban van! – római 501; 11) Mézet készítő rovar – kérdőszó – üres tál - ...de Janeiró; 12) EU ország – helyhat. – becézett női név; 13) Aladár, Éva.

Függőleges: 1) *Megfejtés;* 2) Rafinált – mesebeli királyfi (végén s); 3) Növénykert – hortobágyi község; 4) Olimpia vezető szervezet – gyakori családnevünk – Tippet eltalál – kavart kas; 5) Hősköltemény – szovjet teherautó – nitrogén, kálium – szovjet motorkerékpár márka; 6) .... György humorista – azonos betűk - ...higító; 7) Igen okos névelővel – bór – mezei rágcsálók; 8) Afrikai törzs – eleged van – Imre tulajdona; 9) Meghatározó vezér – művésznő névelővel.

A rejtvényt Bánszegi József készítette

Előző számunk helyes megfejtése: Szent Gellért püspök, ezüst féldénár, korona, Imre herceg, Intelmek, Gizella, Szilveszter. **Nyertes: Csenki Balázsné** jászszentlászlói olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT balatonfüredi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«

BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

Vasút a **gáton**

KÉPÜNKÖN BUJ, A FELÚJÍTOTT ÁLLOMÁSÉPÜLET ÁTADÁSA

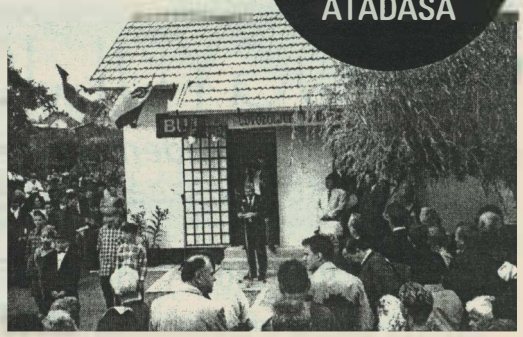

Szeptember 8-án hetedik alkalommal rendezték meg a Nyírvidéki Kisvasút napját.

Az érdeklődést jól jellemezte, hogy több mint háromszáz résztvevő választotta egész napos programjának a Nyíregyházáról induló hangulatos kirándulást. A vonatban két nyitott kocsi is közlekedett, melyeket a Nyíregyházi Gépészeti Főnökség szakemberi terveztek és alakítottak át. Ezek a kocsik igen népszerűek a kirándulók és az ide látogató egyre több külföldi körében is.

A „Mentsük meg a kisvasutakat!" mozgalom a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány és a helyi önkormányzatok, valamint a Nyíregyházi Csomóponti Főnökség tevékenységének köszönhetően rangos eseménnyé vált az idei program is. Ünnepélyessé és maradandó emlékké több örvendetes esemény tette ezt a napot. Búj és Gávavencsellő községek állomásépületét teljesen felújították, így azok tetszetős középületté váltak ezeken a településeken.

A több éve árvízzel küzdő térségben a kisvonat hosszabb szakaszon a Lónyai-csatorna árvízvédelmi töltésén halad. A Tisza visszaduzzasztó hatása miatt a rendkívül magas vízállás és a védekezés megszervezése érdekében a vasúti forgalmat több esetben hosszabb időszakra le kellett állítani.

Tiszabercel és Vencsellő között az árvízvédelmi töltés műszeres vizsgálata során kiderült, hogy az árvízvédelmi töltés erősítésére, szélesítésére van szükség. Ezeknek a munkáknak az elvégzése után a vasúti pályaszerkezet megerősítését is elvégezték. Zúzottkő-ágyazat készült. 2,2 km hosszban vágánycserét és aljzat cserét végeztek, ami során kétharmad részben betonaljakat építettek be.

A felújítás következtében ezen a szakaszon biztonságosabban és nagyobb sebességgel közlekedhetnek a személyszállító vonatok.

Seress István mérnök-tanácsos

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Mint **a MÁV Rt.**

kizárólagos vasúti kocsizár gyártója

örömmel tudatja, hogy megkezdte a minden igényt kielégítő

fém és műanyag jelképes

és **biztonsági zárak**

gyártását és forgalmazását mind vasúti, mind közúti célra, magánfuvarozók részére.

MSZ EN ISO 9002/96

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/11. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. NOVEMBER

A TARTALOMBÓL:

3. A finisbe érkeztünk

El kell menned szavazni, mert rólad is szól az Üzemi Tanács! Mit mondanak a legfőbb tennivalókról a IB-titkárok és az alelnök?

4. A legidősebb húszéves

Vendégként részt vettünk az Osztrák Vasutas Szakszervezet Ifjúsági Szövetségének tisztújító kongresszusán.

7. Nehezebb védeni

Európában évente mintegy 46 ezer, a közvélemény figyelmét felkeltő agressziós cselekményt követnek el a vasutakon. Nyilatkozik Bencsik László, a MÁV Rt. Vasútbiztonsági Főosztályának vezetője.

11. A legnagyobb kisebbség

Megrendezték a Munkavállaló Nők II. Országos Konferenciáját. Szó volt többek között az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért" elvéről.

AKTUÁLIS

Meghatározó többség

Kedves Munkatársak! A vasutat a gazdasági és közszolgáltatási érdekeken túl egy nagyon fontos dolog tartotta össze, mentette meg sokszor évtizeden át. Ez pedig a munkavállalók céltudatos összefogása, elszántsága. Erre most is nagy szükség van!

Ismét döntenünk kell!

Kollégák, mindenki jöjjön el szavazni! A jövőnkről döntünk november 27–28–29-én!

A november végi választások ismét arról szólnak, hogy kik kapjanak bizalmat a vasutas közügyek képviseletére, a munkavállalói érdekek megjelenítésére az üzemi tanácsi és munkavédelmi képviselői választásokon. Ismét döntenünk kell! Demokratikus jogunkkal élhetünk, hisz akarunk és választhatunk is.

1992-ben, amikor szétosztották a Munka törvénykönyvében a szakszervezeti, üzemi tanácsi és munkavédelmi képviselői jogokat, tudtuk, hogy az a munkáltatók akaratának könnyebb érvényesülését szolgálja. Ennek ellenére a vasutat a különféle átgondolatlan átalakításoktól, vonalak bezárásától és a munkahelyek megszüntetésétől a szakszervezetek és az üzemi tanácsok összefogása mentette meg. Ahhoz, hogy ez így legyen, a Vasutasok Szakszervezete minden eddigi választáson a közösségi érdekeket képviselni tudó és akaró embereket jelölt. A megválasztott kollégáink pedig tisztességgel tették a dolgukat. Tehették ezt azért, mert a meghatározó többség bizalmát tudhatták maguk mögött.

A Vasutasok Szakszervezete Választmánya és Elnöksége megköszöni az üzemitanács-tagok és munkavédelmi képviselők 1998 és 2001 között végzett munkáját

Erre a bizalomra a közeljövőben is nagy szükségük lesz, amikor a vasúton elkezdődik az átalakulás, az átszervezés második hulláma, amikor ismét veszélybe kerülhetnek a munkahelyek, a szociális vívmányok.

Azokat a VSZ-tagokat, akik az üzemi tanácsokban és munkavédelmi képviselőként elvégezték a rájuk bízott feladatukat, újra jelöltük, mert rászolgáltak a bizalomra. Ha nem így történt, akkor idén nem a VSZ színeiben indulnak, ha ugyan elindulnak.

A Vasutasok Szakszervezete tagjai nevében kérjük minden vasutas támogatását, mert ezen a választáson a szakszervezeti jelöltekre leadott szavazatok döntenek arról, lesz-e a jövőben valódi kollektív szerződés MÁV Rt.-nél és a vasúti tevékenységet végző gazdasági társaságoknál.

Kollégák, mindenki jöjjön el szavazni! A jövőnkről döntünk november 27–28–29-én!

MVJ TÜV ISO 9001 CERT DIN-EN 729-2

ÖNORM M 7812, DIN 6700

MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.

- vasúti járműjavítás és gyártás
- fémmegmunkálás
- acélszerkezet gyártás és szerelés

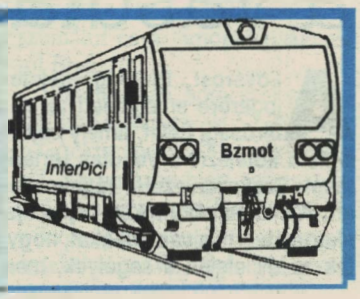

Üzemi tanácsi választások 2001.

Cinkelt lapokkal **játszik a MÁV**

A szakmai útmutatók korát éljük a MÁV-nál. Ezeket az különböztetti meg az utasításoktól, hogy se címzettje, se felelőse, így aztán a kiadója (például a tartalom miatt) nem is vonható felelősségre.

Felelősségre leginkább azokat vonják, akik nem hajtják végre az abban foglaltakat, vagy kiszivárogtatják a tartalmukat a szakszervezeteknek. Persze némely szakmai útmutató valamely változatát a szakszervezetek is megkaphatják. Természetesen nem azokat a változatokat, amelyek ellenük és munkavállalók ellen irányulnak, nem, nem azokat, amelyek „személyes használatra" megjelöléssel vannak ellátva.

Felelősségre leginkább azokat vonják, akik nem hajtják végre a szakmai útmutatókban foglaltakat

PERSZE NÉMELY SZAKMAI ÚTMUTATÓ VALAMELY VÁLTOZATÁT A SZAKSZERVEZETEK IS MEGKAPHATJÁK. TERMÉSZETESEN NEM AZOKAT A VÁLTOZATOKAT, AMELYEK ELLENÜK ÉS MUNKAVÁLLALÓK ELLEN IRÁNYULNAK, NEM, NEM AZOKAT, AMELYEK „SZEMÉLYES HASZNÁLATRA" MEGJELÖLÉSSEL VANNAK ELLÁTVA.

Az egyik ilyen gyöngyszem a 2001. évi üzemi tanácsi választásokról, azok lebonyolításáról elmélkedik. Ha valaki véletlenül nem jött volna rá az útmutató kibocsátójának valódi szándékára, annak eláruljuk. A hatályos jogszabályi rendelkezések ugyanis a szakszervezetek kollektívszerződés-kötési jogát attól teszik függővé, hogy az üzemi tanácsi választásokon megszerzik a szavazatok legalább 50%-át. A MÁV vezetésének valódi célja ennek megakadályozása. Már nemcsak a MÁV szociális ellátó rendszerét tartják túlméretezettnek, hanem a KSZ mintegy 6 milliárdnyi vívmányait is.

Kedves Kolléga! Ha Ön nem tartozik az 1200 menedzserszerződéses közé, akkor a mostaninál sohasem volt nagyobb szüksége arra, hogy az üzemi tanácsi választásokon a voksok döntő többségét a szakszervezeti jelöltek szerezzék meg.

A tisztelt kollégák szerencsés helyzetben vannak, hiszen saját sorsuk a saját kezükben van. Ha elszúrják, csakis saját maguknak tehetnek szemrehányást!

Dr. Bíró Tibor

Mondjam **még?**

A MÁV Rt. dolgozóinak lapja, a Vasutas Hírlap október 30-i lapszáma 5. oldalán reagálás olvasható a Magyar Vasutas legutóbbi számában megjelent, „Ki vezeti a MÁV-ot?" című cikkre.

A cikk lényege akként értelmezhető, hogy helyreigazítást közöl, mely szerint Kukely Márton, a MÁV Rt. vezérigazgatója nem tényként, hanem tervként tájékoztatta a szolgálati főnököket az árufuvarozási szakág várható átszervezéséről. (Nem is tehetett mást, hiszen a MÁV Rt. Igazgatósága az erről szóló intézkedési programot csak jóval az érintett tájékoztatás időpontja után fogadta el.)

Az információk idáig összecsengenek. Az már a VH felelőssége, hogy egy ilyen, több ezer munkavállalót érintő ügyben pontatlanul, ebből következően hiteltelenül informál, vagyis félrevezeti az olvasóit.

AZ ÜZEMI TANÁCSI VÁLASZTÁSOK KAPCSÁN IS ELÉG LETT VOLNA CSAK AZ IGAZAT ÍRNI! AZ MT. UGYANIS A FÉLREVEZETÉST NEM ÍRJA ELŐ A MUNKÁLTATÓNAK KÖTELEZŐ HÁZI FELADATKÉNT

A fentieken túlmenően néhány megjegyzést még feltétlenül tennem kell:

– ***őszintén örülünk,*** hogy a MÁV Rt. dolgozói lapjának főszerkesztője figyelmesen olvassa a Vasutasok Szakszervezete újságját.

– ***őszintén zavar,*** hogy a Vasutas Hírlap főszerkesztője figyelmetlenül olvassa a MÁV Rt. dolgozóinak lapját (aki írni tud és írni tanít, attól elvárható a figyelmes olvasás)!

– ***Rendkívüli módon zavar,*** hogy az október 30-i lapszámban is tetten érhetők lényeges pontatlanságok, amelyek ismét nem a hitelesség megdönthetetlen bizonyítékai.

– ***Határozottan visszautasítandó*** a munkaügyi szabályok értelmezése során tapasztalható, félrevezető magatartás (vagy jóhiszemű tudatlanság? – mert az bocsánatos bűn lenne). Ez a tisztesség és jóhiszeműség fogalmával nem áll összhangban. Jellemző, hogy ezekre a fogalmakra negatív példákat csak a munkavállaló, illetve a szakszervezet magatartása oldalán képes bemutatni. Az üzemi tanácsi választások kapcsán is elég lett volna csak az igazat írni! Az Mt. ugyanis a félrevezetést nem írja elő a munkáltatónak kötelező házi feladatként, ezért kéretik a VH-nak nem buzgólkodni!

Tovább is van – mondjam még? – Nem folytatom. Talán többet ért volna egy rövidebb terjedelmű cikk a VH 19. lapszámának 5. oldalán, valahogy így: Félreérthetők voltunk? Bocsi! Ez illendő és egyben elegendő lett volna. Én sem vitatom, hogy a VH írásainak többsége tényszerű. Sajnos e tárgyban nem a darabszám a lényeg, hanem az információ tartalma.

Orosz Péter

Jogerősen vezette félre a vasutasokat a MÁV-vezetők lapja

A Fővárosi Bíróság ítélete kapcsán jogerőre emelkedett az az első fokú bírósági ítélet, amely sajtó-helyreigazításra kötelezte a Vasutas Hírlapot a Vasutasok Szakszervezetét rágalmazó cikke miatt. A cikkben Domokos Lajos újságja azzal akarta átverni a vasutasokat, hogy azért késtek az év elején a segélyek, mert a VSZ a saját érdekeit azoknak az érdekei elé helyezi, akiket képvisel. Sajnos a VSZ hiába kérte, hogy a VÉT-ről, szakszervezetünk tevékenységéről a valóságnak megfelelően tájékoztassák a vasutasokat.

Talán most a bírósági ítélet hozzájárul ahhoz, hogy a valóságról is olvashassanak a lapban. Persze lehetséges, hogy ehhez a jogerős ítélet sem elegendő, mivel van, aki számára a hazugság kifizetődőbb. A hazugság ára jelenleg csak 16 ezer 500 Ft, hiszen csupán ennyi illetéket kell fizetnie a bírósági eljárásért a MÁV-nak. Semmiség ez a Közkapcsolati Igazgatóság évi 380 millió Ft-os költségvetéséhez képest. Higgyenek nekik, megéri!

Bíró

2001. az ÜT-választások éve

EL KELL MENNED SZAVAZNI,

MERT RÓLAD IS SZÓL AZ ÜZEMI TANÁCS!

EGYÜTT DÖNTENEK, VÉLEMÉNYEZNEK

A munkáltatóval együtt dönt a KÜT:

- a KSZ-ben szabályozott jóléti pénzeszközök szakági felosztásáról,
- ellenőrzi a jóléti pénzek döntés szerinti felhasználását,
- a jóléti ingatlanok eladásáról, bérbeadásáról,
- a jóléti ingatlanok hasznosításáról és kihasználtságuk ellenőrzéséről,
- a vállalati üdülőhelyek szakágak közötti elosztásáról, és felhasználásukat ellenőrzi,
- a vállalati segélykeret szakágak közötti felosztásáról,
- lakásépítési támogatások szakági leosztásáról,
- munkásszállások üzemeltetéséről,
- a FEB munkavállalói delegáltjairól.

Véleményezi:

- a Kollektív Szerződést,
- a KSZ szakági függelékeit,
- a munka- és egészségvédelmi programokat,
- a munkavédelmi intézkedési tervet,
- az oktatási és képzési terveket,
- a létszám, költség és bérezési tájékoztató előterjesztéseket,
- a tervezett technológiák és szakmai utasítások módosítását,
- a rehabilitációs terveket és azok végrehajtását,
- az átszervezések és privatizáció tervezeteit,
- a vállalati terveket,
- az üzleti tervet,
- a beruházások és felújítások tervezetét.

Működése közben:

- szakmai munkabizottságokat működtet,
- szakértőket vesz igénybe,
- ajánlásokat dolgoz ki az ÜT-k részére,
- elvi iránymutatásokat nyújt.

A helyi üzemi tanácsok és üzemi megbízottak a munkáltatóval együtt döntenek:

- a munkabér-előleg személy szerinti odaítéléséről (KSZ.65.),
- a vállalati üdülőjegyek személy szerinti odaítéléséről (KSZ.70.),
- a munkásszállások igénybevételéről (KSZ. 72.),
- a vállalati segélyek személy szerinti odaítéléséről (KSZ.74.),
- a vállalati kamatmentes kölcsönök odaítéléséről (KSZ.75.),
- a főnökségi üzemeltetésben lévő üdülők térítési díjainak meghatározásáról és a férőhelyek odaítéléséről,
- az albérleti hozzájárulások odaítéléséről
- a rehabilitációban felajánlható munkakörökről,
- az üzemétkeztetés helyi rendszeréről.

Véleményezik:

- a technológiaváltást és átszervezést,
- a KSZ helyi függelékét,
- az oktatási és képzési tervet,
- a költség-, bér- és létszámgazdálkodási előterjesztéseket,
- a szabadságolási ütemtervet.

KÖZÖS JÖVŐNK FÜGG A DÖNTÉSEDTŐL!

Tisztségviselők **mondják**

Orosz Péter

Orosz Péter, FÉ-IB-titkár: Az ÁFU átszervezése nem teremthet több ezer vasutas számára bizonytalan helyzetet. Az átalakítás oka nem vitatható, a végrehajtás módja azonban igen. Ennyi átszervezés után több gondosság várható el a MÁV-tól. Az átalakítás ára nem spórolható meg a munkavállalók zsebén. Figyelünk, tárgyalunk, ha kell, vétózunk. A MÁV-ért, a vasutasokért, nem utolsó sorban tagjainkért.

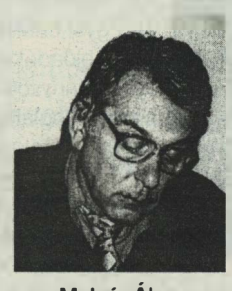

Molnár Ákos

Molnár Ákos, TEK IB-titkár: A Munka Törvénykönyve módosítása alapvetően megváltoztatta a TEB szakszolgálathoz tartozó munkavállalók élet-, és jövedelmi viszonyait. Ebben a helyzetben mi lehet a célunk? Első és legfontosabb teendőnk az, hogy az Mt.-ben nem egyértelmű törvényi paragrafusokat a jogalkotók állásfoglalásaival egyértelműsítsük. Nem engedhetjük meg, hogy egy, a munkavállalóinkra hozott kedvezőtlen döntés hátrányos helyzetet teremtsen számunkra. A tárgyalások folyamán arra is választ keresünk, hogy a MÁV Rt. részére szükséges-e a jelenleg fenntartott készenlétezési forma? Ha igen, akkor a MÁV Rt.-nek ez pénzbe kerül. Nem lehet a spórolás ára a készenlétező munkatársak kizsákmányolása. Egyértelműen kijelenthetjük, hogy ma a MÁV Rt.-nél alkalmazott munkáltatási formák közül a készenlét a legkizsákmányolóbb foglalkoztatási forma. Célunk tehát nem lehet más, mint ennek megváltoztatása és a törvényesség betartása mellett a legkedvezőbb feltételek megteremtése. El kell érni, hogy a MÁV Rt. megítélése szerint ne legyenek első-, második- és harmadrendű munkavállalók. És végül, de nem utolsósorban ki kell harcolni, hogy a vasút biztonságos közlekedtetésében betöltött helyünk és szerepünk arányában kapjuk meg az erkölcsi és anyagi elismertséget.

Pszota Árpád

Pszota Árpád, GIB-titkár: A gépészet testét is marcangolják az acsarkodó szakágak. Nem mindig az ésszerű, racionális döntések, hanem a hatalom gyarapítása is jellemzi az átszervezéseket.

Szakszolgálatunk egységének megőrzése nemcsak a szakág vezetőinek felelőssége és a szakszervezeteknek a feladata, hanem az üzemi tanácsoknak is. A jól működő ÜT a képzett tisztségviselőivel sokat tehet a szakági egység megőrzéséért. A VSZ-jelöltekre adott szavazatokkal erősítheted az összetartozást.

Pályagazdálkodási IB: A PVDSZ véleményével ellentétben szakszervezetünk szakértelmét jelzi: – a teljesítmény-bérezés, – a különélési pótlék megtartása, emelése, a TVGvezetők foglalkoztatásának rendszere, '99-ben a fizikaiak kiemelt bérfejlesztése, – a szakaszmérnökök teljesítménybérezése, – a hideg-meleg környezetben végzett tevékenységek pihenőidejének szabályozása. Hol volt ezeknél a PVDSZ?

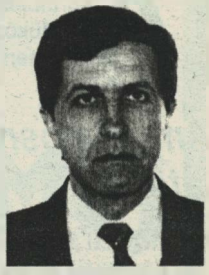

Simon Dezső

Simon Dezső, a VSZ alelnöke: Együtt erősebbek vagyunk! A szakszervezetet, a Vasutasok Szakszervezetét az egymás iránt felelősséget érző, egymásért sorsközösséget vállaló munkavállalók alkotják. Erőnk, tekintélyünk a közösségünk tagjainak számától és a támogatottságunktól függ.

Bízom abban, hogy szakszervezetünk, a Vasutasok Szakszervezete tekintélye a 2001. novemberi ÜT- választáson elért támogatottság alapján tovább erősödik. Közösségünk tagjai és a magam érdekében a VSZ jelöltjeire szavazok.

Vendégünk volt Az ETF Közép-Kelet Európa koordinátora

Október 17-18-án Benczúr utcai székházunkban fogadtuk Krisztina Tillinget, az ETF (az európai közlekedési dolgozók föderációja) Közép-Kelet Európa koordinátorát.

Szakszervezetünk bemutatását követően tájékoztattuk vendégünket a szociális partnerek együttműködési készségéről, a MÁV Rt.-nél folyó szociális párbeszéd problémáiról.

Ezt követően vendégünk adott tájékoztatót az ETF-ben folyó munkáról. Az ETF-ben különös figyelmet fordítanak szakszervezetünkre, mivel Magyarország az Európai Unió egyik közeli belépő országa és ez a tény különösen indokolttá teszi a kölcsönös érdekek mentén való együttműködést.

Simon Dezső

Magyarország az Európai Unió egyik közeli belépő országa

AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ANYAGI HELYZETÜKBŐL ADÓDÓAN ÉVRŐL ÉVRE KEVESEBB SZAKMUNKÁS KÉPZÉSÉT TUDJÁK VÁLLALNI.

36 EZER SCHILLING ADOMÁNYT ADTAK ÁT A MOZGÁSSÉRÜLT FIATALOKNAK

„Vedd kezedbe a saját jövődet”

A LEGIDŐSEBB HÚSZÉVES

Az Osztrák Vasutas Szakszervezet Ifjúsági Szövetsége 2001. október 22-23-án tartotta tisztújító kongresszusát. A rendezvényre a VSZ-t is meghívták vendégként.

Az első munkanapon a küldöttek – 120 ember – meghallgatták és megvitatták a beszámolót, elfogadták az új alapszabályt, ezt követően megválasztották az új elnökséget. Az újonnan választott elnökség 10 tagú, a legfiatalabb elnökségi tag 17, a legidősebb 20 éves. A beszámoló után kialakult vita középpontjába a vasúti szakmunkásképzés jelenlegi nehéz helyzete és bizonytalannak látszó jövője került. Az oktatási intézmények anyagi helyzetükből adódóan évről évre kevesebb szakmunkás képzését tudják vállalni. Gondot jelent az is, hogy a vasutas oktatási intézményekben végzett szakmunkások az elhelyezkedésük során semmilyen előnyt nem élveznek az „utcáról” jelentkezőkkel szemben.

A második munkanapon 23, a jövő érdekvédelmi feladatait megalapozó határozatok elfogadásával folytatta a munkáját a kongresszus. Ezt követően bemutatták a Vasutas Ifjúsági Szövetség új és önálló internetes honlapját. A kongresszus záróképei közül kiemelkedik az a megható pillanat, amikor a küldöttek által a mozgássérült fiatalok részére összegyűjtött 36 ezer schilling adományt átadták.

A kongresszus eseményeit, a küldöttek felelősségteljes és aktív munkáját figyelemmel kísérők meggyőződhettek arról, hogy az osztrák fiatalok képesek a kongresszus jelmondatának megfelelően saját kezükbe venni sorsuk, jövőjük irányítását.

S. D.

Folyik az árufuvarozás átszervezése

A MÁV Rt. igazgatósága döntött az új árufuvarozási szervezet kialakításának intézkedési programjáról

A döntés szerint 2002. január 1-jétől létrejön az új árufuvarozási szervezet, körülbelül 6000 fős létszámmal. A kétlépcsős szervezetnek a Szervezeti és Működési Szabályzata még nem készült el, a konkrét létszámtervet még nem határozták meg. Az előírt határidőket tekintve a MÁV már késésben van.

Ami biztosnak látszik:

- 14 területi árufuvarozási központot alakítottak ki, ami nem követi a forgalmi szakág csomóponti rendszerét;
- Záhony térsége lényegében változatlan marad, ez a második lépcsős (első a központi) szervezet 15. főnöksége;
- a MÁV Rt. KSZ, a Szakági Függelékek, a Helyi Függelékek tartalma automatikusan tovább él, azt csak megállapodással lehet módosítani;
- december 15-éig minden érintett munkavállaló személyre szóló tájékoztatást kap, és létrejönnek a munkaszerződés-módosítások;
- nincs kötelező munkaszerződés-módosítás azért, mert valaki árufuvarozáshoz kapcsolt munkakörben dolgozik;
- automatikus személyi alapbércsökkenés senkinél sem következhet be;
- újabb megállapodásig tovább él az eddigi ösztönzési és jutalmazási rendszer;

DECEMBER 15-ÉIG MINDEN ÉRINTETT MUNKAVÁLLALÓ SZEMÉLYRE SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁST KAP, ÉS LÉTREJÖNNEK A MUNKASZERZŐDÉS-MÓDOSÍTÁSOK

További információk a VSZ-Infóban, illetve a következő lapszámban olvashatók, az éppen aktuális események függvényében.

Orosz Péter

A MÁV vezérigazgatója cserbenhagyta a konferenciát

Szakszervezetünk részvételével XVI. Nemzetközi szállításszervezés szakkonferenciáját rendezte meg Balatonvilágoson a Közlekedéstudományi Egyesület.

A konferencia egyik témája az Európai Unió új, 2010-ig szóló közlekedéspolitikája volt, de a résztvevők megvitatták a magyar közlekedéspolitika megvalósításának hatásait a szállításszervezés és a logisztikai tevékenység gyakorlatában.

Az előadóként felkért személyek közül hiányzott – valószínűleg fontosabb elfoglaltsága miatt - a MÁV vezérigazgatója, de a helyettesítésére kijelölt személy sem ért oda a konferenciára, sőt még a helyettes helyettese sem, így aztán a Vasutas Hírlap tudósítója nem is tudott beszámolni a szereplésükről a MÁV vezetőinek lapjában. Pedig higgyék el, a tudósító ott volt. Egy darabig, míg ki nem derült, hogy őt is átverték.

Veleskei Nótárius

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

A munkáltató rosszul tűri a munkabékét. A munkáltató nem akar megállapodni. Ezt a vállalati kollektív szerződés módosításáról öt hónapja folyó VÉT tárgyalások egyértelműen bizonyítják. A KSZ Mt. miatti szükséges módosításáról a szakmai vita szeptember 28-án konszenzussal zárult. Azóta – 4 tárgyaláson keresztül – a munkáltató által kezdeményezett a tárgykörhöz nem tartozó, a módosítás bevezető és záró részét érintő szövegtervezetről folyik a vita. A vasút vezetése által szorgalmazott megfogalmazás következtében a Hároméves megállapodás és a kollektív szerződés szerves egységet képezve jelenne meg az új KSZ módosításban, mintha osztanák egymás sorsát, ami nem igaz. Mind a Hároméves megállapodás, mind a kollektív szerződés aláírás szerinti hatálya 2002. december 31-ig szól, de egymástól függetlenül.

Vajon mi a végrehajtás alapja?

A két dokumentum egy megállapodási rendszerben való összemosásával a munkáltatónak a kiszámíthatatlan, de legalábbis Mt. szintű munkáltatás előkészítés lehet a célja, vagyis a zavarkeltés.

Köztudott, hogy a VDSZSZ 2001. december 31-re felmondta a Hároméves megállapodást. A munkáltató ezt a tényt felhasználva igyekszik tisztázatlan munkaügyi helyzetet teremteni. A szakszervezetek a KSZ-módosítást ezzel a bevezető és záró résszel nem írhatják alá. A KSZ szakági függelék ez irányú módosítása is – ki tudja miért – ugyancsak nem halad. A problémahalmaz a KSZ Helyi függeléket kötőknél, a munkahelyek szintjén landol. Tisztességtelen az eljárás. A munkáltató a helyzetet újabb útmutató kiadásával kívánja kezelni. Az Útmutatónak nincs se ügyiratszáma, se felelőse. Vajon mi a végrehajtás alapja?

A VÉT a KSZ módosítás fejezetével eljutott abba a fázisba, ami nem kívánatos. A helyzet a munkáltató magatartásának felróhatóan kezd konfliktussá válni. Vajon mit akar a munkáltató elérni vagy kiprovokálni?

Varga Gyuláné

Jog, kötelesség vagy **lehetőség**?

Az Üzemi Tanácsi (ÜT) és a munkavédelmi képviselők (mvk) választására a MÁV RT-nél november 27-28-29-én kerül sor. A munkavállalói részvétellel kapcsolatban mit ír elő a jog?

Az egyes munkavállalónak a jogszabályok lehetővé teszik, hogy munkaviszonyával kapcsolatos érdekeinek érvényesülése érdekében – saját képviseletére – kollégáját megbízza.

Ehhez szavazni kell, választani azt, akiben megbízom. A bizalmi elvnek kell érvényesülnie. Saját képviseletünket olyan személyre kell bízni, akiről tudjuk, hogy jóban-rosszban számíthatunk rá. Szavazni annyit tesz, mint élni a demokratikus joggal. A választási joggal élni kell, de kötelességünk is önmagunkkal szemben!

Felelősek vagyunk saját sorsunkért. Aki szavaz, az beleszól saját sorsába, az törődik jövőjével A demokrácia nem ajándék, a demokráciát tartalommal kell megtölteni, a demokrácia közreműködést igényel. A demokráciával élni kell! Ilyen a szavazati jog gyakorlása. Aki voksol, számon is kérhet! Nehéz idők jönnek. A vasút reformja előttünk, a vállalati jóléti szociális ellátó rendszer átalakítása ugyancsak. Bonyolult alkufolyamatok várnak a tisztséget elnyerőkre. Az EU-csatlakozás is jelentős érdekképviseleti felkészülést igényel. Nem mindegy, hogy az üzemi tanácsban kivel képviseltetjük magunkat, vagy hogy a munkavédelmi képviseletünket ki látja el. A bizalmi elven választott személy – akié a voksunk lesz – nem árt, ha egy erős szakszervezet tagja, pl. a Vasutasok Szakszervezetéé.

Varga

MVJ
TÜV CERT ISO 9001
MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
Tevékenységi körünk:
• vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
• vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
• 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
• Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése
InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása
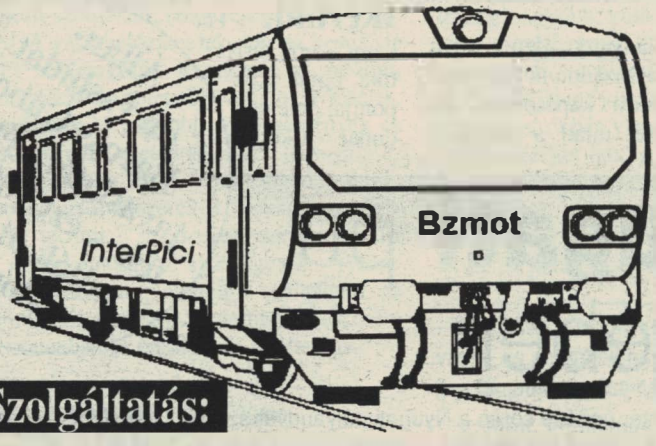

Szolgáltatás:
• láng- és plazmavágás
• nagypontosságú fémmegmunkálás
• szemcseszórás
• alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése
MVJ
9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Újjáépített híd

Elhatároztam, hogy Esztergomnál gyalog lépem át a határt, vagyis lábbal taposom az új lehetőséget, majd megérkezem a szlovákiai Párkányba (Sturovóba).

Azzal a szándékkal érkeztem, hogy a városka történetéről és közlekedési helyzetéről írok, illetve beszélgetek az ott élőkkel.

Mackó úr. Párkány eredeti neve Kakat volt. A rég eltűnt Kakatvár őrizte a dunai átjárót Esztergommal átellenben. A várrendszer töltése messze húzódott északi irányban. Maga a település már Szent István idején állt. A törökök ellen 1541-ben „párkány"-t (töltést) emeltek, ezt azonban az ellenség két évre rá megsemmisítette. Sobieski János lengyel király 1683-ban fényes győzelmet aratott a párkányi csatában, de az ő hadai sem kímélték a városkát. Küzdöttek itt honvédek is 1849-ben, és kivette részét a második világháborúból. A kisvárosnak két barokk templomán kívül egyéb jelentős műemléke nincs. Irodalomtörténeti szempontból érdemes szólni arról, hogy e helyt született Sebők Zsigmond (1861-1916), a Mackó úr és a Dörmögő Dömötör történeteinek írója.

A leány. Esztergom és Párkány között a Dunán való átkelésnek már Kr.u. 170-ből van írott emléke. Marcus Aurelius római császár uralkodása idején a légiók itt keltek át a folyamon. Amikor 1075-ben Esztergom királyi székhellyé vált, a két part között rév működött. A török hódoltság alatt ideiglenes hidat vertek. Állandó vashidat ugyanitt Baross Gábor javaslatára építettek, s ezt 1895-ben adták át a forgalomnak. Ferenc József engedélyével leányáról, Mária Valériáról (1868-1924) nevezték el.

Hosszú álom. Hányatott élete volt a hídnak. Közel negyed évszázadon át folyamatosan jelentett közlekedési kapcsolatot, de 1919-ben véletlen baleset miatt a párkányi oldal első nyílása a vízbe zuhant. A sérült részt két év múlva gyalogközlekedésre alkalmassá tették, majd 1926-ban véglegesen helyreállították. A visszavonuló német csapatok viszont a második világháború végén felrobbantották. És hosszasan aludt, közlekedési szerepét kényszerűségből a komp vette át mostanáig.

Ide-oda. A Duna két oldalán elterülő térségben 400 ezernél több lakos él. Az újjáépített híd közvetlenül megkönnyíti a szomszédos ország felkeresését, tehát a híd idegenforgalmi jelentősége is nagy. Nem említve a távolabbról érkezőket, akik – akár Magyarországról – felkeresik Esztergom régiségeit, történelmi nevezetességit, muzeális értékeit, s átmennek Párkányba is, illetve fordítva: a Szlovákiában lakók érkeznek magyar területre.

Ikerhíd. Párkány a vízi turisztika egyik központja, jelentős dunai kikötő.

Az itt fakadó 28-34 fokos kén- és vastartalmú hőforrás, amelynek jótékony vízét bevezették a „Vadas" termálfürdőbe és a fedett uszodába

Párkány a vízi turisztika egyik központja, jelentős dunai kikötő.

Nemcsak a helyi autóbusz-közlekedés biztosított, de kiterjedt a nemzetközi hálózat is. Szintén igaz ez a vasúti összeköttetésre. A régió további fejlesztésére már megszületett a terv: egy másik híd létesítése. Ez a kamionforgalom lebonyolítására szolgál majd. A helye Komárom lenne, mert kamionforgalomra a Mária Valéri-híd nem alkalmas.

Knédli. Külön érdekességként említjük meg az évenként október végén tartott, hatalmas sokadalom által látogatott szokásos vásárt. Érdemes megkóstolni egy jellegzetes „tót" ételt a főutca egyik barátságos éttermében. A tányéron: sült sertéshús káposztával és knédlivel. Nagyon ízletes, el-

Állandó vashidat Baross Gábor javaslatára építettek, s ezt 1895-ben adták át a forgalomnak

költése élmény. Jóleső érzéssel tapasztaltam, hogy az utca- és az üzlet neveket mindenütt két nyelven tüntették föl. Az üzletek valamennyi alkalmazottja beszél magyarul. A járókelők az érdeklődőknek szívesen adtak felvilágosítást. Vonzó az idegenek számára is az itt fakadó 28-34 fokos kén- és vastartalmú hőforrás, amelynek jótékony vízét bevezették a „Vadas" termálfürdőbe és a fedett uszodába.

Bosszantó. Párkányból ismét gyalogosan, kényelmesen érkeztem vissza Esztergomba. Felszálltam a Bzmot által vontatott 2055 sz. kis szerelvényre. Megismertem a kocsit, hiszen abban utaztam reggel a Nyugatiból. Ezt a kocsit azóta sem sorolták ki, noha a csomagok elhelyezésére szolgáló hely „üres" volt, mert hiányoztak a kis tartórudak. Az illemhely mosdóját leszerelték, ajtaját nem lehetett bezárni, mert a kallantyú hiányzott. Azt is pirulva írom le, hogy az ötvenhárom díjszabási kilométer távolságot a személyvonat másfél óra alatt „győzi le".

Ezek a tények nem erősítik a magyar vasúti közlekedés jó(?) hírnevét.

Dr. Horváth Károly

A Nyugati pu. érdekében

A West-End City Center építése során a Nyugati pályaudvar szociális létesítményei áldozatul estek a városnegyed átalakításának.

A beruházó kártalanítást ígért egy teljesen új szociális épület formájában. A bontásra 1998-ban került sor, az új épület átadására 1999-ben.

A csomópont dolgozói egy évig pincében, konténerben vészelték át a helyzetet egy szebb, jobb épület reményében (a lebontott szociális épületre nem volt panasz, hiszen nem sokkal előtte újították föl).

Az új épület rendeltetés szerinti használhatósága mára megkérdőjeleződik. A garanciális javítások akadoznak. A munkavállalók elkeseredettek, a fürdők használhatatlanok. A helyzet rendezése érdekében a Vasutasok Szakszervezete a MÁV Rt. Vezérigazgatójához fordult, javasolva az ügy kiemelt kezelését, tekintettel a létesítés sajátos körülményeire.

V. Gy.

A **megelőzésre** helyezik a hangsúlyt

Nyilatkozik Bencsik László, a MÁV Rt. Vasútbiztonsági Főosztályának vezetője

Az szeptember 11-i amerikai terrortámadás bennünket, magyarokat is nagyobb óvatosságra ösztökél. A vasút az úgynevezett nyitott üzemek közé tartozik, és mint ilyen nehezebb megvédeni a külső veszélyektől. Biztonságban érezhetjük-e magunkat az állomásokon és a vonatokon, milyen szervezetek gondoskodnak nyugalmunkról, erről kérdeztük *Bencsik Lászlót*, a MÁV Rt. Vasútbiztonsági Főosztály vezetőjét.

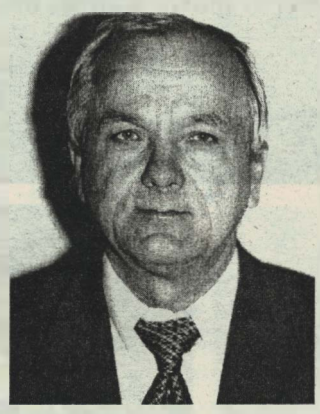

– Ön nemrégiben egy nemzetközi vasútbiztonsági konferencián vett részt. Milyen a MÁV Rt. biztonsága a statisztikák szerint?

– Szeptember 24-25-én Amszterdamban tanácskozott a Nemzetközi Vasútbiztonsági és Rendőri Szervezetek Egyesülete, rövidítve COLPOFER. A napirendek között áttekintettük a vasutakon elkövetett bűncselekmények statisztikáját. Ezek szerint a MÁV Rt. néhány cselekménytípusban jobban, másokban kevésbé érintett. Például Európában évente mintegy negyvenhatezer, a közvélemény figyelmét felkeltő agressziós cselekményt követnek el, amelyből Hollandiában ennek majdnem felét, huszonegy ezret szenvednek el. A MÁV Rt., illetve az ORFK négyszáznegyvenegy, a német vasutak pedig nyolcezer-kétszáz ilyen jellegű eseményt tart nyilván. Általában elmondhatjuk, hogy az utasokat érintő erőszakos cselekmények tekintetében az európainál jobb a hazai helyzet, ugyanakkor a biztonságot szándékosan veszélyeztető események, mint például a biztosítóberendezések rongálása és az árudézsma tekintetében rosszabbul állunk. Talán sokan nem tudják, hogy az öngyilkosság is bűncselekménynek számít. A COLPOFER huszonkét tagországában a múlt évben több mint háromezer öngyilkos választotta a vasutat, ebből sajnos Magyarországon százhat elkövetőt tartunk nyilván.

– A tapasztalatok összehasonlításán túl mi a szervezet célja?

– A COLPOFER húsz éve alakult, és jelenleg is az UIC különbizottságaként is működik tapasztalatcsere. Elsősorban a tapasztalatcsere, az új jelenségek jelzése és az elhárításukra való felkészülés, azaz a megelőzés a szervezet legfontosabb célja. De számos szervezési, elhárítási és megelőzési módszerről tájékoztatjuk egymást. A üléseknek köszönhetően az elmúlt években több olyan új cselekményfajtával ismerkedhettünk meg, amelyek megelőzésére az előzetes információk birtokában a rendőrséggel együtt időben fel tudunk készülni.

– A statisztikai összehasonlítás szerint tehát nem állunk rosszul, de ismerve a gondokat, itthon is van mit tenni.

– Tény, hogy a MÁV Rt. területén évente több mint nyolcezer bűncselekményt követnek el. Az egyik gondot az okozza, hogy nem minden eseményt jelentenek be. A jelzés hiánya miatt számos bűncselekmény felderítetlen marad, illetve az azok elleni védekezés is lehetetlenné válik. Érdekes módon például a vonatokon, állomásokon elkövetett cselekményeknél a legtöbb jelzést a rendőrségtől kapjuk, a munkatársaink sajnos e tekintetben nem elég aktívak. Sokszor megelégednek azzal, hogy rendőrt hívnak, pedig minden esetben jelenteniük kellene a rendkívüli eseményeket.

Európában évente mintegy negyvenhatezer, a közvélemény figyelmét felkeltő agressziós cselekményt követnek el

– Mostanában egyre több rendőrt látni a pályaudvarokon és a vonatokon.

– Az Országos Rendőrfőkapitánysággal 1992-ben kötöttünk együttműködési megállapodást, amelynek köszönhetően több vasúti alosztály és rendőrörs összesen kétszázhúsz rendőre teljesít szolgálatot rendszeresen a MÁV Rt. területén. A vasúthálózatot tekintve ez kevés, de ezenfelül a Készenléti Rendőrség is besegít, akik a legveszélyeztetettebb vonatokat kísérik. Őket vezénylik ki nagyobb sportesemények és más rendezvények esetén is. Ennek támogatására nemrégiben egy vasúti kocsit átalakítottunk. Ezt a mozgó őrsöt felszereltük azokkal az eszközökkel és technikával, amelyek tartós rendőri akciók lebonyolításához szükségesek. Nyáron például a Balaton partján látott el szolgálatot, de bevetésre került már más, hosszabb beavatkozást igénylő esetekben az ország más területein is.

– Melyek a továbblépés lehetőségei?

– A rendőrséggel kötött megállapodást 1999-ben korszerűsítettük, amihez a határőrség is csatlakozott. Értékelve az addig eltelt időszakot, kibővítettük és pontosítottuk az együttműködésünket. Például hatékonyabb az együttműködés a közlekedési balesetek után a vasúti forgalom mielőbbi újraindítása érdekében, illetve a közbiztonság fenntartásában. Ennek érdekében vasúti ismeretekből rendszeresen oktatjuk a rendőröket. Az együttműködés ellenére hiányzik a speciális vasúti rendőrség, amely korábban Magyarországon is működött, illetve számos európai vasúton teljesít szolgálatot. Bár az ezer vasútőrt foglalkoztató Vasútőr Kft. a megelőzés szempontjából jelentős segítséget jelent, nem pótolja a vasúti rendőrséget.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ELLENÉRE HIÁNYZIK A SPECIÁLIS VASÚTI RENDŐRSÉG, AMELY KORÁBBAN MAGYARORSZÁGON IS MŰKÖDÖTT, ILLETVE SZÁMOS EURÓPAI VASÚTON TELJESÍT SZOLGÁLATOT

– Milyen más hatósággal működnek együtt?

– A Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal és a Határőrséggel is szoros kapcsolatokat ápolunk. Mindkét szervezettel az együttműködés számos tartalékot rejt. Érdekes, hogy összehasonlítva az európai vasutakkal, a katasztrófavédelmi tervek tekintetében jobban állunk, bár ezeket nálunk is folyamatosan meg kell újítani. Nyugaton viszont a vagyonvédelem technikai feltételei, mint például a térfigyelő rendszerek, fejlettebbek. Az ottani tapasztalatokat figyelembe véve itthon is tervezzük, hogy a jövőben minden jelentős vasúti csomópontot alkalmassá tegyünk kamerákkal történő megfigyelésre. Bár ennek kiépítése a jelentős költségek miatt éveket vehet igénybe.

– A szeptemberi terrorcselekmények mennyiben változtatták meg a vasútbiztonsági szervek együttműködését?

– Az amerikai események egyértelműen a nemzetközi együttműködés szorosabbá tételét ösztönzik, amely meg is valósul. Például az olasz, a francia, az angol és a német rendőrség és a vasutak, amelyek országaiban a veszélyeztetettség nagyobb, külön szakmacsoportot hoztak létre a módszereik összehangolására. Sajnos a vasutak teljesen nyitottak, ezért sokkal nehezebb az ott megjelenő közönség ellenőrzése, mint például a metrókban vagy a repülőtereken. Itthon is intézkedéseket tettünk a fontos üzemi épületek fokozottabb felügyeletére, az üzemi belterület, objektumok védelmére. A megelőzés a legfontosabb, ami elsősorban éberséggel, az üzemi területek gondosabb megfigyelésével érhető el.

– Ön szerint a mennyire veszélyeztetett a magyar vasút, és megfelelően felkészültek-e egy esetleges támadás hatásainak enyhítésére?

– Mint említettem, folyamatos kapcsolatot tartunk azokkal a szervekkel, amelyek az elhárításban jártasak. Például évente több bombariadóval fenyegetik a vasúti épületeket. Bár a számuk a múlt évihez képest csökkent és a fenyegetések többnyire nem valódiak, de minden bejelentést komolyan kell venni. Megvannak a végrehajtási tervek és a módszerek, hogy kezelni lehessen a veszélyes, illetve az annak tűnő helyzeteket. Ennek érdekében az érdekelt szervek munkáját gyakorlatok lehetőségének biztosításával is segítjük.

Karácsony Szilárd

Üzemi Tanácsi Választáso

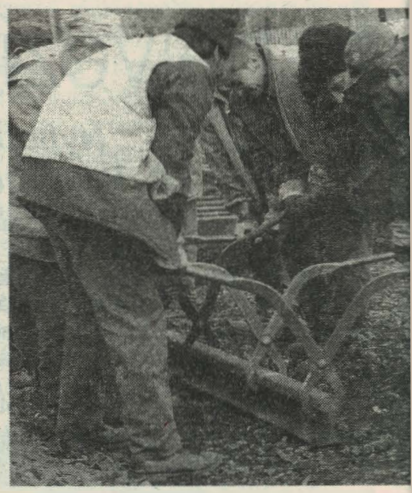

Becsülete
mu
tisztesség
meg

„Nem elég jóra vágyni, a
S nem elég akarni, de te

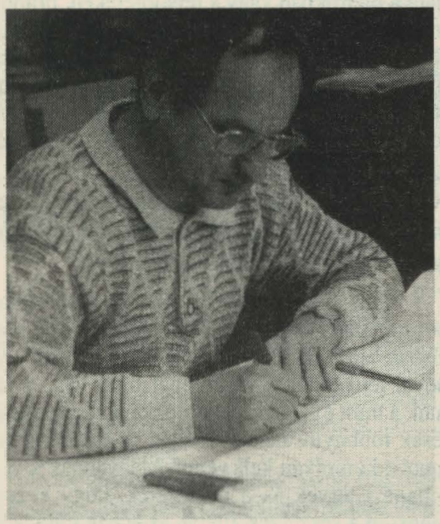

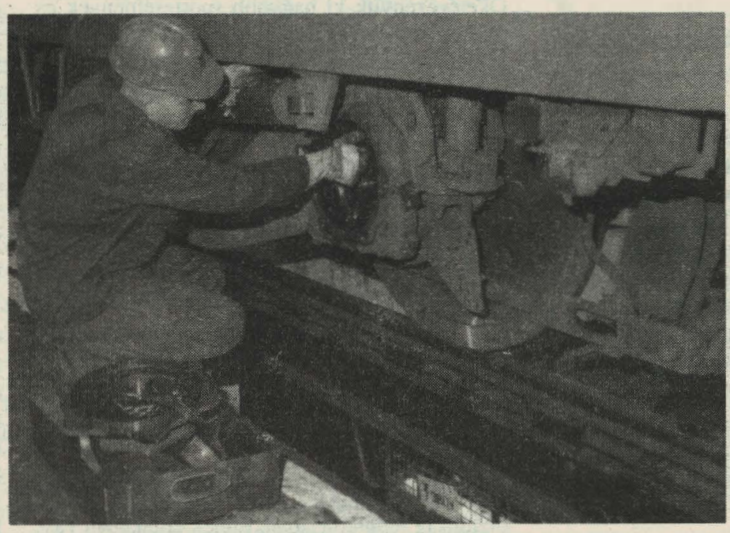

Válaszd a Vasutasok S

2001. november 27–28–29.

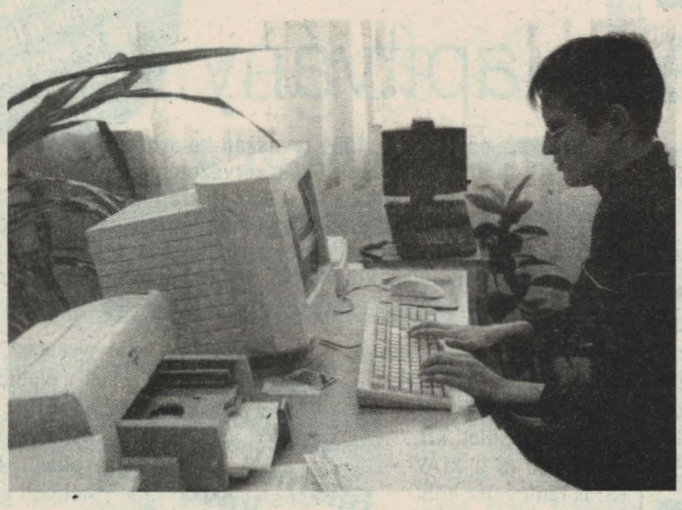

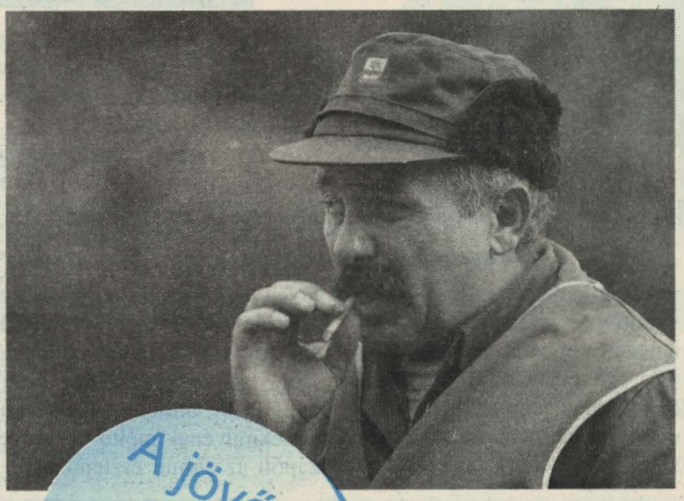

A jövőnk függ a döntésedtől!

áért

lhetést!

karni kell,
enni kell!" (Váci Mihály)

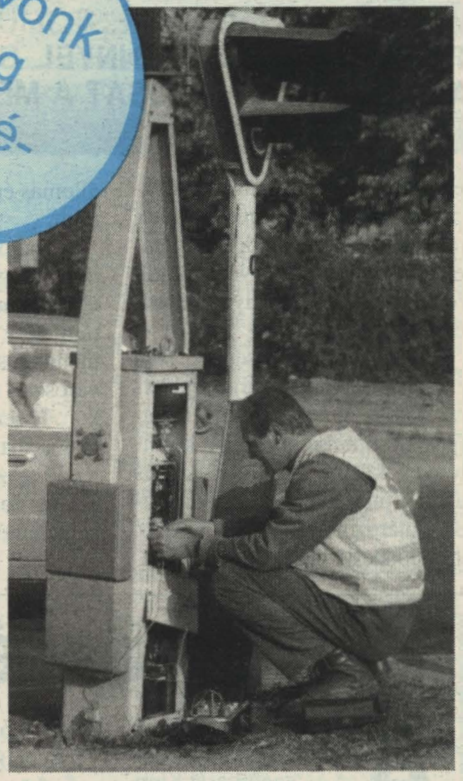

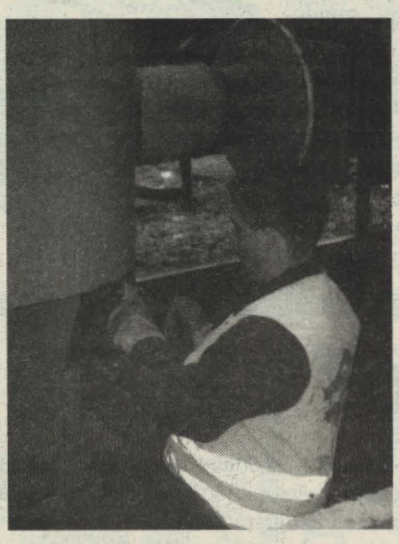

akszervezete jelöltjeit!

Új otthon

Minden megújult, megszépült

Új székhelyén tartotta őszi taggyűlését a Vasutasok Szakszervezete dunavarsányi nyugdíjas alapszervezete. Sokéves várakozás előzte meg a szervezet elhelyezési gondjainak megoldását.

Aki egy évvel ezelőtt járt Dunavarsány állomáson és környékén, megdöbbenéssel láthatta az elnéptelenedett épületek siralmas állapotát. Az elhagyott épületekből elloptak minden mozdíthatót, ajtókat, ablakokat, némelyeket tokostul. A félig-meddig bedeszkázott helyiségek hajléktalanok, „csövesek" siralmas éjjeli menedékhelyévé váltak. Az épületeket ember magasságú gaz vette körül szemérmesen, valamelyest elfedvén őket.

Az egyik ilyen cseppet sem szívderítő látványt nyújtó épületben „lakott" a helyi vasutas nyugdíjasok csoportja, méltatlan körülmények között. A sok évtizedes vasutas múltú idősek képviselőinek határozott fellépése, a MÁV Rt. Budapesti Igazgatósága, valamint a Dunavarsányi Önkormányzat segítő támogatásának nyomán jelentős változások történtek az állomáson és környékén.

A fent vázolt állapotokat ma már el is felejthetjük, mivel minden megújult, megszépült. A városnak ez a „kapuja" igen jó benyomást kelt az érkezőkben és megnyugvást a helyi idős vasutasokban, nem túlzás, a helyi lakosokban is. A település falumúzeumot, gépkocsiparkolót, vasutas nyugdíjas otthont, millenniumi emlékművének méltó környezetet kapott az elmúlt esztendőben. Az állomás épülete is jelentősen megújult.

VÁLLALKOZÓ HELYI FESTŐMŰVÉSZ VASUTAS TÁRGYÚ FALFESTMÉNNYEL SZERETNÉ MEGAJÁNDÉKOZNI VÁROSÁT A MEGÚJULT VÁRÓTERMI FALAKON

A változások szembetűnőek, és mint megtudtuk, ez még nem a végeredmény. Vállalkozó helyi festőművész vasutas tárgyú falfestménnyel szeretné megajándékozni városát a megújult várótermi falakon. Jó lenne, ha szándéka megvalósításában segítséget kapna, ez lenne igazán a mű befejezése.

Úgy gondolom, a példa követése érdemes.

H. K.

Tízéves alapítvány

Mind többen vannak azok, akik ma már nem idegenkednek helyzetük feltárásáról és segélyek kérelmezésétől

Tíz esztendeje, 1991 tavaszán határozta el a Vasutasok Szakszervezetének elnöksége, hogy elfogadja a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete javaslatát, és alapítványt hoz létre a vasutas intézmények nyugdíjasainak támogatására. Egy évtizede segíti az alapítvány a méltatlan feltételek között élő, ilyen helyzetbe kerülő nyugdíjas vasutasokat.

Az alapítványt az elmúlt tíz év alatt számtalan VSZ-alapszervezet, önálló egyesület, kft., az alapító és a MÁV Rt. is támogatta, többen évről évre folyamatosan. Nem maradt eredménytelen az önadózó vasutasok megszólítása sem, személyi jövedelemadójuk 1%-ának megajánlásáért. Ahol minden fillérnek helye van, a kevésért is köszönet jár. A pénzforgalom az elmúlt évtized alatt meghaladta a húszmillió forintot, az alapító összeg negyvenszeresét. A támogatások hozadékából az első évtized alatt 2872 kérelmezőnek összesen 13 millió 173 ezer forintot ítélt oda a segélyezési bizottság a kuratórium felügyelete mellett.

Ahol minden fillérnek helye van, a kevésért is köszönet jár

Az alapítványt gondozó testület – kuratórium – napjainkig számtalan tapasztalatot szerzett a rászoruló vasutas nyugdíjasok élethelyzetéről, körülményeiről. Alapvető megállapítás, hogy az elmúlt évtizedben nem csökkent, inkább nőtt a rászoruló nyugdíjas vasutasok száma. Mind többen vannak azok, akik ma már nem idegenkednek helyzetük feltárásáról és segélyek kérelmezésétől. (Korábban restellték, szégyellték állapotukat, szegénységüket.)

Sajnálatos, hogy a viszonylag szigorú feltételek és a véges lehetőség miatt sokan nem részesülhetnek a számukra sokat jelentő segélyben, miközben helyzetük semmivel sem jobb másokénál. Napjainkig sok-sok, hasonló célú alapítvány jött létre az országban, s emiatt a támogatók sorbaállítják a kérelmezőket.

Bízunk benne, hogy a rászorultság belátható időn belül csökken, netán meg is szűnik. Addig viszont nekivágunk a második évtizednek, tovább házalunk támogatást remélve az alapítványra szoruló nyugdíjasok érdekében, amiért máris köszönetet mondunk az ő nevükben is.

Hegedüs Károly,
az alapítvány kuratóriumának elnöke

Vasúttörténeti Alapítvány

A veszprémi Baross Gábor Vasútmodellező és Vasútbarát Klub nagyszerű szervezésében a közelmúltban tartották meg a X. Nemzetközi Vasútmodell pályázatot és kiállítást. Az angol, holland és román modellezők mellett a magyarok között sikerrel szerepeltek a szegedi pályázók és kiállítók.

A Vasúttörténeti Alapítvány Vasútmodellező Baráti Köre a TT-s terepasztalával és 222 darab vasútmodellel jelent meg. A Kör alig tíz hónapja működik hivatalosan, és az első megmérettetésen nagyszerűen helytállt. Gombos Mihály nyerte el a házigazdák által alapított „Vándordíjat" a Lillafüredi Állami Erdei Vasút keskeny nyomközű motorvonatának HOe méretű modelljével, Kiss Árpád I. helyezést kapott TT-s sínfektető szerelvényéért, míg Lőcsei Dezső az átalakított MÁV M 62,301-es mozdony TT-s modelljéért II. helyezést ért el.

Az ugyancsak szegedi Domonkos András vasútmodellező a megfelelő kategóriában szintén I. díjat nyert V 63-as villamosmozdony HO-s modelljével. A terepasztalok és modellek tarkaságát tovább színesítették a Vasúttörténeti Alapítvány gondozásában lévő és időszakosan vándoroltatott III. Országos Vasutas Fotópályázat fényképei.

Nagy József
kurátor

Sajnálatos, hogy a viszonylag szigorú feltételek és a véges lehetőség miatt sokan nem részesülhetnek a számukra sokat jelentő segélyben

Köszönet az 1%-ért!

A Miskolci Vasutas Sportlövő Egylet köszönetet mond mindazoknak, akik a 2000. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át lövészegyletünk támogatására ajánlották fel. A befolyt 83 ezer 35 Ft-ot az egylet működtetésére és fenntartására (56 ezer 469 Ft), valamint a sportolóink versenyeztetésével kapcsolatos kiadásokra (26 ezer 566 Ft) fordítottuk.

MVSE Elnöksége

Munkavállaló Nők II. Országos Konferenciája

A legnagyobb kisebbség

„Egyenlő értékű munkáért egyenlő bért”

Mottó: „A világ mai állása megköveteli, hogy a nők kevésbé legyenek visszafogottak és nagyobb léptékekben álmodjanak, tervezzenek, cselekedjenek/kockáztassanak!”

(Charlotte Bunch)

Október 10-én a Vasas Szakszervezeti Szövetség székházában rendezték meg a Munkavállaló Nők II. Országos Konferenciáját. A konferencia támogatója a Fridrich-Ebert Stiftung (FES), főszervezője az MSZOSZ Női Választmánya volt, megrendezésére a hat szakszervezeti konföderáció nőszervezeteinek összefogásával került sor. A tanácskozáson az ágazati, szakmai szervezetek női aktivistái, civil szervezetek nőképviselői vettek részt mintegy kétszázan.

A MUNKÁLTATÓKAT TÖRVÉNYILEG KÖTELEZNI KELLENE ÚJ MUNKAÉRTÉKELÉSI RENDSZEREK KIDOLGOZÁSÁRA

A konferencia napirendjén szereplő kérdések: – az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért” elvének érvényesülése; – a Munka Törvénykönyve módosítása az esélyegyenlőség tükrében; – a Munka Törvénykönyve módosításából adódó szakszervezeti feladatok; – kollektív alku és az esélyegyenlőség.

Első előadóként Krén Ildikó, a FES munkatársa adott tájékoztatót az alapítvány által elindított „egyenlő bért egyenértékű munkáért” című projekt tapasztalatairól. Négy országban: Ausztriában, Németországban, Olaszországban és Magyarországon vizsgálták a bérek alakulását. Általános tapasztalat, mondta, hogy a férfiak és a nők közötti bérkülönbségek minden országban jellemzőek. A nőknek átlagosan 20%-kal kevesebb a jövedelmük. A projekt elindítása nagyon hasznos volt, sok tanulsággal szolgált, többek között: a szakszervezetek úgy tehetnek legtöbbet a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesüléséért, ha tartalmas, a nők érdekeit is figyelembe vevő kollektív szerződéseket kötnek. Pócs István szociológus a Heim Pál Kórházban készített tanulmányról beszélt. A bérviszonyokat vizsgálva megállapították, hogy minden foglalkozási körben a férfiak jövedelme magasabb, mint a nőké. A különbség 10-20%-os a nők rovására. Az egészségügy területén is szükséges a munkaértékelési rendszer felülvizsgálata. Diszkriminációt tapasztaltak a karrierutak alakulásában is. A nők a gyermekvállalás után többnyire csak alacsonyabb presztízsű munkakörökbe térhetnek vissza.

Czuglerné dr. Iványi Judit jogtanácsos a Munka Törvénykönyve módosításából adódó szakszervezeti feladatokról szólt. Az Mt. módosítása során a nőket közvetlenül érintő két kérdésben történt változás: a közvetett diszkrimináció fogalma és tilalma, valamint az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért” elve a törvénybe került. A szakszervezetek egyik fontos feladata, hogy olyan munkaértékelési rendszereket lehessen kidolgozni, amelyek biztosítják az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért” elvének gyakorlati érvényesítését. Szükséges lenne, hogy a Munka Törvénykönyve a nők (mint a „legnagyobb kisebbség”) számára külön pozitív diszkriminációt is megfogalmazzon.

Gyulavári Tamás egyetemi tanár az előző előadó gondolatmenetét folytatva szintén az Mt. módosításáról beszélt az esélyegyenlőség tükrében. Gond, hogy az Mt. módosítása csak általánosságban fogalmazza meg: „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért”, de a gyakorlati megvalósításra nem utal. A munkáltatókat törvényileg kötelezni kellene új munkaértékelési rendszerek kidolgozására. Hangsúlyozta: a szakszervezeteknek a kollektív szerződéskötések során van mozgásterük, elérhetik (és el kell érniük), hogy a kollektív szerződésekbe a nőknek kedvező szabályozások kerüljenek.

Dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke a kollektív alku és az esélyegyenlőség kérdéseiről tartott előadást. Az európai uniós országokban tapasztalható, esélyegyenlőséget teremtő gyakorlatokról tájékoztatva igyekezett ráirányítani a figyelmet arra, hogy mit lehet és kellene tenni nálunk is azért, hogy a nők esélyegyenlősége minél inkább megvalósuljon. Elsődleges feladat: vizsgálni, mi okozza az esélyegyenlőtlenségeket. A nők és férfiak közötti egyenlőség és különbség kérdéséről szólva mondta: a társadalom csak az írott jog szintjén ismeri el a nők családi terheit, a gyakorlatban sajnos nem. Pedig ahhoz, hogy érvényesülhessen esélyegyenlőségük, szükséges volna a foglalkoztatásuk terén a pozitív diszkrimináció alkalmazása is. Példaként említette: Ausztriában kimondják, hogy az álláshirdetéseknél a nőket előnyben kell részesíteni. Olaszországban is alkalmaznak pozitív diszkriminációt a nők foglalkoztatása terén. Főbb tennivalóink: – foglalkoztatási akcióterveket kell készíteni; – felül kell vizsgálni a kollektív szerződéseket, hogyan jelenítődnek meg bennük a nők érdekei; – javasolja áttekinteni a munkaértékelési, bérbesorolási rendszereket; – újra kell gondolni a munkáltatók humánstratégiáját, különös tekintettel a nők pozitív diszkriminációjára.

Előadása befejező részében az elnök szólt azokról az érdekvédelmi eredményekről, amelyeket a vasutasszakszervezetek értek el a kollektív tárgyalások során a MÁV Rt.-nél, a VSZ Női Tagozatának kezdeményezésére, a kisgyermekes anyák munkajogi védettségének erősítésében. 1998-tól a MÁV Rt. Kollektív Szerződése a gyermekgondozást igénybe vevők részére egyéves felmondási védelmet biztosít az Mt.-ben rögzített 30 napos védelemmel szemben. A Hároméves megállapodásban pedig megfogalmazták, hogy a gyesen, gyeden lévők, valamint a sorkatonai szolgálatot teljesítők helyettesítése csak határozott idejű munkaszerződéssel történhet. A Vasutasok Szakszervezete a nők esélyegyenlőségének megteremtése és erősítése érdekében az érdekegyeztető tárgyalásokon kezdeményezte a szociális fórum összehívását, a bértarifarendszer, a munkaértékelési módszerek átdolgozását, a kötetlen munkaidőnek főként a nők által ellátott munkakörökre történő kiterjesztését.

A Munkavállaló Nők II. Országos Konferenciája tartalmas tanácskozás után követeléscsomag elfogadásával fejezte be munkáját. A nők hátrányainak csökkentése, illetve megszüntetése, az esélyegyenlőség tényleges érvényesülése érdekében a résztvevők szorgalmazzák többek között az esélyegyenlőségi törvény megalkotását, esélyegyenlőségi bizottságok létrehozását a munkahelyeken, a kollektív szerződések felülvizsgálatát, az egyenlő értékű munkát mérni képes munkaértékelési rendszer kidolgozását.

Kollár Sándorné

Köszönet az 1%-ért!

A Vasutas Reuma Alapítvány/MÁV Kórház Budapest Reumatológiai Osztály 2000-ben az állampolgárok személyi jövedelemadójának 1 %-ból köszöni a kapott 45 ezer 586 Ft-os támogatást. Ezen összeget a mozgásszervi betegek kezelését szolgáló rehabilitációs eszközök vásárlására tartalékolja.

Dr. Sárközi Anna-Mária
osztályvezető főorvos, az orvostudomány kandidátusa, a kuratórium elnöke

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

Mi van **a puttonyban?**

Akkoriban én és a húgom elég sok rossz fát tettünk a tűzre. Főleg szigorú anyánk fenyegetett, majd meglátjuk, nem kapunk semmit a Mikulástól. Mi aztán a szokásosnál is alaposabban pucoltuk ki a cipőnket, hátha a suvick ragyogása elhomályosítja viselt dolgainkat. És a két pár cipő szokás szerint kikerült az ablakba.

Reggelre aztán lett nagy meglepetés. Nem volt bennük semmi, csak a szokásos virmaga a csillogó, édes és finom csomag, sok egészségesen pezsgő Széchenyi Plusz tablettával körítve. S ráadásul közben tisztán látom, hogy a kormány Mikulásához közel álló családok, ügyfelek, párthívek, s egyáltalán a tehetősek ablakai roskadoznak a kormány mikulásajándékaitól. Igazi mikulás-csomagokat csak a fideszes vezetésű települések kapnak.

AZTÁN HA A VASUTAS NETÁN BALESETET SZENVED, BEKERÜL A TRAUMATOLÓGIÁRA, AHOL AZ ORVOSOK IS MÁR BECSÜLETTEL BEVALLJÁK, HOGY NEM FOGJÁK TUDNI ELLÁTNI

A TÖBBIEK MEG CSAK ÉNEKELHETIK, HOGY „DEBRECENBE KÉNE MENNI!"

gács meg újságpapírba csomagolt feketeszén. Ugyanolyan, mint amilyet a pincében tároltunk. Ezt hozta volna a Mikulás? Anya határozottan, apa jóval kisebb meggyőződéssel bizonygatta, hogy a rossz gyerekeknek csak ez jár. A húgom azonnal sírva fakadt, én igyekeztem tartani magam, de a csalódástól és a dühtől elfutották szememet a könnyek. "Szemét a Mikulás, nem igaz, hogy mindig rosszalkodtunk, azért néha voltunk jók is", hüppögtem. Közben a húgom már hangosan és kétségbeesetten zokogott. Erre anya azonnal elővett két csomag franciadrazsét, mindkettőnk kedvencét, hogy ezt még éjjel hagyta nála a Mikulás, hogy csak akkor adja oda nekünk, ha megfogadjuk, hogy ezután már nem veszekszünk egymással, és jók leszünk. A csomagot mohón én fogyasztottam el először, aztán a maradékon jól összevesztünk a húgommal, aki persze a sajátjából egy szemet se akart adni. Délutánra már megint veszekedésünktől volt hangos az egész ház.

A régi történet azért jutott most az eszembe, mert úgy érzem, hogy újra gyereknek néznek, és rosszul próbálnak megnevelni. A kormány Mikulása megintcsak szenet és virgácsot ad a többségnek, így nekem is, de nem azt mondja, hogy büntetésből marad el a jó, hanem, hogy a virgács meg a szén, az Ha valahol egyáltalán, hát ott épül, fejlődik a falu, a város. A többiek meg csak énekelhetik, hogy „Debrecenbe kéne menni!". A királyi tévé, a Malév megkap minden támogatást. A Dunaferr egész vezetését lecserélték, kit érdekel, hogy az eddig nyereségesen működő vállalat most már veszteséget termel. A vasutasoknak minden évben késhegyig menő bérharcot kell folytatniuk a megélhetésért. De az ápolónők még sztrájkkal sem fenyegetőzhetnek, miközben minden fizetési borítékuk felér egy arcul csapással.

Aztán ha a vasutas netán balesetet szenved, bekerül a traumatológiára, ahol az orvosok is már becsülettel bevallják, hogy nem fogják tudni ellátni.

De Mikola szerint az egészségügy sikerágazat, ajándék a népnek, ki is tüntette az ágazatban végzett jó munkájáért minden fellelhető rokonát. Schlett Csaba a Fideszpereputty cégeinek és azok adósságainak eltüntetője meg ártatlan bárányka. És lehetne még sorolni a kormány puttonyából jósszívvel nekünk ajándékozott szénd arabokat.

Én akkor, régen, legalább nem hittem többé a Mikulásban.

ANYA HATÁROZOTTAN, APA JÓVAL KISEBB MEGGYŐZŐDÉSSEL BIZONYGATTA, HOGY A ROSSZ GYEREKEKNEK CSAK EZ JÁR

Mező Ferenc

Mező **félpercesek**

Mező Ferenc költő fogta magát, végigpergette eddigi éveit, kiválasztotta jelentős életszeleteit és megírt belőlük ötvenet. Ezekből lett a négy ciklusba rendezett kisprózakötet, a Skót nadrág.

Műfaj dolgában mondhatni, irodalmi önéletrajzról van szó: sorskronológia a kis Feritől a felnőtt Ferencig. Az időtlenség kora ciklus darabjainak, egyúttal a szerző gyerekkorának színtere a keresztelő-istentisztelet-temetés keretezte vecsési református parókia. Történetek sarjadnak főzelékbe rajzolt turulmadárról, fekete és piros krampuszról, a levágott lábú Lidi néniről és a büntetési céleszközről, a fakanálról. Átlibben a történelem az ötvenhatos zászló és a kanadai nagybácsitól jött kacatok képében, a kiskamaszkor az életvidám és iszákos vasalónővel, a bunkerben felakasztott és félig elrohadt SS- katonák lidérces kalandjával s a lagzival, ahol a szerző felnőttes rutinra tesz szert a szalonspicc-technikát illetően.

Mint címe is sejteti, a Vágyak ébredése ciklus darabjai a pubertás fiú szellemi érlelődése mellett a serkenő szexuális ösztön kibontakozásáról szólnak. Feltűnik reménytelen szerelemként a nagy mellű Klári, az iskolai csibészkedések fílingjében Boglárka és Gizi, hogy feltegye a koronát. Technikumi balfékségen, elodázott albérleti pásztorórán, seregbeli csalódáson, egyetemi éveken keresztül vezet az út a felnőttkorba.

Akár a hetvenes-nyolcvanas évek közállapotának, közérzetének mindennapjaira lehetnek ráutaló epikai kortörténetei a Botrányok, költözések etűdök. Mámoros szerelemi beteljesülés, házasság, kiürülés, válás és újfent szerelem, majd megalázó megcsalatás, vérre menő viaskodás, alkoholba fulladó kapcsolatvég. Vívás a méltó életért, a belső tartásért, a túlélésért valamennyi darab cipeli a súlyt, hogy aztán az utolsó ciklusban megpihenjen egy fél unicum, egy pacal, egy fröccs és egy sárga mackós asszony árnyalta léthelyzetben.

Mező Ferenc félpercesei gyermeki naivitásról, emberi öröm-bánat tusákról mesélnek. Őszinte vallomás kedves humorral, költői ihletéssel, olykor egy-egy groteszk fintorral. Alighanem rólunk is szól, közép-európai kisszerűségünkről és nagyszerűségünkről.

Szemethy Imre rajzaival egy kézbesimuló kötet, gondolkodtató, szórakoztató.

Váczy András

Vissza kell állítani a vasúti munka megbecsülését, tekintélyét

– Beszélgetés Bába Vincével

Hűvös és borongós volt az idő azon az októberi napon, amikor háromfős ki csatapunk Párkányba érkezett. Ez azonban nem akadályozott meg bennünket abban, hogy – a hídavatás friss örömében lubickoló határ menti városkában – jó hangulatban hasznos ismereteket szerezzünk a helyi szakszervezeti munkáról. Erről házigazdánk, a tapasztalt érdekvédő, Bába Vince gondoskodott, aki szakmai beosztása szerint a MÁV Rt. Északi Gépészeti Főnökség (ÉGF) Szob-Sturovó-Vác részleg vontatási főművezetője, egyszersmind a VSZ választmányának, a Budapest Nyugati pályaudvar VSZ-szb tagja, valamint az ÉGF főbizalmija, az üzemi tanács általános elnökhelyettese.

● Kezdjük talán a munkahelyi közérzettel ajánlottan, ami persze nem választható el a szobi térség viszonyaitól, a társadalmi problémáktól.

– Munkahelyünk általános helyzete romló. Miben fejeződik ez ki? A MÁV átszervezése folyamatban van, de kevés az ismeretünk erről, s ez bizonytalansági tényezőt jelent. Vonatkozik ez mind a vezetőkre, mind a dolgozói körre, a végrehajtó szolgálatra. A munkahelyi bizonytalanság párosul a társadalmi, családi gondokkal, vagyis a megélhetés nehézségeivel, problémáival.

● Kicsit konkrétabban?

– A politika két pólusa közötti ádáz küzdelem – a parlamentben, a közéletben – érezteti hatását a munkahelyen és a lakóhelyi közösségekben is. A mi térségünk – Pest megye északi sarka, Szob és vidéke – a központi akarat ellenére még mindig leszálló ágban vergődik. Nagyon sok munkahely szűnt meg a térségben. S minthogy a vasút volt a legnagyobb munkáltató, ezért a MÁV Rt. jelenlegi helyzete nagymértékben hatással van e térség lakóinak életkörülményeire és kedvezőtlenül befolyásolja a MÁV-on belüli munkahelyek légkörét, hangulatát is.

● A megszűnt munkahelyek után nem teremtődtek újak?

– Kis mértékben létesültek az utóbbi időben, de ne feledjük: a polgárok számára nem pusztán a munkahely megléte fontos, hanem az emberhez méltó munkavégzés lehetősége, a bánásmód, a konkrét munkakörülmények, az egészség védelme, amelyek sajnos kifogásolhatók.

● Gondolom, egy határforgalmat lebonyolító vasúti csomópontnak ráadásul sajátos vonásai is vannak. Melyek ezek?

– A MÁV bevételi forrásainak legjelentősebb tényezője a nemzetközi áruszállítás, tranzit, export-import, amelyek közül fajlagosan a legkisebb költségráfordítást a tranzitszállítás igényli, ugyanakkor magas színvonalú elegykezelés és elegytovábbítás esetén a legnagyobb hasznot hozhatja. Ebben a tevékenységben növekedés tapasztalható, a nemzetközi szabályzatok alapján egyre nagyobb az igény a munkánkra.

Sajnálatos azonban a folyamatos, spontán létszámcsökkenés. Sok dolgozó nem éri meg a nyugdíjas kort. Ugyanakkor viszont kevés fiatal és jól képzett munkavállaló választja munkahelyéül a vasutat, pedig már több szolgálati helyen nyíltan vagy burkoltan munkaerőfelvételt hirdetnek. Úgy tűnik, hogy a jól képzett vasutasok hiánya csak majd az esetlegesen növekvő balesetek számából vagy a kaotikus állapotokból fog kiderülni a vezetés számára.

● Ilyen gazdasági és foglalkoztatási környezetben milyen lehetőségei vannak a munkavállalói érdekvédelemnek?

– A jelenlegi dolgozói állomány már minimálisan 20-25 éves munkaviszonnyal kezdődik. Az elmúlt évtized sokszoros létszámcsökkentései során többszörösen megmérettettek és szakmájukat szerető, munkájukat jól végző, megbecsülésre érdemes vasutasoknak bizonyultak. Tények bizonyítják, hogy a munkahelyi és társadalmi problémákkal, konfliktusokkal kapcsolatban igen nagy a teherbíró képességük. Ezzel azonban nem volna szabad visszaélni.

Napi tapasztalat ugyanis: a vasutas ritkán szól, ritkán követel ugyan, ám ha mégis ezt teszi, akkor annak nyomós oka van, ezért ajánlatos azt figyelembe venni. Vagyis: vissza kell állítani a vasúti munka anyagi és erkölcsi megbecsültségét, tekintélyét. A vezetés nem feltétlenül akarja ezt kimondani, jóllehet a szakszervezet igényei megalapozott dolgozói követeléseken nyugszanak.

● Az aktuálpolitika mennyire és hogyan befolyásolja a szakszervezet munkaharcát s általában a munka világát?

– A munkáltató és a munkavállaló alapvető érdekei egybeesnek, csak ennek a felismerését – esetenként – gátolja az aktuálpolitika. A MÁV szerepvállalása a nemzetgazdaságban sűrűn változik a körülmények hatására. Dönteni kellene például a vasút-közút rangsorának kérdésében.

Ily módon a munkahelyekre beszüremlik a politika. A munkahelyeken az aktív politizálás természetesen kerülendő, de a munkáltatói és munkavállalói érdekeknek – együttesen vagy egymás ellenében – képviseletet kell kapniuk. Ennek útja – a mai lehetőségek alapján – csakis a szakszervezeteken keresztül haladhat. Mind ez az rendszer lényegét tekintve a gazdasági szférára korlátozódik, ezért politikai megjelenésének a pártpolitikától függetlennek kell lennie.

Az 1994 és 1998 között a szakszervezeti mozgalmat ért kedvezőtlen hatások is rámutattak arra, hogy nem szabad választási szövetségben, személyi ambíciók támogatásában gondolkodni, amikor a MÁV Rt. helyzetét és jövőjét kívánják javítani, erősíteni.

Emlékezzünk csak: a szakszervezetek felvállalták az érdekképviseletre vonatkozó önkorlátozásokat a munkabéke érdekében, ám amikorra az eredmények jelentkeztek, az éppen aktuális politikai hatalom elvesztette azt a lehetőségét, hogy honorálja a szakszervezetek korábbi önkorlátozását, egyebek mellett a Munka Törvénykönyvének kedvezőbb irányú változtatásával.

Ezekről a tanulságokról nem lenne szabad megfeledkeznünk.

Kárpáti Sándor

Köszönet a támogatásért

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik a személyi jövedelemadójuk 1%-át a **Vasutas Kulturális Alapítvány** részére ajánlották fel.

A támogatásból származó bevételt, a 24 ezer 749 Ft-ot alaptőkénk növelésére használtuk fel.

Simon Dezső,
a VKA kuratóriumának elnöke

Ellenszélben a baloldalon

Megjelent Kárpáti Sándor kilencedik könyve, az Ellenszélben a baloldalon, alcíme: *Egy értékrend vonzásában.* Régóta vártuk, hiszen hézagpótló mű ez. Nem elég ugyanis baloldalinak vagy anti-baloldalinak lenni, ismerni is illik a fogalmat, hogy elhelyezhessük magunkat a politikai életben.

A könyv sajtóbemutatója október 16-án volt az ÉDOSZ székházában. Kárpáti Sándor nemcsak könyvében hozta össze a baloldal legkülönbözőbb csoportjainak tagjait, hanem a valóságban is, mert hiteles baloldali, aki akkor is hű maradt, amikor sok tollforgató hátat fordított az ügynek, mert nem volt már kifizetődő baloldalinak lenni, vagy mert hirtelen felfedezték magukban a polgárt. Kárpátinak a kritikáját is elfogadják, mert mindig kiderült, „érted haragszik, nem ellened".

Nem tudom, illő-e egy recenzióban személyes elfogultságomról beszélni, de nem állhatom meg, hiszen rám nagy hatást gyakorolt és gyakorol manapság is Kárpáti Sándor. Örülök, hogy időnként elbeszélgethetek, elvitatkozhatom vele és a hivatalos kommunikáció által keltett kételyeimre többnyire választ kapok – vagy újabb kérdéseket.

A kis emberek pártján

Kárpáti Sándort 1981 óta ismerem, fiatal kora óta állhatatosan a kis emberek pártját fogja, aki – bármiként is alakult a politikai helyzet – hű maradt a baloldalhoz. Hosszú „hivatalos" pályafutása után meg tudott újulni, megcsinálta, felépítette magát. A szakszervezeti és baloldali sajtó egyik legszorgalmasabb munkatársa. A rendszerváltás óta több száz cikket írt a „lesajnált" baloldali sajtóban és kilenc könyvet jelentetett meg. A baloldal krónikása. Ezt írásos dokumentumok sora bizonyítja. Hihetetlen, Kárpáti Sándor mindig és minden baloldali eseményeken jelen van. Ismer minden baloldalit vagy szimpatizánst, példát adva többek között az újságíróknak hitből, munkamódszerből. Könyve is erről tanúskodik, hiszen a szerző nem elégedett meg a krónikás feladatával, nem csak tényeket közöl, sokkal magasabbra emeli a mércét. Minden írásával arra a nagyon aktuális kérdésre keresi a választ: mit jelent manapság a baloldaliság?

Mit jelent baloldalinak lenni?

És a kérdésre adott feleletek sokszínűsége együttesen teszi izgalmassá, gondolati utazássá a művét, baloldali lélektől lélekig. Ez a kilencedik munkája a legérettebb. Még az sem árt neki, hogy műfajilag nehezen meghatározható. Találhatók benne interjúk, publikációk és rövid pár soros bölcsességek is, hírmagyarázatok. Már a címmel is üzen. A hűségről is szól ez a könyv, amit manapság a karriert építők lemosolyognak. De az 513 oldalas „olvasókönyvnek" más értéke is van. Az is lehetett volna alcíme: A baloldal XX. századvégi magyar krónikája.

Elgondolkodtat

Minden írásában arra keresi a választ, hogyan határozható meg ez a néha bizony közhellyé tett fogalom: a baloldal. Kárpáti nemcsak interjúalanyaival válaszoltat erre a kérdésre, de maga is megfogalmazza véleményét, amiről bölcsen nem állítja, hogy az egyedüli meghatározás a baloldaliságról, de amiről vallja, érdemes elgondolkozni, vitázni. Igen jó érzékkel rájött, hogy tisztázni kell ezt a fogalmat, hiszen ahogy írja, a baloldal sebzett, csalódott, elszegényedett, tébláboló, vívódó, megosztott, de ugyanakkor változó, többszólamú, megújulni akaró is. Tehát jóval többről van szó, mint fogalomtisztázásról. Ez a könyv a remény könyve is. Fogódzója, tankönyve a kíváncsiaknak, a bizonytalanoknak, a kétkedőknek, az ellenfeleknek is, és segédkönyve, breviáriuma lehet a baloldaliságot tanítóknak.

> „A baloldali ember, szervezet és párt mindig a gyengék, az elnyomottak, a szegények, a kirekesztettek pártján áll

A baloldaliság kézikönyve

Mert Kárpáti műve a baloldaliság kézikönyve is. Végig az 513 oldalon azt „sulykolja", hogy „a baloldali ember, szervezet és párt mindig a gyengék, az elnyomottak, a szegények, a kirekesztettek pártján áll. Elemi kötelességének tekinti, hogy szembeforduljon az ordas eszmékkel, az embert lealacsonyító nézetekkel és gyakorlattal, küzdjön a kizsákmányolás, az embertelenség mindenfajta megnyilvánulása ellen, szót emeljen a kisemmizettekért, a munka a megélhetés jogáért, az emberi méltóságért, az élhető életért." Kárpáti szerint tehát a baloldaliság életforma, magatartásforma. S ha a szerző nem is mondja ki nyíltan, de könyvéből kiolvasható az az üzenet: aki meg akar felelni a baloldaliság kritériumainak, a fenti követelményeknek kell eleget tennie. Vagyis, ahogy Németh László által Kárpáti Sándor tanácsolja: „...nemződni nem elég, meg is kell csinálni magunkat". Azt már csak én teszem hozzá, lehetőleg baloldalinak, kisember- pártinak.

Udvarhelyi András

„érted haragszik, nem ellened"

Molnár József

Részeg

Hasít a Hold metszőollója; fényes.
Ma éjszaka a fagy kaszál a kertben.
Az álmosléptű hófehér november
A hegycsúcsról szakállát tépve néz le.

A fák elaggott csillagot cipelnek.
Egy bujdosó bagoly a mélybe készül,
a megfagyott tó tompán nyögve kékül.
A város bűzösen rohan a mennybe.

Szegénykislány a jó meleg szobából
az utcák hűtött hajnalában elvész.
A köd leszáll, a vonat áll, s a testvér
Oltárt emel a sín tövében áldón...

Részegvilág meg bámul, bamba képe
összemelegszig bárgyún közönyével.

(A költő mozdonyvezető)

Moszkva téri **kérdőjelek**

Életem első hivatalos próbatétele a Moszkva tér című film kapcsán jutott eszembe. Az alkotás az 1989-ben érettségizők életébe enged bepillantást. Emlékszem én is erre az évre, hisz akkor robbant ki a botrány: több középiskolában is előre tudták a diákok a tételeket. Kedves, szórakoztató a film, amely a napjainkban sokat szidott szocializmus utolsó éveire emlékeztetett minket, akik akkor voltunk diákok.

A Moszkva tér fontos találkozóhely volt akkoriban, nap mint nap ott volt a középiskolások színe-java. Akkor, amikor még húsz, harminc forint volt egy igazi magyar hamburger, tele csalamádéval, mellé egy kis gépi kólával, ami kólaszörpből készült. Az oly távolinak tűnő Nyugat akkor kezdett megnyílni előttünk, s nem győztünk álmélkodni, micsoda bőség, gazdagság tárult elénk. Akkor még azt hittük, milyen klassz mindez és de jó lehet ez a kapitalizmus, és bárcsak itt is az lenne.

Most az van, vagy mi a fene. Csakhogy azóta már nincsenek igazán jó bulik, nincs az az összetartás sem, ami korábban volt közöttünk. Elfelszínesedett a világ és sekélyesek lettek az emberi kapcsolatok. Mindenki rohan, hajtja a pénzt, és a korábban megszokott "majd csak lesz valahogy"-ot az "úristen, mi lesz most velem?" váltja föl.

Nem tudom. Most mindent lehet kapni. Minden megvan és mégsincs meg. Valami elveszett – legalábbis szerintem. És ez a hiány űrként tátong bennem. Lelkem mélyén sokszor visszakívánom az elmúlt évtized embereit, az igazi barátságokat, a mélyebb, s egy kapcsolatra időt szánó és szánni tudó társakat. Azt a kort, amelyben nem számított, kinek mennyi a pénze. Nem eszerint mérték az ember értékét. Ma sajnos igen. Ez lenne tehát az a boldog kapitalizmus? Vagy megint elrontottunk valamit?

C. Nagy Judit

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.
1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Az egészség ára

Beszélgetés Kammermann Csabával, a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság gazdasági igazgatójával

● Ön több mint egy éve a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság (VKHT) gazdasági igazgatójaként az ország egyik legnagyobb hatókörű egészségügyi szolgáltatói rendszerének költséghatékonyságáért felel. Ez az állami többségi tulajdonú gazdasági társaság nagy kihívást jelenthet az ön szakmai karrierjében. Miként hasznosítja a korábban megszerzett szakmai tapasztalatait?

K. Cs.: A legkülönfélébb fórumokon – vezető munkatársaimmal együtt – nem győzzük elégszer hangsúlyozni, hogy ez a nagy múltú egészségügyi rendszer nem véletlenül népszerű és közkedvelt a vasutasok között. Egy szervezet költségvetési intézményből gazdasági társasággá alakítása természetesen nem történhet meg közép- és hosszútávú stratégiai tervek kidolgozása és megalapozott jövőkép megfogalmazása és új, népszerű, s legfőképpen elérhető árú új szolgáltatások kialakítása nélkül.

Egy új, komplex szemlélet kialakítása van nálunk napirenden, melynek során arra törekszünk, hogy a meglévő szolgáltatásainkat és gyógyüdülési lehetőségeinket a vasutas, és a civil betegek szélesebb körében egyaránt elérhetővé tegyük. Ez a munka nem könnyű, hiszen mindenképpen meg kell őrizni a meglévő szakmai értékeket, miközben javítani, fokozni, bővíteni kell az ellátási kört. Ehhez nélkülözhetetlen a társaság szerkezetének és működésének újraértékelése.

Módosítottuk a Szervezeti és Működési Szabályzatot, ami helyére tette az egyes szervezeti egységek, illetve azok vezetőinek szerepét. Noha gazdaságilag többé-kevésbé most is önállóak az egységek, már csaknem minden érintett tudja, látja, hogy egyetlen gazdasági társaságról van szó Záhonytól Sopronig. Közösek a feltételek, a lehetőségek, a célok, s az eredményekből is együttesen részesülünk. Megújítottuk az OEP finanszírozási szerződést is, így e tekintetben is egységessé vált a rendszer.

Bővebb információ munkanapokon a (06-1) 301-0670-es telefonon (üzemi:01/15-75) kapható. Honlap: www.healthplan.hu

Fekvőbeteg-kapacitásunk a korábbi évek szintjén maradt, tehát nincs napirenden ágyszám-leépítés, a járóbeteg-szakellátás rendelkezésre álló kapacitása pedig átlagosan harminc százalékkal bővül az idén. Jövő évi igényeinket augusztusig kellett benyújtanunk, s ezt kevéssel az idei fölött határoztuk meg.

Munkánk során új belső elosztási rendszert alakítottunk ki, melynek értelmében minden központunk az általa megtermelt teljesítmény arányában kapja vissza a finanszírozását. A központ ésszerű pénzügyi döntésekkel segíti a társaságot annak érdekében, hogy semmilyen körülmények között ne kerüljünk szorult anyagi helyzetbe. Nálunk szigorú központi előtakarékosság folyik a dolgozók 13. havi fizetésére, s az időarányos fedezet már most rendelkezésre áll.

Ma már nem költségvetési intézmény, hanem gazdasági társaság vagyunk. Nincsenek olyan központi forrásaink, amilyenek egy költségvetési intézménynek vannak. Minden olyan esetben, amikor a társaság többletbevételekhez jutott, azt visszaforditottuk a dolgozók javára.

● Mekkora az éves költségvetése a Vasútegészségügyi Kht-nak?

K.Cs.: Évi 1.7 milliárd forint, amelynek kb. kétharmada az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól (OEP) érkezik a járó- és a fekvőbetegellátás finanszírozási díjtételeként, közel egyharmadát pedig a MÁV Részvénytársaság fizeti a teljes körű foglalkozás-egészségügyi ellátásért. Ezen kívül a VKHT új, stratégiai célkitűzéseinek megfelelően egyre jelentősebbé válnak az egyéb vállalkozási bevételeink, a külső cégeknek nyújtott üzemorvosi szolgáltatásokból, menedzserszűrésekből és gyógyüdültetésből származó pénzforrások.

● A Magyar Vasutas októberi száma az önök pontszerző foglalkozás-egészségügyi képzésének ismertetésén kívül fényképes tudósítást közölt, melyből értesülhettünk, hogy Dr. Márkus Imre, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke és Dr. Kovács Lajos, a Vasútegészségügyi Kht. ügyvezető igazgatója a két szervezet között megállapodást írt alá. Ugyanezen az oldalon ismerhették meg az olvasók a hévízi és harkányi gyógyüdülési ajánlatot. Nincs ellentmondás az ott közölt alacsony árak és a VKHT árbevételnövelő célkitűzései között?

K. Cs.: Mi itt a Vasútegészségügyi Kht-ban mindig azt szoktuk mondani, hogy az egészség kérdése nem csak tőkepiaci tényező. Számunkra továbbra is fontos, hogy a gyógyulni és pihenni vágyó vasutasok és családtagjaik tudomást szerezzenek gyógyszállóink szolgáltatásairól és igénybe is tudják venni azokat. Nekik mindig 10%-os kedvezménnyel kínáljuk az emelt szintű szállásainkat.

Hévízen például egy négynapos (három éjszakás), félpanziós ellátás páros jelentkezés esetén mindössze 10.300 Ft személyenként. Ha ehhez még azt is hozzáteszem, hogy ez a rehabilitációs intézetünk a tófürdőtől mindössze kétszáz méterre található, s a szanatóriumban teljeskörű mozgásszervi rehabilitációs szolgáltatásokat vehetnek igénybe vendégeink, ráadásul a szanatóriumból remek kirándulásokat lehet tenni a Balaton-partra, Badacsonyba és Keszthelyre, akkor egyértelmű, hogy ilyen ár kialakítása inkább szociális és szolidáris jellegű, mintsem szigorúan piaci. Ugyanez vonatkozik a harkányi gyógyüdülőnkre, ahol főleg reumatikus, mozgásszervi és bőrgyógyászati betegségekben szenvedőket gyógyítunk. Valójában ebben a családias hangulatú gyógyszállóban egyszerre nyílik mód a gyógyulásra, üdülésre, fürdésre és pihenésre. Ebből a gyógyszállóból Pécsre, Siklósra és Villányba lehet kirándulni.

Hétnapos (6 éjszakás) turnusaink igénybevételénél a szállások ára páros jelentkezés esetén 10.800 Ft személyenként. Aki pedig étkezést is igényel, a harkányi gyógyszálló éttermében reggelit 200 Ft-ért, ebédet 600 Ft-ért, vacsorát 400 Ft-ért rendelhet. A felsorolt fürdőhelyeken lehetőség nyílik a fürdőkúra és a gyógykezelések ingyenes igénybevételére, amelyekhez beutalót a szakorvosoktól előzetesen kell kérni. Mindezekről az üdülési lehetőségekről a számítógépet használó olvasók a Vasútegészségügyi Kht. rendszeresen frissített honlapján is tájékozódhatnak (www.healthplan.hu).

A KÖZPONT ÉSSZERŰ PÉNZÜGYI DÖNTÉSEKKEL SEGÍTI A TÁRSASÁGOT ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY SEMMILYEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT NE KERÜLJÜNK SZORULT ANYAGI HELYZETBE

KERESZTREJTVÉNY

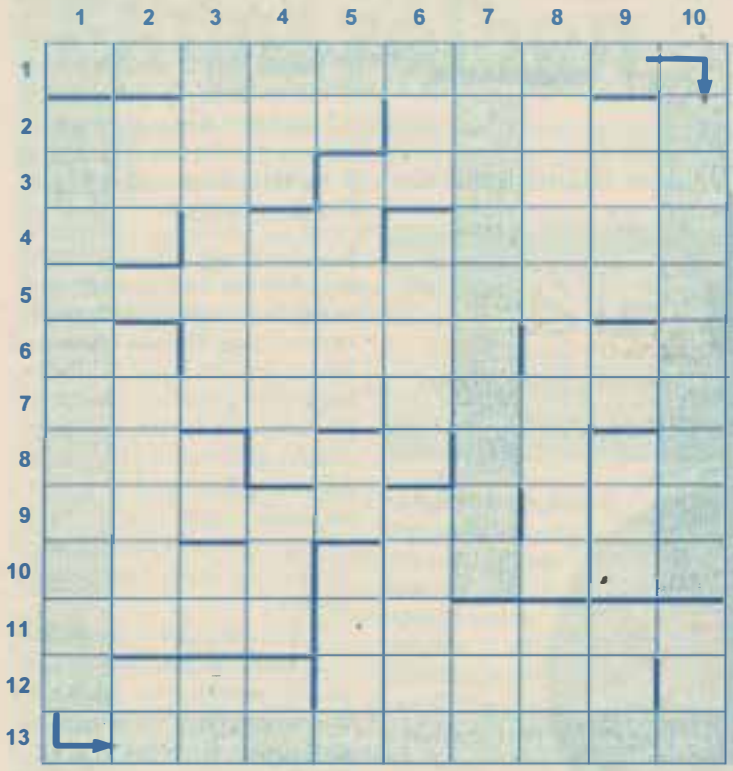

2001. november 27-29 között üzemi tanácsi választások lesznek. A munkavállalók ezeken a választásokon dönthetnek vízszintes 1. és függőleges 7 és azok függőleges 1.

Vízszintes: *1)* Megfejtendő; *2)* beavatottak, - szülő lehet ilyen; *3)* megretten – Radialis része; *4)* Óvodában van! – szolmizációs hang – tiszta; *5)* Tűzhányó, – dombjai; *6)* néma nép – riadó – erjedés kezdete; *7)* Észak-Amerika folyója – dupla állóvíz; *8)* csapadék – föld (gör) – küzdőtér; *9)* B.A.Z. megyei helység – kooperálni kezd!; *10)* folyadékot elfogyasztotta – melankóliában van!; *11)* páncélos jármű – ahova; *12)* szór – cselekedte – oxigén.

Függőleges: *1)* Osztrák a.j. Megfejtés III. része; *2)* méter – folyó spanyolul, tonna, síkterület – személyes névmás (vissza); *3)* vonaton lévőnek – lőre egyneműi – néma tanú! – az egyik nem; *4)* feleséged – letett biztosíték – nek párja – Tamás – Sándor röv.; *5)* nagyon kuka! – igen siet – kedv közepe – egyik apostol; *6)* …Sámuel – kábítószer – kocsonya igéje!; *7)* Megfejtés II. része - majdnem hetéra!; *8)* számtan – néma rotor!; *9)* római szám – ….Hari, – gazdasági társaság röv. – nem (lat) – zavaros erő; *10)* szélhárfa.

készítette: Bánszegi József

Előző számunk helyes megfejtése: Nem a milliomos utasoké, hanem az utasok millióié. **Nyertes: Szabó Andrásné** dányi olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT hévízi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER«

BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

Síeljen velünk

A Vasutasok Szakszervezete 2002. február 9-étől 16-áig sítúrát szervez a lengyel Kárpátokba, a mintegy 1200 m magasságban lévő Muszynára.

Lengyelországban

Részvételi díj: 25.000.-Ft + 14.000.-Ft, amely magába foglalja a síbérletet, a biztosítást, a transzfer, a tolmácskísérő és az úttal kapcsolatos egyéb kiadások költségét.

Ellátás: teljes ellátás

Elhelyezés: 2 ágyas, fürdőszobás, pótágyazható szobákban.

Kiutazás: Egyénileg vagy 2002. február 9-én a Kárpátia expresszel.

Visszautazás: 2002. február 16-án a Kárpátia expresszel.

A jelentkezés a hirdetés megjelenésétől folyamatos.

Az első részlet (14.000 Ft) befizetése a jelentkezéskor, a második részlet (25.000 Ft) befizetése legkésőbb indulás előtt két héttel.

Jelentkezés, bővebb felvilágosítás Döme Lászlóné vagy Détári Attiláné kollégáknál telefonon vagy írásban.

Vasúti telefon: 01/19-77/157 mellék, vagy a 01/16-86

Postai telefon: 351-7745, 351-7743

Vasutasok Szakszervezete

A **TÖREKVÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT**

1101 BUDAPEST, KÖNYVES KÁLMÁN KRT. 25.

(TEL.: 26-79-263-0299) **SZERETETTEL MEGHÍVJA A KISGYERMEKES CSALÁDOKAT A**

MIKULÁS

műsorára

2001. december 1-jén, szombaton, 10 órai kezdettel

a GRIMM-BUSZ SZÍNPAD bemutatja a

HERKULES **című mesejátékát,**

majd **11.45 órakor**

MIKULÁSVÁRÓ JÁTÉK

című műsora következik.

11.00 órakor kezdődő szünetben

GYERMEK-táncház.

Belépődíj: gyermekeknek ingyenes

Vasutas vagy kőbányai szülőknek 100 Ft

Nem vasutas, nem kerületi szülőknek 200 Ft.

Megközelíthető az 1-es, 28-as villamossal, 9-es, 117-es busszal.

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000

ALAPÍTVA: 1904-BEN

MAGYAR VASUTAS

ÁRA: 37,- FT XLV/12. A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA 2001. DECEMBER

Áldott ünnepeket, jó egészséget kíván minden Olvasónak a szerkesztőség!

A K T U Á L I S

Megszolgálni a **bizalmat**

Kétség nem férhet hozzá, hogy ismét eredményesen zajlottak le az üzemi tanácsi és munkavédelmi képviselői választások a MÁV Rt.-nél és a MÁV Rt. által alapított gazdasági társaságoknál. A végső és pontos eredmények ugyan még hiányoznak, de az már látszik, hogy a vasutasok fontosnak tartották saját képviselőik megválasztását.

Keményebben kell képviselni a közjót

Az is egyértelmű, hogy a MÁV Rt. némely felső vezetőjének „erőlködése" sem hozta meg az általuk „kívánt" eredményt a független jelöltek számarányát illetően. Tény, ami tény! A munkáltató puhább, simulékonyabb, engedékenyebb üzemi tanácsokat szeretett volna látni, és ezért még adminisztratív lépéseket is tett.

Sajnos voltak vállalkozók, önkéntesek a felső kérés teljesítésére. Ez részint érthető, hiszen mindenki boldogulni próbál. Az az apróság pedig, hogy ezzel elárulják kollégáikat, őket eddig sem zavarta. Miért éppen most tennének másokért, amikor még vállveregetést is kapnak a gazdától?! Tisztelet a munkavállalói közösségek által jelölt és megválasztott független jelölteknek. Ők a kivételek. De akinek inge, ...!

A lényeg persze az, hogy a MÁV Rt. küszöbön lévő átalakításakor a közösségeket gerinces, becsületes emberek képviseljék. Olyanok, akik nem engedik elkótyavetyélni a szociális javakat, a vasutas üdülőket, óvodákat, művelődési házakat és gyermekintézményeket. Akik tudják, hogy mindez a vasutasok nagycsaládjáé és nem néhány privatizőré, továbbá, hogy a kollégák, munkatársak érdekeit nemcsak a megválasztásig kell hangoztatni, hanem a hároméves ciklus alatt a munkáltatói akarattal akár szemben is képviselni kell. Ami nem lesz könnyű, hiszen várhatóan az eddigi gyakorlattól eltérően sokkal keményebben kell képviselniük a közjót.

Az eddig beérkezett adatokból az is kiderült, hogy nagyon sok helyen a korábban tisztséget ellátók továbbra is bizalmat kaptak, ugyanakkor az új testületekből jó néhány helyen kimaradtak a „csak én lehetek"-emberek közül.

A közbizalom ugyanis senkinek sem engedi meg, hogy bármilyen jogról bárki is lemondjon. Éppen ezért a törvény betűjét a munkatársak érdekében maradéktalanul be kell tartania minden üzemi tanácsnak és a munkavédelmi képviselőnek, és azt egyaránt be kell tartatni a munkáltatóval is.

A Vasutasok Szakszervezete nevében gratulálok a megválasztott üzemi tanácsnokoknak és munkavédelmi képviselőknek!

A TÖRVÉNY BETŰJÉT A MUNKATÁRSAK ÉRDEKÉBEN MARADÉKTALANUL BE KELL TARTANIA MINDEN ÜZEMI TANÁCSNAK ÉS A MUNKAVÉDELMI KÉPVISELŐNEK, ÉS AZT EGYARÁNT BE KELL TARTATNI A MUNKÁLTATÓVAL IS

Munkájukhoz – amihez a VSZ részéről minden segítséget megadunk – sok sikert kívánunk!

Molnár József:

Ősz anyóka

Egy régi versem leporolni kezdtem,
itt-ott szakadt ruháját újravarrtam,
pislákoló fényét feljebbcsavartam,
mikor csöngettek: az ajtóhoz mentem.

Ősz anyóka, ráncos, kezét kinyújtva
kérlelt, nem tudom milyen hangon,
mert nem
hallottam még ily kétségbeesettet,
kérlelt, szánjam, könyörüljek meg rajta.

Szótlanul sarkon fordultam, ki tudja
miért, szólni se tudtam, csak mint
tűzvész
rohantam teletömni markát minden
jóval.

Másnap korán keltem, Jézusunk üdvét
kerestem; szentestém bearanyozta,
mint telihold, mely ablakunk felett kélt.

A családi ünnep gyorsan jött, s
elszaladt,
a jég virágait árulta, néha
egy-egy gyereksikoly tört be a véka
csend mögé, melybe beburkoltam
önmagam.

Titkok pattogtak a tűzben, s a
jégfalak
fölött a csillagok szikráztak néma
hideg fénnyel, mint az ősök, kik még ma
is ragyognak a múlt ködéből, kortalan.

Hallgatott, kinek szólnia kellett, s gazult,
kitől senki sem várta; Szilveszter lett,
majd új év s kísérője: hó ejtett rabul.

Ám lopva-lassan vége lett a télnek,
tavasz tört ránt, s a nap pajkossá vált,
vadul,
ám ősz anyókák továbbra is élnek.

MVJ
ISO 9001 TÜV CERT
DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700
MÁV VASJÁRMŰ Járműjavító és Gyártó Kft.
• vasúti járműjavítás és gyártás
• fémmegmunkálás
• acélszerkezet gyártás és szerelés
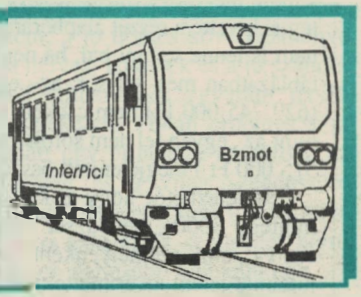

Az érdekvédelem időszerű **kérdései** és **hírei**

● A Vasutasok Szakszervezete a VÉT-en sürgette a 2001. évi bérkorrekcióról szóló tárgyalások érdemi megkezdését, miután a KSH adatok ismeretesek. 2000. november 1. és 2001. október vége között 9,7% volt az átlagos infláció. A munkáltató az infláció ellentételezésére eddig 8,5%-os (6+2,5) alapbérfejlesztést biztosított. Szakszervezetünk számításai szerint 10.000,-Ft körüli az az átlagos mértéken számolt bérkorrekció, amely egy-egy munkavállalót a megállapodások értelmében megillet. A 2001. évre várható éves átlagos infláció mértéke 9,3% lesz.

A 2000. évi GDP-re tavaly 2,5%-ot vettek figyelembe, a tényadat 2,6%, a 0,1%-kal is számolni kell 2000. januárra visszamenőleg.

● Kollektívszerződés-módosítás témában a VÉT-en továbbra sincs elmozdulás. A munkáltató változatlanul össze akarja kötni a Hároméves megállapodást a Kollektív szerződéssel. A munkavállalók érdekében a szakszervezetek ezzel a törekvéssel nem azonosulhatnak.

● Tárgyalódelegációnk kezdeményezte a VÉT-en (november 12.), hogy az európai uniós bérfelzárkóztatás mielőbbi hazai indítása érdekében „modellt" alakítsanak ki és vezessenek be a MÁV Rt-nél. A vasúttársaság munkavállalói létszáma, összetétele, szerkezete alkalmassá teszi a MÁV-ot a bérfelzárkóztatási modell referenciájára, egyben az állam mint munkáltató és tulajdonos, jó példával járhatna elöl.

● Szakszervezetünk a jövő évi bértárgyalások során az alábbiakat képviseli:

– A VSZ a fő hangsúlyt változatlanul az alapbérek növelésére helyezi.

– Hátrányos és elfogadhatatlan az infláció tudatos alultervezése, ezért a VSZ a mértékadó előrejelzések szerinti 7-8%-os inflációs előrejelzést tartja megalapozottnak.

– A balesetmentességi és teljesítményjuttatásokról szóló ez év végén lejáró megállapodásokat meg kell hosszabbítani.

A 2001. évre várható éves átlagos infláció mértéke 9,3%

A VSZ A FŐ HANGSÚLYT VÁLTOZATLANUL AZ ALAPBÉREK NÖVELÉSÉRE HELYEZI

– Az 50.000,-Ft-os minimálbér bevezetésével járó bértorlódások kezelését és a bérfeszültségek enyhítését külön forrásból kell biztosítani.

– A bérfejlesztés GDP-hez kötődő részének a felét a béradósságok rendezésére – a vállalkozó-, illetve az infrastruktúravasút meghatározó munkaköreiben foglalkoztatottakra – kell fordítani. A GDP-növekmény másik felét alanyi jogon, létszámarányosan kell felhasználni.

A VSZ a tárgyalásokon konstruktív szerepet vállal és bízik abban, hogy a bértárgyalások lehetőséget nyújtanak a vasutasság és a vasút érdekeinek hatékony szolgálatára.

Varga Gyuláné

Válaszolt a vezérigazgató

Mint legutóbb beszámoltunk róla, a Nyugati Csomóponti Állomásfőnökség szociális épületének ügyében szakszervezetünk a MÁV Rt. vezérigazgatójához fordult, kérve segítségét.

Az időközben megérkezett válaszlevélben a vezérigazgató úr ígéretet tett a feltár hiányosságok megszüntetésére, a szükséges intézkedések megtételére, valamint az ügy kiemelt kezelésére.

(Olvasóinkat a továbbiakról is tudósítani fogjuk.)

vgy

Jogellenes volt a vezérigazgató távolmaradása a VÉT üléseiről

A Fővárosi Bíróság jogerős végzésével helybenhagyta a Fővárosi Munkaügyi Bíróság végzését, amely a Vasutasok Szakszervezetének Kifogása nyomán arra kötelezte a MÁV-ot, hogy a VÉT ügyrendjének módosításáig a VÉT- tárgyalásokon a vezérigazgatóval képviseltesse magát.

A MÁV vezérigazgatója a reprezentatív szakszervezetek kifejezett kérése ellenére nem tett eleget ennek a kötelezettségének.

A munkaügyi bíróság indokolásában rámutatott, hogy bár a MÁV jogosult volt a Szervezeti Működési Szabályzatát módosítani, azonban ez a VÉT-en való munkáltatói képviselet megváltoztatásához nem elegendő, mivel az csak a VÉT ügyrendjének módosításával valósítható meg. Ehhez viszont a reprezentatív szakszervezetek egyetértése szükséges.

Bíró

Keresetfejlesztés MÁV-menedzser módra

A MÁV Rt. által a VÉT-en átadott táblázatok tanulmányozása során néhány érdekes momentumra bukkantam.

A menedzserréteg önmagát menedzseli. Mondhatnánk: minden szentnek maga felé hajlik a keze – no de ennyire? A 2001. évben jutalmat az átlag vasutas a vasutasnapon kapott, melyből természetesen a menedzserréteg is kivette a részét alapbérarányosan. Ezzel nem is lenne semmi baj, ha nem jelenne meg táblázatban még két sor: az „egyéb jutalom" (629 745 000 Ft) nem csekély összege, valamint az „egyéb fel nem sorolt" rovaton (1 122 515 000 Ft) megjelenített összeg.

Feltételezhető, hogy e két rovat összege mintegy 3000 „menedzser" részére lett felosztva, ami személyenként 584 087 Ft/fő jutalmat jelent az érintetteknek.

Ezt a feltételezést látszik alátámasztani az a táblázat is, amely az átlagkeresetek alakulásáról szól. Az, hogy minden szakágban az átlagbér-növekedés 16,0–17,4-ig terjed, a vezetői jutalmazásnak is köszönhető, de ez még nem lenne baj. A baj ott kezdődik, hogy a pénzügyi és funkcionális területeken (irányítás, igazgatás stb.) 16–28,4-ig terjedt a növekmény. Néhány példa a kirívóan magas egy főre jutó átlagkereset-növekedésből. A humánpolitikánál az „egyéb stratégia egységek" átlagkeresete 57 fő esetében 223 170 Ft-ra, azaz 49.352 Ft/fő/hóval emelkedett. (Ez valakinek egyhavi keresete.)

A pénzügyi területen az „egyéb gazdálkodási egységek" 32 főnél 321.855 Ft-ra, azaz 60.099 Ft/fő/hóval emelkedett.

A legmagasabb értékben a stratégiai egységek csoportjában lévő „központi irányítási funkciók" 119 főjénél nőttek a keresetek, mégpedig 317.985 Ft-ra, azaz 64.050 Ft/fő/hó értékkel.

Ezek a növekmények önmagukban egy végrehajtó szolgálati dolgozó havi keresetének felelhetnek meg, aki általában (ez kb. 40%) 9.875-ös bérfejlesztést mondhat magának, persze a saját alapbérének szintjén (50 ezer Ft esetében ez az összeg bruttó 4.937 Ft/fő/hó)

Hát nem felháborító a felső vezetők és vezetettek között kialakított szakadék? Ha ehhez még adalékként hozzá tesszük a felelősség kérdését, a milliárdokkal gazdálkodó külszolgálati vezető bérét és a központi szervezet menedzseri fizetését, az ember zsebében még jobban „kinyílik a bicska."

AZ EMBER ZSEBÉBEN A BICSKA...

kotona

„Minden hatalom **szereti az árulást,** de az árulókat **nem becsüli**”

Személyek volt, illetve jelenlegi szakszervezeti tisztségviselők képzeletbeli leveleiből azon alkalomból, hogy független jelöltként indultak az üzemi tanácsi választásokon:

„Kollégák! Áruló lettem!...

Annak idején is érdemtelen voltam a bizalmatokra, amikor még szakszervezetis voltam. Igaz, a szakszervezetnek köszönhetem jelenlegi jó helyemet a MÁV-nál. A besorolásom, a fizetésem a szakszervezetnek köszönhetően sokkal magasabb, mint a végzettségem.

Mindent a szakszervezetnek köszönhetek, amit elértem, de most mégis függetlenként indultam. Miért, miért? Mert így talán nem zargatnak nyugdíjig. Meg hát mi az, hogy becsület!...”

„...Igaz, hogy nyugdíjas is vagyok, de jó helyem van a Vezérigazgatóságon. A jó fizetés és a jó nyugdíj mégis több, mintha csak az egyiket kapnám meg. Az pedig, hogy szakszervezeti tisztségviselő is vagyok, kit érdekel? A főnököm – az a kis rendes – azt mondta, hogy tudta ő, hogy számíthat rám. Köszi nektek, hogy lehetőségem van a jövőben is magamat képviselni!...”

„...Jövőre készülök nyugdíjba. Nagy ember a barátom a Vezérigazgatóságon. Megdumáltuk, hogy függetlenként indulunk, hogy betartsunk a szakszervezeteseknek. Igaz, én is szakszervezetis vagyok a többiekkel együtt, de a kollégák nem érdekelnek. Én magamat képviselem! Ezekkel mi lesz ezután? Kit érdekel! A főnökségnek tetszett a dolog, az a lényeg. Hogy szar embernek tartanak? – majd nem gondolok rá!”

HOGY MI LESZ A DOLGOM, NEM TUDOM... A FŐNÖK MAJD MEGMONDJA, MIT TEGYEK...

„...Azért indultam az ÜT-választáson, mert a főnök mondta, hogy én alkalmas vagyok a feladatra. Ezt olyan jó volt hallani és elhinni. Hogy mi lesz a dolgom, nem tudom, de a főnök majd megmondja, mit tegyek...”

„...Én még senkit sem képviseltem, csak magamat. Ezután is így lesz. A kollégáknak meg majd mondok valamit.

Ez az ÜT az én független bulim...”

A baloldali **Jézus?**

Kedves szaktársak, szólítanám meg a szakszervezeti lap olvasóit, ha a téma nem idézné fel bennem elemi erővel az emléket, hogy református pap apám a vasárnap tízórai istentiszteleten, úgy szólította a híveket: kedves testvéreim. De nem a megszólítás a fontos, hanem hogy szólnom kell a vallás értékeinek politikai kisajátítása ellen. Mert ez zajlik most egyre szemérmetlenebbül, s nem félek így karácsony előtt sem kimondani, hogy egyre istenkísértőbb, pogányabb módszerekkel a jobboldalon.

Minden szégyenteljes manipulációval szemben három alapigazságot kell leszögezni. Az első, hogy Jézus zsidó volt, épúgy, mint az édesanyja Szűz Mária és minden tanítványa. Jézus sohasem tagadta meg a zsidóságát, első követői, a Hegyi beszéd hallgatói, majd az őskeresztények zsidók voltak, akik szintén nem tagadták meg, hanem szerették és követték őt. Jézus a római katonatiszt leányát is meggyógyította, ezzel is hirdetve az ellenségeskedés és minden egyéb evilági elv, pláne nacionalizmus fölött győzedelmeskedő szeretete hatalmát. II. János Pál pápai enciklikájában nem véletlenül hívta fel híveit a tájékozódás fontosságára, mert a tényektől csak annak kell félnie, aki valótlant állít, míg a valóságos ismeret segíti a másság, a más vallások elfogadását, sőt tiszteletét.

A második alapigazság, hogy Jézus hívők és hitetlenek számára egyaránt megszívlelendő erkölcsi tanításainak lényege a hamisításoktól mentes baloldali értékrenddel azonos. A szegények, a nyomorultak segítése és felmagasztalása, a vagyontalanság megkövetelése tanítványaitól a legliberálisabb jobboldali eszmerendszerrel sem egyeztethető össze, annál inkább a baloldal eszméivel, ha gyakorlatával sajnos nem is.

A szegénység vállalása, együtt a másik szegénnyel vállalt szolidaritással, akár egy keresztény baloldali szakszervezet ideológiai alapja is lehetne, ha Magyarországon lenne ilyen.

ADJÁTOK MEG, AMI A CSÁSZÁRÉ, AZ ISTENNEK PEDIG, AMI AZ ISTENÉ – ÍGY, KÜLÖN – EGYENESEN KÖVETKEZIK, HOGY JÉZUS SOHASEM AKART ÁLLAMVALLÁST SZERVEZNI

Jézus minden kizsákmányolással, az ember eszközként való felhasználásával szembeszállt, tessék csak elolvasni újra az Evangéliumot.

A harmadik alapigazság, hogy Jézus soha nem politizált, pedig a rómaiak által megszállt, nyomorgatott zsidók erre biztatták. De inkább azt hirdette, hogy ő az Isten országának a hírnöke, hogy a legfőbb parancsolat, hogy egymást szeressétek. Abból az igéből pedig, hogy a császárnak pedig adjátok meg, ami a császáré, az Istennek pedig, ami az Istené – így, különkülön – egyenesen következik, hogy Jézus sohasem akart államvallást szervezni. Ő volt a szekularizáció, az állam és az egyház szétválasztásának első képviselője. Ezért bármely párt a hitet kisajátító és bármely egyház egy pártot támogató magatartása bizony elfogadhatatlan.

Nekünk, szakszervezeti tagoknak és vezetőknek, így karácsony táján szép feladat lehet szembesülni a jézusi szolidaritás mai politológiai fogalmakkal leírva igenis baloldali üzenetével. S azzal az újszövetségi tanítással is, hogy az embernek szabad a lelkiismerete, döntenie lehet, de kell is jó és rossz között, a személyes s a közéletben egyaránt, s aztán viselnie kell döntése következményeit. De nem elég csak dönteni, a jó döntés következménye a helyes, Istennek és a jó szándékú embereknek egyaránt tetsző cselekedet. Talán érdemes a fa alatt egy pillanatra megállva, az ország és a világ szegényeire gondolva hívőn vagy hitetlenül is az ő áldását és segítségét kérni egyre nehezebb munkánkhoz.

Mező Ferenc

NEM ELÉG CSAK DÖNTENI, A JÓ DÖNTÉS KÖVETKEZMÉNYE A HELYES, ISTENNEK ÉS A JÓ SZÁNDÉKÚ EMBEREKNEK EGYARÁNT TETSZŐ CSELEKEDET...

AMI NEM HANGZOTT EL

Az érem másik oldala

A népek széles körben hallhatták a szózatot a sikerről, a győzedelmes Országjelentésről, amelyet a miniszterelnök úgy minősített, hogy soha ilyen jót nem mondtak rólunk. Akinek internetje van, az elolvashatta/hatja a valóságos jelentést is. Hogy legörbül a szája széle, az már biztos.

Mi is az, ami kimaradt a kormánypropagandából a közlekedés vonatkozásában? (9. fejezet – közlekedéspolitika). Íme a tényszerű megállapítások:

- „A vonatkozó időszakban Magyarország folytatta a közlekedési közösségi vívmányok harmonizációját, ugyanakkor az előrehaladás csekély volt a közúti és vasúti alágazatokban"
- „A szárazföldi szállítás vonatkozásában némi előrehaladás történt a közúti közlekedés terén."
- „A vasúti területen a Magyar Államvasutak Rt.-nél megvalósult a pálya– és a kereskedő vasút számviteli szétválasztása."
- „Továbbra is feladat a tervezett Belvízi Hajózási Alap létrehozása."
- „Ugyanakkor Magyarországgal nem fejeződtek be a tárgyalások az Európai Közös Légtérről, amely biztosítaná a légügyi közösségi szabályok korábbi alkalmazását."
- „A végrehajtásért felelős intézményeknél nem történt említésre érdemes fejlesztés."

Általános értékelés:

- „A jogközelítés részleges a közlekedés terén. A közúti, vasúti és légügyi alágazatok intézményi hátterének megerősítéséhez további erőfeszítések szükségesek."
- „A közúti szállításnál az elért eredmények ellenére további jogközelítés szükséges az egész alágazatban, különösen a piacra és szakmához jutás, a pénzügyi és szociális szabályozás, valamint a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi (maximális tömeg– és mérethatárok) szabályozás tekintetében."
- „A vasúti közlekedést illetően a MÁV szerkezetátalakítása sürgető feladat, különösen az új közösségi vívmányok fényében. A vasút reformjáról 1999-ben elfogadott program felülvizsgálata elég lassan halad előre, a további szerkezetátalakítást és jogharmonizációt nem lehet halogatni. Fejleszteni kell a magyar vasutaknál a végrehajtásért felelős intézményeket. Így különösen különálló egységet kell létrehozni a pályakapacitás elosztására és az infrastruktúra-használati díj megállapítására."

A VASÚT REFORMJÁRÓL 1999-BEN ELFOGADOTT PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA ELÉG LASSAN HALAD ELŐRE, A TOVÁBBI SZERKEZETÁTALAKÍTÁST ÉS JOGHARMONIZÁCIÓT NEM LEHET HALOGATNI

MI, VASUTASOK IGAZÁN TUDJUK, HOGY VASÚTÜGYBEN MILYEN ÓRIÁSIAK A LEMARADÁSOK

Az utas, a fuvaroztató és a vasutas is a tapasztalatból ítél. Az pedig nem felemelő, nem győzelmi. Az EU is így látja. Csak a kormány nem! Érdekes!

Ezen intézményt időközben létrehozták.)

- „A Közlekedési Főfelügyelet megerősítésére vonatkozó tervek létszám és technológia tekintetében, amennyiben azt végrehajtják és összekapcsolják a szükséges képzéssel és szervezeti változtatásokkal, elősegítik a végrehajtói kapacitás megfelelő színvonalra emelését. Valamennyi szállítási alágazat (közút, vasút, vízi út) hasznára válik ez a megerősítés. A szükséges szervezeti változtatások magukba foglalják a más intézményekkel való együttműködés fejlesztését."
- „A légi közlekedési közösségi vívmányok harmonizálása érdekében további különös erőfeszítések szükségesek, elsősorban a piacra jutás terén. Magyarországnak felül kell vizsgálnia a jövőbeli Európai Közös Légtérhez való csatlakozás lehetőségéről kialakított tárgyalási álláspontját."
- „Független balesetkivizsgáló és résidőelosztó hatóságot, valamint az engedélyezésért és a biztonságért felelős szervezetet kell létrehozni."

A helyzetelemzés tehát világosan mutatja, hogy sok minden nincs még rendben. Mi, vasutasok igazán tudjuk, hogy vasútügyben milyen óriásiak a lemaradások. A kormányciklus eltelt a reform-retorikával, a győzelmi jelentésekkel. A valóság pedig mást mutat. A kérdés az, hogy miért kell mást mondani, mint ami a valós helyzet? Az utas, a fuvaroztató és a vasutas is a tapasztalatból ítél. Az pedig nem felemelő, nem győzelmi. Az EU is így látja. Csak a kormány nem! Érdekes! Persze igaz, hogy onnét nem látszik az érem innenső oldala!

mimi

ÉRDEKESSÉGEK A VILÁGBÓL

Újra a vonat

A New Yorkban történt merényletet követő hetekben az amerikai vasúttársaság utasforgalma jelentős mértékben megnőtt. Az Amtrak forgalma egy hét alatt 17%-al emelkedett. A Boston-New York–Washington útvonalon a merényletet előttihez képest kétszeresére nőtt az utasforgalom. A légiforgalomban a járatok 20%-át törölték, a Washingtonban lévő Ronald Reagan repülőteret pedig a merényletet követő két hétig lezárták, arra kényszerítvén az utasokat, hogy az említett viszonylatban közlekedő vasúti ingajáratokat vegyék igénybe. A légi utazástól félő utasok 30%-a adta vissza repülőjegyét, ezáltal a repülőjáratok kihasználtsága mintegy 40%-ot tett csak ki. Ezzel szemben a vasúton utazóknak csak a 8 5-a mondta le utazását a terrortámadásoktól tartva.

A denveri egyetem közlekedési szakának tanára kijelentette: „a szeptember 11-i események megmutatták, hogy nem rendelkezhetünk csak egy országos közlekedési ágazattal."

Hajós Béla fordítása

Küldöttközgyűlés

A Vasutas Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Egészségpénztár 2001. december 3-án tisztújító küldöttközgyűlést tartott.

A közgyűlés napirendjén szerepelt az alapszabály módosítása, az egészségpénztár 2002. évi pénzügyi terve, valamint tájékoztatót hallhattak a küldöttek a 2001. évben tartott felügyeleti ellenőrzésekről. A küldöttközgyűlés az elkövetkezendő öt évre megválasztotta a pénztár tisztségviselőit, az igazgatótanács és az ellenőrzési bizottság tagjait és elnökeit. A vasutas egészségpénztár elnöki tisztére a bizalmat továbbra is Dr. Magos György kapta.

Úton Európába

Az új városi tömegközlekedést és a vasutak szállításban betöltött arányának növelését célzó elképzeléseknek úgynevezett kulturális forradalomként kell hatniuk

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása hazánk közlekedési vállalatait és azok munkavállalóit is érzékenyen érinti. A felkészülés jegyében „Úton Európába" címmel szervezett konferenciát az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége (ASZSZ), amelyre – konföderációhoz való tartozástól függetlenül – az ágazat valamennyi érintett szakszervezetét meghívták.

Az első előadó, ***Fónagy János*** közlekedési és vízügyi miniszter szerint Magyarország infrastrukturális lemaradása az Európai Unióhoz nyilvánvaló. Ugyanakkor az elmúlt évek fejlesztései alapján kijelentette, hogy kisebbségi érzésre semmi okunk, hiszen az 1994-es társult tagság státusz bejelentése óta elkészült az M1-es és M5-ös autópálya, a Budapest-Hegyeshalom vasúti fővonal felújításának első szakasza. A feladatokról szólva kiemelte az épülő és felújítás alatti autópályák jelentőségét, ami mellett sajnos a vasúti pályák rekonstrukciója nem kellő ütemben zajlik. A miniszter bejelentette, hogy a napokban kötötték meg a szerződést arról a tizenöt darab kétáramnemű mozdonyról, amely a jövő évben érkezik hazánkba, és amelyek megvásárlásához a szükséges hiteleket a kormány garanciájával sikerült biztosítani.

A közúthálózatról szót ejtve a miniszter elmondta, hogy az uniós követelmények biztosítása érdekében a következő években közel tizenháromezer kilométernyi közutat kell felújítani, amelyhez a szükséges pénzt pályázatokból kívánják előteremteni. A témához kapcsolódóan megtudtuk, hogy a kormány úgynevezett „bianco támogatást" nyújt a közlekedési tárca valamennyi ISPA-pályázat önrészének biztosítására.

A miniszter a csatlakozásra való felkészülés feladatai közt kiemelte a tervezés szükségességét, mert az úgynevezett kohéziós alapból (amely az uniós átlaghoz való felzárkóztatást hivatott támogatni) várhatóan olyan mértékű forrásokhoz jut Magyarország, amelynek az elköltése gondot fog okozni. A kohéziós alap fogadására a tárca már megkezdte a felkészülést, amely az adminisztratív kapacitás bővítését, a monitoring-, a hatásvizsgálatok feltételeinek biztosítását, az építésekhez szükséges területek előkészítését és a hazai co-finanszírozást foglalja magába.

A konzultációs részben ***Gazdag József,*** a Fővárosi Autóbusz Üzemek Szakszervezetének elnöke arra kért választ, hogy a kormány tervezi-e a jövőben a tömegközlekedés normatív támogatását, mert véleménye szerint a hazai utasok képtelenek megfizetni a közlekedés valódi költségeit. A miniszter szerint a támogatásra szükség van, amit egy személyszállítási törvényben kellene megállapítani.

Márkus Imrének, a Vasutasok Szakszervezete elnökének véleményére, amely szerint a MÁV Rt. vezetése a reprezentatív szakszervezetek többszöri kérésére sem hajlandók az európai uniós csatlakozás munkavállalókat érintő hatásairól előzetes párbeszédet folytatni, Fónagy János kifejtette, hogy a tárca nem tekinti feladatának az általa felügyelt vállalatoknál kialakult társadalmi párbeszéd rendszerébe való beavatkozást.

Tömpe József, a MALÉV működési körülményeit befolyásoló tulajdonviszonyokról kérdezte a tárca vezetőjét, aki elmondta, hogy a kormány a jövőben is biztosítani fogja a nemzeti légitársaság működését.

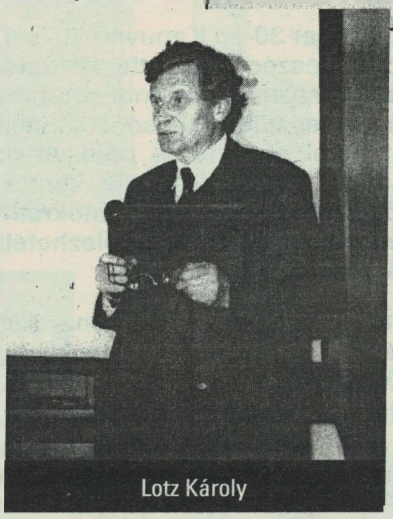
Lotz Károly

Eisen Sándor, a Nemzetközi és Hivatásos Gépkocsivezetők Szakszervezetének elnöke kérdésére a miniszter kifejtette, hogy a hazai fuvaroztatók az európai társaikkal szemben egyértelműen hátrányos helyzetben vannak, amelyet a tárca a lehetőségeihez mérten szabályozókkal igyekszik ellensúlyozni, de a csatlakozás után ennek lehetőségei korlátozódnak.

Borsik János, az ASZSZ elnöke a napirend összefoglalójában leszögezte, hogy az ágazatban foglalkoztatott magyar munkavállalókat a közlekedés csatlakozási feltételei éppoly érzékenyen érintik, mint a szabad munkaerő-áramlás kérdése.

FÓNAGY JÁNOS KIFEJTETTE, HOGY A TÁRCA NEM TEKINTI FELADATÁNAK AZ ÁLTALA FELÜGYELT VÁLLALATOKNÁL KIALAKULT TÁRSADALMI PÁRBESZÉD RENDSZERÉBE VALÓ BEAVATKOZÁST

A konferencia második előadójától, ***Kazatsay Zoltán*** államtitkártól a résztvevők megismerhették a csatlakozási tárgyalások eddigi történéseit, azon belül a közlekedési fejezet legfontosabb jellemzőit. Mint kiderült a csatlakozásra váró országok közül Magyarország nyújtotta be a legtöbb derogációs igényt. A kabotázs (belföldi fuvarpiac) forgalom teljes liberalizációjára és a huszonöt tonna feletti nehéz-tehergépkocsik adókedvezményére 2005-ig, a tizenegy és fél tonna tengelyterhelésű úthálózat kiépítésének határidejére és a vasúti pályahasználat korlátozására 2006-ig, a légtérhasználat teljes felszabadítására és a túl zajos repülőgépekre vonatkozó szabályok alóli felmentésre 2005 végéig, a vízi közlekedés fejlesztésére vonatkozó selejtezési kötelezettség alól pedig 2004-végéig kértünk türelmet az uniós szabályok teljes körű alkalmazására.

Kazatsay Zoltán elmondta, hogy a kéréseinket nem várt módon az Európai Bizottság kedvezően bírálta el, azaz a hét pont többségében megegyezés alapjául szolgáló visszajelzéseket kaptunk, ami a közlekedési fejezet közeli lezárását teszi lehetővé.

A konzultáció keretében ***Varga István*** a Közúti Közlekedési Szakszervezet részéről arra volt kíváncsi, hogy mit kellene tenni, ahhoz hogy a hazai közúti személyszállítással foglalkozó társaságok lépést tudjanak tartani európai versenytársaikkal. Az államtitkár válaszában a tőkehiányt komoly akadálynak tartotta, amelyet jellegzetes középeurópai "betegségnek" nevezett. A magyar munkaerőpiac védelme érdekében az állam lehetőségei közt a képzési rendszer teljes átalakítását, korszerűsítését emelte ki, amellyel a vállalkozások terheinek egy részét is át tudja venni.

A két előadást követően a konferencia résztvevőinek kérdéseire ***Hupfer Rezső,*** miniszteri főtanácsos adott választ. ***Gulyás Attila,*** a Fővárosi Villamosvasutak Szakszervezeti Szövetsége részéről a városi közlekedés jövőjéről érdeklődött. A válasz szerint az EU-nak van ugyan közösségi rendelete a városi közlekedés veszteségeinek finanszírozására, de nincs kimondva, hogy az, kinek a feladata, ezért többnyire annak terhei az önkormányzatokra hárul. ***Velkei Béla,*** az Autonómok Jász-Nagykun-Szolnok megyei koordinátora a RO-LA forgalom fejlesztését tartaná fontosnak. A válaszból kiderült, hogy a „gördülő országút" leginkább Európa határain nyert teret, a jövő azonban a csere-felépítményes fuvarozásé. ***Borsik János*** a közlekedéspolitikai koncepció hiányára hívta fel a figyelmet, amelyre reagálva ***Hupfer Rezső*** kifejtette, hogy az Európai Unióban is befolyásolja a törvénykezést a politikai pártok mindenkori aránya.

A befejező előadást ***Lotz Károly***, volt közlekedési miniszter tartotta a „Közösségi közlekedéspolitika és a magyar felkészülés" címmel. Az előadó felhívta a figyelmet a közlekedés fejlődésének ellentmondására, miszerint miközben a mobilitási igény dinamikusan növekszik, addig egyre súlyosbodnak a motorizáció miatti torlódások. A tarthatatlan helyzet kezelésére az EU hatvan intézkedést hozott, amelyen belül legnagyobb helyet a közúton kívüli alternatív közlekedési módok célzott fejlesztésekkel való fellendítése kapta. Az új városi tömegközlekedést és a vasutak szállításban betöltött arányának növelését célzó elképzeléseknek úgynevezett kulturális forradalomként kell hatniuk, mert a jelenlegi helyzet a közutak telítődése, a környezetszennyezés mértéke és a biztonság romlása miatt tarthatatlan. Mindez a vasút újjáélesztését teszi szükségessé, hangsúlyozta ***Lotz Károly.***

kép és szöveg: **Karácsony Szilárd**

A Húsipari Dolgozók Szakszervezete Szegeden tartotta **V. kongresszusát**

Szegeden november 30-án Kapuvári József elnök vitaindító beszédével vette kezdetét a HDSZ V. Kongresszusa. Az elnökség beszámolója és a hozzászólók többsége kiemelten foglalkozott azzal az európai politikai gondolkodásmóddal, ahol a sztrájkok, konfliktusok ellenére is természetes, hogy a demokratikus intézményrendszer részeként megkérdőjelezhetetlen helyük van a szakszervezeteknek.

Ezzel teljesen ellentétes az a mai magyarországi kormányzati magatartás, amely azt sugallja a tulajdonosnak, munkaadónak, hogy nem kell komoly következményekre számítaniuk, ha a munkaügyi törvényeket, szabályokat, kollektív megállapodásokat megsértik. A szociális párbeszéd fogalma, gyakorlata az európai munkaügyi kapcsolatok központi eleme, ami a mai magyar gyakorlatból teljesen hiányzik.

Erős, elismert szakszervezetek nélkül a magyar munkavállaló kiszolgáltatott lesz jól szervezett európai társaival szemben. A magyar munkavállalók alapvető érdeke, hogy hazánkban is megfelelő szintű és színvonalú szociális párbeszédet folytassanak a szociális partnerek. A szociális partnerség egyik alapfeltétele, hogy a szakszervezetek szakértői és anyagi tekintetben is megerősödjenek. Megkockáztatható az a kijelentés, ha a szakszervezeti mozgalom nem kezdi meg anyagi, szellemi erőforrásainak más szerkezetben történő elosztását, felhasználását, úgy a tagság mellett az az ellen érvelő szakszervezeti vezetők is a vesztesek közé fognak tartozni – hangzott el.

Ha a szakszervezeti mozgalom nem kezdi meg anyagi, szellemi erőforrásainak más szerkezetben történő elosztását, felhasználását, úgy a tagság mellett az az ellen érvelő szakszervezeti vezetők is a vesztesek közé fognak tartozni

A kongresszuson a Vasutasok Szakszervezete nevében köszönetet mondtam azoknak a kollégáknak, akik a Közlekedési Minisztériumnál rendezett vasutastüntetésen való részvételükkel fejezték ki iránttunk való szolidaritásukat. Köszönetet mondtam azért az anyagi támogatásért, melyet a sztrájkalapjukból nyújtottak a sztrájkoló vasutasok számára.

Köszönetet mondtam azért az anyagi támogatásért, melyet a sztrájkalapjukból nyújtottak a sztrájkoló vasutasok számára

A kongresszust az őszinte hangvétel, a szakszervezeti gondolkodásmód, az egymásért való tenni akarás jellemezte.

A HDSZ kongresszusának küldöttei a Szegeden létrehozandó égési sérült gyerekek ápolására alkalmas egészségügyi központ létesítéseinek költségeihez 250 ezer forint felajánlásával járultak hozzá.

Ezúton is köszönjük a meghívást, és további eredményes érdekvédő munkát kívánunk a Húsipari Dolgozók Szakszervezetének!

Simon Dezső

250 ezer forint felajánlás

vendégségben

Ülésezett az ETF Vasúti szekciója

Dortmundban tartotta soros ülését az Európai Közlekedési Dolgozók Szövetségének (ETF) Vasúti szekciója. A találkozón Észak-Rajna-Vesztfália szövetségi államgazdasági-, energia– és közlekedésügyi miniszterét, Ernst Schwanholdot a tárca államtitkára képviselte.

A Vasúti szekció kialakította álláspontját az Európai Unió 2010-ig szóló közlekedéspolitikáját tartalmazó, úgynevezett Fehér könyvről. A tanácskozáson döntés született az infrastruktúra és a vasúti szolgáltatások integrációjának témájában is. A szekció áttekintette a Szociális Párbeszéd Bizottság aktuális feladatait a vasúti szektorban, és meghatározta az ETF tárgyalási pozícióit.

Dortmund főpolgármestere Dr. Gerhard Langemeyer fogadáson látta vendégül a tanácskozás résztvevőit, valamint a tanácskozással egyidőben a Westfalenhallében megtartott harmadik vasúti szakkonferencia és kiállítás (Rail Tec 2001) VIP-vendégeit.

A Vasúti Szekció következő ülése 2002. április 23-án, Brüsszelben lesz.

Dr. Bíró Tibor

Székházunkban fogadtuk az Osztrák **Zöld Párt** képviselőit

Dr. Monika Vana vezetésével a Magyarországon tartózkodó Osztrák Zöld Párt képviselői csoportja november 29-én látogatott meg bennünket székházunkban. Vendégeinkkel kölcsönös tájékozódó megbeszélést folytattunk, melynek fő témája a Magyarországnak az Európai Unióba való belépésével kapcsolatosan felvetődő kérdéskör volt.

A megbeszélés egy folyamatos párbeszéd kezdete volt, mely a jószomszédi viszony mélyítését szolgálja és a jövőben a kölcsönös érdekek mentén tovább folytatódik.

Folyamatos párbeszéd kezdete

S.D.

A Sopron-Szombathely **vasútvonal**

A közlekedési és vízügyi miniszter döntése alapján a Sopron-Szombathely közforgalmú vasútvonal üzemeltetése alól a MÁV Rt.-t 2001. november 30-i hatállyal felmentette, egyúttal a GySEV Rt.-t 2001. december 1-jei hatállyal a további üzemeltetéssel megbízta. Ezentúl a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt. felügyeli és bonyolítja le a vasútforgalmat saját személyzetével, továbbítja a személy- és tehervonatokat, karbantartja a vasúti létesítményeket és kiszolgálja az utasokat, megbízókat.

Azonnali változást a GySEV sem garantálhat

Közismert, hogy az Európai Unió a régióknak nagy jelentőséget tulajdonít, különösen a határon átnyúló régióknak és ezek fejlődését támogatja is. A GySEV Rt. a nyugat-dunántúli vasúti forgalomban és a szomszédos Burgenland személyforgalmában jelentős szerepet tölt be, így ennek a vonalnak az átvétele alapvetően összhangban áll az EU közlekedéspolitikájával is.

Mi várható a vonal életében rövid, illetve hosszabb távon? Mindenekelőtt a vasúti pályát olyan állapotba kell hozni, hogy a teljes hosszon a 60 km/óra, illetve a 70 km/óra pályasebesség biztosítva legyen. Jelenleg sajnos a vonal hosszának több mint 20 %-án az elavult vasúti pálya miatt a vonatok biztonsági okokból csak 40 km/óra sebességgel közlekedhetnek. Ezzel egyidőben a GySEV tervezi a vasútvonal villamosítását. A pálya helyreállítására és villamosítására készült egy beruházási program és közbeszerzési pályázat kerül meghirdetésre a feladatok elvégzésére.

Azonnali változást ugyanakkor a GySEV sem garantálhat, hiszen először „be kell laknia" a vonalat. Az elképzelések kimunkálása már meg is kezdődött. Mindenekelőtt a pálya fenntartására, a villamosítás elvégzésére egy olyan technológiát dolgoznak ki, amely a legkisebb mértékben zavarja a vasúti forgalmat, illetve minél kevesebb kellemetlenséget jelent az utazóközönségnek. (Számolni kell azzal, hogy néhány napon át egy-egy állomás közben autóbusz szállítja az utasokat.)

A személyszállításban a következő változások várhatók:

– A GySEV új menetrendi struktúrát kíván kialakítani, amely a vonatok menettartamában, az eljutási idő csökkenésében hoz változást.

– Utasszámlálást végez és elképzelhető, hogy 1-2 megállóhelyen nem állnak majd meg a vonatok. – Emellett növelni tervezik a vonatok számát és azokat ütemesen, mindig azonos időben indítják és érkeztetik. (pl. 2 óránként) – Sopronban jó csatlakozási lehetőséget teremtenek a budapesti InterCity vonatokhoz. – Összehangolják a vonatok érkezését, indítását Bécs, Bécsújhely viszonylatokban. – A vonalon lévő Bük állomás, és Bükfürdő jelentőségét növelendő, közvetlen vonatokat kívánnak közlekedtetni Bécsújhely-Bük között, meghatározott napokon. – Megállításra került, hogy a jelenlegi menetrendben a szombathelyi, soproni reggeli vonatérkezések nem igazán kedveznek a munkába járóknak, diákoknak. Megpróbálnak ezen segíteni úgynevezett betétjáratokkal. – A horvát vasút régóta törekszik az érintett vasutak bevonásával (MÁV, GySEV, ÖBB) egy Bécs-Zágráb InterCity járat beindítására. (Ismert, hogy Burgenlandban igen nagy horvát népesség él.) Ez az útvonal 1,5 órával rövidebb, mint az Ausztrián keresztüli. – Újabban az ÖBB vetette fel egy Bécsújhely-Bük-Szombathely-Keszthely összeköttetés megvalósítását, amely tárgyalási szinten van. – A villamosítás után – 2003-ban – villamos vontatással, korszerű 4 tengelyes személykocsikkal bonyolítják a személyforgalmat. – Figyelemmel kísérik a konkurencia, a Volán járatait is. Szeretnék, ha törekvéseiknek megfelelően minél több utas választaná a GySEV-et, ezáltal is csökkentve a közutak nagy terhelését.

Előzetes tervek szerint 3-4 éven belül a vonalra engedélyezett sebességet 100 km/h sebességre kívánják növelni a pálya teljes átépítésével, és a vonal korszerű biztosítóberendezést is kap

Utasszámlálás

Előzetes tervek szerint 3-4 éven belül a vonalra engedélyezett sebességet 100 km/h sebességre kívánják növelni a pálya teljes átépítésével, és a vonal korszerű biztosítóberendezést is kap.

Összességében azt szeretnék, ha a térségben növekedne a vasút jelentősége és a Sopron-Szombathely vasútvonal visszanyerné jelentőségét és a helyi lakosság jobb kiszolgálása mellett egy nemzetközi szintű vonallá fejlődne.

Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt.

Új **fogorvosi rendelő** Hegyeshalomban

2001. augusztus 11-től ismét megoldódott a Hegyeshalomban és a környező települések szolgálati helyein dolgozó és élő vasutasok fogorvosi ellátása. A MÁV Rt. és a Vasútegészségügyi Kht. támogatásával felszerelt és működő rendelőben *dr. Kovács János* fogszakorvos jelenleg hetente háromszor rendel.

K.SZ.

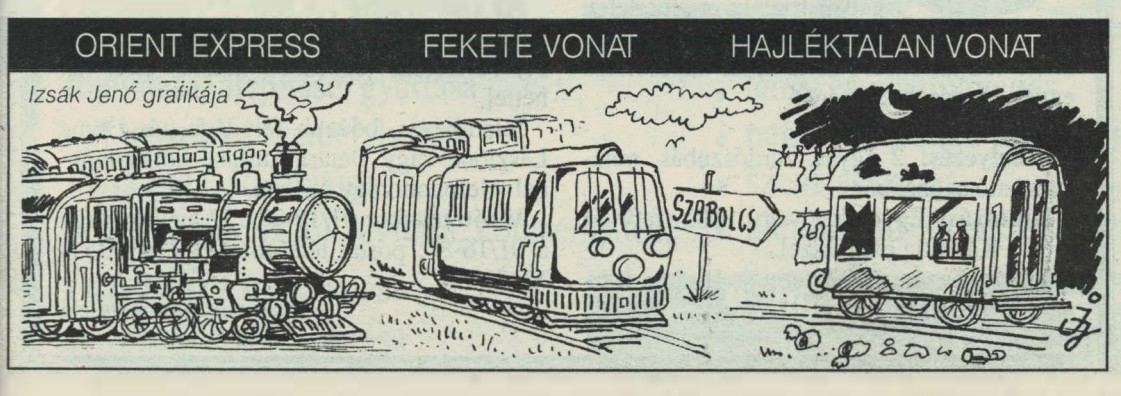

Összefogással a női esélyegyenlőségért

ELŐ KELL SEGÍTENI A NEMEK KÖZÖTTI ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGVALÓSULÁSÁT A SZAKSZERVEZETI MOZGALOMBAN ÉS AZ EGÉSZ TÁRSADALOMBAN

Az Autonóm, a Liga Szakszervezetek és az MSZOSZ Női Választmánya közös szervezésében, a Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége (SZSZNSZ) és a holland szakszervezetek támogatásával 2001. november 19-21. között 3 napos tanfolyamot rendeztek Balatonfüreden, „A női szakszervezeti tagok érdekérvényesítő képességének növelése" címmel.

A tanfolyam érdekes előadásokkal, szerepjátékokkal, önismeret-fejlesztő tréningekkel igyekezett hozzájárulni a résztvevők kommunikációs képességének fejlesztéséhez. A rendezvényen különböző munkahelyekről érkező női aktivisták vettek részt.

Kommunikációs készségfejlesztés

A képzés célja: elsősorban a nők érdekérvényesítő képességének növelésével elősegíteni a nemek közötti esélyegyenlőség megvalósulását a szakszervezeti mozgalomban és az egész társadalomban, mely az Európai Unióhoz való csatlakozásunk kapcsán kiemelkedő jelentőséggel bír.

Hercegh Mária

50 éves vasútvonal

Idén félévszázados fordulója volt a Vácrátót – Galgamácsa vasútvonalnak. A jeles évfordulóra az Ipoly Unió Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület kezdeményezésére a MÁV Rt. Területi Igazgatósága, Vácrátót és Galgamácsa települések önkormányzatai november 27-én ünnepséget szerveztek.

Ez alkalomból különvonattal utazták be a vasútvonalat az önkormányzati képviselők és a vasút vezetői. Az eseményen a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium képviseletében jelen volt *Horváth Lajos*, a minisztérium vasúti főosztályvezetője. A MÁV Rt. képviseletében *Baráth Ferenc*, budapesti területi igazgató-helyettes vett részt az eseményen. Vácrátót állomáson a helyi nyugdíjas klub adott műsort, majd az állomás épületén elhelyezett emléktáblát *Horváth Lajos* főosztályvezető és *Nagy Lajos*, váci nyugalmazott állomásfőnök leplezték le.

Galgamácsa vasútállomáson a helyi kisiskolások csoportja várta a különvonatot. *Baráth Ferenc*, a MÁV Rt. területi igazgató-helyettese tartott ünnepi beszédet, ismertette a vasút térségbeli szerepét és az évforduló jelentőségét. *Dudás Zoltán* polgármester a vasúttal való kapcsolatukról és a község életében szerepet játszó kapcsolatról beszélt.

Az Ipoly Unió Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület képviseletében *Kurucz Márta* mondott köszöntőt, melyben kiemelte a vasúti közlekedés jelentőségét. Az ötven éves évfordulóra állított emléktáblát *Horváth Lajos*, a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium vasúti főosztályvezetője és *Dudás Zoltán* polgármester leplezték le. Az ünnepség a község művelődési házában kulturális műsorral folytatódott, ahol a helyi iskolások és a hagyományőrző nyugdíjas csoport adtak műsort.

Kép és szöveg:
Bertalan János

SÍELJEN VELÜNK LENGYELORSZÁGBAN

A Vasutasok Szakszervezete 2002. február 9-étől 16-áig sítúrát szervez a lengyel Kárpátokba, a mintegy 1200 m magasságban lévő Muszynára.

Részvételi díj: 25.000 Ft+14.000 Ft, amely magában foglalja a síbérletet, a síoktatást, a biztosítást, a transzfer, a tolmácskísérő és az úttal kapcsolatos egyéb kiadások költségét.

Ellátás: teljes ellátás

Elhelyezés: 2 ágyas, fürdőszobás, pótágyazható szobákban.

Kiutazás: Egyénileg vagy 2002. február 9-én a Kárpátia expresszel.

Visszautazás: 2002. február 16-án a Kárpátia expresszel.

A jelentkezés a hirdetés megjelenésétől folyamatos.

Az első részlet (14.000 Ft) befizetése a jelentkezéskor, a második részlet (25.000 Ft) befizetése legkésőbb indulás előtt két héttel.

Jelentkezés, bővebb felvilágosítás Döme Lászlóné vagy Détári Attiláné kolléganőknél telefonon vagy írásban.

Vasúti telefon: 01/19-77/157 mellék, vagy a 01/16-86; postai telefon: 351-7745, 351-7743.

Vasutasok Szakszervezete

Ülésezett a VSZ Nőbizottsága

A Nőbizottság november 22-én tartotta ülésterv szerinti, soros értekezletét. A bizottsági ülés napirendjén a vasútegészségügy jelenlegi helyzetének áttekintése, valamint aktuális érdekvédelmi kérdések szerepeltek.

Munkája során a Nőbizottság mindenkor kiemelt figyelemmel és érdeklődéssel kísérte a vasutas dolgozók és családtagjaik egészségügyi gondozását, gyógyítását végző szervezet sorának alakulását. A vasútegészségügy helyzetéről *Kis Tamás*, a VSZ alelnöke, az intézményekben folyó szakszervezeti munkáról *Rubik László*, a Vasútegészségügyi Intéző Bizottság titkára adott tájékoztatót.

Az értekezlet résztvevői megállapították: jelentős eredmény, hogy – ha átszervezések útján is – sikerült a vasutas egészségügyi szervezetet megtartani a vasutasság számára. A megőrzésben a Vasutasok Szakszervezetének jelentős szerepe volt.

A megmaradásnak azonban ára volt. Az intézményeknek a vasutasokon kívüli szféra felé történő megnyitása zsúfoltságot idézett elő, nem ritka, hogy egy-egy szakrendelésre (pl. reumatológia, ideggyógyászat) való bejutásra 3-4 hetet is várni kell. Már nem a régi a hosszú évtizedeken át oly jellemző bensőséges orvos-beteg kapcsolat sem.

NEM RITKA, HOGY EGY-EGY SZAKRENDELÉSRE (PL. REUMATOLÓGIA, IDEGGYÓGYÁSZAT) VALÓ BEJUTÁSRA 3-4 HETET IS VÁRNI KELL. MÁR NEM A RÉGI A HOSSZÚ ÉVTIZEDEKEN ÁT OLY JELLEMZŐ BENSŐSÉGES ORVOS-BETEG KAPCSOLAT SEM

A MÁV Kórház és Rendelőintézet integrálása a tapasztalatok szerint nem igazán hozott pozitív eredményt, az egyes szakrendelések megszüntetésére irányuló törekvés rontja a vasutasok korábban magas színvonalú, jól szervezett ellátását.

A Nőbizottság tagjai javasolták, hogy a VSZ vezetése a létrejött felügyelő tanácsokban való részvétel útján is kísérje fokozott figyelemmel a jövőben is a vasútegészségügy helyzetét. Nem szabad a vasutasságot kisemmizni abból az intézményrendszerből, amelynek fenntartását, az ott folyó színvonalas ellátást lehetővé tevő feltételek megteremtését az ÖTÁ-n keresztül forintjaikkal is több évtizeden át támogatták.

Részt vett a bizottsági ülésen *Varga Gyuláné*, a VSZ közgazdasági osztályának vezetője is, aki aktuális érdekvédelmi kérdésekről adott áttekintést. Szólt a Hároméves megállapodás körüli anomáliákról, a VÉT-tárgyalások állásáról.

Kollár Sándorné
a Nőtagozat vezető-helyettese

JELENTŐS EREDMÉNY, HOGY SIKERÜLT A VASUTAS EGÉSZSÉGÜGYI SZERVEZETET MEGTARTANI...

MVJ
TÜV CERT
ISO 9001

MÁV VASJÁRMŰ
Járműjavító és Gyártó Kft.

DIN-EN 729-2
ÖNORM M 7812, DIN 6700

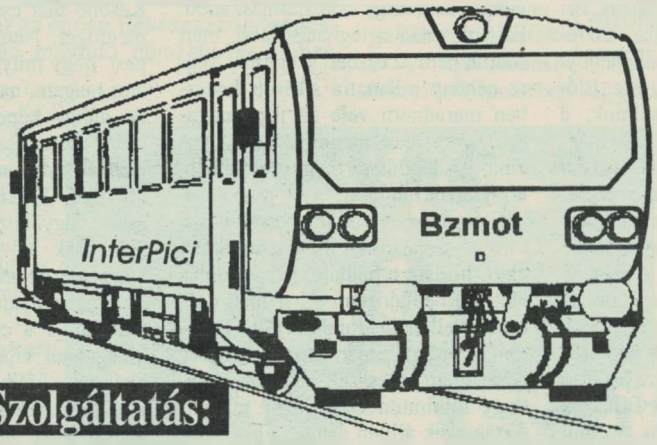

Tevékenységi körünk:
- vontató járművek (dízelmozdonyok) javítása, korszerűsítése, gyártása
- vontatott járművek fővizsgája, főjavítása, átépítése, gyártása
- 4 tengelyes személykocsik fővizsgája, átalakítása
- Bz motorvonatok javítása, korszerűsítése

InterPici motorkocsi és vezérlőkocsi gyártása

Szolgáltatás:
- láng- és plazmavágás
- nagypontosságú fémmegmunkálás
- szemcseszórás
- alumínium- és acélszerkezetek gyártása, szerelése

MVJ

9700 Szombathely, Szövő u. 85.
Tel./Fax: (94) 313-313, Vasúti telefon: (07) 28-05, 29-31

Láss, ne csak nézz!

A West-taliga esete

Ötvenhat decemberében eljött hozzánk a Dani bácsi, engem kiküldtek a szobából, hogy ez most a felnőttek dolga, és jobb, ha én nem tudok semmiről. Később csak megtudtam, hogy a Dani bácsi disszidált, s akkor búcsúzni jött. Talán már ő is evett a sajtból, amit az egyháztól kaptunk, s a konzervdobozra rá volt írva, hogy a sajt az amerikai nép adománya, s még évekig ettük.

A Dani bácsi Kanadába ment, mondta a nagymama, ami Amerikában van, de mégse tiszta Amerika, s jól van ott, az első keresetéből már vett is magának egy vászonnadrágot. Én nem értettem, hogy mitől olyan nagy dolog egy nadrág, mert az amerikai sajt után rengeteg ruhát is kaptunk egy svájci hölgytől, és én olyan elegánsan öltözködtem akkoriban, hogy a Jóska azzal cukkolt, a te apád nem is pap, hanem biztosan szabó, ezért van ennyi ruhád. Apának a csomag érkezése után köszönő levelet kellett volna írnia, de ő csak húzta-halasztotta, hogy utál hálálkodni, s az a svájci hölgy se ezt várja tőle, erre anya magyarul lediktálta neki, hogy mit kell írnia, apa lefordította, a levél elment, s talán jött is még egy kisebb csomag, de apa tovább már nem levelezett, és a csomagok elmaradtak.

Sajnos anyának pontos elképzelései voltak, hogyan kell kinéznem. Tízéves koromban vásártolt nekem egy rövidnadrágos öltönyt, gumis nyakkendőt és zöld vadászkalapot, az oldalán faragott makkfityegővel. Persze a jó ruhára vigyáztunk, ezt a jelmezt csak vasárnap, a templomban kellett viselnem, ahová a haverok nem jártak, s aki mégis, azt erre az alkalomra szintén „hülyegyereknek" öltöztette a mamája. Az iskolában meg hordhattam én is az egyenmackót.

De egyszer jöttünk a pesti nagymamától, én persze ünneplőben, és ahogy leszálltunk a buszról, a megállóban bringára támaszkodva ott álltak a fiúk. Anyu egész napi jó magaviseletemet megjutalmazva mondta: „Maradj csak a kis barátaiddal!" Ahogy eltűnt a sarkon, kitört a botrány. A fiúk rángatták a gumis nyakkendőmet, félig leszakították a makkot a kalapomról, s végül csak azért hagytak békén, mert a röhögéstől biciklivel együtt eldőltek az árokparton. Még a svájci hölgytől kaptam egy skót mintás rövidnadrágot, aminek olyan volt a szabása, mintha szoknya volna. Anya mondta, hogy ez azért van, mert a skótoknál a férfiak is szoknyában járnak, vegyem fel nyugodtan.

Amikor a skót nadrágomban megjelentem az Árpád utcában, a fiúk ismét röhögőgörcsöt kaptak, hiába mutattam nekik, hogy ez nadrág, csak szoknyának látszik, és igenis össze van varrva a lábam között. Ráadásul nekem tetszett a skótnadrág, de csak otthon hordtam, s ha valamelyik barátomat vártam, felhúztam az egyenklottgatyámat.

A Svájcból küldött ruhák már rég elrongyolódtak, a skótnadrág portörlőként végezte, mikor a Dani bácsi először hazalátogatott. Nekünk akkoriban nem ment túl jól, mert az egyik iskolaigazgató, akinek, ahogy anya mondta, ötvenhatban túl nagy volt a szája, most a klerikális reakció leleplezésével igyekezett érdemeket szerezni. Feljelentette apát, hogy a hittanbeíratásra agitál. Szó mi szó, apa mozgósított néhány presbitert, hogy szóljanak a szülőknek, mikor lehet beíratni a gyerekeket. A frissen konfirmáltakkal pedig, akik kitettek egy népes iskolai osztályt, ünneplőben végigvonult a falu főutcáján a fényképészhez, amit az iskolaigazgató tüntetésnek minősített. Apámért az akkori békepap felettesei sem rajongtak, hűséges hívei pedig nálunk is szegényebbek voltak. De a Dani bácsit nagy szeretettel láttuk vendégül, rendesen megfogyatkozott a baromfiudvar népe, s apa sok értékes teológiai könyvet ajándékozott neki, mert a Dani bácsi Kanadában lett pap.

Nem hozott ajándékba egy árva rágógumit, egy darab csokoládét se, mert azt mondta, hogy sokkal jobban járunk, ha majd haza utazása után küld nekünk csomagot. S jó néhány hét múlva jött is a postás, hogy csomagunk van Amerikából. A papírból kiderült, hogy Kanadából érkezett meg a Dani bácsi csomagja. Csak a hivatalban vehetjük át, mert előbb még ki kell fizetni a vámot, s hozzunk valami szállítóeszközt, mert ez akkora, mondta a postás. A húgommal üdvrivalgásban törtünk ki, de a szüleink nem örültek velünk mert, a vám annyi volt, mint apa egyhavi fizetése. Azért valahogy összekaparták a pénzt, apa kölcsönkérte a Bálint bácsiéktól a talicskát, a húgom meg én lelkesen kísértük a postára, ahol a vám leszurkolása után egy jó nagy kartondobozt kaptunk, amit aztán apa hazatalicskázott.

A rágógumival és a csokoládéval kapcsolatos reményeimet már útközben lehűtötte, hogy a vámpapírok szerint a küldemény mind ruhanemű. Otthon aztán kibontottuk a csomagot, volt benne egy kopott estélyi ruha, egy vedlő prémgallér, egypár rongyos zakó, és nagykabátok, ócska kordnadrág, s még a használható darabok se illettek senkire a családban. Mi gyerekek csalódtunk, de a szüleink kétségbeestek, hogy ezért adtak ki ennyi pénzt. Az biztos, hogy a szakadt ruhákért is az új vámját számolták, s lehet, hogy ki is cserélték a csomagot, mondta apa, s írt egy levelet a Dani bácsinak, hogy köszönjük szépen, nem kell több csomag, Magyarországon is kiváló ruhákat lehet kapni.

Mező Ferenc

Ebben a rovatban íróként próbáltam politizálni. Köszönöm olvasóim egész évi figyelmét. Talán megbocsátják nekem, ha most frissen megjelent könyvemből ajánlok figyelmükbe egy részletet. Megyőződésem, hogy az irodalom is azt szolgálja, hogy lássunk, ne csak nézzünk, meg talán közben gyönyörködjünk is egy kicsit. – M.F.

Márta szoknyája

Az Ivánszky Márta miniszoknyát hordott, pontosabban: az iskolaköpenye nem térd alatt, hanem egy icipicit fölötte végződött. Forradalmi tett volt, mert a többi lány szoknyája az óra alatti fészkelődés során véletlenül vagy netán akarattal maximum addig csúszott fel, ahonnan a Mártáé elindult, s haladt egész a combközépig vagy talán még annál is tovább. Ezt az óramutatóéhoz hasonlóan észrevétlenül lassú mozgást valamennyi fiú lélegzetvisszafojtva követte. Előfordult, hogy hiába bámultunk, a szoknya egész órán meg sem mozdult, máskor csak az utolsó negyedórában kezdett felcsúszni, s akkor meg olyan gyorsan, mintha most akarná bepótolni az elmulasztottakat. Addigra már beszedtünk jó néhány karót, hisz nemhogy a választ, de azt sem tudtuk, hogy mit kérdezett tőlünk a tanár, ettől persze lelombozódtunk, csak bámultuk magunk előtt a padot, s mire észre vettük, hogy az Ivánszky Márta csodálatos combjai megint fedetlenek, máris megszólalt a csengő, s ő felállt, a szoknyája meg visszacsúszott. Rájöttünk, ha nem akarunk mindenből megbukni vagy lemaradni az izgalmas látványról, össze kell fognunk. Figyelő szolgálatot szerveztünk, aki az előző órán felelt az adott tárgyból az nézte a Mártát, s ha a szoknya elindult, körbeadott egy rövid levélkét, amin az állt: „Most!"

Ha az a szoknya egyszer egészen felcsúszna, s ha a lány levetné azt is amit alatta visel, na innen nem bírtam folytatni az ábrándozást. Hallottam a nagyfiúktól, hogy randevút kell kémi a lánytól, szépeket mondani neki. Minden szünetben a haverjaim röhögése és az ő barátnőinek harsány vihogása közepette megdicsértem a Márta haját, a szemét, mondtam, hogy milyen okosan felelt, és rohadt volt a tanár, hogy csak hármast adott. Ez volt talán a leghatásosabb, mert Mártát nem az eszéért szerettük. Végre néhány pillanatra sikerült kettesben maradnom vele az iskolaudvaron. Javasoltam, menjünk együtt moziba. Én lepődtem meg a legjobban, hogy igent mondott.

Előre megvettem a jegyeket, előző este a szokásosnál is gondosabban eligazítottam a hajhálómat, s indulás előtt jól beolajoztam a hajamat, de a kezelés ellenére szanaszét állt a frizurám. Pattanásaimat szomorúan bedörzsöltem szesszel. Elhatároztam, hogy minimum csókolózni fogunk. Aztán csak álltam a mozi előtt. Már becsengettek a Híradóra, már kicsengettek a szünetre, már elkezdődött a nagyfilm, közben mintha a Mártát láttam volna az utca végén, de nem fordult be, csak jó negyedóra múlva jött, az ellenkező irányból, s az volt az első szava, hogy siessünk, mert elkésünk. A jegyszedő néni morogva kísért a terembe, az ilyenek miatt fogy ki az elem a zseblámpájából, mondta, s alig-alig villantotta fel, vakon botladoztunk a felhólyagosodott linóleumon. Megfogtam Márta karját, hogy segítsek, s a birtokló mozdulattól édes bizsergés öntött el, így a következő huplinál majdnem egymásra estünk. A hátsó sorokban ülők füttykoncertjétól kísérve végre befurakodtunk a helyünkre. A Cherbourgi esernyőket adták, a szereplők felváltva énekeltek és csókolóztak az esőben, s amikor a szerelmesek szája egymásra talált, megpróbáltam átölelni Mártát, de ő elhúzódott. Ezt aztán gyakran megismételtük. Később már csak a kezét próbáltam megfogni. Nem hagyta. Ahhoz képest, hogy milyen nyomorultul éreztem magam, nagyon lassan, de ahhoz képest, hogy mire nem jutottam, iszonyú gyorsan múlt az idő. Kétségbeesett vágyakozásomat csak növelte, hogy észrevettem, Márta szoknyája felcsúszott, s a combja hívogatóan világított a jótékony félhomályban. Egy nagy elszánással megfogtam a térdét. S ő hagyta. Elöntött a boldogság. Ahogy a nagyfiúk magyarázták, lassan észrevétlenül mozdultam feljebb. Soha nem látott magasságokba jutottam. Hirtelen világos lett. Mint egy undok vízisiklót, Márta lelökte az öléből a kezemet. Nem kísérhettem haza se, ahogy az utcára értünk, beszaladt a mozi szomszédságában lakó barátnőjéhez. „Ez egy igazi randi volt?

Most járunk vagy nem járunk?" – tépelődtem.

Márta szoknyája felcsúszott, s a combja hívogatóan világított a jótékony félhomályban

Lendületes nyugdíjasklub

A szentesi MÁV „Lendület nyugdíjasklub" öt esztendőt tudhat maga mögött. A 88 tagot számláló szerveződés megálmodója és vezetője az örökifjú, mindig mosolygós *Mucsi Sándorné*, Rózsika, aki fáradhatatlanul tevékenykedik, szervez, irányít. Az évforduló alkalmából november 16-án Szentesen a vasutas művelődési ház adott otthont a vidám ünnepségnek.

A KÖZÖSSÉG NYITOTT A „CIVILEK" FELÉ IS

A szegedi nyugdíjas klub vezetője gratulál a házigazdának

A klubvezető – aki az elmúlt évben igazgatói dicséretben részesült – beszámolójában elmondta: sokfelé kirándulnak, szeretnek táncolni, tartalmas programokat szerveznek, élő kapcsolatban vannak a szomszédos városok klubjaival, de Szentes többi hasonló egyesületével is rendszeresen találkoznak. Megköszönte többek között Szentes város, a Szentes Csomóponti Állomásfőnökség és *Jendrassik György* Gépészeti Főnökség segítségét, támogatását.

NEM SZABAD EGYEDÜL MARADNI. A KÖZÖSSÉG FELOLDJA A MAGÁNYT

Szabó Gyula területi igazgató jókívánságait és üdvözletét *Molnár József* humánpolitikai osztályvezető adta át, majd többek között *Szirbik Imre*, Szentes város polgármestere köszöntötte a nyugdíjasokat. „Iskolaéretté vált a közösség – mondta, majd hozzátette: a város magáénak tekinti a klubot, hiszen nem csak vasutasok lehetnek klubtagok, a közösség nyitott a „civilek" felé is." A neves évfordulót ünneplő klubot köszöntő támogatók, meghívott vendégek irigylésre méltónak nevezték azt a fiatalos lendületet, amely a kis közösséget jellemzi. Példaértékűnek állították azt a közösségi szemléletet, mely szerint nem szabad egyedül maradni, a magány nem kellemes, de a társaság, a közösség feloldja a házastárs, szülő, barát, testvér, gyermek elvesztése után keletkezett érzelmi sokkot, a betegség nehézségeit.

Ennek szellemében szerepel a klub tervei között az énekkar megszervezése is. Szükség is van rá, hiszen a „Szomszédvár" Nyugdíjas Színjátszó Kör segített be nagy sikerrel, fergeteges Csárdáskirálynő keresztmetszettel.

A *Dóczi Gáborné* vezette dalnokcsapattal (amelyben 91 éves nyugdíjas is énekelt és táncolt) a közönség a műsor végén már együtt énekelte a jól ismert Kálmán Imre dallamokat.

Az ebéd elfogyasztása után tombolahúzást önfeledt nótázás és tánc követte, melynek iramát igazán csak a „Lendület" klub táncos lábú nyugdíjasai bírták.

Sok-sok egészségben, békességben eltöltött nyugdíjas évet kívánunk a klub minden tagjának!

Szentes-Bíró Ferenc
Szeged Területi Igazgatóság
Igazgatói Kabinet szervezési főmunkatárs

Koreai sebesség

Dél-Koreában folyamatban van 34 vasúti szerelvény gyártása, amelyek alkalmasak lesznek a nagysebességű közlekedésre. Az erre vonatkozó szerződést 1994-ben írta alá Franciaország és Dél Korea. A franciák vállalták, hogy átadják a technológiát, és így a vasút előnyt szerez a közlekedési ágazatok versenyében.

A nagy sebességre alkalmas pálya Szöul és Pusan között 412 km hosszúságú. A szerelvények 300 km/óra sebességgel fognak közlekedni ezen a pályán, amelyen 83 alagút van, összesen közel 189 km hosszúságban. Francia részről négyszáz szakértő vesz részt a műszaki kivitelezésben, és a személyzet kiképzésében. Gyakorlatilag semmi különbség nem lesz egy francia és egy koreai szerelvény között.

Az utolsót – a 34. – szerelvényt 2003. októberében állítják majd üzembe.

Hajós Béla fordítása

Összehangoltan

A békéscsabai VOKE Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár november 23-án ünnepelte negyedszázados fennállását. A 25 éves évforduló alkalmára rendezett kulturális gálaműsort az ifjúsági házban tartották meg. Jelen voltak itt az alapítók, amatőr kulturális szervezetek, szakkörök, vasutas nyugdíjas klubok, valamint az éppen Békéscsabán tanácskozó, hazánkban működő nemzetiségi klubok képviselői is.

A vasutasoknak nemcsak munkájuk közben kell összehangoltan tevékenykedniük, hanem szabadidejük tartalmas kitöltésével is sokat tehetnek a közös ideológián alapuló kellemes és hasznos szórakozás eltöltésében

A megjelent mintegy 300 fős vendégsereget *dr. Péter Mihály*, a MÁV Rt. általános vezérigazgató-helyettese köszöntötte, kiemelve a magyar vasútnak a kultúrában betöltött szerepét. A város elismerő oklevelét *Mackó Istvánnak*, a művelődési ház vezetőjének adták át azzal a méltatással, hogy a megyeszékhely kulturális életében kiemelkedő szerepet töltenek be.

Az ünnepi programban nagy sikerrel szerepeltek a szegedi és szentesi nyugdíjas klubok mellett a helyiek is, mint ahogy a szegedi MÁV „Hazánk" énekkara és a csabai Kistabán Néptáncegyüttes. Fergeteges közönségsikert aratott a több számmal is szereplő vasutas fúvószenekar és a zenéjükre látványos táncokat produkáló a „A vasút a gyermekekért" alapítvány diákotthonának mazsorett csoportja.

Az est második részét a vendégek ugyancsak emelkedett ünnepi hangulatban tölthették el. A művelődési ház előadótermében fogyaszthatták el az állófogadás finomságait, és részesei lehettek a hajnalig tartó táncmulatságnak. Itt tekinthették meg egyúttal az intézmény életét, történelmének mindennapjait bemutató tablókat, a Vasútmodellező Kör „nem mindennapi", mindent tudó terepasztalát és *Cs. Fodor József* nyugdíjas vasutas, amatőr festőművész vasúti tárgyú életmű-kiállítását.

Az ünnepi est résztvevőiben újból megerlelődhetett az a tudat, hogy a vasutasoknak nemcsak munkájuk közben kell összehangoltan tevékenykedniük, hanem szabadidejük tartalmas kitöltésével is sokat tehetnek a közös ideológián alapuló kellemes és hasznos szórakozás eltöltésében.

Kép és szöveg: Nagy József

Amit az **önkéntes pénztárakról** tudni kell

December 3-án tartotta meg közgyűlését a Vasutas Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Egészségpénztár. Ezt megelőzték a területi küldöttválasztó taggyűlések. Mint egyszerű pénztártag vettem részt a debreceni részközgyűlésen. A tájékoztatót hallgatva gondolkodtam el azon, hogy vajon a kollégák mennyire ismerik a vasutas önkéntes pénztárak működését, szolgáltatásait, a belépés feltételeit. Az ismeretek nélkül el tudják-e dönteni, hogy melyikbe érdemes belépni, melyikbe lépjenek be?

Ki-ki eldöntheti, hogy melyik pénztárba érdemes belépnie

A szakszervezetek a MÁV Rt. közreműködésével (az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény alapján) megalapították a

- ***Vasutas Önkéntes– és Magánnyugdíj Pénztárt***
- ***Vasutas Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Egészségpénztárt***
- ***Vasutas Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Önsegélyező Pénztárt***

Megállapodás alapján a MÁV Rt. – a munkavállalók választása szerint – három pénztárból két pénztár tagdíjához hozzájárul. A hozzájárulás mértéke 2001. évben a munkavállaló bruttó keresetének 2,68%-a.

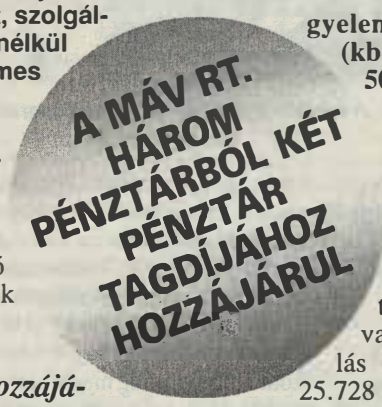

Mit jelent a hozzájárulás a dolgozó számára?

Az a dolgozó, aki él a lehetőséggel és 2 pénztárnak a tagja, bruttó jövedelmének 5,36 %-át kapja meg tagdíj hozzájárulás címén a munkáltatótól.

Pl:

80.000 Ft/hó jövedelem figyelembevételével (kb. nettó 50.000 Ft):

– 2 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 51.456 Ft

– 1 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 25.728 Ft

95.000 Ft/hó jövedelem figyelembevételével (kb. nettó 60.000– Ft):

– 2 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 61.104 Ft

– 1 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 30.552 Ft

100.000 Ft/hó jövedelem figyelembevételével (kb. nettó 62.000– Ft):

– 2 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 64.320 Ft

– 1 pénztárra számítva a hozzájárulás mértéke évi 32.160 Ft

A munkáltatói hozzájárulás összege adómentes, tehát ebből az összegből adóelőleg levonásra nem kerül.

Melyik pénztárba érdemes belépni?

Erre a kérdésre a belépni szándékozónak kell a választ megtalálnia. Lenti táblázatban ehhez próbálok segítséget nyújtani.

A táblázatot figyelmesen elemezve, valamint a pénztárak alapszabályait tanulmányozva ki-ki eldöntheti, hogy melyik pénztárba érdemes belépnie, számára – életkorát, egészségi állapotát, családi körülményeit is figyelembe véve – szükség esetén melyik pénztár nyújtja a legmegfelelőbb támogatást, illetve segítséget.

Kiss Tibor

MILYEN SZOLGÁLTATÁST NYÚJTANAK, **MENNYIT, MIKOR,** MILYEN ESETEKBEN?

	Nyugdíjpénztár	FIZETÉS nettó havi 50000 Ft	Egészségpénztár	FIZETÉS nettó havi 50000 Ft	VÖKÖP	FIZETÉS nettó havi 50000 Ft
Tagdíj mértéke:	4 %	3.200 Ft	4 %	3.200 Ft	2,5 %	2.000 Ft
Ebből: - munkáltatói támogatás*	2,68 %	2.144 Ft	2,68 %	2.144 Ft	2,68 %	2.144 Ft
- egyéni tagdíjrész	1, 32%	1.056 Ft	1, 32%	1.056 Ft	-	-
A tagdíj felosztása:						
- Fedezeti alap*	95 %	3.040 Ft	90%	2.880 Ft	90 %	1.800 Ft
- Működési költség*	4 %	128 Ft	9 %	288 Ft	9,9 %	198 Ft
- Likviditási alap*	1 %	32 Ft	1 %	32 Ft	0,1 %	2 Ft
A szolgáltatás kiterjed	tagra	felhasználható	tagra és egyeneságbeli rokonára	felhasználható	tagra	felhasználható
Szolgáltatások fedezeti alapból (Havi tagdíjból mire mennyit lehet igénybe venni)	Nyugdíjazás esetén - egyösszegű kifizetés, vagy - határozott idejű járadék	3.040 Ft	- gyógyszer támogatás - gyógyászati segédeszköz térítés - fogászati ellátás - kórházi ellátás - táppénz kiegészítés - gyógyüdülés, üdülés - egyéb eü szolgáltatás	felsoroltakból bármire 2.880 Ft	- születési segély (5 %) - temetési segély (5 %) - egyszeri árvasági segély (1 %) - betegségi segély (12 %) - kórházi ápolási segély (1 %) - rokkantsági segély (1 %) - rokkantnyugdíjazási segély (1%) - gyermeknevelési segély (50 %)	- 90 Ft - 90 Ft - 18 Ft - 216 Ft - 18 Ft - 18 Ft - 18 Ft - 900 Ft
Várakozási idő*	Belépést követő: - 10 év - nyugdíjkorhatár betöltése (max. 3 év) *		Belépést követő: - 3 hónap		Belépést követő: - 12 hónap - gyermeknevelési segély esetén 4 hónap	

* Csak két pénztár esetében, a munkavállaló választása alapján. A közölt adatok közgyűlési határozatok értelmében 2001. évre érvényesek.

Várakozási idő: Belépést követő – pénztáranként eltérő – időszak, mely alatt a tag szolgáltatásra nem jogosult, azaz ezen idő eltelte után jogosult kifizetésre. **Fedezeti alap:** A tag részére szolgáltatásra igényelhető összeg. **Működési alap:** Amiből a pénztár a működési költségeit finanszírozza (pl: bér, nyomtatványok, stb.). **Likviditási alap:** A szervezet folyamatos, akadálytalan fizetőképességét biztosítja.

Nyugdíjkorhatár betöltése (max 3 év): Azt jelenti, hogy ha valaki nyugdíjba menetele előtt 3 évvel belép a nyugdíjpénztárba, nyugdíjazásakor adómentesen veheti fel a 3 év alatt befizetett összeget.

INTERJÚ A VASUTASOK SZAKSZERVEZETÉNEK ELNÖKÉVEL

A **baloldalnak** és a szakszervezeteknek össze kell fogniuk

– hangsúlyozza Dr. Márkus imre

● Az üzemi tanácsi választáskor beszélgetünk. Milyennek látod az üzemi tanácsok helyzetét, elmúlt évekbeli tevékenységét?

– A magyar jogrendszerbe 1992-ben beiktatott üzemitanács-rendszer fontos munkavállalói jogosultságot biztosít. Gyengéje a mi üzemi tanácsainknak, hogy a német-osztrák szabályozás lényeges elemeit nem vették át. Például az együttdöntés jogát a munkaerő-felvételről, az oktatásban-képzésben való részvételről, az előmeneteli rendszerről. Nálunk ezekről csak véleményt mondhatnak a munkavállalók képviselői, vagy még azt sem. Ausztriában és Németországban az ÜT-k szervezik a sztrájkot, míg nálunk ezt a törvény kifejezetten tiltja. Többek között a fentiek miatt sem fogadható el az Orbán-kormány által melengetett gondolat, miszerint jó lenne, ha csak ÜT-k működnének a munkahelyeken.

● Mindez miként érvényesül a MÁV Rt. területén?

– A MÁV néhány vezetője az elmúlt hetekben tartott munkahelyi fórumokon arra buzdított, hogy független jelöltek kerüljenek be az üzemi tanácsokba, mondván, hogy őket, mármint a vezetést nem képviselik a szakszervezeti jelöltek. Ennek az álláspontnak az élharcosa dr. Péter Mihály úr, aki hat éven át töltötte be a MÁV Rt. Központi Üzemi Tanácsának (KÜT) elnöki tisztét a Vasutasok Szakszervezetének alelnökeként. Mekkora pálfordulás ez! A MÁV Rt. vezetésének még e gyenge eszközökkel felruházott ÜT-k is túl erősek? Nem lenne jobb, ha a vezetők a munkaköri feladataikat végeznék, és mindent megtennének a környezetkímélő vasút megmentése, fejlesztése érdekében?

A VSZ képviselői több száz szolgálati helyre mentek el az elmúlt hónapokban, ahol azt kérték a munkavállalóktól, hogy lehetőleg mindenki menjen el szavazni. A választáson való részvétel aránya ugyanis a munkavállalók összefogását, erejét is tükrözi.

● Mi újság a szakszervezetek háza táján? Úgy tűnik, lelassultak az egységtörekvések. Mit tett a VSZ a szakszervezetek összefogásáért az utóbbi egy esztendőben?

– A 2000. évi kéthetes vasutassztrájk bizonyította az összefogás szükségességét. 2001. év elején a VSZ minden MÁV-nál működő, bíróságon bejegyzett szakszervezetet meghívott egy olyan konzultációra, amelynek fő témája a hogyan tovább megválaszolása volt. Mi azt indítványoztuk, hogy a MÁV-nál működő szakszervezetek mutassanak példát és próbáljuk létrehozni a vasutas szakszervezeti szövetséget.

Ezen a megbeszélésen csak azok a szakszervezetek nem vettek részt – 5-6 már nem létező, de bírósági nyilvántartásból nem törölt szakszervezet –, amelyek már nincsenek. Sajnos a VDSZSZ sem képviseltette magát. A nem reprezentatív szakszervezetek eszerint nem tartják fontosnak a szorosabb együttműködést. Feltehetően azért, mert szakértői háttérrel sem rendelkeznek és az érdekvédelmi munka után sem kapkodnak. Tőlük az elmúlt tíz évben nem érkezett javaslat. A VDSZSZ vezetőivel külön is tárgyaltunk. Felvetettük a szorosabb érdekvédelmi együttműködés lehetőségét és fontosságát, ám ettől ők elzárkóztak. Ezek után értelmezhetetlenek számunkra a VDSZSZ elnökének az együttműködésről szóló nyilatkozatai.

● És más szakszervezetekkel hogyan alakulnak kapcsolataitok?

– A VSZ már a sztrájk alatt együttműködési megállapodást írt alá a közlekedésben működő, illetve a KöViM-hez tartozó szakszervezetekkel. (Postások Szakszervezete, Posta és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége, miskolci tömegközlekedés, Autótaxi Dolgozók Szakszervezete, MAHART, Hajójavítók Szakszervezete, MATÁV ágazati szakszervezete és a Közlekedési Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége). Ez év októberében egy újabb együttműködési megállapodásról tárgyaltunk az MSZOSZ-hoz tartozó közlekedési szakszervezetekkel, amely már a szorosabb szakmai, ágazati érdekvédelmi együttműködést szolgálja.

Azt szeretnénk elérni, hogy a közlekedésben működő valamennyi szakszervezet részvételével – függetlenül attól, hogy melyik konföderációhoz tartoznak – egy erős, nyomásgyakorlásra képes közlekedési szakszervezeti szövetség jöjjön létre. Erről a kérdésről az Autonómokkal is szeretnénk tárgyalni. Úgy látjuk, ez a jövő útja. Ezt azért is szorgalmazzuk, mert így is késésben vagyunk, hiszen folyik az EU-csatlakozással kapcsolatos közlekedési fejezet tárgyalása, s ezeken a megbeszéléseken a szakszervezetek részvételét nem igényli a kormány. Sajnos az is igaz, hogy néhány szakszervezeti fővezér ezeket a kérdéseket kimondottan egyéni pozíciójának átmentése nézőpontjából közelíti meg. A dolog ezért nem halad a kívánt sebességgel.

● Hogyan látod a szakszervezeti politizálással kapcsolatos felfogást és magatartást? Milyennek ítéled a szakszervezetek és a politikai pártok kapcsolatát, különös tekintettel a nagy téttel rendelkező, jövő évi parlamenti választásokra?

Egyéni felelősségünk, hogy tájékozódjunk a politikában, és különválogassuk a támogatható, valóra váltható ígéreteket a nyilvánvaló hazugságoktól

– A magyar munkavállalóknak véglegesen le kell számolniuk azzal a szemérmességgel, amelylyel a baloldali pártokhoz viszonyulnak. Az Orbán-Torgyán kormány 1998-tól kezdve világossá tette uralkodása alatt, hogy ők a Fidesznek behódoló alattvalókat és az udvarhoz tartozókat képviselik. A munkának, a saját munkájukból élőknek nincs becsülete. Lejárt a néhány szakszervezeti vezető által hangoztatott, a politikai pártoktól „egyenlő távolságtartás" ideje.

A baloldalnak, a baloldali pártoknak és a szakszervezeteknek össze kell fogniuk. Ennek a magyar nép felemelkedését szolgáló programok közös kialakításával kell kezdődnie, és annak ismertetésével, megvalósításával szükséges folytatódnia. Örülök neki, hogy az MSZP igényelte részvételünket és bevonta a szakszervezetek képviselőit a programok készítésének műhelymunkálataiba. Most láttak napvilágot a különböző kabinetanyagok, amelyekből kiolvasható, hogy mit kell tenni a 2002-es választások után az elszegényedés megállítása, a munkavállalók és a nyugdíjasok jobbléte és biztonsága érdekében. Az is egyértelmű, hogy csökkenteni kell a munkaadók és a munkavállalók adóterheit. Keményen és a legszélesebb körben fel kell lépni a szélsőjobb gyűlöletkeltő, kirekesztő politikája ellen.

Meglepő számomra, hogy egyes szakszervezeti vezetők kéretik magukat az MSZP irányába, mondván, majd meglátjuk, a szakszervezetek által képviselt munkavállalói akaratból mit vállal fel az MSZP programja, holott ők is tagjai ezen programalkotó csoportoknak. A VSZ üdvözli az MSZP azon döntését, hogy nem kíván szakszervezeti vezetőket pártlistán a parlamentbe juttatni. Az elmúlt évek pártlistás, szakszervezetes ügyletei ártottak mind a szakszervezeti mozgalomnak, mind az egész baloldalnak. A 2002-es parlamenti választásokon szorosabb összefogásra, egyértelműbb, határozottabb kiállásra van szükség ahhoz, hogy a magyar munkavállaló és nyugdíjas emelt fővel közelítsen és lépjen be az EU-ba. Elsősorban saját magunkat és családunk érdekeit kell vállalnunk és képviselnünk. Egyéni felelősségünk, hogy tájékozódjunk a politikában, és különválogassuk a támogatható, valóra váltható ígéreteket a nyilvánvaló hazugságoktól. Ne higgye el a tanár, hogy a Fidesz megfizette a vasutast, és a vasutas pedig, hogy jól keresnek az egészségügyben. Lássunk át a szitán, hiszen saját sorsunkról fogunk dönteni így vagy úgy. A döntésért majd önmagunkat okolhatjuk.

CSÖKKENTENI KELL A MUNKAADÓK ÉS A MUNKAVÁLLALÓK ADÓTERHEIT

Kárpáti Sándor

Félelem nélkül élni

A több mint kétezer magyarországi civil szervezetet képviselő „Civil Fórum" országos tanácskozást tartott a Vasas Szakszervezeti Szövetség székházának dísztermében.

A tanácskozás témája a civil szervezetek helyzetértékelése a társadalom szociális, gazdasági, foglalkoztatási helyzetéről és egy közösen vállalható nemzeti egyetértést erősítő jövőkép felvázolása volt.

Felkért előadók a civil szervezetek képviselői, valamint az egyes témák részkutatásainak vezetői neves közéleti személyek voltak. A nagyszabású tanácskozáson meghívott vendégként külképviseletek és pártok képviselői is részt vettek. A Civil Fórumok tagszervezeteit több száz vezető tisztségviselő képviselte. Részt vett és felszólalt *Medgyessy Péter*, az MSZP miniszterelnök jelöltje is. Meghívást kapott a tanácskozásra *Göncz Árpád* volt köztársasági elnök és *Orbán Viktor* miniszterelnök, akik levélben üdvözölték a tanácskozás résztvevőit.

József Attila szegények sorsáról szóló versét *Glauder Viktória* tanuló tolmácsolta. *Lóránt Károly* kutató közgazdász a „Civil Szervezetek a magyar gazdasági és társadalmi átalakulásról" című összefoglaló tanulmány főbb megállapításaira hívta fel a jelenlévők figyelmét. A tanulmány összegző megállapítása szerint a civil szervezetek úgy vélik, hogy a privatizációt, a liberalizációt és a költségvetési megszorításokat kezelő gyakorlat felülvizsgálatra szorul. Az átmenet egy évtizede után szükség lenne számvetést készíteni az átalakulás eredményeiről, kudarcairól. Véleménye szerint a szegények szegényebbek, a gazdagok gazdagabbak lettek. Az ipar leépülése foglalkoztatási gondokat, ellátási zavarokat okozott. Kétségét fejezte ki az egészségügyi és államháztartási reformok megvalósítását illetően is. Mint megállapította, intenzíven be kell vonni a civil szférát a döntések előkészítésébe.

A RENDSZERVÁLTÁS VESZTESEIRE KEVÉS FIGYELMET FORDÍT A KORMÁNY

A SZEGÉNYEK SZEGÉNYEBBEK, A GAZDAGOK GAZDAGABBAK LETTEK

Sándor László, az MSZOSZ elnöke a „Civil országkép" elkészítésének jelentőségét méltatva megállapította, hogy az EU Bizottság megállapításaival ellentétben a magyarországi helyzet messze elmarad az EU-normáktól mind a foglalkoztatás körülményei, biztonsága, mind pedig a szociális ellátások és a társadalmi párbeszéd tekintetében. Véleménye szerint a rendszerváltás veszteseire kevés figyelmet fordít a kormány. Bírálta az „ennek így kell lenni" elméletet. Kemény szavakkal illette a munkaerő „kizsigerelését".

Többen szóltak az egészségügy, a sportélet válságáról, működési zavarairól, ezek káros hatásait sorolva.

Feszült figyelem kísérte a gyermekek, az ifjúság és a fogyatékosok helyzetét elemző előadást. E téma előadója szerint – bár vannak eredményre vezető intézkedések – sok a dicsekvés, miközben a jószándékok többsége nem valósul meg. Nyomatékkal hangsúlyozta: „emberszámba kell venni a fogyatékosokat éppen speciális helyzetük miatt". A fogyatékosügy nem elsősorban szociális, hanem szakkérdés, ezért komplexen kell vele foglalkozni – mondta az előadó *Mádai Mónika*, rokkantkocsijából szólva.

Horváth Aladár, a Roma Alapítvány elnöke szemléletváltozást sürgetett a cigánytársadalommal szemben. Mielőbbi intézkedésre van szükség a társadalom jelentős hányadát képező romák helyzetének javítása érdekében. Szolidaritást vár a hajléktalan, munkanélküli, sokgyermekes cigányság iránt, hiszen magyarok ők is, és zömmel a szegények nagy táborában élnek. Lakhatási, foglalkoztatási, egészségvédelmi és egyenrangú állampolgári jogokat kért. Szenvedélyes elmarasztaló észrevételek hangzottak el más előadóktól a kormány jobbratolódásával, az egyházak politizálásával, az igazságügy gyakorlatával kapcsolatban. A Jogász Egyesület képviselője a társadalom rendszeres tájékoztatását ígérte a nagyobb nyilvánosságot érdemlő kérdésekben. Medgyessy Péter, az MSZP miniszterelnök-jelöltje fontos társadalmi szervezetnek tartja a Civil Fórumot. A civil kurázsira ma igen nagy szükség van, mondta.

A civil kurázsira nagy szükség van

A terem feliratát: „Félelem nélkül élni" nagyon aktuálisnak tartja, van ugyanis mitől félni. Van, aki munkahelyének elvesztésétől, a nyugdíjasok az élelmiszerárak, a közműdíjak, a gyógyszerárak emelésétől, és vannak, akik a kirekesztéstől félnek, nem indokolatlanul. Mint megjegyezte, a civil társadalom tartja fenn és el az államot, éppen ezért is kell beleszólást kapnia az állam működtetésébe a társadalom egészéért és egészével. Nem demokrácia az, ahol figyelmen kívül hagyják az ellenzéket, mondván: nélkülük is működik a parlament. Ígérte, hogy szolgálni, nem uralkodni kíván az MSZP győzelme után, vállalva az ország gondjainak csökkentését, orvoslását.

A civil szervezetek segítsék, ellenőrizzék és kérjék számon a hatalom gyakorlóitól ígéreteik végrehajtását, és ne váljanak kiszolgálóivá politikai áramlatoknak, pártoknak – hangsúlyozta *Medgyessy Péter*.

Hegedűs Károly

HA ÚGY VÉLI, **ÉRDEMES LENNE:**

- cégét több ezer munkavállalónak alaposabban bemutatnia,
- ismertségét növelni az eddiginél szélesebb körben,
- az információs befektetéssel nagyobb haszonhoz jutnia...

...AKKOR **LEGYEN A PARTNERÜNK!**

Adjon hírt magáról, hogy egyre többen ismerhessék Önt és munkáját!

A Magyar Vasutas olyan információhordozó, amely időben ér a megfelelő helyre. Segítségével azokhoz szólhat, akik pontosan értelmezik az Ön üzeneteit!

HIRDESSEN, INFORMÁLJON

A MAGYAR VASUTASBAN!

Az együttműködés érdekében keresse a szerkesztőséget:
1068 Budapest, Benczúr u. 41., Telefon: 342-0551, üzemi: 19-77

VASÚTEGÉSZSÉGÜGYI KHT.

1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 37.
Tel.: 301-0670; 301-0671, 475-0707; fax: 102-es mellék

Mérföldkő

Jelentős állomáshoz érkezett a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság vezetői és a reprezentatív vasutas szakszervezetek (Vasutasok Szakszervezete és a Vasútegészségügyi Dolgozók Szakszervezete), mint a munkavállalók érdekképviselői között még 2001. június 28-án megkezdett tárgyalássorozat. A Társaság jogelődje által megkötött – ma már sem szerkezetében, sem tartalmában – nem alkalmazható különálló Kollektív Szerződéseket végre felváltotta az egységes szerkezetű, jogharmonizált Új Kollektív Szerződés, melyet a résztvevő Felek – öt hónapos kemény, elvi és gyakorlati vitáktól sem mentes egyeztetés után – 2001. november 30-án aláírtak. Dr. Kovács Lajos, a Társaság ügyvezető igazgatója lapunknak adott interjújában „újabb jelentős mérföldkő"-ként értékelte az aláírás tényét és ismertette azt a folyamatot, amit ez az esemény jelent az általa irányított szervezet életében.

● Önök most megérkeztek az egyik végállomásra, vagy folytatódni fog ez a közös utazás?

– Jó érzés, hogy a korábbi időszak – néha már-már feloldhatatlannak vélt – nézetkülönbségei ellenére sikerült az év végi ünnepek előtt megteremteni az Új Kollektív Szerződés aláírásának előfeltételeit. A megelőző tárgyalássorozaton a Vasútegészségügyi Közhasznú Társaságot – rajtam kívül – a jogi képviselőnk és Kammermann Csaba gazdasági igazgató; a Vasutasok Szakszervezetét az egészségügyi intézőbizottság titkára, a VSZ jogi képviselője és egyes témák felelőseként változó további személyek; a Vasútegészségügyi Dolgozók Szakszervezetét az ügyvezető alelnök, a VEDOSZ jogi képviselője és más meghívottak képviselték. A munkáltató és a munkavállalók képviselői között egyetértés alakult ki, hogy a VKHT és munkavállalóinak megváltozott jogállására tekintettel a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény helyett az időközben hatályba lépett új Munkatörvénykönyv rendelkezéseit kell figyelembe venni. A munkáltató által nyújtott szociális juttatások tárgyalásakor nem hagytuk figyelmen kívül a Társaságunk taggyűlése által elfogadott idei üzleti terv előirányzatait sem, és sikerült a tárgyalópartnereinkkel megértetni, hogy csak a Vasútegészségügyi Kht. gazdasági teljesítőképességének figyelembe vételével vállalhatunk pénzügyi kötelezettségeket.

A tárgyalások végeredményeként mindkét fél elmozdult a kezdeti álláspontjától, ezért sikerült kiegyensúlyozott, arányos és minden részletében kétoldalú megállapodás-csomagot tető alá hoznunk. Megítélésem szerint a mostani aláírás valóban jelentős állomás, de korántsem ér ezzel véget a munkáltató és a munkavállalók közti tárgyalásos egyeztetés.

● Milyen további lépések következnek?

– A 2001. december 1-jén hatályba lépett Új Kollektív Szerződés aláírói nem kívánták végérvényesen lezárni az egyeztetési folyamatot, ezért egyfajta automatizmust indítottak útjára: minden év első negyedévében kerülnek sorra a bértárgyalások, valamint a szervezeti egységek vezetői és az érdekképviseletek helyi vezetői is tovább tárgyalnak A munkáltatói jogkörrel felruházott helyi vezetők a „Helyi Függelékek" megkötésére 45 napot kaptak. Abból az alapelvből indultunk ki, hogy a munkavállalókat továbbra is megilleti a Társaságunk eredményességének növelése érdekében kifejtett közreműködés honorálása, amit időszakos jutalom formájában korábban is elismertünk, s nem kívánjuk az egyéb juttatásaik folyósítását (például az egészségügyi közalkalmazottakkal azonos mértékű pótlékrendszert) sem korlátozni. Következetesen el akarjuk azonban kerülni a gazdasági teljesíthetetlensége okán indokolatlan pénzügyi alapképzést, mert a munkahelyek biztonságának megőrzése fontosabb a számunkra.

SIKERÜLT KIEGYENSÚLYOZOTT, ARÁNYOS ÉS MINDEN RÉSZLETÉBEN KÉTOLDALÚ MEGÁLLAPODÁS-CSOMAGOT TETŐ ALÁ HOZNUNK

Új belső elosztási rendszert alakítottunk ki

● Ön immár több ,mint egy éve irányítja a Vasútegészségügyi Kht. munkáját. Mennyire érzi, hogy a Társaság gazdasági eredményei erősítik munkavállalóik jövőtudatát?

– Úgy alakultunk költségvetési intézményből gazdasági társasággá, hogy ezen a területen korábban nem volt kidolgozott közép- és hosszú távú stratégia, így akkoriban jövőképe sem lehetett az itt dolgozóknak. Ma már más a helyzet. Első pillanattól a legfontosabb célkitűzésem az volt, hogy munkatársaimmal új szemléletet próbáljak elterjeszteni ebben a társaságban. Arra is figyeltem, hogy a szolgáltatásainkat a vasutasok, hozzátartozóik és a civil betegek számára egyaránt elérhetővé tegyük. Ez a munka ma sem könnyű, hiszen úgy kell megőrizni a meglévő szakmai értékeket, hogy közben folyamatosan javítani, bővíteni kell az ellátási kört. Ehhez nélkülözhetetlen volt a kht. Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, így gazdaságilag ma is többé-kevésbé önállóak a szervezeti egységeink. Fekvőbeteg-kapacitásunk a korábbi évek szintjén maradt, nálunk nincs ágyszám-leépítés, a járóbeteg-szakellátás rendelkezésre álló kapacitása pedig bővült. Munkánk során új belső elosztási rendszert alakítottunk ki. A központi takarékossági intézkedéseinknek köszönhető, hogy – ellentétben sok egészségügyi intézménnyel – a mi dolgozóink idén is karácsony előtt megkapják 13. havi fizetésüket. A most aláírt új Kollektív Szerződés hosszú távra, a korábbiaktól eltérő keretek között rendezi a munkavállalók, illetve a munkáltató jogait és kötelességeit.

D.G.

A Vasútegészségügyi Közhasznú Társaság vezetése kiemelt figyelmet fordít a vasútegészségügy hagyományainak megfelelő magas szintű ellátás biztosítására. Ennek érdekében rendszeresen lehetőséget nyújt dolgozói számára a legfrissebb szakmai ismeretek és tapasztalatok megszerzésére.

A kedvező visszhangra talált korábbi események után legutóbb a Társaság széles tevékenységi körébe tartozó fontos szakterület képviselői részére rendeztek Szakmai Napot. A fogászati ellátás mind az alap-, mind a járóbeteg-szakellátáshoz kapcsolódva kiemelt szakmai figyelmet érdemel. A Társaság keretei között működtetett fogászati rendelések az egész ország területén hozzáférhetőek. A közelmúltban átalakult finanszírozási rend nemcsak a gazdasági társaság szempontjából jelent fordulópontot a tevékenység eredményességének megítélésében, hanem az olvasóink által eddig elhanyagolt, problémák népegészségügyi kihatásai sem mellékesek.

Mikulásfalva

Harmadik alkalommal indult el idén a Mikulásvonat az ország nagyobb városaiból Budapestre, a Magyar Vasúttörténeti Parkba, Mikulásfalva állomásra. A Mikulás-különvonatok naponta 600 kisdiákot szállítottak a vasút nosztalgia-járműveit, eszközeit bemutató parkba, ahol a gyerekek felmehettek a gőzmozdony vezetőállására, kipróbálhatták a kézi hajtányozást, és még nosztalgia-motorvonatozhattak is.

A Mikulás minden gyermeket ajándékkal várt

December 4-e és 13-a között az ország nagyobb városaiból (Szeged, Kiskunhalas, Békéscsaba, Nyíregyháza, Győr, Esztergom, Balassagyarmat, Eger, Salgótarján, Záhony, Szombathely, Zalaegerszeg, Veszprém, Pécs, Kaposvár, Szekszárd és azok környékének iskoláiból) mintegy hatezer kisgyermeket szállítottak a Vasúttörténeti Parkba. A Mikulás minden gyermeket ajándékkal várt, a puttonyból övtáska, puzzle és csokoládé is előkerült. A mintegy három és félórás látogatás alatt a gyerekcsoportoknak szakavatott felnőtt kísérők mutatták be a járműveket, vasúti eszközöket. A gyerekek a fordítókorongot is kipróbálhatták és terepasztalokon robogó vonatokat szintén láthattak.

December 4-én ünnepélyes keretek közepette várták az első Mikulásvonat megérkezését a vasút és a nosztalgia park vezetői, előtte a RÁBA Járműipari Holding Rt. vezérigazgatója a Vasúttörténeti Park részére egy felújított M38-as dízelmozdonyt és a B701 pályaszámú Balaton nevű motorvonatot adott át, majd a körfűtőházban kiállított Budapest Keleti-pályaudvar 14 méter széles és 6 és fél méter magasságú kicsinyített makettjét avatták fel.

A MÁV Mikulásvonat akciójában részt vett a MÁV Nosztalgia Kft. és a MÁV Utasellátó Rt. is, akik teával, kaláccsal és kakaóval látták vendégül a gyerekeket és kísérőiket.

Bertalan János

KERESZTREJTVÉNY

Krisztus születéséhez kötődő 1734-ben írta függ. 1. függ. 6. és vízsz. 3. a vízsz. 1 c. művét, melynek a függ. 1. és függ. 6. evangéliumát használta fel.

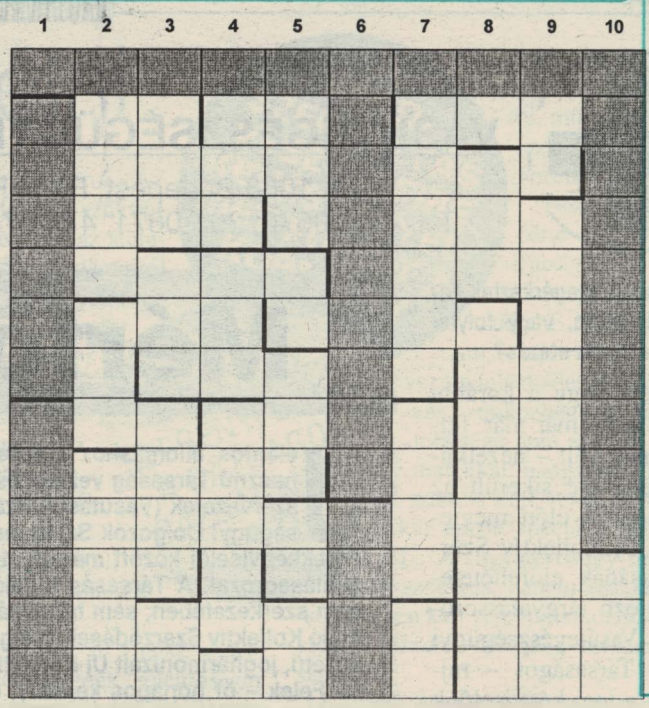

*Előző számunk helyes megfejtése: A munkavállalói jogok védelméről, érvényesíthetőségéről. Nyertes: **Ökrös Mária** békéscsabai olvasónk, aki két személyre szóló hétvégi pihenést nyert a VKHT hévízi rehabilitációs intézetében. A lebonyolítás végett kérjük, hívja Kammermann Csaba gazdasági igazgatót a 301-0670-es számon.*

VÍZSZINTES: 1) *Megfejtendő;* **2)** részben tejbe – német nevelő – becézett női név; **3)** hatalmas víz, – *Megfejtendő*, – sugár; **4)** hidrogén – túlzásban van, – kör **5)** függeszt, – éles hangot ad; **6)** fájdalmas hangot hallat, – tűzhányó, – téli csapadék; **7)** hangtalan inga, – autó márka, – üt; **8)** sütő népiesen, – autómárka, – török férfi név; **9)** megszólítás, – nikkel, – sérült nyuszi!; **10)** igénylem; **11)** kerti szerszám, – római 50, – keleti uralkodó, – kén, cink vj.; **12)** genetikusunk monogramja, – adat angolul, – kávéház egyneműi; **13)** balkezesség, – kábítószer féleség,

FÜGGŐLEGES: 1) kálium vj. – *Megfejtendő;* **2)** Levele (német), – számnév (vissza), – töredéke; **3)** Ír tánc, – Pest m. község, – lónév, – latin kötőszó; **4)** eltökélt, – török rang, – mező (ang.), – kérdőszó; **5)** vegyjele ZN, – személyes névmás, – adress, – némán lök!, – arzén vj.; **6)** *Megfejtendő;* **7)** kerámia fúvóshangszer, – …san (ázsiai heység) mag része; **8)** nátrium vj., – római 104, – előlép; **9)** ittrium, torium vj., – átirányítás; **10)** vízi növény

A rejtvényt Bánszegi József készítette

Szabó és Fia Kft.

2000 Szentendre, Kondor Béla u. 7. T/F.: (26) 313-105

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk minden kedves partnerünknek!

LAPUNKAT RENDSZERESEN SZEMLÉZI MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB MÉDIAFIGYELŐJE, AZ

»OBSERVER« BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker Auróra u. 11. Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744; http:\\www.observer.hu

MAGYAR VASUTAS

A Vasutasok Szakszervezetének Lapja ● Főszerkesztő: VESZELY EMŐKE ● Tervezőszerkesztő: KÁROLYI MARIANNA ● Szerkesztőség: 1068 Budapest, Benczúr u. 41. Tel./Fax: 342-0551, Üzemi: 19-77 ● Felelős kiadó: dr. MÁRKUS IMRE, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke ● Kiadja és terjeszti a Vasutasok Szakszervezete, 1068 Budapest, Benczúr u. 41. ● Előfizetési díj egy évre: 444 Ft ● Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt., Budapest, Felelős vezető: LENDVAI LÁSZLÓNÉ vezérigazgató ● ISSN 0460-6000